جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فنّاوری

برنامه درسی

دوره: کارشناسی پیوسته

رشته مشاوره و راهنمایی

(خاص دانشگاه فرهنگیان)

گروه هماهنگی برنامه ریزی تربیت معلم

نسخه بازنگری شده براساس مصوبه جلسه ۸۶۹ مورخ ۹۴/۹/۲۸ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی درخصوص طرح کلان معماری برنامه های درسی دانشگاه فرهنگیان

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

بسم الله الرّحمن الرّحیم

برنامه درسی دوره کارشناسی رشته مشاوره و راهنمایی

۱- با استناد مصوبه جلسه ۸۶۹ مورخ ۹۴/۹/۲۸ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی درخصوص طرح کلان معماری برنامه های درسی دانشگاه فرهنگیان، برنامه بازنگری شده رشته مشاوره و راهنمایی در مقطع کارشناسی پیوسته پیشنهادی دانشگاه فرهنگیان به شرح زیر مورد تصویب قرار گرفت.

۲- این برنامه خاص دانشگاه فرهنگیان بوده و از تاریخ ۱۳۹۵/۳/۸ جهت اجرا ابلاغ می شود.

۳- برنامه درسی مذکور از تاریخ تصویب، جایگزین برنامه درسی دوره های کارشناسی رشته های راهنمایی و مشاوره با دو گرایش ۱-مشاوره و ۲- فعالیت های پرورشی مصوب جلسه ۳۶۲ مورخ ۷۷/۶/۲۹ و امورتربیتی و مشاوره مصوب ۱۲۳ مورخ ۶۷/۲/۳۱ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی می‌باشد.

عبدالرحیم نوه‌ابراهیم

دبیر شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

تاریخ: ۱۳۹۵/۰۶/۲۷
شماره: ۵۰۰۰۰/۴۳۸۸/۳۰۰
پیوست: ندارد

باسمه تعالی

دانشگاه فرهنگیان
سازمان مرکزی

جناب آقای دکتر عبدالرحیم نوه ابراهیم

مدیر کل محترم دفتر برنامه‌ریزی آموزش عالی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

سلام علیکم

با احترام، به پیوست نسخه بازنگری شده برنامه‌های درسی دوره کارشناسی پیوسته ۹ رشته که به تصویب شورای برنامه‌ریزی درسی دانشگاه فرهنگیان رسیده است، جهت استحضار و هر گونه اقدام لازم برای تمهید مقدمات اجرای آن، به شرح عناوین زیر تقدیم می‌شود:

- «آموزش زیست شناسی»،
- «آموزش زبان انگلیسی»،
- «آموزش تاریخ»،
- «آموزش علوم اجتماعی»،
- «آموزش شیمی»،
- «آموزش زبان عربی»،
- «مشاوره و راهنمایی»،
- «آموزش تربیت بدنی»،
- «آموزش الهیات».

با عنایت به اینکه ضرورت دارد اجرای این برنامه ها از نیمسال آینده توسط دانشگاه فرهنگیان آغاز شود، مستدعی است دستور فرمایید در تایید و ابلاغ برنامه های مزبور تسریع شود.

پیشاپیش از توجه جنابعالی به موضوع سپاسگزاری می نماید.

محمود مهرمحمدی
سرپرست دانشگاه فرهنگیان

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شبیرخانه مرکزی
شماره: ۱۵۴۵۰۲ تاریخ: ۹۵/۷/۲۸

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی

به نام آنکه فرصت داد ما را

برنامه درسی
دوره کارشناسی پیوسته رشته راهنمایی و مشاوره
(دو بسته مشاوره و فعالیت های پرورشی)

(بازنگری شده)

گروه هماهنگی برنامه‌ریزی تربیت معلم

۱۵ خرداد ماه ۱۳۹۵

موضوع: بازنگری برنامه درسی

عنوان برنامه درسی قبلی: راهنمایی و مشاوره در دو گرایش مشاوره و فعالیت‌های پرورشی

تاریخ تصویب: ۱۳۷۷/۰۶/۲۹

عنوان بازنگری شده: راهنمایی و مشاوره (دو بسته مشاوره و فعالیت های پرورشی)

تاریخ بازنگری: ۱۳۹۵/۰۳/۱۵

مجری: معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه فرهنگیان

فصل اول
معرفی برنامه

معرفی بنیادین رشته راهنمایی و مشاوره

راهنمایی و مشاوره به معنای اعم آن سابقه طولانی دارد و در تمام دوره های تاریخی و در جوامع مختلف، با زندگی انسانها همراه بوده است. بنابر این پیدایش آن را می توان با خلقت انسان و آفرینش او همزمان دانست. شاید اولین کسانی که در بین جوامع و مردم به صورت مشاوران و راهنمایان امروز نقش بازی می کردند، سران قبایل، ریش سفیدان، و مرشدان در جوامع قبیله ای عهد باستان و سایر دوره های تاریخی باشد که کلیه گروه های مردم برای رفع مشکلات خود و یا تصمیم گیری در مورد امری و یا رفع اختلالات و دعواها و نزاعها به آنها مراجعه می کردند و از آنها نظرخواهی می نمودند.

حرفه مشاوره به معنای علمی آن در قرن بیستم وارد نظام آموزش و پرورش شد. نهضت راهنمایی حرفه ای با کارهای فرانک پارسونز(۱۹۰۸) و ارائه مدل سه عاملی شناخت فرد، شناخت شغل و تصمیم گیری مناسب و استدلال صحیح در مورد رابطه این دو، تقویت شد و بتدریج در دهه های بعد منجر به توسعه حوزه های دیگر شامل راهنمایی و مشاوره تحصیلی، توانبخشی و خانواده شد و تا کنون خدمات ارزنده ای را برای ارتقای سطح سلامت روانی، اجتماعی و معنوی افراد بشر، در سطح جامعه جهانی عرضه نموده است.

راهنمایی و مشاوره در ایران نیز چهار دوره تاریخی پیشگام(۱۳۵۰-۱۳۳۲)، تاسیس برنامه های راهنمایی(۱۳۵۰-۱۳۵۹)، دوره وقفه(۱۳۶۷-۱۳۵۹)، و دوره تجدید حیات و پیشرفت(۱۳۹۳-۱۳۶۷) را پشت سر گذاشته است. بعد از پیروزی انقلاب اسلامی ایران در سال ۱۳۵۷ و تصمیمات شورای عالی انقلاب فرهنگی در راستای گسترش فرهنگ اسلامی در مدارس، با طرح شهید رجایی در سال ۱۳۶۰ مربیان امور پرورشی تحت عنوان سربازان انقلاب در قالب رشته امور پرورشی وارد نظام آموزش و پرورش شدند. رشته راهنمایی و مشاوره نیز مجددا بعد از یک دوره وقفه در سال ۱۳۶۷، وارد نظام آموزش و پرورش شد. هم اکنون راهنمایی و مشاوره به عنوان یک رشته پر طرفدار در اکثر دانشگاههای کشور و در سه مقطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری و رشته امور پرورشی در مراکز تربیت معلم و از سال ۱۳۹۲ در دانشگاه فرهنگیان در حال آموزش می باشند و فارغ التحصیلان زیادی روانه نظام آموزش و پرورش و سایر حوزه های مورد نیاز کشور شده اند. فعالیت های مربیان پرورشی تا کنون در نظام آموزش و پروش خدمات تربیتی، راهنمایی و فوق برنامه فراوان و ارزنده ای را به دانش آموزان و دانشجو معلمان ارائه نموده است.

تاسیس انجمن مشاوره ایران، انجمن اولیاء و مربیان و سازمان نظام روانشناسی و مشاوره نیز به سازمان دهی خدمات روانشناسی و راهنمایی و مشاوره کشور و نظام آموزش و پرورش پرداخته اند. به نظر می رسد که بحران های گوناگون طبیعی(سیل، زلزله، طوفان و...) و غیر طبیعی(ساخته دست بشر) نیازمند خدمات راهنمایی و مشاوره می باشند. همچنین دانش آموزان سراسر کشور در مدارس به شدت نیازمند این خدمات در حوزه های شخصی، تحصیلی، شغلی، ارتباطی، خانوادگی و غیرو هستند. فقدان خدمات تخصصی راهنمایی و مشاوره با گرایش مشاوره و با گرایش فعالیت های پرورشی در عصر توسعه صنعتی کشور و پیچیده تر شدن زندگی مردم، صدمات جبران ناپذیری را به سلامت جسمانی، روانی، اجتماعی، معنوی و اخلاقی دانش آموزان، خانواده‌ها و کل جامعه وارد می سازد.

منطق برنامه درسی

تمامی افراد جامعه برای بقای خود در جریان زندگی با مسائل و مشکلات متنوعی رو به رو می شوند. انسانها در تمامی دوره های تحولی با چالش های گوناگونی متناسب با شرایط تحولی خود مواجه هستند. کودکان، نوجوانان، و جوانان نیز که دوران تحولی اساسی آنان با دوران تحصیل در مدارس ابتدایی، متوسطه و دانشگاهها همزمان می باشد، از یک طرف به علت تجارب کمتر و بحران های خاص این دوره ها، در جریان برخورد با مسائل و چالش های گوناگون زندگی خود از جمله؛ مسائل شخصی، اجتماعی، تحصیلی، شغلی، معنوی و اخلاقی با دشواری های فراوانی مواجه می شوند. این امر علاوه بر تاثیر گذاردن بر جریان زندگی عادی و معمولی آنان، فرایند زندگی تحصیلی و خانوادگی آنها را نیز با مشکل مواجه می سازد و در مسیر رشد سالم شخصیت و در نتیجه رسیدن به رشد همه جانبه آنان اختلال ایجاد می نماید. از طرفی دیگر، توسعه جوامع صنعتی و زندگی شهرنشینی و پیچیده تر شدن زندگی انسانها، والدین را با مشغله های فراوانی مواجه ساخته است که در بسیاری موارد فرصت و مجال پرداختن به امور فرزندان را بدست نمی آورند. در یک چنین مشکلاتی حضور افرادی متخصص در زمینه روانشناسی، مشاوره و علوم تربیتی، در ساختار سازمانی مدارس می تواند بخش اعظمی از نیازهای آنان را پاسخگو باشد.

معلمان در مدارس اگر چه وظیفه آموزش و پرورش؛ یعنی هر دو را بر عهده دارند اما به علت اشتغال به فعالیت اصلی خود یعنی تدریس در رشته تخصصی و حوزه مورد علاقه خود فرصت و مجال کافی و زمان مناسب برای درگیری مستقیم در فعالیت های پرورشی و امور فرهنگی و فوق برنامه را به دست نمی آورند. لذا افرادی کارشناس و متخصص و علاقه مند در این رشته باید در نظام آموزش و پرورش کشور تربیت شوند تا بتوانند این امر خطیر را به مقصد برسانند. وظیفه فعالیت های فوق برنامه پرورشی، فرهنگی و هنری به عنوان یک راهکار مناسب و نسبتا غیر مستقیم در نظام آموزش و پرورش، برای آماده ساختن کودکان، نوجوانان و جوانان برای ورود به زندگی اجتماعی و فعالیت های دسته جمعی و رشد همه جانبه دانش آموزان، به عنوان یکی از ضرورت های وجود برنامه فعالیت های پرورشی به شمار می آیند. گاهی دانش آموزان در نظام آموزش رسمی و در کلاس های درسی فرصت ابراز وجود و بروز استعدادهای خود را نمی یابند، اما در فعالیت های فوق برنامه این فرصت را خواهند یافت تا بتوانند در قالب برنامه های فرهنگی و هنری، توان مندی ها و شایستگی های همه جانبه خود را به منصه ظهور برسانند. مدیریت و ساماندهی این برنامه ها، ضرورت وجود افراد توان مند و متخصص برخوردار از تحصیلات علمی و دانشگاهی، تحت عنوان مربیان پرورشی که مجهز به دانش و شخصیت حرفه ای متناسب با تحولات روز جهان و کشور باشند را ایجاب می نماید.

با عنایت به ضرورت فوق "برنامه درسی دوره کارشناسی پیوسته امور پرورشی در راستای «بازمهندسی سیاست‌ها و بازتنظیم اصول حاکم بر برنامه درسی تربیت معلم با تأکید بر کارورزی و انطباق سطح شایستگی‌های حرفه‌ای مربیان در سطح ملی و جهانی با مقتضیات الگوی برنامه درسی در نظام تعلیم و تربیت .... [1]» و "سند ملی برنامه درسی تربیت معلم" طراحی و تدوین شده است. از آنجا که در مبانی نظری سند تحول، نقش معلم در فرآیند تربیت "... کمک به بسط و توسعه ظرفیت های وجودی دانش آموزان و کسب شایستگی های مورد نیاز برای دستیابی به مراتبی از حیات طیبه..." [2] است، لذا هدف کلی برنامه درسی کارشناسی پیوسته امور پرورشی، توسعه ظرفیت حرفه ای مربیان پرورشی به منظور خلق فرصت های یادگیری جدید است[3]، که در آن امکان بکارگیری تجربیات شخصی و آزادی عمل یادگیرنده برای دستیابی به دانش لازم، پرورش مهارت ها، شناخت ها،

---

۱ – هدف عملیاتی ۱۱ «سند تحول بنیادین آموزش و پرورش» (شورایعالی انقلاب فرهنگی، ۱۳۹۰:۳۸ ب)

۲ – رهنامه نظام تربیت رسمی و عمومی در نظام جمهوری اسلامی ایران، الگوی زیر نظام تربیت معلم و منابع انسانی ص ۱۰۶.

۳ – رویکرد برنامه درسی ملی، نقش معلم، بند ۵ (معلم برای خلق فرصت های تربیتی و آموزشی مسئولیت تطبیق، تدوین، اجرا و ارزشیابی برنامه درسی و تربیتی در سطح کلاس درس را بر عهده دارد)، ص ۱۲ همان.

احساسات و هیجانات، نگرش ها، انگیزش ها و رفتارهایی که زمینه ساز عمل و تداوم عمل یادگیرنده در دستیابی به شایستگی-های مورد انتظار در نظام آموزشی و پرورشی است را فراهم می‌کند.

اهداف/ شایستگی های مورد انتظار در برنامه درسی

۱. انتظار می‌رود دانش‌آموخته رشته راهنمایی و مشاوره بتواند:

۲. با رشد مهارت های شخصی، شخصیتی و حرفه ای خود در زمینه هایی از قبیل مهارت های ارتباطی و فن سخنوری، تقویت علاقه به نوع و ماهیت انسان، توانایی حل مساله، توانایی حل تعارض های شخصیتی و روانی و کسب سایر مهارت های زندگی، از تاثیر این ویژگی ها بر رشد دانش آموزان و کیفیت تعامل با سایر معلمان و افراد محل خدمت و محل زندگی خود آگاهی کسب نموده و روش های صحیح تر را برای یادگیری بهتر دانش آموزان به کار بگیرد.

۳. با کسب توانایی در زمینه مسائل پرورشی و امور فرهنگی در حوزه های موضوعی دوره ابتدایی، متوسطه اول و دوم راهبرد هایی را برای حل مسائل تربیتی که در فرایند فعالیت با آن روبرو می شود شناسایی کند و نتایج بکارگیری راهبرد ها را در بهبود عملکرد تربیتی دانش آموزان به همراه ملاک های روشن مورد ارزیابی قرار دهد.

۴. تصمیمات قابل دفاعی مبتنی بر اصول و مبانی تربیت اسلامی و یافته های علمی برای تاثیرگذاری مثبت بر رفتار دانش آموزان و تقویت هویت ایرانی– اسلامی در سطح کلاس درس و مدرسه و سایر فضاهای تربیتی اتخاذ نماید.

۵. در قالب فعالیت های پرورشی و فوق برنامه برای سازمان دادن فرصت های یادگیری و شناسایی فضاهای پرورشی و کمک به رشد استعدادهای بالقوه دانش آموزان متناسب با ویژگی های آنان در گروه‌های مختلف دانش آموزی از لحاظ دوره های تحولی و میزان نیاز آنان، بصورت منعطف تلاش های خود را به کار بگیرد.

۶. برنامه درسی موضوعات مختلف دوره کارشناسی امور پرورشی را برای انطباق با ویژگی های بومی و نیازهای یادگیرندگان تحلیل کرده و بر اساس مفاهیم و مهارت های پرورشی و فوق برنامه، طرح برنامه درسی را با استفاده از ظرفیت رویکرد تلفیق در سازمان دادن فرصت های یادگیری و تقویت رشد همه جانبه دانش آموزان یکپارچه، تهیه واجرا نماید.

۷. با بکارگیری اصول و مبانی تربیت اسلامی و یافته ها و روش های علمی و مهارت های ارائه خدمات پرورشی، راه حل های اثر بخشی را برای موقعیت‌های تربیتی در سطح کلاس درس، مدرسه و سایر فضاهای تربیتی شناسایی و نتایج اجرای آن را در استمرار و بهبود فعالیت های پرورشی و عملکرد حرفه‌ای خود مورد ارزیابی قرار دهد.

۸. با درک فرآیند رشد شخصیتی، اجتماعی، اخلاقی، معنوی، روانی و جسمانی و توانایی حل مسائل دانش آموزان در دوره ابتدایی، متوسطه اول و دوم بتواند ماهیت کسب تجربیات دست اول و تبدیل دانش غیر رسمی به دانش سازمان یافته از سوی دانش آموزان را تحلیل و فرصت های یادگیری و ارائه خدمات پرورشی را برای توسعه و رشد همه جانبه توانایی های بالقوه آنان شناسایی و تدارک ببیند.

۹. از فناوری اطلاعات و ارتباطات برای خلق/غنی سازی فرصت های آموزشی/ تربیتی و درک دنیای مجازی و اثرات آن بر جریان های فکری و عاطفی کودکان و نوجوانان و توسعه توانایی های حرفه‌ای خود استفاده نماید.

۱۰. از زبان هنر(تجسمی، نمایشی، موسیقی و سرود های انقلابی) برای مطالعه و تحلیل موقعیت ها و فضاهای مختلف تربیتی جهت پرورش ظرفیت هایی چون قوه تخیل، تصور، سبک های تفکر، رشد هیجانات، مهارت های ارتباطی و به خصوص نقش تربیتی معلمان در رشد همه جانبه دانش آموزان و توانایی انعکاس احساسات و هیجانات کمک بگیرد.

۱۱. با مشارکت عوامل درگیر در فرایندآموزش / تربیت تصمیماتی را برای پشتیبانی از یادگیری دانش آموزان و تقویت رویه های تربیتی مناسب، کمک به آنان برای حل مشکلات یادگیری و ارتقاء سطح توانایی دانش آموزان اتخاذ کند و از نتایج آن برای نوسازی تجربیات شخصی استفاده نماید.
۱۲. با کسب توانایی های لازم برای رشد شناخت ها، احساسات، نگرش ها، انگیزه ها و رفتارهای خود، از تاثیر آن ها بر دانش آموزان و معلمان حوزه محل خدمت و زندگی خود آگاهی کسب نماید
۱۳. با کسب مهارت های لازم در زمینه شناسایی، مدیریت، برنامه ریزی و سازمان دهی فعالیت ها و فرصت های پرورشی، اقدامات لازم را برای مدیریت و برنامه ریزی صحیح اجرای خدمات فرهنگی و پرورشی در محل خدمت و زندگی خود و در موقعیت های مناسب فرهنگی و پرورشی به کار بگیرد.

تعریف دوره

راهنمایی و مشاوره (دو بسته مشاوره و فعالیت های پرورشی) یکی از دوره های کارشناسی آموزش عالی در دانشگاه فرهنگیان است. هدف از تاسیس این رشته تربیت کارشناسان و متخصصانی است که از لحاظ اعتقادی، شخصیتی و حرفه ای شایستگی لازم را برای شناسایی، مدیریت و برنامه ریزی فعالیت های پرورشی و امور فرهنگی و فوق برنامه و تدریس دروس مربوطه را در فضاهای پرورشی و آموزشی مدارس دوره های ابتدایی، متوسطه اول و دوم، ادارات آموزش و پرورش و سایر مؤسسات آموزشی و تربیتی به عهده بگیرند.

شرایط و ضوابط کلی پذیرش

-دارا بودن مدرک تحصیلی دیپلم و گذراندن دوره پیش دانشگاهی/ دیپلم دوره دوم متوسطه
-قبولی در آزمون ورودی

زمان(طول) دوره

طول دوره کارشناسی راهنمایی و مشاوره ۴ سال است و دروس مورد نظر در ۸ نیمسال تحصیلی و روزانه حداکثر ۸ ساعت ارائه خواهند شد. هر نیمسال تحصیلی شامل ۱۶ هفته آموزشی است. برای هر واحد درسی نظری ۱۶ ساعت، برای هر واحد درسی عملی ۳۲ ساعت، برای هر واحد درسی کارگاهی ۴۸ ساعت و برای هر واحد کارورزی ۶۴ ساعت منظور شده است. همچنین ساعت درس کارنمای معلمی (پروژه) به تشخیص استاد راهنما خواهد بود.

واحد های درسی

تعداد کل واحدهای درسی دوره کارشناسی پیوسته راهنمایی و مشاوره (دو بسته مشاوره و فعالیت های پرورشی)۱۵۰ واحد است.

جدول ۱/۱- تعداد واحدهای درسی دوره کارشناسی پیوسته رشته راهنمایی و مشاوره بسته فعالیت های پرورشی

نوع درس		تعداد واحد
عمومی	مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	۲۲ واحد
	ویژه دانشگاه فرهنگیان	۵ واحد
تعلیم و تربیت اسلامی		۱۷ واحد
تربیتی		۱۸ واحد
پایه		۴۱ واحد
تخصصی فعالیت های پرورشی		۴۷ واحد
انتخابی		اضافه بر سقف واحد
اختیاری		اضافه بر سقف واحد
جمع		**۱۵۰ واحد**

جدول ۱/۲- تعداد واحدهای درسی دوره کارشناسی پیوسته رشته راهنمایی و مشاوره بسته مشاوره

نوع درس		تعداد واحد
عمومی	مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	۲۲ واحد
	ویژه دانشگاه فرهنگیان	۵ واحد
تعلیم و تربیت اسلامی		۱۹ واحد
تربیتی		۱۸ واحد
پایه		۴۱ واحد
تخصصی مشاوره		۴۵ واحد
اختیاری		اضافه بر سقف واحد
جمع		**۱۵۰ واحد**

فصل دوم

جداول دروس

جداول دروس دوره کارشناسی پیوسته رشته راهنمایی و مشاوره (دو بسته مشاوره و فعالیت های پرورشی) مشتمل بر جداول دروس عمومی، دروس تعلیم و تربیت اسلامی، دروس تربیتی، دروس تمشترک و خصصی در طول دوره تحصیلی می‌باشد.

جدول ۲- دروس عمومی مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری دوره کارشناسی پیوسته رشته راهنمایی و مشاوره (دو بسته مشاوره و فعالیت های پرورشی)

نوع شایستگی	کد درس	عنوان درس	تعداد واحد	ساعت					پیش نیاز
				نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	پروژه	کل	
عمومی		زبان فارسی	۳*	۴۸	–				۴۸	
		زبان انگلیسی	۳	۴۸	–				۴۸	
		تربیت بدنی ۱	۱	–	۳۲				۳۲	
		تربیت بدنی ۲	۱	–	۳۲				۳۲	
جمع			**۸**	**۹۶**	**٦٤**				**۱٦۰**	

جدول ۳- دروس معارف اسلامی عمومی دوره کارشناسی پیوسته رشته راهنمایی و مشاوره (دو بسته مشاوره و فعالیت های پرورشی)

نوع شایستگی	کد درس	گرایش	عنوان درس	تعداد واحد	ساعت					توضیحات (تعداد ۱۴+۲ واحد الزامی)
					نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	پروژه	کل
عمومی		مبانی نظری اسلام	اندیشه اسلامی ۱ (مبدا و معاد)	۲	۳۲	–				۳۲	انتخاب دو درس به ارزش ۴ واحد
			اندیشه اسلامی ۲ (نبوت و امامت)	۲	۳۲	–				۳۲	
			انسان در اسلام	۲	۳۲	–				۳۲	
			حقوق اجتماعی و سیاسی در اسلام	۲	۳۲	–				۳۲	
		اخلاق	فلسفه اخلاق (با تکیه بر	۲	۳۲	–				۳۲	انتخاب یک درس به ارزش ۲

* در دانشگاه فرهنگیان این درس به‌صورت تفکیکی ۲+۱ ارائه می‌شود و یک واحد آن به درس «نگارش خلاق» اختصاص می‌یابد.

		اسلامی	مباحث تربیتی)								واحد
			اخلاق اسلامی (مبانی و مفاهیم)	۲	۳۲	–					۳۲
			آیین زندگی (اخلاق کاربردی)	۲	۳۲	–					۳۲
			عرفان عملی اسلامی	۲	۳۲	–					۳۲
		انقلاب اسلامی	انقلاب اسلامی ایران	۲	۳۲	–					۳۲
			آشنایی با قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	۲	۳۲	–					۳۲
			اندیشه سیاسی امام خمینی (ره)	۲	۳۲	–					۳۲
		تاریخ و تمدن اسلامی	تاریخ تحلیلی صدر اسلام	۲	۳۲	–					۳۲
			تاریخ امامت	۲	۳۲	–					۳۲
		آشنایی با منابع اسلامی	تفسیر موضوعی قرآن	۲	۳۲	–					۳۲
			تفسیر موضوعی نهج البلاغه	۲	۳۲	–					۳۲
		تاریخ فرهنگ و تمدن اسلام و ایران[1]		۲	۳۲	-					۳۲
		دانش خانواده و جمعیت[2]		۲	۳۲	–					۳۲
جمع				**۱۶**	**۲۵۶**	–					**۲۵۶**

۱ – به استناد ابلاغیه شماره ۲/۷۰۷۳ مورخ ۱۳۸۶/۰۴/۰۳ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، این درس جزو دروس اجباری گروه معارف اسلامی قرار دارد.

۲ – به استناد ابلاغیه شماره ۲/۹۳۷۲۷ مورخ ۱۳۹۲/۰۶/۲۵ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، مسئول تنظیم برنامه‌ها و اجرای این درس در سطح دانشگاه‌ها گروه معارف اسلامی است.

جدول ٤- دروس عمومی ویژه دانشگاه فرهنگیان دوره کارشناسی پیوسته راهنمایی و مشاوره (دو بسته مشاوره و فعالیت های پرورشی)

نوع شایستگی	کد درس	عنوان درس	تعداد واحد	ساعت					پیش نیاز
				نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	پروژه	کل	
عمومی		سلامت/ بهداشت و صیانت از محیط زیست	۲	۱۶	۳۲				۴۸	
		نگارش خلاق	۱**		–				–	
		نگارش علمی	۱		۳۲				۳۲	
جمع			**۳**	**۱٦**	**٦٤**				**۸۰**	

جدول ٥- دروس تعلیم و تربیت اسلامی دوره کارشناسی پیوسته راهنمایی و مشاوره بسته فعالیت های پرورشی

نوع شایستگی	کد درس	عنوان درس	تعداد واحد	ساعت					پیش نیاز
				نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	پروژه	کل	
تعلیم و تربیت اسلامی		سیره تربیتی پیامبر و اهل بیت (ع) (باتوجه به مراحل و ساحت‌های تربیت)	این درس در رشته راهنمایی و مشاوره بسته فعالیت های پرورشی به استناد مصوبه شورای برنامه ریزی درسی دانشگاه، ارائه نمی‌شود و به جای آن درس « تربیت دینی و اخلاقی کودک و نوجوان» در مجموعه دروس تخصصی ارائه شده است.							
		نظام تربیتی اسلام (براساس قرآن و روایات پیامبر (ص) و اهل بیت (ع))	**۳**	۴۸					۴۸	
		فلسفه تربیت در ج.ا.ا	**۳**	۴۸					۴۸	
		فلسفه تربیت رسمی و عمومی در ج.ا.ا	**۲**	۳۲					۳۲	
		اسناد، قوانین و سازمان آموزش و پرورش در ج.ا.ا	**۲**	۳۲					۳۲	
		اخلاق حرفه‌ای معلم (با تاکید بر حقوق و تکالیف اسلامی)	**۳**	۴۸					۴۸	
		تاریخ اندیشه و عمل تربیتی در اسلام و ایران	**۲**	۳۲					۳۲	
		نقش اجتماعی معلم از دیدگاه اسلام	**۲**	۳۲					۳۲	
جمع			**۱۷**	**۲۷۲**					**۲۷۲**	

** این واحد در جمع واحد دروس محاسبه نمی‌شود، زیرا در جمع واحد دروس عمومی (جدول ۲) محاسبه شده است.

جدول ٦- دروس تعلیم و تربیت اسلامی دوره کارشناسی پیوسته راهنمایی و مشاوره بسته مشاوره

نوع شایستگی	کد درس	عنوان درس	تعداد واحد	ساعت					پیش نیاز
				نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	پروژه	کل	
تعلیم و تربیت اسلامی		سیره تربیتی پیامبر و اهل بیت (ع) (باتوجه به مراحل و ساحت‌های تربیت)	۲	۳۲					۳۲	
		نظام تربیتی اسلام (براساس قرآن و روایات پیامبر (ص) و اهل بیت (ع))	۳	۴۸					۴۸	
		فلسفه تربیت در ج.ا.ا	۳	۴۸					۴۸	
		فلسفه تربیت رسمی و عمومی در ج.ا.ا	۲	۳۲					۳۲	
		اسناد، قوانین و سازمان آموزش و پرورش در ج.ا.ا	۲	۳۲					۳۲	
		اخلاق حرفه‌ای معلم (با تاکید بر حقوق و تکالیف اسلامی)	۳	۴۸					۴۸	
		تاریخ اندیشه و عمل تربیتی در اسلام و ایران	۲	۳۲					۳۲	
		نقش اجتماعی معلم از دیدگاه اسلام	۲	۳۲					۳۲	
جمع			۱۹	۳۰٤					۳۰٤	

جدول ۷- دروس تربیتی دوره کارشناسی پیوسته رشته راهنمایی و مشاوره (دو بسته مشاوره و فعالیت های پرورشی)

نوع شایستگی	کد درس	عنوان درس	تعداد واحد	ساعت					پیش نیاز
				نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	پروژه	کل	
علم تربیتی PK[1]		روانشناسی تربیتی	۲	۳۲	–	–	–	–	۳۲	
		جامعه شناسی تربیتی	۲	۳۲	–	–	–	–	۳۲	
		نظریه های یادگیری و آموزش	۲	۳۲	–	–	–	–	۳۲	
		اصول و روش‌های تدریس	۲	۱۶	۳۲	–	–	–	۴۸	
		اصول و روش‌های راهنمایی و مشاوره	۲	۱۶	۳۲	–	–	–	۴۸	

[1] Pedagogical Knowledge (PK)

		ارزشیابی از یادگیری	۲	۱۶	۳۲	–	–	–	۴۸	
		کاربرد هنر در آموزش	۱	–	۳۲	–	–	–	۳۲	
		کاربرد زبان در تربیت	۱	–	۳۲	–	–	–	۳۲	
		مدیریت آموزشگاهی	۲	۳۲	–	–	–	–	۳۲	
		آموزش و پرورش تطبیقی با تاکید بر دوره‌های تحصیلی	۲	۳۲	–				۳۲	
	جمع		**۱۸**	**۲۰۸**	**۱۶۰**				**۳۶۸**	

جدول ۸- دروس پایه دوره کارشناسی پیوسته رشته راهنمایی و مشاوره (دو بسته مشاوره و فعالیت های پرورشی)

نوع شایستگی	کد درس	نام درس	تعداد واحد	تعداد ساعت					پیش‌نیاز
				نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	پروژه	کل	
موضوعی CK[1]		آمار توصیفی و استنباطی	۳	۳۲	۳۲	–	–	–	۶۴	
		روش تحقیق (کمی و کیفی)	۳	۳۲	۳۲	–	–	–	۶۴	آمار استنباطی
		مباحث اساسی در روانشناسی	۳	۴۸	–	–	–	–	۴۸	
		روانشناسی تحولی	۲	۳۲	–	–	–	–	۳۲	مباحث اساسی در روانشناسی
		آسیب شناسی اجتماعی	۲	۳۲	–	–	–	–	۳۲	آسیب شناسی روانی
		آسیب شناسی روانی	۲	۳۲	–	–	–	–	۳۲	مباحث اساسی روانشناسی_ روان شناسی شخصیت
		روانشناسی اجتماعی	۲	۳۲	–	–	–	–	۳۲	مباحث اساسی در روانشناسی
		روانشناسی شخصیت	۲	۳۲		–	–	–	۳۲	روانشناسی تحولی
		روانشناسی سلامت	۲	۳۲		–	–	–	۳۲	آسیب شناسی روانی

[1] Content Knowledge (CK)

	خدمات مشورتی در مدرسه	۲	۳۲		–	–	–	۳۲	مباحث اساسی در روانشناسی
	روانشناسی تبلیغات و رسانه	۲	۳۲	–	–	–	–	۳۲	روانشناسی اجتماعی
	روش های اصلاح و تغییر رفتار	۲	۱۶	۳۲	–	–	–	۴۸	آسیب شناسی روانی
	جامعه شناسی ارتباطات	۲	۳۲	–	–	–	–	۳۲	جامعه شناسی تربیتی
	پویایی گروه	۲	۳۲	–	–	–	–	۳۲	روانشناسی اجتماعی
	نیازها و مسایل کودکان و نوجوانان	۲	۳۲	–	–	–	–	۳۲	روانشناسی تحولی
	خانواده و ازدواج در ایران و اسلام	۲	۳۲	–	–	–	–	۳۲	روانشناسی شخصیت
	روابط انسانی در مدرسه	۲	۳۲	–	–	–	–	۳۲	
	هدایت و مشورت در اسلام	۲	۳۲	–	–	–	–	۳۲	
	زبان تخصصی	۲	۳۲	–	–	–	–	۳۲	
جمع		**٤١**	**٦٠٨**	**٩٦**	–	–	–	**٧٠٤**	

جدول ۹- دروس تخصصی دوره کارشناسی پیوسته بسته فعالیت های پرورشی

نوع شایستگی	کد درس	نام درس	تعداد واحد	تعداد ساعت						پیش‌نیاز
				نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	پروژه	کل	
موضوعی		آیین نگارش و فن سخنوری	۲	۱۶	۳۲	–	–	–	۴۸	

	جریان های فکری و عاطفی کودکان و نوجوانان	۲	۳۲	–	–	–	–	۳۲	روانشناسی تحولی
	روشهای مشاهده رفتار	۲	۱۶	۳۲	–	–	–	۴۸	اصول راهنمایی و مشاوره
	ادبیات کودکان و نوجوانان	۲	۳۲	–	–	–	–	۳۲	
	بررسی و نقد اندیشه های سیاسی و اجتماعی	۲	۳۲	–	–	–	–	۳۲	آسیب شناسی آجتماعی
	تربیت اجتماعی کودکان و نوجوانان	۲	۳۲	–	–	–	–	۳۲	روانشناسی اجتماعی
	آشنایی با فضاهای تربیتی دانش آموزان	۲	۳۲	–	–	–	–	۳۲	
	نقش تربیتی کارکنان مدرسه	۲	۳۲	–	–	–	–	۳۲	
	فعالیت ها و مشارکت های گروهی	۲	۱۶	۳۲	–	–	–	۴۸	پویایی گروه
	هنرهای تجسمی در فعالیت های پرورشی	۲	۱۶	–	۴۸	–	–	۶۴	
	هنرهای نمایشی در فعالیت های پرورشی	۲	۱۶	–	۴۸	–	–	۶۴	

	مدیریت و برنامه ریزی امور فرهنگی و فوق برنامه(۱)	۲	۳۲	–	–	–	–	۳۲	
	مدیریت و برنامه ریزی امور فرهنگی و فوق برنامه(۲)	۲	۳۲	–	–	–	–	۳۲	
	سرودها و آهنگ های انقلابی	۲	۱۶	–	۴۸	–	–	۶۴	
	تربیت دینی و اخلاقی کودک و نوجوان	۲	۳۲	–	–	–	–	۳۲	
جمع		**۳۰**	**٤۳۲**	**۳۲**	–	–	–	**٤٦٤**	
	فناوری اطلاعات و ارتباطات در فعالیتهای پرورشی ۱	۱	–	–	۴۸	–	–	۴۸	مهارت‌های هفتگانه
	فناوری اطلاعات و ارتباطات در فعالیتهای پرورشی ۲	۱	–	–	۴۸	–	–	۴۸	–
	فناوری اطلاعات و ارتباطات در فعالیتهای پرورشی ۳	۱	–	–	۴۸	–	–	۴۸	–
	تجربه‌های خاص حرفه‌ای در فعالیتهای	۱	۱۶	–	–	–	–	۱۶	–

	پرورشی								
	پژوهش و توسعه حرفه-ای ۱: پژوهش روایی	۱	–	–	۴۸	–	–	۴۸	
	پژوهش و توسعه حرفه-ای ۲: اقدام پژوهی	۱	–	–	۴۸	–	–	۴۸	
	پژوهش و توسعه حرفه-ای ۳: درس پژوهی	۱	–	–	۴۸	–	–	۴۸	
	کارورزی ۱	**۲**				۱۲۸		۱۲۸	روان‌شناسی تربیتی، اصول و روش‌های تدریس و پژوهش و توسعه حرفه‌ای۱: پژوهش روایی
	کارورزی ۲	**۲**				۱۲۸		۱۲۸	کارورزی ۱
	کارورزی ۳	**۲**				۱۲۸		۱۲۸	کارورزی ۲
	کارورزی ۴	**۲**				۱۲۸		۱۲۸	کارورزی ۳
	کارنمای معلمی (پروژه)	**۲**					به تشخیص استاد راهنما	–	پژوهش و توسعه حرفه‌ای۲: کنش پژوهی- پژوهش و توسعه حرفه-ای۳: درس پژوهی
جمع		**۱۷**	**۱۶**	–	**۲۸۸**	**۵۱۲**	–	**۸۱۶**	
جمع کل		**۴۷**	**۴۴۸**	**۳۲**	**۲۸۸**	**۵۱۲**		**۱۲۸۰**	

جدول ۱۰ – دروس تخصصی دوره کارشناسی پیوسته بسته مشاوره

نوع شایستگی	کد درس	نام درس	تعداد واحد	تعداد ساعت					پیش‌نیاز
				نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	پروژه	کل	
موضوعی		فیزیولوژی اعصاب و غدد	۲	۳۲	–	–	–	–	۳۲	
		کاربرد آزمون های هوش، استعداد و رغبت در مشاوره	۲	۱۶	۳۲	–	–	–	۴۸	
		کاربرد آزمون های تشخیصی و شخصیت در مشاوره	۲	۱۶	۳۲	–	–	–	۴۸	
		آسیب شناسی روانی کودک و نوجوان	۲	۳۲	–	–	–	–	۳۲	
		ناتوانی های یادگیری	۲	۳۲	–	–	–	–	۳۲	
		راهنمایی و مشاوره گروهی	۳	۱۶	۶۴	–	–	–	۸۰	
		راهنمایی و مشاوره تحصیلی	۲	۱۶	۳۲	–	–	–	۴۸	
		مشاوره کودکان و نوجوانان با نیازهای خاص	۲	۳۲	–	–	–	–	۳۲	
		تمرین فنون مشاوره در آزمایشگاه	۱	–	۳۲	–	–	–	۳۲	

	مشاوره شغلی و حرفه ای	۲	۱۶	۳۲	–	–	–	۴۸		
	مشاوره خانواده	۲	۳۲	–	–	–	–	۳۲		
	فنون، راهبردها و مهارت های مشاوره	۲	۱۶	۳۲	–	–	–	۴۸		
	نظریه های مشاوره و روان درمانی	۳	۴۸	–	–	–	–	۴۸		
جمع		**۲۷**	**۳۰٤**	**۲۵٦**	–	–	–	**٥٦۰**		
	فلسفه معلمی در مشاوره	۱	۱۶	–	–	–	–	۱۶	–	**موضوعی - تربیتی PCK**[1]
	فناوری اطلاعات و ارتباطات در مشاوره ۱	۱	–	–	۴۸	–	–	۴۸	مهارت‌های هفتگانه	
	فناوری اطلاعات و ارتباطات در مشاوره ۲	۱	–	–	۴۸	–	–	۴۸	–	
	فناوری اطلاعات و ارتباطات در مشاوره ۳	۱	–	–	۴۸	–	–	۴۸	–	
	تجربه‌های خاص حرفه-ای در مشاوره	۱	۱۶	–	–	–	–	۱۶	–	
	پژوهش و توسعه حرفه‌ای ۱: پژوهش روایی	۱	–	–	۴۸	–	–	۴۸		

۱ Pedagogical Content Knowledge (PCK)

	پژوهش و توسعه حرفه‌ای ۲: اقدام پژوهی	۱	–	–	۴۸	–	–	۴۸	
	پژوهش و توسعه حرفه‌ای ۳: درس پژوهی	۱	–	–	۴۸	–	–	۴۸	
	کارورزی ۱	**۲**				۱۲۸		۱۲۸	روان‌شناسی تربیتی، اصول و روش‌های تدریس و پژوهش و توسعه حرفه‌ای۱: پژوهش روایی
	کارورزی ۲	**۲**				۱۲۸		۱۲۸	کارورزی ۱
	کارورزی ۳	**۲**				۱۲۸		۱۲۸	کارورزی ۲
	کارورزی ۴	**۲**				۱۲۸		۱۲۸	کارورزی ۳
	کارنمای معلمی (پروژه)	**۲**					به تشخیص استاد راهنما	–	پژوهش و توسعه حرفه‌ای۲: کنش پژوهی– پژوهش و توسعه حرفه‌ای۳: درس پژوهی
جمع		**۱۸**	**۳۲**	–	**۲۸۸**	**۵۱۲**	–	**۸۳۲**	
	جمع کل	**۴۵**	**۳۳۶**	**۲۵۶**	**۲۸۸**	**۵۱۲**	–	**۱۳۹۲**	

جدول ۷- دروس اختیاری دوره کارشناسی پیوسته راهنمایی و مشاوره (دو بسته مشاوره و فعالیت های پرورشی)

نوع شایستگی	کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت					پیش نیاز
				نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	پروژه	کل	
موضوعی		آشنایی با فرهنگ و ارزش‌های دفاع مقدس[۱]	۲	۳۲					۳۲	
		مهارت‌های زندگی دانشجویی[۲]	۲	۳۲					۳۲	
		جمع	٤	٦٤					٦٤	

[۱]- به استناد ابلاغیه شماره ۲۱/۴۱۹۰۳ مورخ ۱۳۹۰/۰۳/۰۴ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، این درس به صورت اختیاری برای کلیه دوره‌های کاردانی و کارشناسی ارائه و برای رشته‌هایی که دروس اختیاری ندارند به عنوان مازاد بر سقف واحدهای درسی ارائه شود.

[۲]- به استناد ابلاغیه شماره ۲/۵۲۵۳۰ مورخ ۱۳۹۵/۰۳/۱۸ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، این درس به صورت اختیاری برای کلیه دوره‌های کاردانی و کارشناسی ارائه و برای رشته‌هایی که دروس اختیاری ندارند به عنوان مازاد بر سقف واحدهای درسی ارائه شود.

فصل سوم
سرفصل دروس

بخش اول- سرفصل دروس مشترک

سرفصل درس «سلامت، بهداشت و صیانت از محیط زیست»

۱- معرفی درس و منطق آن

برخورداری از سلامتی صرف‌نظر از این که یکی از حقوق اساسی هر انسانی است، شرط لازم برای یادگیری و رشد انسانی است؛ زیرا انسان سالم، محور توسعه پایدار است. ورود به فرایند یادگیری، ماندن در آن، تمرکز بر آن و پیامدهای آن پیوند محکمی با سلامت جسمانی، روانی و اجتماعی یادگیرنده دارد. هدف غایی نظام آموزش و پرورش نیز «تحقق حیات طیبه» است که بی‌گمان برخورداری از سلامتی برای دستیابی به آن ضرورت دارد. افزون بر آن معلمانی که از سلامت جسمانی و روانی بهتری برخوردار باشند بهره‌وری بالاتری خواهند داشت و موجبات کاهش بار اقتصادی ناشی از هزینه‌های درمانی و ساعات غیبت کاری را فراهم سازند. لازمه‌ی دست‌یابی به چنین هدفی آن است که معلمان آینده، یعنی کسانی که در نزدیک‌ترین سطح برنامه‌ی درسی با دانش آموز ارتباط برقرار خواهند کرد، با مقوله‌ی سلامت درآمیخته شوند. به سخنی دیگر، اگر دوره‌ی تربیت معلم بخواهد معلمانی روانه‌ی مدرسه‌ها کند که سالم و تندرست باشند و در آینده بتوانند در راستای ارتقای سلامت دانش آموزان گام بردارند، منطقی است که دربرگیرنده‌ی برنامه‌هایی باشد که منجر به افزایش سواد سلامت دانشجو معلمان می‌شوند. سواد سلامت معرف توانمندی فرد در دستیابی به مباحث بهداشتی، درک، انتقال و کاربست آن و همچنین تصمیم‌گیری درست در برخورد با آن مباحث به منظور ارتقای سلامت خود و دیگران است.

به این ترتیب، در این درس، با توجه به عوامل تهدید کننده‌ی سلامت جامعه که عبارتند: بیماری قلبی عروقی، سرطان، و ایمنی و حوادث، بر ارتقای سلامت از طریق تغذیه سالم، فعالیت بدنی، پرهیز از مصرف الکل و دخانیات و همچنین ارتقای سلامت جسمانی، روانی و اجتماعی تاکید می‌شود و بر این اساس فعالیت‌ها و فرصت‌های یادگیری گوناگونی در اختیار دانشجو معلمان قرار داده می‌شود. این فرصت‌ها به ارائه و انتقال صرف اطلاعات بهداشتی محدود نمی‌شوند، بلکه با تکیه بر تعریف ارائه شده برای سواد سلامت، زمینه‌ای فراهم می‌سازند تا دانشجو بتواند آنچه آموخته است را به گونه‌ای معنادار با بافت واقعی زندگی خود پیوند بزند. همچنین با انجام چنین فعالیت‌هایی مهارت‌های فردی، بین فردی، تفکر انتقادی و خلاق در او پرورش می‌یابد. علاوه بر این، چون در یک دیدگاه وسیعتر از سلامت بایستی حفظ محیط زیست سالم نیز مورد توجه قرار گیرد، بخشی از این واحد درسی نیز به صیانت از محیط زیست اختصاص یافته است.

مشخصات درس نوع درس: نظری- عملی تعداد واحد: ۲ (نظری-عملی)	**نام درس:** سلامت، بهداشت و صیانت از محیط زیست			
	اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری، دانشجو قادر خواهد بود: • منابع اطلاعات بهداشتی معتبر را به دیگران به ویژه دانش آموزان ارائه دهد. • یک برنامه بلند مدت با اهداف روشن برای ارتقای سلامت خود طراحی و اجرا نماید و نتایج آن را بر روی سلامت خود ارزشیابی کند. • یک برنامه بلند مدت با اهداف روشن برای ارتقای سلامت دانش‌آموز (دانش‌آموزان) طراحی و اجرا نماید و نتایج آن را بر سلامت او (آن‌ها) ارزشیابی کند.			
شایستگی اساسی	**ملاک‌ها**	**سطح ۱**	**سطح ۲**	**سطح ۳**
	دریافت و انتقال اطلاعات سلامت	توانسته است از منابع متعدد و معتبر اطلاعات کسب نماید اما نمی‌تواند آن را به دیگران انتقال دهد.	توانسته است از منابع متعدد و معتبر اطلاعات کسب نماید و تا حدودی آن را به دیگران انتقال دهد.	توانسته است از منابع متعدد و معتبر اطلاعات کسب نماید و به شیوه‌های کارآمد آن را به دیگران انتقال دهد.
	برنامه سلامت	توانسته است یک برنامه سلامت برای خود یا دانش‌آموزان طراحی، اجرا و ارزشیابی کند اما نمی‌تواند اثربخشی آن را مشخص سازد.	توانسته است یک برنامه سلامت طراحی، اجرا و ارزشیابی نماید و تا حدودی اثربخشی آن را مشخص سازد.	توانسته است یک برنامه سلامت طراحی، اجرا و ارزشیابی نماید و به گونه‌ای روشن اثربخشی آن را مشخص سازد.

۲- فرصت یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

محتوای مورد استفاده این درس در چارچوب زمان شانزده جلسه‌ای آن به شرح زیر سازمان یافته است:

نوبت	موضوع اصلی	مباحث فرعی
بخش نخست: مبانی سلامت		
اول (۲+۱)	**معارفه و آشنایی با مفاهیم پایه**	آشنایی با مدرس، دانشجویان و سرفصل درس؛ معرفی مفهوم‌های مختلف مرتبط با سلامت؛ آشنایی با تاریخ تحول علم سلامت همگانی و رویکردهای سلامت همگانی. **تکلیف عملی (در کلاس)** • از دانشجویان بخواهید روی برگه‌ای پنج الویت که برای آن‌ها ارزش محسوب می‌شود را

ساعت		یادداشت کنند و سپس همراه آنان بررسی کنید آیا سلامتی در میان این الویت‌ها جایی دارد؟ • از دانشجویان بخواهید تعریف خود را از سلامت ارائه دهند و با تکیه بر دانشِ پیشینِ آنان، مفاهیم مرتبط با سلامت را ارائه دهید. • در بخشی از این جلسه، از دانشجویان بخواهید با استفاده از گزارشِ خود شرح حال نویسی و ترسیم چشم انداز، تجربه‌های پیشین، نیازها، امیدها، انتظارات خود را از این درس دو واحدی بیان نمایند و پیش از پایان نشست به شما (مدرس) تحویل دهند. **تکلیف عملی**: در پایان این جلسه، از دانشجویان بخواهید مصادیق اقدامات سلامت همگانی در پیرامون خود را شناسایی کنند و گزارشی از آن ارائه دهند.
دوم (۲+۱)	**سنجش نیازهای سلامت**	تعریف نیاز؛ انواع نیازها؛ شیوه‌های گوناگون سنجش نیازهای سلامت. **تکلیف عملی:** در مدرسه محل کارورزی خود یک نیازسنجی در زمینه سلامت انجام دهید. روشی که در آن استفاده کرده‌اید را مشخص سازید، انواع نیازهایی که تشخیص داده‌اید را شناسایی کنید و یافته‌های خود را در قالب یک گزارش بیان نمایید (این کار می‌تواند در گروه‌های سه نفره انجام شود).
سوم (۲+۱)	**معرفی پایگاه‌های نمایه اطلاعات سلامت**	انواع پایگاه‌های اطلاعات سلامت و چگونگی استفاده از آن‌ها **تکلیف عملی (در کلاس)[11]:** از دانشجویان بخواهید یکی از موضوعات سلامت که به تازگی ذهن آن‌ها را مشغول کرده است را انتخاب کنند و سپس در میان پایگاه مختلفی که به آن‌ها معرفی شده است پیرامون آن گردش کنند. آنچه آموخته‌اند را در قالب گزارش به کلاس ارائه دهند.
بخش دوم: عوامل تهدید کننده سلامت ایرانیان		
چهارم (۲+۱) و پنجم	**بیماری‌های غیرواگیر**	بیماری‌های غیرواگیر (تعریف و ویژگی‌ها بیماری‌های غیرواگیر، میزان مرگ و میر ناشی از بیماری‌های غیرواگیر در ایران، انواع عوامل خطر (قابل اصلاح و غیر قابل اصلاح)، شایعترین بیماری‌های غیرواگیر **<u>بیماری‌های قلبی و عروقی:</u>** مروری بر سیستم گردش خون، تعریف و علل پدیدآیی تصلب شرایین، آنژین صدری، سکته قلبی و سکته مغزی و علائم شایع آن‌ها و چگونگی برخورد با آن‌ها؛ چگونگی کاهش خطر بروز سکته‌های قلبی و مغزی؛ نقش چربی‌ها در بروز بیماری‌های قلبی عروقی؛ فشار خون بالا (تعریف، علائم و تشخیص، پیشگیری)

[11]. این جلسه باید در مکانی برگزار شود که امکان دسترسی به رایانه و اینترنت وجود دارد.

(۲+۱)		**سرطان:** تعریف سرطان، عوامل سرطان‌زا، علائم هشدار دهنده، گام‌های پیشگیری کننده، اهمیت تشخیص زود هنگام، سرطان‌های شایع در ایران. **ایمنی و حوادث:** تعریف مفاهیم خطر، آسیب، تصادف، ایمنی؛ شناسایی خطرات فیزیکی، شیمیایی، بیولوژیکی، و ارگونومیکی موجود در محیط آموزشی؛ نحوه پیشگیری از آن‌ها. انواع سوءاستفاده (غفلت و نادیده گرفتن، فیزیکی، عاطفی، جنسی)؛ نشانه‌های احتمالی؛ چگونگی واکنش در هنگام روبرو شدن با موارد سوءاستفاده. **تکلیف عملی(در کلاس):** از دانشجویان بخواهید در گروه‌های کوچک، سبک زندگی خود یا پدر و مادر خود را از نظر خطر ابتلا به بیماری‌های قلبی عروقی و سرطان بررسی کنند. عوامل خطر را شناسایی کنند و برای کاهش این خطرات برنامه‌ریزی کنند. **تکلیف عملی (در کلاس):** پیش از پرداختن به بحث ایمنی و حوادث از دانشجویان بخواهید که جدول (ب) موجود در پیوست را پر کنند. **تکلیف عملی (در کلاس):** از دانشجویان بخواهید با توجه به آنچه آموخته‌اند در گروه‌های کوچک خطرات مربوط به هر یک از محیط‌های زیر را شناسایی و راهکارهای پیشگیری از وقوع این خطرات را بیان نمایند. در محیط کلاس: در راهروها: در حیاط مدرسه: در سرویس‌های بهداشتی: در دیگر مکان‌ها: **تکلیف عملی:** از دانشجویان بخواهید از یک مدرسه بازدید کنند و بر اساس آنچه که در مدرسه مشاهده کرده‌اند دو پیام آموزشی در زمینه‌ی ایمنی و پیشگیری از آسیب برای یکی از گروه‌های مخاطب (دانش آموزان، پدران و مادران، معلمان و غیره) طراحی کنند.
بخش سوم: ارتقای سلامت		
ششم (۲+۱) و هفتم	• **تغذیه سالم** • **فعالیت بدنی** • **سیگار و دخانیات**	**تغذیه سالم:** اصول تغذیه سالم و گروه‌های غذایی؛ شاخص‌های رشد در سنین پنج تا نوزده سالگی: شاخص قد به وزن، شاخص نمایه توده بدنی (چگونگی محاسبه نمایه توده بدنی، چگونگی تنظیم برنامه غذایی مناسب برای خود). دستورالعمل کشوری پایگاه تغذیه سالم (بوفه سابق)؛ تغذیه در دوران بلوغ (نیازهای تغذیه‌ای نوجوانان)؛ نحوه تغییر الگوهای تغذیه‌ای نامناسب دانش‌آموزان؛ کمبود ریزمغذی‌ها و اثرات آن بر دانش‌آموز و فرایند یادگیری (کمبود ید، آهن، کلسیم، روی، ویتامین D)؛ نحوه خواندن و تحلیل بر چسب مواد غذایی **فعالیت بدنی:** تعریف فعالیت بدنی و گروه‌بندی آن؛ نقش بی‌تحرکی در ایجاد بیماری‌های

(۲+۱)		مختلف، وضعیت میزان فعالیت‌های بدنی در میان زنان و مردان ایرانی، اثرات سودمند فعالیت بدنی بر بدن، میزان فعالیت بدنی توصیه شده برای گروه های سنی گوناگون، هرم فعالیت بدنی **الکل و دخانیات:**رابطه سیگار و مرگ و میر و بیماری‌ها؛ طبقه بندی انواع مواد، علائم و نشانه‌های مصرف مواد و الکل؛ مبانی و اصول پیشگیری **تکلیف عملی:** یک هفته پیش از ارائه این موضوع، دانشجویان موظف هستند در جدول موجود در پیوست، برنامه غذایی یک هفته‌ی خود را ثبت و مقدار تقریبی آن را یادداشت کنند و به کلاس بیاورند. پس از آنکه «اصول تغذیه سالم و گروه‌های غذایی» بیان شد دانشجویان بر اساس واحد غذایی مورد نیاز[۱۲] و گروه‌های غذایی به تحلیل جدول برنامه غذایی خود بپردازند. **تکلیف عملی**: از دانشجویان بخواهید بر اساس هرم فعالیت بدنی، یک برنامه فعالیت بدنی برای یک هفته خود تنظیم کنند و به کلاس آورند. **تکلیف عملی:** از دانشجویان بخواهید نمایه توده بدنی خود را محاسبه کنند. رقم به دست آمده را بر روی نمودار نمایه توده بدنی پیدا کنند و با توجه به طبقه‌ای که در آن قرار می‌گیرند یک برنامه غذایی مناسب برای خود بنویسند. **فعالیت پیشنهادی ۱:** از دانشجویان بخواهید به پایگاه تغذیه سالم در یک مدرسه مراجعه کنند و فهرست مواد غذایی موجود در آن را تهیه کنند و مواد غذایی مجاز و غیرمجاز را از هم تفکیک کنند. سپس راهکارهایی برای توجیه مسئولان مدرسه، مسئول پایگاه و دانش‌آموزان در خصوص تغییر موارد غیرمجاز به مجاز پیشنهاد دهند. **فعالیت پیشنهادی۲: ا**ز دانشجویان بخواهید با یک دانش‌آموز که در مرحله بلوغ است مصاحبه کنند و برنامه غذایی یک روز او را بررسی کنند و داده‌های حاصل را با نیازهای تغذیه‌ای گروه سنی او مقایسه نمایند. یافته‌های خود را به صورت گزارش به کلاس ارائه دهند. **فعالیت پیشنهادی ۳: ا**ز دانشجویان بخواهید برچسب دو ماده غذایی مورد علاقه خود را به کلاس آورند، آن را بخوانند و تحلیل کنند. **فعالیت پیشنهادی ٤: ا**ز دانشجویان بخواهید برای ترویج تغذیه سالم در محیط خوابگاه دو راهکار جدید پیشنهاد کنند و برای عملیاتی ساختن آن برنامه‌ریزی کنند.
بخش چهارم: سلامت جسمانی (بهداشت فردی)		
		بهداشت دست و پاها (اهمیت بهداشت دست و پاها، آموزش شستشوی دست)؛ **مراقبت از پوست و مو** (ساختمان و عملکرد پوست و مو، آشنایی و چگونگی برخورد با مشکلات شایع پوست و مو، اکنه، شوره سر، اگزما)، **مراقبت از چشم‌ها** (ساختمان کره چشم، مشکلات متداول بینایی، چگونگی سنجش بینایی با چارت اسنلن)؛ **مراقبت از گوش‌ها** (ساختمان گوش، مشکلات متداول شنوایی، چگونگی سنجش شنوایی با آزمایش نجوا)؛ **بهداشت خواب** (اهمیت خواب و تاثیر آن بدن، گام‌هایی برای بهتر خوابیدن). **بهداشت**

[۱۲]. Serving size

هشتم (۱+۲) و نهم (۱+۲)	**سلامت جسمانی (بهداشت فردی و بیماری‌ها)**	**<u>دهان و دندان</u>** (بخش‌های مختلف دندان، آشنایی با زمان رویش دندان‌های مختلف، عوامل موثر بر ایجاد پوسیدگی دندان، محل‌های شایع بروز پوسیدگی دندان، افراد در معرض خطر پوسیدگی دندان، راه‌های پیشگیری از پوسیدگی دندان: مسواک زدن (آموزش مسواک زدن به کودکان ۶ تا ۱۲ ساله)، استفاده از نخ دندان (آموزش استفاده از نخ دندان به کودکان)، فلورایدتراپی، فیشور سیلانت، رژیم غذایی؛ چگونگی برخورد با آسیب‌دیدگی و شکستگی دندان‌ها؛ تفاوت لثه سالم و ملتهب؛ علل بوی بد دهان). **<u>بهداشت باروری</u>** (بلوغ و دگرگونی‌های آن در هر یک از دو جنس، بهداشت بلوغ، خودارضایی و زیان‌های آن. {ویژه دانشجو معلمان دختر: ساختمان، عملکرد و بهداشت دستگاه تناسلی زنان، قاعدگی و نشانه‌ها و حالات طبیعی و غیرطبیعی آن، سندروم پیش از قاعدگی}.{ویژه دانشجو معلمان پسر: ساختمان، عملکرد و بهداشت دستگاه تناسلی مردان}. **بیماری‌های واگیردار:** **عفونت‌های انگلی: کرمک یا اکسیور** (ویژگی‌های اکسیور، راه انتقال، راه پیشگیری)؛ **آسکاریوز** (ویژگی‌های آسکاریس، راه انتقال، راه پیشگیری)؛ **ژیاردیوز** (ویژگی‌های ژیاردیا، راه انتقال، راه پیشگیری)؛ **سالک** (تعریف بیماری سالک، وضعیت سالک در ایران و جهان، عواملی موثر در گسترش آن، انواع سالک و علائم بیماری در هر نوع، راه انتقال، راه پیشگیری، چگونگی برخورد با دانش آموز مبتلا به سالک). **پدیکلوزیس (شپش):** ویژگی‌های شپش، راه‌های آلوده شدن، چگونگی تشخیص آلودگی، راه‌های پیشگیری، چگونگی برخورد. **اچ آی وی / ایدز** (چگونگی حمله ویروس اچ آی وی به بدن، تفاوت اچ آی وی و ایدز، راه‌های انتقال، عقاید غلط، راه‌های پیشگیری، راه‌های تشخیص) **تکلیف عملی:** از دانشجویان بخواهید یکی از مسائل مرتبط با بهداشت فردی در محیط پردیس (یا خوابگاه) که ذهن آن‌ها را مشغول کرده است را شناسایی کنند و در قالب یک گزارش راه حل‌های نوین خود برای برطرف نمودن آن مساله را ارائه دهند. **تکلیف عملی**: از دانشجویان بخواهید کتاب خودآموز بهداشت بلوغ و نوجوانی را بخوانند و چکیده‌ای انتقادی از آن تهیه کنند. **تکلیف عملی:** از دانشجویان بخواهید یک پمفلت، یا بروشور طراحی کنند و از طریق آن دانش‌آموزان را به رعایت یکی از موضوعات مرتبط با بهداشت فردی تشویق کنند. **تکلیف عملی (در کلاس)**: از دانشجویان بخواهید در گروه‌های کوچک قرار بگیرند و تصور کنند دانش‌آموزی در کلاس آن‌ها به شپش مبتلا شده است و آن‌ها باید از طریق نامه‌ای به خانواده او اطلاع دهند. نامه‌ای خطاب به آن خانواده نوشته و ضمن آشنایی آن‌ها با شپش این موضوع را به آنان اطلاع دهند. **تکلیف عملی**: از دانشجویان بخواهید پمفلتی طراحی کنند و از طریق آن دانش‌آموزان، پدر و مادرها، کارکنان مدرسه، و غیره را با بیماری‌های انگلی کرمک، آسکاریوز، ژیاردیوز، یا سالک

		آشنا سازند. **فعالیت پیشنهادی ۱**: از دانشجویان بخواهید مراحل آموزش شستشوی دست به دانش‌آموز را در کلاس به صورت عملی نمایش دهند. **فعالیت پیشنهادی ۲**: از دانشجویان بخواهید بازی مار و پله که سازمان یونیسف برای آموزش شستن دست‌ها برای دانش‌آموزان طراحی کرده است را با بافت خود متناسب کنند و بازی جدید را به کلاس عرضه کنند. **فعالیت پیشنهادی ۳**: از دانشجویان بخواهید که تصور کنند در مدرسه‌ی آنها مکانی برای شستن دست وجود ندارد. از آنها بخواهید راهکارهایی بیاندیشند که بر این محدودیت فائق آیند. راهکارهای خود را به صورت نقاشی، عکاسی، گزارش کتبی و غیره به کلاس ارائه دهند. **فعالیت پیشنهادی ٤: برای دانشجویان خوابگاهی:** از دانشجویان بخواهید بررسی کنند دانشجویان خوابگاهی باید چه نکاتی را پیرامون بهداشت خواب بیاموزند؟ **فعالیت پیشنهادی ٥: برای دانشجویان غیرخوابگاهی**: موانعی که بر سر راه حفظ بهداشت خواب شما وجود دارد را شناسایی کنید و سپس راهکارهایی برای از میان برداشتن آن‌ها ارائه دهید.
بخش پنجم: سلامت روان		
دهم (۲+۱)	**سلامت روان و مدرسه**	تعریف سلامت روان و شناسایی عوامل موثر بر آن؛ عوامل تهدید کننده و محافظت‌کننده؛ راهبردهای کاهش آسیب و ارتقای سلامت روان؛ حمایت‌های روانی در حوادث و بلایا؛ افسردگی؛ اضطراب؛ خودکشی؛ اختلالات یادگیری؛ اختلال بیش‌فعالی و کمبود توجه؛ اختلال مقابله‌جویی و لجبازی؛ صرع؛ **تکلیف عملی:** از دانشجویان بخواهید با مراجعه به آرشیو روزنامه‌ها و سایت‌های معتبر، حادثه یا رویدادی را بیابند که در محیط مدرسه (ترجیحا در ایران) رخ داده است و یکی از اختلالات مرتبط با سلامت روان که در این نشست آموزشی مورد بحث قرار گرفته است در پدیدآیی آن رویداد نقش عمده داشته است. آنچه که روی داده است و راهکارهایی که می‌توانست از وقوع این رویداد پیشگیری کند را در قالب گزارشی به کلاس ارائه دهند.
بخش ششم: سلامت اجتماعی		
یازدهم (۲+۱)	**سلامت اجتماعی و مدرسه**	ایجاد و برقرار ارتباط موثر با دیگران؛ ارتباطات در شبکه‌های اجتماعی؛ استرس در محیط کار و حمایت اجتماعی. **تکلیف عملی:** از دانشجویان بخواهید به مراجعه به گزارش‌های کارورزی خود، موقعیت‌هایی را در آن شناسایی کنند که سلامت اجتماعی خود، دانش‌آموزان، و یا کارکنان مدرسه نیاز به ارتقا داشته است. اگر دوباره به آن موقعیت برگردند به منظور ارتقای سلامت اجتماعی چه کاری انجام خواهند داد.؟ یافته‌های خود را در قالب گزارشی کوتاه به کلاس ارائه دهند.
بخش هفتم: سلامت در متن		

دوازدهم (۲+۱)	**سواد سلامت، شناسنامه سلامت دانش‌آموزی، مدارس مروج سلامت**	تعریف سواد سلامت و آشنایی با سطوح مختلف آن؛ معرفی شناسنامه سلامت دانش‌آموزی و آشنایی با آن؛ آشنایی با مدارس مروج سلامت و وضعیت آن در ایران. **تکلیف عملی:** شناسنامه سلامت چند دانش‌آموز را به کلاس آورید و در اختیار دانشجویان قرار دهید تا در در گروه‌های کوچک مشخص کنند آنچه که در این درس آموخته‌اند چگونه در این شناسنامه مورد توجه قرار گرفته است؟
بخش هشتم: صیانت از محیط زیست		
سیزدهم (۲+۱)	**شناخت محیط زیست**	۱-۱- تعریف محیط زیست و انواع آن ۱-۲- منابع مختلف محیط زیست (فیزیکی، زیستی، اجتماعی و اقتصادی) ۱-۳- تعریف اکوسیستم (بوم سازگان) و انواع آن ۱-۴- محیط زیست ایران **عملی:** گفتگوهای گروهی درباره امکان و چگونگی معرفی محیط زیست در مدارس ایران و برحسب پایه **فعالیت خاص:** نمایش فیلم یا اسلایدی از محیط زیست ایران **تکلیف:** از دانشجویان بخواهید که با یک گزارش تصویری، نمایی از محیط زیست محل زندگی خود شامل نوع اکوسیستم و انواع منابع موجود ارائه دهند. * بهتر است که این گزارش بدون استفاده از کاغذ باشد
چهاردهم (۲+۱)	**شناخت انواع آلودگی ها و اثرات محیط زیستی**	۱- تعریف آلودگی و اثر ۲-۲- انواع آلودگی ها و اثرات محیط زیستی ۲-۳- مدیریت پسماند و پساب و بازیافت **عملی:** گفتگوهای گروهی درباره امکان و چگونگی آموزش انواع آلودگی ها و اثرات محیط زیستی در مدارس ایران و برحسب پایه **فعالیت خاص:** تدارک سفری آموزشی برای بازدید از یک کارخانه، تصفیه خانه، مرکز بازیافت، تهیه کمپوست یا غیره **تکلیف:** از دانشجویان بخواهید که در تدارک سفر همکاری کنند و در هنگام بازدید بدرستی انواع آلودگی ها و اثرات را ارزیابی و به راهکارهای اصلاحی اشاره نمایند.
پانزدهم (۲+۱)	**شناخت حفاظت و حمایت از محیط زیست**	- تعریف حفاظت و حمایت از محیط زیست ۳-۲- معرفی انواع روش های حفاظتی و شیوه صحیح مصرف ۳-۳- معرفی برخی از قوانین، ضوابط و کنوانسیون های محیط زیستی **عملی:** گفتگوهای گروهی درباره امکان و چگونگی آموزش و بکارگیری انواع روش های حفاظتی و شیوه صحیح مصرف برحسب پایه **فعالیت خاص:** نمایش فیلم یا اسلایدی در زمینه انواع شیوه های حفاظتی

		تکلیف: از دانشجویان بخواهید که به جامعه کوچکی برحسب انتخاب خود، یک یا چند روش حفاظت و شیوه صحیح مصرف را آموزش دهند و بازخورد آموزش های خود و میزان همکاری جامعه مخاطب را گزارش دهند.
شانزدهم (۲+۱)	**ارائه مبانی آموزش محیط زیست و شناخت روش ها**	۴-۱- تعریف آموزش محیط زیست ۴-۲- معرفی انواع روش های آموزش محیط زیست با توجه به پایه مورد آموزش ۴-۳- معرفی انواع رسانه ها و وسایل کمک آموزشی **عملی:** گفتگوهای گروهی درباره امکان و چگونگی آموزش محیط زیست و انواع روش ها، رسانه ها و وسایل کمک آموزشی مناسب برحسب پایه **فعالیت خاص:** نمایش اسلاید یا وسایل مختلف انواع روش های آموزش محیط زیست **تکلیف:** از دانشجویان بخواهید که به یک مدرسه برحسب انتخاب خود مراجعه کنند و پس از هماهنگی های لازم با مدرسه، برای دو یا سه ساعت بصورت فوق برنامه برحسب پایه، موضوعی از محیط زیست را با وسایل و روش های مناسب آموزش دهند. اینکار می تواند در روزهای تقویم محیط زیستی[۱۳] ایران انجام شود. ارائه گزارش تصویری بصورت فیلم یا عکس الزامی است.

۳-راهبردهای تدریس و یادگیری

در این درس، فرایند یادگیری با مشارکت همه جانبه مدرس و دانشجومعلمان صورت می‌پذیرد. باید تلاش گردد تا ساختار جلسه‌ها به گونه‌ای باشد که همه‌ی افراد در فرایند یادگیری مشارکت داشته باشند. باور بر این است که گفت و شنودی که در نشست آموزشی به منظور وقوع یادگیری صورت می‌گیرد، تنها میان مدرس و دانشجویان نیست، بلکه میان خود دانشجویان با هم نیز هست. از این رو در این درس با طراحی فعالیت‌های یادگیری زمینه‌ای فراهم شده است تا دانشجویان بتوانند در گروه‌های کوچک (دو تا شش نفره) با هم کار کنند که با توجه به موقعیت‌های مختلف، ترکیب این گروه‌ها می‌تواند توسط مدرس یا خود دانشجویان تعیین گردد. همچنین پیشنهاد می‌شود کارهایی که در خارج از کلاس توسط دانشجو (دانشجویان) انجام می‌گردد و به صورت گزارش به کلاس ارائه می‌شود پیش از آن که به مدرس تحویل داده شود توسط دانشجو (دانشجویان) دیگر نیز خوانده شود و پس خوراند آن دانشجو بر روی آن کار آورده شود. لازم به ذکر است که در برخی از مباحث فعالیت‌های یادگیری به صورت پیشنهادی نیزز مطرح شده‌اند و با توجه به موقعیتی که دانشجویان و مدرس در آن قرار دارند می توانند تغییر یابند.

برای تسهیل در وقوع یادگیری، در آغاز هر نشست تلاش شود به شیوه‌های گوناگونی نخست نیازها و منابع یادگیری مرتبط با محتوایی که قرار است ارائه شود سنجش شود تا تجربه‌ها و دانش پیشین دانشجویان نسبت به آن محتوا آشکار گردد. پس از آن محتوای تازه ارائه گردد و سپس زمینه‌ای فراهم گردد تا دانشجو بتواند با محتوای ارائه شده کاری انجام دهد و آن را به بافت زندگی خود مرتبط سازد. در هر نشست تلاش شود به تمام پرسش‌هایی که برای دانشجومعلمان پدید آمده است پاسخ داده شود.

[۱۳] - تقویم محیط زیستی در دفتر آموزش و مشارکت عمومی سازمان حفاظت محیط زیست موجود است.

٤-منابع آموزشی

منبع اصلی: در دست تالیف می‌باشد.

٥- راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: ارزشیابی پایانی از چند بخش تشکیل شده است:

- ❑ آزمون پایانی: سهم این آزمون پنجاه درصد است.
- ❑ ارزشیابی پوشه‌کار: تمام فعالیت‌های یادگیری انجام شده توسط دانشجو و برنامه‌ها و پیامهای طراحی شده توسط او در پوشه‌ای گرد آمده و در اختیار مدرس قرار می‌گیرد. ارزشیابی این پوشه نخست از طریق پاسخگویی به فرم خود ارزشیابی توسط خود دانشجو و سپس توسط مدرس صورت می‌گیرد. پر آشکار است که کیفیت خود ارزشیابی دانشجو نیز در تصمیم گیری مدرس در هنگام ارزشیابی نقش دارد. سهم این ارزشیابی نیز پنجاه درصد است (فرایند تدوین پوشه کار: سی درصد و خود پوشه کار به عنوان یک فراورده: بیست درصد).

ارزشیابی ضمن نیم سال: این ارزشیابی در نشست هفتم و به صورت خود ارزشیابی دانشجو انجام می‌گیرد و یافته‌های به دست آمده از آن در ارزشیابی پایانی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

فرم پیشنهادی برای خود ارزشیابی

فعالیت‌های یادگیری

- ❑ در طول این نیم سال (تا این لحظه) چند فعالیت یادگیری انجام داده‌اید؟.....
- ❑ کیفیت فعالیت‌هایی که انجام داده‌اید را چگونه ارزشیابی می‌کنید؟

  عالی○ خیلی خوب ○ خوب ○ نیازمند به تلاش بیشتر ○غیرقابل قبول ○
- ❑ زمان مندی انجام فعالیت‌های یادگیری را چقدر رعایت فرموده‌اید؟

  بسیار زیاد ○ زیاد ○ متوسط ○ کم ○ خیلی کم ○
- ❑ آیا فعالیت‌های یادگیری‌ای که انجام داده‌اید پیش از ارائه به مدرس توسط دوستان شما نقد شده است؟

  بسیار زیاد ○ زیاد ○ متوسط ○ کم ○ خیلی کم ○
- ❑ به نظرتان در انجام فعالیت‌های یادگیری به چه میزان از راهکارهای خلاقانه استفاده نموده‌اید؟

  بسیار زیاد ○ زیاد ○ متوسط ○ کم ○ خیلی کم ○
- ❑ در کل، اگر بخواهید از صفر تا بیست به فعالیت‌های یادگیری خود نمره دهید چه نمره‌ای می‌دهید؟

همکاری سازنده در طول نیم‌سال

- ❑ تا این لحظه، در چند جلسه‌ای که برگزار شد حضور یافتید؟.....
- ❑ اگر بخواهید به پرسش پرسیدن‌های خود در جلسات آموزشی نمره دهید از صفر تا بیست چه نمره‌ای به خود می‌دهید؟.....
- ❑ اگر بخواهید به کیفیت بازخورد (پس خوراند) هایی که به گزارش های دوستان خود داده‌اید نمره دهید از صفر تا بیست چه نمره ای می‌دهید؟ .....

  اگر ارائه‌ای در کلاس انجام داده اید از صفر تا بیست (۹) چه نمره‌ای به خود می‌دهید؟.....

- ❑ در طول این نیمسال، میزان فعال بودن شما در جلسات آموزشی چقدر تغییر پیدا کرد (میزان مشارکت در جلسه‌های آخر را با میزان مشارکت در نخستین جلسه مقایسه بفرمایید). از صفر تا بیست به میزان تغییر پدید آمده نمره دهید.....

میزان دست‌یابی به اهداف دوره

اهداف این دوره از این قرار بود:

در پایان این درس دانشجو معلم قادر خواهد بود:

- منابع اطلاعات بهداشتی معتبر را به دیگران به ویژه دانش آموزان ارائه دهد.
- یک برنامه بلند مدت با اهداف روشن برای ارتقای سلامت خود طراحی و اجرا نماید و نتایج آن را بر روی سلامت خود ارزشیابی کند.
- یک برنامه بلند مدت با اهداف روشن برای ارتقای سلامت دانش‌آموز (دانش‌آموزان) طراحی و اجرا نماید و نتایج آن را بر سلامت او (آن‌ها) ارزشیابی کند.

به میزان دستیابی خود به هر یک از این سه هدف نمره دهید (از صفر تا بیست).

هدف ۱:

هدف ۲:

هدف ۳:

دو پرسش تاملی:

- با گذراندن این دوره چه نقاط قوتی در شما پدیدار گشته است؟

- با گذراندن این دوره چه نیازهایی در شما پدیدار گشته است؟

اگر بخواهید فعالیت دوستان خود را در کلاس ارزشیابی کنید، به باور شما کدام یک از افراد بیشترین مشارکت و درگیر شدن در فرایند یادگیری را داشته اند؟ به ترتیب سه نفر را نام ببرید.

در مجموع به خود چه نمره‌ای می‌دهید؟

پیوست

جدول الف:

وعده غذایی		نان، غلات، برنج، ماکارونی	سبزیجات	میوه‌ها	شیر، ماست، پنیر	گوشت، مرغ، حبوبات، تخم مرغ، مغزها	چربی	قند
شنبه	صبحانه							
	وسط روز							
	ناهار							
	عصرانه							
	شام							
یکشنبه	صبحانه							
	وسط روز							
	ناهار							
	عصرانه							
	شام							
دوشنبه	صبحانه							
	وسط روز							
	ناهار							
	عصرانه							
	شام							
سه شنبه	صبحانه							
	وسط روز							
	ناهار							
	عصرانه							
	شام							
چهارشنبه	صبحانه							
	وسط روز							
	ناهار							
	عصرانه							
	شام							
پنج‌شنبه	صبحانه							
	وسط روز							
	ناهار							
	عصرانه							
	شام							
جمعه	صبحانه							

جدول ب:

حوادثی که برای من، خویشاوندان، دوستان و یا آشنایانم در مدرسه رخ داده است.	چگونه می‌شد از وقوع این حوادث پیشگیری کرد.

سرفصل درس «نگارش خلاق»

۱. معرفی درس و منطق آن

یکی از بنیادی‌ترین ویژگی‌های زیست آدمی، فرهنگ و تمدن اوست که آن را به مراتب در سیهر زندگی و حیات خود از آغاز تا کنون پدید آورده است. این دو اگر چه سابقه‌ای دیرینه در زیست بشری دارند اما با پدیداری نوشتار و نویسندگی خلاق، سخته و پخته، نمود والایی در زیست آدمی می‌یابند. سرآغاز و مقدمهٔ هر تمدنی – به ویژه سده‌های اخیر- با تخیل خلاق، نبوغ ادبی و فرهنگی همراه بوده است. نگارش خلاق برای دانشجویان رشته‌های مختلف نه تنها مقدمه‌ای است برای نگاشتن روان و سنجیدهٔ متون علمی بلکه فرصتی است که ذهن، زبان و قلم دانشجویان را در تخیل مثبت تقویت نموده، زمینه را برای پرورش مفاهیم علمی، تخصصی و همچنین نگارش ساده، روان، پخته و سخته مهیا می‌نماید.

مشخصات درس

نوع درس: عملی

تعداد واحد: ۱

زمان درس: ۳۲ ساعت

پیشنیاز: ندارد

نام درس: نگارش خلاق

اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو می تواند:

- اهمیت نگارش خلاق را در کسب مهارت‌های علمی و تخصصی تجربه نماید.
- تمایز نگارش خلاق و هنرمندانه را با دیگر نگارش‌های غیر هنری و ادبی شناسایی کند.
- اصول و قواعدکلی نگارش خلاقانه را تبیین کند.
- خلاقیت و توانایی خود را در نوشتن برخی از انواع نوشته‌ها و قالب‌های هنری، به کار گیرد.
- با تجربه نوشتن خلاق به نقد و زیباشناسی حداقلی متون هنری بپردازد.

شایستگی اساسی:

ملاک‌ها	سطح ۱	سطح۲	سطح۳
دانش نگارش خلاقانه	دانشجو بتواند معیارهای زبان و بیان خلاقانه و هنری را بیاموزد و انواع قالب‌های آن را بشناسد	دانشجو بتواند بر اساس آموخته‌های نظری و قیاسی تفاوت کلی دو متن خلاق و غیر خلاق را تبیین و تشریح کند.	دانشجو بتواند با رویکرد استقرایی عواملی را که یک متن را به اثری خلاقانه تبدیل می‌کند در یک متن مشخص هنری، شناسایی کند.
آفرینش متن خلاقانه	بر اساس آموخته‌های ارائه شده و توانایی بارش ذهنی، متنی خلاق در یکی از قالب‌های مربوط بیافریند.	میزان خلاقیت متن نگاشته خود را ارزیابی نماید.	بر اساس دو مرحله پیشین، نگاشتهٔ خود را با رویکرد هنری و ادبی پالایش و ویرایش نماید.
نقد و تحلیل	گزارشی تحلیلی از یک	متن هنری را نقد نماید و	متن نقد شده را با دیگر

		نگاشتهٔ ادبی و هنری مشخص ارائه کند.	عوامل سازنده و ناسازگار آن را تبیین و تشریح کند.	متون همان قالب مقایسه و ارزیابی نماید و درباره دیدگاه خود استدلال کند.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

نوبت بحث	محتوای درس	تکالیف یادگیری	تکالیف عملکردی
اول	آشنایی با تاثیر و تاثرات نگارش خلاق در تمدن و فرهنگ بشری.	- بحث گروهی - پاسخ فردی به پرسش ها - مشارکت در فرایند یادگیری	معرفی چند اثر ادبی یا هنری و تاثیر آن در اندیشه و فرهنگ جامعه
دوم	تشریح اهمیت و نقش زبان در جهان‌بینی و افق اندیشگی و رفتار آدمی	- پاسخ به پرسش‌ها دربارهٔ نفوذ و تاثیر زبان - مشارکت در فرایند یادگیری	گزارشی از تناسب زبان و اندیشه در متون هنری و خلاق
سوم	تبیین تفاوت و تمایز بین زبان و گفتار و نوشتار	- مشارکت در کار گروهی - پاسخ به پرسش‌ها - ارائه چند نمونه از زبان گفتاری و نوشتاری و تشریح تفاوت آن‌ها	ارائه گزارشی از فعالیت‌های علمی به زبان گفتار و تبدیل آن به زبان نوشتار
چهارم	تشریح تفاوت زبان ادبی با زبان علمی	- خوانش دو متن ادبی و علمی - بحث گروهی دربارهٔ تبیین تفاوت‌های دو متن	تهیه گزارشی مکتوب از تمایز بین دو متن ادبی و علمی و عناصر متمایز کنندهٔ آن
پنجم	تبیین عوامل نوشتار خلاق؛ زبان، بیان، صور خیال	- بحث گروهی - خوانش متن ادبی و مشخص کردن مشخصات زبانی، بیانی و صور خیال	بررسی مشخصات سه‌گانه نوشتار خلاق در یکی از آثار شعرای معاصر در قالب گزارش مکتوب.
ششم	تشریح عناصر مربوط به خلاقیت زبانی، بیانی، و صور خیال	- خوانش متن ادبی - مشخص کردن عناصر هنری در متن	مشخص کردن دقیق آرایه‌های ادبی یک متن مشخص هنری
هفتم	معرفی قالب‌های ادبی که بیشترین کاربرد را در نگارش خلاق دارند	- بحث گروهی - خوانش بخشی از چند متن - مشخص کردن قالب آن	تهیه گزارشی از یک کتاب درسی مربوط به ادبیات فارسی و تشریح تفاوت ساختاری و قالب درس‌ها

هشتم	تبیین کلی قالب داستان، اهمیت آن در نگارش خلاق و عناصر داستان	- بحث گروهی - خوانش یک داستان کوتاه کوتاه و مشخص کردن عناصر آن	تهیه نمایهٔ جدولی از عناصر یک داستان کوتاه
نهم	تشریح قالب داستان کوتاه کوتاه	- خوانش سه متن مرتبط و بحث دربارهٔ قالب آن	تهیه نمایه‌ای از آثار داستانی یکی از داستان نویسان معاصر و دسته‌بندی قالبی آن
دهم	توضیح قالب داستان بلند و رمان	- بحث گروهی - پاسخ به پرسش‌ها	تهیه نمای جدولی از داستان نویسان معاصر و آثار برجستهٔ آن‌ها
یازدهم	تشریح مشخصات قطعه ادبی	- بحث دربارهٔ تفاوت روساخت قطعه ادبی با داستان و شعر	ارائهٔ داستان کوتاه کوتاه و یک قطعهٔ ادبی بر اساس تجربیات دانشجو
دوازدهم	معرفی ساختار حدیث نفس و خاطره‌نویسی، روزنگار و تفاوت آن‌ها	- بحث گروهی - خوانش متن‌هایی در قالب‌های خاطره، روزنگار، و حدیث نفس	ارائه متن‌هایی کوتاه در سه قالب یاد شده بر اساس نگارش خلاقانه
سیزدهم	تشریح قالب سفرنامه‌نویسی و مشخصات آن	- خوانش بخشی از یک سفرنامه - تبیین و بحث درباره مشخصات آن	نگاشتن سفرنامه‌ای کوتاه بر اساس ساختار سفرنامه‌نویسی
چهاردهم	تشریح کلیاتی از نقد ادبی بر اساس زبان، بیان و صور خیال ادبی	- بحث گروهی دربارهٔ معیارهای نقد - نقدگروهی قطعه ادبی و شعری از شاعران کلاسیک	نقد قطعه‌ای از شعر و داستان کوتاه نویسندگان برجسته معاصر
پانزدهم	توضیح چیستی و کاربرد زندگی‌نامهٔ خودنوشت و تفاوت آن با زندگی‌نامه نویسی	- خوانش نمونه‌ای از زندگی‌نامهٔ خود نوشت - بحث گروهی دربارهٔ ویژگی‌های این نوع نوشته با قالب‌های دیگر	ارائه گزارشی مکتوب از خوانش زندگی‌نامهٔ خودنوشت و تشریح تاثیرات فرهنگی و اجتماعی آن
شانزدهم	مقایسهٔ قالب‌های ادبی بحث شده و مقایسه کارکرد آن‌ها در بافت فرهنگی و هنری و اجتماعی	- بحث گروهی درباره تجربه‌های شخصی در نگارش خلاق	تهیهٔ سیاههٔ رفتار کار در کلاس

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری:

۳.۱. وقایع‌نگاری تجربه‌های آموزشی توسط دانشجو.

۳.۲. تهیه روزنگار تجربه‌های روزانه.

۳.۳. حفظ بخشی از متون نظم و نثر مسلط ادبی- معاصر و کلاسیک- با هدف تقویت ذخیرهٔ زبانی، بیانی و خیالی دانشجو.

۳.۴. نگاشتن متن‌های کوتاه در قالب و انواع ادبی آموخته در مباحث نظری با تکیه بر آفرینش هنری و کاربرد آرایه‌های ادبی در آن.

۳.۵. خوانش آثار ادبی و هنری ممتاز با تکیه بر خوانش صحیح و درک لذت هنری آن.

۳.۶. گزارش تجربه‌های عاطفی و هنری از خوانش متون هنری معاصر و کلاسیک.

٤. منابع آموزشی:

منبع اصلی:

- سمیعی احمد. نگارش و ویرایش. چاپ چهارم. تهران. سمت. ۱۳۸۲[دفتر نخست].
- داد سیما. فرهنگ اصطلاحات ادبی؛ واژه‌نامه مفاهیم و اصطلاحات ادبی فارسی و اروپائی(تطبیقی و توضیحی). ویراست سوم. تهران. مروارید. ۱۳۸۵.

منبع فرعی:

- باطنی محمدرضا. زبان و تفکر؛ مجموعه مقالات زبان‌شناسی. چاپ هشتم. تهران. آگه. ۱۳۸۵.
- شمیسا سیروس. نقد ادبی. تهران. فردوس. ۱۳۷۸.

٥. راهبردهای ارزشیابی یادگیری:

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری به میزان ۱۰ نمره.

ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت‌های یادگیری پیش بینی شده و مشارکت در فعالیت‌ها ۵ نمره.

ارزیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۵ نمره.

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول نیمسال، تکالیف عملکردی و آزمون پایان نیمسال انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک‌ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سایر نکات:

در این واحد درسی، تشریح فنون و مهارت نگارش خلاق از عناصر آن گرفته تا قالب و انواع آن، به منزلهٔ آموزش حرفه‌ای و تخصصی آن به دانشجویان نیست؛ چه این هدف برای دانشجویان رشته زبان و ادبیات فارسی منطقی و معقول می‌نماید. تبیین و تشریح مدرس و تکالیف دانشجویی در نگارش خلاق باید بر خوانش آثار بدیع، تجربه زیباشناسی، دریافت هنری و عاطفی دانشجو تکیه داشته باشد و راه را برای کسب و دریافت این تجربه هموار و لذت‌بخش نماید به گونه‌ای که تجربه‌های یاد شده افق فرهنگی، ذوقی و هنری وی را نسبت به نگارش خلاق و زیباشناسانه پرمایه‌تر سازد.

سرفصل درس «نگارش علمی»

۱. معرفی درس و منطق آن

دنیای معاصر با پیشرفت روزافزون داده‌های علمی و تخصصی از دیگر دوره‌های زیست بشری متمایز است. مراودات علمی و تخصصی با دیگر افق‌های علمی داخلی و جهانی با به کارگیری نگارش علمی واحد، ضروری و قابل پیگیری است. واحد درسی نگارش علمی بایسته‌ای است که در آن دانشجویان باید شایستگی‌های نگارشی علمی را بیاموزند تا علاوه بر مشارکت با زبان سخته و سنجیده در افق‌های علمی و تخصصی، از داده‌های علمی حوزه‌های مربوط، استفاده نمایند.

مشخصات درس	**نام درس: نگارش علمی**			
نوع درس: عملی تعداد واحد: ۱ زمان درس: ۳۲ ساعت پیشنیاز: ندارد	اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو می تواند: - به اهمیت نگارش علمی را در ارائه و کسب دانش تخصصی حوزهٔ مربوط، پی ببرد. - تمایز نگارش علمی و تخصصی را با دیگر انواع نگارش، شناسایی و تحلیل کند. - اصول و قواعد کلی نوشتن علمی را تبیین کند. - اجزای مختلف نگاشتهٔ علمی را بیاموزد. - توانایی و دانش خود را در نگارش متون علمی اعم از مقاله، گزارش، پیشنهاده و ... به کار گیرد.			
شایستگی اساسی:	**ملاک‌ها**	**سطح ۱**	**سطح۲**	**سطح۳**
	دانش پایه‌ای نگارش علمی	دانشجو بتواند؛ معیارهای زبان و بیان نگارش علمی را آموخته و قالب‌های نوشتاری مربوط را بشناسد.	دانشجو بتواند؛ بر اساس آموخته‌های نظری و رویکرد قیاسی تفاوت کلی دو متن علمی و غیر علمی را تبیین و تشریح نماید.	دانشجو بتواند؛ با دید استقرایی تک‌تک عوامل سازنده و قالب‌های نوشته علمی را در یک متن مشخص تخصصی، شناسایی و تبیین کند.

	نگارش متن علمی	بر اساس آموخته‌های پیشین نگاشته‌ای علمی بنویسد.	میزان توانایی نوشتهٔ علمی خود را نقد و ارزیابی نماید.	بر اساس دو مرحلهٔ پیشین نوشتهٔ خود را ویرایش و پالایش نماید.
	نقد و تحلیل	نوشته‌ای علمی از منظر ویژگی و مراحل ساختاری تحلیل کند.	نوشتهٔ علمی را از لحاظ زبان، بیان، فنی و عناصر سازگار و ناساز تشریح کند.	برای نظرات و دیدگاه‌های خود، استدلال کند.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

نوبت بحث	محتوای درس	تکالیف یادگیری	تکالیف عملکردی
اول	تعریف زبان، گفتار، نوشتار و تفاوت بین آن‌ها.	- شرکت در فرایند یادگیری - پاسخ به پرسش‌ها	ارائه متنی دوسویه (گفتاری به نوشتاری) از تجربیات آموزشی دانشجو.
دوم	آشنایی با مبانی پژوهش و نگارش عمومی، دانشگاهی و اخلاق پژوهش.	- بحث گروهی - پاسخ به پرسش‌ها - مشارکت در فرآیند یادگیری	ارائه خلاصه چکیده از چند متن علمی و مشخص کردن ویژگی‌های آن.
سوم	تشریح زبان و لحن نگارش علمی، دستور خط فارسی و نشانه‌های نگارشی.	- بحث گروهی - بحث دربارهٔ نمونه‌هایی از ناسازواری خط و نشانه‌گذاری در چند متن علمی ارائه شده	ارائهٔ بخش‌هایی از متون علمی که دارای سازواری و ناسازی خط و نگارش علمی است.

چهارم	تبیین و توضیح ساختار و انواع بند نویسی(پاراگراف نویسی).	- مشارکت در کار گروهی - مشخص نمودن بندهای نوشتهٔ علمی؛ ارائه شده در بحث.	تهیه گزارشی مکتوب از ساختار بندنویسی یک متن علمی و آسیب‌شناسی آن.
پنجم	تشریح مراحل نگارش علمی؛ مسئله‌سازی، چهارچوب نظری و طراحی پرسش‌ها.	- پاسخ به پرسش‌ها - بحث و نظر دربارهٔ اجزای تشریح شده در یک متن مشخص علمی.	انتخاب یک موضوع علمی و نگاشتن اجزای ساختاری تشریح شدهٔ بحث.
ششم	تشریح مرحلهٔ پیشینه و معرفی روش تحقیق.	- بحث گروهی - پاسخ به پرسش‌ها	نگاشتن پیشینه و روش تحقیق در ارتباط با موضوع پیشین.
هفتم	آشنایی با نگارش پیشنهادهٔ پژوهش.	- بحث گروهی - پاسخ به پرسش‌ها	نگاشتن پیشینهٔ تحقیق.
هشتم	آشنایی با فنون یادداشت‌برداری و طبقه‌بندی آن.	- بحث دربارهٔ آسیب نبود یادداشت‌برداری در سیر مطالعه و پژوهش	تهیه فیش‌های یادداشت‌برداری و طبقه‌بندی آن.
نهم	تبیین ساختار و اجزای مقالات علمی	- تشخیص مراحل ساختاری یک متن علمی	تهیهٔ نمایه جدولی از انواع الگوهای مقالات علمی و تشریح آن .
دهم	توصیف ساختمان مقالهٔ پژوهشی و علمی.	- شرکت در بحث گروهی	تهیه چکیده مقاله علمی و مشخص کردن ساختمان آن.
یازدهم	توضیح اهمیت مرجع‌شناسی در نگارش علمی و معرفی انواع آن.	- مشارکت در کار گروهی	تهیه گزارش از نوشتهٔ علمی و تشریح و بررسی نحوهٔ ارائهٔ منابع آن.
دوازدهم	تشریح اهمیت استناد در نگارش علمی، انواع نقل و ارجاع نویسی.	- پاسخ به پرسش‌ها	ارائهٔ کنفرانس گروهی دربارهٔ سرقت‌های علمی.
سیزدهم	توضیح الگوهای مستندسازی	- مشارکت در کار گروهی	ارائهٔ کنفرانس گروهی دربارهٔ

	و مرجع‌نویسی از متون فارسی، عربی، لاتین و مجازی.		تفاوت و شباهت‌های ارجاع نویسی از متون لاتین، فارسی، عربی و مجازی.
چهاردهم	تشریح گزارش علمی و مراحل آن.	- پاسخ به پرسش‌ها	تهیهٔ گزارش از تجربه علمی یا آموزشی.
پانزدهم	آشنایی با تک‌نگاری علمی	خوانش یک تک‌نگاری علمی و بحث دربارهٔ آن	ارائهٔ تک‌نگاری علمی از تجربیات آموزشی یا علمی.
شانزدهم	تشریح نمایه‌سازی در انواع نشریه‌های علمی و پایگاه‌های استنادی.	- شرکت در بحث گروهی	تهیه پوشهٔ کار و سیاههٔ فعالیت‌های کلاس.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری:

۳.۱.انتخاب موضوع برای تهیهٔ مقاله یا گزارش علمی به وسیلهٔ دانشجو.

۳.۲. نگارش مرحله‌ای ساختمان مقاله یا نوشتار علمی بر اساس محتوای نظری ارائه شده.

۳.۳. انتخاب مقالات و نگاشته‌های علمی و مشخص کردن اجزای ساختاری آن.

۳.۴. انتخاب متون علمی و آسیب‌شناسی ویراستاری فنی و زبانی آن.

۳.۵. گزینش مقالات مشخص و آسیب‌شناسی اجزای ساختاری آن.

۴. منابع آموزشی:

منبع اصلی: (به ترتیب اولویت)

ـ موسی پور، نعمت اله. نگارش علمی؛ راهنمای نگارش گزارش پژوهش، پایان نامه، رساله و مقاله. کرمان. دانشگاه شهید باهنر. ۱۳۹۲.

- فتوحی، محمود. آیین نگارش مقاله علمی پژوهشی (ویراست دوم). چاپ چهاردهم. تهران. سخن. ۱۳۹۰.

منبع فرعی: (به ترتیب اولویت)

- غلامحسین‌زاده حسین. راهنمای ویرایش. چاپ هشتم. تهران. سمت. ۱۳۹۰.
- صلحجو علی. نکته‌های ویرایش. تهران. مرکز. ۱۳۸۶.

- خرمشاهی بهاءالدین. کژتابی‌های ذهن و زبان؛ طنزی تازه. چاپ دوم. تهران. ناهید. ۱۳۹۳.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری:

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری به میزان ۱۰ نمره

ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت‌های یادگیری پیش بینی شده و مشارکت در فعالیت‌ها ۵ نمره

ارزیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۵ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول نیمسال، تکالیف عملکردی و آزمون پایان نیمسال انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک‌ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «سیره تربیتی پیامبر (ص) و اهل بیت (ع) (با توجه به مراحل و ساحت‌های تربیت)»

۱. معرفی درس و منطق آن:

یکی از وظایف مهم و اساسی پیامبر صلی الله علیه و آله تعلیم و تربیت مردم و هدایت آنان به سوی توحید و دیگر آموزه های اسلامی است و این سخن ایشان که «من معلم مبعوث شدم» تأکید و تأییدی بر این مدعاست. اهل بیت آن حضرت علیهم السلام نیز همین وظیفهٔ خطیر را پس از ایشان بر عهده داشته و دارند. از این روی، سیرهٔ این بزرگواران گنجینه ای است سرشار از آموزه های تربیتی در زمینه تربیت اسلامی که افزون بر کارایی و اثربخشی از بالاترین اعتبار نیز برخوردار است و رهنمودهای عملی فراوانی برای معلمان دارد و چون چراغی فروزان راهنمای معلمان در فعالیتهای تعلیم و تربیتی آنان است. در این واحد معلمان با اصول و روشهای تربیتی پیامبر صلی الله علیه و آله و اهل بیت علیهم السلام در سه ساحت تربیت اعتقادی، تربیت عبادی و تربیت اخلاقی آشنا شده و توانایی می‌یابند وضعیت مطلوب تربیتی برای دانش‌آموزان خود را در این ساحتها تشخیص داده و فعالیت‌ها و اقدامات رایج تربیتی را بر اساس معیارهای به دست آمده از سیرهٔ تربیتی معصومان علیهم السلام ارزیابی و نقد کنند.

مشخصات درس نوع درس: **نظری** تعداد واحد: **۲ واحد نظری** زمان درس: ۳۲ ساعت	نام درس: «سیره تربیتی پیامبر (ص) و اهل بیت (ع) (با توجه به مراحل و ساحت‌های تربیت)»
شایستگی اساسی: ***Ck*** ۱-۱ ***&Pck*** ۱-۲ ***&Gk*** ۱-۳ ۱-۴	**اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:** مفهوم، اهمیت و منابع سیرهٔ تربیتی، اصول و روشهای تربیتی را در سیرهٔ پیامبر صلی الله علیه و آله و اهل بیت علیهم السلام در ساحت تربیت اعتقادی، عبادی و اخلاقی توصیف و تحلیل کند. بر اساس اصول و روشهای تربیتی معصومان علیهم السلام، وضعیت موجود تربیتی در ساحتهای تربیت اعتقادی، عبادی و اخلاقی را شناسایی و وضعیت مطلوب تربیتی را ترسیم و هر دو وضع را تحلیل کند. بر اساس اصول و روشهای تربیتی معصومان علیهم السلام، ، فعالیت‌ها و اقدامات تربیتی رایج در زمینه تربیت اعتقادی، عبادی و اخلاقی ارزیابی و نقد کند.

	ملاک‌ها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳
	توصیف و تحلیل مفهوم، اهمیت و منابع سیرهٔ تربیتی، اصول و روشهای تربیتی در سیرهٔ پیامبر صلی الله علیه و آله و اهل بیت علیهم السلام در ساحت تربیت اعتقادی، عبادی و اخلاقی	مفهوم، اهمیت و منابع سیرهٔ تربیتی، اصول و روشهای تربیتی در سیرهٔ پیامبر صلی الله علیه و آله و اهل بیت علیهم السلام را در زمینهٔ تربیت اعتقادی، عبادی و	ربط و نسبت اصول و روشهای تربیت را در هر یک از ساحت ها با اصول و روشهای تربیت در دیگر ساحتها توصیف و تحلیل می‌کند.	ویژگیها، اصول و روشهای تربیتی معصومان علیهم السلام در هر یک از این ساحتها را با اصول و روشهای تربیتی رایج غربی در آن ساحت مقایسه و وجوه تمایز و تشابه آن‌ها را به دست

		اخلاقی بر اساس منبع معرفی شده به زبان خود توصیف می‌کند		می آورد
	تحلیل و شناسایی وضعیت موجود و مطلوب	وضع موجود را شناسایی کند.	وضع مطلوب را ترسیم کند.	دلایل خود را برای ترسیم وضع مطلوب به تفصیل بیان کند.
	ارزیابی فعالیتها و اقدامات رایج تربیتی بر اساس معیارهای به دست آمده از سیرهٔ تربیتی پیامبر صلی الله علیه و آله و اهل بیت علیهم السلام	فعالیتها و اقدامات رایج تربیتی در این ساحتها را در موقعیت خود (برای مثال در دبیرستان محل تحصیل خود) شناسایی و توصیف می‌کند	فعالیتها و اقدامات رایج تربیتی را با معیارهای برگرفته از سیرهٔ تربیتی پیامبر صلی الله علیه و آله و اهل بیت علیهم السلام تطبیق می‌دهد و ارزیابی می‌کند.	دلایل خود را برای نقاط قوت و ضعف شناسایی شده، توضیح می‌دهد.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

چیستی و ضرورت سیرهٔ تربیتی پیامبر صلی الله علیه و آله و اهل بیت علیهم السلام

- تعریف سیره، سنت، تربیت، سیره تربیتی
- حجیت و اعتبار سیره
- دلالتها و کارکردهای سیره
- منابع سیره
- ضرورت آشنایی با سیرهٔ تربیتی پیامبر صلی الله علیه و آله و اهل بیت علیهم السلام

فعالیت یادگیری:

- مطالعه و جمع آوری مطالب در باره موضوعات مورد بحث قبل از کلاس وارائه آن به کلاس و استاد
- مشارکت در بحث کلاسی

فعالیت عملکردی:

- تهیه فهرستی از تعاریف مختلف در باره سیره تربیتی و انتخاب یک تعریف وارائه دلیل برای آن
- تهیه فهرستی از نظریه های مختلف در باره اعتبار سیره و بحث در باره آنها

آداب و روشهای زمینه ساز در تربیت

- آداب و روشهای زمینه ساز پیش از تولد
- آداب و روشهای زمینه ساز آغاز تولد
- آداب و روشهای زمینه ساز پس از تولد

فعالیت یادگیری:

- مطالعه متون خواندنی و پاسخ به پرسش‌های طرح شده و مشارکت در بحث‌های کلاسی
- شناسایی مهم‌ترین آداب و روشهای زمینه ساز با مراجعه به منابع اسلامی

فعالیت عملکردی:

- آداب و روشهای زمینه ساز در سیره تربیتی را با نظرات رایج غربی در این زمینه مقایسه کرده، وجوه تمایز و تشابه آن دو را مشخص کند.

تربیت اعتقادی

- روشهای پروش شناخت و ایمان به خدا
- روشهای پرورش شناخت و ایمان به پیامبر صلی الله علیه و آله
- روشهای پرورش شناخت و ایمان به امامت
- روشهای پرورش شناخت و ایمان به معاد

فعالیت‌های یادگیری:

- مطالعه متون خواندنی و پاسخ به پرسش‌های طرح شده مشارکت در بحث‌های کلاسی
- استخراج روشهای پرورش شناخت و ایمان به خدا، پیامبر، امامان و معاد از منابع ومتون اسلامی

فعالیت‌های عملکردی:

- میزان انطباق فعالیت‌های معلمان دینی و قرآن خود را در دورهٔ دبیرستان با روشهای معصومان علیهم السلام بررسی کند.
- روشهای رایج تربیت اعتقادی در دبیرستان محل تحصیل خود را شناسایی و نقد و بررسی کند.

تربیت عبادی

- آموزش قرآن
- آموزش ذکر و دعا
- آموزش نماز
- آموزش روزه

فعالیتهای یادگیری

- مطالعه متون خواندنی و پاسخ به پرسش‌های طرح شده مشارکت در بحث‌های کلاسی

- استخراج روشهای آموزش قرآن و ذکر و دعا و نماز و روزه از منابع و متون اسلامی

فعالیتهای عملکردی

- میزان انطباق فعالیت‌های رایج در زمینه تربیت عبادی در دبستان محل زندگی خود را با روشهای تربیتی پیامبر صلی الله علیه و آله و اهل بیت علیهم السلام بررسی کند.
- تحقیق کند و معلوم کند چگونه می‌توان روشهای آموزش نماز و قرآن و ذکر و دعا را در دورهٔ ابتدایی به کار بست.

تربیت اخلاقی

- اصول تربیت اخلاقی
- روشهای زمینه ساز در تربیت اخلاقی
- روشهای پرورش آگاهی و بصیرت اخلاقی
- روشهای پرورش گرایشها و عادتهای مطلوب اخلاقی
- روشهای اصلاح رفتارهای نامطلوب

فعالیت‌های یادگیری:

- مطالعه متون خواندنی و پاسخ به پرسش‌های طرح شده مشارکت در بحث‌های کلاسی
- مطالعه منابع تعلیم و تربیت اسلامی و استخراج اصول و روشهای تربیت اخلاقی

فعالیت‌های عملکردی:

- در بارهٔ چگونگی کاربرد روشهای مطرح شده در موقعیت خاص، برای مثال در کلاس چهارم ابتدایی، تحقیق کند.
- در بارهٔ شرایط کاربرد هر یک از روشها تحقیق کند.
- کاربرد این روشها در یک مدرسه را بررسی و نقد و ارزیابی کند.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

ارائه محتوای مباحث به روش توضیحی همراه با بهره گیری روش پرسش و پاسخ توسط استاد و در مواقع لازم استفاده از روش بحث گروهی

پیش مطالعه و تحقیق فردی برای حضور فعال تر در مباحث کلاسی و ارائه گزارش پیش مطالعه به کلاس و استاد به صورت مکتوب توسط دانشجو

انجام فعالیت‌های یادگیری مربوط به هر بحث به روش فردی یا گروهی در کلاس یا خارج از کلاس وارائه به استاد به روش مکتوب توسط دانشجو و بررسی و اعلام نظر به موقع استاد درس

٤. منابع آموزشی

منابع اصلی:

حسینی زاده، سیدعلی (۱۳۹۴). سیرهٔ تربیتی پیامبر (ص) و اهل بیت (ع). یک جلدی. پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.

طوسی، اسدالله (۱۳۹۳). سیره تربیتی واخلاقی پیامبر واهل بیت (علیهم السلام) درخانه وخانواده. تهران: انتشارات موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره).

منابع فرعی:

طباطبایی، محمد حسین ، سنن النبی، ترجمه و تحقیق محمدهادی فقهی، تهران: اسلامیه، ۱۳۵۴ش.

مرتضی، مطهری (۱۳۸۰). سیری در سیرهٔ نبوی. تهران: انتشارات صدرا

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری به میزان ۱۰ نمره

ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت‌های یادگیری پیش بینی شده و مشارکت در فعالیت‌ها ۵ نمره

ارزیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۵ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می‌شود. مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک‌ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «نظام تربیتی اسلام (براساس قرآن و روایات پیامبر (ص) و اهل بیت (ع))»

- **معرفی درس و منطق آن:**

تعلیم و تربیت به عنوان نهادی اجتماعی، یکی از اجزا و عناصر مهم هر فرهنگ و تمدن است که یکی از وظایفش انتقال فرهنگ به نسل جدید و رشد و تعالی آن است. از آنجا که فرهنگ و تمدن کشور ما اسلامی است، وظیفهٔ تعلیم و تربیت تربیت نسل جدید بر اساس آموزه‌های اسلامی و در یک کلام، تربیت انسان مؤمن و مسلمان است و این مستلزم آشنایی عمیق معلمان با نظام تربیتی اسلام است. در این واحد معلمان با عناصر و مؤلفه‌های تعلیم و تربیت اسلامی آشنا شده و توانایی می‌یابند وضعیت مطلوب تربیتی برای دانش‌آموزان خود را تشخیص داده و فعالیت‌ها و اقدامات رایج تربیتی را بر اساس معیارهای نظام تربیتی اسلام ارزیابی و نقد کنند.

مشخصات درس نوع درس: **نظری** تعداد واحد: **۳ واحد نظری** زمان درس: ۴۸ **ساعت** پیشنیاز: نحوه تدریس:	نام درس: نظام تربیتی اسلام (براساس قرآن و روایات پیامبر (ص) و اهل بیت (ع)) **اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:** ویژگیها، عناصر و مؤلفه‌های نظام تربیتی اسلام را توصیف و تحلیل کند. بر اساس نظام تربیتی اسلام، وضعیت موجود تربیتی را شناسایی و وضعیت مطلوب تربیتی را ترسیم و هر دو وضع را تحلیل کند. بر اساس نظام تربیتی اسلام، فعالیت‌ها و اقدامات تربیتی رایج را ارزیابی و نقد کند.			
شایستگی اساسی: ***Ck*** ۱-۱ ***& Pck&*** ۱-۲ ***Gk*** ۱-۳& ۱-۴				
	ملاک‌ها	**سطح ۱**	**سطح ۲**	**سطح ۳**
	توصیف و تحلیل ویژگیها، عناصر و مؤلفه‌های نظام	ویژگیها، عناصر و مؤلفه‌های نظام تربیتی اسلام را بر اساس منبع معرفی شده به زبان خود توصیف می‌کند	ربط و نسبت هر یک از عناصر و مؤلفه‌های نظام تربیتی اسلام را با عناصر و مؤلفه‌های دیگر توصیف و تحلیل می‌کند.	ویژگیها، عناصر و مؤلفه‌های نظام تربیتی اسلام را با یکی از نظام‌های تربیتی رایج غربی مقایسه و وجوه تمایز و تشابه آن‌ها را به دست آورد
	تحلیل و شناسایی وضعیت موجود و مطلوب	وضع موجود را شناسایی کند.	وضع مطلوب را ترسیم کند.	دلایل خود را برای ترسیم وضع مطلوب به تفصیل بیان کند.

	ارزیابی فعالیتها و اقدامات رایج تربیتی بر اساس معیارهای نظام تربیتی اسلام	فعالیتها و اقدامات رایج تربیتی در موقعیت خود (برای مثال در دبیرستان محل تحصیل خود) را شناسایی و توصیف می‌کند	فعالیتها و اقدامات رایج تربیتی را با معیارهای برگرفته از نظام تربیتی اسلام را تطبیق می‌دهد و ارزیابی می‌کند.	دلایل خود را برای نقاط قوت و ضعف شناسایی شده، توضیح می‌دهد.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

چیستی و ضرورت نظام تربیتی اسلام

- تعریف نظام، تعلیم و تربیت و نظام تعلیم و تربیت اسلامی
- عناصر و مؤلفه‌های نظام تعلیم و تربیت اسلامی
- ویژگیهای نظام تعلیم و تربیت اسلامی
- ضرورت آشنایی با نظام تعلیم و تربیت اسلامی

فعالیت یادگیری:

- مطالعه و جمع آوری مطالب در باره موضوعات مورد بحث قبل از کلاس وارائه آن به کلاس و استاد
- مشارکت در بحث کلاسی

فعالیت عملکردی:

- تهیه فهرستی از تعاریف مختلف در باره نظام تعلیم و تربیت اسلامی و انتخاب یک تعریف وارائه دلیل برای آن

مبانی تعلیم و تربیت اسلامی

- چیستی مبانی در تربیت اسلامی
- جایگاه مبانی در تربیت اسلامی
- انواع مبانی در تربیت اسلامی
- مبانی انسان‌شناختی تعلیم و تربیت اسلامی
- مبانی ارزش‌شناختی تعلیم و تربیت اسلام
- ...

فعالیت یادگیری:

- مطالعه متون خواندنی و پاسخ به پرسش‌های طرح شده و مشارکت در بحث‌های کلاسی
- شناسایی مهم‌ترین مبانی انسان‌شناختی و ارزش‌شناختی تعلیم و تربیت اسلامی با مراجعه به منابع اسلامی
- شناسایی و بیان دلالت‌های تربیتی هر یک از مبانی

فعالیت عملکردی:

- یک تصویر کلی از مبانی انسان‌شناختی ارائه داده و بر اساس آن روش‌های آموزش و روش‌های پژوهش را تبیین کند.
- مبانی انسان‌شناختی اسلامی را با یکی از انسان‌شناسی‌های رایج مقایسه کرده، وجوه تمایز و تشابه دلالت‌های تربیتی آن دو را مشخص کند. (این دو عملکرد در بارهٔ دیگر مبانی نیز قابل اجراست)

اهداف تعلیم و تربیت اسلامی

- هدف غایی تعلیم و تربیت اسلامی
- اهداف واسطی تعلیم و تربیت اسلامی

فعالیت‌های یادگیری:

- مطالعه متون خواندنی و پاسخ به پرسش‌های طرح شده مشارکت در بحث‌های کلاسی
- استخراج اهداف غایی و واسطی از منابع ومتون اسلامی

فعالیت‌های عملکردی:

- میزان انطباق فعالیت‌های معلمان خود در دورهٔ دبیرستان را با اهداف غایی و واسطی تعلیم و تربیت اسلامی را بررسی کند.
- اهداف غایی فعالیتهای تربیتی دبیرستان محل تحصیل خود را شناسایی و نقد و بررسی کند.

اصول تعلیم و تربیت اسلامی

- اصل انطباق جریان تربیت با آموزه‌های اسلامی
- اصل تدریج و تعالی مرتبتی
- .....

فعالیتهای یادگیری

- مطالعه متون خواندنی و پاسخ به پرسش‌های طرح شده مشارکت در بحث‌های کلاسی
- استخراج اصول تعلیم و تربیت اسلامی از منابع و متون اسلامی

فعالیتهای عملکردی

- میزان انطباق فعالیت‌های معلم دینی خود در دورهٔ دبیرستان را با اصول تعلیم و تربیت اسلامی بررسی کند.
- تحقیق کند و معلوم کند چگونه می‌توان اصول تعلیم و تربیت را در دورهٔ ابتدایی به کار بست.

ساحت‌های تعلیم و تربیت اسلامی

- ساحت تربیت اعتقادی، عبادی و اخلاقی
- ساحت تربیت اجتماعی و سیاسی
- ....

فعالیت‌های یادگیری:

- مطالعه متون خواندنی و پاسخ به پرسش‌های طرح شده مشارکت در بحث‌های کلاسی

- مطالعه منابع تعلیم و تربیت اسلامی و استخراج نظریاتی که در بارهٔ ساحتها مطرح شده است.

فعالیت‌های عملکردی:

- ....

مراحل، عوامل و موانع تعلیم و تربیت اسلامی

- مراحل تعلیم و تربیت اسلامی
- عوامل و موانع تعلیم و تربیت اسلامی

فعالیت‌های یادگیری:

- مطالعه متون خواندنی و پاسخ به پرسش‌های طرح شده مشارکت در بحث‌های کلاسی
- مطالعه منابع تعلیم و تربیت اسلامی و استخراج نظریاتی که در بارهٔ مراحل مطرح شده است.
- مطالعه منابع تعلیم و تربیت اسلامی و استخراج نظریاتی که در بارهٔ عوامل و موانع مطرح شده است.

فعالیت‌های عملکردی:

- عوامل و موانع مؤثر بر فعالیت‌های تربیتی یک معلم در یک کلاس را بررسی کرده و راهکارهایی برای رفع موانع ارئه کند.
- از راهکارهای ارائه شده با ارائه دلیل دفاع کند. (این دو فعالیت عملکردی در بارهٔ مراحل نیز قابل اجراست)
- با بررسی وضعیت دانش‌آموزان کلاس، روش یا روش‌های تربیتی مناسب با آن‌ها را معرفی کند.
- دلایل انتخاب خود را بیان کند.

روش‌های تعلیم و تربیت اسلامی

- *اعطای بینش*
- *الگوسازی*
- *انذار و تبشیر*
- *تشویق*
- *تنبیه*
- *فراهم آوردن موقعیت مناسب*
- *....*

فعالیت‌های یادگیری:

- مطالعه متون خواندنی و پاسخ به پرسش‌های طرح شده مشارکت در بحث‌های کلاسی
- مطالعه منابع تعلیم و تربیت اسلامی و استخراج نظریاتی که در بارهٔ هر یک از روشها مطرح شده است.

فعالیت‌های عملکردی:

- در بارهٔ چگونگی کاربرد روشهای مطرح شده در موقعیت خاص، برای مثال در کلاس چهارم ابتدایی، تحقیق کند.
- در بارهٔ شرایط کاربرد هر یک از روشها تحقیق کند.
- کاربرد این روشها در یک مدرسه را بررسی و نقد و ارزیابی کند.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

ارائه محتوای مباحث به روش توضیحی همراه با بهره گیری روش پرسش و پاسخ توسط استاد و در مواقع لازم استفاده از روش بحث گروهی

پیش مطالعه و تحقیق فردی برای حضور فعال تر در مباحث کلاسی و ارائه گزارش پیش مطالعه به کلاس و استاد به صورت مکتوب توسط دانشجو

انجام فعالیت‌های یادگیری مربوط به هر بحث به روش فردی یا گروهی در کلاس یا خارج از کلاس وارائه به استاد به روش مکتوب توسط دانشجو و بررسی و اعلام نظر به موقع استاد درس

٤. منابع آموزشی

منابع اصلی:

بهشتی، محمد (۱۳۸۸). مبانی تربیت در قرآن. تهران: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.

باقری، خسرو (۱۳۸۴). نگاهی دوباره تربیت اسلامی، جلد اول، تهران: انتشارات مدرسه.

منابع فرعی:

آیت الله مصباح یزدی و دیگران. (۱۳۹۱). فلسفهٔ تعلیم و تربیت اسلامی. بخش سوم. تهران: موسسه فرهنگی مدرسه برهان (انتشارات مدرسه).

باقری، خسرو (۱۳۹۰). درآمدی بر فلسفهٔ تعلیم و تربیت در جمهوری اسلامی، جلد اول. نشر علمی و فرهنگی

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری به میزان ۱۰ نمره

ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت‌های یادگیری پیش بینی شده و مشارکت در فعالیت‌ها ۵ نمره

ارزیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۵ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می‌شود. مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک‌ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران»

۱. معرفی درس و منطق آن

۱-۱معلمان به عنوان مهم ترین عامل فرآیند تربیت در صورتی می توانندبه شکلی فکورانه، نوآورانه و متناسب با موقعیت خاص زمانی ومکانی به نقش آفرینی موثر در این جریان بپردازند که با اتکا بر فلسفه تربیتی معین و معتبری ،مجموعه ای از ملاک ها و معیارهای مشخص را جهت راهنمایی تدابیر وعمل تربیتی خویش در شرایط وموقعیت های خاص وغیرقابل پیش بینی مد نظر داشته باشند؛

۱-۲ از سوی دیگر معلمان در هر جامعه ارزش مدار و متعهد به یک نظام فکری وارزشی معین، لازم است با مضامین اصلی فلسفه تربیتی مقبول آن جامعه عمیقا آشنا شده و آن را بپذیرند تا به مثابه چهارچوب راهنمای عمل تربیتی-به منزله عمل اجتماعی هدفمندو دارای آثار وابعاد جمعی- از آن بهره مند شوند. لذا معلمان جامعه اسلامی به منظور ابتنای مجموعه فعالیت های تربیتی خود بر اساس نظام معیار اسلامی و لوازم تربیتی آن، علاوه برآشنایی دقیق با نظام تربیتی اسلام باید با فلسفه تربیت اسلامی در قالب فلسفه تربیتی مقبول جامعه اسلامی خود آشنایی عمیق داشته و نسبت به آن التزام عملی داشته باشند؛

۱-۳ از آنجا که «فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران» به عنوان مصداقی از فلسفه تربیتی جامعه اسلامی ایران در دوران معاصر طی سالیان اخیر براساس تلاشی روشمند و با استفاده بهینه از خرد جمعی تدوین و تحت اشراف شورای عالی انقلاب فرهنگی اعتبار بخشی و تایید شده است ضروری است همه معلمان آینده جامعه اسلامی ایران ضمن دروس تربیتی برنامه درسی تربیت معلم مفاهیم اصلی، مضامین ومحتوای این مجموعه نظری مدون را به عنوان مهم ترین سند تربیتی کلان جامعه بخوبی درک نمایندو بتوانند دلالت ها وپیامدهای آن را برای هدایت انواع تربیت-به لحاظ تعیین اهداف، اصول، سیاستها، برنامه ها، محتوا، روشها و رویکردها-در نظام جمهوری اسلامی ایران طی دهه‌های آینده شناسایی و پیگیری کنند.

مشخصات درس نوع درس: **نظری** تعداد واحد: **۳ واحد** زمان درس: **۴۸ساعت** پیشنیاز: دروس معارف اسلامی ۱و ۲ و درس انسان شناسی در اسلام نحوه تدریس: نظری	نام درس: **فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران** **اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجومعلم قادر خواهد بود:** ۱-با درک مبانی و اصول فلسفه تربیت در جامعه اسلامی ایران نقش آن درهدایت وساماندهی امر تربیت در جامعه اسلامی ایران را تبیین نماید. ۲-با مطالعه و مقایسه مفاهیم ومولفه های اصلی فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران با سایر دیدگاههای فلسفی نقاط قوت وضعف هر یک از آنها را شناسایی کند و فلسفه تربیتی خود به عنوان معلم را تبیین نماید.

شایســـــتگی اساسی: اندیشه ورزی در باره چیســـتی، چرایـــی وچگـــونگی فرآینـــد تربیـــت (بـــه منظـــور هـــدایت عمـــل و موقعیت تربیتی خود و دیگران)				
	ملاک‌ها	**سطح ۱**	**سطح۲**	**سطح۳**
	مبانی و اصول	مـی توانـد رابطـه میـان مبانی و اصول تربیـت را توضیح دهد اما قـادر بـه تبیین مسـتدل آنهـا بـه عنـوان یـک مجموعـه سازوار نیست.	مـی توانـد رابطـه میـان مبانی و اصول را به عنوان یکمجموعه سازوار تبیـین کند و برای آن مثال های تربیتی ارائه نماید.	می تواند رابطه میان مبـانی و اصـول را بـه عنـوان یـک مجموعه نظـام منـد بـا ارائـه استدلال منطقی تبیین نمـوده و ونقـــش آن را در اتخـــاذ تصمیمات تربیتی تحلیل کند.
	مقایسه دیـدگاه هـای فلسفی	در مقایسه دیدگاه هـا بـا مبـانی و اصـول تربیـت اسلامی به برخی شباهت ها یـا تفـاوت هـا اشـاره کـرده اسـت و نتوانسـته وجوه متمایز کننده آن را عرصه عمل تربیت تبیین کند.	می تواند پس از توصـیف توانسـته نکـات مشـترک وتمایزسایر دیـدگاه هـا بـا تربیت اسلامی را در مقـام عمـل تربیتـی تشـخیص دهد، لیکن قـادر بـه نقـد وارزیابی مبنایی و مستدل آن دیدگاه نیست	می تواند دیدگاهها را با فلسفه تربیت اسلامی مقایسه نمـوده و نقـاط قـوت وضـعف آن – براســاس مضــامین فلســفه تربیـــت در ج.ا.ا– در عرصـــه عمل تربیتی تبیین کند
	فلسفه معلمی	می تواند ارتباط اصـول و مبانی تربیت اسـلامی را در عمل حرفه ای خود به صورت نمونه مورد بحث قـــرار دهـــد امـــا نمـــی تواندمتناسب بـا تجـارب	توانـــایی تحلیـــل فلســـفه تربیـت اسـلامی و اتخـاذ تصمیمات بر اساس آن در موقعیـت هـای روشـن و شناخته شـده را داراسـت اما نمی تواند آن هـا را در	قـادر اسـت فلسـفه تربیتـی شخصـی خـود را مبتنـی بـر مبانی و اصول فلسـفه تربیـت اسـلامی تبیـین کنـد و تـأثیر تصمیمات تربیتی مبتنی بر آن را با ذکر مثال ها و نمونه هـا

		وموقعیت خاص فلسفه تربیتی خود را تبیین کند.	قالب فلسفه شخصی خود تبیین کند.	روشن نماید.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

بخش اول: آشنایی با فلسفه تربیت و تاریخچه و جایگاه آن (چهار جلسه)

فصل اول:تعریف فلسفه تربیت، قلمرو مباحث ، پیشینه و ضرورت مطالعه آن

فصل دوم:آشنایی با برخی از دیدگاه های کلاسیک ومعاصر در فلسفه تربیت وبررسی آنها

فصل سوم:رویکرد اسلامی به فلسفه تربیت واهم مشخصات آن

فعالیت یادگیری:

- مطالعه و جمع آوری مطالب در باره موضوعات مورد بحث قبل از کلاس وارائه آن به کلاس و استاد
- مشارکت در بحث کلاسی

فعالیت عملکردی:

-تعریف فلسفه تربیت وتبیین قلمرو مباحث آن

-تبیین و تشریح اهمیت وضرورت آشنایی با فلسفه تربیت بخصوص برای معلمان ومربیان

-توصیف اجمالی برخی از دیدگاه های کلاسیک ورایج در فلسفه تربیت و بیان اهم نقاط قوت وضعف آنها

-تبیین مختصر رویکرد اسلامی به فلسفه تربیت و بیان وجوه تمایز محتوایی آن از رویکردهای غربی

بخش دوم: معرفی فلسفه تربیتی جامعه اسلامی ایران(فلسفه تربیت در ج.ا.ا) وخصوصیات و جایگاه آن(دو جلسه)

فصل پنجم:تبیین انواع فلسفه تربیت(تاریخی، نظری، شخصی واجتماعی) و نقش متفاوت فلسفه تربیتی اجتماع

فصل ششم: تدوین فلسفه تربیتی اجتماع متناسب با رویکرد اسلامی برای جامعه اسلامی معاصر ایران ونقش آن

بخش سوم: توصیف و تبیین مضامین فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران(شش تا هشت جلسه)

فصل هفتم: مرور بر اهم مبانی اساسی تربیت و باهم نگری آنها

- مبانی هستی شناختی
- مبانی انسان شناختی
- مبانی معرفت شناختی
- مبانی ارزش شناختی
- مبانی دین شناختی
- باهم نگری مبانی اساسی تربیت

فصل هشتم: تبیین اهم مفاهیم کلیدی تربیت

-مفاهیم کلیدی دسته اول:حیات طیبه، نظام معیار اسلامی، هویت، جامعه صالح،

– مفاهیم کلیدی دسته دوم: فرآیند تعاملی، زمینه سازی،مربی ، متربی، هدایت ، کسب شایستگی

فعالیت یادگیری:

- مطالعه متون خواندنی و پاسخ به پرسش های طرح شده مشارکت در بحث های کلاسی

فصل نهم: تبیین چیستی تربیت ومولفه های آن

-بیان تعریف برگزیده تربیت

-تبیین خصوصیات تعریف برگزیده وقلمرو آن

فعالیت یادگیری:

- مطالعه متون خواندنی و پاسخ به پرسش های طرح شده و مشارکت در بحث های کلاسی
- بحث در باره تناسب تعریف و ویژگی های تربیت با مبانی اساسی تربیت

فعالیت عملکردی:

- مقایسه تعریف برگزیده تربیت با تعاریف دیگر تربیت (اعم از تعریف سایر مکاتب و یا دیگر متفکران مسلمان)
- نقد و ارزیابی برنامه ها و تجارب تربیتی خود یا دیگران از منظر ویژگی های تربیت.

فصل دهم : تبیین چرایی تربیت

-بیان ضرورت تربیت وجایگاه آن (در مقایسه با دیگر فعالیت های اجتماعی)

-تبیین غایت و نتیجه تربیت(نتایج مشترک واختصاصی)

- تبیین اهداف تربیت(شایستگی های مشترک واختصاصی)

فعالیت های یادگیری:

- مطالعه متون خواندنی و پاسخ به پرسش های طرح شده ومشارکت در بحث های کلاسی
- بحث و مقایسه اهداف تبیین شده با اهداف سایردیدگاه های تربیتی
- بحث و بررسی چگونگی ارتباط اهداف تبیین شده با مبانی اساسی تربیت

فعالیت های عملکردی:

- تحلیل یک موقعیت تربیتی (برنامه ها و طر حهای تربیتی) و بررسی آن از منظر اهداف تربیت

فصل یازدهم: تبیین چگونگی تربیت

-تبیین انواع تربیت(رسمی/غیررسمی،عمومی /تخصصی،الزامی /اختیاری وساحت های شش گانه)

- بیان اصول عام حاکم بر جریان تربیت
- بیان عوامل ونهادهای سهیم وموثر در فرآیند تربیت
- تبیین ارکان تربیت

فعالیت های یادگیری:

- مطالعه متون خواندنی و پاسخ به پرسش های طرح شده مشارکت در بحث های کلاسی
- شناسایی وبررسی دلالت های فلسفه تربیت در ج.ا.ا برای بهبود جریان تربیت(در گستره انواع تربیت)

فعالیت های عملکردی:

- مشاهده یک مدرسه و نقد مناسبات و برنامه های آن از منظر اصول عام تربیت
- تحلیل نقش عوامل ونهادهای موثر در عملکرد یکی از انواع تربیت غیر رسمی
- بررسی چند طرح و برنامه اجرایی در نظام تربیت رسمی و عمومی و نقد آنها از منظر اصول عام تربیت

بخش چهارم: التزام به فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران؛ چرا وچگونه؟(دو تا سه جلسه)

فصل دوازدهم : تدوین فلسفه تربیتی شخصی معلم فکور؛

- معلم فکور وضرورت داشتن فلسفه تربیتی شخصی

–ارتباط فلسفه تربیتی شخصی معلم فکور با فلسفه تربیتی مدرسه
– نسبت فلسفه تربیتی شخصی معلم با فلسفه تربیتی اجتماع
– نسبت فلسفه تربیتی شخصی معلم فکور با تجارب و موقعیت تربیتی خود او

فصل سیزدهم:ساماندهی و هدایت انواع تربیت براساس مفاد فلسفه تربیت در ج.ا.ا
–تعریف وظایف و ماموریت انواع نهادهای تربیتی جامعه اسلامی ایران براساس مفاد فلسفه تربیت در ج.ا.ا
– تنظیم سیاست ها وبرنامه های تربیتی در همه انواع تربیت براساس دلالت های فلسفه تربیت در ج.ا.ا
–ایجاد هماهنگی میان همه نهادها وعوامل سهیم وموثر در جریان تربیت (بخصوص ارکان تربیت) براساس مفاد فلسفه تربیت در ج.ا.ا

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

ارائه محتوای مباحث به روش توضیحی همراه با بهره گیری روش پرسش و پاسخ توسط استاد و در مواقع لازم استفاده از روش بحث گروهی
پیش مطالعه و تحقیق فردی برای حضور فعال تر در مباحث کلاسی و ارائه گزارش پیش مطالعه به کلاس و استاد به صورت مکتوب توسط دانشجو
انجام فعالیت‌های یادگیری مربوط به هر بحث به روش فردی یا گروهی در کلاس یا خارج از کلاس وارائه به استاد به روش مکتوب توسط دانشجو و بررسی و اعلام نظر به موقع استاد درس

٤. منابع آموزشی

منابع اصلی:

شورای عالی انقلاب فرهنگی (۱۳۹۰). مبانی نظری تحول بنیادین تعلیم و تربیت رسمی و عمومی (بخش نخست تا صفحه ۱۹۲). وزارت آموزش و پرورش.

منابع فرعی:

–کتب درسی فلسفه تعلیم وتربیت (نلر، شریعتمداری، شعاری نژاد، ابراهیم زاده، اوزمن،بهشتی، پاک سرشت، باقری،و....) ومقالات مربوط به نقش فلسفه تربیت در بهبود سیاست وعمل تربیتی

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری به میزان ۱۲ نمره
ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده و مشارکت در فعالیت ها۴ نمره
ارزیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۴ نمره
ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامد های یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران»

۱. معرفی درس و منطق آن

عمل اصیل تربیتی عملی فکورانه و اندیشه ورزانه است عملی است که که مبتنی بر درک و فهم موقعیت است . در واقع یکی از لوازم اصلی تحقق یک عمل اصیل تربیتی داشتن توانایی تحلیل درست از شرایط و بستر موجود و مواجهه انتقادی با آن و تلاش برای اصلاح و بهبود موقعیت است . موقعیتی که عمل فکورانه معلم در ان بروز و ظهور می یابد ، نهادی است که نوع خاصی از تربیت را که همان تر بیت رسمی و عمومی (قانون مند ، سازماندهی شده ، همگانی) را تمهید و ارائه می دهد.
این سخن بدان معنی است که همل تربیتی معلم بر روی چنین بستری تحقق می یابد از این رو معلم بیش از موضوع دیگری لازم است با کسب شناخت ابعاد و مولفه های مختلف فلسفه تربیت رسمی و عمومی قادر به تحلیل و ارزیابی و اصلاح عمل فردی و برنامه ها و طرحها باشد.

مشخصات درس
نوع درس: **نظری**
تعداد واحد: **۲ واحد**
زمان درس: **۳۲ ساعت**
شایستگی اساسی:
Ck ۱-۱ ***&Pck*** ۱-۲ ***&Gk*** ۱-۴ &۱-۳

نام درس: فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران

اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:
موقعیت های تربیتی (عمل فردی و طرحها و برنامه ها و فعالیت های سازمانهای تربیتی) را از منظر چیستی و چرایی و چگونگی فلسفه عمومی و تربیت رسمی و عمومی و اسناد تبیین و مقایسه می کند.
موقعیت های تربیتی (عمل فردی و طرحها و برنامه ها و فعالیت های سازمانهای تربیتی) را از منظر چیستی و چرایی و چگونگی فلسفه عمومی و تربیت رسمی و عمومی و اسناد ارزیابی و نقد می کند.

ملاک‌ها	سطح ۱	سطح۲	سطح۳
ارزیابی موقعیتهای تربیتی بر اساس چیستی و چرایی و چگونگی فلسفه تربیت رسمی	قادر نیست موقعیتهای مختلف تربیتی (عمل فردی و طرحها و برنامه ها و فعالیت های سازمانهای تربیتی) را از منظر چیستی و چرایی و چگونگی فلسفه عمومی و تربیت رسمی و عمومی و اسناد تبیین(دلیل آوری) و مقایسه کند.	با بررسی موقعیتهای تربیتی مختلف تربیتی (عمل فردی و طرحها و برنامه ها و فعالیت های سازمانهای تربیتی) آنها را از منظر چیستی و چرایی و چگونگی فلسفه عمومی و تربیت رسمی و عمومی و اسناد تبیین(دلیل آوری) کند.	با بررسی موقعیتهای تربیتی مختلف تربیتی (عمل فردی و طرحها و برنامه ها و فعالیت های سازمانهای تربیتی) آنها را از منظر تناسب با چیستی و چرایی و چگونگی فلسفه عمومی و تربیت رسمی و عمومی و اسناد مقایسه کند.
ارزیابی ارزشها و اصول تربیت مبتنی بر چیستی، چرایی	ارزشها و اصول تربیت مبتنی بر چیستی چرایی فلسفه تربیت رسمی و عمومی عناصر و مولفه	برای ضعف ها و قوت های (ارزشها و اصول تربیتی مبتنی بر چیستی چرایی فلسفه تربیت	دلایل و عوامل موثر در ایجاد ضعف و قوت در عناصر و مولفه های موقعیت های تربیتی

	و چگـــــونگی فلسفی تربیـت رسمی	هـای موقعیـت هـای تربیتی (عمـل فـردی و طرحهـا و برنامـه هـا و فعالیت های سـازمانهای تربیتی را صرفا شناسایی می کند.	رســمی و عمــومی) در عناصــر و مولفــه هــای موقعیــت هــای تربیتــی (عمل فـردی و طرحهـا و برنامه ها و فعالیـت هـای ســـازمانهای تربیتـــی) شناسایی شده (توجیهـات مناسبی ارائه می دهد.	(عمل فردی و طرحها و برنامه ها و فعالیت های سـازمانهای تربیتـی) را بیـــان مـــی کنـــد و پیشـــنهادهای مناســـب برای بهبود آن ارائه می دهد.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

- **بخش اول: مفهوم پردازی تربیت رسمی و عمومی**
  - تبیین تربیت رسمی و عمومی
  - ضرورت و امکان تربیت رسمی و عمومی
  - تاریخچه تربیت رسمی و عمومی

فعالیت یادگیری:

- مطالعه و جمع آوری مطالب در باره موضوعات مورد بحث قبل از کلاس وارائه آن به کلاس و استاد
- مشارکت در بحث کلاسی

فعالیت عملکردی:

- تهیه تاریخچه مختصری از تربیت رسمی و عمومی در ایران و جهان

بخش دوم: مبانی تربیت رسمی و عمومی در نظام جمهوری اسلامی ایران

- مبانی سیاسی
- مبانی حقوقی
- مبانی جامعه شناختی
- مبانی روان شناختی

فعالیت یادگیری:

- مطالعه متون خواندنی و پاسخ به پرسش های طرح شده مشارکت در بحث های کلاسی

فعالیت عملکردی:

- نقد مبانی از منظر کفایت انها و یا سازگاری درونی

فصل سوم: چیستی تربیت ر سمی و عمومی در نظام جمهوری اسلامی ایران

- نقد الگوهای رایج تربیت رسمی و عمومی
- ویژگی های تربیت ر سمی و عمومی متناسب با کشور جمهوری اسلامی ایران

- تعریف تربیت ر سمی و عمومی

فعالیت یادگیری:

- مطالعه متون خواندنی و پاسخ به پرسش های طرح شده مشارکت در بحث های کلاسی
- بحث در باره تناسب ویگی های تربیت رسمی و عمومی با مبانی وفلسفه تربیت

فعالیت عملکردی:

- مقایسه ویژگی ها تربیت رسمی و عمومی با الگوهای دیگر
- نقد و ارزیابی برنامه ها و فعالیت های موجود از منظر ویژگی های تربیت رسمی و عمومی .

- **چرایی تربیت رسمی و عمومی**
  - هدف تریت رسمی و عمومی

فعالیت های یادگیری:

- مطالعه متون خواندنی و پاسخ به پرسش های طرح شده مشارکت در بحث های کلاسی
- بحث و مقایسه هدف تبیین شده با اهداف دیدگاه های مختلف
- بحث و بررسی ارتباط هدف تبیین شده با مبانی فلسفه تربیت رسمی و عمومی

فعالیت های عملکردی:

- تحلیل یک موقعیت تربیتی (برنامه ها و طر حهای) و بررسی آن از منظر هدف تربیت رسمی و عمومی

- **چگونگی تربیت رسمی و عمومی**
  - اصول حاکم بر جریان تربیت رسمی و عمومی
  - ویژگی های مدرسه مطلوب
  - ارکان تربیت رسمی و عمومی
  - چرخش های اساسی در تربیت رسمی و عمومی

فعالیت های یادگیری:

- مطالعه متون خواندنی و پاسخ به پرسش های طرح شده مشارکت در بحث های کلاسی
- بررسی نتایج اصول و ویگی های تربیت رسمی و عمومی در عمل فردی معلم و برنامه ها و طرح ها و مناسبات حـاکم بر مدرسه
- بررسی نتایج چرخش های اساسی در عمل فردی و عمل نظام تربیت رسمی و عمومی

فعالیت های عملکردی:

- مشاهده یک مدرسه و نقد مناسبات و برنامه های آن از منظر اصول و ویگیهای مدرسه
- بررسی چند طرح و برنامه اجرایی در نظام تربیت رسمی و عمومی و نقد آن از منظر اصول تربیت رسمی و عمومی

- **مشخصات و ویژگی های نظام تربیت ر سمی و عمومی**
  - تعریف و قلمرو نظام تربیت ر سمی و عمومی
  - رهیافت نظام تربیت ر سمی و عمومی
  - رویکردهای اساسی نظام تربیت ر سمی و عمومی
  - روابط نظام تربیت ر سمی و عمومی با ارکان و نهادهای دیگر

- ساختار نظام تربیت ر سمی و عمومی
- مولفه ها نظام تربیت ر سمی و عمومی
- زیر نظام ها ی نظام تربیت ر سمی و عمومی

فعالیت های یادگیری:

- مطالعه متون خواندنی و پاسخ به پرسش های طرح شده مشارکت در بحث های کلاسی

فعالیت های عملکردی:

- بررسی و نقد عملکرد یکی از مولفه های نظام تربیت رسمی و عمومی از منظر اصول تربیت رسمی و عمومی
- بررسی و نقد عملکرد یکی از زیر نظام های تربیت رسمی و عمومی از منظر اصول تربیت رسمی و عمومی
- بررسی و ارزیابی میزان روابط موجود نظام تربیت رسمی و عمومی با ارکان دیگر
- ارزیابی تناسب رهیافت ها و رویکردها ی نظام تربیت رسمی و عمومی با مبانی و فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران

- **بخش اول رهنامه نظام تربیت رسمی و عمومی**
  - مشخصات کلی نظام تربیت رسمی و عمومی
  - الگوهای نظری زیر نظام های شش گانه تربیت رسمی و عمومی
  - چرخشهای اساسی و تحول آفرین در نظام تربیت رسمی و عمومی

فعالیت یادگیری:

- مطالعه و جمع آوری مطالب در باره موضوعات مورد بحث قبل از کلاس وارائه آن به کلاس و استاد
- تحلیل و بررسی چرخشهای اساسی
- تحلیل و بررسی الگوهای نظری زیرنظام ها
- مشارکت در بحث کلاسی

فعالیت عملکردی:

- بررسی و تحلیل ارتباط الگوهای نظری زیر نظام ها با مبانی نظری آنها درفلسفه تربیت و فلسفه تربیت رسمی و عمومی
- بررسی و تحلیل ارتباط مشخصات کلی نظام تربیت رسمی و عمومی با مبانی نظری آنها در فلسفه تربیت رسمی و عمومی
- بررسی نتایج چرخش‌های اساسی در عمل فردی و عمل نظام تربیت رسمی و عمومی
- مشاهده یک مدرسه و نقد مناسبات و برنامه‌های آن از منظر چرخشهای اساسی
- بررسی چند طرح و برنامه اجرایی در نظام تربیت رسمی و عمومی و نقد آن از منظر چرخش های اساسی
- نقد وبررسی برنامه های موجود در نظامتربیت رسمی وعمومی از منظر رهنامه

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

ارائه محتوای مباحث به روش توضیحی همراه با بهره گیری روش پرسش و پاسخ توسط استاد و در مواقع لازم استفاده از روش بحث گروهی

پیش مطالعه و تحقیق فردی برای حضور فعال تر در مباحث کلاسی و ارائه گزارش پیش مطالعه به کلاس و استاد به

صورت مکتوب توسط دانشجو

انجام فعالیت‌های یادگیری مربوط به هر بحث به روش فردی یا گروهی در کلاس یا خارج از کلاس وارائه به استاد به روش مکتوب توسط دانشجو و بررسی و اعلام نظر به موقع استاد درس

٤. منابع آموزشی

منابع اصلی:

شورای عالی انقلاب فرهنگی (۱۳۹۰). مبانی نظری تحول بنیادین تعلیم و تربیت رسمی و عمومی (بخش دوم صفحه ۱۹۳ تا ۴۴۴). وزارت آموزش و پرورش.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری به میزان ۱۰ نمره

ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده و مشارکت در فعالیت ها ۵ نمره

ارزیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۵ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامد های یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «اسناد، قوانین و سازمان آموزش و پرورش در جمهوری اسلامی ایران»

۱- معرفی درس و منطق آن

از جمله ویژگی هایی تربیت رسمی وعمومی قانون مند بودن است. سازو کارها اهداف و ابعاد دیگر این نوع تربیت مبتنی بر قوانین ومقرراتی است که توسط مراجع قانونگذار و تصمیم گذار تدوین وتصویب شده است. عمل تربیت در بستر تربیت رسمی و عمومی مبتنی بر این قوانین و مقررات است . ازاین رو معلم به عنوان کارگزاری که در این بستر به عمل تربیت اقدام می کند لازم است با این بستر وزمینه اگاهی و معرفت داشته باشد. یعنی که شناخت و فهم عمیق از اسناد راهبردی ، قوانین و مقررات و سازمان این نهاد از لوازم و پیش نیاز های ضروری برای ایفای نقشهای حرفه ای معلمی است که دانشجو معلمان باید به کسب آن نایل آیند.

مشخصات درس نوع درس: **نظری** تعداد واحد: **۲ واحد** زمان درس: **۳۲ساعت** پیشنیاز: فلسفه تربیت رسمی و عمـــومی در جمهـــوری اسلامی ایران	**نام درس: «اسناد، قوانین و سازمان آموزش و پرورش در جمهوری اسلامی ایران»**			
	۱- اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: موقعیت‌های تربیتی (عمل فردی و طرح‌ها و برنامه‌ها و فعالیت‌های سازمان‌هـای تربیـت رسـمی) را از منظر اسناد تحول بنیادین تبیین و مقایسه کند. موقعیت‌های تربیتی (عمل فردی و طرح‌ها و برنامه‌ها و فعالیت‌هـای سـازمان‌هـای تربیتـی) را از منظـر قوانین ومقررات نقد کند.			
شایستگی اساسی:*PK*	هماهنگی و تناسب سازمان و قوانین نظام تربیت رسمی وعمومی را با اسناد راهبردی و رهنامه بررسـی و نقد نماید			
	ملاک‌ها	**سطح ۱**	**سطح ۲**	**سطح ۳**
	تبیـــین و مقایســـه موقعیت های مختلـف تربیتی (عمل فردی و طرح‌ها و برنامـه‌هـا و فعالیـــت‌هـــای سـازمان‌هـای تربیـت رسمی و عمـومی) بـر اساس اسناد تحولی	موقعیت های مختلف تربیتی (عمل فـردی و طرح‌ها و برنامه‌هـا و فعالیـــت‌هـــای سازمان‌هـای تربیـت رسمی و عمومی) را صـرفا بررسـی و از منظـر راهکارهـا و راهبردهـا توصـیف می کند.	با بررسـی موقعیـت‌هـای تربیتـی مختلـف تربیتـی (عمل فردی و طـرح‌هـا و برنامه‌هـا و فعالیـت‌هـای سازمان‌های تربیت رسمی و عمـــومی) آن‌هـــا را از منظـر راهبردهـا و اصـول اسـناد تحـولی تربیـت رسـمی و عمـومی تبیـین (دلیل آوری) کند.	با بررسی موقعیـت‌هـای تربیتی مختلـف تربیتـی (عمل فردی و طرح‌ها و برنامه‌ها و فعالیـت‌هـای سـازمان‌هـای تربیـت رسمی و عمومی) آن‌ها را از منظـر تناسـب بـا راهبردهـا و راهکارهـای اسـناد تحـولی نظـام تربیت رسمی و مقایسـه کند.

	نقد موقعیت‌های تربیتی (عمل فردی و طرح‌ها و برنامه‌ها و فعالیت‌های سازمان‌های تربیتی) بر اساس قوانین ومقررات نظام تربیت رسمی و عمومی	قوانین و مقررات مرتبط با موقعیت‌های تربیتی (عمل فردی و طرح‌ها و برنامه‌ها و فعالیت‌های سازمان های تربیتی را صرفاً شناسایی و تشریح می‌کند.	ضعف‌ها و قوت‌های موجود درعناصر و مؤلفه های موقعیت های تربیتی (عمل فردی و طرح‌ها و برنامه‌ها و فعالیت‌های سازمان‌های تربیتی) را بر اساس قوانین و مقررا ت نظام تربیت رسمی شناسایی کرده و توجیهات مناسبی ارائه می‌دهد.	دلایل و عوامل مؤثر در ایجاد ضعف و قوت درعناصر و مؤلفه های موقعیت‌های تربیتی (عمل فردی و طرح‌ها و برنامه‌ها و فعالیت‌های سازمان های تربیتی) را بیان می‌کند و پیشنهادهای مناسب برای بهبود آن ارائه می‌دهد.
	بررسی و نقد هماهنگی و تناسب سازمان و قوانین نظام تربیت رسمی وعمومی را با اسناد راهبردی و رهنامه	قوانین ومقررات و راهبردها وراهکارهای اسناد تحولی نظام تربیت رسمی و عمومی را صرفا تشریح می نماید.	ناهماهنگی ها و عدم تناسب ها بین قوانین و مقررات و راهبرد و راهکارهای اسناد تحولی را شناسایی و تشریح می کند.	دلایل ناهماهنگی ها و عدم تناسب ها بین قوانین و مقررات و راهبرد و راهکارهای اسناد تحولی را شناسایی می کند.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

بخش اول: سند تحول بنیادین

- ضرورت وجود اسناد راهبردی
- چشم انداز و اهداف سند تحول
- راهبردهای کلان

فعالیت یادگیری:

- مطالعه و جمع آوری مطالب در باره موضوعات مورد بحث قبل از کلاس وارائه آن به کلاس و استاد
- بحث در باره اهداف کلان و راهبردهای اصلی سند تحول
- مشارکت در بحث کلاسی

فعالیت عملکردی:

- مقایسه سند تحول بنیادین با چهارچوبهای تعریف شده در برنامهریزی راهبردی(استراتژیک)
- نقد وبررسی راهکارها ی سند تحول از منظر ارتباط با مبانی نظری

- نقد و بررسی سند تحول از منظر سازگاری درونی عناصر و مولفه ها و راهکارها
- نقد و بررسی برنامه درسی موجود از منظر سند برنامه درسی ملی

بخش دوم: سند برنامه درسی ملی

- چشم انداز و اصول برنامه درسی ملی
- رویکرد برنامه درسی ملی
- حوزه های تربیت و یادگیری

فعالیت یادگیری:

- مطالعه متون خواندنی و پاسخ به پرسش‌های طرح شده مشارکت در بحث‌های کلاسی
- بحث در باره آثار رویکرد برنامه درسی بر جریان یادگیری کلاسی
- بحث در باره حوزه های یادگیری و ارتباط آنها با همدیگر

فعالیت عملکردی:

- نقد وبررسی سند برنامه درسی ملی از منظر ارتباط با مبانی نظری
- نقد و بررسی سند برنامه درسی ملی از منظر سازگاری درونی
- نقد هریک از حوزه های یادگیری در تناسب با مبانی نظری و اسنادبالا دستی

بخش سوم: سازمان وتشکیلات وزارت آموزش و پرورش

سازمان اداری گذشته و اکنون نظام تربیت رسمی و عمومی
ساختار و تشکیلات شورای عالی آموز ش و پرورش شورای عالی انقلاب فرهنگی
ساختار اداری در سطحاستان و منطقه و مدرسه

فعالیت‌های یادگیری:

- مطالعه متون خواندنی و پاسخ به پرسش‌های طرح شده مشارکت در بحث‌های کلاسی
- بحث در باره قوانین و مقررات ونقد آنها
- بحث و بررسی ساختار اداری استانی منطقه ای
- بحث در باره سازمانهای وابسته مانند سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی ، نهضت سواد آموزی، کانون پرورش فکری و سازمان نوسازی
- بحث و بررسی ساختار اداری حوزه وزارتی

فعالیت‌های عملکردی:

- بررسی و ارائه گزارش از سازمان اداری اداره کل یک استان یا یک منطقه
- بررسی و ارائه گزارش از اهداف و ساختار اداری یکیاز سازمانه های وابسته

بخش چهارم: قوانین و مقررات نظام تربیت رسمی و عمومی

- قوانین مرتبط با نظام تربیت رسمی و عمومی (مصوبات مجلس)
- مقررات مهم و اساسی نظام تربیت رسمی و عمومی (مصوبات شورای عالی آموزش و پررورش و شورای عالی انقلاب فرهنگی)

- آیین نامه اجرایی مدارس

فعالیت یادگیری:

- مطالعه متون خواندنی و پاسخ به پرسش‌های طرح شده مشارکت در بحث‌های کلاسی
- بحث در باره تناسب قوانین و مقررات موجود با همدیگر
- بحث در باره دلایل تغییر در برخی قوانین و مقررات

فعالیت عملکردی:

- مقایسه قوانین مهم و اسا سی نظام تربیت رسمی و عمومی در ایران در جهان
- بررسی وارزیابی سیر تاریخی قوانین ومقررات نظام تربیت رسمی وعمومی
- بررسی چگونگی اجرای ایین نامه اجرایی در یک مدرسه و شناسایی مشکلات ان

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

ارائه محتوای مباحث به روش توضیحی همراه با بهره گیری روش پرسش و پاسخ توسط استاد و در مواقع لازم استفاده از روش بحث گروهی

پیش مطالعه و تحقیق فردی برای حضور فعال تر در مباحث کلاسی و ارائه گزارش پیش مطالعه به کلاس و استاد به صورت مکتوب توسط دانشجو

انجام فعالیت‌های یادگیری مربوط به هر بحث به روش فردی یا گروهی در کلاس یا خارج از کلاس وارائه به استاد به روش مکتوب توسط دانشجو و بررسی و اعلام نظر به موقع استاد درس

٤. منابع آموزشی

منابع اصلی:

- شورای عالی انقلاب فرهنگی (۱۳۹۰). مبانی نظری تحول بنیادین تعلیم و تربیت رسمی و عمومی (بخش نخست تا صفحه ۱۹۲). وزارت آموزش و پرورش.
- شورایعالی انقلاب فرهنگی (۱۳۹۰). سند تحول بنیادین آموزش و پرورش.
- شورایعالی انقلاب فرهنگی (۱۳۹۰). سند برنامه درسی ملی. وزارت آموزش و پرورش.
- صافی، احمد (۱۳۸۵). سازمان و قوانین آموزش و پرورش. انتشارات سمت.

منابع فرعی:

- سایت وزارت آموزش و پرورش: www.medu.ir/Portal/Home
- سایت شورایعالی انقلاب فرهنگی: http://sccr.ir/pages
- سایت دولت: http://dolat.ir

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری به میزان ۱۰ نمره

ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت‌های یادگیریپیش بینی شده و مشارکت در فعالیت‌ها ۵ نمره

ارزیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۵ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می‌شود. مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک‌ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «اخلاق حرفه‌ای معلم (با تاکید بر حقوق و تکالیف اسلامی)»

۱. معرفی درس و منطق آن

تربیت ماهیتی اخلاقی دارد. چنین نسبتی بین اخلاق و تربیت ایجاب می‌کند که تمامی عناصر و فرایندهای تربیت گوناگون از ارزش‌های اخلاقی متأثر باشد. در واقع هر موقعیت تربیتی یک موقعیت اخلاقی نیز می‌باشد که در آن کنشی اخلاقی رخ می‌دهد. یعنی مبتنی بر حقوق و تکالیفی از منظر اخلاقی است براین اساس معلم به مثابه عامل اصلی و هدایت کننده جریان تربیت در موقعیت‌های تربیتی باید در باره چیستی و چگونگی اصول اخلاقی (حقوق و تکالیف) حاکم بر موقعیت‌های تربیتی به شناخت وثیقی رسیده و نسبت به آن‌ها حساسیت داشته باشد. تا در عرصه عمل تربیت ارزش‌ها و اصول اخلاقی نمود یابد. به عبارتی دانشجویان باید به درک عمیق از ارزش‌های اخلاقی (حقوق و تکالیف) حاکم بر موقعیت‌های تربیتی برسند تا قادر باشند موقعیت‌های تربیتی را در راستای تحقق اهداف از منظر اخلاقی اصلاح و بهبود بخشند. حاکمیت اصول اخلاقی بر مناسبات جاری برموقعیت های تربیتی از یک سو موجب تسریع و ارتقا رشد اخلاقی متربیان خواهد شد واز سویی دیگر موجب ایجاد فضا و بستری مناسب برای تعالی متربیان در ساحت‌های دیگر تربیت خواهد گردید.

مشخصات درس نوع درس: **نظری** تعداد واحد: **۳ واحد نظری** زمان درس: **٤٨ ساعت**	**نام درس: اخلاق حرفه‌ای معلم (با تاکید بر حقوق و تکالیف اسلامی)**
	اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: موقعیت‌های تربیتی (عمل فردی و سازمان‌های آموزشی) را از منظر اصول و ارزش‌های اخلاق حرفه ای (حقوق و تکالیف) تحلیل و مقایسه می‌نمایید. موقعیت‌های تربیتی (عمل فردی و سازمان‌های آموزشی) را از منظر اصول و ارزش‌های اخلاق حرفه ای (حقوق و تکالیف) نقد می‌نمایید. در شرایط تعارض آمیز اخلاقی حرفه ای (حقوق و تکالیف) در موقعیت‌های تربیتی (فردی و سازمانی) قادر به تصمیم گیری است.
شایستگی اساسی:*PK*	

	ملاک‌ها پیامدها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳
	شناسایی و تحلیل موقعیت های تربیتی (عمل فردی معلم و سازمان‌های تربیتی) از منظر اخلاق حرفه ای (حقوق و تکالیف)	در موقعیت‌های مختلف تربیتی (عمل فردی معلم و سازمان های تربیتی) اصول و ارزش‌های اخلاقی (حقوق و تکالیف) را صرفاً شناسایی کرده و برای	با کنار هم نهادن موقعیت‌های تربیتی مختلف(عمل فردی معلم و سازمان‌های تربیتی) ، نقاط اختلاف و اشتراک آن‌ها را از منظر ارزش‌های اخلاقی (حقوق و تکالیف) شناسایی	تبیین (دلیل آوری) مناسبی برای چرایی وجوه اختلاف و اشتراک موقعیت‌های تربیتی(عمل فردی معلم و سازمان‌های تربیتی) را از منظر اخلاق حرفه ای (حقوق و تکالیف) ارائه

		تحلیل خود دلایل قانع کننده ای ارائه نمی‌دهد.	می‌کند	می‌دهد.
	نقد موقعیت‌های تربیتی (عمل فردی " معلم"و سازمان های تربیتی) از منظر اصول و ارزش‌های اخلاق حرفه *ای (*حقوق و تکالیف)	در مقایسه عناصر و مؤلفه‌های موقعیت تربیتی (عمل فردی معلم و سازمان‌های تربیتی) با ارزش‌ها و اصول اخلاق حرفه ای (حقوق و تکالیف) صرفاً ضعف‌ها و قوت‌های موجود را در آن شناسایی و فهرست می‌نماید.	برای ضعف‌ها و قوت‌های شناسایی شده در یک موقعیت تربیتی (عمل فردی معلم و سازمان‌های تربیتی) استدلال‌های اخلاقی (توجیهات) مناسبی از منظر اصول و ارزش‌های اخلاقی (حقوق و تکالیف) ارائه می‌دهد.	دلایل و عوامل مؤثر در ایجاد ضعف و قوت در یک موقعیت تربیتی(عمل فردی معلم و سازمان های تربیتی) را از منظر اخلاق حرفه ای (حقوق و تکالیف) بیان می‌کند و پیشنهادهای مناسب برای بهبود آن ارائه می‌دهد.
	تصمیم گیری در شرایط تعارض آمیز اخلاقی در موقعیت های تربیتی (عمل فردی معلم و سازمان‌های تربیتی)	با تحلیل یک موقعیت تربیتی(عمل فردی معلم و سازمان‌های تربیتی) تعارض آمیز اخلاقی اصول و ارز شهای اخلاق حرفه ای متعارض (حقوق و تکالیف) را صرفاً شناسایی وبیان می‌نماید اما قادر به تحلیل نتایج آن‌ها نیست	با تحلیل یک موقعیت تربیتی(عمل فردی معلم و سازمان‌های تربیتی) تعارض آمیز اخلاقی نتایج و آثار هریک از ارزش‌های اخلاقی حرفه ای (حقوق و تکالیف) را بررسی و تشریح می‌نماید.	با تحلیل یک موقعیت تربیتی(عمل فردی معلم و سازمان‌های تربیتی) یکی از اصول و ارزش‌های اخلاقی (حقوق و تکالیف) موجود در موقعیت تعارض آمیز تربیتی را انتخاب کرده و برای انتخاب و تصمیم خود دلایل قابل قبولی ارائه می‌دهد.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

بخش اول: چیستی اخلاق حرفه ای در تربیت

- حرفه و ابعاد آن
- اخلاق و تفاوت آن با هنجارهای اجتماعی دیگر
- اخلاق حرفه ای

- اخلاق حرفه در تربیت
- ابعاد اخلاق حرفه ای تربیت (اخلاق (حقوق و تکالیف) معلمی، اخلاق (حقوق و تکالیف) سازمان‌های تربیتی)
- دوگانه اخلاقی حق/ مسئولیت (حقوق و تکالیف)

فعالیت یادگیری:

- مطالعه و جمع آوری مطالب در باره موضوعات مورد بحث قبل از کلاس وارائه آن به کلاس و استاد
- مشارکت در بحث کلاسی

فعالیت عملکردی:

- تهیه فهرستی از تعاریف مختلف در باره اخلاق حرفه ای تربیت و انتخاب یک تعریف از اخلاق حرفه ای تربیت وارائه دلیل برای آن

بخش دوم: چرایی و ضرورت اخلاق حرفه ای تربیت

- نقش و جایگاه اخلاق حرفه ای
- آثار و نتایج اخلاق حرفه ای در محیط‌های تربیتی

فعالیت یادگیری:

- مطالعه متون خواندنی و پاسخ به پرسش‌های طرح شده مشارکت در بحث‌های کلاسی

فصل سوم: چگونگی اخلاق حرفه ای تربیت

اخلاق (حقوق و تکالیف) معلمی در زمینه:

- شیوه حضور در کلاس درس
- تدریس و آمادگی برای آن
- ارزشیابی دانش آموزان
- کلاس داری نظم
- ارتباط با همکاران
- ارتباط با والدین دانش آموزان
- ارتباط با جامعه محلی

فعالیت یادگیری:

- مطالعه متون خواندنی و پاسخ به پرسش‌های طرح شده مشارکت در بحث‌های کلاسی
- شناسایی مصادیق هر یک از وظایف در منابع ومتون اسلامی
- شناسایی و بیان مصادیق واقعی از هریک از مسئولیت‌ها در تجارب زیسته معلمان و شخصیت برجسته تاریخی
- تشریح ارزش و اهمیت و پیامدهای هر یک از مسئولیت‌ها به صورت مکتوب و ارائه به کلاس

فعالیت عملکردی:

- تحلیل یک موقعیت یادگیری (واقعی از طریق مشاهده یا بررسی تاریخی از طریق تحلیل فیلم‌های دارای مضامین تربیتی مانند فیلم ستاره‌های روی زمین) و بررسی آن از منظر مسئولیت‌های معلم در زمینه‌های مختلف.
- مقایسه موقعیت‌های یادگیری مختلف (واقعی از طریق مشاهده یا بررسی تاریخی از طریق تحلیل فیلم‌های دارای مضامین تربیتی مانند فیلم ستاره‌های روی زمین) از منظر مسئولیت‌های معلم و شناسایی اشتراک و اختلافات این موقعیت‌ها با هم.

اخلاق (حقوق و تکالیف) سازمان‌های تربیتی در قبال:

- معلم و کارکنان
- دانش آموزان
- والدین دانش آموزان
- جامعه محلی و سازمان‌های تربیتی همجوار
- در قبال سطوح بالاتر مدیریت

فعالیت‌های یادگیری:

- مطالعه متون خواندنی و پاسخ به پرسش‌های طرح شده مشارکت در بحث‌های کلاسی
- شناسایی مصادیق هر یک از وظایف در منابع ومتون اسلامی
- شناسایی و بیان مصادیق واقعی از هریک از مسئولیت‌ها در تجارب زیسته معلمان و شخصیت برجسته تاریخی
- تشریح ارزش و اهمیت و پیامدهای هر یک از مسئولیت‌ها به صورت مکتوب و ارائه به کلاس

فعالیت‌های عملکردی:

- تحلیل یک موقعیت یادگیری (واقعی از طریق مشاهده یا بررسی تاریخی از طریق تحلیل فیلم‌های دارای مضامین تربیتی مانند فیلم ستاره‌های روی زمین) و بررسی آن از منظر مسئولیت‌های معلم در زمینه‌های مختلف.
- مقایسه موقعیت‌های یادگیری مختلف (واقعی از طریق مشاهده یا بررسی تاریخی از طریق تحلیل فیلم‌های دارای مضامین تربیتی مانند فیلم ستاره‌های روی زمین) از منظر مسئولیت‌های معلم و شناسایی اشتراک و اختلافات این موقعیت‌ها با هم.

مسائل اخلاق حرفه ای تربیت

- مفهوم شناسی تعارضات اخلاقی در موقعیت‌های تربیتی
- مصداق یابی تعارضات اخلاقی در موقعیت‌های تربیتی مانند:

  مسائل اخلاقی در فرایندهای یاددهی یادگیری

  مسائل اخلاقی در فرایند ارزشیابی تحصیلی دانش اموزان

  مسائل اخلاقی در مدیریت کلاس

  مسائل اخلاقی در ارتباط با والدین

  مسائل اخلاقی در ارتباط با همکاران

  مسائل اخلاقی در ارتباط با دانش آموزان با مشکلات ویژه

  و.....

- شیوه مواجهه با تعارضات اخلاقی در موقعیت‌های تربیتی

فعالیت‌های یادگیری:

- مطالعه متون خواندنی و پاسخ به پرسش‌های طرح شده مشارکت در بحث‌های کلاسی
- شناسایی و بیان مصادیق واقعی از هریک از مسائل اخلاقی در تجارب زیسته معلمان و شخصیت‌های برجسته تاریخی معلم (ایرانی، اسلامی و خارجی) و تحلیل موقعیت‌ها از نظر ارزش‌های متعارض در آن

- ارائه راه حل اخلاقی برای هریک از موقعیت‌های تعارض آمیز اخلاقی مطرح شده در کلاس و اقامه دلیل برای انتخاب خود

فعالیت‌های عملکردی:

- تحلیل یک موقعیت یادگیری (واقعی از طریق مشاهده یا بررسی تاریخی از طریق تحلیل فیلم‌های دارای مضامین تربیتی مانند فیلم ستاره‌های روی زمین) و بررسی آن از منظر وجود تعارض اخلاق حرفه ای و شناخت ارزش‌های متعارض در آن
- مقایسه موقعیت‌های یادگیری مختلف (واقعی از طریق مشاهده یا بررسی تاریخی از طریق تحلیل فیلم‌های دارای مضامین تربیتی مانند فیلم ستاره‌های روی زمین) از منظر مسئولیت‌های معلم و شناسایی اشتراک و اختلافات این موقعیت‌ها با هم.
- شناخت ارزش‌های متعارض در یک موقعیت یادگیری (واقعی از طریق مشاهده یا بررسی روایت‌های تاریخی یا تحلیل فیلم‌های دارای مضامین تربیتی) و ارائه راه حل مناسب اخلاقی برای برون رفت از موقعیت تعارض آمیز و اقامه دلیل برای راه حل پیشنهادی

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

ارائه محتوای مباحث به روش توضیحی همراه با بهره گیری روش پرسش و پاسخ توسط استاد و در مواقع لازم استفاده از روش بحث گروهی

پیش مطالعه و تحقیق فردی برای حضور فعال تر در مباحث کلاسی و ارائه گزارش پیش مطالعه به کلاس و استاد به صورت مکتوب توسط دانشجو

انجام فعالیت‌های یادگیری مربوط به هر بحث به روش فردی یا گروهی در کلاس یا خارج از کلاس وارائه به استاد به روش مکتوب توسط دانشجو و بررسی و اعلام نظر به موقع استاد درس

٤. منابع آموزشی

منابع اصلی:

فرامرز قراملکی، احد؛ برخورداری، زینب و موحدی، فائزه (۱۳۹۵)، اخلاق حرفه‌ای در مدرسه. تهران: موسسه خیریه شهید مهدوی.

حجتی، سیدمحمدباقر (۱۳۸۶)، آداب تعلیم و تربیت در اسلام، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، تهران.

امیدوار، آ. ف. (۱۳۸۳)، اخلاق تدریس در آیینه آیات و روایات، دفتر نشر معارف، قم.

منابع فرعی:

بیرونی، راضیه و باقری، خسرو (۱۳۸۷)، مبانی و اصول اخلاق تدریس بر اساس فلسفه اخلاق اسلامی، روان‌شناسی و علوم تربیتی، سال سی و هشتم، ش ۳، ص ۱۱۵.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری به میزان ۱۰ نمره

ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت‌های یادگیری پیش بینی شده و مشارکت در فعالیت‌ها ۵ نمره

ارزیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۵ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می‌شود. مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک‌ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «تاریخ اندیشه‌ها و عمل تربیتی در اسلام و ایران»

۱. معرفی درس و منطق آن:

تعلیم و تربیت امروز ایران هنوز بشدت به تقلید و مصرف دانش ت.ت تولیدی جهان غرب متکی است، به همین دلیل با وجود تعدد دیدگاه های تربیتی – تعلیمی و گستردگی منابع در مراکز آموزش عالی کشور، کماکان معلمان مشکل شکاف میان تجویزات این دیدگاه ها با اقتضائات فرهنگی – بومی در مدرسه برجای خود باقی است. برای رفع این شکاف آشنایی با اندیشه های تربیتی و تجربیات عملی بومی که برخاسته از فرهنگ اسلامی– ایرانی است، می تواند دانشجو معلمان را با تولیدات بومی – فرهنگی جامعه شان در حوزه ی تعلیم و تربیت آشنا سازد. و این آشنایی در ایجاد هویت معلمی هم از حیث فکری و هم از حیث آشنایی با الگوهای قابل تامل و قابل استفاده، ایفای نقش می کند. سوم آن که پیش فرض ناخودآگاه برتری دانش تعلیم و تربیت مدرن را که حدود یک قرن است بر اندیشه ی دست اندرکاران این عرصه سیطره دارد، دچار خدشه می سازد. و بالاخره می تواند به حل مشکل گسست میان حال و گذشته ی تعلیم و تربیت ما که به واسطه ی مدرنیزاسیون ایجاد شده است، کمک کند. مشکل جدایی و احساس عدم سنخیت مسایل تعلیم و تربیت امروز و گذشته ی پیش مدرن ایران که ما نیازمند بازگشت به آن هستیم، به جز آشنایی با اندیشه ها و تجربیات مربیان و اندیشمندان مسلمان و ایرانی به عنوان یک قدم اولیه و ضروری میسر نخواهد بود.

مشخصات درس نوع درس: **نظری** تعداد واحد: **۲ واحد** زمان درس: **۳۲ساعت** پیشنیاز:	نام درس: تاریخ اندیشه‌ها و عمل تربیتی در اسلام و ایران			
شایستگی اساسی:*PK*	**۲- اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:** – تصویری کلان و کل گرایانه درباره ی روند عمل و اندیشه ی تربیت در طول هر دوره های تاریخی را ترسیم کند. – نسبت جایگاه کنونی اقدامات تربیتی را در بستر تلاش های انجام شده تاکنون توصیف و تحلیل کند. – هویت معلمی را از منظر تاریخی تربیتی تبیین کند. – الگو یا الگوهایی معین یا تلفیقی برای معلمی و تدریس گزینش کرده و ارائه دهد.			
	ملاک‌ها	**سطح ۱**	**سطح ۲**	**سطح ۳**

	ترسیم تصویری کلان و کل گرایانه درباره ی روند عمل و اندیشه ی تربیت	با اندیشه ها و اقدامات تربیتی در هر دوره به طور جزئی آشناست ولی مبانی شکل گیری و تداوم اندیشه ها و اعمال تربیتی را نمی داند.	زمینه ها و مبانی مختلف شکل گیری و تداوم اندیشه ها و اعمال تربیتی در هر دوره تاریخی را می شناسد و تحلیل می کند.	نگاهی تحلیلی و تبیینی به اندیشه ها و اقدامات تربیتی در هر دوره، با توجه به نسبت آن ها با مبانی ایجابی و نگاهی برآیندی در قالب تصویر محصولات تربیتی هر دوره ی تاریخی دارد.
	توصیف و تحلیل جایگاه کنونی اقدامات تربیتی در بستر تلاش های انجام شده تاکنون	اندیشه ها و اقدامات تربیتی در دوره ی معاصر(حال) به عنوان آخرین دوره ی بررسی شده در طول دروه های چهارگانه تاریخی را توصیف می کند.	به مقایسه ی وضعیت موجود اندیشه ها و عمل تربیتی با موارد متناظر در دوره های گذشته ویافتن مشابهت ها، تفاوت ها و علت آنها با توجه به مبانی آنها. می پردازد.	به تبیین نسبت وضعیت موجود(اندیشه ها و اقدامات) گذشته و امروز وتعیین میزان سنخیت تلاش های امروز با اندوخته های تربیتی گذشته می پردازد.
	تبیین هویت معلمی از منظر تاریخی تربیتی	می داند که معلمی در هر دوره ی تاریخی چه تعریف و جایگاهی دارد، چه ویژگی هایی دارد و چگونه ایفای نقش می کند و معلمان بزرگ چه کسانی بودند.	می داند که اندیشه ها و عمل تربیتی در هر دوره با هویت معلمی در هر دوره ی تاریخی چه نسبت وسنخیتی دارد.	قادر است به تحلیل و تبیین هویت معلمی در گذشته و مقایسه ی آن با هویت معلمی در دروه ی معاصر بپردازد و می تواند تحلیل کند که سنخیت هویت معلمی امروز و گذشته چگونه است.

	گزینش الگو برای معلمی	الگوهـــــــایی را برخاسته از اندیشه ها و اقدامات تربیتی در هر دوره پشنهاد و به مقایسه ی الگوهـای پیشنهادی با یکدیگر می پردازد. بدون این کـــه معیارهـــای شناسـایی و انتخـاب دقیقی را ارائه دهد.	قادر به انتخـاب الگوهـای مناسب هر دوره و ارائه ی دلایـــل انتخـــاب هـــا در گزینش الگوی معلمی می باشد.	قـــادر بـــه ســـنجش الگوهـــای مناســـب انتخابی دوره ها باتوجـه به اقتضائات تـدریس در دوره ی معاصـــــــر و الگوهـای پیشـنهادی و گـزینش شـده ی ایـن دوره است و مـی توانـد الگوهای مناسب نهـایی ارائه دهد.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

توضیح یک : این عنوان آموزش و پرورش را در چهار دوره ی زمانی در بر می گیرد؛ در دوره ی باستان ایران، در دوره ی ایران اسلامی شده، در دوره ی ایران مدرن شده و دوره ی جمهوری اسلامی ایران

توضیح دو: ارائه ی اندیشه های تربیتی و عمل تربیت در طول تاریخ تعلیم و تربیت، لزوما رابطه ی ضروری علت و معلولی نداشته اند. در واقع اندیشه های تربیتی همواره اعم از عمل تربیت بوده است؛ زیرا هر چند بی تردید در پشت هر عمل تربیتی ، پیش فرض هایی وجود دارد، اما اندیشه های تربیتی که در واقع تفکرات تصریح شده یا ضمنی یک متفکر یا صاحب نظر یا شخصیت برجسته است، ممکن است مبنای اقدامات تربیتی قرار گرفته باشد، یا خیر! در مقابل عمل تربیت، گاه بر چنین اندیشه هایی استوار بوده است و گاه خیر و گاه حتی دور از آنها بوده است.

به این ترتیب، در اینجا اندیشه های تربیتی و آبشخور آنها، عمل و اقدامات تربیتی، محصولات این اقدامات و نسبت آنها با اندیشه های تربیتی در هر دوره ی زمانی مورد بررسی قرار می گیرد.

توضیح سه: عمل تربیت در سطوح مختلفی قابل بررسی است. اما سه سطح شاخص آن را می توان به عنوان اقدامات تربیتی در دوره ی خردسالی(هفت سال اول)، در دوره ی کودکی تا نوجوانی(هفت سال دوم)، و در دوره ی نوجوانی و جوانی(هفت سال سوم) معرفی کرد. دوره ی اول، اقدامات تربیتی در خانه و توسط والدین، دوره ی دوم اقدامات تربیتی در مدرسه و توسط معلم، و دوره ی سوم به اقدامات تربیتی در مدارس علوم دینی و توسط استاد اختصاص می یابد.

توضیح چهار: میزان اطلاعات و منابع مناسب برای بررسی این دوره ها یکسان نیست. بدیهی است که هر چه دوره ای تاریخی تر باشد، یافتن اطلاعات جزئی تر و دقیق تر درباره ی آن دشوارتر می باشد. نیز گزارش های تاریخی از اندیشه ها بیش از گزارش اقدامات تربیتی هر دوره است.

توضیح پنجم: سهم دوره های تاریخی در بررسی با توجه به حجم اطلاعات در دسترس و نیز اهمیت آنها در فهم شرایط موجود تعیین می شود.

با توجه به توضیحات بالا، سرفصل های درس تنظیم می شود:

دوره ی باستان(۳ جلسه)-

- تعریف دوره ی باستان و ویژگی های آن

- روش و منابع پژوهش درباره ی تعلیم و تربیت در دوره ی باستان
- توصیفی از عمل تربیت در دوره ی باستان
  - منابع دستیابی به نحوه ی عمل تربیتی در دوره ی باستان
  - مولفه های عمل و اقدامات تربیتی در دوره ی باستان
  - محصولات تعلیم و تربیت دوره ی باستان
- منابع اندیشه های تربیتی در دوره ی باستان
  - متون دینی و آموزه های اوستا
  - پندنامک ها
  - گزارش های مورخین دوره ی باستان درباره ی تربیت در ایران
  - گزارش های تاریخی درباره ی تلاش های اصلاح گران دوره ی باستان(مانی و مزدک) و جنبه های تربیتی آن ها
- اندیشه های تربیتی در دوره ی باستان، جهت گیری ها و محتوای آن ها
- توصیف مبانی اندیشه ها و اقدامات تربیتی در دوره ی باستان

تکالیف یادگیری

با توجه به محدودیت ناشی از ساعات درس، تکالیف ذکر شده میان دانشجویان توزیع می شود. نکته ی بسیار مهم آن است که دانشجویان باید تمامی گزارش ها را به اختصار[۱۴] در کلاس درس ارائه دهند و بازخورد استاد و سایر دانشجویان را درباره ی آن دریافت کنند):

- تهیه ی گزارش توصیفی از ویژگی های دوره ی باستان
- تهیه ی گزارش از متون اوستایی به عنوان مبانی دینی تعلیم و تربیت دوره ی باستان
- توصیف فرآیند اقدامات تربیتی در دوره ی باستان

تکالیف عملکردی

با توجه به محدودیت ناشی از ساعات درس، تکالیف ذکر شده میان دانشجویان توزیع می شود. نکته ی بسیار مهم آن است که دانشجویان باید تمامی گزارش ها را به اختصار در کلاس درس ارائه دهند و بازخورد استاد و سایر دانشجویان را درباره ی آن دریافت کنند**:**

- تحلیل محتوای پندنامک ها
- تبیین اندیشه های تربیتی مانی ، مزدک و مبانی آنها
- تبیین جایگاه ، ویژگی ها و نحوه ی عمل معلم در دوره ی باستان

[۱۴] با توجه به ضرورت ارائه ی گزارش های دانشجویی در کلاس و جمعیت دانشجویان هر کلاس، استفاده از روش ارائه ی مقالات در همایش ها و تعیین پانزده دقیقه ارائه و پنج دقیقه پرسش و پاسخ برای هر یک، می تواند به تعداد بیشتری از دانشجویان فرصت ارائه ی گزارش را فراهم کند.

- بررسی سنخیت اندیشه های مانی و مزدک با اقدامات تربیتی دوره ی باستان
- استنتاج ویژگی های محصولات تربیتی دوره ی باستان(تکلیف تمام دانشجویان برای ارائه به استاد)
- ارائه ی تصویر کلی تربیت در دوره ی باستان(تکلیف تمام دانشجویان برای ارائه به استاد)
- ارائه ی دریافت های شهودی توسط دانشجویان درباره ی مطالعات و محتوای مطروحه در موضوع معلم، مدرسه، مربی، متربی یا دانش آموز ، ماهیت تعلیم و تربیت و محصولات آن

دوره ی اسلامی(۵ جلسه)

- تعریف دوره ی اسلامی و ویژگی های آن
- روش و منابع پژوهش در باره ی تعلیم و تربیت در دوره ی اسلامی و تمایز های آن با دوره ی قبل
- توصیفی از عمل تربیت در دوره ی اسلامی و زیر دوره های آن.
  - منابع دستیابی به نحوه ی عمل تربیتی در دوره ی اسلامی
  - مولفه های اقدامات و عمل تربیتی در دوره ی اسلامی و زیردوره های آن
- توصیف مبانی اندیشه ها و اقدامات تربیت در دوره ی اسلامی
- منابع اندیشه های تربیتی در دوره ی اسلامی
  - قرآن، حدیث و سنت
  - ادبیات و شعر
  - آثار اندیشمندان مسلمان: آثار اخلاقی، آثار فلسفی، آثار اجتماعی و سیاسی
- نظریه پردازان تربیتی در دوره ی اسلامی:
  - قرآن و متون دینی بستر نظریه پردازی تربیتی در دوره ی اسلامی
  - متون دینی: نهج البلاغه
  - فیلسوفان: بوعلی و خواجه نصیرالدین ، ملاصدرا
  - متکلمین: غزالی
  - شعرا: سعدی، قابوس بن وشمگیر
  - اهل حدیث و فقها: شیخ طوسی، مجلسی،
  - عرفا و متصوفه: مولانا
  - اندیشمندان اجتماعی و سیاسی: خواجه نظام الملک، ابن خلدون

تکالیف یادگیری

با توجه به محدودیت ناشی از ساعات درس، تکالیف ذکر شده میان دانشجویان توزیع می شود. نکته ی بسیار مهم آن است که دانشجویان باید تمامی گزارش ها را به اختصار در کلاس درس ارائه دهند و بازخورد استاد و سایر دانشجویان را درباره ی آن دریافت کنند:

- انتخاب و تهیه ی گزارش از آرای تربیتی اندیشمندان(گروه های مختلف) و مبانی آن ها
- جستجو و گزارش اقدامات تربیتی از آثار(کتاب های) مختلف تاریخی دوره ی اسلامی

تکالیف عملکردی

با توجه به محدودیت ناشی از ساعات درس، تکالیف ذکر شده میان دانشجویان توزیع می شود. نکته ی مهم آن است که دانشجویان باید تمامی گزارش ها را به اختصار در کلاس درس ارائه دهند و مورد ارزیابی هر چند محدود قرار گیرد.):

- مقایسه ی انواع دیدگاه ها و اندیشه های تربیتی ارائه شده و بررسی نسبت آنها
- دسته بندی انواع اندیشه های تربیتی در دوره ی اسلامی
- دسته بندی اقدامات تربیتی در دوره ی اسلامی و نسبت و سنخیت آنها با اندیشه های تاریخی این دوره
- تبیین جایگاه ، ویژگی ها و نحوه ی عمل معلم در دوره ی اسلامی
- استنتاج ویژگی های محصولات تربیتی دوره ی اسلامی(تکلیف تمام دانشجویان)
- ارائه ی تصویر کلی تربیت در دوره ی اسلامی(تکلیف تمام دانشجویان)
- ارائه ی دریافت های شهودی توسط دانشجویان درباره ی مطالعات و محتوای مطروحه در موضوع معلم، مدرسه، مربی، متربی یا دانش آموز ، ماهیت تعلیم و تربیت و محصولات آن
- مقایسه ی ویژگی ها و تصویر تربیت با دوره ی پیشین

دوره ی مدرن شدگی (٤ جلسه)

- تعریف دوره ی مدرن شدگی و ویژگی های آن و تفاوت آن با دو دوره ی پیشین
- روش و منابع پژوهش در دوره ی مدرن شدگی آموزش و پرورش ایران
- توصیفی از عمل تربیت در دوره ی مدرن شدگی و تمایز های آن با دوره های قبل
  - منابع دستیابی به نحوه ی عمل تربیتی در دوره ی مدرن شدگی
  - وجود مراتبی در نوع عمل تربیت از آغاز دوره ی مدرن شدگی تا پایان عصر پهلوی
  - عصر قاجار : انواع تلاش ها و ماهیت آنها، جهت گیری فعالیتهای تربیتی، نوع فعالیت های تربیتی – تعلیمی، محصولات تربیتی عصر قاجار ،
  - عصر پهلوی : جهت گیری فعالیت های تربیتی، محتوای فعالیت های تربیتی، انواع فعالیت های تربیتی، محصولات تربیتی عصر پهلوی،
- توصیف مبانی اندیشه ها و اقدامات تربیت در دوره ی مدرن شدگی
- اندیشه های تربیتی و نظریه پردازان تربیتی
  - وجود طیف در انواع اندیشه های تربیتی و اندیشمندان تربیتی
  - جریان های تربیتی شکل گرفته در عصر پهلوی(تلاش گران عرصه ی تعلیم و تربیت)

- منابع اندیشه های تربیتی
  - اندیشه ها ی جهان مدرن و آثار اندیشمندان جهان غرب
  - خاطرات نگارش یافته ی عصر قاجار
  - متون دینی و متون بازخوانی شده ی دینی
  - آثار فرهنگی – اجتماعی اندیشه ورزان فرهنگی- اجتماعی – سیاسی
- اندیشه های تربیتی و اندیشه ورزان تربیتی در عصر پهلوی

(آیا عصر پهلوی نظریه پرداز تربیتی داشته است؟)

تکالیف یادگیری

با توجه به محدودیت ناشی از ساعات درس، تکالیف ذکر شده میان دانشجویان توزیع می شود. نکته ی بسیار مهم آن است که دانشجویان باید تمامی گزارش ها را به اختصار در کلاس درس ارائه دهند و بازخورد استاد و سایر دانشجویان را درباره ی آن دریافت کنند:

- انتخاب و تهیه ی گزارش از حوادث و آرای تربیتی طیف اندیشمندان دوره ی مدرن شدگی و مبانی آن ها
- جستجو و گزارش اقدامات تربیتی و تحولات آن در دوره ی مدرن شدگی
- تهیه ی گزارش از نظریات و عمل تربیتی مربیان دوره ی مدرن شدگی
- تهیه ی گزارش از آثار تربیتی دوره ی مدرن شدگی – کتاب ها و مجله ها

تکالیف عملکردی

- با توجه به محدودیت ناشی از ساعات درس، تکالیف ذکر شده میان دانشجویان توزیع می شود. نکته ی بسیار مهم آن است که دانشجویان باید تمامی گزارش ها را به اختصار در کلاس درس ارائه دهند و بازخورد استاد و سایر دانشجویان را درباره ی آن دریافت کنند:

- مقایسه ی انواع دیدگاه ها و اندیشه های تربیتی ارائه شده و بررسی نسبت آنها با دوره ی پیش مدرن
- دسته بندی انواع اندیشه های تربیتی در دوره ی مدرن شدگی
- دسته بندی اقدامات تربیتی در دوره ی مدرن شدگی و نسبت و سنخیت آنها با اندیشه های تربیتی این دوره
- تبیین جایگاه ، ویژگی ها و نحوه ی عمل معلم در دوره ی اسلامی
- تحلیل فعالی های مربیان بزرگ دوره ی مدرن شدگی
- استنتاج ویژگی های محصولات تربیتی دوره ی مدرن شدگی(تکلیف تمام دانشجویان)
- ارائه ی تصویر کلی تربیت در دوره ی مدرن شدگی(تکلیف تمام دانشجویان)
- ارائه ی دریافت های شهودی توسط دانشجویان درباره ی مطالعات و محتوای مطروحه در موضوع معلم، مدرسه، مربی، متربی یا دانش آموز ، ماهیت تعلیم و تربیت و محصولات آن

- مقایسه ی ویژگی ها و تصویر تربیت با دوره های پیشین

دوره ی جمهوری اسلامی ایران (٤ جلسه)-

- تعریف دوره ی جمهوری اسلامی ایران و ویژگی های آن و تفاوت آن با دوره های پیشین
- مطالبات نظام جمهوری اسلامی در موضوع آموزش و پرورش و تلاش برای نیل به یک تحول بنیادین به سوی تعلیم و تربیت اسلامی
- توصیفی از عمل تربیت و جوانب آن در دوره ی جمهوری اسلامی و تمایزهای آن با دوره های پیشین
  - منابع دستیابی به نحوه ی عمل تربیتی در دوره ی جمهوری اسلامی ایران
  - جهت گیری های عمل تربیت، انواع اقدامات تربیتی، گستره ی عمل تربیتی، محصولات تربیتی در دوره ی جمهوری اسلامی.
- توصیف مبانی اندیشه ها و اقدامات تربیت در دوره ی اسلامی
- زیر دوره های شکل گرفته در فرآیند تربیت در دهه های جمهوری اسلامی تاکنون:
  - دهه ی شصت و هفتاد- دوره ی انفعال و پذیرش در متربیان
  - دهه ی هشتاد و نود- دوره ی انفعال والدین، مربیان و اولیای مدرسه
- رسانه ها و تاثیر آنها بر اندیشه ها و عمل تربیتی
- دشواری های گسترش جهان مجازی برای فرآیند عمل تربیت
- اندیشه ها و اندیشه ورزان تربیتی
  - منابع اندیشه های تربیتی
  - منابع تربیت اسلامی که در سطح گسترده ای تالیف و ارائه شده است.
  - تجربه های نگارش یافته ی فعالان تعلیم و تربیت عصر پهلوی
  - اندیشه ها و نظریات جهان تعلیم و تربیت غرب
- دانشگاهیان و اندیشه ورزی تربیتی. نسبت دانشگاه با اندیشه های تربیتی و عمل تربیت در دوره ی جمهوری اسلامی

تکالیف یادگیری

با توجه به محدودیت ناشی از ساعات درس، تکالیف ذکر شده میان دانشجویان توزیع می شود. نکته ی بسیار مهم آن است که دانشجویان باید تمامی گزارش ها را به اختصار در کلاس درس ارائه دهند و بازخورد استاد و سایر دانشجویان را درباره ی آن دریافت کنند:

- انتخاب و تهیه ی گزارش از اسناد دهه های پس از انقلاب اسلامی در خصوص مطالبات از نظام آموزشی – بیانات رهبران انقلاب در باره ی نظام آموزشی، دیدگاه صاحب نظران

- تهیه ی گزارش از جریان های تربیتی شکل گرفته پس از انقلاب اسلامی(جریان های غیر دولتی و دولتی- مسجد، موسسه های فرهنگی، مدارس خاص و ....)
- تهیه ی گزارش از جایگاه و ویژگی های معلم و نقش آن(مصاحبه و مراجعه به اسناد) و مبانی آن ها
- تهیه ی گزارش از معلمان تلاش گر و تاثیر گذار و تحلیل دیدگاه ها و اقدامات تربیتی ایشان و مبانی آن ها
- تهیه ی گزارش از تاثیر رسانه ها بر اندیشه ها و عمل تربیتی

تکالیف عملکردی(تمامی گزارش ها باید در کلاس درس ارائه شوند.):

با توجه به محدودیت ناشی از ساعات درس، تکالیف ذکر شده میان دانشجویان توزیع می شود. نکته ی بسیار مهم آن است که دانشجویان باید تمامی گزارش ها را به اختصار در کلاس درس ارائه دهند و بازخورد استاد و سایر دانشجویان را درباره ی آن دریافت کنند:

- دسته بندی انواع اندیشه های تربیتی در دوره ی جمهوری اسلامی
- دسته بندی اقدامات تربیتی در دوره ی جمهوری اسلامی و نسبت و سنخیت آنها با اندیشه های تربیتی این دوره
- تحلیل و تبیین جایگاه ، ویژگی ها و نحوه ی عمل معلم در دوره ی جمهوری اسلامی
- تحلیل فعالیت های مربیان بزرگ دوره ی مدرن شدگی
- استنتاج ویژگی های محصولات تربیتی دوره ی جمهوری اسلامی(تکلیف تمام دانشجویان)
- ارائه ی تصویر کلی تربیت در دوره ی جمهوری اسلامی(تکلیف تمام دانشجویان)
- ارائه ی دریافت های شهودی توسط دانشجویان درباره ی مطالعات و محتوای مطروحه در موضوع معلم، مدرسه، مربی، متربی یا دانش آموز ، ماهیت تعلیم و تربیت و محصولات آن
- مقایسه ی ویژگی ها و تصویر تربیت با دوره های پیشین

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

با توجه به ماهیت تاریخی درس، مطالعه ی مباحث بر اساس طرح درس برای دانشجویان ضروری است. بدین وسیله اطلاعات اولیه دانشجویان برای مشارکت و گفتگو و تحلیل مباحث در کلاس درس فراهم می شود.

تدریس به هیچوجه نمی تواند به روش سخنرانی ارائه گردد. و فعالیت دانشجویان و رهبری آموزشی استاد در کلاس شرط توفیق درس می باشد.

٤. منابع آموزشی

منابع اصلی:

این درس دارای منبع اصلی نیست.

منابع فرعی:

- منابع تاریخ عمومی هر دوره
- آثار اندیشمندان در هر دوره
- آثار تربیتی هر دوره

- آثار ادبیات و فرهنگ هر دوره
- کتاب های تاریخ تعلیم و تربیت

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی شامل آزمون کتبی و نیز انجام پژوهش و بررسی در محورهای ذکر شده در بخش تکالیف می باشد.
ارزشیابی پایانی: آزمون کتبی
ارزشیابی فرآیند: مطالعات آمادگی در هر جلسه، میزان مشارکت دانشجو در کلاس در هنگام طرح مباحث
ارزیابی پوشه کار: گزارش تکالیف یادگیری و عملکردی دانشجویان

سرفصل درس «نقش اجتماعی معلم از دیدگاه اسلام»

۱. معرفی درس و منطق آن:

ارائه بینش، بحث و اندیشه ورزی پیرامون نقش اجتماعی-تربیتی معلم می تواند، دانشجویان معلمی را نسبت به وظیفه و رسالت خویش حساس کند و برخی چالش های نظری معطوف به بازتعریف این نقش در جامعه امروز را از پیش پای وی بردارد. این امر مستلزم شناخت دقیق مختصات عصر حاضر و مسائل خاص نسل جدید در آن، داشتن انگاره ای صحیح از جایگاه معلم در حرکت اصلاحی اجتماعی و آمادگی برای ایفای این نقش در این عصر است.

مشخصات درس نوع درس: **نظری** تعداد واحد: **۲ واحد نظری** زمان درس: **۳۲ ساعت** پیشنیاز: نحوه تدریس:	نام درس: نقش اجتماعی معلم از دیدگاه اسلام			
	اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: **۱)** تصویری روشن و واقع بینانه از مختصات عصر حاضر داشته باشد. **۲)** معیارهای نوع مطلوب رابطه با دانش آموزان در این عصر را بشناسد و بتواند رابطه خود با دانش آموزانش را مبتنی بر آن تنظیم نماید. **۳)** جایگاه وامکانهای مختلف خود را در مقام اصلاحگر اجتماعی در سلسله مراتبی از اجتماعات از کلاس گرفته تا جامعه بیابد. **۴)** ویژگیهای اصلاح گری را بداند و قادر باشد مبتنی بر این ویژگیها و به اقتضای مختصات عصر حاضر، کنش اجتماعی فعالانه و موفقیت آمیز داشته باشد.			
شایستگی اساسی:*PK*				

	ملاک‌ها	**سطح ۱**	**سطح۲**	**سطح۳**
	داشتن تصویری روشن و واقع بینانه از مختصات عصر حاضر	مختصات و ویژگیهای عصر حاضر را می داند و می تواند برای هر یک نمونه فرضی ذکر کند .	می تواند با قرار گرفتن در یک موقعیت واقعی، مختصاتی از عصر حاضر که در آن بارز است را شناسایی کند و با بیان شواهد، توضیح دهد.	می تواند راه حل هایی را برای عبور یا تعدیل چالش های عصر حاضر ارائه دهد و در موقعیت تربیتی بکار گیرد.
	شناخت معیارهای نوع مطلوب رابطه با دانش آموزان در این عصر وتوان تنظیم رابطه	معیارهای نوع مطلوب رابطه با دانش آموزان در این عصر را بداند و بتواند و در یک مصداق، حالت مطلوب و حالات نامطلوب را نشان	در یک موقعیت تربیتی، ابعاد رابطه تربیتی ممکن و مطرح را شناسایی کند و حالت مطلوب را در هر بعد، مشخص نماید.	بتواند در موقعیت تربیتی واقعی، ابعاد تربیتی را بشناسد و حالت مطلوب آن بعد را عملا محقق کند.

		دهد.		
	شناخت و یافتن جایگاه وامکانهای مختلف خود در مقام اصلاحگر اجتماعی	قادر باشد تا مشکلات و معضلات اجتماع های تربیتی را بشناسد و تشریح کند.	قادر به تشخیص مؤلفه های مختلف بروز مشکلات باشد و فرضیه هایی در برون رفت از آنها داشته باشد.	قادر باشد در یک موقعیت واقعی، دست به اصلاح موقعیت و محیط اجتماعی بزند.
	فهم ویژگیهای اصلاح گری و قدرت انجام کنش اجتماعی فعال	ویژگیهای مقتضای اصلاح گری در عصر حاضر را می داند و می تواند آنها را در موقعیت های مختلف بازتعریف کند.	قادر است در زندگی مصلح-معلمان، ویژگیهای اصلاح گری را بازشناسی کند و متناظر آنها را در زمان حال معلوم نماید.	قادر است، ویژگیهای اصلاح گری را به صورت واقعی در موقعیتهای اجتماعی مختلف محقق سازد.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

بخش نخست: ویژگیهای عصر حاضر

- فروریختن ساختارهای فیزیکی و مفهومی در عصر ارتباطات
- رویارویی اطلاعات با دانش
- رویارویی سرعت با تامل در تصمیم
- رویارویی سنت با مدرنیته
- رویارویی عاملیت انسان با قدرت ساختارهای اجتماعی
- چالش معنا
- چالش هویت

تکالیف یادگیری:

- مطالعه و مرور مقاله چالش های تربیت اسلامی در قرن بیست و یکم، نگاهی دوباره به تربیت اسلامی، جلد دوم.
- مطالعه و مرور فصل سوم از بازشناسی عاملیت انسانی در فضای مجازی

تکالیف عملکردی:

مصداق یابی ویژگیهای عصر حاضر با یکی از این موارد:

- حضور در یک شبکه اجتماعی، دسته بندی تجربیات شخصی از تاثیرات این شبکه ها بر زندگی
- مصاحبه های عمیق با سه دانش آموز دبیرستانی و پرسش از نگاه آنها به زندگی

بخش دوم: رابطه معلم و شاگرد

- مقبولیت: در میانه هیبت و هم سطحی
- الگوپردازی: در میانه مریدپروری و تک روی
- هدایت گری: در میانه اقتدارگرایی و تسهیل گری
- همراهی: در میانه نظاره گری و همپایی
- حقیقت گرایی: در میانه نفوذناپذیری و نسبی گرایی
- پایش: در میانه تفتیش تا عدم توجه

تکالیف یادگیری:

- مطالعه فصل هایی از دو کتاب نگاهی دوباره به تربیت اسلامی جلد دوم و نقش معلم در تربیت دینی مرتبط با آسیب و سلامت در تربیت دینی و رسالتهای معلم در تربیت

تکالیف عملکردی:

- گفتگو درباره قطب ها و بررسی نقاط قوت و ضعف هر قطب
- یافتن و تشریح نقاط بهینه در یک موقعیت تربیتی

بخش سوم: رسالتهای اجتماعی معلم

- واقع بینی: در میانه واقع زدگی و واقع گریزی
- اصلاحگری: در میانه انفعال و مقابله
- تبیین گری: در میانه شنوندگی و گویندگی
- ترسیم افق: در میانه اقتضا و توهم

تکالیف یادگیری:

- مطالعه فصل هشتم از کتاب فرهنگهای برنامه درسی و استخراج وظایف اجتماعی معلم از آن

تکالیف عملکردی:

- یافتن مصادیق رسالتهای اجتماعی معلم در زندگی و کنش معلمان مبرّزی چون میرزا حسن رشدیه، بهمن بیگی، مرحوم کرباسچیان، معلم کالوی بندر دیّر، و ...

بخش چهارم: ماموریت های اجتماعی جدید معلم در عصر حاضر

- تبیین گری
- فراهم سازی موقعیت های انتخاب
- فراخوانی عوامل زیرساز انتخاب و تامل بر آنها
- بازخوانی و بازتعریف معیارها
- نقادی و گزینشگری

- افق نگری و معنا بخشی
- کنشگری مسوولانه

تکالیف یادگیری:

- مطالعه فصل چهارم از بازتعریف عاملیت انسانی در فضای مجازی و نیز چالش های تربیت اسلامی در قرن بیست و یکم از کتاب نگاهی دوباره به تربیت اسلامی، جلد دوم.

تکالیف عملکردی:

- گفتگو درباره قطب ها و بررسی نقاط قوت و ضعف هر قطب
- تلاش عملی برای محقق ساختن حداقل سه مؤلفه از رسالتهای جدید اجتماعی معلم در یک موضوع اجتماعی و ارائه گزارش آن به کلاس

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

این درس باید به توجه به مسائل عملی و واقعی عصر حاضر و توجه به تمرین عملی یافته های نظری دانشجویان تدریس شود. از این رو، مطالعه منظم دانشجویان، اندیشه ورزی و فرضیه پروری معطوف به مطالب نظری، داشتن مباحثه های گروهی، ارتباط با دانش آموزان حاضر و تحلیل ویژگیهای خاص آنها در عصر حاضر و نیز حضور در موقعیت های واقعی و تلاش برای تحقق اصلاح گری اجتماعی باید مد نظر قرار گیرد.

٤. منابع آموزشی

منابع اصلی:

باقری، خسرو (۱۳۸۴). نگاهی دوباره تربیت اسلامی، جلد دوم، تهران: انتشارات مدرسه.

داوودی، محمد (۱۳۹۰). نقش معلم در تربیت دینی، قم: انشارات پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.

منابع فرعی:

ژوزف، پاملا بلوتین و دیگران (۱۳۸۹). فرهنگهای برنامه درسی. ترجمه مهرمحمدی و همکاران، تهران: انتشارات سمت.

بیگی، سمیرا (۱۳۹۲). تحلیل عاملیت انسانی در مواجهه با فضای مجازی. پایان نامه کارشناسی ارشد، به راهنمایی نرگس سجادیه، تهران: دانشگاه تهران.

سجادیه، نرگس (۱۳۹۳). برنامه درسی انتقادی، دانشنامه برنامه درسی.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری

ارزشیابی تکوینی: عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده و مشارکت در فعالیت ها و نیز ارزشیابی از تکالیف عملکردی دانشجو در طول ترم

سرفصل درس «روانشناسی تربیتی»

۱. معرفی درس و منطق آن

تدریس فعالیت هدفمندی است که نیل به آن در گرو آگاهی معلمان از اصول تدریس اثر بخش است. چرا که در شرایط فعلی معلمای همواره خود را با این پرسش های جدیدی روبرو می بیینند و نیازمند آن هستند تا با مسئله ها و موقعیت های پیش بینی شنده ای که دانش آموزان با خود به کلاس درس می آوردند/ روبرو هستند به شیوه خلاقانه ای برخورد نمایند. آن ها به طور مداوم باید به پرسش هایی از این دست در فرآیند عمل حرفه‌ای خود پاسخ دهند: چه اهدافی برای یادگیری دارای بیشترین ارزش است؟ دانش آموزان از چه توانمندی ها و ظرفیت هایی برخوردارند؟ نقش آنان در خلق موقعیت های یادگیری اثر بخش چیست؟ چگونه می توانند از موفقیت ها و خطا های خود برای اتخاذ تصمیمات در آینده بهره بگیرند؟ مطالعه روانشناسی تربیتی به دانشجو معلمان کمک خواهد کرد تا از یافته های علمی پژوهشی برای پاسخ به مسئله ها یا پرسش هایی که با آن روبرو می شوند استفاده نموده و بتواند با تعمق در آن به توسعه ظرفیت ها و نیز متراکم شدن تجربیات خود در آینده کمک کنند.

<table>
<tr><td rowspan="2">شخصات درس
نوع درس: نظری
تعداد واحد: ۲
زمان درس: ۳۲ ساعت
پیشنیاز: -</td><td colspan="4">نام درس: روانشناسی تربیتی</td></tr>
<tr><td colspan="4">اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:
با شناخت نقش یافته های علمی در زمینه تدریس اثر بخش تصمیمات آموزشی/ و تربیتی اتخاذ شده در سطح کلاس درس/ مدرسه را تحلیل و گزارش نماید.</td></tr>
<tr><td>شایستگی اساسی:
Pk&ck کد۱-۱&
۲-۱&۱-۲&۲-۲
۲- ۳&</td><td></td><td>ملاک‌ها</td><td>سطح ۱</td><td>سطح۲</td><td>سطح۳</td></tr>
<tr><td></td><td>یافته های علمی</td><td>در بررسی منابع علمی- پژوهشی توانسته است اطلاعات معتبری را جمع آوری کند اما، آن را در قالب یک مقاله منسجم ارائه نکرده است.</td><td>در بررسی منابع علمی- پژوهشی توانسته است اطلاعات معتبری را جمع آوری کرده و آن را در قالب یک مقاله منسجم ارائه کند.</td><td>در بررسی منابع علمی- پژوهشی توانسته است اطلاعات به روز و معتبری را جمع آوری کرده و آن را در قالب یک مقاله منسجم به همراه پیشنهادها کاربردی ارائه کند.</td></tr>
</table>

	تدریس اثر بخش	در بررسی عملکرد معلم در کلاس درس توانسته است برخی از ملاک های تدریس اثر بخش را شناسایی کند اما نتوانسته ارتباط میان آن ها را برای تأثیر گذاری بر یادگیری دانش آموزان تحلیل نماید.	در بررسی عملکرد معلم در کلاس درس توانسته است ملاک های تدریس اثر بخش را شناسایی نموده و رابطه میان آن ها به جهت تأثیر بر یادگیری دانش آموزان تحلیل نماید.	در بررسی عملکرد معلم در کلاس درس توانسته است ملاک های تدریس اثر بخش را شناسایی نموده و رابطه میان آن ها به جهت تأثیر بر یادگیری دانش آموزان تحلیل نماید و پیشنهاداتی برای لحاظ نمودن ویژگی ها و موقعیت های فردی دانش آموزان ارائه کند.
	کاربرد یافته ها	در بررسی موقعیت آموزشی و تربیتی در سطح مدرسه میزان تأثیر پذیری تصمیمات از نظریه های را بدون مستند نمودن کاربرد ها به پژوهش های رشدی (نظریه های رشد) تحلیل کرده است.	در بررسی موقعیت آموزشی و تربیتی در سطح مدرسه میزان تأثیر پذیری تصمیمات از نظریه های رشدی را با استناد به کاربرد نظریه ها در پژوهش های تربیتی تحلیل کرده است.	در بررسی موقعیت آموزشی و تربیتی در سطح مدرسه میزان تأثیر پذیری تصمیمات از نظریه های تربیتی را با استناد به کاربرد نظریه ها در پژوهش های مختلف بررسی و با توجه به موقعیت و بافت فرهنگی اجتماعی/ تفاوت های فردی پیشنهاداتی ارائه کند.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: کلیات

- تعریف روانشناسی
- موضوعات و گرایشهای روانشناسی
- کاربرد روانشناسی در آموزش

تکلیف یادگیری:

مقالات علمی پژوهشی در خصوص نقش روانشناسی در آموزش و تحولات آن را مطالعه و یافته ها را در قالب یک مقاله کوتاه ارائه نماید.

فصل دوم: روانشناسی تربیتی

- تعریف روانشناسی تربیتی
- روانشناسی تربیتی و تدریس اثر بخش
- معلمان کارآمد
- روشهای پژوهش در روانشناسی تربیتی

تکالیف یادگیری:

مقالات علمی پژوهشی در خصوص تدریس اثر بخش و ویژگی های آن/ روش های پژوهش در روانشناسی تربیتی را مطالعه و یافته های خود را در گزارشی مبنی بر چگونگی استفاده از یافته ها یا راهکار ها ارائه نماید.

فصل سوم: رشد

- رشد انسان
- رشد چیست؟
- رشد شناختی
- رشد اجتماعی و عاطفی
- رشد اخلاقی

تکالیف یادگیری:

دید گاه های مختلف در زمینه ابعاد رشد را مطالعه و در قالب یک جدل مقایسه ای شباهت ها و تفات های دیدگاه ها را گزارش نماید.

فصل چهارم: تفاوت های فردی

- عوامل مؤثر بر رفتار
- احساس و ادراک
- هوش
  - هوش و مسئله طبیعت و تربیت
  - هوش و رشد شناختی
  - دید گاه های مختلف درباره هوش
- شیوه های یادگیری و سبک تفکر
- شخصیت و خلق و خو
- انگیزش ، آموزش و یادگیری

- تفاوت های فرهنگی و جنسیتی

تکالیف یادگیری:

پژوهش های انجام شده در زمینه تفاوت های فردی را در حوزه های مختلف را مطالعه و چگونگی استفاده از دلالت های این یافته ها برای تدریس اثر بخش را شناسایی و گزارش کند.

تکلیف عملکردی:

با مشاهده یک موقعیت آموزشی تصمیمات معلم/ مربی را در مواجهه با تفاوت های فردی مطالعه و تأثیرات آن تحلیل نماید.

فصل پنجم: فرآیند های شناختی

- سطوح پایین فرایند های شناختی
- فرآیند های شناختی پیچیده
- درک مفهوم
- تفکر
- حل مسئله
- خلاقیت

تکلیف یادگیری:

روش های بکارگیری فرآیند های شناختی را در کتاب های درسی برسی و نمونه ای از این مهارت ها را شناسایی و چگونگی آموزش آن را مورد نقد و برسی قرار دهد.

روش های پروش خلاقیت در آموزش موضوعات درسی مختلف را مطالعه و یافته های خود را به کلاس گزارش نماید.

فصل ششم: مدیریت کلاس درس

- اصول کلی مدیریت کلاس
- شیوه های مدیریت کلاس
- فضای مطلوب برای یادگیری
- پیشگیری از مشکلات رفتاری
- مداخله های خاص برای تغییر رفتار
    - قرار داد گروهی
    - قرارداد فردی
    - بازی رفتار خوب
    - دوری موقت

تکلیف عملکردی:

یک کلاس درس/ موقعیت تربیتی در سطح مدرسه را مشاهده، و گزارشی از روش های مدیریت بکارگرفته شده تهیه و نتایج را به همراه نقد و بررسی و مبتنی بر یافته های علمی گزارش نماید.

فصل هفتم: کودکان با نیاز های ویژه

- دانش آموزان مبتلا به ناتوانی
- اختلالات حسی
- اختلالات جسمی
- کم توان ذهنی
- اختلالات زبانی و گفتاری
- ناتوانی های یادگیری
- اختلالات رفتاری و عاطفی
- کودکان تیزهوش
- کودکان سرآمد

تکلیف یادگیری:

از یک مدرسه دانش آموزان با نیاز های ویژه بازدید نموده و نحوه آموزش و نوع خدمات ارائه شده به این گروه از دانش آموزان را برسی و گزارش نماید.

با مراجعه به منابع علمی روش های ارائه خدمات به دانش آموزان با نیاز های ویژه را در سایر کشور ها مطالعه و یافته ها را در قالب یک مقاله کوتاه ارائه کند.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

استفاده از فرصت های یادگیری مستقیم/ فردی از طریق مطالعه نظریه های علمی در زمینه تدریس و کاربرد آن در موقعیت های آموزشس/تربیتی، بکارگیری راهبرد های شناختی برای مطالعه ویژگی های رشدی/تفاوت های فردی در موقعیت های آموزشی/ تربیتی (کلاس درس و مدرسه)، تحلیل و ارائه پیشنهاداتی برای ارتقاء سطح اثر بخشی تصمیمات معلم/ مربی در کلاس درس/ مدرسه.

٤. منابع آموزشی

منابع اصلی:

بنتهام ، سوزان(۱۳۹۱). روانشناسی کاربردی برای معلمان، مترجم رابعه موحد. انتشارات ارجمند.

سانتراک، جان دبلیو (۱۳۹۱). روان شناسی تربیتی. ترجمه سعیدی شاهده وهمکاران. نشر موسسه خدامات فرهنگی رسا.

منابع فرعی:

سیف، علی اکبر (۱۳۸۵). روانشناسی پرورشی (روانشناسی یادگیری و آموزش) انتشارات آگاه.

فونتانا ، دیوید (۱۳۸۹). روانشناسی کاربردی برای معلمان ،ترجمه مهشید فروغان. انتشارات ارجمند.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری به میزان ۱۲ نمره

ارزیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۸ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامد های یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «جامعه شناسی تربیتی»

۱. معرفی درس و منطق آن

تعلیم و تربیت امری اجتماعی است. تعلیم و تربیت با متن و زمینه جامعه در هم تنیده است و نمی توان جدا از مقوله اجتماعی بودن، به مطالعه در مسائل تعلیم و تربیت پرداخت. به بیان دیگر، شناخت واقعی مسائل تعلیم و تربیت مستلزم تجزیه و تحلیل مسائل اجتماعی و فرهنگی محیط اجتماعی است. بنابراین درک دانشجویان نسبت به جامعه شناسی تربیت، این امکان را پدید می آورد تا با چشم انداز جامعه شناختی، نگاهی واقع بینانه به تعلیم و تربیت داشته باشد ودرس جامعه شناسی آموزش و پرورش، زمینه ای مناسب برای انتخاب آگاهانه راه حلهای تربیتی با توجه به مسائل عام جامعه و یا خاص منطقه خدمت دانشجویان فراهم می کند.

مشخصات درس نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲ زمان درس: ۳۲ ساعت	**نام درس: جامعه شناسی تربیتی**			
	اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: -با مطالعه رویکردهای کلان و نظری جامعه شناختی تربیت (آموزش و پرورش) تحولات این رشته را بررسی کرده و ارتباط این رویکردها را با مسائل کنونی تعلیم و تربیت گزارش دهد. -با رویکرد تعاملی و نگاهی خردنگر و با استفاده از روشهای تحقیق در جامعه شناختی تربیت، سازمان مدرسه، کلاس درس و روابط در مدرسه را شناسایی کند و شیوه مناسبی برای مطالعه و بررسی این روابط پیشنهاد دهد.			
شایستگی اساسی:۱-۲و ۲-۲و ۳-۲***PK***				
	ملاک‌ها	سطح ۱	سطح۲	سطح۳
	نظریه های جامعه شناختی تربیت	نظریه های جامعه شناختی تربیت را به طور سطحی می شناسد و نمی تواند ویژگیهای اصلی نظریه ها و کاربردهای عملی انها را تشخیص دهد.	نظریه ها را با توجه به ویژگیهای اساسی آنها در تعلیم و تربیت می شناسد، کاربردهای عملی نظریه ها را در حل مسائل جهانی اموزش و پرورش بیان می کند، اما قادر نیست از نظریه ها در حل مسائل خاص منطقه خود بهره گیرد.	علاوه بر درک عمیق نظریه های مختلف جامعه شناختی تربیت، قادر به تفسیر روابط عام و کلی با توجه به نظریه هاست و می تواند علت پدیدایی مسائل را با توجه به نظریه ای تبیین کند.
	رویکرد تعاملی به جامعه شناسی تربیت	تکنیکهای مشاهده (گروههای کوچک) را فرا گرفته است، قادر به ارائه گزارش پدیده های مختلف است، اما نمی تواند روابط بین پدیده ها و افراد را شناسایی کند.	علاوه بر ارائه گزارش های مبنی بر مشاهده و مصاحبه، روابط بین پدیده ها و افراد را می تواند شناسایی و تبیین کند.	علاوه بر بهره گیری از ابزار تحقیق و شناسایی و تحلیل روابط بین پدیده ها و افراد، می تواند به تبیین و پیش بینی وقایع آموزشی با توجه به نظریه ها بپردازد.
	طراحی برنامه حل مسئله تربیتی (با تاکید بر جامعه شناسی)	قادر به شناسایی یک مسئله تربیتی است ، برای حل مسئله یک طرح پیشنهادی نیز ارائه می دهد، ولی طرح پیشنهادی او فاقد توجه به رویکردهای جامعه	قادر به شناسایی یک مسئله تربیتی، و ارائه راه حل با توجه به رویکردهای جامعه شناختی است اما نسبت به پیچیدگی و شبکه ای بودن مسائل بی توجه	می تواند برنامه حل مسئله تربیتی را با توجه به رویکردهای جامعه شناختی به طور سیستمی و شبکه ای طراحی و ارزیابی کند.

		شناختی است.	است.	

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: کلیات جامعه شناسی تعلیم و تربیت (یک جلسه)

جامعه شناسی تربیتی و جامعه شناسی تعلیم و تربیت

خاستگاه و تکامل جامعه شناختی تربیت

قلمرو جامعه شناختی تربیت

تکالیف یادگیری: مطالعه و مرور یکی از کتابهای جامعه شناسی تربیت یا جامعه شناسی آموزش و پرورش و ارائه نقشه مفهومی در رابطه با قلمرو جامعه شناسی تربیت

تکالیف یادگیری: ارائه یک تعریف جامع از جامعه شناسی تربیت توسط دانشجو

فصل دوم: رویکردهای نظری در جامعه شناختی تربیت(دو جلسه)

نظریه کارکرد گرایی(امیل دورکیم)

نابرابری اجتماعی(کریستوفر جنکز)

پارادایم انتقادی(نظریه آموزش و پرورش و کنش فرهنگی، فریره، ایوان ایلیچ)

نظریه تفسیری (مایکل یانگ)

تکالیف یادگیری: طبقه بندی نظریه های جامعه شناختی تربیت و بیان ویژگیهای اصلی این نظریات در یک جدول

تکالیف یادگیری: انتخاب حداقل یکی از نظریه ها و مطالعه منابع بیشتر برای مطالعه

فصل سوم: روشهای تحقیق در جامعه شناسی تربیت(دو جلسه)

روشهای تحقیق کمی

روشهای تحقیق کیفی(قوم نگاری، مردم نگاری، روان شناسی اجتماعی، کنش متقابل نمادین، تحقیق در گروههای کوچک)

تکالیف یادگیری: مطالعه کتاب کندوکاوها و پنداشته ها، فرامرز رفیع پور

تکالیف یادگیری: مطالعه یک مقاله مربوط به جامعه شناختی تربیت و ارائه گزارش ان به کلاس با تاکید بر روش شناسی تحقیق

تکالیف عملکردی: تحلیل و ارزیابی یک مقاله با توجه به نظریه پشتیبان آن

فصل چهارم: مدرسه و جامعه(یک جلسه)

مدرسه به مثابه جامعه

نگاهی تاریخی به سازمان اجتماعی مدرسه

شناخت سازمان مدرسه و روابط انسانی در آن

مدرسه و نابرابریهای اجتماعی

خانواده و مدرسه

تکالیف یادگیری: تهیه یک چک لیست از مسائل عمده مدرسه از نظر معلمان و دانش آموزان

تکالیف عملکردی: تحلیل مسائل مدرسه با توجه به یکی از نظریه های جامعه شناختی تربیت

فصل پنجم: فرایند های مربوط به مدرسه(یک جلسه)

فرهنگ دانش آموزان و عملکرد تحصیلی

جو مدرسه
انتظار از مدرسه
انگیزه پیشرفت(نظریه اتکینسون، نظریه مک کلند)
انتظارات معلم از دانش آموز
فرهنگ و روابط معلمان
تکالیف یادگیری: مشاهده روابط موجود در یک مدرسه ارائه گزارش درباره آن و تعیین جو مدرسه با استناد به شواهد کافی

فصل ششم: جامعه شناسی کلاس درس(دو جلسه)

گروههای دانش آموزی
پویایی گروه
دانش آموزان و تغییرات اجتماعی
دانش آموزان و آسیبهای اجتماعی
تکالیف یادگیری: مشاهده گروههای دانش آموزی در کلاس درس، زنگ تفریح و زنگ ورزش. یادداشت گفتگوهای غیر رسمی در بین دانش آموزان و ارائه گزارش آن به کلاس(تکنیک مشاهده بیلز پیشنهاد می شود)
تکالیف عملکردی: مطالعه گزارشهای فوق در گروههای دانشجویی و تحلیل پویایی و آسیب های اجتماعی

فصل هفتم: جامعه شناسی برنامه درسی(یک جلسه)

جامعه شناسی کتابهای درسی
جامعه شناسی فضا
برنامه درسی پنهان
تکلیف یادگیری: مشاهده و ارائه گزارش در رابطه با فضا و کتابهای درسی
تکلیف عملکردی: بررسی و تحلیل همه گزارشهای قبل و کاوش و جستجو در برنامه درسی پنهان در مدرسه مورد نظر

فصل هشتم: جامعه شناختی تربیت و مسائل تربیتی(سه جلسه)

چگونگی اولویت بندی مسائل تربیتی مدرسه
تکلیف عملکردی: طراحی یک برنامه موثر برای حل یک مسئله تربیتی با توجه به یک نظریه پشتیبان
تکلیف عملکردی: ارزیابی طرح برنامه فوق توسط هم کلاسیها

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

در این درس، آموزش با توجه به پیوند نظریه با عمل انجام می شود. کاربرد عملی دانش نظری و تحلیل مشاهدات از زاویه نظریه های جامعه شناسی تربیت توسط دانشجو مورد تأکید قرار می گیرد. بنابراین، علاوه بر مطالعه منظم دانشجویان، توجه به جنبه های کاربردی این درس مورد توجه است. بهتر است زمینه پرسش و پاسخ و تحلیل گزارشهای دانشجویان و بهره گیری از روشهای مشارکتی در آموزش فراهم شود.

٤. منابع آموزشی

منابع اصلی:

موریش، ایور. درآمدی به جامعه شناسی تعلیم و تربیت، ترجمه غلامعلی سرمد(۱۳۸۷). مرکز نشر دانشگاهی تهران.
علاقه بند، علی (۱۳۸۷). جامعه شناسی اموزش و پرورش. تهران انتشارات روان.

شارع پور، محمود (۱۳۹۲). جامعه شناسی آموزش و پرورش. تهران. انتشارات سمت.

منابع فرعی:

منادی، مرتضی(۱۳۹۲). جامعه شناسی آموزش و پرورش. تهران: انتشارات آوای نور
رفیع پور، فرامرز(۱۳۹۰). تکنیکهای خاص تحقیق در علوم اجتماعی(جلد دوم کندوکاوها و پنداشته ها). تهران انتشارات شرکت سهامی انتشار.
سلی، پ. جامعه شناسی مدرن، ترجمه حسن پویان.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی تکوینی: تکالیف یادگیری و تکالیف عملکردی و شرکت در مباحث کلاس ۸ نمره
ارزشیابی پایانی: آزمون کتبی از مباحث انجام شده در کلاس، ۱۲ نمره

سایر نکات

از آنجا که یک فصل به روشهای تحقیق جامعه شناسی تربیت پرداخته شده است و ممکن است با درس روشهای تحقیق رشته های مختلف درسی هم پوشانی داشته باشد، تاکید می شود بر روشهای تحقیق کمی اشاره ای اجمالی شود و بیشتر بر روشهای تحقیق قوم نگاری، کیفی کنش متقابل نمادین و گروههای کوچک تاکید شود.

سرفصل درس «نظریه‌های یادگیری و آموزش»

۱. معرفی درس و منطق آن

تدریس اثربخش مستلزم درکی فزاینده از یادگیری و شیوه وقوع آن می‌باشد، چنین درکی شامل دانش مربوط به نظریه‌های یادگیری و آموزش و کاربرد هر یک از آنها در فرایند تدریس است که کسب آن می تواند معلمان را در کاربرد آگاهانه و مقتضی اصول مربوط به هریک از نظریه ها یاری رساند. این درس ضمن هدایت روش‌های تدریس در موقعیت‌های مختلف تربیتی، دانشجومعلمان را با سودمندی و کاربردی بودن روش‌های تدریس به کار گرفته شده نیز آشنا می سازد.

مشخصات درس نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲ زمان درس: ۳۲ ساعت	نام درس: **نظریه‌های یادگیری و آموزش**			
	اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: ضمن درک انواع نظریه‌های یادگیری و آموزش، شرایط حصول و عدم حصول یادگیری را در موقعیت‌های مختلف تربیتی تحلیل نماید و بر آن اساس راهبردهای تدریس متناسبی بکار برد.			
شایستگی اساسی: ***PK***کد ۲-۱& ۲-۲ ۲-۲ & ۳-۴ ***PCK*** کد ۳-۴	**ملاک‌ها**	**سطح ۱**	**سطح۲**	**سطح۳**
	نظریه‌های یادگیری و آموزش	نظریه‌های یادگیری و آموزش را می‌شناسد و قادراست بدون ارائه تحلیل حاصل از مقایسه دیدگاه ها آنها را طبقه بندی نماید.	ضمن مقایسه نظریه‌های یادگیری و آموزش به ارائه دلالت‌های هریک از دیدگاه‌ها می‌پردازد اما قادر به کاربرد نظریه ها در حل مسائل تربیتی نمی‌باشد.	با درک نقاط ضعف و قوت هر یک از نظریه‌ها در موقعیت‌های مختلف تربیتی، قادر به کاربرد نظریه ها در حل مسائل تربیتی می‌باشد.
	روش‌های آموزش	دانشجو قادر است انواع روش‌های آموزش را شناسایی و طبقه بندی نماید.	ضمن مقایسه هر یک از روش‌های آموزش قادر به تحلیل شرایط حصول و عدم حصول یادگیری در موقعیت-های مختلف تربیتی است.	با ارزیابی موقعیت تربیتی قادر به استفاده از راهبردهای تدریس متناسب است.
	حل مسائل تربیتی	مسئله تربیتی را شناسایی می‌کند و برای حل آن طرح پیشنهادی ارائه می دهد، اما طرح پیشنهادی او فاقد توجه به نظریات یادگیری و آموزش است.	با در نظرگرفتن اصول هر یک از نظریات یادگیری و آموزش قادر به حل مسئله تربیتی می-باشد اما نسبت به پیچیدگی و شبکه ای بودن مسائل بی توجه است.	قادر است برنامه حل مسئله تربیتی را با توجه به راهبردها و اصول هر یک از نظریات یادگیری و آموزش به طور سیستمی و شبکه ای طراحی و ارزیابی نماید.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

هفته اول: ارائه طرح درس و اعلام نحوه ارزشیابی و معرفی منابع

-بیان ضرورت و جایگاه نظریه در علم

- مکاتب تجربه گرا

- مکاتب خرد گرا

-نظریه های جدید در یادگیری

فصل دوم: تعریف مفاهیم (نظریه، نظریه علمی، یادگیری، آموزش)

- تعریف یادگیری و ویژگی های آن

- ویژگی های نظریه یادگیری جامع

-مقایسه یادگیری با آموزش

-ارائه چارت مربوط به نظریات یادگیری

تکالیف عملکردی:

از دانشجویان خواسته شود با مراجعه به منابع متعدد تعاریف مختلفی گردآوری و در قالب جدولی ارائه نمایند.

فصل سوم: نظریه‌های رفتاری یادگیری

تکالیف یادگیری:

نمونه هایی از روش‌های آموزش رفتارگرایان در کلاس مطرح و درخصوص اصول مربوطه بحث و تبادل نظر شود.

فصل چهارم: نظریه‌های شناختی یادگیری

تکالیف یادگیری:

نمونه هایی از روش‌های آموزش شناختی در کلاس مطرح و درخصوص اصول مربوطه بحث و تبادل نظر شود.

فصل پنجم: نظریه‌های خبرپردازی یادگیری

تکالیف یادگیری:

ارزیابی نقاط ضعف و قوت اصول یادگیری در نظریه خبرپردازی.

فصل ششم: نظریه‌های سازندگی یادگیری

تکالیف عملکردی:

مشاهده یک موقعیت آموزشی و تربیتی در کلاس درس و تحلیل میزان تأثیر پذیری تصمیمات آموزشی/ تربیتی از نظریه های یادگیری و کاربرد های آن.

فصل هفتم: نظریه نورو فیزیولوژیکی

تکالیف عملکردی:

مقالات و پژوهش های منتشر شده در زمینه مطالعات مربوط به مغز و ارتباط آن با آموزش و یادگیری را مطالعه نموده و یافته های خود را در قالب یک مقاله کوتاه ارائه نماید.

فصل هشتم: کاربرد نظریه های یادگیری در آموزش

کاربردرویکرد رفتاری

کاربرد رویکرد شناختی

کاربرد نظریه سازندگی یادگیری

کاربرد نظریه نوروفیزیولوژیکی

تکالیف عملکردی:

با استفاده از نظریه های مطالعه شده یک موقعیت آموزشی/ تربیتی را با استفاده از نظریه های مطالعه شده تحلیل و تصمیمات آموزشی/ تربیتی خود را به همراه مستندات پژوهشی یا علمی ارائه نماید.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

با توجه به اینکه درک عمیق دانش نظری مستلزم کاربرد آن در موقعیت‌های مختلف می‌باشد، پیشنهاد می‌شود ضمن ارائه مباحث نظری به شیوه مشارکتی، بر انجام فعالیت های عملی و بکارگیری دانش نظری در موقعیت های واقعی تدریس تاکید شود. علاوه براین تدارک فرصت های یادگیری غیر مستقیم و خارج از محیط آموزشی می‌تواند زمینه رشد راهبردهای فراشناختی دانشجویان را فراهم سازد.

٤. منابع آموزشی

منبع اصلی:

– اولسون، متیو.اچ و هرگنهان، بی.آر (۱۳۸۸). مقدمه‌ای بر نظریه‌های یادگیری، ترجمه علی‌اکبر سیف، تهران: دوران.

– سیف، علی اکبر (۱۳۹۰). روانشناسی پرورشی نوین: روانشناسی یادگیری و آموزش. انتشارات دوران.

منبع فرعی:

–شعبانی، حسن (۱۳۸۳). مهارت‌های آموزشی و پرورشی. تهران: سمت. جلد اول و دوم.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

۵-۱ ارزشیابی مستمر(۸ نمره)

– عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده و مشارکت در فعالیت ها **٤ نمره**

– عملکرد دانشجو در مجموعه تکالیف عملکردی **٤ نمره**

۵-۲ ارزشیابی پایانی (۱۲ نمره)

ارزشیابی پایانی درس نظریه‌های یادگیری و آموزش به صورت آزمون مکتوب در پایان ترم صورت می‌گیرد.

سرفصل درس «اصول و روش‌های تدریس»

۱. معرفی درس و منطق آن

تدریس در تمامی نظام‌های آموزش و برنامه درسی، عرصه اصلی اختیارات معلم است؛ و همین اختیارات است که مسئولیت معلم را برای بکارگیری موثر روش‌های تدریس الزامی می‌کند. «تدریس» فعالیتی موقعیتی است که شکل موثر آن بر بنیاد دانش و یافته‌های علمی دنبال می‌شود. چنین دانشی را معلمان آینده برای هرگونه عمل خود نیاز دارند؛ اما عمل معلمی‌کردن فقط با کسب این دانش ممکن نمی‌شود. آنچه دانشجومعلمان را برای بکارگیری روش‌های تدریس آماده می‌کند، کسب دانش تدریس به همراه قابلیت‌های ساخت دانش تدریسی بر اساس تجربه‌های شخصی است؛ مجموعه تلفیق شده‌ای از دانش و هنر که می‌تواند شایستگی تدریس نامیده شود. اصول و روش های تدریس در پی آن است که زمینه‌های لازم و عمومی را برای دانشجومعلمان در سطحی عام فراهم کند تا آنان قادر به ادراک و بکارگیری روش‌های تدریس شوند. در این درس، دانشجومعلمان با مبانی، اصول و مراحل تدریس آشنا می‌شوند و قادر می‌شوند از فنون آن در عمل بهره بگیرند. برای تحقق دستاوردی، ضروری است معلمان با منابع این حوزه علمی، با نمونه‌هایی از تدریس و با برخی از اعمال و فعالیت‌های تدریسی معلمان پیشین در عرصه واقعی آشنا شوند و برای اقدام به آن، تمرین‌هایی داشته باشند. چنین شرایطی می‌تواند به آنان کمک کند تا معلمان آینده در طول دوره آموزشی در معرض تجربیات متنوع و غنی قرار گرفته و قادر به مطالعه، تصمیم گیری و ارزیابی نتایج تصمیمات در موقعیت های پیچیده آموزشی و تربیتی مبتنی بر یافته های علمی و پژوهشی باشند.

<table>
<tr><td rowspan="2">مشخصات درس
نوع درس: نظری و عملی
تعداد واحد: ۱+۱
زمان درس:۱۶+۳۲ ساعت
پیشنیاز: روانشناسی تربیتی
نحوه آموزش: انفرادی</td><td colspan="4">نام درس: اصول و روش‌های تدریس</td></tr>
<tr><td colspan="4">اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجومعلم قادر خواهد بود:
به ارائه تصویری از تدریس مدرسه‌ای اقدام کند که در آن نقش معلم به عنوان کارگزار اصلی آن عرصه به روشنی تشریح و تبیین گردد و چگونگی عمل خود را به عنوان کارگزار یک کلاس درس فرضی، به استناد دانش معتبر مدلل سازد و از برنامه خود دفاع نماید. همچنین، دانشجومعلم در پایان این واحد یادگیری با اصول عام و خاص تدریس آشنایی دارد و برخی روش‌های تدریس را با قابلیت‌های بکارگیری آنها در موقعیت‌های متفاوت می‌شناسد و از منابع معتبر تدریس آگاه است و امکان شناسایی منابع مناسب‌تر را دارد و به پیگیری دستاوردهای علمی جدید حوزه تدریس، متعهد است.</td></tr>
<tr><td></td><td>ملاک‌ها</td><td>سطح ۱</td><td>سطح ۲</td><td>سطح ۳</td></tr>
<tr><td rowspan="2">شایستگی اساسی:
PK کد ۲-۲ & ۲-۳
PCK کد ۳-۳ & ۳-٤</td><td>ـ فهم اصول و روش‌های تدریس</td><td>توانسته است به بیان تعاریفی از تدریس و اصول و روش‌های آن اقدام کند.</td><td>به تبیین تدریس مدرسه‌ای بر اساس متغییرهای مختلف متمایزکننده آن مبتنی بر منابع علمی اقدام می‌کند و تشریحی به زبان خاص خود ارائه می‌نماید.</td><td>به شناسایی اصول و روش‌های تدریس در موقعیت‌های مختلف مدرسه‌ای اقدام می‌کند و تبیینی مدلل از بکارگیری هر یک از اصول و روش‌های تدریس توسط معلم در موقعیت خاص ارائه می‌نماید.</td></tr>
<tr><td>ایفای نقش معلمی در تدریس</td><td>توانسته است به شرح آنچه در منابع و مباحث درس در ارتباط با موضوع آمده است،</td><td>به زوایایی از نقش‌های معلمان توجه می‌دهد و به آن عمل می‌کند که در منابع</td><td>توانسته است خود را در نقش معلم متصور شود و بر آن اساس به تصمیم‌گیری در موقعیت‌های</td></tr>
</table>

	مدرسه‌ای	اقدام کند.	درس بر آنها تاکید نشده است ولی در منابع این حوزه موجود است.	واقعی یا فرضی اقدام و به عنوان معلم ایفای نقش حرفه‌ای کند.
	انجام تکالیف	پاسخ‌هایی ارائه کرده که حاصل جستجوی در منابع در دسترس و بازخوانی محدود تجربه شخصی است.	در پاسخ‌های ارائه شده قواعد کلی پاسخگویی پژوهشی رعایت شده و سطحی عمیق از بازخوانی تجربه دیده می‌شود که قابل پذیرش است.	پاسخ‌های ارائه شده دارای بنیاد پژوهشی دقیقی است و ضمن بکارگیری زبان مناسب ارائه، از سازماندهی و حتی محتوای بدیع برخوردار است.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

محتوای مورد استفاده این درس در چارچوب زمان شانزده جلسه‌ای آن به شرح ذیل سازمان یافته است:

نوبت	موضوع اصلی	مباحث فرعی
اول	طرح ضرورت و جایگاه موضوع و ایجاد انگیزه جهت پیگیری درس و ارزشیابی تشخیصی و اعلام برنامه درس	شناسایی انتظارات دانشجویان، سنجش نوع نگرش و سطح دانش مربوط، معرفی برنامه و سرفصل درس، تشریح منطق درس و کاربردهای آن برای معلمان، معرفی تکالیف عملکردی و چگونگی ارزیابی از عملکرد دانشجویان بر اساس پیامدها و سطوح عملکرد. **تکلیف ۱**: هر دانشجو یکی از تجربیات تدریس معلمان مدرسه‌ای خود را یادآوری و آن را روایت و مقبول یا نامقبول بودن آن را مدلل تشریح کند.
دوم	ارائه نمونه‌ها و یادآوری تجربه‌ها	ارائه نمونه‌هایی از تدریس معلمان به صورت فیلم و بحث و بررسی درباره تجربیات دانشجومعلمان به گونه‌ای که نشان داده شود اصول و روش‌های متعددی در تدریس مطرح است.
سوم	تشریح چیستی تدریس	مفهوم‌شناسی و شرح گستره موضوعی تدریس (به عنوان یک علم)، تشریح اصول و انواع روش‌های تدریس و معرفی وضعیت ایران از حیث تدریس (با استناد تجربه‌های گزارش شده دانشجومعلمان) و تشریح وضعیت تدریس در چند کشور جهان.
چهارم	تبیین نقش معلم در تدریس مدرسه‌ای	تبیین نقش‌های تدریسی معلمان و ضرورت‌های آن بر اساس واقعیات عمل مدرسه‌ای و با تشریح وضعیت ایران. عملی: در این ارتباط، نمایش یک فیلم تدریسی ضرورت دارد. **تکلیف ۲**: چرا معلمان نیاز دارند از اصول و روش‌های تدریس آگاه باشند و چگونه می‌توانند چنین کنند؟
پنجم	مراحل تدریس مدرسه‌ای: قسمت اول	تشریح مراحل تدریس به عنوان عمل واقعی معلم در کلاس درس مشتمل بر مخاطب‌شناسی و منطق‌یابی برای یک مبحث علمی، تعیین اهداف درس، انتخاب محتوا و فرصت‌های یادگیری، سازمان‌دهی محتوا و فرصت‌های یادگیری. عملی: نقد و بررسی منطق مراحل ذکر شده.
ششم	مراحل تدریس مدرسه‌ای: قسمت دوم	انتخاب روش تدریس محتوا و ارائه فرصت‌های یادگیری، تصمیم‌گیری در باره زمان درس، تنظیم مکان (فضا و روابط) درس و چگونگی ارزشیابی یادگیری مخاطبان. عملی: نقد و بررسی مراحل ذکر شده.
هفتم	برنامه‌ریزی تدریس: طرح درس سالیانه	اجزای طرح درس سالیانه و اصول تهیه آن، تدوین طرح درس سالیانه در کلاس و نقد و بررسی نمونه‌های ارائه شده در کلاس. عملی: دانشجویان در گروه‌های کوچک به تدوین طرح درس سالیانه اقدام می‌کنند. **تکلیف ۳:** هر یک از دانشجومعلمان یک طرح درس سالیانه برای موضوع مورد نظر خود

		تهیه و با مدرس درس ارائه کند.
هشتم	برنامه‌ریزی تدریس: طرح درس روزانه	اجزای طرح درس روزانه و اصول تهیه آن، تدوین طرح درس روزانه در کلاس و نقد و بررسی نمونه‌های ارائه شده در کلاس. عملی: دانشجویان در گروه‌های کوچک به تولید طرح درس روزانه اقدام می‌کنند. **تکلیف ٤:** هر یک از دانشجومعلمان یک طرح درس سالیانه برای موضوع مورد نظر خود تهیه و با مدرس درس ارائه کند.
نهم	مدیریت کلاس درس	الگوها و روش‌های کلاس‌داری، فرهنگ کلاس درس، مقررات کلاس درس، جو کلاس درس و رفتار در کلاس درس. عملی: دانشجویان در گروه‌های کوچک به بررسی روش‌های مدیریت کلاس‌هایی می‌پردازند که به طور فرضی یا واقعی توسط مدرس معرفی شده است.
دهم	روش‌های تدریس	انواع روش‌های تدریس و طبقه‌بندی آنها به دو طبقه: روش‌های تدریس معلم‌محور و روش‌های تدریس شاگردمحور و معرفی مشروح هر یک برای بکارگیری. **تکلیف ٥:** طبقه‌بندی‌های دیگر به چه شکلی روش‌های تدریس را طبقه‌بندی کرده‌اند؟
یازدهم	روش‌های تدریس معلم‌محور	یادآوری کوتاه منطق، اصول و مراحل بکارگیری روش‌های تدریس معلم‌محور در کلاس درس. عملی: دانشجویان در گروه‌های کوچک به طراحی تدریس بر اساس این روش اقدام و به تدریس می‌پردازند.
دوازدهم	روش‌های تدریس شاگردمحور	یادآوری کوتاه منطق، اصول و مراحل بکارگیری روش‌های تدریس شاگردمحور در کلاس درس. عملی: دانشجویان در گروه‌های کوچک به طراحی تدریس بر اساس این روش اقدام و به تدریس می‌پردازند.
سیزدهم	توضیح دادن در کلاس درس	روش‌های توضیح دادن، قابلیت روش‌های توضیح در ارتباط با موضوعات درسی، اثربخش ساختن توضیحات در هر یک از روش‌های تدریس. عملی: گفتگوی دانشجویان در باره روش‌های موثر توضیح در موقعیت‌های تجربی یا فرضی.
چهاردهم	پرسش‌کردن معلم در کلاس	انواع پرسش‌ها و چگونگی بهره‌گیری از آن در هر یک از روش‌های تدریس عملی: گفتگوی دانشجویان در باره روش‌های موثر پرسش کردن در موقعیت‌های تجربی یا فرضی.
پانزدهم	مواجهه معلم با پرسش‌های کلاسی شاگردان	انواع پرسش‌های شاگردان، انگیزه‌های پرسش کردن شاگردان، چگونگی مواجهه با پرسش‌های شاگردان در هر یک از انواع روش‌های تدریس عملی: گفتگوی دانشجویان در باره روش‌های موثر پاسخگویی به پرسش‌ها در موقعیت‌های تجربی یا فرضی.
شانزدهم	سنجش یادگیری شاگردان	روش‌های آزمون و سنجش پیشرفت تحصیلی در کلاس درس، انواع آزمون‌ها و مزایا و معایب آنها برای بکارگیری در کلاس درس، اهداف سنجش در کلاس درس، روش‌های اعلام نتایج به شاگردان در کلاس درس در هر یک از روش‌های تدریس. عملی: گفتگوی دانشجویان در باره روش‌های موثر سنجش یادگیری در موقعیت‌های تجربی یا فرضی.

۳. راهبردهای آموزش و یادگیری

در این درس، آموزش‌های کلاس درس با مشارکت همه‌جانبه آموزشگر ـ دانشجو انجام می‌شود. دانشجوی این درس موظف است بر اساس برنامه اعلام شده به مطالعه منابع نیز بپردازند و در مباحث شرکت نماید. همچنین، دانشجویان حق دارند به طرح پرسش بپردازند و برای ارائه دیدگاه‌ها یا نتایج حاصل از مطالعات خود با درخواست تعیین وقت قبلی، تا ۱۵ دقیقه در کلاس درس به ارائه نظر بپردازند. در همه جلسات درس، یک مبحث به صورت نظری ارائه می‌گردد و به صورت عملی مورد تمرین قرار می‌گیرد. درعین‌حال، در جلسات درس ممکن است پرسش‌هایی مطرح شود که به تشخیص آموزشگر یا به درخواست دانشجویان، پاسخگویی به برخی از آنها می‌تواند به صورت شفاهی در جلسه بعد یا به صورت کتبی تا پایان نیمسال انجام و ارائه شود. این قبیل پرسش‌ها می‌تواند برای همه یا برخی از دانشجویان جایگزین تکالیف درس گردد؛ مشروط به آنکه تعداد آنها از ۵۰ درصد تجاوز نکند.

٤. منابع آموزشی

در این درس استفاده از منبع مکتوب الزامی است. استفاده از منابع مکتوب منتشر نشده پس از داوری و تایید شورای گروه آموزشی برای مدت مقرر در همان رشته بلامانع است.
منابعی که تا پایان سال ۱۳۹۸ برای استفاده در این درس پیشنهاد می‌شود، عبارتند از:

منابع اصلی:

- شعبانی، حسن. (۱۳۹۲). مهارت‌های آموزشی: روش‌ها و فنون تدریس. تهران: سمت.
- مهرمحمدی، محمود. (۱۳۸۶). بازاندیشی فرایند یاددهی ـ یادگیری و تربیت معلم. تهران: مدرسه.

منابع فرعی:

- صنعت پور امیری، حسین (۱۳۹۵). نیم قرن تدریس و تبلیغ حجت الاسلام و المسلمین قرائتی. تهران: مرکز فرهنگی درسهایی از قرآن.
- مارزانو، رابرت. (۲۰۰۷). هنر و علم تدریس (چارچوبی جامع برای آموزش اثربخش). مترجمان: نازیلا کریمی و عبدالرحیم نوه ابراهیم (۱۳۹۴). تهران: موسسه فرهنگی منادی تربیت.

٥. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: ارزشیابی پایانی در درس اصول و روش‌های تدریس در قالب یک آزمون مکتوب پایانی صورت می‌گیرد که در آن دانشجویان یادگیری‌ها و تجارب خود از کار عملی، مطالعه منابع و مشارکت در مباحث کلاس درس را بر اساس پرسش‌های آموزشگر، ارائه می‌کنند.
ارزشیابی ضمن نیمسال: ارزشیابی ضمن نیمسال از سویی تمام فعالیت‌های بخش عملی درس را شامل می‌شود و از سوی دیگر برای اطمینان از پیشرفت مناسب یادگیری انجام می‌گیرد و دستاورد هر دو قسمت جهت ارزشیابی نهایی بکارگرفته می‌شود.
ارزشیابی تکالیف: ارزشیابی انجام تکالیف کلاس درس و مشارکت در مباحث با هم لحاظ می‌شود. آموزشگر در مواردی که مصلحت بداند، اجازه می‌دهد تا دانشجویان بر اساس بازخوردهای او به کار پژوهشی به اصلاح آن اقدام کنند.
سهم هر یک از موارد ارزشیابی به شرح زیر محاسبه می‌شود:
ـ پاسخگویی به تکالیف و شرکت فعال در کلاس: ۲۵ درصد امتیاز

ـ آزمون ضمن نیمسال: ۴۰ درصد امتیاز
ـ آزمون پایانی: ۳۵ درصد امتیاز

سایر نکات:

مواردی که توجه به آن در این درس مهم است:

۱. آمادگی مدام برای فعالیت عملی.
۲. مشارکت جدی و موثر در مباحث کلاس.
۳. رعایت نظم حضور و حساسیت به زمان درس.
٤. رعایت اخلاق پژوهش در انجام تکالیف و در فعالیت عملی.
٥. مطالعه منابع تکمیلی معرفی شده توسط آموزشگر و سایر منابع مفید.
٦. ظرافت و زیبائی ظاهری تکالیفی که به صورت مکتوب به آموزشگر تحویل می‌شود.

سرفصل درس «اصول و روش‌های راهنمایی و مشاوره»

۱. معرفی درس و منطق آن:

راهنمایی مجموعه فعالیت های منظم و سازمان یافته ای است که به منظور حداکثر استفاده از توانایی های بالقوه در طول زندگی درباره فرد اعمال می شود. مشاوره رابطه رویاروی بین مراجع و مشاور است که بدان وسیله به مراجع کمک می شود تا پس از شناخت خویش تصمیمات مناسبی اتخاذ نماید،از طریق مشاوره مراجع می آموزد که چگونه یک زندگی سالم و سازنده را طرح ریزی کند و بدان ادامه دهد.

راهنمایی و مشاوره همواره به عنوان تسهیل کننده فرایند تعلیم و تربیت دانش آموزان برای معلمان مطرح بوده است. از طریق خدمات راهنمایی و مشاوره می توان به توانایی ها و محدودیت های دانش آموزان پی برد،یکی از وظایف اساسی معلمان راهنمایی و هدایت دانش آموزان می باشد به طور مسلم ارایه خدمات راهنمایی و مشاوره به دانش آموزان بدون آگاهی معلمان از مبانی،اصول و روش های راهنمایی و مشاوره میسور نمی باشد، بنابراین لازم است دانشجو معلمان در دوران تحصیل خود با مبانی، اصول و روشهای راهنمایی و مشاوره آشنا شده تا بتوانند درآینده به عنوان معلم مدرسه نقش راهنمایی و مشاوره ای خود را به خوبی ایفا نمایند. همچنین این درس به عنوان یکی از دروس پایه برای دانشجویان رشته راهنمایی و مشاوره محسوب می شود که آمادگی‌های لازم در آنها برای کسب مهارتهای پایه حرفه ای فراهم نموده وزمینه ساز ورود به دروس تخصصی مشاوره می باشد.

مشخصات درس نوع درس: نظری و عملی تعداد واحد: ۳(۱+۱) زمان درس: ۴۸ساعت	نام درس: **اصول و روش‌های راهنمایی و مشاوره**			
	اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: با مطالعه درس مبانی و اصول راهنمایی و مشاوره، با مفاهیم اساسی راهنمایی و مشاوره آشنا شده، در فرایند آموزش از مبانی و اصول مشاوره بهره کافی ببرد، به جایگاه راهنمایی و مشاوره در نظام آموزش و پرورش پی ببرد و با نقش مشاوره ای معلمان در فرایند تدریس و کلاس درس آشنا شود.همچنین از فنون و روش های شناخت دانش آموزان و رویکردهای اساسی مشاوره و روان درمانی اطلاعات کافی کسب نموده و بتواند در موقعیت واقعی مدرسه بکار ببرد. دانشجوپس از گذراندن این درس قادر خواهد بود از اصول مشاوره در موقعیت های واقعی مدرسه بهره برده و با شناختی که ازتفاوت های فردی، ویژگی ها و مسایل و مشکلات دانش آموزان پیدا می کند بتواند در زمینه های تحصیلی- شغلی و سازشی به آنها کمک نماید.			
شایستگی اساسی: *Ck&pck* **کد ۲-۱&۳-۳-٤ &۳**	**ملاک‌ها**	**سطح ۱**	**سطح۲**	**سطح۳**
	دانش محتوایی و موضوعی راهنمایی ومشاوره و انواع آن	در موردمباحث اساسی راهنمایی و مشاوره،فنون و روش های مشاوره صرفاً اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش	موضوعات اساسی راهنمایی و مشاوره و انواع آن را مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است	مباحث اساسی راهنمایی و مشاوره وانواع آن، تفاوت وتشابه مفاهیم ورابطه آنها با یکدیگررا مورد مقایسه و ارزیابی قرارداده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارایه نموده است.

		نموده است.		
	نقش و وظایف کارکنان مدرسه در رابطه با فرایند راهنمایی و مشاوره دانش آموزان	درباره نقش و وظایف کارکنان مدرسه در مورد راهنمایی و مشاوره دانش آموزان صرفاً اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	نقش و وظایف کارکنان مدرسه را در فرایند راهنمایی و مشاوره دانش آموزان مورد مقایسه قرار داده و یافته های ناشی از این مقایسه را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است	نقش و وظایف کارکنان مدرسه را در فرایند راهنمایی و مشاوره دانش آموزان وتفاوت وتشابه آنها با یکدیگررا مورد مقایسه وتجزیه و تحلیل قرارداده و یافته های خود را به صورت مکتوب گزارش نموده است.
	رویکردهای اساسی مشاوره و روان درمانی و کاربردهای آنها	درباره رویکردهای اصلی مشاوره و روان درمانی صرفاً اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	مفاهیم اساسی رویکردهای اصلی مشاوره و روان درمانی را مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است	مباحث مهم رویکردهای اصلی مشاوره وروان درمانی وتفاوت وتشابه آنها با یکدیگررا مورد مقایسه و ارزیابی قرارداده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارایه نموده است.
	برنامه های راهنمایی و مشاوره در نظام آموزش و پرورش	درباره برنامه های راهنمایی و مشاوره در نظام آموزش و پرورش جهان وایران صرفاً اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	برنامه های راهنمایی و مشاوره در آموزش و پرورش ایران را با سایر کشورهامورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است	برنامه های راهنمایی و مشاوره در آموزش و پرورش ایران وتفاوت وتشابه آن با برنامه های مشاوره درسایر کشورها را مورد مقایسه و ارزیابی قرارداده ویافته های خود را به صورت مکتوب ودر قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول:مباحث اساسی

- اهمیت و ضرورت راهنمایی و مشاوره
- فلسفه و اهمیت راهنمایی و مشاوره در نظام آموزش و پرورش
- تاریخچه راهنمایی و مشاوره در جهان و ایران
- راهنمایی و مشاوره در اسلام
- مفهوم و تعریف راهنمایی
- اصول و اهداف راهنمایی

– خدمات راهنمایی
– مفهوم و تعریف مشاوره
– اصول و اهداف مشاوره
– خدمات مشاوره
– مفهوم و تعریف مشورت
–تعریف روان درمانی
– تفاوت بین مشورت،راهنمایی ، مشاوره و روان درمانی

فعالیت یادگیری:

۱– مطالعه مطالب فصل از منابع معرفی شده
۲– مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس
۳– مقایسه مفاهیم راهنمایی، مشاوره و روان درمانی و بیان تفاوت های آنها

فعالیت عملکردی:

– تحلیل و مقایسه اهداف و خدمات راهنمایی و مشاوره و ارایه گزارش آن در کلاس درس

فصل دوم: رویکردهای اساسی مشاوره و روان درمانی

– مشاور و انتخاب نوع رویکرد درمانی
– رویکردهای درمانی متمرکز بر زمینه
– رویکردهای درمانی متمرکز بر هیجانات
– رویکردهای درمانی متمرکز بر تفکر و باور
– رویکردهای درمانی متمرکز برعمل و رفتار
– رویکردهای درمانی یکپارچه نگر و التقاطی

فعالیت یادگیری:

– مطالعه مطالب از منابع معرفی شده
۲– مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس
۳– مقایسه رویکردهای درمانی مختلف و بیان تفاوت های آنها

فعالیت عملکردی:

۱– تحلیل و مقایسه رویکردهای اساسی مشاوره و روان درمانی و ارایه گزارش آن در کلاس درس
۲– تحلیل کاربرد رویکردهای اساسی مشاوره و روان درمانی در محیط واقعی مدرسه توسط دانشجویان رشته مشاوره و ارایه گزارش کتبی آن به مدرس

فصل سوم: انواع راهنمایی و مشاوره و الگوهای آن

– انواع راهنمایی از نظر موضوع
– انواع راهنمایی از نظر شیوه اجرا
– انواع مشاوره از نظرموضوع
– انواع مشاوره از نظر شیوه اجرا
– الگوهای رایج راهنمایی

فعالیت یادگیری:

۱- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده

۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

۳- مقایسه انواع راهنمایی و مشاوره از نظر موضوع و شیوه اجرا و بیان تفاوت های آنها

۴- مقایسه الگوهای راهنمایی وبیان شباهت ها و تفاوت های آنها

فعالیت عملکردی:

۱- تحلیل و مقایسه الگوهای راهنمایی و مشاوره و ارایه گزارش آن در کلاس درس

۲- تهیه جدول مقایسه انواع راهنمایی و مشاوره و بیان کاربرد هریک از آنها درمحیط واقعی مدرسه

فصل چچهارم: روش ها و فنون راهنمایی و مشاوره

- تعریف روش و فن

-روش های راهنمایی و مشاوره

- فنون راهنمایی(مشاهده،مصاحبه،پرسشنامه،شرح حال نویسی،واقعه نویسی،مقیاس درجه بندی رفتار،گروه سنجی،مطالعه موردی،مطالعه پرونده تحصیلی،سیاهه رفتار،آزمون های روانی)

- فنون مشاوره(گوش دادن،تشویق کردن، برخورد با مقاومت، برخورد با سکوت، سازمان دادن، انعکاس احساس و محتوا، قرارداد بستن، تعیین تکلیف، پایان دادن به جلسه، همدلی، مواجهه سازی، تفسیر و بینش، رهبری، ایفای نقش، تسکین یا آرام بخشی، ارجاع)

- مهارت های مشاوره

فعالیت یادگیری:

۱- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده

۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

۳- مقایسه فنون راهنمایی و مشاوره با یکدیگر و بیان تفاوت های آنها

۴- مشاهده اجرای فنون مشاوره توسط متخصصان (مستقیم/ فیلم) و تحلیل مشاهدات به صورت مکتوب

فعالیت عملکردی:

۱- تحلیل و مقایسه فنون راهنمایی و مشاوره و ارایه گزارش آن در کلاس درس

۲- طراحی و اجرای یک نمونه از هر کدام از فنون راهنمایی نظیر مشاهده، مصاحبه و ....، و ارایه گزارشی ازآنها به مدرس ۳- بیان کاربرد هریک از فنون راهنمایی و مشاوره درمحیط واقعی مدرسه در قالب گزارش کتبی

۴- اجرای فنون مشاوره توسط دانشجویان رشته مشاوره با توجه به مشاهدات خود (مستقیم/ فیلم)در مورد یک نفر از دانش آموزان و ارایه گزارش صوتی- تصویری و کتبی آن به مدرس

فصل پنجم: نقش و وظایف کارکنان مدرسه در برنامه راهنمایی و مشاوره دانش آموزان

- نقش و وظایف مدیرمدرسه

- نقش و وظایف معلم مدرسه

- نقش و وظایف مشاورمدرسه

– نقش و وظایف مربی پرورشی مدرسه
– نقش سایر متخصصان در فرایند راهنمایی و مشاوره
– نقش خانواده در فرایند راهنمایی و مشاوره
– نقش دانش آموز در فرایند راهنمایی و مشاوره

فعالیت یادگیری:

– مطالعه مطالب از منابع معرفی شده
۲– مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس
۳– مقایسه نقش و وظایف معلم،مدیر،مشاور،مربی پرورشی و سایر متخصصان در برنامه راهنمایی و مشاوره مدرسه و بیان تفاوت های آنها

فعالیت عملکردی:

۱– تحلیل و مقایسه نقش و وظایف معلم،مدیر،مشاور،مربی پرورشی و سایر متخصصان در برنامه راهنمایی و مشاوره مدرسه و ارایه گزارش آن در کلاس درس

فصل ششم: جایگاه راهنمایی و مشاوره در نظام آموزش و پرورش

– برنامه های راهنمایی و مشاوره در دوره های تحصیلی ابتدایی و متوسطه
– نقش و عمل مشاور در دوره های تحصیلی ابتدایی و متوسطه
– ساختار و تشکیلات راهنمایی ومشاوره در آموزش و پرورش ایران
– خدمات و وظایف مراکز مشاوره دانش آموزی وخانواده در مناطق آموزش و پرورش
– خدمات و وظایف مراکز مشاوره دانشجویی در دانشگاهها
– مشاوره در موسسات و مراکز بهداشت روانی
– تفاوت های فردی در بین دانش آموزان مدرسه
– در نظر گرفتن تفاوت های فردی در راهنمایی و مشاوره با دانش آموزان

فعالیت یادگیری:

– مطالعه مطالب از منابع معرفی شده
۲– مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس
۳– مقایسه برنامه های راهنمایی و مشاوره درمدارس ابتدایی و متوسطه و بیان تفاوت های آنها
۴– مقایسه دانش آموزان از نظر تفاوت های فردی در ابعاد مختلف

فعالیت عملکردی:

۱– تحلیل و مقایسه برنامه های راهنمایی و مشاوره در مدارس ابتدایی و متوسطه و ارایه گزارش آن در کلاس درس
۲– تحلیل و مقایسه برنامه های راهنمایی و مشاوره در مراکز مشاوره دانش آموزی، خانواده و دانشجویی و ارایه گزارش کتبی آن به مدرس
۳– مقایسه تفاوت های فردی دونفر از دانش آموزان یک مدرسه توسط دانشجویان رشته مشاوره و ارایه گزارش کتبی آن به مدرس

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارایه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. برقراری ارتباط میان آموخته های کلاسی و الزامات محیط آموزشی، بهره گیری از فرصتهای یادگیری خارج از محیط آموزشی،برقراری پیوند میان نظر و عمل در محیط آموزشی و فراهم نمودن مشارکت گروهی دانشجویان در انجام فعالیت های عملکردی توسط مدرس از راهبردهای تدریس این درس می باشد که منجر به درک عمیق تر مطالب وبکارگیری دانش نظری راهنمایی و مشاوره توسط دانشجو معلمان در موقعیت های واقعی مدرسه خواهد شد.یادگیری غیر مستقیم نیز مستلزم مطالعه فردی و درک شناختی فرد در موقعیت های مختلف محیط آموزشی می باشد.

٤. منابع آموزشی

منابع اصلی:

– قدمی، سید امیر؛ همت، نورعلی و نبوی، سید صادق (زیر چاپ). مبانی و اصول راهنمایی و مشاوره، تهران، انتشارات دانشگاه فرهنگیان

– گلادینگ، ساموئل .تی(۱۳۹۰). اصول ومبانی مشاوره. ترجمه مهدی گنجی، تهران، نشر ساوالان.

– شفیع آبادی، عبدالله (۱۳۹۰). مقدمات راهنمایی ومشاوره. تهران، انتشارات رشد.

منابع فرعی:

– اصغری پور، حمید(۱۳۹۱). کلیات راهنمایی و مشاوره، مشهد، نشرتمرین

– گیبسون، رابرت و میشل، ماریان(۱۳۸۶). زمینه مشاوره و راهنمایی، ترجمه باقر ثنایی و همکاران،انتشارات رشد

– صافی ، احمد(۱۳۷۹). راهنمایی و مشاوره در دوره های تحصیلی، تهران، انتشارات رشد

– تمدنی، مجتبی و بهمنی، بهمن (۱۳۹۱). فنون مشاوره و روان درمانی، تهران، نشر دانژه

–حسینی بیرجندی، سید مهدی (۱۳۷۱). اصول و روش های راهنمایی و مشاوره،تهران،انتشارات علمی دانشگاه آزاد اسلامی

٥. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری(باز پاسخ،بسته پاسخ، چندگزینه ای و یا ترکیبی) به میزان ۱۰ نمره

ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی۲نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف(فعالیت) عملکردی۸ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده براساس تکالیف یادگیری در طول نیمسال،تکالیف عملکردی و آزمون پایان نیمسال انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف(یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «ارزشیابی از یادگیری»

۱. معرفی درس و منطق آن:

درس ارزشیابی پیشرفت تحصیلی به عنوان یک حوزه تخصصی در بردارنده دروس متعددی چون آمار، روش تحقیق و اندازه گیری می باشد. در واقع این درس کمک میکند تا بتوان میزان تحقق اهداف کلی از آموزش را مورد ارزیابی قرار داده، سطح کیفی آموزش را ارتقا بخشیده و بطور نظامند اثرات آنرا مورد بازبینی و واکاوی قرار داد. استفاده و بکارگیری الگوهای متعدد ارزشیابی برای قضاوت درخصوص برنامه های درسی به معلمان کمک می کند تا نیازهای آموزشی را شناسایی نمایند و در سازماندهی مطالب و محتوای درسی انتقال دانش، نگرش و بالابردن سطح مهارتها را بهبود بخشند.

مشخصات درس

نوع درس: نظری/ عملی

تعداد واحد: ۲

زمان درس: ۴۸ساعت

پیشنیاز:

نام درس: ارزشیابی از یادگیری

اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:

با کسب مهارت در حوزه ارزشیابی پیشرفت تحصیلی قادر باشد انواع آزمونها و الگوهای ارزشیابی را پیاده سازی نماید و در خصوص اهداف ارزشیابی، آزمونهای عملکردی، محاسبه ضریب دشواری آزمون، نحوه محاسبه ضریب پایایی و آزمونهای ارزیابی عملکرد گزارشی را ارائه نماید.

شایستگی اساسی:

۱-۲ &۱-۱ *CK*

&

۲-۳&۲-۲ *PK*

ملاک‌ها	سطح ۱	سطح۲	سطح۳
رویکرد ارزشیابی	دانشجو قادر است انواع الگوهای ارزشیابی را نام ببرد.	دانشجو قادر است در طبقه بندی از نقاط قوت و ضعف الگوهای ارزشیابی ارائه دهد و بر همین اساس الگوها را درجه بندی نماید.	دانشجو قادر است الگوها ارزشیابی را مورد تحلیل قرار داده و کاربرد هر یک را در نمونه ای عینی مورد نقد و بررسی قرار دهد.
آزمونهای عملکردی	دانشجو قادر است انواع آزمونهای عملکردی را طبقه بندی نماید .	دانشجو قادر است انواع آزمونها را مقایسه نموده و برای هریک نقاط قوت و ضعف را مشخص نماید.	دانشجو قادر است انواع آزمونها عملکردی را به لحاظ کاربردی مورد نقد و تحلیل قرار دهد.
محاسبه ضریب پایایی و روایی	دانشجو قادر است در حوزه تعیین پایایی و روایی تعریفی را ارائه دهد	دانشجو قادر است محاسبات مربوط به تعیین روایی و پایایی آزمونهای پیشرفت تحصیلی را انجام دهد.	دانشجو قادر است ضریب پایایی و روایی انواع آزمونهای پیشرفت تحصیلی را محاسبه نماید و مورد نقد و بررسی قرار دهد.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

نوبت بحث	محتوای درس	تکالیف یادگیری	تکالیف عملکردی
اول	تعاریف و اصطلاحات: آزمون، اندازه‌گیری، ارزشیابی، مقیاسها و انواع آن،	باذکر تعاریف و مثالهای گوناگون تعاریف مشخص و نقاط تفاوت و تشابه شناسایی و تحلیل گردد.	از دانشجویان خواسته شود با مراجعه به منابع متعدد تعاریف مختلفی گرآوری و در قالب جدولی ارائه نمایند.

دوم	انواع آزمونها و ویژگی آنها	نمونه هایی از آزمونها در کلاس مطرح و بر چگونگی و نحوه ساخت آنها بحث و تبادل نظر شود.	از دانشجویان خواسته شود نمونه هایی از آزمونها را در پژوهشها یافته و با ویژگیهای آنها تطابق بدهند.
سوم	رویکردهای مطرح در ارزشیابی	بحث و تبادل نظر در خصوص ارزشیابی و دیدگاه مقایسه ای با توجه به اهداف مطرح شود و با ذکر مثال های گوناگون الگوی متناسب با هر ساختار مورد بررسی قرار گیرد	
چهارم	مراحل ارزشیابی آموزشی، تحلیل موقعیت، اهداف و مولفه های ارزشیابی آموزشی	در این جلسه با نمایش فیلم مرحله تحلیل موقعیت مورد بررسی قرار گرفته و هدفها و پیش نیازها با بحث و گفتگو مورد واکاوی قرار بگیرد.	از دانشجویان خواسته شود که فیلم را مجددا بررسی و نکات مطرح شده در خصوص اهداف و پیش نیازها را بازبینی مجدد و گزارش جدید ارائه نمایند.
پنجم	تعریف، اهداف، مراحل، روشها و طبقه بندیهای طرح ارزشیابی پیشرفت تحصیلی	با ارائه نمونه هایی از انواع طرح های ارشیابی پشیرفت تحصیلی، ویژگیها و سطوح طبقه بندی طرحها مورد تحلیل و بررسی قرار گیرد.	از دانشجویان خواسته شود که با انتخاب یک درس مشخص یک نمونه از طرح ارزشیابی پیشرفت تحصیلی آماده و در کلاس ارائه نمایند.
ششم	انواع آزمونها و کاربرد آنها و قواعد هر یک	با طرح نمونه های متفاوتی از انواع آزمون ها در کلاس نقاط قوت و ضعف هر یک از آزمونها به نقد و بررسی گذاشته شود.	از دانشجویان خواسته شود با طراحی یک نمونه ترکیبی از انواع آزمونها ویژگیهای هر یک از آزمونها را مورد ارزیابی قرار دهند.
هفتم	طرح نمونه های عملی در کلاس	نمونه های متعددی از طرح ها توسط دانشجویان شناسایی و نمونه های طراحی شده توسط ایشان را در گروه (کلاس) نقد و بررسی نمایند.	از دانشجویان خواسته شود نمونه های طراحی شده و بررسی شده را مورد بازبینی قرار دهند.
هشتم	تعریف آزمونهای عملکردی و انواع آن، مراحل تهیه آزمونهای عملکردی، روش واقعه نگاری ، چگونگی تهیه چک لیست	با ارائه یک نمونه کار آزمونهای عملکردی و چگونگی مقیاس بندی انها در کلاس به صورت عملی تهیه و نمونه طراحی انجام شده در جلسه قبل در این قالب اجرای مجدد گردد.	از دانشجویان خواسته شود یک نمونه از روشهای سنجش مشاهده ای را انتخاب و با استفاده از روش واقعه نگاری یک گزارش ارائه نمایند.
نهم	شرایط اجرای آزمون، نحوه نمره گذاری، نحوه تفسیر اطلاعات، محاسبه ضریب دشواری آزمون	یک نمونه از آزمونهای اجرا شده در کلاس ارائه و موارد و مباحث کلاس با نمونه تطبیق و واکاوی گردد.	از دانشجویان خواسته شود یک نمونه آزمون را مورد تحلیل و بررسی قرار داده، اطلاعات انرا تفسیر و ضریب دشواری آزمون را محاسبه نمایند.
دهم	نقش و کاربرد آمار توصیفی در تفسیر داده ها، شاخصهای مرکزی و شاخصهای پراکندگی	به ذکر دلایلی اهمیت بکارگیری آمار توصیفی در تحلیل آزمونها پرداخته شود و شاخصهای مرکزی و پراکندگی با ذکر	از دانشجویان خواسته شود در بخش شاخصهای مرکزی از میانگین و در بخش شاخصهای پراکندگی واریانس و ضریب

		مثال حل و تمرین شود.	همبستگی مثالها و نمونه هایی تمرین و نمرات آزمونهای قبلی محاسبه گردد.
یازدهم	تعیین روایی، اهمیت و انواع آن	در نمونه های آزمونهای قبلی محاسابات روایی در کلاس درس بطور عملی انجام و انواع آن مورد بحث و گفتگو قرار گرفته و ترجیحا برای هر مورد نمونه ای انجام شود.	از دانشجویان خواسته شود در موارد آزمونهای قبلی روایی آزمونها محاسبه و گزارش گردد.
دوازدهم			
سیزدهم	تعریف پایایی، روشهای پایایی، نحوه محاسبه ضریب پایایی	روش محاسبه پایایی در نمونه ذکر شده محاسبه و موارد دیگر نیز طرح شود.	از دانشجویان خواسته شود نحوه محاسبه پایایی را در چند کار پژوهشی مورد بررسی قرار دهند.
چهاردهم	هدفهای ارزشیابی، تعریف ارزشیابی ، انواع ارزشیابی	موارد و رئوس درس در کلاس به بحث و گفتگو گذاشته شود و نمونه هایی از انواع ارزشیابی بررسی گردد.	از دانشجویان خواسته شود در یک جدول انواع، تفاوتها و شباهتهای ارزشیابی را ترسیم نمایند.
پانزدهم	روشهای مشاهده موقعیت، مصاحبه، نظرخواهی	روشهای ارزشیابی مورد تحلیل و بررسی قرار گرفته و محاسب و معایب هریک مورد نقد و بررسی قرار گیرد.	از دانشجویان خواسته شود در یک نمونه عملی و در جامعه کوچک ۵ نفری روشهای این جلسه را اجرا و گزارشی ارائه دهند.
شانزدهم	آزمونهای ارزیابی عملکرد آموزشی، خود سنجی، ارزیابی همکاران	رئوس مطرح در این جلسه مورد بحث و گفتگو قرار گیرد و محاسن و معایب هر یک طرح و نقد و ارزیابی گردد.	از دانشجویان خواسته شود ارزشیابی پیشرفت تحصیلی را در طرحی جامع و بطور یکپارچه در قالب یک کار پژوهشی طی یک هفته تا زمان برگزاری آزمون پایان ترم ارائه نمایند.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

این درس به دلیل ماهیت عملی پیشنهاد میشود که به صورت حل مسئله و پروژه ای انجام شود و بیشتر مفاهیم به صورت تحلیلی و با ارائه نمونه های مشابه تدریس شود.

٤. منابع آموزشی

منبع اصلی:

روشهای اندازه گیری و ارزشیابی آموزشی، دکتر علی اکبر سیف، نشر دوران.

منبع فرعی:

ارزشیابی آموزشی، دکتر عباس بازرگان، ناشر سمت.

روشهای ارزشیابی آموزشی، دکتر علیرضا کیامنش، ناشر: دانشگاه پیام نور.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

۶ نمره ارزیابی کارعملی که در جلسه آخر برای دانشجویان تعیین گردیده است.

ارزشیابی پایانی: ۱۴ نمره آزمون کتبی

سرفصل درس «کاربرد هنر در آموزش»

۱. معرفی درس و منطق آن

کاربرد هنر در آموزش به حوزه پیوند بین نظریه و عمل در برنامه درسی هنر می پردازد. از این رو دانشجو- معلمان باید با حوزه های کاربردی هنر آشنا شده و بتوانند به صورت عملیاتی، فرصت های یادگیری هنر را کسب کنند تا بتوانند در حوزه آموزش به دانش آموزان مدارس به عنوان معلمانی توانمند در حوزه هنر ایفای نقش کنند. این درس توجه دانشجویان به برنامه درسی هنر به صورت تلفیقی جلب کرده و تجارب نوین هنر را به آنها معرفی می کند.

مشخصات درس نوع درس: تربیتی تعداد واحد: ۱ واحد عملی زمان درس: ۳۲ ساعت پیشنیاز: -	نام درس: **کاربرد هنر در آموزش**			
شایستگی اساسی: ● CK- کدهای ۱-۱ و ۱-۲ ● PCK- کدهای ۳-۱، ۳-۲، ۳-۳، ۳-۴	**اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:** - مفهوم هنر و رابطه آن با مفهوم سواد را شناسایی کند. - ابعاد چهارگانه هنر در آموزش را به روشنی درک کند. - رابطه هنر و تلفیق با سایر دروس را درک کرده و بکار بگیرد. - برنامه درسی و آموزش هنر را در نگاه جهانی به همراه تجارب نوآورانه بشناسد.			
	ملاک‌ها	**سطح ۱**	**سطح۲**	**سطح۳**
	تولید هنری	به خلق اثر هنری ساده با استفاده از الگو بپردازد.	به خلق اثر هنری متفاوت از الگو بپردازد.	آثار هنری جدیدی بدون استفاده از الگو و منحصر به فرد تولید کند.
	تاریخ هنری	به مشاهده آثار تاریخی پیرامون خود واکنش نشان بدهد.	نسبت به آثار تاریخی و رابطه هنر و فرهنگ حس مثبتی داشته باشد.	رابطه هنر و فرهنگ و تاریخ را به درستی درک کرده و به تحلیل عمیق بپردازد.
	نقد هنری	حساسیت بصری نسبت به پدیده های هنری داشته باشد.	ویژگی‌ها و کیفیت‌های پیچیده و ظریف مستتر در آثار هنری و محیط پیرامون خود را درک کند	ویژگی‌ها و کیفیت‌های پیچیده و ظریف مستتر در آثار هنری و محیط پیرامون خود را درک کرده و تفسیر و نقد کند.
	زیبایی شناسی	در گفتگوی دائمی دربارۀ ماهیت هنر شرکت کند.	بر اساس ملاک‌های دقیق دقیق به قضاوت دربارۀ هنر بپردازد.	بر اساس ملاک‌های دقیق به قضاوت دربارۀ هنر و دفاع از آن بپردازد.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول- کلیات و اهمیت کاربرد هنر در آموزش

- هنر و بازاندیشی مفهوم سواد
- پیامدهای تربیت هنری
- هنر و تربیت چندفرهنگی

تکلیف یادگیری:

دانشجویان به شرح پیامدهای تربیت هنری در تعلیم و تربیت بپردازند.

فصل دوم- تولید آثار هنری

- برای کسب مهارت‌ها و توسعهٔ تخیل‌گرایی مورد نیاز برای عملکرد هنری با کیفیت بالا به دانش‌آموزان یاری رساند.
- دانشجویان باید برنامهٔ درسی را طراحی کنند که مهارت‌هایی برای توسعه تخیل گرایی آنها فراهم شود.
- دانشجویان با دامنه وسیعی از رسانه ها، ابزارها، تجهیزات و فنونی که توسط هنرمندان به کار گرفته می شوند، آشنا می شوند. همچنین سوژه ها، موضوعات درسی، نهادها و سایر ابزارهایی که تولید هنری را رشد و شکل می دهد، را می شناسند.
- دانشجویان می توانند مهارت ها و سنت های هنروری و هنرمندی را یاد بگیرند. مهارت هایی نظیر کاربرد رسانه ها، وسایل مختلف و به کارگیری ظرفیت ها و قابلیت های آنان.
- دانشجویان می توانند افکار، ارزش ها و احساسات مختلف خود را در یک شکل تجسمی از طریق دستیابی به راه های پاسخگو و فعالیت هایی که هنرمندان انجام می دهند، بیان کنند.

تکلیف عملکردی:

- دانشجویان باید احساساتشان را توسعه دهند، تخیل‌گرایی‌شان را پرورش دهند و مهارت‌های فنی مورد نیاز برای انجام کار صحیح با مواد آموزشی را کسب کنند.
- دانشجویان باید لذت ناشی از خلق آثار تجسمی را تجربه کنند و فرصت کسب مهارت‌های لازم برای دستیابی به این تجربهٔ لذت‌بخش را داشته باشند.
- به صورت پوشه کار ارائه شود.

فصل سوم- تاریخ هنری

در برنامهٔ تربیت هنری دانشجویان به درک زمینهٔ تاریخی و فرهنگی که هنر در آن پدید آمده، می پردازند. دانشجویان بر اساس آثار مختلف تاریخی، هنری، فرهنگی به حوزه تاریخ هنر ایران آگاهی یافته و آن را به صورت کاربردی مورد توجه قرار می دهند.

- **اطلاعات واقعی در مورد هنرمندان:** مثل تاریخ تولد و مرگ، سوابق و تجارب اولیه، اطلاعات در مورد آثار هنری مثل توصیف فیزیکی، موضوعی و شرایط.

- **تحلیل صوری اثر هنری**، یعنی توصیف کردن و تحلیل کردن حلقه های ارتباطی در یک اثر هنـری (رنـگ، فضـا و...) به عنوان مبنایی برای فهم این که چگونه اثر هنری متناسب با خصوصیات یک هنرمند و یا هماهنگ با یـک جنـبش یـا سنت هنری است.
- **تحلیل اثر هنری**: شامل اطلاعاتی دربارهٔ وسایل و مواد مورد استفاده، ابزارها و روش های به کار برده شـده و تغییـرات حاصله در اثر هنری که ناشی از گذر زمان یا سایر تأثیرهای محیطی است.
- **روابط مربوط به زمینه (بستر)**: یعنی بررسی ارتباط میان آثار هنری و محیط اجتماعی، سیاسی و فرهنگـی و شـناخت تأثیر آن بر آثار مورد نظر.

تکلیف عملکردی:

- دانشجویان باید رابطهٔ میان هنر و فرهنگ را دریابند؛ مثلاً اینکه فناوری و ایدئولوژی در یک مقطع خاص چه تأثیری در آثار هنری هنرمندان گذاشته است.
- به تحلیل صوری، واقعی و روابط زمینه ها در یک یا چند اثر هنری ملی یا بین المللی بپردازند.
- به صورت پوشه کار ارائه شود.

فصل چهارم- نقد هنری

- دانشجویان باید چگونگی دیدن و صحبت کردن دربارهٔ کیفیت‌های هنری را بیاموزند. نگریستن شکلی از پیشرفت شناختی است. بنابراین دانشجویان با نگاهی متفاوت به آثار و پدیده های هنری می نگرند و تکنیک های نقد آثار هنری را می آموزند.

- نقادی هنری شامل کاربرد زبان، نگارش متفکرانه و هوشمندانه و صحبت کردن درباره هنر است که از طریق آن فرد می تواند به نحوی بهتر و پربارتر نقش و جایگاه هنر را در فرهنگ و جامعه درک کند و برای آن ارزش قائل شود.

- دانشجویان مراحل چهارگانه نقادی هنری را باید بیاموزند:

۱. **توصیف:** اگرچه مرحله توصیف بر ابعادی تأکید دارد که ما از طریق آنها به درک کلی امور می رسیم اما می تواند بحث های عمیقی را پدید آورد. گاهی ممکن است فردی رنگی را قرمز ببیند اما فرد دیگری آن را نارنجی ببیند و یا یک نفر شکلی را مربع ببینند ولی فرد دیگر آن را چند ضلعی ببیند. به هر حال از طریق توصیف است که می توان زبان را دقیق تر نشان داد.

۲. **تحلیل:** اگرچه تحلیل یک مبنای ادراکی دارد اما از مرحله توصیف یک گام فراتر می رود و فراگیر را وادار می کند تا ساختار یا ترکیب یک اثر هنری را تحلیل کند. فراگیر باید بتواند بین تقارن و نامتقارن تفاوت قائل شود، رسانه های هنری را تشخیص دهند، نسبت به کیفیت های رنگ و خط حساس باشد. آیا دانشجویان می توانند از زبان طراحی استفاده کنند یا خیر؟

۳. **تفسیر:** در مرحله تفسیر، دانشجویان به سطوح تخیلی تر قدم می گذارد و از او خواسته می شود تا درباره معنای مستتر در اثر هنری و یا هدف موجود در ذهن هنرمند تأمل کند. برای انجام این کار از دانشجو خواسته می شود تا بین ساختار موجود در اثر هنری و جهتی که هنرمند فراگیر را به آن سمت می کشاند، ارتباط برقرار کند. در این مرحله درباره اثر هنری سوال های مختلفی مطرح می شود و ویژگی آنها، این است که سوالات باز هستند و پاسخ درست یا غلط ندارند.

۴. **قضاوت:** فرایند نقد به طور طبیعی با قضاوت خاتمه می یابد. این قضاوت نتیجه ای است که بیانگر موفقیت یا شکست اثر هنری است و جایگاه آن در مقایسه با سایرآثار هنری نشان می دهد. قضاوت های شکل گرفته در این حالت به بحث گذاشته نمی شوند زیرا این وظیفه نقادان و خبرگان حرفه ای تر است نه معلمان دوره ابتدایی.

تکلیف عملکردی

- حساسیت بصری باید در دانشجویان پرورش یابد تا به اتکای آن بتوانند خصوصیات و کیفیت‌های پیچیده و ظریف مستتر در آثار هنری و محیط پیرامون خود را درک و توصیف کنند.
- مراحل چهارگانه نقد هنری را در طول ۴ جلسه در مورد یک اثر هنری ملی بکار بگیرند.
- به صورت پوشه کار ارائه شود.

فصل پنجم- زیبایی شناسی

- هدف دیگر تربیت هنری مربوط به ارزش‌هایی است که هنرها ایجاد می‌کنند.
- توجه دانشجویان به فرایند آفرینش هنرمندانه، پدیده هنری، تفسیر و شناخت، ارزشیابی انتقادی، زمینه فرهنگی و اجتماعی آن معطوف شود.
- زیبایی شناسی به دانشجویان یاد می دهد که به طور فلسفی بیندیشند، پرسش ها و پاسخ های ممکن که به طور طبیعی در مسیر ساختن، نقادی و بررسی تاریخی هنر به وجود می آید را مورد بررسی قرار دهند.

تکلیف عملکردی:

- دانشجویان باید گفتگوی دائمی دربارهٔ ماهیت هنر شرکت کنند.
- براساس ملاک های زیباشناسانه به قضاوت دربارهٔ هنر و دفاع از آن بپردازند.

فصل ششم- هنر و برنامه درسی تلفیقی

این دیدگاه به آن برنامهٔ درسی هنر اشاره دارد که با دیگر برنامه‌های درسی هنری و غیرهنری تلفیق می‌شود. برنامهٔ درسی تلفیقی هنر عموماً در یکی از چهار نوع ساختار برنامهٔ درسی سازماندهی می‌شود:

- گاهی از هنر استفاده می‌شود تا به فراگیران کمک کند تا دورهٔ خاص تاریخی یا فرهنگی خاص را بشناسند؛ مثل مطالعهٔ جنگ داخلی در کنار عکس‌های ماتئو برادی، و یا موسیقی و معماری آن دوره و طرز پوشش افراد طبقات اجتماعی.
- دومین شکل تلفیق حالتی است که در آن به فراگیران کمک می‌شود تا شباهت‌ها و تفاوت‌ها میان هنرها را بشناسند. مانند تفاوت معنای ریتم در موسیقی با معنای ریتم در هنرهای تجسمی.
- سومین شکل تلفیق، شناسایی ایدهٔ اصلی است که در هنر در دستِ انجام و یا در دیگر حوزه‌ها قابل شناسایی است.
- چهارمین نوع تلفیق مربوط به تمرین حل‌مسئله است. می‌توان از دانشجویان خواست که مسئله‌ای را تعریف یا بیان کنند که مستلزم در نظر گرفتن دیسیپلین‌های مختلف است؛ مثلاً اگر از دانش‌آموزان دبیرستانی خواسته شود که برای دانش‌آموزان پیش‌دبستانی یک بازی طراحی کنند، آن‌ها باید ملاحظات طراحی، رشد کودک، ویژگی‌های فیزیکی مواد آموزشی، ترکیب این موارد و مسائل زیباشناسی را در نظر بگیرند. این امر را می توان به صورت عملی با دانشجویان تمرین کرد.

تکلیف عملکردی:

- دانشجویان با استفاده از فعالیت های هنری مختلف برای یک درس مانند علوم، ریاضی، فارسی و ... به صورت تلفیقی یک برنامه درسی طراحی کند و متناسب با آن به صورت عملی آن برنامه درسی تلفیقی را اجرا کند.
- به صورت پوشه کار ارائه شود.

فصل هفتم- تجارب نوآورانه آموزش هنر

- در این فصل دانشجویان با تجارب بین المللی در حوزه آموزش هنر آشنا می شوند و کاربرد هنر در آموزش را به صورت واقعی درک می کنند.
- همچنین برخی مجامع بین المللی در حوزه آموزش هنر به صورت الکترونیکی و کتابخانه ای به دانشجویان معرفی می شود تا در حوزه های هنری مورد علاقه خود به کسب دانش و مهارت های حرفه ای بپردازند.

برنامه های آموزش هنر عبارتند از:

- کنفرانس جهانی آموزش هنر
- پروژه تتاک (***TETAC***)
- پروژه رامبرانت
- آشنایی با مجامع تخصصی، سایت های اینترنتی و نشریات آموزش هنر

تکلیف عملکردی

- دانشجویان با مراجعه به سایت ها و منابع الکترونیکی به معرفی فعالیت های مجامع بین المللی در حوزه آموزش هنر بپردازند.
- نمونه کارهای هنری مختلف در حوزه آموزش هنر به دانش آموزان را جستجو و معرفی کنند.
- به صورت پوشه کار ارائه شود.

۳ . راهبردهای تدریس و یادگیری

- استفاده از راهبرد مستقیم در تدریس مفاهیم و کلیات با استفاده از ابزارهای رایانه ای مناسب.
- شیوه های تدریس مشارکتی و گروهی، بازدید از مراکز هنری و موزه ها و گالری ها، روش ایفای نقش.
- راهبرد غیر مستقیم برای طراحی فرصت های یادگیری بر اساس ابعاد نقد هنری، تاریخ هنری و زیبایی شناسی.

۵. منابع آموزشی

منابعی که تا پایان سال ۱۳۹۸ برای استفاده در این درس پیشنهاد می‌شود، عبارتند از

- منبع اصلی

برای بخش نظری:

- مهرمحمدی، محمود؛ کیان، مرجان (۱۳۹۳). برنامه درسی و آموزش هنر در آموزش و پرورش، تهران: سمت.

برای بخش عملی:

– سایر منابع آموزشی معتبر که شیوه های تولید محصولات هنری را آموزش داده اند.

- منابع فرعی:

مجامع معتبر بین المللی مرتبط با آموزش هنر مانند:

- National Art Education Association
- Getty Institute for Education in Art
- International Society for Education through Art

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

- ارزشیابی پایانی: آزمون پایان ترم= ۶ نمره
- ارزیابی پوشه کار بر اساس تولیدهنری، تاریخ هنری، نقد هنری = ۸ نمره
- اطلاع رسانی توسط دانشجویان در طول ترم مانند معرفی کتاب، سایت، اخبار، گزارش های علمی، همایش ها و ... مرتبط با آموزش هنر= ۳ نمره
- معرفی، نقد و تحلیل آثار هنری، تاریخی، فرهنگی ملی و بین المللی توسط دانشجویان در طول ترم= ۳ نمره

سرفصل درس « کاربرد زبان در تربیت»

۱. معرفی درس و منطق آن

رابطه زبان و تربیت، ریشه در وجوه مشترک آنها دارد: اندیشه و ارتباط. اندیشه از یک طرف با زبان آمیخته است و از طرف دیگر تربیت، به ویژه به معنای متعالی آن بر اندیشه استوار می گردد. اندیشه، از یک سو، محور تربیت و عمل تربیتی است، و از سوی دیگر، زبان و اندیشه، رابطه‌ای ناگسستنی دارند. این رابطه و پیوستگی چنان است، که برخی از فیلسوفان و دانشمندان، اندیشه و زبان را یکی دانسته اند.

ارتباط، محور دیگر رابطه تربیت و زبان است. ارتباط جنبه عینی و قابل مشاهده رابطه زبان و تربیت است. ارتباط، موضوعی مهم در مباحث مربوط به زبان است؛ به طوری که، برخی از زبان شناسان، ارتباط را مهم ترین کارکرد زبان دانسته اند؛ و تربیت نیز، فرایندی ارتباطی است، و بدون برقراری ارتباط، میان مربی و تربیت شونده، تربیت، ممکن نمی گردد. بخش مهمی از ارتباط تربیتی/آموزشی از طریق ارتباط کلامی شکل می‌گیرد. آیا زبان و ارتباط از طریق زبان، می تواند اهداف تربیت را محقق سازد؟ چه ملاحظات و چه محدودیت هایی در این مسیر وجود دارد؟ با شناخت ویژگی های زبان و چگونگی به کارگیری زبان و برقراری ارتباط زبانی مناسب در فرایند تربیت/آموزش ضمن جستجوی پاسخ این پرسش ها، امکان فعالیت تربیتی/آموزشی موثرتری برای معلمان فراهم می‌شود.

مشخصات درس

نوع درس: عملی

تعداد واحد: ۱

زمان درس: ۳۲ ساعت

پیشنیاز: ندارد

نام درس: کاربرد زبان در تربیت

اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:

۱- با توجه به انواع ارتباط زبانی(کلامی) در ابعاد مختلف حیطه‌ها و فعالیت‌های ارتباطی در تربیت/آموزش، رابطه زبان و تربیت را بفهمد و با توجه به وظایف تربیتی/آموزشی یک معلم به حضور و نقش زبان در ابعاد مختلف تربیت/آموزش (تعلیم و تربیت) آگاه و حساس شود.

۲- انواع ویژگی های زبان را بشناسد و زبان را به عنوان یک مجموعه زنده و نقش‌آفرین بفهمد.

۳-بر اساس ویژگی های زبان، مصداق‌های حضور و نقش(ویژگی‌های) زبان را در ابعاد مختلف تربیت/آموزش و بافت های مختلف نظام آموزش و پرورش شناسایی کند.

۴- از طریق بازشناسی و درک و فهم عمیق از مفهوم تربیت و با توجه به ویژگی‌های زبان، محدودیت‌های کاربرد زبان در تربیت را بشناسد.

۵- با توجه به ویژگی‌های معنی‌شناختی زبان و واژگان آموزش از طریق زبان و واژگان آشنا را اجرا کند.

شایستگی اساسی:

- CK- کدهای ۱-۱ و ۱-۲
- PCK- کدهای ۳-۱، ۳-۲، ۳-۳، ۳-۴

ملاک	سطح ۱	سطح۲	سطح۳
رابطه زبان و تربیت	انواع ارتباط و رخدادهای ارتباطی زبانی(کلامی) در تربیت/آموزش را بشناسد.	با توجه به انواع ارتباط زبانی در تربیت/آموزش و نیز فعالیت‌های تربیتی/آموزشی یک معلم، مصداق‌های حضور	آثار مثبت و منفی انواع کاربرد زبان در ارتباط تربیتی/آموزشی را جستجو کند و برخی از آنها را معرفی کند.

			و نقش‌آفرینی زبان در ابعاد مختلف تربیت/آموزش و در انواع ارتباط‌های تربیتی/آموزشی معرفی کند.	
	شناخت کلی زبان	انواع ویژگی‌های زبان از آوا تا معنا را به صورت کلی بشناسد.	زبان را به عنوان یک مجموعه زنده و نقش‌آفرین در انواع فعالیت های ارتباطی، به ویژه در فرایند تربیت بفهمد.	آثار ویژگی‌های زبان در انواع ارتباط تربیتی/آموزشی را مشاهده و گزارش کند.
	شناخت جزئی تر زبان	انواع ویژگی‌های زبان را از آوا تا معنا و در واحدهای مختلف زبان(از واژه تا متن) بشناسد.	مصداق‌های حضور و نقش آفرینی(ویژگی های) زبان را در آموزش زبان(فارسی) و در آموزش دروس دیگر(آموزش از طریق زبان) بشناسد.	بر اساس شناخت ویژگی های زبان، تغییرات لازم را در نمونه ای از تدریس خود نمایش دهد و درباره تفاوت تدریس بدون توجه به ویژگی‌های زبان و با توجه به آن بحث کند.
	شناخت محدودیت‌های کاربرد زبان	از طریق بازشناسی و درک و فهم عمیق از مفهوم تربیت، الزامات تربیت/آموزش و ارتباط تربیتی/آموزشی را بشناسد.	بر اساس الزامات تربیت/آموزش و ارتباط تربیتی/آموزشی و با توجه به ویژگی‌های زبان، محدودیت‌های کاربرد زبان را در تحقق اهداف کلی تربیت/آموزش بشناسد.	با توجه به محدودیت‌های کاربرد زبان در تحقق بخشیدن به اهداف کلی تربیت/آموزش، درباره آثار کاربرد بدون محدودیت زبان در تربیت/آموزش بحث کند.
	آموزش از طریق زبان(واژگان)	با توجه به ویژگی‌های معنی‌شناختی زبان، اهمیت و چگونگی کاربرد زبان آشنا را در	با توجه به ویژگی‌های معنی‌شناختی زبان و واژگان، آموزش از طریق واژه‌های آشنا را در	با توجه به ویژگی‌های معنی‌شناختی زبان و واژگان، آموزش از طریق واژه‌های آشنا را

	آشنا	تربیت/آموزش(دروس مختلف) بفهمد.	سوادآموزی به ویژه آموزش واژگان اجرا کند.	در آموزش دروس دیگر اجرا کند.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

نوبت بحث	موضوع	محتوای درس	تکالیف یادگیری	تکالیف عملکردی
اول و دوم	**رابطه زبان و تربیت**	**-منابع:(۸) و (۵) و(۲۰)** -ضرورت آگاهی معلمان از رابطه زبان و تربیت و ویژگی‌های زبان و نقش‌آفرینی آن در تربیت -ارتباط و مفاهیم اصلی ارتباط -روش‌های برقراری ارتباط و ارتباط موثر - شناسایی انواع ارتباط و رخدادهای ارتباطی زبانی (کلامی) در تربیت/ آموزش و نیز فعالیت‌های تربیتی/ آموزشی یک معلم،	- مطالعه منابع مربوط به ضرورت آگاهی معلمان از رابطه زبان و تربیت و ویژگی‌های زبان و نقش‌آفرینی آن در تربیت -مطالعه منابع مربوط به ارتباط و درک اجزاء یک فرایند ارتباطی و روش‌های برقراری ارتباط موثر - معرفی مصداق‌های حضور و نقش‌آفرینی زبان در ابعاد مختلف تربیت/آموزش و در انواع ارتباط‌های تربیتی/ آموزشی و نیز فعالیت‌های تربیتی/ آموزشی یک معلم	-مصداق‌های حضور و کاربرد زبان در کار یک معلم را بیان کند. -آثار مثبت و منفی انواع کاربرد زبان در ارتباط تربیتی/ آموزشی را جستجو کند و برخی از آنها را گزارش کند.
سوم و چهارم	**شناخت کلی زبان**	**-منابع:(۷)یا(۹)و (۱۰)** -انواع ویژگی‌های زبان از آوا تا معنا به صورت کلی -معرفی زبان به عنوان یک مجموعه زنده و نقش‌آفرین در انواع فعالیت‌های ارتباطی - ساختمان و نقش و منشا زبان نظامداری و ساختمندی و قاعده مندی و ...	مطالعه منابع و مباحث نظری مربوط به انواع ویژگی‌های زبان از آوا تا معنا - زبان را به عنوان یک مجموعه زنده و نقش‌آفرین در انواع فعالیت‌های ارتباطی فرایند تربیت بفهمد. -معرفی مصداق‌های حضور و نقش‌آفرینی زبان در انواع ارتباط، به ویژه در	-حضور و آثار زبان در انواع ارتباط تربیتی/ آموزشی را مشاهده و گزارش کند. - با تغییر دادن برخی از ویژگی های زبانی در جریان برقراری ارتباط کلامی، تغییر نتایج ارتباط را مشاهده، تحلیل و گزارش کند.

		منشا زبان: الهی و طبیعی و اجتماعی و جسمی و ابزاری و ژنی و ... زبان انسان و زبان حیوان: زبان حیوانات و نخستیها و	فرایند تربیت/آموزش و نیز فعالیت های ارتباطی یک معلم در مدرسه	
پنجم	**شناخت جزئی زبان: آواشناسی- واجشناسی**	**-منابع:(۷) و (۱٤)** -انواع ویژگی‌های آواجشناسی زبان را در واحدهای مختلف زبان - آواهای زبان (آواشناسی): همخوانشناسی و واکداری و واجگاهی و واجراهی و واکه‌شناسی و ..... -نظام آوایی زبان (واجشناسی): واج و واجگونه و زوج کمینه و واج‌آرایی و هجا و همبرتولیدی	-مطالعه منابع معرفی شده و یادگیری موارد زیر: -انواع ویژگی‌های آواجشناسی زبان را در واحدهای مختلف زبان آواهای زبان (آواشناسی): همخوانشناسی و واکداری و واجگاهی و واجراهی و واکه‌شناسی و ..... -نظام آوایی زبان (واجشناسی): واج و واجگونه و زوج کمینه و واج‌آرایی و هجا و همبرتولیدی	- با تغییر دادن برخی از ویژگی‌های آواجشناسی زبان در جریان برقراری ارتباط کلامی، تغییر نتایج ارتباط را مشاهده، تحلیل و گزارش کند.
ششم	**شناخت جزئی زبان: نقش آواشناسی- واجشناسی در سواد آموزی و آموزش**	**-منابع:(۷) و (۱٤) و (۱۵) و (۱۷)** - ماهیت سوادآموزی و چگونگی آموزش مهارت‌های زبانی - مصداق‌های حضور و نقش آفرینی (ویژگی های) آواجشناسی زبان در آموزش مهارت‌های چهارگانه زبانی (زبان فارسی) و در آموزش دروس دیگر (آموزش از طریق زبان -آگاهی فرازبانی	- مطالعه منابع و مطالب مربوط به بحث آواشناسی- واجشناسی - مطالعه مباحث مربوط به سوادآموزی و آموزش مهارت‌های زبانی - شناسایی و معرفی مصداق‌های حضور و نقش‌آفرینی (ویژگی‌های) آواجشناسی زبان در آموزش مهارتهای چهارگانه زبانی (زبان فارسی) و در آموزش دروس دیگر (آموزش از طریق زبان)	بر اساس شناخت ویژگیهای آواجشناسی زبان و آگاهی فرازبانی واجشناختی، تغییرات لازم را در نمونه‌ای از تدریس خود نمایش دهد و درباره تفاوت تدریس بدون توجه به ویژگی‌های آواجشناسی زبان و با توجه به آنها بحث کند. - شناسایی و معرفی مصداق‌های حضور و نقش‌آفرینی (ویژگی‌های) آواجشناسی زبان در آموزش مهارتهای چهارگانه زبانی (زبان فارسی)

		واجشناختی و کاربرد آن در آموزش، به ویژه خواندن و نوشتن		
هفتم	**شناخت جزئی زبان: صرف؛ نقش صرف در سوادآموزی و آموزش به طور کلی**	**-منابع:(۷) و (۱۵) و (۱۷)** -انواع ویژگی‌های صرفی زبان در واحدهای مختلف زبان: واژه‌سازی، ریشه‌شناسی، راه‌های واژه‌سازی، ابداع و وامگیری و ... -تکواژشناسی/ صرف، تکواژ، تکواژگونه و ... -روش جستجو و یافتن مصداق‌های ویژگی‌های صرفی زبان در آموزش مهارتهای چهارگانه زبانی (زبان فارسی) و در آموزش دروس دیگر (آموزش از طریق زبان) -آگاهی فرازبانی صرفی را بشناسد و کاربردش را در خواندن و نوشتن بداند.	- مطالعه منابع و مطالب مربوط به انواع ویژگی‌های صرفی زبان در واحدهای مختلف زبان: واژه سازی، ریشه‌شناسی، راه‌های واژه‌سازی، ابداع و وامگیری، تکواژشناسی/ صرف، تکواژ، تکواژگونه و ... انواع ویژگی‌های صرفی زبان را در واحدهای مختلف زبان بشناسد: واژه‌سازی، ریشه‌شناسی، راههای واژه‌سازی، ابداع و وامگیری و ... تکواژشناسی/ صرف، تکواژ، تکواژگونه و ... مصداق‌های حضور و نقش‌آفرینی (ویژگی‌های) صرفی زبان را در آموزش مهارتهای چهارگانه زبانی (زبان فارسی) و در آموزش دروس دیگر (آموزش از طریق زبان) بشناسد. آگاهی فرازبانی صرفی را بشناسد و کاربردش را در خواندن و نوشتن بداند.	-بر اساس شناخت ویژگیهای صرفی زبان و آگاهی فرازبانی صرفی، تغییرات لازم را در نمونه ای از تدریس خود نمایش دهد و درباره تفاوت تدریس بدون توجه به ویژگی‌های صرفی زبان و با توجه به آنها بحث کند. - شناسایی و معرفی مصداق‌های حضور و نقش‌آفرینی (ویژگی‌های) صرفی زبان در آموزش مهارتهای چهارگانه زبانی (زبان فارسی) -کاربرد آگاهی فرازبانی صرفی در خواندن و نوشتن خود و گزارش نتیجه اقدام
هشتم	**شناخت جزئی زبان: شناخت جزئی زبان: نحو؛**	**-منابع:(۷) و (۱۵) و (۱۷)** -انواع ویژگی‌های نحوی در واحدهای مختلف زبان	- مطالعه منابع و مطالب مربوط به انواع ویژگی‌های نحوی در واحدهای مختلف زبان	-بر اساس شناخت ویژگیهای نحوی زبان و آگاهی فرازبانی نحوی، تغییرات لازم را در نمونه ای از تدریس خود نمایش دهد و

	نقش نحو در سوادآموزی و آموزش به طور کلی	-مصداق‌های حضور و نقش آفرینی (ویژگی های) نحوی زبان در آموزش مهارتهای چهارگانه زبانی (زبان فارسی) و در آموزش دروس دیگر (آموزش از طریق زبان) -آگاهی فرازبانی نحوی و کاربردآن در درک خوانداری و در نوشتن	-انواع ویژگی‌های نحوی زبان را در واحدهای مختلف زبان بشناسد. -آگاهی فرازبانی نحوی را بشناسد و کاربردش را در درک خوانداری و در نوشتن بداند. -مصداق‌هایی از حضور و نقش‌آفرینی (ویژگی‌های) نحوی زبان را در آموزش مهارت‌های چهارگانه زبانی (زبان فارسی) و در آموزش دروس دیگر (آموزش از طریق زبان) شناسایی و معرفی کند.	درباره تفاوت تدریس بدون توجه به ویژگی‌های نحوی زبان و با توجه به آنها بحث کند. -کاربرد آگاهی فرازبانی نحوی در خواندن متون درسی خود و هنگام نوشتن نوشته های خود و و تحلیل و گزارش نتیجه اقدام
نهم و دهم	**شناخت جزئی زبان: معناشناسی** **و نقش ویژگی‌های معناشناختی زبان در تربیت/آموزش**	**-منابع:(۸) و (۵) و (٦) و (۲)** -انواع ویژگی‌های معناشناسی زبان در واحدهای مختلف زبان؛ معناشناسی، مختصات معنایی، نقشهای معنایی، روابط معنایی و همآیی و ..... مصداق‌های حضور و نقش آفرینی (ویژگی های) معناشناسی زبان را در آموزش مهارت‌های چهارگانه زبانی (زبان فارسی) و در آموزش دروس دیگر (آموزش از طریق زبان) آگاهی فرازبانی معناشناختی و کاربرد آن	– مطالعه منابع و مطالب مربوط به انواع ویژگی‌های معناشناختی در واحدهای مختلف زبان؛ از جمله مطالب مربوط به معناشناسی، مختصات معنایی، نقشهای معنایی، روابط معنایی، چند معنایی و همآیی و ..... – مصداق‌های حضور و نقش‌آفرینی (ویژگی‌های) معناشناختی زبان را در آموزش مهارت‌های چهارگانه زبانی(زبان فارسی) – مصداق‌های حضور و نقش‌آفرینی (ویژگی‌های) معناشناختی زبان در آموزش دروس دیگر	-بر اساس شناخت ویژگی‌های معناشناختی زبان و آگاهی فرازبانی معنایی، تغییرات لازم را در نمونه ای از تدریس خود نمایش دهد و درباره تفاوت تدریس بدون توجه به ویژگی‌های معنایی زبان و با توجه به آنها بحث کند. – در متون درسی مختلف مثل علوم تجربی، معناهای ممکنی که از جمله ها ممکن است به ذهن کودکان دبستانی متبادر شود را مشاهده و ضمن گزارش درباره آنها بحث کند. -فهم دانش آموزان پایه‌های مختلف را از معنی اصطلاحات و واژه های به کار رفته در متون درسی آنان از جمله کتاب دینی؛ اجتماعی و ریاضی و ... بپرسد،

		در خواندن و نوشتن	(آموزش از طریق زبان) را معرفی کند. آگاهی فرازبانی معناشناختی را بشناسد و کاربردش را در خواندن و نوشتن بداند.	ثبت و گزارش کند.(این تکلیف تا هفته سیزدهم انجام شود.)
یازدهم	**شناخت جزئی زبان: کاربردشناسی و گفتمانشناسی**	**-منابع:(۸) و (۵) و (٦)** -انواع ویژگی‌های کاربردشناسی و گفتمانشناسی زبان در واحدهای مختلف زبان: کاربردشناسی و بافت و ارجاع و کنش‌گفتها و ادب و ... -تحلیل گفتمان/ گفتمانشناسی و تعبیر و استنباط و انسجام و پیوستگی و گفتگو/ دیالوگ و اصول همیاری گرایس و پسازمینه و پیشازمینه - آگاهی فرازبانی کاربردشناسی و گفتمانشناسی را و کاربرد آن در خواندن و نوشتن	- مطالعه منابع و مطالب مربوط به انواع ویژگی‌های کاربردشناسی و گفتمانشناسی زبان را در واحدهای مختلف زبان بشناسد: کاربردشناسی و بافت و ارجاع و کنشگفتها و ادب و ... -و نیز مطالعه منابع درباره تحلیل گفتمان/گفتمان شناسی و تعبیر و استنباط و انسجام و پیوستگی و گفتگو/ دیالوگ و اصول همیاری گرایس و پسازمینه و پیشازمینه -مصداق‌های حضور و نقش‌آفرینی (ویژگی‌های) کاربردشناسی و گفتمانشناسی زبان را در آموزش مهارتهای چهارگانه زبانی (زبان فارسی) معرفی کند. -و مصداق‌های حضور و نقش‌آفرینی ویژگی‌های کاربردشناختی و گفتمان‌شناسی زبان را در آموزش دروس دیگر بشناسد. -آگاهی فرازبانی	بر اساس شناخت ویژگیهای کاربردشناسی و گفتمان‌شناسی زبان و آگاهی فرازبانی کاربردشناسی و گفتمان‌شناسی، تغییرات لازم را در نمونه‌ای از تدریس خود نمایش دهد و درباره تفاوت تدریس بدون توجه به ویژگی‌های کاربردشناسی و گفتمان‌شناسی زبان و با توجه به آنها بحث کند. -فهم دانش‌آموزان پایه‌های مختلف را از معنی اصطلاحات و واژه‌های به کار رفته در متون درسی آنان از جمله کتاب دینی؛ اجتماعی و ریاضی و ... بپرسد، ثبت و گزارش کند.(ا این تکلیف تا هفته سیزدهم انجام شود.)

			کاربردشناسی و گفتمانشناسی را بشناسد و کاربردش را در خواندن و نوشتن بداند.	
دوازدهم	**شناخت جزئی زبان: گونه‌شناسی**	**-منابع:(۸) و (۱۳) و (٦) و (۲)** -انواع ویژگی‌های گونه‌شناسی زبان در واحدهای مختلف زبان: تاریخ و تحول زبان و خانواده و درخت و تطبیقی و تاریخ و مفاهیم درزمانی و همزمانی و .... -زبان و گونه‌های جغرافیایی زبانی و گونه استانده و لهجه و گویش و دوزبانگی و دوزبانگونگی و زبان آمیخته و .... -زبان و گونه‌های اجتماعی زبانی و جامعه‌شناسی زبان و سبکهای زبانی و اعتبار اجتماعی زبان و گونه‌های شغلی و سنی و جنسی و زبان و فرهنگ و نسبیت زبانی و مقولات فرهنگی و اجتماعی و جنسیتی و جهانشناختی و ایدیولوژی و حاکمیتی.... -مصداق‌های حضور و نقش‌آفرینی (ویژگی‌های) گونه‌شناختی زبان در آموزش مهارت‌های چهارگانه زبانی (زبان فارسی)	-مطالعه منابع و مطالب مربوط به انواع ویژگی‌های گونه‌شناسی زبان در واحدهای مختلف زبان: تاریخ و تحول زبان و خانواده و درخت و تطبیقی و تاریخ و درزمانی و همزمانی و .... زبان و گونه‌های جغرافیایی زبانی و گونه استانده و لهجه و گویش و دوزبانگی و دوزبانگونگی و زبان آمیخته و .... زبان و گونه‌های اجتماعی زبانی و جامعه‌شناسی زبان و سبکهای زبانی و اعتبار اجتماعی زبان و گونه‌های شغلی و سنی و جنسی و زبان و فرهنگ و نسبیت زبانی و مقولات فرهنگی و اجتماعی و جنسیتی و جهانشناختی و ایدیولوژی و حاکمیتی.... -مصداق‌های حضور و نقش‌آفرینی (ویژگی‌های) گونه‌شناختی زبان را در آموزش مهارتهای چهارگانه زبانی (زبان فارسی) -و در آموزش دروس دیگر (آموزش از طریق زبان)	بر اساس شناخت ویژگیهای گونه‌شناسی زبان و آگاهی فرازبانی گونه‌شناسی، تغییرات لازم را در نمونه ای از تدریس خود نمایش دهد و درباره تفاوت تدریس بدون توجه به ویژگی‌های گونه‌شناسی زبان و با توجه به آنها بحث کند. -فهم دانش آموزان پایه‌های مختلف را از معنی اصطلاحات و واژه های به کار رفته در متون درسی آنان از جمله کتاب دینی؛ اجتماعی و ریاضی و ... بپرسد، ثبت و گزارش کند.(این تکلیف تا هفته سیزدهم انجام شود.) -میزان تنوع گونه‌های زبانی و مشکلات ناشی از آن را با توجه به تجربه تحصیل خود به عنوان دانش آموز و دانشجو، به صورت مکتوب و شفاهی ارائه کند و درباره آن بحث کند.

		–و نیـز در آمـوزش دروس دیگر –آگـــاهی فرازبـــانی گونه‌شناسی و کاربرد آن در آموزش مدرسه‌ای	معرفی کند. – کاربرد آگـاهی فرازبـانی گونـه‌شـناختی در آمـوزش مدرسه‌ای را با مثال معرفی کند.	
سیزدهم	**شناخت محدودیت‌های کاربرد زبان**	**–منابع: (۱)** – محدودیت کـاربرد زبـان در تربیت: محدودیت ناشی از ویژگی تربیت – محدودیت کـاربرد زبـان در تربیت: محدودیت ناشی از ویژگی های زبان –بیان تجربه های مـدرس از محدودیت‌هـایی کـه در تدریس خود از طریق کلام و کتاب داشته است؛ در چه شرایطی نتوانسـته اسـت از طریـق سـخن، موجـب یـادگیری شـاگردان یـا فرزندان خود شود.	–مطالعه منـابع مربـوط بـه درس – الزامات ناشـی از مفهـوم تربیت را معرفی کند. – بـا توجـه بـه مفهـوم تربیـت/آمـوزش بگویـد و بنویسد که چه نوع اهـداف تربیتی/آموزشی را نمی‌توان به صورت کلامی آموخت. – بـا توجـه بـه شـناخت ویژگـــی هـــای زبـــان، محدودیت‌های کاربرد زبان در تربیت را معرفی کند.	– فهم دانش آمـوزان پایـه‌هـای مختلف را از معنی اصـطلاحات و واژه های به کار رفتـه در متـون درسی آنان از جمله کتاب دینـی؛ اجتماعی و ریاضـی و ... بپرسـد، ثبت و گزارش کند.(این تکلیـف تا هفته سیزدهم انجام شود.) –با توجه به تجربه های خود بـه عنوان یادگیرنده، بنویسد که چـه موضوعاتی را از طریـق کتـاب و کلام نتوانسـته اسـت بیـاموزد و چرا؟ –در صورتی که تجربـه تـدریس به هر شکلی داشـته اسـت بیـان کند که در چه شرایطی نتوانسـته اسـت از طریـق سـخن، موجـب یادگیری شاگرد شـود.(مکتـوب و ارائه در کلاس و بحث)
چهاردهم	**آموزش از طریق زبان (واژگان) آشنا**	**–منابع:(٦) و (۲)** –معرفـی ویژگـی‌هـای واژگان پایه –ویژگی‌هـای معناشـناختی واژگان پایه – اهمیـــت و چگـــونگی کاربرد زبان آشنا در تربیت/ آمـوزش بـا توجـه بـه ویژگی‌های معنـی‌شـناختی زبان، با مثال واژگان پایه	–مطالعـه منـابع از جملـه کتاب واژگان پایه –معرفـی ویژگـی‌هـای معناشناختی واژگان پایه –با توجه به ویژگـی‌هـای معنی‌شناختی زبان، اهمیـت و چگـونگی کـاربرد زبـان آشنا را در تربیت/ آمـوزش بفهمد.	بـا توجـه بـه ویژگـی‌هـای معنـی‌شـناختی زبـان، چگـونگی کاربرد زبـان آشـنا را در تربیـت/ آموزش گزارش کند. –یـک کتـاب درسـی را انتخـاب کند، بخشـی از آن را بـه دانـش آموزان بدهد تا بخواننـد، سـپس میزان فهـم آنـان را بسـنجد؛ در مرحلـه بعـد در همـان مـتن بـا اسـتفاده از واژه هـای کتـاب واژگـان پایـه، واژه هـایی را

				جایگزین کند، سپس از دانش آموزان بخواهد متن جدید را بخوانند و فهم آنان ارز معنای متن را مجددا بسنجد. فرایند و نتیجه کار را به صورت کتبی گزارش کند و در کلاس درباره آن بحث شود.
پانزدهم	**آموزش از طریق زبان (واژگان) آشنا**	**-منابع:(٦) و (٢)** با توجه به ویژگی‌های معنی‌شناختی زبان، اهمیت و چگونگی کاربرد زبان آشنا را در سوادآموزی بفهمد.	با توجه به ویژگی‌های معنی‌شناختی زبان، اهمیت و چگونگی کاربرد زبان آشنا را در سوادآموزی بفهمد.	با توجه به ویژگی‌های معنی‌شناختی زبان و واژگان، آموزش از طریق واژه‌های آشنا را در سوادآموزی اجرا کند.
شانزدهم	**آموزش از طریق زبان (واژگان) آشنا**	**-منابع:(٦) و (٢)** با توجه به ویژگی‌های معنی‌شناختی زبان، اهمیت و چگونگی کاربرد زبان آشنا را در دروس مختلف بفهمد.	با توجه به ویژگی‌های معنی‌شناختی زبان، اهمیت و چگونگی کاربرد زبان آشنا را در دروس مختلف بفهمد.	با توجه به ویژگی‌های معنی‌شناختی زبان و واژگان، آموزش از طریق واژه‌های آشنا را در آموزش دروس دیگر اجرا کند.
هفدهم	**جمع بندی**	مروری بر اهداف اصلی درس	تحقق اهداف یادگیری درس، مطابق با سطوح سه گانه	-گزارشی مکتوب درباره تحقق اهداف پنج گانه درس هر دانشجو ارائه دهد و به صورت گروهی بحث کنند.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

- آماده سازی درس ها در قالب اسلایدهای آماده شده ویژه هر جلسه توسط مدرس؛
- موضوع اسلایدها شامل طرح درس، محتوا، معرفی منابع و پرسش و تمرین و در پایان جمع بندی و معرفی منابع درس جلسه بعد است.
- پرسش از دانشجویان درباره موضوع جلسه قبل و گفتگو درباره مطالعات انجام شده
- دانشجویان و مدرسان درباره مطالب مورد مطالعه به طور مختصر فهم خود را می نویسند(در پوشه کار قرار می دهند) و در جلسه بعد ۱۵ دقیقه صرف بیان فهم خود درباره مطالب مورد مطالعه می‌شود. (انجام تکالیف توسط مدرس همچون دانشجو، ضروری است)
- ارائه درس به صورت سخنرانی همراه با طرح پرسش و گفتگو یک سوم وقت کلاس
- ارائه تمرین عملی و نیز پرسش درباره موضوع درس
- در هر جلسه دانشجویان مصداق های عملی بحث را در محیط زندگی و محیط تحصیلی خود ارائه می کنند.

- معرفی منابع اصلی و فرعی برای مطالعه ویژه هر جلسه توسط مدرس
- مطالعه منابع معرفی شده برای هر جلسه قبل از حضور در کلاس توسط دانشجویان

٤. منابع آموزشی:

منابع اصلی:

۱- دادرس، محمد و نقیب زاده، میرعبدالحسین. (۱۳۸۶). زبان، مساله ای معرفتی و تربیتی در آراء فیلسوفان و مربیان، **فصلنامه اندیشه های نوین تربیتی**.۳(۳)، ۹۵-۱۱۷

۲- دادرس محمد(۱۳۹۱) طبقه‌بندی چندگانه موضوعی واژگان پایه فارسی، **فصلنامه مطالعات برنامه درسی**،۷(۲۷) ۳۳-۶۶.

۳- دستجردی کاظمی مهدی, سلیمانی زهرا.۱۳۸۵، آگاهی واج شناختی چیست؟، **پژوهش در حیطه کودکان استثنایی**، سال ۶، شماره ۴،۹۳۱-۹۵۴

منابع فرعی:

۱- صفوی, ک. ۱۳۸۲؛ ***معنی‌شناسی کاربردی***؛ تهران: انتشارات همشهری.

۲- محسنیان راد، مهدی. ۱۳۸۴ ***ارتباط شناسی***. تهران: سروش

۳- نعمت زاده شهین, دادرس محمد, دستجردی کاظمی مهدی و منصوری زاده، محرم(۱۳۹۰). **واژگان پایه فارسی از زبان کودکان ایرانی**، تهران: مدرسه برهان

۴- یول، جرج. (۱۳۷۹) **نگاهی به زبان، (یک بررسی زبانشناختی)**، ترجمه نسرین حیدری، تهران: سمت.

۵- Fillmore, L.W., & Snow, C. E. (۲۰۰۲). ***What teachers need to know about language***. Washington, DC: ERIC Clearinghouse of Languages and Linguistics.

۶- Yule, G. ۱۹۹۶. ***The Study of Language***. Cambridge, UK: Cambridge University Press

۷- باطنی محمدرضا (۱۳۸۵) زبان و تفکر؛ مجموعه مقالات زبان‌شناسی. چاپ هشتم. تهران. آگه.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری:

- ارزشیابی فرآیند: **ارزیابی حضور فعال دانشجو در کلاس** به میزان **۵ نمره** شامل: انجام تکالیف مطالعه و جز آن+ پاسخ به پرسش‌های شفاهی مربوط به درس جلسه قبل+ شرکت در بحث‌های کلاس از جمله طرح پرسش ؛ این نمره بر اساس فعالیت های هرجلسه و نیز بر اساس کار پوشه(**portfolio**) بتدریج داده می شود.
- **ارزیابی از مجموعه کار پوشه:۵ نمره** شامل کلیه فعالیت هایی که دانشجو در جهت اهداف کلاس انجام داده است و گزارش مکتوب یا چند رسانه ای آن در کار پوشه موجود است؛ از جمله انجام تکالیف عملکردی.
- **ارزشیابی پایانی:** آزمون مباحث نظری به **میزان ۸ نمره**؛ شیوه اجرا کتاب باز خواهد بود و پرسش‌ها از فهم دانشجو خواهد بود و نه حفظیات.
- **کوئیزهای اعلام نشده: ۲ نمره**؛ در جلساتی به صورت کتبی کوئیزهای کوچکی اجرات خواهد شد. در آغاز دوره به دانشجویان باید اطلاع داده شود که گاهی به صورت ناگهانی کوئیز خواهند داشت و باید همواره آماده باشند.

-

- **ارزیابی از خود مدرس:** هر مدرس برای این درس یک کارپوشه شخصی باید داشته باشد و گزارش مطالعات و نتایج پژوهش را در آن قرار می دهد. این کارپوشه در بازه های زمانی مناسب مبنای خود ارزیابی مدرس خواهد بود.

سایر نکات:

۱- بهتر است تدریس این درس به وسیله مدرسانی انجام شود که در عین داشتن تجربه معلمی، دارای مدرک تحصیلی زبانشناسی باشند (ارشد یا دکتری زبانشناسی).

۲- شماره منابع ضروری برای مطالعه و تدریس در کنار محتوا ذکر شده است.

۳-مطالعه منابع فرعی می تواند کمک قابل ملاحظه ای به مدرسان در تدریس مطلوب این درس باشد.

یادآوری: این سرفصل با همکاری جناب آقای دکتر مهدی دستجردی تهیه شده است.

سرفصل درس «مدیریت آموزشگاهی»

۱. معرفی درس و منطق آن:

مدیریت آموزشی اجرای یادگیری از طریق ارتباط درونی شاگرد با استعدادهای خود و استفاده از ظرفیت ذاتی و خلاقانه برای تولید و بازتولید دانش با حضور دائم، فعال و مشارکت جویانه او در تمام مراحل و جریان یادگیری است که در کلاس درس امکان پذیر می شود. عادت ورزی به یادگیری از طریق تولید دانش و بهره مندی از دانش یادگرفته در حل مسایل زندگی مستلزم پشتیبانی معلمان و مدیران حرفه ای در فراهم آوردن ساختار منسجم و مرکب از عناصر مرتبط و محیط مناسب است.

مدیریت آموزشی پشتیبان تحقق آموزش و پرورش در جهت پرورش انسان کامل به لحاظ مهارت های شناختی و پردازش اطلاعات، به لحاظ مهارت های اجتماعی در پیوند انسان ها برای تقویت مهارت های تولید دانش و توسعه شناخت، به لحاظ مهارت های رفتاری برای عادت ورزی به رفتارهای منبعث از ارزش ها و موضع های منطقی و جایافته در ساختار شناختی فرد و بالاخره خویشتن شناسی فرد در کمک به توسعه دانش بشری است. بدیهی است که یکی از اهداف آموزش و پرورش ایجاد تغییرات به هنگام و مفید جهت توسعه پایدار و رویارویی با سیاست های جهانی است و بی تردید، تغییرات بنیادین معنی دار در سیستم آموزشی می تواند منشاء اثر در توسعه سایر عرصه ها باشد و از این منظر نقش مدیریت آموزشی کلیدی و انکار ناپذیر است.

مشخصات درس نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲ زمان درس: ۳۲ ساعت	**نام درس: به فارسی: مدیریت آموزشگاهی** **اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:** با مطالعه و تشریح زمینه سازی برای شناخت علمی مدیریت و رهبری در آموزش و پرورش و با تحلیل مفاهیم، اصول، نظریه ها و یافته های علمی در مدیریت آموزشی قادر خواهد بود آن را در بهسازی محیط سازمانی مدرسه و مدیریت و رهبری کلاس درس بکار گرفته و اجرا نماید.			
شایستگی اساسی: **PCK ۱-۳ &۴-۳ &** **PK ۲-۲**	**ملاک‌ها**	**سطح ۱**	**سطح۲**	**سطح۳**
	مدیریت آموزشی	توانسته است با بیان تعاریفی از مدیریت آموزشی به فهرستی از نظریات مدیریت آموزشی اقدام نماید.	هر یک از دیدگاههای مدیریتی را تبین نموده و تفاوتها و شباهتهای موجود را تحلیل نموده است.	توانسته است در نقش یک معلم و مدیر آموزشی ساختاری منسجم و مرکب از عناصر آموزشی را تجزیه، تحلیل و تبیین نماید.
	مدیریت آموزشگاهی	توانسته است فرآیندهای مدیریت آموزشی را در محیط های آموزشی فهرست نماید	مدیریت آموزشی و جایگاه آن را در آموزش و پرورش تجزیه و تحلیل نماید.	نقش و ضرورت مدیریت آموزشی را در تغییر و بهسازی مدارس تفسیر و تبیین نماید.
	مدیریت	توانسته است شیوه های برقراری تعامل وارتباط در کلاس درس را در	شیوه های برقراری تعامل و ارتباط در یک موقعیت یادگیری را تفسیر و در یک	با تحلیل و تفسیر موقعیت یک کلاس درس، ساماندهی صحیح را در

	کلاس درس	فهرستی بیان کند.	کلاس درس تبیین نماید.	کلاس بکار میگیرد.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: مدرسه بعنوان یک سیستم اجتماعی

۱. ساختار و تشکیلات آموزش و پرورش

۲. ارتباطات درون و بیرون مدرسه ای

۳. راه حل های رفع معضلات آموزش و پرورش

فعالیت یادگیری:

مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

مطالعه منابع معرفی شده در زمینه مدرسه و ساختار آموزش و پرورش

ضمن تشریح و تفسیر وظایف سازمان های آموزشی، روابط بین اداره کل آموزش و پرورش و مدرسه را تبیین نماید

فعالیت عملکردی:

یک نمونه عمودی زنجیره فرمان در اداره کل آموزش و پرورش در شهر خود را به نمایش می گذارد

فصل دوم: آشنایی با نظریات مدیریت

۱.نظریات سازمانی در مدیریت

- مدیریت کلاسیک
- تایلور
- فایول
- بوروکراسی

۲.نظریات انسانی در مدیریت

- مدیریت نئوکلاسیک
- مایو
- مک گریگور
- هرزبرگ

۳.نظریه های جدید در مدیریت

- اقتضایی
- سازمان های یادگیرنده

فعالیت یادگیری:

مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

مطالعه منابع معرفی شده در زمینه نظریه های مدیریت

معرفی انواع الگوها و نظریات مدیریت آموزشی و اصول حاکم بر هر یک از آنها

فعالیت عملکردی:

طراحی یک مدل سازمانی و سیستم اداری با توجه به درک رفتار سازمانی و مدیریتی مورد نیاز آموزش و پرورش امروز

فصل سوم: اصول و مبانی مدیریت آموزشی
-مدرسه اثربخش
-رهبری در مدرسه یادگیری محور
-پیوند مدرسه با خانواده و جامعه
-فرهنگ آموزش و یادگیری در مدرسه (جو و فرهنگ)
-نظام پایش و ارزشیابی کیفیت در مدرسه
فعالیت یادگیری:
مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده
مطالعه منابع معرفی شده در زمینه مدیریت آموزشی
ضمن تحلیل و تفسیر ماهیت و تعریف اثر بخشی سازمان ، مشخصات مدارس اثربخش را تشریح و تبیین کند.
فعالیت عملکردی:
فصل چهارم: مدیریت کلاس درس
۱.مدیریت کلاس درس و راهنمای یادگیری
۲.رویکرد سیستمی
۳.انضباط و معانی آن
فعالیت یادگیری:
مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده
مطالعه منابع معرفی شده در زمینه مدیریت کلاس درس
یک سیستم یادگیری را در موقعیت آموزشی تجزیه و تحلیل کند و روابط حاکم بر آن را توضیح دهند
فعالیت عملکردی:
مدیریت کلاس درس را در یک موقعیت آموزشی اجرا کرده و بصورت گزارشی ارائه دهد

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است . در این درس، آموزش های کلاس درس با محوریت آموزشگر انجام می شود؛ هر چند که در هر جلسه درس دانشجویان مشارکت دارند و آنها موظف اند بر اساس برنامه اعلام شده به مطالعه منابع بپردازند و در مباحث شرکت نمایند . انجام فعالیت های عملکردی برای درک عمیق، یادگیری بهتر و بکارگیری آموخته ها در موقعیت های آموزشی نیز، مستلزم مشارکت همگانی دانشجویان در این فعالیت ها می باشد.

٤. منابع آموزشی

منابع اصلی:

شیرازی، علی(۱۳۹۲): مدیریت آموزشی (تئوری، تحقیق و کاربرد). تهران: موسسه کتاب مهربان نشر.
بهرنگی، محمدرضا(۱۳۹۱): مدیریت آموزشی و آموزشگاهی. تهران: نشر کمال تربیت.

منابع فرعی:

مهرداد، حسین(۱۳۸۸): هنر تدریس (الگوها، روش ها، فنون و راهبردهای تدریس). تهران: نشر روان.
ساکی، رضا (۱۳۸۸):رهبری در مدرسه یادگیری محور.تهران: سازمان آموزش و پرورش شهر تهران.

علاقه بند، علی(۱۳۹۱): مبانی نظری و اصول مدیریت آموزشی. تهران: نشر روان

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی:۱۵نمره به ارزشیابی کتبی پایان ترم اختصاص خواهد داشت

ارزشیابی فرآیند: ۲ نمره به فعالیت های دانشجو در جریان آموزش ها در طول ترم داده می شود

ارزیابی پوشه کار: ۳ نمره به ارائه گزارش از تمرین یا فعالیتی که استاد تعیین کرده است تعلق می گیرد .

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامد های یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس « آموزش و پرورش تطبیقی با تاکید بر دوره‌های تحصیلی »

متعاقبا اعلام می شود.

بخش دوم- سرفصل دروس پایه

سرفصل درس «آمار توصیفی و استنباطی»

۱. معرفی درس و منطق آن:

درک مفاهیم آمار برای دانشجویان رشته‌های روان‌شناسی و علوم تربیتی، جهت انجام پژوهش‌های علمی ضروری است. چون روش‌شناسی، مانند هر علم دیگری با مجموعه‌ای از مفاهیم و سازه‌های نظری سروکار دارد. تا زمانی‌که این مفاهیم مورد اندازه-گیری و تجزیه و تحلیل قرار نگیرند، کشف روابط بین آنها به‌منظور تصمیم‌گیری و پیش‌بینی امکان‌پذیر نیست. شاخه‌ای از علم بشر که این هدف را محقق می‌سازد، آمار است. در علم آمار دودسته شاخص آماری تحت عنوان توصیفی و استنباطی وجود دارد. هرکدام از این شاخص‌ها دارای ویژگی‌های خاص خود است. در آمار توصیفی، روش‌های جمع‌آوری داده‌ها و سازمان‌بندی آنها مورد بحث قرار می‌گیرد تا رابطه بین متغیرها، قابل درک وفهم باشد. یکی از شاخه‌های علم آمار، آمار استنباطی است که از طریق آن، آماره‌های حاصل از نمونه مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد و نتایج حاصل از آنها به جامعه تعمیم می‌یابد. یکی از ویژگی‌های آمار استنباطی، قدرت تعمیم نتایج حاصل از نمونه به جامعه است. باتوجه به این‌که در حوزه روان‌شناسی و علوم تربیتی، محققان با سازه‌هایی مواجه هستند که به‌طور مستقیم امکان مطالعه آنها وجود ندارد. لازم است به روش مناسب در نمونه‌های معرف جامعه، مورد مطالعه قرارگرفته و نتایج حاصل مبنای تبیین، تصمیم‌گیری و تعمیم نتایج قرارگیرد. بنابراین شناخت شاخص‌های آمار توصیفی و روش ها و آزمون های آماری برای دانشجویان رشته‌های علوم انسانی دارای ضرورت و اهمیت است.

مشخصات درس نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲+۱ زمان درس: ۶۴ ساعت پیشنیاز: ندارد	**نام درس: به فارسی: آمار توصیفی و استنباطی** **به انگلیسی: Descriptive and *Inferential* Statistics**			
	اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: برای کمی کردن هر متغیر، شاخص اندازه‌گیری مناسب را انتخاب نموده و داده‌های حاصل را در قالب جدول‌ها و نمودارهای قابل فهم ارائه نماید. شاخص‌های گرایش مرکزی و شاخص‌های پراکندگی یک مجموعه اعداد را محاسبه نموده و برای هر متغیر، مناسب‌ترین شاخص مرکزی و پراکندگی را انتخاب و محاسبه می‌نماید. علاوه براین آمادگی دارد، روابط بین متغیرها را محاسبه نموده و ضرایب همبستگی را برمبنای شدت و جهت مشخص نموده و میزان تغییرپذیری یک متغیر را براساس اندازه‌های متغیر دیگر، تعیین نماید و معادله خط پیش‌بین برای هر متغیر را می‌نویسد. باتوجه به اهداف و داده‌های جمع‌آوری شده، روش آماری مناسب (پارامتریک یا غیرپارامتریک) را برای تجزیه و تحلیل انتخاب نماید. قبل از استفاده از هر روش آماری، پیش‌فرض‌های آن را بررسی کرده و پس از اطمینان از وجود شرایط لازم و ضروری، از روش انتخابی برای آزمون فرضیه استفاده خواهد کرد. مراحل فرضیه‌آزمایی را رعایت کرده و برمبنای نتایج حاصل، تبیین مناسبی برای ارتباط میان پدیده‌های مورد مطالعه ارائه می‌نماید.			
شایستگی اساسی: **Ck&pck کد ۲-۱&** **۳-۳ &۳-٤ &**				
	ملاک‌ها	**سطح ۱**	**سطح۲**	**سطح۳**

	مفاهیم اساسی آمار توصیفی	دانشجویان با مفاهیم و اصطلاحات اساسی آمار توصیفی از قبیل: جامعه، نمونه، پارامتر، آماره، متغیر و مقیاس‌های اندازه-گیری آشنا می‌شود.	دانشجو علاوه بر شناخت جامعه، نمونه، پارامتر، آماره، متغیر و مقیاس-های اندازه‌گیری، می-تواند هرکدام را با یکدیگر مقایسه نموده و ویژگی‌های هربک را توضیح می‌دهد.	جامعه را از نمونه و پارامتر را از آماره تشخیص می‌دهد. انواع متغیر و مقیاس‌های اندازه‌گیری را می‌شناسد و می‌تواند هریک را با دیگری مقایسه نموده و مزایا و معایب هریک را نیز توضیح می‌دهد.
	توزیع‌های فراوانی	با مفهوم توزیع فراوانی و نمودار آشنا شده و توزیع‌های فراوانی طبقه‌بندی شده، توزیع‌های فراوانی طبقه‌بندی نشده و انواع نمودار را از یکدیگر تشخیص می‌دهد.	علاوه برشناخت، انواع توزیع فراوانی و نمودارها را نام برده و ضمن مقایسه آنها، ویژگی‌های هریک را توضیح می-دهد.	دانشجو می‌تواند برای یک سری از داده‌ها، توزیع فراوانی مطلق، تراکمی و درصدی و انواع نمودار را ترسیم نماید.
	شاخص‌های گرایش مرکزی	شاخص‌های گرایش مرکزی نما، میانه، میانگین و ویژگی‌ها و روش محاسبه هرکدام را می‌شناسد.	شاخص‌های گرایش مرکزی نما، میانه، میانگین را بایکدیگر مقایسه نموده و مزایا و معایب هرکدام را توضیح می‌دهد.	برای یک سری از داده-ها، شاخص‌های گرایش مرکزی نما، میانه و میانگین را محاسبه می-نماید.
	شاخص‌های پراکندگی	دامنه تغییرات، انحراف چارکی، واریانس و انحراف استاندارد را به‌عنوان شاخص‌های پارکندگی می‌شناسد و با ویژگی‌های هرکدام آشنا می‌شود.	هریک از شاخص‌های پراکندگی را با شاخص دیگر مقایسه نموده و روش محاسبه آنها را می‌داند. علاوه براین، مزایا و معایب هر شاخص را توضیح می-دهد.	برای یک سری از داده-ها، شاخص‌های پراکندگی دامنه تغییرات، انحراف چارکی، واریانس و انحراف استاندارد را محاسبه می‌نماید.
	نمره‌های استاندارد	رتبه درصدی، نقطه درصدی، نمره Z، نمره T و نمره‌های نه-گانه و ویژگی‌های	هریک ار نمره‌های استاندارد را با یکدیگر مقایسه می‌نماید و مزایا و معایب هر نمره استاندارد	روش محاسبه نمره‌های استاندارد را یادگرفته و برای یک سری از داده-ها، نمره‌های خام را به

		هرکدام را می‌شناسد.	را توضیح می‌دهد.	نمره استاندارد تبدیل می‌نماید.
	منحنی طبیعی	مفهوم منحنی طبیعی، کاربرد و ویژگی‌های آن را می‌شناسد.	منحنی طبیعی را با منحنی غیرطبیعی مقایسه نموده و تفاوت آنها را توضیح می‌دهد.	با استفاده از جدول استاندارد منحنی طبیعی، رتبه درصدی معادل نمره‌های Z را تعیین می‌کند. همچنین می‌تواند با استفاده از جدول استاندارد، نمره Z و نمره خام معادل رتبه درصدی را مشخص نماید.
	همبستگی	توزیع‌های یک‌متغیری و دومتغیری را ازیکدیگر تشخیص می‌دهد. می‌داند چه‌موقع باید از ضریب همبستگی استفاده نماید و معنای ضریب همبستگی مثبت و منفی را می‌داند.	مفروضه‌های ضریب همبستگی پیرسون و اسپیرمن را توضیح می‌دهد. روش محاسبه هرکدام را می‌داند. آنها را بایکدیگر مقایسه نموده، مزایا و معایب هریک را توضیح می‌دهد.	برای داده‌های مربوط به دومتغیر، شاخص ضریب همبسنگی پیرسون و اسپیرمن را محاسبه می‌نماید و می‌تواند ضرایب را با توجه علامت و شدت، تفسیر نماید.
	رگرسیون و پیش‌بینی	رگرسیون یا برگشت آماری به‌طرف میانگین را می‌شناسد. منطق پیش‌بینی و موقع استفاده از آن را می‌داند. علاوه براین ضریب ثابت، شیب خط رگرسیون، معادله رگرسیون X از روی Y ویا معادله رگرسیون Y از روی X را می‌داند.	مؤلفه‌های رگرسیون مانند: ضریب ثابت، شیب خط رگرسیون، معادله پیش‌بین Y برمبنای X و پیش‌بینی X برمبنای Y را می‌تواند با یکدیگر مقایسه نماید و ویژگی‌های هریک را توضیح می‌دهد.	برای یک‌سری داده‌ها، ضریب ثابت و شیب خط رگرسیون را محاسبه می‌نماید و معادله پیش‌بین برای متغیر X برمبنایY و معادله پیش‌بین Y برمبنای Xرا می‌نویسد.
	احتمال	احتمال را تعریف می‌کند و تاریخچه احتمال را می‌داند و با انواع احتمال آشنا می‌شود.	انواع احتمال را با یکدیگر مقایسه نموده و ویژگی‌های هرکدام را بیان می‌نماید.	ترتیب، تبدیل و ترکیب را تعریف می‌کند و موارد استفاده هرکدام را می‌داند و برای یک‌سری اعداد، هریک از

				شاخص‌های فوق را محاسبه می‌نماید.
	مفاهیم اساسی آمار استنباطی	دانشجویان نمونه-گیری و روش‌های نمونه‌گیری، خطای نمونه‌گیری،خطای استاندارد، آزمون فرضیه، فرضیه صفر، فرضیه خلاف، خطای نوع اول، خطای نوع دوم و توان آزمون را می‌شناسد.	دانشجویان روش‌های نمونه‌گیری، انواع خطای استاندارد، انواع فرضیه و خطای نوع اول و دوم را با یکدیگر مقایسه نموده و ویژگی‌های هرکدام را می‌داند.	مزایا و معایب روش‌های نمونه‌گیری را توضیح می‌دهد و توانایی محاسبه خطای نمونه-گیری و خطای استاندارد را دارد. فرضیه صفر و فرضیه مخالف را به-صورت آماری می‌نویسد. خطای نوع اول و دوم و آزمون‌های یک دامنه و دودامنه را از یکدیگر تشخیص می‌دهد و ویژگی‌های هرکدام را بیان می‌نماید.
	آزمون T	ماهیت توزیع T را می‌داند و اختلاف بین توزیع‌های T و Z را می‌شناسد. مفهوم درجه آزادی را یاد گرفته و کاربردشان را می‌داند.	توزیع T و Z را بایکدیگر مقایسه می-نماید و ویژگی‌های هرکدام را توضیح می-دهد. علاوه براین پژوهش‌هایی که آزمون T برای تجزیه و تحلیل داده‌های آنها مناسب است را تشخیص می‌دهد و روش محاسبه T را یادگرفته است.	مقادیر مورد نیاز T را از جدول استخراج می‌کند و آزمون T را برای آزمون میانگین جامعه و آزمون T را برای مقایسه دو نمونه مستقل و همبسته محاسبه می-نماید.
	آزمون‌های معنادار بودن نسبت، واریانس و همبستگی	آزمون مقایسه یک نسبت را با یک نسبت ثابت ، آزمون مقایسه دو نسبت را در گروه‌های مستقل و همبسته، آزمون مقایسه واریانس‌های گروه‌های مستقل و همبسته و آزمون معنادار بودن تفاوت	روش آزمون مقایسه نسبت، مقایسه واریانس و مقایسه ضریب همبستگی را از یکدیگر تشخیص می‌دهد و ویژگی‌های هرکدام را می‌داند. علاوه براین کاربرد هرکدام را یادگرفته و هریک از آنها را می‌تواند محاسبه نماید.	برای یک‌سری از داده‌ها، مقایسه نسبت، مقایسه واریانس و مقایسه دو ضریب همبستگی برای نمونه‌های مستقل و وابسته را انجام می‌دهد و نتایج حاصل را تفسیر می‌نماید.

		ضریب همبستگی بین دو متغیر را می‌شناسد.		
	تجزیه و تحلیل واریانس یکطرفه	منطق تجزیه و تحلیل واریانس یک‌طرفه را یادگرفته و مؤلفه‌های تحلیل واریانس مانند: مجموع مجذورات کل، مجموع مجذورات بین گروهی و درون‌گروهی و مفرضه‌های تحلیل واریانس را می‌شناسد.	مفروضه‌های تحلیل واریانس را توضیح می‌دهد. مؤلفه‌های تحلیل واریانس را بایکدیگر مقایسه نموده و روش محاسبه هرکدام را یاد گرفته و شرایط استفاده از تحلیل واریانس یک‌طرفه را بیان می‌نماید.	برای داده‌های حاصل از سه گروه، مجموع مجذورات کل، بین گروهی و درون گروهی و میزان F را محاسبه می‌نماید و باتوجه به نتایج، آزمون فرضیه را انجام می‌دهد.
	آزمون خی دو	منطق استفاده از آزمون خی‌دو را می‌داند. داده‌های دارای مفروضه‌های آمار پارامتریک را از داده‌های دارای مفروضه‌های آمار غیرپارامتریک تشخیص می‌دهد.	موارد کاربرد آزمون خی‌دو را بیان می‌کند. مراحل اجرای این آزمون و مراحل فرضیه آزمایی را می‌داند. می‌تواند با استفاده از خی‌دو، ضرایب همبستگی را محاسبه نماید.	مسأله پژوهشی طرح می‌نماید که برای پاسخگویی به آن، آزمون خی‌دو لازم است. باتوجه به داده‌های موجود، می‌تواند میزان خی‌دو را محاسبه نموده و برمبنای نتایج حاصل، فرضیه آزمایی را انجام می‌دهد.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: مفاهیم اساسی آمار توصیفی

– هدف تدریس آمار و کاربردهای آن
– معرفی آمار توصیفی
– معرفی آمار استنباطی
– تعریف جامعه
– تعریف نمونه
– متغیر و انواع آن
– محدودیت‌های اعداد
– مقیاس‌های اندازه‌گیری

الف– فعالیت یادگیری: شرکت فعال در مباحث کلاسی

ب- فعالیت عملکردی: مطالعه منابع معرفی شده

فصل دوم: توزیع‌های فراوانی و نمودارها

- معرفی توزیع فراوانی و نمودارها
- توزیع فراوانی طبقه‌بندی شده
- نحوه ساخت توزیع فراوانی طبقه‌بندی شده
- توزیع فراوانی تراکمی
- توزیع فراوانی تراکمی درصدی
- نمودار فراوانی
- مراحل ساخت نمودار هیستوگرام
- نمودار ستونی
- نمودار چند ضلعی

فعالیت یادگیری: شرکت فعال در مباحث کلاسی و مطالعه منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی: انجام تکالیف داده شده در منزل

فصل سوم: شاخص‌های گرایش مرکزی

- تعریف نما
- ویژگی‌های نما
- تعریف میانه
- محاسبه میانه اعداد طبقه‌بندی نشده
- محاسبه میانه اعداد طبقه‌بندی شده
- ویژگی‌های میانه
- تعریف میانگین و روش محاسبه آن
- محاسبه میانگین با استفاده از جدول توزیع فراوانی
- میانگین مرکب
- میانگین هندسی
- میانگین همساز یا هارمونیک
- ویژگی‌های میانگین
- مقایسه نما، میانه و میانگین

فعالیت یادگیری: شرکت فعال در مباحث کلاسی و مطالعه منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی: انجام تکالیف داده شده در منزل

فصل چهارم: شاخص‌های پراکندگی

- تعریف دامنه تغییرات و روش محاسبه آن

- تعریف انحراف چارکی
- محاسبه انحراف چارکی اعداد طبقه‌بندی نشده
- محاسبه انحراف چارکی اعدادطبقه‌بندی شده
- میانگین قدر مطلق انحراف نمره‌ها از میانگین
- تعریف واریانس
- محاسبه واریانس اعدادطبقه‌بندی نشده
- محاسبه واریانس اعداد طبقه‌بندی شده

الف- محاسبه واریانس با استفاده از روش مستقیم

ب- محاسبه واریانس با استفاده از میانگین فرضی یا روش غیرمستقیم

تعریف انحراف استاندارد

- محاسبه انحراف استاندارد با استفاده از اعداد خام
- محاسبه انحراف استاندارد با استفاده از توزیع فراوانی
- تأثیر جمع یا ضرب کردن یک عدد ثابت در انحراف استاندارد
- تصحیح انحراف استاندارد یا تصحیح شپرد
- محاسبه انحراف استاندارد مرکب
- مقایسه شاخص‌های پراکندگی
- گشتاورهای پیرامون میانگین
- کجی و انواع آن

فعالیت یادگیری: شرکت فعال در مباحث کلاسی و مطالعه منابع معررفی شده

فعالیت عملکردی: انجام تکالیف در منزل

فصل پنجم: نمره‌های استاندارد

- تعریف رتبه درصدی
- محاسبه رتبه درصدی
- موارد استفاده رتبه درصدی
- نقاط درصدی
- محاسبه نقطه درصدی
- دهک‌ها و چارک‌ها
- نمره‌های استاندارد
- نمره Z و روش محاسبه آن
- ویژگی‌های نمره Z
- موارد استفاده از نمره Z
- نمره T و روش محاسبه آن
- شکل‌های دیگر نمره Z

نمره‌های نه‌گانه

فعالیت یادگیری: شرکت فعال در مباحث کلاسی و مطالعه منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی: انجام تکالیف در منزل

فصل ششم: منحنی طبیعی

- مفهوم منحنی طبیعی
- ویژگی‌های منحنی طبیعی
- منحنی طبیعی استاندارد
- سطوح زیر منحنی استاندارد
- جدول منحنی طبیعی استاندارد
- پیدا کردن رتبه‌درصدی معادل نمره Z
- پیداکردن نمره خام یا استاندارد معادل با رتبه درصدی
- پیداکردن مساحت منحنی واقع بین دونمره استاندارد
- پیداکردن فاصله‌ای که نسبت معینی در آن قرارمی‌گیرد.

فعالیت یادگیری: شرکت فعال در مباحث کلاسی و مطالعه منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی: انجام تکالیف در منزل

فصل هفتم: همبستگی

- تعریف همبستگی
- نمودارهای پراکندگی
- شدت همبستگی
- مفروضه‌های ضریب همبستگی پیرسون
- محاسبه ضریب همبستگی پیرسون

الف- محاسبه ضریب همبستگی از راه اعداد خام

ب- محاسبه ضریب همبستگی از راه انحراف از میانگین

ج- محاسبه ضریب همبستگی اعداد طبقه‌بندی شده

- محاسبه ضریب همبستگی رتبه‌ای اسپیرمن
- عواملی که بر ضریب همبستگی تأثیر می‌گذارند.
- تفسیر ضریب همبستگی
- ضریب تعیین

فعالیت یادگیری: شرکت فعال در مباحث کلاسی و مطالعه منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی: انجام تکالیف در منزل

فصل هشتم: رگرسیون و پیش‌بینی

- تعریف پیش‌بینی
- پیش‌بینی نمره‌های استاندارد
- رگرسیون به طرف میانگین

- خط رگرسیون
- ملاک بهترین پیش‌بینی
- ملاک حداقل مجذورها
- پیش‌بینی با نمره‌های خام
- روش محاسبه ضریب ثابت و شیب خط رگرسیون
- خطای استاندارد برآورد

فعالیت یادگیری: شرکت فعال در مباحث کلاسی و مطالعه منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی: انجام تکالیف در منزل

فصل نهم: احتمال

- تاریخچه احتمال
- احتمال و انواع آن (احتمال نظری، احتمال تجربی، احتمال ذهنی)
- محاسبه احتمال
- جمع حوادث سازگار
- ضرب حوادث مستقل
- ضرب حوادث وابسته
- اصول اساسی قانون ضرب
- جایگشت (تبدیل)
- ترتیب
- قاعده ترتیب
- ترکیب
- ویژگی‌های ترکیب
- توصیف احتمال یک حادثه

فعالیت یادگیری: شرکت فعال در کلاس درس و مطالعه منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی: انجام تکالیف در منزل

فصل دهم: مفاهیم اساسی آمار استنباطی

تعریف نمونه

روش‌های نمونه‌گیری

خطای نمونه‌گیری

خطای استاندارد میانگین

خطای استاندارد میانه

خطای استاندارد نسبت

خطای استاندارد انحراف استاندارد

خطای استاندارد درصد

برآورد و ویژگی‌های آن
آزمون فرضیه
خطای نوع اول
خطای نوع دوم و عوامل مؤثر برآن
توان آزمون
سطح معنادار بودن
آزمون‌های یک‌دامنه و دودامنه
تفسیر تأیید یا رد فرضیه
الف- فعالیت یادگیری: مشارکت فعال در مباحث کلاسی و مطالعه منابع معرفی شده
ب- فعالیت عملکردی: ندارد

فصل یازدهم: آزمون‌های T

تاریخچه توزیع T استودنت
توزیع T استودنت
درجات آزادی
ویژگی‌های توزیع T استودنت
استفاده از آزمون T در آزمون فرضیه
آزمون فرضیه درباره میانگین جامعه (آزمون یک گروهی)
آزمون T برای معنادار بودن اختلاف بین میانگین‌ها
توزیع تفاوت بین دو میانگین
آزمون T برای تفاوت بین میانگین‌های دو نمونه مستقل
آزمون T برای تفاوت بین میانگین‌های دو نمونه همبسته
مقایسه توان آزمون‌ها
الف- فعالیت یادگیری: مشارکت فعال در مباحث کلاسی و مطالعه منابع معرفی شده
ب- فعالیت عملکردی: انجام تکالیف داده‌شده در منزل

فصل دوازدهم: آزمون‌های معناداربودن نسبت، واریانس و همبستگی

آزمون نسبت
آزمون معناداربودن مقایسه یک نسبت با یک نسبت ثابت
آزمون معناداربودن تفاوت بین دو نسبت مستقل
آزمون معناداربودن تفاوت بین دو نسبت همبسته
آزمون واریانس
مقایسه واریانس‌های مستقل
آزمون معناداربودن ضریب همبستگی

آزمون معناداربودن تفاوت دو ضریب همبستگی در نمونه‌های مستقل
آزمون معناداربودن تفاوت دو ضریب همبستگی در نمونه‌های همبسته
الف- فعالیت یادگیری: مشارکت فعال در مباحث کلاسی و مطالعه منابع معرفی شده
ب- فعالیت عملکردی: انجام تکالیف داده‌شده در منزل

فصل سیزدهم: تجزیه و تحلیل واریانس یک‌طرفه

مقدمه و منطق استفاده از تحلیل واریانس
مفروضه‌های تجزیه و تحلیل واریانس
تفکیک مجموع مجدورات
برآورد واریانس جامعه (میانگین مجذورها)
محاسبه نسبت F
استفاده از جدول F
فرمول‌های محاسبه مجموع مجذورها
مقایسه میانگین‌ها پس از آزمون F
الف- فعالیت یادگیری: مشارکت فعال در مباحث کلاسی و مطالعه منابع معرفی شده
ب- فعالیت عملکردی: انجام تکالیف داده‌شده در منزل

فصل چهاردهم: آزمون خی‌دو (کااسکوئر)

در پژوهش مواردی وجود دارد که مفروضه‌های استفاده از آزمون‌های پارامتریک وجود ندارد. در این حالت استفاده از آزمون‌های غیرپارامتریک ضرورت دارد. آزمون خی‌دو یکی از این نوع آزمون‌هاست.
مقدمه و معرفی آزمون‌های غیرپارامتریک
آزمون خی‌دو (X^2)
نیکویی برازش خی‌دو
درجات آزادی
محاسبه آماره خی‌دو
تصحیح خی‌دو
مراحل لازم برای اجرای آزمون خی‌دو
آزمون مستقل بودن متغیرهای طبقه‌ای به‌وسیله خی‌دو
درجات آزادی برای جدول توافقی
جدول توافقی ۲×۲
محدودیت‌های استفاده از آزمون خی‌دو
محاسبه ضریب همبستگی از طریق خی‌دو
الف- فعالیت یادگیری: مشارکت فعال در مباحث کلاسی و مطالعه منابع معرفی شده
ب- فعالیت عملکردی: انجام تکالیف داده‌شده در منزل

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدریس این درس به روش فعال انجام شود و دانشجویان در انجام تمرین‌های کلاسی و تکالیف منزل فعال باشند.

٤. منابع آموزشی

منبع اصلی:

دلاور، علی. (۱۳۹۲). احتمالات و آمار کاربردی در روان‌شناسی و علوم تربیتی. تهران: انتشارات رشد.

منبع فرعی:

شیولسون.(۱۳۹۳).استدلال آماری در علوم رفتاری، جلد اول (توصیف آماری) ترجمه علیرضا کیامنش. تهران: انتشارات جهاد دانشگاهی

هومن، حیدرعلی.(۱۳۹۱). آمار توصیفی در علوم تربیتی. تهران: نشر پارسا

سرمد، زهره.(۱۳۹۲).آمار استنباطی. انتشارات سمت

٥. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: به‌صورت سؤال‌های چهار گزینه‌ای، کوتاه پاسخ و تشریحی ۱۶ نمره

ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت‌های یادگیری و پیش‌بینی شده در کلاس ۲ نمره

ارزشیابی پوشه عملکرد: مجموعه تکالیف عملکردی ۲ نمره

سرفصل درس «روش تحقیق (کمّی و کیفی) »

۱. معرفی درس و منطق آن:

روانشناسان و مشاوران برای کمک در ارتقاء سلامت روان و رشد همه جانبه، نیازمند شناخت و درک بهتری از رفتار و فرایندهای روانی افراد انسانی هستند و بدین منظور همواره در صدد توسعه نظریه ها و پژوهش های روانشناختی بوده اند. آنان از مفروضه های فلسفی، راهبردهای پژوهشی و روش های پژوهش در چهارچوب رویکردهای کمی، کیفی، و ترکیبی استفاده می کنند تا به درک بهتری از رفتارها و پدیده های روانی افراد دست یابند. برنامه درسی روش تحقیق کمی، کیفی و ترکیبی نیز در این راستا برای دوره کارشناسی راهنمایی و مشاوره با گرایش فعالیت های پرورشی درجهت درک رفتارها و پدیده های روانی دانش آموزان از اهمیت بسزایی برخوردار است. تحقق این امرمستلزم تحلیل درست دانشجویان از برنامه درسی روش تحقیق و اهمیت و ضرورت آن در پیشبرد بهتر امور آموزشی و پرورشی دانش آموزان و انجام فعالیت های پژوهشی متناسب با درک نیازهای آموزش و پرورش و بکار گیری نتایج آن درفهم چگونگی ساخت جهان وحل مسائل روانی و تحصیلی و ایجاد فرصت های یادگیری مناسب در محیط کار و زندگی می باشد.

مشخصات درس

نوع درس: نظری-عملی

تعداد واحد: ۲+۱

زمان درس: ۶۴ ساعت(۳۲ ساعت نظری و ۳۲ ساعت عملی)

پیشنیاز: آمار استنباطی

نام درس:

به فارسی: روش تحقیق (کمی و کیفی)

به انگلیسی: Research methods

اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:

با کمک مطالعه و آشنایی با اصول روش های علمی پژوهش در علوم رفتاری از جمله مفاهیم اساسی، انواع طرح تحقیق، روش شناسی، تجزیه وتحلیل داده ها و نتیجه گیری از یافته های پژوهشی، و با ایجاد فرصت های یادگیری مناسب، پیشنهاد یا طرح پژوهشی متناسب با موضوع مربوطه را تهیه و آن را در قالب یک طرح مدون در موقعیت های واقعی آموزشی- پرورشی و اجتماعی طراحی و استفاده نماید.

با مطالعه اصول روش های علمی تحقیق کمی، کیفی و ترکیبی در علوم رفتاری و با استفاده ازاصول و روش های علمی تهیه شده طرح پژوهش، به دنبال پاسخ به سؤالات و یا تایید یا رد فرضیه ها ی پژوهشی بوده، و با ایجاد فرصت های یادگیری بهتر، ساختار روش شناسی پژوهش را تحلیل و به صورت یک گزارش علمی ارائه نماید.

شایستگی اساسی:

Ck&pck کد ۲-۱& ۳-۳ &۳-٤ &

ملاک‌ها	سطح ۱	سطح۲	سطح۳
تحقیقات علمی	در مورد تحقیقات علمی، دانش و اطلاعات ارائه شده در متون مربوطه را جمع آوری و بدون ارائه تحلیل حاصل، آن را گزارش نموده است.	ضمن آشنایی با تحقیقات علمی، تفاوت و تشابه مباحث مربوطه را مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	در موضوع تحقیقات علمی، تفاوت و تشابه مفاهیم و رابطه آنها با یکدیگر را مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده و یافته های خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه نموده است.

	مفاهیم اساسی تحقیق	مفاهیم اساسی تحقیق را مورد مطالعه قرار داده، واطلاعات و دانش موجود را جمع آوری و بدون مقایسه و تحلیل، آنها را گزارش نموده است.	با مطالعه مفاهیم اساسی تحقیق، آنها را تعریف نموده و با درک مناسب از آنها، و مقایسه این مفاهیم، نتایج ناشی از این مقایسه را به صورت منسجم گزارش نموده است.	مفاهیم اساسی تحقیق و تفاوت و تشابه آنها را مورد مقایسه، تحلیل و ارزیابی قرار داده و یافته ها و دست آوردهای خود را به صورت مکتوب گزارش نموده است.
	اصول و روش های تحقیق	در اصول و روش های تحقیق، دانش و اطلاعات موجود در متون مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود را گزارش نموده است.	موضوع اصول و روش های تحقیق را از جهت شباهت ها و تفاوت ها و شیوه های اجرا و کاربستن، با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	موضوع اصول و روش های تحقیق را از لحاظ نحوه اجرا، تفاوت ها و شباهت ها با یکدیگر مورد مقایسه، تحلیل و ارزیابی قرار داده است و دلایل و استدلال خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه نموده است.
	طرح وگزارش علمی پژوهش	در مورد موضوع طرح و گزارش علمی پژوهش، دانش و اطلاعات موجود در متون را گردآوری و با درک درست از آنها، دلایل و استدلالات خود را در قالب یک گزارش ارائه نموده است.	طرح و گزارش علمی پژوهش را تهیه، و از لحاظ ویژگی ها و روش های اجرا و کاربستن مورد مقایسه قرار داده و نتایج را بدون تجزیه و تحلیل در قالب یک گزارش ارائه نموده است.	طرح و گزارش علمی پژوهش را از لحاظ ویژگی ها، نحوه نگارش و گزارش به صورت علمی، مورد مقایسه، تحلیل و ارزیابی قرار داده و استدلالات خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: تحقیقات علمی

- تحقیق کمی، تعریف و انواع آن از لحاظ هدف و ماهیت
- تحقیق کیفی، تعریف، ویژگی ها و انواع رویکردها
- تحقیق ترکیبی، تعریف، ویژگی ها و انواع آن

فعالیت یادگیری:

۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه منابع معرفی شده و تکمیل برگه سؤالات

۳) تهیه جدول مقایسه ویژگی ها، تفاوت ها و شباهت های تحقیقات کمی، کیفی و ترکیبی

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل دوم: مفاهیم اساسی تحقیق

- مسئله تحقیق
- اهداف تحقیق
- سؤالات تحقیق
- فرضیه های تحقیق
- متغیرهای تحقیق
- تعاریف نظری و عملیاتی مفاهیم

فعالیت های یادگیری

۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده

۳) مشاهده کلاس درس(مستقیم/ فیلم) و تهیه گزارش از کمیت و کیفیت تعامل کلاسی معلم و شاگرد

فعالیت های عملکردی

۱) انتخاب یک موضوع تحقیق با توجه به علاقه شخصی و نوشتن اهداف، سؤالات، فرضیه ها، متغیرها و تعریف نظری و عملیاتی آن و ارائه در کلاس

فصل سوم: روش شناسی

- طرح تحقیق و انواع آن
- جامعه و نمونه و تعریف آنها
- روش های نمونه گیری
- ابزارهای اندازه گیری و گردآوری اطلاعات

فعالیت یادگیری

۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی

۱) تهیه روش شناسی موضوع انتخابی خود و ارائه گزارش آن درکلاس

فصل چهارم: انواع روش های تحقیق

- روش های تحقیق توصیفی(زمینه یابی، همبستگی، علی-مقایسه ای و...)
- روش های تحقیق آزمایشی(شبه آزمایشی، آزمایشی، نیمه آزمایشی و...)

فعالیت یادگیری

۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده

۳) تهیه جدول یا نمودار انواع روش های تحقیق و مقایسه ویژگی های آنها با یکدیگر

فعالیت عملکردی:

۱) تعیین نوع روش تحقیق موضوع انتخابی خود و ارائه آن در کلاس

فصل پنجم: تجزیه و تحلیل داده ها و نتیجه گیری

- تجزیه و تحلیل داده ها
- نتیجه گیری و بحث در نتایج
- محدودیت ها و پیشنهادات

فعالیت یادگیری

۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی

۱) تعیین روش مناسب آماری برای تجزیه و تحلیل داده ها

۲) تعیین محدودیت های احتمالی تحقیق و ارئه آن در کلاس

۳) تعیین ملاحظات اخلاقی در اجرای پژوهش و ارائه آن در کلاس

فصل ششم: تهیه طرح(پروپوزال) و گزارش پژوهش

- شیوه های تهیه طرح(پروپوزال) پژوهشی
- شیوه های تهیه گزارش و مقاله علمی-پژوهشی
- شیوه های اسناد وگزارش منابع اطلاعاتی

فعالیت یادگیری

۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی

۱) تهیه طرح(پروپوزال) و گزارش پژوهشی در رشته تخصصی خود

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. انجام فعالیت های عملکردی برای درک عمیق تر و یادگیری بهتر نیز مستلزم مشارکت همگانی دانشجویان در این فعالیت ها، تهیه طرح پژوهشی به صورت انفرادی، گزارش آن در کلاس، و اجرای آن درموقعیت های واقعی مؤسسه آموزشی یا پژوهشی محل خدمت یا محل سکونت خود می باشد.

٤.منابع آموزشی

منابع اصلی:

- دلاور، علی(۱۳۹۳) مبانی نظری و عملی پژوهش در علوم انسانی و اجتماعی. تهران: انتشارات رشد
- هومن، حیدرعلی(۱۳۷۱) پایه های پژوهش در علوم رفتاری. تهران: نشر دیبا

منابع فرعی:

- سعدی پور، اسماعیل(۱۳۸۴) روش های تحقیق در روانشناسی و علوم تربیتی. تهران: نشر دوران
- کازبی، پل کریس(۱۳۸۹) روش های پژوهش در علوم رفتاری. ترجمه و افزوده ها، غلامرضا نفیسی و کامران گنجی. انتشارات آینده درخشان
- حیدر علی، هومن(۱۳۹۱) راهنمای عملی پژوهش کیفی. تهران: انتشارات سمت

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون(باز پاسخ، کوتاه پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) مباحث نظری پایان ترم به میزان ۱۲ نمره

ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۲ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۶ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف(یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «مباحث اساسی در روان شناسی»

۱. معرفی درس و منطق آن:

روان شناسی، علم مطالعه رفتار و فرایندهای ذهنی است و با کمک آن می توان به شناخت بهتری از خود و دیگران دست یافت. دانشجو معلمان در آغاز دوره کارشناسی، به صورت فشرده با مباحث اساسی علم روان شناسی آشنا می شوند و بـه یـک دیـدگاه کلی از این رشته علمی دست پیدا می کنند.این درس مبنای آموختن دروس مهم دیگری نظیر روان شناسی رشـد، روان شناسـی شخصیت، روان شناسی اجتماعی، و آسیب شناسی روانی است. دانشجویان با استفاده از مباحث روان شناسی بـه شـناخت عمیـق تری از ویژگی ها و نیازهای دانش آموزان دست پیدا می کنند و از ایـن مباحـث بـرای بهبـود کیفیـت آمـوزش و ارائـه خـدمات راهنمایی و مشاوره در محیط های آموزشی استفاده می کنند.

مشخصات درس

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۳

زمان درس: ۴۸ ساعت

پیشنیاز: ندارد

نحوه تدریس:

نام درس:

به فارسی: مباحث اساسی در روان شناسی

به انگلیسی : essential issues in psychology

اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:

ضمن کسب دانش پایه در مورد مباحث اساسی روان شناسی، نقـش ایـن مباحـث را در شـناخت ویژگـی هـا و نیازهای دانش آموزان تحلیل و گزارش کند. همچنین کاربرد مباحث اساسی روان شناسی را در انجـام خـدمات راهنمایی و مشاوره در محیط های آموزشی مشخص کرده و از آن برای بهبود فرایند آموزش و ارتقای بهداشـت روانی دانش آموزان، خانواده های آنان و کارکنان مدرسه استفاده کند.

با مطالعه مباحث این رشته علمی به درک عمیق تری از توانایی ها، محدودیت ها و نیازهای شخصی دست پیـدا کند و سطوح بالاتری از خودشناسی را کسب کند. از آموخته های خود در این درس، برای یادگیری موفقیت آمیز سایر دروس مرتبط با روان شناسی استفاده کند و ضمن برقرار کردن ارتباط میان مطالـب آموزشـی ایـن حـوزه، یادگیری منسجم و سازمان یافته ای را به دست آورد.

شایستگی اساسی:

Ck&pck کـــد ۲-۱& ۳-۳& ۳-٤&

ملاک‌ها	سطح ۱	سطح۲	سطح۳
رویکردهای علمـی اولیـه و معاصـر در روان شناسی	با تاریخچـه علـم روان شناسـی آشـنا شـده و نحـوه شـکل گیـری رویکردهـای اولیـه و معاصر را در علـم روان شناســی بررســی و گزارش نماید.	نقاط ضعف و قوت هر یک از این رویکردها را تحلیل و گزارش نماید.	رونـــد تغییـــرات در رویکردهای اولیه و معاصـر را در علـم روان شناسـی مـورد تحلیـل قـرار داده و رویکردهای نوین این حوزه را پیش بینی کند.

	مبانی زیست شناختی احساس، ادراک و رفتار	دانش پایه را در زمینه ارتباط میان بدن و روان کسب نماید.	ارتباط میان یکی از فرایندهای روانی را با مبانی فیزیولوژیک آن در قالب یک تصویر ارائه نماید.	نقش قسمت های مختلف دستگاه عصبی را در فرایندهای روانی در قالب یک چارت خلاصه کرده و ارائه دهد.
	موضوعات مطرح در علم روان شناسی(رشد، یادگیری، انگیزش، شخصیت و .....)	با موضوعات مطرح در علم روان شناسی آشنا شده و نقش هر یک از این مباحث را در شناخت انسان مورد تحلیل قرار دهد.	یکی از مباحث اساسی علم روان شناسی را انتخاب کرده و نظریه های مطرح در آن را با یکدیگر مقایسه نماید.	کاربرد یکی از مباحث روان شناسی را در محیط آموزشی تحلیل و گزارش نماید.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: روان شناسی چیست؟

- گستره روان شناسی
- رویکردهای اولیه به روان شناسی
- رویکردهای معاصر به روان شناسی
- رویکردی مثبت به روان شناسی
- مشاغل و تخصص های روان شناسی

فعالیت یادگیری:

۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

۲) بررسی نقاط ضعف و قوت رویکردها

۳) شناسایی روند تغییرات در رویکردهای مطرح در علم روان شناسی و بررسی دلایل آن

فعالیت عملکردی:

۱) ارائه جدول مقایسه رویکردهای اولیه و معاصر روان شناسی از نظر پاسخ به پرسش های اساسی این حوزه

فصل دوم: روش های علمی روان شناسی

- کشف روان شناسی به عنوان یک علم
- انواع تحقیق
- تحلیل و تفسیر داده ها
- چالش های تحقیق

فعالیت یادگیری:

۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

۲) مقایسه یافته های انواع مختلف تحقیق

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل سوم: مبانی زیست شناختی رفتار

– دستگاه عصبی و سلول های عصبی

– ساختار مغز و کارکردهای آن

– دستگاه درون ریز

– الگوی ژنتیکی و تکاملی رفتار

فعالیت یادگیری:

۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

۲) جستجو و ارائه تصاویر و فیلم های آموزشی در کلاس همراه با پاسخ به پرسش های سایر دانشجویان

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل چهارم: رشد انسان

– رشد پیش از تولد

– رشد جسمی، شناختی، اجتماعی/ هیجانی در دوران کودکی

– رشد جسمی، شناختی، اجتماعی/ هیجانی در دوران نوجوانی

– رشد جسمی، شناختی، اجتماعی/ هیجانی در دوران بزرگسالی و پیری

فعالیت یادگیری:

۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

۲) جستجو و ارائه تصاویر و فیلم های آموزشی در کلاس همراه با پاسخ به پرسش های سایر دانشجویان

فعالیت عملکردی:

۱) بررسی یک مورد(یک کودک یا نوجوان) از نظر ویژگی های تحولی بر اساس آموخته های این فصل

فصل پنجم: احساس و ادراک (با توجه به محدود بودن زمان این مبحث به صورت خلاصه ارائه می شود.)

– دنیا را چگونه احساس و ادراک می کنیم؟

– دستگاه بینایی

– دستگاه شنوایی

– سایر حس ها

– ادراک و روان شناسی عوامل انسانی

فعالیت یادگیری:

۱)مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

۲) جستجو و ارائه تصاویر و فیلم های آموزشی در کلاس همراه با پاسخ به پرسش های سایر دانشجویان

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل ششم: حالات هشیاری(با توجه به محدود بودن زمان این مبحث به صورت خلاصه ارائه می شود.)

- ماهیت هشیاری
- خواب و رویا
- هیپنوتیزم
- مراقبه
- داروهای روان گردان
- پدیده های فراروانی

فعالیت یادگیری:

۱)مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

۲) جستجو و ارائه تصاویر و فیلم های آموزشی در کلاس همراه با پاسخ به پرسش های سایر دانشجویان

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل هفتم: یادگیری

- اانواع یادگیری
- شرطی شدن کلاسیک
- شرطی شدن کنشگر
- یادگیری مشاهده ای
- عوامل شناختی در یادگیری
- عوامل زیست شناختی و فرهنگی در یادگیری

فعالیت یادگیری:

۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

۲) جستجو و ارائه تصاویر و فیلم های آموزشی در کلاس همراه با پاسخ به پرسش های سایر دانشجویان

۳) ارائه مثال برای انواع یادگیری با توجه به تجارب روزانه

فعالیت عملکردی:

۱) ارائه جدول برای روشن شدن نقش هر نوع یادگیری در زندگی انسان با توجه به دوره سنی افراد

فصل هشتم: حافظه

- ماهیت حافظه
- رمزگردانی حافظه
- اندوزش حافظه
- بازیابی حافظه
- حافظه فعال، حافظه درازمدت و حافظه ضمنی

- فراموشی
- راهبردهای حافظه و مطالعه

فعالیت یادگیری:

۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

۲) نقد و تحلیل راهبردهای بهبود حافظه و ارائه راهبردهای خلاقانه

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل نهم: زبان واندیشه

- زبان و ارتباط
- تشکیل مفهوم
- حل مسئله
- تفکر انتقادی، استدلال و تصمیم گیری
- زبان و اندیشه
- فراگیری زبان و تحول زبانی

فعالیت یادگیری:

۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

۲) مشاهده توانایی های زبانی یک کودک و مقایسه با مباحث آموخته شده

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل دهم: هوش

- ماهیت هوش
- هوش آزمایی
- علوم عصب نگر و هوش
- نظریه هوش های متعدد
- حدود هوش و خلاقیت
- تاثیر وراثت و محیط

فعالیت یادگیری:

۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

۲) بررسی روند تغییرات در نظریه های هوش و بررسی نقاط ضعف و قوت

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل یازدهم: انگیزش و هیجان

- رویکردهای انگیزش
- گرسنگی (به طور خلاصه)

- میل جنسی (به طور خلاصه)
- انگیزه های شناختی اجتماعی
- هیجان
- عوامل شناختی، رفتاری و اجتماعی/ فرهنگی در هیجان

فعالیت یادگیری:

۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

۲) ارائه پیشنهادات کاربردی در زمینه استفاده از انگیزه های شناختی اجتماعی دانش آموزان در کلاس درس

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل دوازدهم: شخصیت

- نظریه های شخصیت
- دیدگاه های روان پویایی
- دیدگاه های رفتاری و شناختی اجتماعی
- دیدگاه های شناختی
- دیدگاه های انسانگرا
- دیدگاه های صفتی
- شخصیت سنجی

فعالیت یادگیری:

۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

۲) مقایسه نظریه های شخصیت و مشخص کردن نقاط ضعف و قوت آنها

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل سیزدهم: اختلالات روانی

- تعریف رفتار نابهنجار
- اختلالات اضطرابی
- اختلالات گسستی
- اختلالات خلقی
- اسکیزوفرنی
- اختلالات شخصیت

فعالیت یادگیری:

۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

۲) مشاهده یک مورد مبتلا به یکی ازاختلالات روانی و مقایسه مشاهدات با آموخته های نظری

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل چهادهم: درمان اختلالات روانی

- درمان های زیست شناختی
- روان درمانی
- رویکردهای اجتماعی فرهنگی و درمان
- اثربخشی روان درمانی

فعالیت یادگیری:

۱)مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

۲) تحلیل نقش مکمل روش های درمانی برای بهبود شرایط مراجع

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل پانزدهم: فشار روانی، کنار آمدن و سلامتی

- روان شناسی سلامتی
- فشار روانی و منشا آن
- پاسخ به فشار روانی
- فشار روانی و بیماری
- راهبردهای کنار آمدن
- زندگی سالم

فعالیت یادگیری:

۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

فعالیت عملکردی:

۱) شناسایی منابع فشار روانی بر روی دانشجویان و پیشنهاد راهبرد های کنار آمدن سازگارانه با این منابع

فصل شانزدهم: روان شناسی اجتماعی

- تفکر اجتماعی
- نفوذ اجتماعی روابط میان گروهی
- تعامل اجتماعی
- تغییر نگرش، قانع سازی و درونی سازی

فعالیت یادگیری:

۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

فعالیت عملکردی:

۱) دانشجویان با استفاده از مطالب آموخته شده، طرحی را برای تغییر نگرش دانش آموزان در یک زمینه واقعی پیشنهاد می کنند.

- قابل توجه اساتید محترم: با توجه به اینکه اغلب سرفصل های این درس در ترم های بعد در قالب دروس مستقل به

دانشجویان ارائه می شود، این فصول به صورت خلاصه و فصول غیر تکراری با تفصیل بیشتر تدریس شود.

۳. راهبردهای تدریس

تدارک دیدن فرصت های یادگیری نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری همراه با مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. کار گروهی دانشجویان فرصت های یادگیری غیر مستقیم و غیر رسمی را فراهم می آورد. فعالیت های عملکردی بکارگیری آموخته های نظری را در موقعیت های واقعی آموزشی ممکن می سازد.

٤. منابع آموزشی

منابع اصلی:

- سانتراک، جان دبلیو. (۱۳۹۲) زمینه روان شناسی (جلد اول و دوم) ترجمه مهرداد فیروزبخت. تهران: نشر رسا
- اتکینسون و هیلگارد. (۱۳۹۲) زمینه روان شناسی (جلد اول و دوم) ترجمه مهدی گنجی و حمزه گنجی. تهران: نشر ساوالان
- اتکینسون و همکاران. (۱۳۹۱) زمینه روان شناسی ترجمه دکتر محمد تقی براهنی و همکاران. تهران: انتشارات رشد
- هکسما، سوزان. لافتوس، جفری. فردریکسون، باربارا. و واگنار، ویلم. (۱۳۹۲) زمینه روان شناسی اتکینسون و هیلگارد. (جلد اول) ترجمه دکتر حسن رفیعی و دکتر محسن ارجمند. تهران: انتشارات ارجمند

منبع فرعی:

- کالات، جیمز. (۱۳۹۰) روان شناسی عمومی(جلد اول و دوم) ترجمه یحیی سید محمدی. تهذان: نشر روان
- راتوس، اسپنسر. (۱۳۸۹) روان شناسی عمومی (جلد اول و دوم) ترجمه دکتر حمزه گنجی. نشر ویرایش

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون (باز پاسخ، کوتاه پاسخ، چند گزینه ای و ترکیبی) از مباحث نظری ترم ۱۲ نمره

ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۲ نمره –آزمون میان ترم ۴ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۲ نمره

سرفصل درس «روانشناسی تحولی»

۱.معرفی درس و منطق آن:

روانشناسی تحولی دریچه عظیمی بر روی روانشناسی جدید گشوده است و فرآورده های آن، دانش ما را غنی تر ساخته و زمینه های کاربرد روانشناسی را عمیقا توسعه بخشیده است. روانشناسی تحولی علم بررسی و مطالعه پدیدایی فرایندهای روانی در طول رشد است. یعنی مطالعه منشاء ساخت های روانی، چگونگی تحول آنها و نقطه انتهایی تحول آنهاست.

شناخت مبنا و تحول رفتار فرد از لحاظ پدیدایی شکلی و کنشی از اهداف مهم این درس به شمار می آید. در این راستا ایجاد شناخت نسبی در دانشجویان نسبت به مفاهیم پایه، روش شناسی و نظام های تحولی بنیادی همچنین دستیابی به یک درک کلی و اجمالی از دوره های پیش تولدی، کودکی، نوجوانی و بزرگسالی مورد نظر است. تحقق این امر در گرو آن است که دانشجویان توانایی تحلیل برنامه درسی روانشناسی تحولی و تطبیق آن با نیازهای خود و دانش آموزان در حین آموزش و ارائه خدمات راهنمایی و پرورشی را کسب نموده و فرصت های یادگیری مؤثر و ارتقاء سلامت روانی دانش آموزان را با بهره گیری از ظرفیت های محیط زندگی، طراحی نمایند.

مشخصات درس

نام درس: به فارسی: روانشناسی تحولی

به انگلیسی: Developmental Psychology

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

زمان درس: ۳۲ ساعت

پیشنیاز: مباحث اساسی در روانشناسی

اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:

با مطالعه پدیدایی فرایندهای روانی در طول رشد و ارتباط آن با مباحث اساسی در حوزه آموزش و پرورش و به خصوص ارائه خدمات راهنمایی و پرورشی در مدارس، تحول رفتار کودک از لحاظ پدیدایی شکلی و کنشی را مورد شناسایی قرار دهد و تحلیل و ارتباط آن با نیازهای دانش آموزان یا مراجعان در موقعیت های آموزشی، پرورشی و اجتماعی محل خدمت خود را گزارش نماید.

ساختار برنامه درسی روانشناسی تحولی، شامل مبانی، اصول، نظریه ها، مبنا، چگونگی تحول و نقطه انتهایی تحول فرایندهای روانی در سطوح بدنی، شناختی، عاطفی، اجتماعی و اخلاقی را تحلیل نماید. با مقایسه دوره های تحولی پیش تولدی، نوزادی، کودکی اول، کودکی دوم و کودکی سوم، نیازهای آنان را بهتر درک نمایند و متناسب با این نیازها خدمات راهنمایی، مشورتی و پرورشی را در موقعیت های آموزشی و پرورشی طراحی و استفاده نماید.

با مقایسه موضوع های اساسی تحول و ویژگی های دوره های تحولی نوجوانی، جوانی، میانسالی، بزرگسالی و پیری، نیازهای آنان را بهتر درک نمایند و متناسب با این نیازها خدمات راهنمایی، مشورتی و پرورشی را به دانش آموزان و والدین در موقعیت های واقعی آموزشی و پرورشی و اجتماعی محل سکونت و خدمت خود طراحی و استفاده نماید.

شایستگی اساسی:

Ck&pck کد ۲-۱& ۳-۳& ۳-٤&

ملاک‌ها	سطح ۱	سطح۲	سطح۳
دانش واطلاعات مربوط به مفاهیم اساسی تحول	در مورد مفاهیم اساسی تحول در فرایندهای روانی در طول رشد صرفا اطلاعات ارائه شده را جمع آوری و بدون ارائه تحلیل حاصل از مقایسه آنها،	مفاهیم اساسی تحول و رشد فرایند های روانی و تفاوت و تشابه مفاهیم را مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	مفاهیم اساسی تحول و رشد فرایندهای روانی و تفاوت و تشابه مفاهیم و رابطه آنها با یکدیگر را مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک

		آن را گزارش نموده است.		گزارش منسجم ارائه نموده است.
	نظام ها و نظریه های روانشناسی تحولی	در مقایسه نظام ها و نظریه های تحولی، صرفا اطلاعات و دانش موجود را جمع آوری و بدون مقایسه و تحلیل این دیدگاه ها، آن را گزارش نموده است.	نظام ها و نظریه های روانشناسی تحولی و ژنتیک را با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و یافته های ناشی از این مقایسه را به صورت منسجم گزارش نموده است.	نظام ها و نظریه های روانشناسی تحولی و ژنتیک و تفاوت و تشابه آنها را مورد مقایسه قرار داده و مورد تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار می دهد و یافته ها و دست آوردهای خود را به صورت مکتوب گزارش نموده است.
	شناخت و بررسی پدیدایی شکلی و کنشی دوره های تحولی	در موضوع شناخت دوره های تحولی، صرفا دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود را گزارش نموده است.	موضوع شناخت و یررسی پدیدایی دوره های تحولی را از جهت شباهت ها و تفاوت ها با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	دوره های پدیدایی تحول شکلی و کنشی را از لحاظ ویژگی، تفاوت ها و شباهت ها با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تجلیل و ارزیابی قرار داده است و دلایل و استدلال خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه داده است.
	شناخت و بررسی پدیدایی شکلی و کنشی سطوح تحول(بدنی، شناختی، عاطفی، اجتماعی و اخلاقی)	در موضوع تحول جسمانی، شناختی، عاطفی، اجتماعی و اخلاقی دانش و اطلاعات موجود در متون را صرفا گردآوری و دلایل و استدلالات خود را در قالب یک گزارش ارائه نموده است.	در موضوع تحول جسمانی، شناختی، عاطفی، اجتماعی و اخلاقی دانش و اطلاعات موجود از لحاظ ویژگی ها، تفاوت ها و شباهت ها مورد مقایسه قرار داده و دلایل تفاوت ها و شباهت ها را بدون تجزیه و تحلیل در قالب یک گزارش ارائه نموده است.	در موضوع تحول جسمانی، شناختی، عاطفی، اجتماعی و اخلاقی دانش و اطلاعات موجود در متون را از لحاظ ویژگی، تفاوت ها و تشابهات با یکدیگر مورد مقایسه و تجزیه وتحلیل قرار داده و استدلالات خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.
	شناخت اجمالی پدیدایی شکلی و کنشی از انعقاد نطفه تا مرگ	در موضوع شناخت دوره های تحولی، صرفا دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود	موضوع شناخت و یررسی پدیدایی دوره های تحولی را از جهت شباهت ها و تفاوت ها با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده	دوره های پدیدایی تحول شکلی و کنشی را از لحاظ ویژگی، تفاوت ها و شباهت ها با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده است و دلایل و استدلال خود را

		را گزارش نموده است.	است.	به صورت یک گزارش منسجم ارائه داده است.

٤. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: مفاهیم اساسی در روانشناسی تحولی و رشد

- مفهوم تحول، مفهوم رشد، تفاوت و تشابه مفاهیم تحول و رشد
- تعریف روانشناسی تحولی
- تعریف روانشناسی ژنتیک
- تعریف روانشناسی کودک و مقایسه آن با روانشناسی تحولی یا ژنتیک
- مفهوم مرحله در روانشناسی تحولی و فیزیولوژیک
- تاریخچه روانشناسی تحولی

فعالیت یادگیری:

۴) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۵) تکمیل جدول روند تغییرات آموزش روانشناسی تحولی و شناسایی دلایل آن

۶) مطالعه منابع معرفی شده و تکمیل برگه سؤالات

۷) مشاهده کلاس درس(مستقیم/ فیلم) و تهیه گزارش از کمیت و کیفیت تعامل کلاسی معلم و شاگرد

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل دوم: موضوعات اساسی در روانشناسی تحولی و رشد

- نقس وراثت یا محیط در رشد و تحول
- گسستگی یا پیوستگی تحول
- تعامل یا عدم تعامل زمینه های مختلف سازمان روانی
- نقش کودک در تحول(فعال یا غیر فعال بودن کودک)
- منشاء تفاوت های فردی و ابعاد آن

- نقش بافت اجتماعی–فرهنگی در میزان و شکل تحول

فعالیت یادگیری:

۸) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۹) تکمیل جدول روند تغییرات آموزش روانشناسی تحولی و شناسایی دلایل آن

۱۰) مطالعه منابع معرفی شده و تکمیل برگه سؤالات

۱۱) مشاهده کلاس درس(مستقیم/ فیلم) و تهیه گزارش از کمیت و کیفیت تعامل کلاسی معلم و شاگرد

فعالیت عملکردی: با نظر استاد مربوطه

فصل سوم: دیدگاهها و روش های روانشناسی علمی

- دیدگاه طبیعت نگری و روش تجربی
- دیدگاه انسان نگری و روش بالینی
- چهار چوب روش شناختی بررسی های تحولی در سطح شکل گیری طرح های مبتنی بر همبستگی، طرحهای تجربی–آزمایشی و طرح های مبتنی بر تک بررسی
- چهار چوب روش شناختی بررسی های در سطح گرد آوری داده ها(مشاهده طبیعی، مشاهده ساخت دار)، مشاهده تعامل و مشاهده فرا تحلیلی

فعالیت های یادگیری

۴) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۵) مطالعه متون و منابع معرفی شده روانشناسی تحولی

۶) مشاهده کلاس درس(مستقیم/ فیلم) و تهیه گزارش از کمیت و کیفیت تعامل کلاسی معلم و شاگرد

فعالیت های عملکردی

۲) تهیه جدول مقایسه دیدگاهها و روش های روانشناسی علمی

فصل چهارم: نظام ها و نظریه های بنیادی روانشناسی تحولی

- دیدگاه فطری نگر
- نظام گزل
- نظام پیاژه
- نظریه زیگموند فروید

فعالیت های یادگیری

۳) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۴) مطالعه متون و منابع معرفی شده روانشناسی تحولی

۵) تهیه جدول مقایسه نظام ها و نظریه های بنیادی روانشناسی تحولی

فعالیت های عملکردی

۲) طراحی شیوه های استفاده از نظام ها و نظریه های بنیادی تحولی در فرایند راهنمایی و مشاوره

فصل پنجم: بررسی اجمالی دوره های تحولی از نطفه تا پایان کودکی

پیش تولدی: در سطح نمو یا تغییرات کالبد شناختی و فیزیولوژیک، مراحل نمو پیش تولد و شرایط زیستی درون رحمی

- دوره تخمک بارور(زیگوت)
- دوره رویانی
- دوره جنینی

پس از تولد: مفهوم، گستره و سطوح تغییرات گوناگون و همه جانبه از تولد تا پایان زندگی

- کودکی اول(نوزادی، شیرخوارگی)
- کودکی دوم(کودکی میانه)
- کودکی سوم(کودکی پایانی)

فعالیت یادگیری

۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده روانشناسی تحولی

۳) تهیه جدول یا نمودار خلاصه دوره های تحولی و ویژگی های آنها از نطفه تا پایان کودکی

فعالیت عملکردی

۱) هر دانشجو دوره های تحولی، بحران ها و موفقیت های تحولی زندگی خود را ترسیم نماید(بدون نوشتن مطلب) و آن را در کلاس ارائه بدهد.

فصل ششم: بررسی اجمالی دوره های تحول از نوجوانی تا مرگ

- نوجوانی(نوجوانی اول، نوجوانی دوم، نوجوانی سوم)
- بزرگسالی: اوایل بزرگسالی(جوانی)، اواسط بزرگسالی(میانسالی)، اواخر بزرگسالی(سالخوردگی و پیری)

فعالیت یادگیری

۶) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۷) مطالعه متون و منابع معرفی شده روانشناسی تحولی

۸) تهیه جدول مقایسه دوره های تحولی از نوجوانی تا مرگ

فعالیت عملکردی

۳) بررسی و طراحی فرایند رشد و تحول یک دوره تحولی فرد به صورت میدانی

فصل هفتم: سطوح تحول و نمو

- تحول و نمو بدنی
- تحوی شناختی
- تحول عاطفی و هیجانی
- تحول اجتماعی
- تحول اخلاقی

فعالیت یادگیری

۴) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۵) مطالعه متون و منابع معرفی شده روانشناسی تحولی

۶) تهیه جدول یا نمودار خلاصه ویژگی ها و کیفیت تحولات بدنی، شناختی، عاطفی، اجتماعی و اخلاقی از نطفه تا پایان کودکی

فعالیت عملکردی: ندارد

۵. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. انجام فعالیت های عملکردی برای درک عمیق تر، یادگیری بهتر و بکارگیری آموخته ها در موقعیت های واقعی آموزشی و انجام راهنمایی و مشاوره نیز مستلزم مشارکت همگانی دانشجویان در این فعالیت ها می باشد.

٤.منابع آموزشی

منابع اصلی:

- منصور، محمود(۱۳۹۲) روانشناسی ژنتیک تحول روانی از تولد تا پیری. تهران: انتشارات سمت
- منصور، محمود. دادستان، پریرخ(۱۳۹۲) روانشناسی ژنتیک۲ از روان تحلیل گری تا رفتارشناسی. تهران: انتشارات

سمت

- برک، لورا(۱۳۸۳) روان شناسی رشد از لقاح تا کودکی.(جلد اول) ترجمه یحیی سید محمدی. تهران: نشر ارسباران
- برک، لورا(۱۳۸۳) روان شناسی رشد از لقاح تا کودکی.(جلد دوم) ترجمه یحیی سید محمدی. تهران: نشر ارسباران

منبع فرعی:

- Thampson, D., Hogan, J.D., Clark, P.M.(۲۰۱۲). Development psychology in historical perspective. John willey and sons Inc
- Quinn, P.slater, A.M. (۲۰۱۲). Developmental psychology: Revisiting the classic studies. Sage publication Ltd.
- Kail. R.V. Cavanaugh, J.C.(۲۰۱۲).Human development: a life spans view. Cengage learning press.
- Kerig, P.K., schulz. M.S. Hauser, S.T. (۲۰۱۲). Adolesence and beyond: Family process and development. Oxford University press.
- Sogate, S.Reesse, E. (۲۰۱۲). Contemporary Debates in childhood education and development. Routledge press.
- Mitchdl, P.Zigler, F. (۲۰۱۱). Fundamentals of developmental psychology. Psychology press.
- Miller, P. (۲۰۱۱). Theoris of developmental psychology worth publishers, in corporated.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون(باز پاسخ، کوتاه پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) مباحث نظری پایان ترم به میزان ۱۵ نمره

ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۳ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۲ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف(یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «آسیب شناسی اجتماعی»

۱. معرفی درس و منطق آن:

آسیب شناسی اجتماعی، علم مطالعه و ریشه یابی نابهنجاری ها و بی نظمی های اجتماعی است. این رشته علمی به بررسی علل، شیوه های پیشگیری و درمان آسیب ها و نابسامانیهای اجتماعی نظیر اعتیاد، کج رفتاری های اقتصادی، طلاق، خودکشی، روسپیگری و .... می پردازد. دانشجو معلمان در جریان این درس با علل زیست شناختی، روان شناختی و جامعه شناختی موثر بر شکل گیری و شیوع آسیب های اجتماعی آشنا می شوند و در جهت پیشگیری اولیه این آسیب ها از طریق بهسازی محیط اجتماعی مدرسه فعال می شوند. آنها می آموزند که پیشگیری آسان تر و عاقلانه تر از درمان است و برای جلوگیری از بروز و شیوع کج رفتاری ها باید زمینه های اجتماعی آن را شناسایی کرد و از میان برداشت. برای این منظور دانشجویان اقدامات موثری را برای سالم سازی محیط اجتماعی خانواده و مدرسه طراحی می کنند و توانایی اجرای این طرح ها را در محل خدمت خود کسب می کنند. دانشجویان در این درس با گونه های مختلف آسیب های اجتماعی خصوصا آسیب های اجتماعی نوپدید آشنا می شوند و نسبت به نشانه های اولیه این آسیب ها در محیط های آموزشی حساسیت نشان می دهند.

مشخصات درس **نوع درس: نظری** **تعداد واحد: ۲** **زمان درس: ۳۲ ساعت** **پیشنیاز: آسیب شناسی روانی**	**نام درس: به فارسی: آسیب شناسی اجتماعی** **به انگلیسی: social pathology**			
	اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: اثرات پیشگیری اولیه، ثانویه و ثالثیه آسیب های اجتماعی را با یکدیگر مقایسه کند و نقش هر یک از سه سطح پیشگیری را در کنترل آسیب های اجتماعی تحلیل و گزارش کند. با توجه به تبیین های زیست شناختی، روان شناختی و جامعه شناختی آسیب های اجتماعی، سهم هر یک از این عوامل را در بروز آسیب های اجتماعی تحلیل و گزارش نماید. ضمن آشنایی با گونه های مختلف آسیب های اجتماعی، برنامه هایی را برای بهسازی محیط خانواده و مدرسه طراحی کند و به اجرا در آورد.			
شایستگی اساسی: **Ck&pck کد ۲-۱& ۳-۳& ٤-۳&**	**ملاک‌ها**	**سطح ۱**	**سطح۲**	**سطح۳**
	اهداف آسیب شناسی اجتماعی	مقصود از پیشگیری اولیه ، ثانویه و ثالثیه آسیب های اجتماعی را تشخیص داده و گزارش می نماید.	اثرات سه سطح پیشگیری از آسیب های اجتماعی را مقایسه کرده و مزایای هر یک از سطوح را مورد تحلیل قرار می دهد.	برای کاهش آسیب های اجتماعی طرحی را برای سه سطح پیشگیری در یک محیط آموزشی پیشنهاد می کند و می تواند در قالب یک برنامه مدون، آن را به اجرا در آورد.

	تبیین های زیست شناختی، روان شناختی و جامعه شناختی آسیب های اجتماعی	با نظریه های زیست شناختی، روان شناختی و جامعه شناختی آسیب های اجتماعی آشنا شده و می تواند آنها را گزارش نماید.	ارتباط و اثرات متقابل عوامل زیستی، روانی و اجتماعی آسیب های اجتماعی را تحلیل می کند و رویکرد تلفیقی نسبت به این عوامل را کسب کرده است.	با توجه به نقش عوامل زیستی، روانی و اجتماعی آسیب های اجتماعی، برنامه مداخله ای را برای یک کیس درگیر در یک آسیب اجتماعی طراحی و مراحل اجرایی آن را مشخص می کند.
	گونه های آسیب های اجتماعی	با شکل های مختلف آسیب های اجتماعی آشنا شده است و می تواند ویژگی های هر یک از آنها را گزارش نماید.	عوامل زیستی، روانی و اجتماعی هر یک از آسیب های اجتماعی را مشخص می کند و می تواند سهم هر یک از این عوامل را در شکل گیری آسیب مورد تحلیل قرار دهد.	برای فردی که درگیر یک آسیب اجتماعی شده است، با در نظر گرفتن کلیه عوامل زمینه ساز، برنامه مدونی را طراحی می کند و مراحل اجرایی آن را مشخص می کند.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: آسیب شناسی اجتماعی چیست؟

- چیستی آسیب شناسی اجتماعی، تعریف ها و مفهوم ها
- کج رفتاری و جرم
- تاثیرات اجتماعی کج رفتاری
- اهداف آسیب شناسی اجتماعی

تکالیف یادگیری:

۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

۲) مقایسه اثربخشی پیشگیری اولیه، ثانویه و ثالثیه آسیب های اجتماعی

تکالیف عملکردی: ندارد

فصل دوم: چرا مردم کج رفتاری می کنند؟

- تعریف کج رفتاری
- اثبات گرایی و کج رفتاری
- برساخت گرایی و کج رفتاری
- رویکرد تلفیقی درتعریف کج رفتاری
- دسته بندی علل و عوامل کج رفتاری
- پارادایم اثبات گرا
- پارادایم بر ساخت گرا

تکالیف یادگیری:
۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی
تکالیف عملکردی: ندارد

فصل سوم: عوامل موثر در کج رفتاری جرم

- آسیب شناسی خانواده
- آسیب شناسی مدرسه
- آسیب شناسی گروه همسالان
- آسیب شناسی وسایل جمعی
- عوامل محیطی کج رفتاری و جرم
- بزهکاری کودکان
- بزهکاری نوجوانان و جوانان
- جرم بزرگسالان

تکالیف یادگیری:
۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی
تکالیف عملکردی: ندارد

فصل چهارم: آسیب شناسی تغییر و نظام گسیختگی اجتماعی

- تعریف آسیب شناسی تغییر
- گسست فرهنگی
- بی اعتمادی، از خود بیگانگی، ناتوانی
- پس افتادگی فرهنگی
- بی سازمانی اجتماعی
- کشاکش اجتماعی
- نظام گسیختگی اجتماعی

تکالیف یادگیری:
۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی
تکالیف عملکردی: ندارد

فصل پنجم: بهنجاری نظم و نابهنجاری رفتار

فرد به جامعه و نظم
کارگرد گرایان و نظم اجتماعی
تضادگرایان و نظم اجتماعی
سرمایه اجتماعی، نظم و انحرافات

تکالیف یادگیری: مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی
تکالیف عملکردی: به اختیار استاد درس

فصل ششم: تبیین زیست شناختی کج رفتاری های اجتماعی

- نظریه باز پیدایی ژنتیکی
- نظریه لذت جویی و درد گریزی آیسنک
- برونگرایی و جرم
- تیپ شناسی شلدون
- تیپ شناسی زیستی
- نابهنجاری های کروموزومی
- ارث و شخصیت نا سازگار
- گروه های خونی و شخصیت
- ژنتیک و خطوط پوستی
- روش دودمان نامه

تکالیف یادگیری:

۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی: انتخاب یک کیس و بررسی ویژگی های زیست شناختی او بر اساس نظریه های ارائه شده در این فصل

فصل هفتم: تبیین روانشناختی کج رفتاری های اجتماعی

- ساختار شخصیت و کشاکش روانی
- اختلالات روانی، روان نژندی و روان پریشی
- اختلالات شخصیت

تکالیف یادگیری:

۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

۱)انتخاب یک کیس و بررسی ویژگی های روان شناختی او بر اساس نظریه های ارائه شده در این فصل

فصل هشتم: تبیین جامعه شناختی کج رفتاری اجتماعی

- نظریه آنومی (بی هنجاری) دورکیم
- نظریه فشار ساختاری
- نظریه کنترل اجتماعی
- نظریه همبستگی اجتماعی
- نظریه پیوند اجتماعی
- نظریه بازدارندگی

- دیدگاه تضاد
- نظریه فمینیستی
- دیدگاه کنش متقابل گرایی
- نظریه خرده فرهنگی
- نظریه انتقال فرهنگی
- نظریه برچسب
- نظریه بوم شناختی، مکتب شیکاگو

تکالیف یادگیری:

۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

۱) انتخاب یک کیس و بررسی ویژگی های جامعه شناختی او بر اساس نظریه های ارائه شده در این فصل

فصل نهم: گونه های آسیب های اجتماعی

۱. اعتیاد

فرآیند اعتیاد

تشخیص اعتیاد

عوارض جسمانی ، روانی و اجتماعی اعتیاد

نظریه هایی درباره علل سوء مصرف مواد مخدر

مبارزه با مواد مخدر

۲. کج رفتاری های اقتصادی

- کج رفتاری های اقتصادی یقه سفیدان
- کج رفتاری های اقتصادی سازمانی
- کج رفتاری های شغلی
- کج رفتاری های اقتصادی دون پایگان
- سرقت
- جرائم سازمان یافته

۳. طلاق

- تعریف طلاق
- انواع طلاق
- علل و انگیزه های طلاق
- عواقب و پیامد های طلاق
- فرزندان طلاق

٤. خودکشی

- فرآیند خودکشی

- انواع خود کشی
- علل و انگیزه های خودکشی

۵. روسپیگری و انحرافات جنسی

- روسپی و روسپیگری
- تعریف و طبقه بندی انحرافات جنسی
- علل و انگیزه های روسپیگری و انحرافات جنسی
- تبیین روانشناختی روسپیگری
- زنان آسیب دیده اجتماعی
- شیوه های پیشگیری و مبارزه

٦. آسیب های اجتماعی نوپدید

- استفاده جبر گونه از اینترنت
- کودکان، نوجوانان و رابطه جنسی در اینترنت
- ماهواره و آسیب های ناشی از آن
- کج رفتاری های سایبری(هک کردن، وندالیسم سایبری، پخش و انتشار ویروس)
- همسریابی اینترنتی
- آسیب شناسی تلفن همراه

تکالیف یادگیری:

۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

۱) انتخاب یک کیس درگیر در یکی از گونه های آسیب های اجتماعی مطرح شده در این فصل و بررسی علل بروز آسیب و طراحی برنامه پیشگیری ثانویه وثالثیه برای آن شخص

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری همراه با مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. کار گروهی دانشجویان فرصت های یادگیری غیر مستقیم و غیر رسمی را فراهم می آورد. فعالیت های عملکردی بکارگیری آموخته های نظری را در موقعیت های واقعی آموزشی ممکن می سازد.

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

- ستوده، هدایت الله. (۱۳۸۷) آسیب شناسی اجتماعی (جامعه شناسی انحرافات اجتماعی). تهران: انتشارات آوای نور
- شعاع کاظمی، مهرانگیز و مومنی جاوید، مهرآور. (۱۳۹۱) آسیب های اجتماعی نوپدید (با تاکید بر تئوری های زیر بنایی و راهکارهای مقابله ای). تهران: انتشارات آوای نور
- صدیق سروستانی، رحمت الله. (۱۳۸۹) آسیب شناسی اجتماعی(جامعه شناسی انحرافات اجتماعی). تهران: انتشارات سمت

منبع فرعی:

– ولیس،اتریشیا. (۱۳۸۹).روان شناسی اینترنت. ترجمه فضل الله قنادی،دکتر بهنام اوحدی و حمیرا صفوی همامی.اصفهان:انتشارات ویراستار با همکاری انتشارات نقش خورشید

–کوپر،آل.(۱۳۸۸).اینترنت و کمین اخلاقی، نیمه پنهان قدرت. ترجمه دکتر سید حمید مرتضوی و بتول جباران. تهران: نشر دانژه

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون (باز پاسخ، کوتاه پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) مباحث نظری پایان ترم به میزان ۱۵نمره

ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۳ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۲نمره

سرفصل درس «آسیب شناسی روانی»

معرفی درس و منطق آن:

آسیب شناسی روانی یک رشته علمی است که به ریشه ها، نشانه ها و درمان اختلالات روانی می پردازد. فرد مبتلا به اختلال روانی، پریشان است و رنج روانی ، هیجانی و جسمی قابل توجهی را تجربه می کند. اختلال روانی، توانایی فرد را برای عمل کردن در سطح قابل قبول کاهش می دهد. فرد مبتلا به آسیب روانی ممکن است خود یا دیگری را به مخاطره اندازد و رفتارهایی از خود نشان دهد که از لحاظ اجتماعی و فرهنگی غیر قابل قبول است. اختلال های روانی علاوه بر فرد مبتلا، فشار روانی و هزینه های زیادی را بر خانواده و جامعه تحمیل می کند. با توجه به احتمال بروز آسیب های روانی در سنین کودکی و نوجوانی، مشاور مدرسه می بایست توانایی لازم را برای شناسایی علائم اختلال های روانی در دانش آموزان و ارائه کمک های اولیه و ارجاع به مراکز تخصصی داشته باشد. در غیر اینصورت نشانه های اولیه اختلال مورد غفلت قرار گرفته و سلامت روانی دانش آموزان با تهدید جدی تر روبرو می شود. همچنین با توجه به احتمال بروز آسیب های روانی در میان خانواده های دانش آموزان و کارکنان مدرسه، آشنایی دانشجویان رشته مشاوره باعلائم اختلال های روانی در بزرگسالان مفید است. درس آسیب شناسی روانی دانشجو معلمان را در زمینه شناسایی بموقع نشانه های اختلال روانی در محیط مدرسه و اقدام مناسب توانمند می سازد.

مشخصات درس نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲ زمان درس: ۳۲ ساعت پیش نیاز:مباحث اساسی روان شناسی- روان شناسی شخصیت	**نام درس: به فارسی: آسیب شناسی روانی** **به انگلیسی: psychopathology**			
	اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: با مطالعه دیدگاه های نظری متفاوت در مورد علل بروز و روش های درمان آسیب های روانی، توانایی استفاده از آموخته های نظری را در محیط های آموزشی کسب می کند. ضمن آشنایی با ملاک های تشخیصی اختلالات روانی می تواند نشانه ها ی مورد نظر را در دانش آموزان، خانواده های آنان و معلمان در مدرسه بموقع شناسایی کرده و کمک های اولیه را در اختیار آنان قرار دهد. همچنین افراد مبتلا به اختلالات روانی را جهت استفاده از کمک های تخصصی به مراجع ذیربط ارجاع دهد.			
شایستگی اساسی: **Ck&pck کد ۲-۱& ۳-۳& ٤-۳&**				
	ملاک‌ها	**سطح۱**	**سطح۲**	**سطح۳**
	طبقه بندی و تشخیص آسیب	ضمن آشنایی با جدیدترین ویراست راهنمای تشخیصی و	توانایی کاربرد ملاک های تشخیصیDSM را برای شناسایی اختلالات روانی	می تواند با استفاده از DSM فرضیه هایی را در مورد تشخیص اختلالات

	های روانی	آماری اختلال های روانی(DSM)، توانایی استفاده از این منبع را کسب کرده است.	در محیط مدرسه کسب کرده است.	روانی در محیط مدرسه در نظر گرفته و مراجعین را به مراکز تخصصی مربوطه ارجاع می دهد.
	دیدگاه های نظری در مورد علل بروز آسیب های روانی	با رویکردهای مختلف نسبت به علل آسیب های روانی آشنا شده است و نقطه نظرهای اصلی هر یک را درک کرده است.	نقاط ضعف و قوت هر یک از دیدگاه های نظری را در مورد علل بروز آسیب های روانی مورد تحلیل قرار می دهد.	می تواند به یک رویکرد کل نگر در مورد هر یک از آسیب های روانی دست یافته و با استفاده از تلفیق این دیدگاه ها به تصویر دقیق تری از آسیب های روانی دست یابد.
	ارزیابی افراد از نظر ابتلا به آسیب های روانی و ارائه کمک های اولیه	روش انجام معاینه وضعیت روانی و اجرای مصاحبه بالینی را به صورت نظری آموخته است.	براساس مشاهدات عینی و مصاحبه بالینی می تواند آسیب روانی احتمالی را تشخیص دهد.	می تواند طرح مقدماتی برای ارائه کمک های اولیه به شخص مبتلا به یک آسیب روانی را طراحی کند. و ضمن ارجاع فرد به مراکز تخصصی، همکاری لازم را جهت تسهیل فرایند بهبودی مراجع انجام دهد.
	روش های تحقیق در آسیب شناسی روانی	با روش های تحقیق مورد استفاده در آسیب شناسی روانی آشنا شده است.	ضمن مقایسه روش های تحقیق مختلف، موارد کاربرد هر یک را گزارش می کند.	می تواند یک طرح پژوهشی را پیشنهاد و اجرا نماید.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: نابهنجاری

- تعریف نابهنجاری و آسیب روانی
- تاریخچه آسیب شناسی روانی
- رویکردهای نظری در آسیب شناسی روانی
- تاثیر اختلال های روانی بر فرد، خانواده و جامعه
- روش های تحقیق در آسیب شناسی روانی

تکالیف یادگیری:

۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

۲) مقایسه و ارزیابی رویکردهای مختلف در مورد علل و درمان اختلالات روانی

تکالیف عملکردی: ندارد

فصل دوم: طبقه بندی، تشخیص، و درمان اختلال های روانی

- فرایند تشخیص بر اساس راهنمای تشخیصی و آماری اختلال های روانی(DSM)
- ارزیابی، معاینه و آزمون های روان شناختی
- درمان اختلال های روانی
- روان درمانی(روانکاوی، رفتار درمانی، شناخت درمانی، گروه درمانی، خانواده درمانی، زوج درمانی، هیپنوتیزم و .....)
- درمان های زیست شناختی(دارو درمانی، درمان با تشنج الکتریکی، سایر درمان های زیستی)

تکالیف یادگیری:

۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

۲) مقایسه و ارزیابی روش های درمانی مختلف و دست یافتن به رویکرد تلفیقی برای درمان این اختلال ها

تکالیف عملکردی: ندارد

فصل سوم: اختلال های اضطرابی

۱. اختلال وحشت زدگی
۲. گذر هراسی
۳. هراس مشخص
۴. هراس اجتماعی
۵. اختلال وسواس فکری- عملی
۶. اختلال فشار روانی پس آسیبی
۷. اختلال فشار روانی حاد
۸. اختلال اضطراب فراگیر
۹. سبب شناسی و درمان اختلال های اضطرابی

تکالیف یادگیری:

۱)مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

۱)مشاهده یک کیس مبتلا به یکی از اختلال های اضطرابی و گزارش نشانه های تشخیصی اختلال در آن شخص

۲)طراحی برنامه مداخله اولیه برای کمک به یک فرد مبتلا به یکی از اختلال های اضطرابی

۳)شناسایی مراکز روان درمانی وتهیه گزارش از برنامه های درمان اختلال های اضطرابی

فصل چهارم: اختلال های جسمانی شکل

۱. اختلال جسمانی کردن
۲. اختلال تبدیلی
۳. اختلال درد
۴. خودبیمار انگاری
۵. اختلال بد شکلی بدن
۶. سبب شناسی و درمان اختلال های جسمانی شکل

تکالیف یادگیری:

۱)مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:ندارد

فصل پنجم: اختلال های جنسی و هویت جنسی

۱.کژکاری های جنسی
۲.نابهنجاری های جنسی
۳.اختلال هویت جنسی در کودکان و نوجوانان
۴.آسبب شناسی و درمان کژکاری های جنسی، نابهنجاری های جنسی و هویت جنسی

تکالیف یادگیری:

۱)مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:ندارد

فصل ششم:اختلال های خلقی

۱. اختلال افسردگی
- اختلال اقسردگی عمده
- اختلال افسرده خویی
- ملال پیش قاعدگی

۲.اختلال دوقطبی
- اختلال دوقطبی نوع یک
- اختلال دوقطبی نوع دو
- اختلال ادواری خویی

۳. سبب شناسی و درمان اختلال های خلقی

تکالیف یادگیری:

۱)مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

۱)مشاهده یک کیس مبتلا به یکی از اختلال های خلقی و گزارش نشانه های تشخیصی اختلال در آن شخص
۲)طراحی برنامه مداخله اولیه برای کمک به یک فرد مبتلا به یکی از اختلال های خلقی
۳)شناسایی مراکز روان درمانی وتهیه گزارش از برنامه های درمان اختلال های خلقی

فصل هفتم: اسکیزوفرنیا و سایر اختلال های روان پریشی

۱.نوع پارانویایی
۲. نوع آشفته
۳.نوع کاتاتونیایی
۴.نوع نامتمایز
۵.نوع باقیمانده
۶. اختلال اسکیزوفرنی فرم
۷. اختلال اسکیزوافکتیو
۸. اختلال هذیانی
۹. اختلال روان پریشی کوتاه مدت
۱۰. اختلال روان پریشی

تکالیف یادگیری:

۱)مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی: ندارد

فصل هشتم: اختلال های شخصیت

۱. اختلال شخصیت پارانویایی
۲. اختلال شخصیت اسکیزوئید
۳. اختلال شخصیت اسکیزوتایپی
۴. اختلال شخصیت ضد اجتماعی
۵. اختلال شخصیت مرزی
۶. اختلال شخصیت نمایشی
۷. اختلال شخصیت خودشیفته
۸. اختلال شخصیت اجتنابی
۹. اختلال شخصیت وابسته
۱۰. اختلال شخصیت وسواسی- اجباری

تکالیف یادگیری:

۱)مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:ندارد

فصل نهم: اختلال هایی که معمولا نخستین بار دوره شیرخوارگی، کودکی یا نوجوانی تشخیص داده می شوند

۱. عقب ماندگی ذهنی
۲. اختلال های یادگیری
۳. اختلال مهارت های حرکتی
۴. اختلال های ارتباطی
۵. اختلال های فراگیر رشد
۶. اختلال های کاستی توجه و رفتار ایذایی*
۷. اختلال های تغذیه و خوردن در شیرخوارگی یا اوایل کودکی
۸. اختلال های تیک
۹. اختلال های دفع
۱۰.اختلال های کنترل تکانه
۱۱. سایر اختلال های دوران کودکی(اختلال اضطراب جدایی، اختلال سکوت پیشگی انتخابی، اختلالات دلبستگی واکنشی، اسکیزوفرنی با شروع در دوره کودکی)
۱۲. سایر مشکلات دوران کودکی که ممکن است مورد توجه بالینی باشند (مشکلات مربوط به روابط والد- فرزند، بدرفتاری بدنی یا جنسی با کودک و نوجوان، غفلت از کودک یا نوجوان، داغدیدگی)

تکالیف یادگیری:

۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

۱) مشاهده یک کیس مبتلا به یکی از اختلالات مطرح شده و گزارش نشانه های تشخیصی آن
۲) طراحی برنامه مداخله اولیه برای کمک به آن کیس
۳) شناسایی مراکز تخصصی معتبر و تهیه گزارش از برنامه های درمانی یکی از این مراکز

فصل دهم: دلیریوم، زوال عقل، اختلال های یاد زدایشی و سایر اختلال های شناختی

۱. دلیریوم
۲. زوال عقل
۳. اختلال های یاد زدایشی
۴. اختلال های شناختی

تکالیف یادگیری:

۱)مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی: ندارد

فصل یازدهم: اختلال های مرتبط با مواد

۱. اختلال های مرتبط با الکل

۲. اختلال های مرتبط با نیکوتین

۳. اختلال های مرتبط با سایر مواد روانگردان

٤. سبب شناسی و درمان اختلال های مرتبط با مواد

تکالیف یادگیری:

۱)مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

۱)مشاهده یک کیس مبتلا به یکی از اختلال های مرتبط با مواد و گزارش نشانه های تشخیصی اختلال در آن شخص

۲)طراحی برنامه مداخله اولیه برای کمک به یک فرد مبتلا به اعتیاد به مواد مخدر

۳)شناسایی مراکز روان درمانی و ترک اعتیادوتهیه گزارش از برنامه های درمان آن مرکز

فصل دوازدهم: اختلال های خوردن

۱. بی اشتهایی عصبی

۲. پرخوری عصبی

۳. سبب شناسی و درمان اختلال های خوردن

تکالیف یادگیری:

۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی: ندارد

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری همراه با مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. کار گروهی دانشجویان فرصت های یادگیری غیر مستقیم و غیر رسمی را فراهم می آورد. فعالیت های عملکردی بکارگیری آموخته های نظری را در موقعیت های واقعی آموزشی ممکن می سازد.

٤. منابع آموزشی

منابع اصلی:

۱.هالجین، ریچارد پی.، کراس ویتبورن، سوزان. (۱۳۹۰) آسیب شناسی روانی ، دیدگاه های بالینی در باره اختلال های روانی (جلد اول و دوم) ترجمه یحیی سید محمدی. تهران: نشر روان

۲.سادوک، بنجامین جیمز. و الکوت سادوک، ویرجینیا. (۱۳۸۷) خلاصه روانپزشکی (جلد اول و دوم و سوم) ترجمه دکتر رفیعی و دکتر رضاعی. تهران: انتشارات ارجمند

۳.سلیگمن، مارتین. ، روزنهان، دیوید. و والکر، الاین. (۱۳۸۷) آسیب شناسی روانی (جلد اول و دوم) ترجمه دکتر رضا رستمی و همکاران. تهران: انتشارات ارجمند
۴.شرودر، کارولین اس. و گوردون، بتی آن. (۱۳۹۰) سنجش و درمان مشکلات دوران کودکی، راهنمای روان شناسان بالینی و روانپزشکان ترجمه مهرداد فیروزبخت. تهران: نشر دانژه

منابع فرعی:

۱.انجمن روانپژشکی آمریکا (۱۳۸۶) متن تجدید نظر شده راهنمای تشخیصی و آماری اختلال های روانی. ترجمه دکتر محمد رضا نیکخو و هامایاک آوادیس یانس. تهران: انتشارات سخن
۲.شاملو، سعید. (۱۳۸۸). آسیب شناسی روانی. تهران: انتشارات رشد
گروه مولفان (۱۳۹۲) آسیب شناسی روانی بر اساس DSM-۵ (جلد اول و دوم) ترجمه مهدی گنجی. تهران: نشر ساوالان
۳.دادستان، پریرخ. (۱۳۸۹) روان شناسی مرضی تحولی از کودکی تا بزرگسالی (جلد اول و دوم) . تهران: انتشارات سمت

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون (باز پاسخ، کوتاه پاسخ، چند گزینه ای و ترکیبی) از مباحث نظری ترم ۱۴ نمره

ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۳ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۳ نمره

سرفصل درس «روان شناسی اجتماعی»

۱. معرفی درس و منطق آن:

انسان موجودی اجتماعی است و رفتار او از دیگران اثر می پذیرد.روانشناسی اجتماعی، یک رشته علمی است که نفوذو تاثیر اجتماعی را مورد مطالعه قرار می دهد. نفوذ اجتماعی، عاملی است که افکار، احساسات و رفتار های انسان را حتی در غیاب منبع نفوذ، تحت تاثیر قرار می دهد. روانشناسی اجتماعی نه تنها یک علم اجتماعی بنیادی است که به مطالعه ماهیت و عوامل تعیین کننده رفتار اجتماعی انسان می پردازد،بلکه رشته ای کاربردی است که بیشترین ارتباط را با انواع مشکلات و موضوعات اجتماعی دارد و می تواند در یافتن راه حل های مشکلات اجتماعی کمک کند. ارائه درس روانشناسی اجتماعی به دانشجومعلمان کمک می کند تا به درک عمیق تری نسبت به ریشه های اجتماعی رفتار انسان دست پیدا کنند و آموخته های خود را برای شناسایی مشکلات اجتماعی در محیط مدرسه و یافتن راه حل هایی برای این مشکلات مورداستفاده قرار دهند. در درس روان شناسی اجتماعی، دانشجویان با مباحث اساسی روان شناسی اجتماعی نظیر نفوذ اجتماعی،همنوایی،رهبری،اطاعت و فرمانبرداری،جامعه پذیری،تکوین و تغییر نگرش ها و....آشنا می شوند و به دیدگاه روشنی نسبت به تاثیر تعاملات اجتماعی بر رفتار دانش آموزان دست پیدا می کنند.دانشجویان با استفاده از آموخته های خود در این درس، توانایی طراحی و اجرای برنامه های جمعی اثر بخش را در محیط های آموزشی کسب می کنند.

مشخصات درس نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲ زمان درس: ۳۲ ساعت پیشنیاز: مباحث اساسی درروان شناسی نحوه تدریس:	**نام درس: به فارسی: روان شناسی اجتماعی** **به انگلیسی:social psychology**			
	اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: ضمن آشنایی با تعاریف مختلفی از روان شناسی اجتماعی، به دیدگاه روشنی از این رشته علمی دست پیدا می کندو نقاط مشترک و تفاوت های روان شناسی اجتماعی را با روان شناسی عمومی و جامعه شناسی مورد تجزیه و تحلیل قرار می دهد. همراه با مطالعه سیر تحولی این رشته علمی، با نظریه های اولیه و جدید مطرح در حوزه روان شناسی اجتماعی آشنا می شود و ضمن مقایسه این نظریه ها، امتیازات و محدودیت های هر نظریه را گزارش داده و تفسیر می کند. شناخت روشنی نسبت به مباحث اساسی روان شناسی در مورد چگونگی تاثیر عوامل اجتماعی بر افکار، احساسات، و رفتار افراد کسب کرده و دانش خود را برای درک عمیق تر تعاملات اجتماعی در محیط های آموزشی مورد استفاده قرار می دهد.			
شایستگی اساسی: **Ck&pck کد ۲-۱& ۳-۳ &۳-٤**	**ملاک‌ها**	**سطح ۱**	**سطح۲**	**سطح۳**
	تعاریف روان شناسی اجتماعی	دانشجو می تواندتعاریف مختلفی از روان شناسی اجتماعی را بازگو کند.	ضمن آشنایی با تعاریف مختلفی از روان شناسی اجتماعی، نقاط مشترک و تفاوت های روان شناسی اجتماعی را با	رویکردروان شناسی اجتماعی، روان شناسی عمومی و جامعه شناسی را در تبیین ریشه های رفتار انسان،مورد ارزیابی قرار داده

			روان شناسی عمومی و جامعه شناسی مورد تجزیه و تحلیل فرار می دهد.	و از ترکیب آنها به درک روشن تری از انسان دست پیدا می کند.
	تاریخچه و نظریه های مطرح در روان شناسی اجتماعی	نسبت به نظریه های اولیه و جدید مطرح در حوزه روان شناسی اجتماعی دانش لازم را کسب کرده است.	ضمن مقایسه این نظریه ها، امتیازات و محدودیت های هر نظریه را گزارش داده و تفسیر می کند.	قادر است دیدگاه های نظری موجود در موردهر یک از مباحث اساسی مطرح درروان شناسی اجتماعی را در قالب جدول و نمودار مقایسه و ارزیابی کند.
	مباحث اساسی در روان شناسی اجتماعی	به دانش پایه در موردمباحث اساسی روان شناسی اجتماعی دست یافته است.	ارتباط میان مباحث اساسی روان شناسی اجتماعی و مسائل مطرح در محیط آموزشی را درک می کندو با استفاده از آموخته های خود، تبیین روشنی را در مورد عوامل اجتماعی موثر بر رفتار دانش آمو زان ارائه می کند.	با تکیه بر دیدگاه های نظری مطرح در روان شناسی اجتماعی، برنامه های عملی برای تغییر نگرش و رفتار دانش آموزان و کارکنان در محیط آموزشی طراحی و اجرا می کند.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول:تعریف، تاریخچه و روش های تحقیق در روان شناسی اجتماعی

- تعریف روان شناسی اجتماعی
- سیر تاریخی علم روان شناسی اجتماعی
- روش های تحقیق در روان شناسی اجتماعی

تکالیف یادگیری:

۱)مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

۲)مقایسه تعاریف روان شناسی اجتماعی و خلاصه کردن نکات مشترک و تفاوت های این نظریه ها در قالب یک جدول

تکالیف عملکردی:ندارد

فصل دوم: نظریه ها در روان شناسی اجتماعی

- نظریه های یادگیری
- نظریه های شناختی

- نظریه های انگیزشی
- نظریه های جامعه شناختی
- نظریه های زیست شناختی
- نظریه نقش

تکالیف یادگیری:

۱)مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

۲) مقایسه دیدگاه های نظری و ارزیابی نقاط قوت ومحدودیت های هر یک از آنها

تکالیف عملکردی:ندارد

فصل سوم: رفتار در گروه

- نفوذ اجتماعی
- الگوی تاثیر اجتماعی
- الگوی انگیزشی تاثیر حضور دیگران
- تماشاچیان فعال
- مشخصه های گروه

تکالیف یادگیری:

۱)مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

۱)معرفی یک موقعیت نمونه برای نفوذ اجتماعی و کاربرد دیدگاه های نظری برای روشن شدن مکانیسم نفوذ اجتماعی در این موقعیت

فصل چهارم: نفوذ اجتماعی و کنترل

- همنوایی
- عوامل موثر در همنوایی
- ویژگی های فردی و همنوایی
- فرهنگ و همنوایی
- عوامل موقعیتی و همنوایی
- تفاوت های دو جنس در همنوایی
- توهم کنترل
- تفاوت های فردی در درک کنترل
- واکنش در برابر از دست دادن کنترل

تکالیف یادگیری:

۱)مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

۱)معرفی یک موقعیت نمونه برای همنوایی و کاربرد دیدگاه های نظری برای روشن شدن انگیزه ها و چگونگی همنوایی در این موقعیت

فصل پنجم: رهبری و مدیریت

- خصیصه های رهبری
- نظریه بزرگ مرد در رهبری
- نظریه جبر اجتماعی یا روح زمان در رهبری
- عوامل موثر بر کارایی رهبری
- نظریه اقتضایی فیدلر در رهبری
- مدیران و تغییر
- الگو های تعاملی: نفوذ متقابل رهبران و پیروان

تکالیف یادگیری:

۱)مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

۱)انتخاب یک رهبر یا مدیر موفق و کاربرد دیدگاه های نظری مرتبط با رهبری و مدیریت برای درک بهتر کیس انتخاب شده

فصل ششم: اطاعت و فرمانبرداری

- عوامل موثر بر اطاعت و فرمانبرداری
- روش های جلب اطاعت

تکالیف یادگیری:

۱)مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

۲)طراحی یک موقعیت آزمایشی برای فرمانبرداری و بررسی عوامل موثر بر اطاعت در این آزمایش

فصل هفتم:جامعه پذیری یا اجتماعی شدن فرد

- تعریف جامعه پذیری و هدف های آن
- جامعه پذیری و فرهنگ پذیری
- نظریه های جامعه پذیری

تکالیف یادگیری:

۱)مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:ندارد

فصل هشتم: اخلاق و ارزش های اخلاقی

- دیدگاه بد سرشت بودن ذاتی انسان

- دیدگاه نیک سیرت بودن فطری انسان
- دیدگاه نه بد و نه خوب بودن انسان
- اخلاق در مذهب
- مراحل رشد اخلاقی از نظر پیاژه و کلبرگ
- رویکردهایی به آموزش اخلاق از نظر روان شناسی

تکالیف یادگیری:

۱)مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

۲)طراحی یک معمای اخلاقی و بررسی مرحله رشد اخلاقی افراد در گروه آزمایشی

فصل نهم: پرخاشگری

- دیدگاه ذاتی بودن پرخاشگری
- دیدگاه اکتسابی بودن پرخاشگری
- نقش رسانه های گروهی در آموزش پرخاشگری
- کنترل پرخاشگری

تکالیف یادگیری:

۱)مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:ندارد

فصل دهم: نگرش ها و چگونگی تکوین آنها

- ویژگی های نگرش
- ابعاد نگرش ها
- تکوین نگرش ها

تکالیف یادگیری:

۱)مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:ندارد

فصل یازدهم: نظریه تغییر نگرش

- الگوهای یادگیری تغییر نگرش
- الگوهای شناختی تغییر نگرش
- الگوهای کارکردی

تکالیف یادگیری:

۱)مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

۲) طراحی برنامه تغییر یک نگرش انتخابی و ارائه گزارش در مورد نحوه اجرا و میزان تاثیرات این برنامه

فصل دوازدهم: اندازه گیری و سنجش نگرش ها

- مقیاس های نگرش
- مصاحبه زمینه یاب
- متون پوشیده یا مبدل
- روش افتراقی معنایی
- سایر روش های اندازه گیری نگرش ها

تکالیف یادگیری:

۱)مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

۲)طراحی و اجرای یک برنامه سنجش نگرش و ارائه نتایج به کلاس

فصل سیزدهم:افکار عمومی

- افکار عمومی چگونه شکل می گیرد؟
- عوامل موثر بر افکار عمومی

تکالیف یادگیری:

۱)مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:ندارد

فصل چهاردهم: پیشداوری،تبعیض،تفکر قالبی

- پیشداوری چگونه شکل می گیرد؟
- تبعیض،جنبه رفتاری پیشداوری
- ارتباط پیشداوری،تبعیض و تفکر قالبی

تکالیف یادگیری:

۱)مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

۲)طراحی یک پژوهش برای بررسی پیشداوری و تفکر قالبی اعضای کلاس همراه با ارائه گزارش در مورد نتایج پژوهش به کلاس

فصل شانزدهم:روابط متقابل اشخاص

- چرا با دیگران ارتباط برقرار می کنیم؟

- عوامل موثر بر جاذبه میان فردی
- از جاذبه اولیه تا روابط صمیمانه
- دوستی و عشق:تفاوت کمی یا کیفی؟
- انواع عشق

تکالیف یادگیری:

۱)مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

۲)انتخاب یک رابطه دوستانه یا عاشقانه و استفاده از دیدگاه های نظری برای تبیین آن رابطه

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری همراه با مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. کار گروهی دانشجویان فرصت های یادگیری غیر مستقیم و غیر رسمی را فراهم می آورد. فعالیت های عملکردی بکارگیری آموخته های نظری را در موقعیت های واقعی آموزشی ممکن می سازد.

٤. منابع آموزشی

منبع اصلی:

- ستوده،هدایت الله.(۱۳۹۲).روان شناسی اجتماعی.تهران:آوای نور
- کریمی،یوسف.(۱۳۸۸).روان شناسی اجتماعی،نظریه ها،مفاهیم و کاربردها.تهران:نشر ارسباران
- بدار،لوک،دزیل،ژوزه و لامارش،لوک.(۱۳۸۷).روان شناسی اجتماعی.ترجمه دکتر حمزه گنجی .تهران:نشر ساوالان.

منبع فرعی:

- برکوویتز،لئونارد.(۱۳۹۰).روان شناسی اجتماعی.ترجمه دکتر محمد حسین فرجادو عباس محمدی اصل.تهران:انتشارات اساطیر
- کلاین برگ،اتو.(۱۳۸۶).روان شناسی اجتماعی.ترجمه علی محمد کاردان.تهران:شرکت انتشارات علمی و فرهنگی
- ارونسون،الیوت.(۱۳۹۱).روان شناسی اجتماعی.ترجمه دکتر حسین شکر کن.تهران:انتشارات رشد
- بونک،آبراهام.پی و وگت،مارک.ون.(۱۳۸۹).روان شناسی اجتماعی کاربردی. ترجمه دکتر مجید صفاری نیا و پرستو حسن زاده. تهران:نشر ویرایش

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون (باز پاسخ، کوتاه پاسخ، چند گزینه ای و ترکیبی) از مباحث نظری ترم ۱۵ نمره

ارزشیابی فرآیند:

نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۳نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۲ نمره

سرفصل درس «روانشناسی شخصیت»

معرفی درس و منطق آن:

روانشناسی شخصیت، مطالعه علمی صفات و خصوصیات نسبتا پایدارپدیده های روانی و رفتاری افراد را در موقعیت های گوناگون بر عهده دارد. مسائل شخصیتی الگوی دیرپایی از تجارب درونی و رفتارهای منحرف از هنجارهای فرهنگی فرد و اجتماع هستند که به صورت فراگیراز دوران نوجوانی تا بزرگسالی نسبتا پایدار مانده و منجر به اضطراب و اختلال می گردند. درس روانشناسی شخصیت همانند گذشته، دارای نقش مهمی در شناخت بهتر دانشجو–معلمان مشاوره، از ساختارهای شخصیتی دانش آموزان در محیط های آموزشی و پرورشی دارد. شناخت سیر تحولی روانشناسی شخصیت از آغاز تا کنون، توانایی توضیح و تبیین نظریه های عمده شخصیت و استفاده از آن در حوزه های اصلی روانشناسی و مشاوره و ساخت و پدیدایی ماهیت انسان، بخصوص در محیط های آموزشی، از اهداف و دلایل ارائه این درس می باشند. برای نیل به اهداف یاد شده، دانشجویان باید توانایی تحلیل برنامه درسی روانشناسی شخصیت و تطبیق آن با نیازهای دانش آموزان یا مراجعان در حین آموزش و ارائه خدمات راهنمایی و پرورشی را کسب نموده و فرصت های یادگیری مؤثر و ارتقاء سلامت روانی دانش آموزان را با بهره گیری از ظرفیت های روانی–شخصیتی یادگیرندگان یا مراجعان، در محیط های واقعی زندگی یا آموزشی طراحی نمایند.

مشخصات درس

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

زمان درس: ۳۲ ساعت

پیشنیاز:روانشناسی تحولی

نام درس:

به فارسی: روانشناسی شخصیت

به انگلیسی: Personality Psychology

اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:

با شناخت سیر تحولی نظریه های اصلی روانشناسی شخصیت و بکارگیری آن در حوزه روانشناسی و مشاوره و درک ساخت و پدیدایی ماهیت انسان و فرایندهای روانی در طول رشد و ارتباط آن با مباحث اساسی در حوزه آموزش و پرورش و تحول و شکل گیری رفتار و شخصیت فرد را مورد شناسایی و تحلیل قرار داده و ارتباط آن با نیازهای فعلی یادگیرندگان یا مراجعان در موقعیت های واقعی زندگی یا آموزشی و اجتماعی محل خدمت خود را گزارش نماید.

با شناخت بهتر صفات و ویژگی های شخصیتی، چگونگی ساخت و پدیدایی فرایندهای روانی مربوط به ساختار شخصیت و ماهیت انسان را تحلیل نماید وبا مقایسه موضوع های اساسی شخصیت؛ شامل مفاهیم اساسی، نظریه ها و تحول ویژگی ها و صفات، با زندگی روزمره، نیازهای آنان را بهتر درک نمایند و متناسب با این نیازها خدمات راهنمایی، مشورتی و مشاوره ای را به دانش آموزان یا مراجعان در موقعیت های واقعی آموزشی و زندگی محل سکونت و خدمت خود طراحی و ارائه نماید.

شایستگی اساسی:

Ck&pck کد ۲-۱& ۳- &۳-٤ &۳

ملاک‌ها	سطح ۱	سطح۲	سطح۳
مفاهیم اساسی شخصیت	در مورد موضوعات اساسی شخصیت در فرایندهای روانی در طول رشد صرفا	موضوعات اساسی شخصیت و رشد فرایند های روانی و تفاوت و تشابه مباحث را مورد	مباحث اساسی شخصیت و رشد فرایندهای روانی و تفاوت و تشابه مفاهیم و رابطه آنها با یکدیگر را

		اطلاعات ارائه شده را جمع آوری و بدون ارائه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارائه نموده است.
	نظریه های شخصیت	در مقایسه نظام ها و نظریه های شخصیت، صرفا اطلاعات و دانش موجود را جمع آوری و بدون مقایسه و تحلیل این دیدگاه ها، آن را گزارش نموده است.	نظام ها و نظریه های روانشناسی شخصیت را با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و یافته های ناشی از این مقایسه را به صورت منسجم گزارش نموده است.	نظام ها و نظریه های روانشناسی شخصیت و تفاوت و تشابه آنها را مورد مقایسه و تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده و یافته ها و دست آوردهای خود را به صورت مکتوب گزارش نموده است.
	ساخت و پدیدایی ماهیت انسان	در موضوع ساخت و پدیدایی ماهیت انسان، صرفا دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود را گزارش نموده است.	موضوع ساخت و پدیدایی درک ماهیت انسان را از جهت شباهت ها و تفاوت ها با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	ساخت و پدیدایی ماهیت انسان را از لحاظ ویژگی، تفاوت ها و شباهت ها با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده است و دلایل و استدلال خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه داده است.

٦. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: مفاهیم اساسی روانشناسی شخصیت

- تعریف شخصیت
- قلمرو شخصیت
- بنیادهای زیستی، فرهنگی و تحولی شخصیت
- شخصیت به عنوان یک سیستم پیچیده
- پژوهش در شخصیت
- سنجش و ارزیابی شخصیت

فعالیت یادگیری:

۱۲) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۱۳) تکمیل جدول روند تغییرات آموزش روانشناسی شخصیت

۱۴) مطالعه منابع معرفی شده در زمینه روانشناسی شخصیت

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل دوم: نظریه های روانشناسی شخصیت

- نظریه های روان تحلیل گری: مفاهیم، اصول و مطابقت فرهنگی(فروید، یونگ، آدلر، هورنای، اریک فرام، روابط شیء، کوهات، روانشناسی من)
- نظریه های رفتاری: مفاهیم، اصول، شاخه های اصلی و مطابقت فرهنگی(رفتارگرایی کلاسیک، رفتارگرایی پاسخگر، نظریه های رفتاری شناختی–اجتماعی بندورا، راتر و میشل)
- نظریه های انسان نگری و هستی نگری: مفاهیم، اصول، شاخه های اصلی و مطابقت فرهنگی(پدیدار شناختی، راجرز، مازلو)
- نظریه های صفات: مفاهیم، اصول، شاخه های اصلی و مطابقت فرهنگی(آیزنگ، کتل، آلپورت و پنج عاملی مک کری و کوستا)
- نظریه های شناختی: مفاهیم، اصول، شاخه های اصلی و مطابقت فرهنگی(نظریه شناختی کلی)
- نظریه های شرقی: مفاهیم، اصول، شاخه های اصلی و مطابقت فرهنگی(بودیسم، صوفیسم، نظریه های اسلامی، ذن و یوگا)
- مقایسه نظریه ها از نظرعوامل اساسی شخصیت، ماهیت انسان شناسی و تحول

فعالیت یادگیری

۷) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۸) مطالعه متون و منابع معرفی شده روانشناسی شخصیت

فعالیت عملکردی

۳) تهیه جدول مقایسه دیدگاهها و نظریه های روانشناسی شخصیت

فصل سوم: روانشناسی شخصیت و زندگی روزمره

- روانشناسی شخصیت و سلامت
- روانشناسی شخصیت و کار
- روانشناسی شخصیت و سبک زندگی

- روانشناسی شخصیت و فرهنگ و تربیت
- روانشناسی شخصیت و شکل گیری رگه های اخلاقی از جمله خود مهارگری

فعالیت یادگیری

۹) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۱۰) مطالعه متون و منابع معرفی شده روانشناسی

۱۱) تهیه جدول مقایسه دوره های تحولی رشد شخصیت

فعالیت عملکردی

۴) بررسی و طراحی فرایند روانشناسی شخصیت در شناخت شخصیت افراد در موقعیت های گوناگون زندگی روزمره وکاربرد آن فرایند راهنمایی و مشاوره

۷. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. انجام فعالیت های عملکردی برای درک عمیق تر، یادگیری بهتر و بکارگیری آموخته ها در موقعیت های واقعی آموزشی و انجام راهنمایی و فعالیت های پرورشی نیز، مستلزم مشارکت همگانی دانشجویان در این فعالیت ها می باشد. یادگیری غیر مستقیم نیز مستلزم مطالعه فردی و درک شناختی فرد در موقعیت های گوناگون زندگی واقعی فرد می باشد.

٤.منابع آموزشی

منابع اصلی:

- شولتز، دوآن. شولتز، سیدنی آلن(۱۱۳۹۱). نظریه های شخصیت. ترجمه یحیی سید محمدی. تهران: نشر ویرایش
- فیست، جس. فیست، گری گوری جی(۱۳). نظریه های شخصیت. تهران: انتشارات
- پروین، لارنس(۱۳۸۹). روانشناسی شخصیت: نظریه و تحقیق. ترجمه محمد جعفرجوادی. تهران: نشر آییژ
- کریمی، یوسف(۱۳۹۰). روانشناسی شخصیت. تهران: نشر ویرایش
- مایلی، روبرتو(۱۳۸۰) ساخت، پدیدایی و تحول شخصیت. ترجمه محمود منصور. تهران: انتشارات دانشگاه تهران

منبع فرعی:

- Cervon, D., Pervin, L. A. (۲۰۰۹). Personality: Theory and Research. New York: John Wiley & Sons.
- Miserandino, M. (۲۰۱۰). Pesonality Psychology. Boston, MA: Person Academic.
- Crown, D.P. (۲۰۱۰). Personality Theory. New York: Oxford University Press.

- John, O. P., Robins, R.W., Pervin, L. A. (Eds.). (۲۰۰۸). Handbook of Personality: Theory and Reasearch (۳rd ed.). New York: Guilford Publications.
- Corr, J. P., Matthews. G. (۲۰۰۹). The Cambridge Handbook of personality Psychology. Edited by Philip J. and Gerald.
- Frank Dumont, F. (۲۰۱۰). A History of Personality, Psychology Theory, Science, and Reasearch from Hellensim to the Twenty- first Century.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون(باز پاسخ، کوتاه پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) مباحث نظری پایان ترم به میزان ۱۵ نمره

ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۲ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۳ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف(یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «روانشناسی سلامت»

معرفی درس و منطق آن:

روانشناسی سلامت، مطالعه علمی سلامت فرد بر اساس درک الگوی زیستی، روانی و اجتماعی و تاثیر هر کدام از این عوامل و نقش تعاملی آنها بر سلامت افراد می باشد. روانشناسی سلامت رشته ای جدید است که به حوزه روانشناسی وارد شده است. در این رشته به تاثیر متقابل جسم و روان و نقش های گوناگون سیستم های زیستی روانی اجتماعی در طول رشد، برسلامت فرد پرداخته می شود. این رشته تحصیلی، دارای نقش مهمی در شناخت بهتر دانشجو-معلمان مشاوره و پرورشی، از ساختارها و عوامل زیستی روانی اجتماعی بر سلامت دانش آموزان در محیط های آموزشی و پرورشی، و محیط زندگی دارد. شناخت سیر تحولی پدیدایی سلامت و بیماری در طول رشد، توانایی توضیح و تبیین عوامل زیستی روانی اجتماعی و استفاده از آن در حوزه های اصلی روانشناسی و مشاوره، بخصوص در محیط های آموزشی و پرورشی، از اهداف و دلایل ارائه این درس می باشند. برای نیل به اهداف یاد شده، دانشجویان باید توانایی تحلیل برنامه درسی روانشناسی سلامت و تطبیق آن با نیازهای دانش آموزان یا مراجعان در حین آموزش و ارائه خدمات راهنمایی و انجام فعالیت های پرورشی را کسب نموده و فرصت های یادگیری مؤثر و ارتقاء سلامت دانش آموزان را با بهره گیری از ظرفیت های زیستی روانی اجتماعی یادگیرندگان یا مراجعان، در محیط های واقعی زندگی یا آموزشی طراحی نمایند.

مشخصات درس

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

زمان درس: ۳۲ ساعت

پیشنیاز: آسیب شناسی روانی

نام درس:

به فارسی: روانشناسی سلامت

به انگلیسی: Health Psychology

اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:

با شناخت سیر تحولی پدیدایی سلامت و بیماری در طول رشد و بکارگیری آن در حوزه روانشناسی و مشاوره و درک نقش تعاملی عوامل زیستی روانی اجتماعی بر سلامت و ارتباط آن با مباحث اساسی در حوزه آموزش و پرورش، تحول و شکل گیری رفتار و شخصیت فرد را مورد شناسایی و تحلیل قرار داده و ارتباط آن با نیازهای فعلی یادگیرندگان یا مراجعان در موقعیت های واقعی زندگی یا آموزشی و اجتماعی محل خدمت خود را گزارش نماید.

ساختار سلامت و بیماری را بر اساس فرایندهای زیستی روانی اجتماعی و تعامل آنها در پدیدایی آن دو تحلیل نماید و با مقایسه نقش و تاثیر هر کدام از عوامل زیستی روانی اجتماعی در سلامت یا بیماری؛ به اهداف حفظ و ارتقاء سلامت، پیشگیری و درمان بیماری، تشخیص علل و ردیابی بیماری، بهبود نظام خدمات بهداشتی و مقررات بهداشتی دست یابد و ارتباط آن با زندگی روزمره و نیازهای دانش آموزان را بهتر درک نمایند و متناسب با این نیازها خدمات راهنمایی، مشورتی و پرورشی را به دانش آموزان یا مراجعان در موقعیت های واقعی آموزشی، پرورشی، و زندگی محل سکونت و خدمت خود، طراحی و ارائه نماید.

شایستگی اساسی:

Ck&pck کد ۲-۱& ۳-۳& ٤-۳&

ملاک‌ها	سطح ۱	سطح۲	سطح۳
مفاهیم اساسی سلامت	در مورد موضوعات اساسی سلامت در فرایندهای روانی در طول رشد صرفا	موضوعات اساسی سلامت و تفاوت و تشابه مباحث را مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب	مباحث اساسی سلامت و رشد فرایندهای روانی و تفاوت و تشابه مفاهیم و رابطه آنها با یکدیگر را

		اطلاعات ارائه شده را جمع آوری و بدون ارائه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارائه نموده است.
	الگوها و نظریه های رفتار سلامتی	در مقایسه نظام ها و نظریه های سلامت، صرفا اطلاعات و دانش موجود را جمع آوری و بدون مقایسه و تحلیل این دیدگاه ها، آن را گزارش نموده است.	نظام ها و نظریه های روانشناسی سلامت را با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و یافته های ناشی از این مقایسه را به صورت منسجم گزارش نموده است.	نظام ها و نظریه های روانشناسی سلامت و تفاوت و تشابه آنها را مورد مقایسه و تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده و یافته ها و دست آوردهای خود را به صورت مکتوب گزارش نموده است.
	ساخت و پدیدایی سلامت و بیماری	در موضوع ساخت و پدیدایی ماهیت سلامت و بیماری، صرفا دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود را گزارش نموده است.	موضوع ساخت و پدیدایی سلامت و بیماری انسان را از جهت شباهت ها و تفاوت ها با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	ساخت و پدیدایی ماهیت سلامت و بیماری انسان را از لحاظ ویژگی، تفاوت ها و شباهت ها با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده است و دلایل و استدلال خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه داده است.
	عوامل مؤثر بر سلامتی	در موضوع عوامل مؤثر بر سلامتی، صرفا دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود را گزارش نموده است.	عوامل مؤثر بر سلامتی را از جهت شباهت ها و تفاوت ها با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	عوامل مؤثر بر سلامتی را از لحاظ ویژگی، تفاوت ها و شباهت ها با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده است و دلایل و استدلال خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه داده است.
	نقش عوامل زیستی روانی اجتماعی بر سلامت	در موضوع **نقش عوامل زیستی روانی اجتماعی بر سلامت**، صرفا دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه،	نقش **عوامل زیستی روانی اجتماعی بر سلامت** را از جهت شباهت ها و تفاوت ها با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در	**نقش عوامل زیستی روانی اجتماعی بر سلامت** را از لحاظ ویژگی، تفاوت ها و شباهت ها با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی

		تحلیل و ارزیابی، یافته های خود را گزارش نموده است.	قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	قرار داده است و دلایل و استدلال خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه داده است.

۸. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: مفاهیم و فرایندهای اساسی روانشناسی سلامت و بهداشت

- تعریف سلامتی، بیماری و روانشناسی سلامت
- نگاهی تاریخی به سلامت و بیماری
- اهداف روانشناسی سلامت
- روش های مطالعه در روانشناسی سلامت
- همه گیر شناسی اجتماعی و سیاست سلامت(مرگ و میرو ابتلا به بیماری، کیفیت زندگی و سیاست سلامت)
- پیشگیری و انواع آن

فعالیت یادگیری:

۱۵) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۱۶) مطالعه منابع معرفی شده در زمینه روانشناسی سلامت

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل دوم: عوامل مؤثر بر سلامتی

- عوامل ژنتیکی
- عوامل روانشناختی
- عوامل فرهنگی و معنوی-مذهبی
- عوامل محیطی
- شخصیت و سلامت
- مذهب و سلامت

- حمایت اجتماعی و سلامت
- سازگاری با بیماری های جسمانی

فعالیت یادگیری

۹) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۱۰) مطالعه متون و منابع معرفی شده روانشناسی سلامت

فعالیت عملکردی: با توجه به نظر استاد مربوطه انجام می شود.

فصل سوم: الگوها و نظریه های رفتار سلامتی

- الگوی زیستی–پزشکی(کارکرد های دستگاه بدن، دستگاه عصبی و ...)
- الگوی زیستی
- الگوی روانی
- الگوی اجتماعی
- الگوی معنوی–مذهبی
- الگوی تغییر رفتار

فعالیت یادگیری

۱۲) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۱۳) مطالعه متون و منابع معرفی شده روانشناسی سلامت

فعالیت عملکردی

۱) تهیه جدول مقایسه الگوها و نظریه های رفتار سلامتی

فصل چهارم: نشانه های بیماری و درد

- تعریف و تاریخچه بیماری
- نظریه های بیماری و درد
- کنترل و درمان بیماری و درد
- درمان های پزشکی و روانشناختی
- رویکردهای چند وجهی به درد

فعالیت یادگیری

۲) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۳) مطالعه متون و منابع معرفی شده روانشناسی سلامت

فعالیت عملکردی: با توجه به نظر استاد مربوطه انجام می شود.

فصل پنجم: عوامل روانشناختی در بیماری

- ارتباط جسم و ذهن در سلامت
- نقش عوامل روانشناختی در مشکلات مزمن(ایدز، سرطان، بیماریهای قلبی و...)
- بیماری های علاج ناپذیر
- سازگاری با بیماری

فعالیت یادگیری

۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده روانشناسی سلامت

فعالیت عملکردی: با توجه به نظر استاد مربوطه انجام می شود.

فصل ششم: سبک زندگی، استرس و سلامت

- استرس و سلامتی
- سبک زندگی و سلامت
- مدیریت روانشناختی بیماریهای طبی و بیماریهای مزمن
- رویکردهای درمانگری در تغییر رفتار سلامتی(رویکرد شناختی-رفتاری و ...)

فعالیت یادگیری

۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده روانشناسی سلامت

فعالیت عملکردی:

۱) دانشجویان نمونه هایی از موقعیت های استرس زا را شناسایی و مهارت های مقابله با آنها را به صورت عملی در کلاس درس و موقعیت های دیگر به کار بگیرند.

۹. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. انجام فعالیت های عملکردی برای درک عمیق تر، یادگیری بهتر و بکارگیری آموخته ها در موقعیت های واقعی آموزشی و انجام راهنمایی و ارئه خدمات پرورشی نیز، مستلزم مشارکت همگانی دانشجویان در این فعالیت ها می باشد. یادگیری غیر مستقیم نیز مستلزم مطالعه فردی و درک شناختی فرد در موقعیت های گوناگون زندگی واقعی فرد می باشد.

٤.منابع آموزشی

منابع اصلی:

کرتیس، آنتونی جی. (۲۰۰۰) . روانشناسی سلامت. ترجمه علی فتحی آشتیانی. تهران: انتشارات بعثت

دیماتئو، رابین ام. (۱۳۸۹). روانشناسی سلامت. ترجمه محمد کاویانی و همکاران. تهران: انتشارات سمت

سارافینو، ادوارد پ. (۱۳۹۱). روانشناسی سلامت. ترجمه الهه میرزایی و همکاران. تهران: انتشارات رشد

علی پور، احمد. (۱۳۹۱) مقدمات روانشناسی سلامت. تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور

ع فرعی:

- David M. etal.(۲۰۱۱). Health Psychology, Theory, Research and Practice. Third Edition.

  Sage Publication.
- Taylor, S.E. (۲۰۱۱). Health Psychology: A text book. Open University Press.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون(باز پاسخ، کوتاه پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) مباحث نظری پایان ترم به میزان ۱۵ نمره

ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۲ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۳ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف(یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سایر نکات: استاد درس مربوطه با توجه به صلاحدید خود می تواند فعالیت یادگیری یا عملکردی مورد نیاز دیگر را نیز به دانشجویان ارائه نماید.

سرفصل درس «خدمات مشورتی در مدرسه و سازمان»

۱.معرفی درس و منطق آن:

بسیاری از خدمات مشاوران در مدارس و آموزش و پرورش تحت عنوان مشورت ارائه می گردد. لذا آموزش دانشجویان در زمینه شیوه های ارائه علمی خدمات مشورتی، نقش تعیین کننده ای در تقویت بنیه های علمی دانشجویان رشته راهنمایی و مشاوره خواهد داشت. با اینکه این درس در فهرست عناوین قبلی دروس دوره کارشناسی رشته راهنمایی و مشاوره وجود نداشته است، اما ارائه آن برای اولین بار، و ارائه خدمات مشورتی سازنده به والدین، معلمان، مدیران و حتی دانش آموزان، گامی بزرگ در رفع مشکلات دانش آموزان و مهیا کردن زمینه های سلامت جسمانی، روانی، اجتماعی، اخلاقی و معنوی آنان برای حضور مؤثر در صحنه های گوناگون سازندگی و توسعه کشور خواهد بود.

تحقق این امر در گرو آن است که دانشجویان رشته مشاوره و پرورشی توانایی تحلیل و شناخت عمیق برنامه درسی خدمات مشورتی و تطبیق آن با نیازهای مشورت جویان در حین آموزش و ارائه خدمات مشورتی را کسب نموده و فرصت های یادگیری مؤثر و برنامه ارتقاء سلامت روان و عملکرد تحصیلی دانش آموزان را با بهره گیری از ظرفیت محیط های واقعی آموزشی و پرورشی و محیط زندگی طراحی نمایند.

<table>
<tr><td rowspan="2">مشخصات درس
نوع درس: نظری
تعداد واحد: ۲
زمان درس: ۳۲ ساعت
پیشنیاز: مباحث اساسی در روانشناسی
نحوه تدریس:</td><td colspan="4">نام درس:
به فارسی: خدمات مشورتی در مدرسه و سازمان
به انگلیسی: Consultation in school and organization</td></tr>
<tr><td colspan="4">اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:
با مطالعه درس خدمات مشورتی در مدرسه و سازمان، تحولات موضوع خدمات مشورتی و ارتباط آن با مباحث اساسی در حوزه آموزش و پرورش به خصوص فرایند مشورتگری در مدارس را تحلیل و ارتباط آن با نیازهای مشورت جویان در موقعیت های اجتماعی یا آموزشی محل خدمت خود را گزارش نماید.
ساختار برنامه درسی مشورت و خدمات مشورتی در مدرسه را تحلیل و نقش الگوهای مشورتی، مفاهیم و محتوای دروس مشورتی، ویژگی ها، فنون و مراحل مشورت با مشورت جویان(والدین، معلمان، مدیران و غیرو) را در انتخاب و سازماندهی اهداف، محتوا، وروش ها ی مشورتگری و تاثیر آن بر فرایند مشورتگری در مدرسه و محل خدمت خود گزارش نماید.</td></tr>
<tr><td>شایستگی اساسی:
Ck&pck کد ۲-۱& ۳-۳ &۳-٤</td><td>ملاک‌ها</td><td>سطح ۱</td><td>سطح۲</td><td>سطح۳</td></tr>
<tr><td></td><td>دانش محتوایی و موضوعی مشورت</td><td>در مورد مفاهیم اساسی همکاری و مشورت و رابطه آن با مشاوره و روان درمانی صرفا اطلاعات ارائه شده را جمع آوری و بدون</td><td>موضوعات همکاری ، مشورت، مشاوره و روان درمانی و شباهت و تفاوت ها را مشخص و مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک</td><td>موضوعات همکاری، مشورت و مشاوره و روان درمانی، ویژگی ها و سطوح آن، و تفاوت و تشابه مفاهیم و رابطه آنها با یکدیگر را مورد مقایسه</td></tr>
</table>

		ارائه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	گزارش منسجم ارائه نموده است.	قرار داده و دلایل خود را در تربیت مشورتگر به صورت یک گزارش منسجم ارائه نموده است.
	الگوهای مشورت و همکاری	در مقایسه الگوهای مشورت و همکاری، صرفا اطلاعات و دانش موجود را جمع آوری و بدون مقایسه و تحلیل این دیدگاه ها، آن را گزارش نموده است.	الگوهای مشورت و همکاری را با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و یافته های ناشی از این مقایسه را به صورت منسجم گزارش نموده است.	الگوهای مختلف مشورتی و تفاوت و تشابه آنها را مورد مقایسه و تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده و یافته ها و دست آوردهای خود را به صورت مکتوب گزارش نموده است.
	مراحل مشورت و همکاری در مدرسه و سازمان	در مورد مراحل مشورت و همکاری، صرفا دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود را گزارش نموده است.	مراحل مشو رت و همکاری در مدرسه و سازمان را از جهت شباهت ها و تفاوت ها و توالی اجرا با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	مراحل مشو رت و همکاری در مدرسه و سازمان را از لحاظ ویژگی، تفاوت ها و شباهت ها با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده است و دلایل و استدلال خود را در فرایند مشورتگری در مدرسه و سازمان منعکس نموده است.
	فنون و مهارت های مشورتگری	در موضوع فنون، مهارت ها و روش های مؤثر مشورتگری، دانش و اطلاعات موجود در متون را گردآوری و دلایل و استدلالات خود را در قالب یک گزارش ارائه نموده است.	در موضوع فنون، مهارت ها و روش های مؤثر مشورتگری، دانش و اطلاعات موجود را از لحاظ ویژگی ها، تفاوت ها و شباهت ها مورد مقایسه قرار داده و دلایل تفاوت ها و شباهت ها را در فرایند مشورتگری مورد تاکید قرار داده و بدون تجزیه و تحلیل در قالب یک گزارش ارائه نموده است.	در موضوع فنون، مهارت ها و روش های مؤثر مشورتگری، دانش و اطلاعات موجود در متون را از لحاظ ویژگی، تفاوت ها و تشابهات با یکدیگر مورد مقایسه و تجزیه وتحلیل قرار داده و میزان کارآکدی آنها را در فرایند مشورتگری در قالب یک گزارش منسجم منعکس نموده است.

۲.فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: مباحث اساسی مشورت

- تعریف مشورت
- ضرورت و اهمیت مشورت و مشورتگری
- تاریخچه مشورت و مشورتگری
- تفاوت مشورت و مشاوره
- تفاوت مشورت و روان درمانی
- تفاوت مشورت و همکاری
- ویژگی های مشورت
- سطوح مشورت

فعالیت یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده
۲)تکمیل جدول روند تغییرات آموزشخدمات مشورتی و شناسایی دلایل آن
۳)مطالعه منابع معرفی شده و تکمیل برگه سؤالات
۴)مشاهده کلاس درس(مستقیم/ فیلم) و تهیه گزارش از کمیت و کیفیت تعامل کلاسی معلم و شاگرد

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل دوم: تغییر و ضرورت آن در مشورت و مشورتگری

- ضرورت تغیرباورها، نگرش ها و رفتارها در فرایند مشورت
- راهبردهای تغییر اثربخش در نظام باورهای انسانی
- شناسایی نقش مشورتگر در فرایند مشورت
- شیوه کار با خانواده و والدین به عنوان مشورت جو
- شیوه کار با معلمان و مدیران به عنوان مشورت جو
- کار با دانش آموزان به عنوان مراجع
- مراحل مشورت و همکاری در مدرسه و سازمان

فعالیت های یادگیری

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده
۲)مطالعه متون و منابع معرفی شده روانشناسی تحولی
۳)مشاهده و تحلیل یک موقعیت یادگیری مشورتی و بررسی میزان پرداختن به مهارت ها در فرایند مشورتگری

فعالیت های عملکردی: ندارد

فصل سوم: الگوهای مشورت و همکاری

- الگوی مشورت اسلامی
- مدل مشورتی اِدگار شاین
- الگوی مشورتی فرایندی
- مشورت و همکاری بهداشت روان
- مشورت و همکاری رفتاری
- مشورت و همکاری مبتنی بر اجتماع و سازمان
- الگوی مشورتگری همکارانه/تعاونی
- رویکرد بوم شناختی

فعالیت های یادگیری

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده
۲)مطالعه متون و منابع معرفی شده روانشناسی تحولی
۳)تهیه جدول مقایسه الگوهای مشورتی

فعالیت های عملکردی

۱)طراحی شیوه های استفاده از الگوهای مشورت در فرایند مشورتگری
۲)طراحی و اجرای یک نمونه فعالیت مشورتی فردی یا گروهی در موقعیت های واقعی یادگیری و ارائه آن در کلاس

فصل چهارم: مباحث اخلاقی و اخلاق حرفه ای در مشورت

- ارزیابی در مشورت مدرسه محور
- روش های ارزیابی مستقیم
- روش های ارزیابی غیر مستقیم
- ارزشیابی مستمر و منظم
- مسائل اخلاقی، حرفه ای و قانونی در مشورت

فعالیت یادگیری

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده
۲)مطالعه متون و منابع معرفی شده در خدمات مشورتی

فعالیت عملکردی: ندارد

۳.راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. انجام فعالیت های عملکردی برای درک عمیق تر، یادگیری بهتر و بکارگیری آموخته ها در موقعیت های واقعی آموزشی و انجام راهنمایی و مشاوره نیز مستلزم مشارکت همگانی دانشجویان در این فعالیت ها می باشد.

٤.منابع آموزشی

منبع اصلی:

جراره، جمشید. نبوی، س صادق(۱۳۹۳) مشورت و خدمات مشورتی در مدرسه. تهران: انتشارات .. . (آماده چاپ)

منابع فرعی:

- Dinkmeyer, D. Carlson.J.(۲۰۰۶) Consultation. New York: Routeledge
- Erchul, William. P,Martens, Brian.K(۲۰۱۰).School consultation(Conceptual and and Empirical Bases of Practice). North Carolina, London: Springe

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون(باز پاسخ، کوتاه پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) مباحث نظری پایان ترم به میزان ۱۵ نمره

ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۳ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۲ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف(یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سایر نکات: استاد درس مربوطه با توجه به صلاحدید خود می تواند فعالیت یادگیری یا عملکردی مورد نیاز دیگر را نیز به دانشجویان ارائه نماید.

سرفصل درس «روانشناسی تبلیغات و رسانه»

۱. معرفی درس و منطق آن:

تبلیغات، کاربرد هر یک از شکل های برقراری ارتباط است که بر پایه برنامه ریزی هدفداری استوار باشد و در جهت تاثیر بر افکار، احساسات و اعمال گروه های معین انجام شود. تبلیغات با هدف تغییر نگرش مخاطبان انجام می گیرد تا عکس العمل آنان را در یک موقعیت ویژه به گونه ای که مطلوب برنامه ریزان تبلیغات است، تحت تاثیر قرار دهد.گسترش روزافزون رسانه های همگانی موجب شده است که این رسانه ها به عنوان اصلی ترین ابزارهای تبلیغات و اقناع در نظر گرفته شوند. تبلیغات برای موفق بودن از رشته های مختلف علوم انسانی از جمله روان شناسی سود می جوید. بسیاری از شاخه های روان شناسی نظیر روان شناسی اجتماعی، روان شناسی یادگیری، روان شناسی انگیزش و هیجان، روان شناسی رشد، روان شناسی شایعه و...دیدگاه های روشنی برای افزایش اثربخشی تبلیغات پیشنهاد می کنند. ارائه درس روان شناسی تبلیغات و رسانه به دانشجویان رشته مشاوره با گرایش فعالیت های پرورشی، آنها را با ضرورت و جایگاه تبلیغات در تکوین و تغییر نگرش دانش آموزان آشنا می کند.دانشجویان ضمن آگاه شدن از نقش رسانه ها به عنوان ابزارهای تبلیغ،از انواع رسانه ها برای برقراری ارتباط و ارسال پیام های اثرگذار در محیط آموزشی استفاده می کنند. با توجه به اهمیت مهارت های ارتباطی کلامی و غیر کلامی، توانایی های ارتباطی خود را بهبود می بخشندو با استفاده از یافته های علم روان شناسی، پیام های متقاعد کننده ای را برای دانش آموزان، والدین آنها و کارکنان مدرسه طراحی و ارائه می کنند.

مشخصات درس

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

زمان درس: ۳۲ ساعت

پیشنیاز: روان شناسی اجتماعی

نام درس: به فارسی:روان شناسی تبلیغات و رسانه

به انگلیسی:propaganda and media psychology

اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:

از انواع رسانه ها، برای ارسال پیام های متقاعد کننده در محیط آموزشی استفاده کند. مهارت های ارتباطی کلامی و غیرکلامی خود را برای تسهیل فرایند ارتباط با دانش آموزان، والدین و کارکنان مدرسه بهبود بخشد. با استفاده از تبیین های نظری مدل های ارتباطی، عوامل اثرگذار در فرایند ارتباط را شناسایی کرده و دانش خود را برای طراحی و ارائه صریح و صادقانه پیام های اقناع کننده برای تکوین و تغییر نگرش دانش آموزان مورد استفاده قرار دهد.

شایستگی اساسی:

Ck&pck کد ۲-۱& ۳-۳ &۳-٤ &۳

ملاک‌ها	سطح ۱	سطح۲	سطح۳
ابزارهای تبلیغات	با انواع رسانه ها و کانال های ارتباطی	اثربخشی انواع رسانه ها و کانال های ارتباطی را	انواع رسانه ها و کانال های ارتباطی را برای طراحی یک

		آشنا شده و می تواند فرایند تاثیر گذاری هر یک از آنها را توضیح دهد.	مورد مقایسه و ارزیابی قرار می دهد.	پیام متقاعد کننده مورد استفاده قرار می دهد.
	مهارت های ارتباطی	دانش لازم در مورد مهارت های ارتباط کلامی و غیر کلامی را کسب کرده و شکل های مختلف این مهارت ها را گزارش می کند.	ضمن مشاهده یک موقعیت ارتباطی، مهارت های کلامی و غیر کلامی را مشخص می کند و محدودیت های موجود در آن موقعیت را مورد تجزیه و تحلیل قرار می دهد.	مهارت های ارتباط کلامی و غیر کلامی موثر را در یک موقعیت ارتباطی مورد استفاده قرار می دهد و اثربخشی هر یک از آنها را مورد ارزیابی قرار می دهد.
	مدل های ارتباطی	دیدگاه های نظری مطرح در مدل های ارتباطی راآموخته ولی توانایی مقایسه و ارزیابی این مدل ها را کسب نکرده است.	توانایی مقایسه و ارزیابی دیدگاه های نظری مطرح در مدل های ارتباطی را کسب کرده و می تواند نقاط ضعف و قوت هر یک را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهد.	با استفاده از دیدگاه های نظری مطرح در مدل های ارتباطی، یک موقعیت ارتباطی در محیط مدرسه را تحلیل و گزارش می کند.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول:کلیات

- تعریف تبلیغات
- تاریخچه تبلیغات
- ضرورت و جایگاه تبلیغات
- مولفه ها،مراحل و ارزیابی تبلیغات
- انواع تبلیغات از جهت ساختار و روش
- انواع تبلیغات از جهت محتوا و موضوع تبلیغاتی

تکالیف یادگیری:

۱)مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی: ندارد

فصل دوم:ابزارهای تبلیغات(رسانه ها و کانال ها)

- اهمیت رسانه ها
- فرایندهای اثرگذاری رسانه ها

- رسانه های مکتوب
- رسانه های دیداری
- رسانه های شنیداری
- رسانه های شنیداری- دیداری
- کانال های ارتباطی

تکالیف یادگیری:

۱)مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

۲)طراحی جدول مقایسه کاربردهای ویژه انواع مختلف رسانه ها و کانال های ارتباطی

تکالیف عملکردی:

۱)طراحی یک پیام متقاعد کننده با استفاده از انواع مختلف رسانه ها و کانال های ارتباطی

فصل سوم: مهارت های ارتباطی

- زبان اندام ها
- زبان واژه ها و فرا پیام ها
- نقشه های پنهانی
- تحلیل تبادلی
- زبان روشنگر

تکالیف یادگیری:

۱)مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

۱) مشاهده یک موقعیت ارتباطی و تحلیل مهارت های ارتباطی استفاده شده در آن موقعیت

فصل چهارم:پیام و نحوه ارائه آن

- بسته بندی ها
- ارتباط گیری روشن و زنده
- گزافه گویی یک جانبه در مقابل بحث دو جانبه
- توسل به ترس
- توهم عضویت در یک گروه به مثابه یک روش اقناعی
- احساس گناه، حربه ای برای اقناع
- روان شناسی کمبود و جذبه موهومات

تکالیف یادگیری:

۱)مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:ندارد

فصل پنجم: اعتبار واقعی و ساختگی ارتباط گر

-ارتباط گر معتبر

-ایجاد اعتبار

تکالیف یادگیری:

۱)مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

۱) مشاهده یک موقعیت ارتباطی و بررسی میزان و ابعاد اعتبار فرد ارتباط گر

فصل ششم: مدل های ارتباطی

- مدل های فراگرد ارتباط
- مدل های عناصر و جنبه های فراگرد ارتباط
- مدل های ارتباط چهره به چهره
- مدل های فراگرد ارتباط جمعی
- مدل منبع معنی
- مدل فرایند تصمیم گیری
- مدل پروپاگاندا
- مدل اسلامی تبلیغات

تکالیف یادگیری:

۱)مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

۲)ارائه جدول تشابهات و تفاوت های میان مدل های ارتباطی

تکالیف عملکردی: ندارد

فصل هفتم:ارتباط جمعی،تبلیغات و متقاعدسازی

- ارکان و فنون تبلیغات
- انواع تبلیغات
- واگیری رسانه ای
- دو مسیر عمده متقاعد سازی
- پیام های کلامی
- پیام های غیر کلامی
- تفاوت ارتباط کلامی و غیر کلامی
- رمز و نشانه در ارتباط غیر کلامی

تکالیف یادگیری:

۱)مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

۱)مشاهده یک تبلیغ بازرگانی یا مناظره چند کاندید ریاست جمهوری و بررسی فنون به کار گرفته شده در آن موقعیت

فصل هشتم:پیش اقناع، زمینه چینی برای تاثیر گذاری

- کلمات اثربخش
- تصویرهایی که در ذهن خود داریم
- طرح سوال های درست
- قدرت "گول زنک ها"
- روان شناسی "شبه واقعیت ها"

تکالیف یادگیری:

۱)مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

۱)طراحی یک موقعیت ارسال پیام همراه با برنامه های پیش اقناع متناسب با آن موقعیت

فصل نهم: ویژگی های روان شناختی مبلغ

- انگیزه
- اعتماد به نفس
- آرامش روانی
- انتقاد پذیری و خلاقیت
- توانایی برقراری ارتباط
- توجه به تربیت الگویی
- شناخت ویژگی های مخاطب
- گشتالت نگری و کلیت بینی
- مهارت های اجتماعی
- برداشت
- اسناد
- یادگیری

تکالیف یادگیری:

۱)مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

۱) ایفای نقش در یک موقعیت تبلیغی همراه با نشان دادن ویژگی های روان شناختی مطلوب برای مبلغ

فصل دهم:قانون مندی های روان شناختی پیام گیرنده

- کودک و ظرفیت های عاطفی، شناختی،اخلاقی و اجتماعی
- نوجوان و ظرفیت های عاطفی، شناختی،اخلاقی و اجتماعی

- بزرگسال و ظرفیت های عاطفی، شناختی،اخلاقی و اجتماعی
- توجه به سلسله مراتب نیازها
- تاثیر پذیری در سطح ناهوشیار
- پیش داوری و تصورات قالبی
- تیپ های شخصیتی مخاطبان
- ادراک و عوامل موثر بر آن
- مخاطبان زن یا مرد
- تبلیغ زیر آستانه
- عادت پذیری و عادت شکنی
- گروه های مخاطب

تکالیف یادگیری:

۱)مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

۱)طراحی یک موقعیت ارسال پیام و مشخص کردن ویژگی های مخاطبان در آن موقعیت

فصل یازدهم: تکنیک های روان شناختی کاربردی در تبلیغات

- قانون تکرار و تمرین
- قانون تعلق پذیری
- قانون تدریج
- غرقه سازی
- حساسیت زدایی منظم
- روش های بیزاری آور
- شرطی سازی کلاسیک
- شرطی سازی کنشگر
- انعکاس محتوا
- انعکاس احساسات
- خلاصه کردن
- قاب گیری مجدد
- مواجهه
- واقعیت نگری
- پس خوراند
- تداعی آزادوخودافشاگری
- قصه گویی
- لطیفه گویی

تکالیف یادگیری:

۱)مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

۱) ایفای نقش در یک موقعیت تبلیغی و استفاده مناسب از تکنیک های روان شناختی کاربردی برای افزایش اثر گذاری پیام

فصل دوازدهم:مقابله با تاکتیک های اقناعی و جنگ روانی

- افسونگری با روش های مادون هشیار
- سفسطه های منطقی
- شایعه پراکنی
- مظلوم نمایی
- بزرگ نمایی و کوچک نمایی
- ایجاد نیاز کاذب
- شستشوی مغزی

تکالیف یادگیری:

۱)مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

۱) یررسی و تجزیه و تحلیل ابعاد یک موقعیت جنگ روانی

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری همراه با مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. کار گروهی دانشجویان فرصت های یادگیری غیر مستقیم و غیر رسمی را فراهم می آورد. فعالیت های عملکردی بکارگیری آموخته های نظری را در موقعیت های واقعی آموزشی ممکن می سازد.

٤. منابع آموزشی

منبع اصلی:

- کاویانی،محمد.(۱۳۸۸). روانشناسی و تبلیغات، با تاکید بر تبلیغ دینی. تهران: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- پراتکانیس، آنتونی و آرونسون، الیوت. (۱۳۸۰). عصر تبلیغات. ترجمه دکتر کاووس سید امامی و محمد صادق عباسی. تهران: انتشارات سروش
- محسنیان راد، مهدی. (۱۳۸۵). ارتباط شناسی، ارتباط انسانی میان فردی، گروهی، جمعی. تهران: انتشارات سروش.
- مک کی، متیو.، دیویس، مارتا. و فانینگ، پاتریک. (۱۳۸۲).پیام ها، چگونه با دیگران ارتباط برقرار کنیم؟ ترجمه دکتر سید حمید رضا تقوی و محمد شهاب شمس. تهران:انتشارات شنا.

منبع فرعی:

- راجرز، اورت. میچل. (۱۳۸۶). تاریخ تحلیلی علم ارتباطات(رویکردی شرح حال نگارانه). ترجمه دکتر غلامرضا آذری. تهران: نشر دانژه.

- ستوده،هدایت الله.(۱۳۹۲).روان شناسی اجتماعی.تهران:آوای نور
- ارونسون،الیوت.(۱۳۹۱).روان شناسی اجتماعی.ترجمه دکتر حسین شکر کن.تهران:انتشارات رشد

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: ارزشیابی پایانی: آزمون (باز پاسخ، کوتاه پاسخ، چند گزینه ای و ترکیبی) از مباحث نظری ترم ۱۵ نمره

ارزشیابی فرآیند:

نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۳نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۲ نمره

سرفصل درس «روش های اصلاح و تغییر رفتار»

۱. معرفی درس و منطق آن:

روش های تغییررفتار شامل مجموعه ای ازاصول و روش های تجربی روان شناسی است که کاربرد وسیعی در روان درمانی و مشاوره و همچنین ایجاد رفتارهای مطلوب یا تغییر دادن رفتارهای نامطلوب در کودکان، نوجوانان و بزرگسالان دارد. هدف از تغییر رفتار، اصلاح و یا حذف رفتارهای نامطلوب و همچنین ایجاد رفتارهای جدید درکودکان و نوجوانان است.

از طریق شناخت روش های تغییر واصلاح رفتار می توان به دانش آموزان در تغییردادن رفتارهای نامطلوب کمک نموده و بدان وسیله زمینه را برای تقویت رفتارهای مطلوب فراهم ساخت. یکی از وظایف اساسی معلمان، مربیان و مشاوران در مدارس کمک به دانش آموزان در جهت ارتقای عملکرد تحصیلی و تربیتی آنها می باشد به طور مسلم ارایه خدمات راهنمایی به دانش آموزان بدون آگاهی از اصول و روش های تغییررفتار میسر نمی باشد، بنابراین لازم است دانشجو معلمان در دوران تحصیل خود با اصول و روشهای تغییررفتارآشنا شده تا بتوانند درآینده به عنوان مربی و مشاور مدرسه نقش راهنمایی و مشاوره ای خود را به خوبی ایفا نمایند.

مشخصات درس

نوع درس: نظری و عملی

تعداد واحد: ۲(۱+۱)

زمان درس: ۴۸ساعت

پیشنیاز: آسیب شناسی روانی

نام درس:

به فارسی: **روش های اصلاح و تغییررفتار**

به انگلیسی: Behavior Modification Procedures

اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:

با مطالعه درس روش های اصلاح وتغییررفتار، با اهمیت و ضرورت تغییر رفتارهای نامطلوب دانش آموزان آشنا شده، در فرایند آموزشی و پرورشی دانش آموزان از اصول و روش های تغییر رفتار بهره کافی ببرد، و به جایگاه تغییر رفتار در تعلیم وتربیت پی ببرد. همچنین با یادگیری فنون و روش های تغییر رفتار بتواندآنها را در موقعیت واقعی مدرسه بکار ببرد.

دانشجو با شناخت روش های تغییر رفتار وبا طراحی و اجرای فنون تقویت رفتارهای مطلوب،ایجاد رفتارهای جدید، حذف رفتارهای نامطلوب وتغییر دادن پاسخ های عاطفی در مورد تعدادی دانش آموز، رفتارهای نامطلوب آن ها را شناسایی نموده و بتواند با بکار گیری مهارت های آموخته شده علل رفتارها را تحلیل نموده وبه آنها درتغییر و اصلاح رفتارهای نامطلوب، ایجاد رفتارهای جدید و افزایش رفتارهای مطلوب کمک نماید، ودر پایان فعالیت های انجام شده در ارتباط با تغییر رفتار دانش آموزان را در قالب گزارشی مکتوب به مدرس ارایه دهد.

شایستگی اساسی:

Ck&pck کد ۲-۱& ۳-۳& ٤-۳&

ملاک‌ها	سطح ۱	سطح۲	سطح۳
مبانی اصلاح و تغییر رفتار	در موردمبانی تغییررفتار صرفاً اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	مبانی انگیزشی،شناختی و رفتاری تغییررفتاررا مورد تحلیل قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است	مبانی انگیزشی،شناختی ورفتاری تغییررفتار را مورد مقایسه و ارزیابی قرارداده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارایه نموده است.
شیوه های تقویت رفتارهای مطلوب	درباره شیوه های تقویت رفتارهای مطلوب دانش	شیوه های تقویت رفتارهای مطلوب دانش آموزان را	شیوه های تقویت رفتار های مطلوب دانش آموزان

	دانش آموزان	آموزان صرفاً اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	مورد مقایسه قرار داده و یافته های ناشی از این مقایسه را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است	وتفاوت وتشابه آنها با یکدیگررا مورد مقایسه وتجزیه و تحلیل قرارداده و یافته های خود را به صورت مکتوب گزارش نموده است.
	شیوه های ایجاد رفتارهای جدید در دانش آموزان	درباره شیوه های ایجاد رفتارهای جدید صرفاً اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	انواع شیوه های ایجاد رفتارهای جدید را مورد مقایسه قرارداده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است	انواع شیوه های ایجاد رفتارهای جدید وتفاوت وتشابه آنها با یکدیگررا مورد مقایسه و ارزیابی قرارداده ودلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارایه نموده است.
	شیوه های حذف رفتارهای نامطلوب در دانش آموزان	درباره شیوه های حذف رفتارهای نامطلوب دردانش آموزان صرفاً اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	شیوه های حذف رفتارهای نامطلوب در دانش آموزان را مورد تحلیل و مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است	انواع شیوه های حذف رفتارهای نامطلوب دربین دانش آموزان وتفاوت وتشابه آنها با همدیگر را مورد مقایسه و ارزیابی قرارداده ویافته های خود را به صورت مکتوب ودر قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: مبانی تغییررفتار

–مفهوم و تعریف رفتار

– مفهوم و تعریف تغییررفتار

– مبانی انگیزشی

– مبانی شناختی

– مبانی رفتاری

– تغییرات انگیزشی

– عوامل موثر بر تقویت و تضعیف انگیزه ها

– تغییرات شناختی(تغییر نگرش،اقناع، القاء، شستشوی مغزی)

– شیوه های اداره خود

– شیوه های تغییر رفتار بر اساس آموزه های دینی

فعالیت یادگیری:

۱- مطالعه مطالب فصل از منابع معرفی شده

۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

فعالیت عملکردی:

- انجام مشاهده متناوب از رفتارهای یک دانش آموز در مدرسه و تحلیل تغییرات رفتاری وی در طول یک ترم وارایه گزارش مکتوب آن به مدرس

فصل دوم: روش های تقویت رفتارهای مطلوب

- تقویت مثبت

- برنامه های تقویت رفتار

- نکات لازم در تقویت رفتارهای مطلوب

- محدودیت های تقویت کردن

- اصول تقویت رفتار

- اقتصاد ژتونی

- قراردادهای رفتاری

فعالیت یادگیری:

۱- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده

۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

۳- مقایسه انواع برنامه های تقویت رفتار و بیان شباهت ها و تفاوت های آنها

فعالیت عملکردی:

۲- اجری برنامه های مختلف تقویت در مورد یک دانش آموز و تحلیل نتایج بدست آمده از آن در قالب گزارشی مکتوب جهت ارایه در کلاس درس برای سایر دانشجویان

فصل سوم: روش های ایجاد رفتارهای جدید

- روش شکل دهی رفتار
- تعیین پیش نیازهای یک رفتار
- روش سرمشق دهی
- روش قرینه دادن
- شیوه های مناسب قرینه دادن
- روش تمیز دادن

۴- اصول تمیز دادن

فعالیت یادگیری:

۱- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده

۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

۳- مقایسه روش های مختلف ایجاد رفتارهای جدید و بیان تفاوت ها و شباهت های آنها
۴- مشاهده اجرای روش های مختلف ایجاد رفتارهای جدید توسط متخصصان (مستقیم/ فیلم) و تحلیل آن به صورت مکتوب

فعالیت عملکردی:

۱-طراحی و اجرای یک روش ایجاد رفتارجدید در مورد یک دانش آموز وتحلیل نتایج حاصله در قالب گزارشی مکتوب جهت ارایه به مدرس

فصل چهارم: روش های حذف رفتارهای نامطلوب

- روش اشباع
- روش حذف پاداش ها(خاموشی)
- روش تقویت رفتار مغایر
- احتیاط های لازم در تقویت رفتارمغایر
- روش تقویت منفی(حذف موقعیت ناخوشایند برای رفتار مطلوب)
- چگونگی بکارگیری تقویت منفی
-شیوه های تنبیه مثبت
- شیوه های معکوس کردن عادت

فعالیت یادگیری:

- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده

۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

فعالیت عملکردی:

۱- اجرای یک روش حذف رفتارنامطلوب در مورد یک دانش آموز وتحلیل نتایج حاصله در قالب گزارشی مکتوب جهت **ارایه آن در کلاس درس**

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارایه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. برقراری ارتباط میان آموخته های کلاسی و الزامات محیط آموزشی، بهره گیری از فرصتهای یادگیری خارج از محیط آموزشی،برقراری پیوند میان نظر و عمل در محیط آموزشی و فراهم نمودن مشارکت گروهی دانشجویان در انجام فعالیت های عملکردی توسط مدرس از راهبردهای تدریس این درس می باشد که منجر به درک عمیق تر مطالب وبکارگیری دانش نظری روش های تغییررفتار توسط دانشجو معلمان در موقعیت های واقعی مدرسه خواهد شد. یادگیری غیر مستقیم نیز مستلزم مطالعه فردی و درک شناختی فرد در موقعیت های مختلف محیط آموزشی می باشد.

٤. منابع آموزشی

منابع اصلی:

- سیف،علی اکبر(۱۳۹۱). روش های اصلاح و تغییررفتار، تهران، نشر دوران

- میلتن برگر،ریموند(۱۳۹۱)شیوه های تغییر رفتار، ترجمه علی فتحی آشتیانی،تهران، انتشارات سمت
- کرومبولتز،جان دی و کرومبولتز،هلن بی(۱۳۸۹).تغییردادن رفتارهای کودکان و نوجوانان، ترجمه یوسف کریمی، تهران، انتشارات فاطمی

منابع فرعی:

Miltonberger R.G(۲۰۱۱).Behavior Modification: Principles and Procedures.Forth.Publishery Thomson Wadsworth.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری(باز پاسخ،بسته پاسخ،چند گزینه ای و **یا ترکیبی**) به میزان ۱۰ نمره

ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی۲نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف(فعالیت) عملکردی۸ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول نیمسال،تکالیف عملکردی و آزمون پایان نیمسال انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف(یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «جامعه شناسی ارتباطات»

۱. معرفی درس و منطق آن:

وسایل یا رسانه های ارتباطی امروزبعنوان یک عامل تغییر جوامع انسانی را هدف قرار داده اند و هرروزه تکنولوژی های ارتباطی چهره فرهنگ و باور های جوامع را تغییر می دهند در بسیاری از موارد این تغییرات در جهت مطلوب منش ملی و یا مذهبی نیست و جامعه را دچار چالش های جدی در باورها ،هنجار ها و ارزشها می نماید. متاسفانه سرعت این تغییرات در حدی است که برنامه ریزان فرهنگی توان هدایت و یا مقابله با آن را در برنامه ریزی های خود ندارند .دانشجو معلمان ، معلمان ،مدیران و دست اندر کاران تعلیم و تربیت برای موفقیت در امرآموزش و داشتن فضایی مطلوب در جامعه خود نیاز به شناخت و درک درست از ساختار،کارکرد،عملکردونقش وسایل ارتباطی و تاثیرات آن برروی دانش آموزان دارند .

دانشجویان در این درس از طرفی با تاثیرات و کارکرد های وسایل ارتباطی آشنا می شوند و از طرفی هم با فواید و آسیب های رسانه ها آشنا می گردند و از آن در کیفیت بخشی به فرایند آموزش وآشنا کردن دانش آموزان به طرز صحیح استفاده از این وسایل ،برنامه ریزی در جهت توسعه ملی و پیشرفت در بخش های اجتماعی ،فرهنگی ، اقتصادی وسیاسی برنامه ریزی خواهند کرد .برای نیل به اهداف یاد شده دانشجو معلمان باید توانایی تحلیل برنامه های درسی جامعه شناسی ارتباطات و توانایی تطبیق آن با نیاز های دانش آموزان یا مراجعان در حین آموزش و ارائه خدمات مشاوره ای را کسب نموده و فرصت های یاد گیری موثر را با بهره گیری از ظرفیت های یاد گیرندگان یا مراجعان ،در محیط های واقعی زندگی و یا آموزشی طراحی نمایند .

مشخصات درس	نام درس:
نوع درس:نظری تعداد واحد:۲ زمان درس :۳۲ ساعت پیشنیاز: جامعه شناسی تربیتی	**به فارسی: جامعه شناسی ارتباطات** **به انگلیسی: sociology of communications**

اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:

با شناخت نقش ، وظایف ، کارکردها، شیوه های ارتباط ، مهندسی افکار اجتماعی ،سبک زندگی ، هویت، نظریات ارتباطی و شیوه های تبلیغ ،ترغیب و اقناع و ارتباط آن با مباحث اساسی در حوزه آموزش و پرورش (گروههای دومین ،گروه های همسالان و گروههای مرجع و...)و جامعه (خانواده ، اجتماع و گروههای کوچک دوستان و شبکه های اجتماعی ،سیاست گزاری ها و توسعه ملی و همچنین تحول و شکل گیری رفتار و شخصیت دانش آموزان را مورد شناسایی و تحلیل قرار داده و ارتباط آن با نیاز های فعلی یاد گیرند گان یا مراجعان در موقعیت های واقعی زندگی یا آموزشی و اجتماعی محل خدمت خود را گزارش نمایند .

با آشنایی نسبت به نقش ، کارکرد الگوهای ارتباطی و آسیب ها و فواید رسانه ها چگونگی ساخت و پدیدایی نظام ارتباطی ،کارکرد ها و نقش رسانه ها را در امور اجتماعی تحلیل نمایند و با درک نیاز های روز مره یاد گیرند گان و نقش رسانه های ارتباطی در رفع این نیاز ها ، متناسب با این نیاز ها خدمات راهنمایی ، مشورتی ، مشاوره ای و الگو های عملی و کاربردی را به دانش آموزان یا مرجعان در موقعیت های واقعی و ملموس آموزشی و زندگی فردی و اجتماعی خود طراحی و ارائه نماید.

شایستگی اساسی: Ck&pck کد ۱-۲& ۳-۳& ٤- ۳&	ملاک‌ها	سطح ۱	سطح۲	سطح۳
	نظریات ارتباطی اجتماعی	در موردمباحث اساسی نظریات ارتباطی اجتماعی صرفاً اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	موضوعات اساسی نظریات ارتباطی اجتماعیرا مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است	مباحثاساسی نظریات ارتباطی اجتماعی، تفاوت وتشابه مفاهیم ورابطه آنها با یکدیگررا مورد مقایسه و ارزیابی قرارداده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارایه نموده است.
	رسانه های نوین ارتباطی	درمورد رسانه های نوین ارتباطی ،صرفا" اطلا عات ارائه شده را جمع اوری کنندو بدون تحلیل آنها را گزارش نمایند.	رسانه های نوین ارتباطی ،در عصر اطلاعات را با دوران شفاهی و دوران مکتوب را در قالب یک گزارش منسجم مقایسه نمایند .	رسانه های نوین ارتباطی، در عصر شفاهی ، مکتوب و عصراطلاعات و ارتباطات را با هم از لحاظ تفاوت و تشابه مقایسه ودر قالب یک گزارش منسجم ارائه نمایند .
	فضای مجازی	درمورد فضای مجازی ،صرفا"اطلا عات ارائه شده را جمع آوری کنند و آنها را بدون تحلیل گزارش نمایند .	در موردفضای مجازی ،اطلا عات ارائه شده را جمع آوری کنند و آنها را در قالب یک گزارش با هم مقایسه نمایند .	درمورد ، فضای مجازی اطلا عات ارائه شده را جمع آوری کنند و آنها را باهم از لحاظ تفاوت و تشابه در قالب یک گزارش منسجم تحلیل ومقایسه نمایند .
	شگرد ها و الگوهای رسانه ای	صرفاً شگرد ها و الگوهای رسانه ای اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	موضوعات اساسی نظریات ارتباطی اجتماعیرا مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است	شگرد ها و الگوهای رسانه ای را مورد مقایسه و ارزیابی قرارداده ویافته های خود را به صورت مکتوب ودر قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است.

	ضروریات و با یسته های ارتباطی	در موردمباحث اساسی صرفاً اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	موضوعات اساسی نظریات ارتباطی اجتماعی را مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است	مباحث اساسی نظریات ارتباطی اجتماعی، تفاوت وتشابه مفاهیم ورابطه آنها با یکدیگررا مورد مقایسه و ارزیابی قرارداده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارایه نموده است.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: نظریه های ارتباط اجتماعی

بخش اول: گروههای اجتماعی :

- تعریف گروه و گروههای اجتماعی و کارکرد رسانه ها در این زمینه
- دید گاههای فردیناند تونیس ، اجتماع و جامعه
- دید گاههای گابریل تارد ،همگان و توده
- نظریات گوستابلون و انبوه خلق

فعالیتهای یادگیری:

- ۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسشهای مطرح شده
- ۲)مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیتهای عملکردی : ندارد

بخش دوم: نظریه های ارتباطی

- نظریه تزریقی
- نظریه تاثیرات محدود یا دو مرحله ای
- نظریه استحکام
- نظریه برجسته سازی

- نظریه وابستگی
- نظریه نیاز جویی
- نظریه حاکم بودن اندیشه حاکم
- نظریه اقتصاد سیاسی
- نظریه صنعت فرهنگ و فرهنگ توده

-نظریه وساطت

- نظریه امپریالیسم فرهنگی

– نظریه کاشت

– نظریه مارپیچ سکوت

فعالیتهای یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسشهای مطرح شده

۲)مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیتهای عملکردی :

دانشجویان می توانند کاربرد نظریات ارتباطی را در اخبار و برنا مه های رسانه های جمعی ومجازی مورد ارزیابی قراردهند

فصل دوم:رسانه های نوین ارتباطی

بخش اول : رادیو و تلویزیون

– سیرتحول ارتباطات جمعی در جهان و ایران

–عکاسی وتولدهنر های تجسمی

–دوران رادیو(کهکشان مارکنی)

– کارکرد های رادیو

–ویژگیهای رادیو

– تلویزیون (عصر ارتباطات الکترونیک)

– کارکرد های تلویزیون

– ویژ گیهای تلویزیون

– تلویزیون و رسانه های جهانی

فعالیتهای یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسشهای مطرح شده

۲)مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیتهای عملکردی :

دانشجویان می توانند نموداری از سیر تحول ارتباطات جمعی نظیر رادیو و تلویزیون مشخص کنند .را تهیه نمایند ودر کلاس نصب کنند .علاوه براین مشخصات رسانه هافوق و خصوصیات آنها را با هم مقایسه کنند.

بخش دوم: ماهواره ها و شبکه های جهانی

– پیدایش و اهداف فراملی

– فضایی با مرزهای شیشه ای

– فرهنگ در عصر ماهواره

– آسیب ها وپیامد های منفی ماهواره ها

– چالش های فقرا و اغنیا

فعالیتهای یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسشهای مطرح شده

۲)مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیتهای عملکردی :

۱) دانشجویان می توانند گزارشی از اهداف و عملکرد های یکی از شبکه های جهانی و نیات گردانندگان و فلسفه بکار گیری این شبکه ها در کشور های در حال توسعه را مورد نقد قرار دهند.

فصل سوم : فضای مجازی

بخش اول : اینترنت اوج دهکده جهانی

– ویژگیهای اساسی دوران اینترنت

– اینترنت و تغییرات اجتماعی

– اینترنت و انقلاب آموزشی

– فضای مجاری

– اینتر نت و فضای عمومی

– پیدایش جامعه اطلا عاتی

فعالیتهای یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسشهای مطرح شده

۲)مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیتهای عملکردی :

دانشجویان می توانند کیفیت و مکانیزم عملکرد سیستم آموزشی چند رسانه ای مدارس هوشمند در کشور را بررسی وتحلیل قرار دهند .

بخش دوم : بازی های رایانه ای و تلفن همراه

- ماهیت و تاریخچه بازیهای رایانه ای
- فواید بازیهای رایانه ای
- آسیب های بازی های رایانه ای
- آسیب های تربیتی و اخلاقی بازیهای رایانه ای
- آسیب های تحصیلی بازیهای رایانه ای
- آسیب های خانوادگی بازیهای رایانه ای
- بازیهای رایانه ای ایرانی
- تلفن های همراه ، اوج فردیت و جدایی
- تجاوز به حریم خصوصی افراد و بی ارزش شدن این مهم

فعالیتهای یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسشهای مطرح شده

۲)مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیتهای عملکردی:

۱)دانشجویان می توانند با تهیه سی دی های چند رسانه ای(مالتی مدیا)اهداف آشکار و پنهان شرکت های چند ملیتی نظیر تایم وارنر وسایر شبکه های اجتماعی صهیونیستی و امپریالستی را در کلاس تجزیه و تحلیل نمایند.

بخش سوم : شبکه های اجتماعی

- تعاریف ،ماهیت و چیستی شبکه های اجتماعی
- ویژگی های شبکه های اجتماعی:
- اهداف وعملکرد های شبکه اجتماعی
- نسل بندی و انواع شبکه های اجتماعی
- معروفترین شبکه های اجتماعی
- تهدیدات شبکه های اجتماعی
- دیدگاههای علمی در باره شبکه های اجتماعی
- شبکه های اجتماعی از نگاه قانون
- تاثیر شبکه های اجتماعی مجازی بر افکار عمومی
- شبکه های اجتماعی و سبک زندگی

فعالیتهای یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسشهای مطرح شده

۲)مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیتهای عملکردی :

دانشجویان می توانند با "تحلیل محتوای آشکار یانهان پیام های "بازی های شبکه ای مطرح و پر طرفدار در اینتر نت و یا تلفن همراه را مورد نقد و بررسی قرار دهند ودر کلاس درس آن را ارائه نمایند

بخش چهارم : وبلاگها پتانسیل های فرد

- ارتباطی تخصصی و برابر
- آزاد سازی تخیل
- تبادل تجربیات
-تبادل آرزوها و آرمانها
-آزاد سازی غرایز
-طلوع فردیت

فعالیتهای یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسشهای مطرح شده

۲)مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیتهای عملکردی :

دانشجویان می توانند گزارشی از وبلاگهای موفق در جذب مخاطب را مورد بررسی قرار دهند و دلایل موفقیت ایها را تجزیه و تحلیل نمایند

فصل چهارم : شگرد ها و الگوهای رسانه ای

بخش اول :هویت و رسانه ها

-مفهوم هویت فرهنگی

-انواع هویت فرهنگی

-عوامل موثر در شکل گیری هویت

-جهانی شدن و هویت فرهنگی

-تعارض سنت و مدرنیته

-نظریه نا هماهنگی شناختی

فعالیتهای یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسشهای مطرح شده

۲)مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیتهای عملکردی :

۱)تحلیل محتوای برنامه ها(فیلم ، سریال، تبلیغات ، تیزرها و کلیپ هاو....) رسانه های جمعی وشبکه های مجازی در جهت انطباق یا عدم انطباق با هویت ملی و ایرانی اسلامی ما

بخش دوم : اقناع قله ارتباطات انسانی

- تبلیغ ، ترغیب و اقناع
- تعریف تبلیغ ،ترغیب و اقناع
- عناصراقناع
- منبع پیام
- عوامل موپر در متقاعد سازی منبع پیام
- مقبولیت یا اعتبار منبع پیام
- جذبه و گیرایی
- محتوی پیام
- سبک ساماندهی پیام

-متقاعد سازی موثر بر اساس مخاطب

- کدام پیام اثر بخش تر است
- کانال پیام
- ابعاد اقناع

فعالیتهای یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسشهای مطرح شده

۲)مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیتهای عملکردی :

دانشجویان می توانند با تهیه گزارشی از شیو ه های اقناع رسانه ها و یا شیوه ها و شگرد های اقناع دانش آموزان و ارائه در

کلاس درس دانشجویان را با این شگرد کاربردی آشنا نمایند .

بخش سوم : مهندسی افکار عمومی و توسعه اجتماعی اقتصادی

-رسانه های جمعی و نفوذ در افکار

- ماهیت افکار عمومی

- شکل گیری افکار عمومی

-افکار عمومی صدای خاموش جامعه

- تفاوت افکار عمومی و احساس جمعی

- انواع افکار عمومی

- منشاء افکار عمومی

-نفوذ در افکار عمومی

-ویژ گیهای افکار عمومی

- نوسازی ، مشارکت و توسعه ملی با رسانه ها

فعالیتهای یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسشهای مطرح شده

۲)مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیتهای عملکردی :

دانشجویان می توانند بااستفاده از نظریات ارتباطی فصل سوم نظیر مارپیچ سکوت و کاشت ،شیوه های هدایت افکار دانش آموزان کلاس خود را تمرین نمایند .و تاپیر آن را در کلاس درس به استاد مربوطه و دانشجویان گزارش کنند.

بخش چهارم : تبلیغ سبک زندگی و افق فرهنگی

-تعریف سبک زندگی و انواع آن

-دید گاه کار کرد گرایی

-صنایع فرهنگی و فرهنگ توده

-زمینه فرهنگی و فرهنگ جمعی

- سبک زندگی و هویت

-سبک زندگی مدرن و سنتی

-فرهنگ و ارتباط

-نقش فرهنگی رادیو و تلویزیون

-فرهنگ و تکوین ذهن

-فرهنگ و شخصیت

-مهندسی فرهنگی

فعالیتهای یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسشهای مطرح شده

۲)مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیتهای عملکردی :

۱)دانشجویان می توانند گزارشی از سریال های در حال پخش در سیمای جمهوری اسلامی را انتخاب کنند و سبک زندگی ای که در این سریال تبلیغ می گردد را مورد نقد و بررسی قرار دهند.

فصل پنجم :ضروریات و بایسته های ارتباطی

بخش اول :سواد رسانه ای

- سواد رسانه ای
- اصول و مبانی سواد رسانه ای
- ضرورت سواد رسانه ای
- آداب ارتباط با رسانه
- اعتماد اجتماعی
- اعتماد رسانه ای

فعالیتهای یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسشهای مطرح شده

۲)مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیتهای عملکردی :

۱)دانشجویان می توانند با تهیه گزارشی از" پیامهای رسانه ای"مشخص نمایند که رسانه ها چگونه مدلهای ارزشی و رفتاری قدرتمندی خلق می کنند ،دانش و درک ما را ازجهان پیرامون شکل می دهند و اهداف خاصی را دنبال می کنند.

بخش دوم :اخلاق رسانه ای

- اخلاق، رسانه ها و رسالت آنها
- مقررات اخلاقی در رسانه ها
- ابعاد اخلاق رسانه ای
- اینترنت ،اخلاق و کودکان
- آیین نامه حرفه ای اخلاق ارتباطی

فعالیتهای یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسشهای مطرح شده

۲)مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیتهای عملکردی :

دانشجویان می توانند با تهیه گزارشی از رعایت اخلاق حرفه ای یا عدم پایبندی به رعایت اخلاق حرفه ای در رسانه ها را در کلاس ارئه نمایند ویا اصول اخلاق نظری وعملی در اسلام را در کلاس شرح دهندو حقوق مخاطبان را گوشزد نمایند.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آ موزشی نیازمند استفاده از شیوه های ارائه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است . انجام فعالیت های عملکردی برای درک عمیق ، یادگیری بهتر و بکار گیری آموخته ها در موقعیت های واقعی آموزشی و انجام راهنماییی و مشاوره نیز،مستلزم مشارکت همگانی دانشجویان در این فعالیت ها می باشد .برای یاد گیری غیر مستقیم دانشجویان باید به مطالعه فردی و درک شناختی از موقعیت های گو ناگون زندگی واقعی ، به این هدف نایل گردند.

٤. منابع آموزشی

منابع اصلی:

- ساروخانی، باقر.(۱۳۹۱).جامعه شناسی نوین ارتباطات .تهران:انتشارات اطلاعات
- معتمد نژاد، کاظم.(۱۳۸۶).وسایل ارتباط جمعی. انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی

منابع فرعی:

– ساروخانی، باقر.(۱۳۹۳)جامعه شناسی ارتباطات(اصول و مبانی).تهران:انتشارات اطلاعات

–گودرزی فراهانی، ابراهیم .(۱۳۸۹)اصول و مبانی ارتباطات.تهران:ناشر فارسیران .دانشگاه جامع علمی– کاربردی واحد ۱۱

٥. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری(باز پاسخ،بسته پاسخ، چندگزینه ای و یا ترکیبی) به میزان ۱۵ نمره

ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی۲نمره

ارزشیابی پوشه کار:مجموعه تکالیف(فعالیت) عملکردی۳نمره

ارزشیابی از یادگیرنده براساس تکالیف یادگیری در طول نیمسال،تکالیف عملکردی و آزمون پایان نیمسال انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف(یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «پویایی گروه»

۱. معرفی درس و منطق آن:

پویایی گروه علمی است که به پیشبرد دانش ماهیت گروه اختصاص دارد و به مطالعه و بررسی مواردی نظیر چگونگی کنش و واکنش های متقابل اعضا، ماهیت و قوانین تحول گروه ها، تبیین تغییرات و مقاومت های درون گروهی، انواع رهبری، نحوه تشکیل و تحول گروه ها، نحوه تصمیم گیری در گروه ها، فشار و نفوذ اعضای گروه بر یکدیگر و ستیز و مخالفت در گروه می پردازد. در پویایی شناسی گروه ها، با بررسی و مطالعه ماهیت و قوانین تحول و تشکیل گروه ها، به بهبود روابط انسانی در گروه ها مبادرت می شود.

مطالعه درس پویایی گروه، می تواند دانشجویان رشته راهنمایی و مشاوره را در شناخت ماهیت و شکل گیری گروه ها،ساختار واندازه، همرنگی و نفوذ، ماهیت قدرت و رهبری در گروه، تصمیم گیری گروهی، تعارض در گروهها، رفتارهای جمعی وعوامل و منابع تغییر درگروه ها یاری نماید. شناخت ویژگی های روان شناختی و جامعه شناختی گروه های دانش آموزی، عوامل موثر در رهبری گروه و استفاده از روش ها و فنون گروه سنجی در راهنمایی و مشاوره دانش آموزان از اهداف و دلایل ارایه این درس می باشند.برای نیل به اهداف ذکر شده، دانشجویان باید مهارت ها و توانایی های لازم را در هدایت و رهبری گروه های دانش آموزی کسب نموده و فرصت های یادگیری موثر را به منظور ارتقای سلامت روانی دانش آموزان با بهره گیری از ظرفیت های روانی،جسمانی و اجتماعی خود در محیط واقعی مدرسه فراهم آورند.

مشخصات درس

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

زمان درس: ۳۲ساعت

پیشنیاز: روانشناسی اجتماعی

نام درس:

به فارسی: **پویایی گروه**

به انگلیسی:Group dynamics

اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:

با مطالعه درس پویایی گروه، با مفهوم، ویژگی و انواع گروه آشنا شده، در فرایند آموزش از مبانی و اصول پویایی گروه بهره کافی ببرد، به جایگاه گروه درفرایند تعلیم و تربیت پی ببرد و با اهمیت و ضرورت پویایی درگروه های دانش آموزی آشنا شود.همچنین با یادگیری فنون گروه سنجی بتواندآنها را در موقعیت واقعی مدرسه بکار ببرد.

با شناخت بهتر ویژگی های روان شناختی و جامعه شناختی گروه،ساخت، فرایند و عوامل پدیدآیی گروه در ارتباط با مباحث اساسی تعلیم و تربیت، شکل گیری گروه و عوامل موثر بر آن را در بین دانش آموزان مورد بررسی قرار داده و همچنین رابطه آن را با نیازهای فعلی دانش آموزان در موقعیت های واقعی محیط آموزشی تحلیل وگزارش نماید.

شایستگی اساسی:

Ck&pck کد ۲-۱ &۳-۳ &٤-۳

ملاک‌ها	سطح ۱	سطح۲	سطح۳
مباحث اساسی پویایی گروه	درمورد مفاهیم اساسی پویایی گروه صرفاً اطلاعات ارایه شده	مباحث اساسی پویایی گروه را مورد تحلیل قرار داده و	مفاهیم اساسی پویایی گروه را مورد مقایسه و

		را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است.	ارزیابی قرارداده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارایه نموده است.
	فرایند و عوامل پدیدآیی گروه	درباره فرایند و عوامل شکل گیری گروه صرفاً اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	فرایند، ساختار و عوامل شکل گیری گروه رادر عملکرد و تصمیم گیری گروهی آنها مورد مقایسه قرار داده و یافته های ناشی از این مقایسه را درقالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است	ساختار وعوامل روانی و اجتماعی پدیدآیی گروه را با یکدیگر مورد مقایسه وتجزیه و تحلیل قرارداده ویافته های خود را به صورت مکتوب گزارش نموده است.
	رهبری و اقتدار در گروه	درباره اقتدار و انواع رهبری در گروه صرفاً اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	انواع رهبری در گروه را مورد مقایسه قرارداده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است.	انواع رهبری در گروه وتفاوت وتشابه ویژگی های رهبران گروهها رابا یکدیگر مورد مقایسه و ارزیابی قرارداده ویافته های خود را به صورت یک گزارش منسجم ارایه نموده است.
	گروه سنجی،اجرا و تفسیر نتایج	درباره گروه سنجی و نحوه اجرای آن صرفاً اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	گروه سنجی از دانش آموزان یک کلاس به عمل آورده و نتایج را مورد تحلیل و مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است	به اجرای گروه سنجی بر روی دانش آموزان حداقل دو کلاس مبادرت نموده وتفاوت وتشابه آنها را مورد مقایسه و ارزیابی قرارداده ویافته های خود را به صورت مکتوب ودر قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول:مفاهیم اساسی پویایی گروه

– تعاریف و مفهوم گروه
– ویژگی های روان شناختی و جامعه شناختی گروه(وحدت، الگوهای تعامل، نقش ها وپایگاهها،ساخت،رهبری، انسجام)
– تعاریف و مفهوم پویایی گروه
– ماهیت پویایی گروه
– انواع گروه(گروه نخستین وگروه ثانوی، گروه کوچک و بزرگ، گروه رویاروی و گروه غیر رویاروی، گروه کار و گروه دوستی

و.....)

- تیم و گروه
- انواع گروه
- اندازه گیری پویایی گروه
- گروه ها و تغییر
- منابع تغییر درگروه ها
- تعارض در گروه ها
- منابع تعارض در گروه ها
- فردگرایی و جمع گرایی
- کاربرد پویایی گروه در تعلیم و تربیت

فعالیت یادگیری:

۱- مطالعه مطالب فصل از منابع معرفی شده

۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

۳- مقایسه ویژگی های گروه های مختلف و بیان تفاوت های آنها با یکدیگر

فعالیت عملکردی:

- تهیه جدول مقایسه منابع تغییر و تعارض درگروه ها و تحلیل آن

فصل دوم: فرایند، ساخت و عوامل پدیدآیی(شکل گیری)گروه

- فرایند گروه
- عناصر گروه
- انسجام گروهی
- عوامل موفقیت گرو ها
- عوامل روانی پدیدآیی گروه
- عوامل اجتماعی و فرهنگی پدیدآیی گروه
- ساخت(ساختار) گروه(رسمی، غیر رسمی)
- رشد و اجتماعی شدن گروه
- الگوهای ارتباط در گروه
- ساختار کلاس و مدرسه به عنوان گروه اجتماعی
- عملکرد گروه
- تصمیم گیری در گروه
- نظریه های پویایی گروه

فعالیت یادگیری:

۱- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده

۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

۳- مقایسه و تحلیل ساخت رسمی وغیر رسمی گروه و بیان شباهت ها و تفاوت های آنها

فعالیت عملکردی:

۱- تهیه جدول مقایسه ویژگی های ساخت رسمی و غیر رسمی گروه و تحلیل آن

فصل سوم:قدرت و رهبری در گروه

- ماهیت قدرت در گروه
- تعاریف و مفهوم رهبری
-ویژگی های رهبران در گروه ها
- انواع رهبری در گروه ها
- وظایف رهبران در گروه ها
- کارآمدی رهبر

فعالیت یادگیری:

۱- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده

۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

۳- مقایسه و تحلیل انواع رهبری در گروه ها وارایه گزارش کتبی آن به مدرس

فعالیت عملکردی:

۱- تهیه جدول مقایسه ویژگی های رهبران درگروه های مختلف و تحلیل آن

فصل چهارم: گروه سنجی

- نظریه گروه سنجی
- کاربرد گروه سنجی در مدرسه
- شیوه های اجرای گروه سنجی
- شیوه های تجزیه و تحلیل نتایج گروه سنجی

فعالیت یادگیری:

- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده

۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

فعالیت عملکردی:

۱- طراحی و اجرای یک نمونه گروه سنجی و تجزیه وتحلیل نتایج آن در قالب گزارشی مکتوب جهت ارایه به مدرس

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارایه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. همچنین استفاده از روش یادگیری غیر مستقیم نیز مستلزم برقراری ارتباط میان آموخته های کلاسی و الزامات محیط آموزشی است، بهره گیری از فرصتهای یادگیری خارج از محیط آموزشی،برقراری پیوند میان نظر و عمل در محیط آموزشی و فراهم نمودن مشارکت گروهی دانشجویان در انجام فعالیت های عملکردی توسط مدرس از راهبردهای تدریس این درس می باشد که منجر به درک عمیق تر مطالب وبکارگیری دانش نظری پویایی گروه توسط دانشجو معلمان در موقعیت های واقعی مدرسه خواهد

شد. یادگیری غیر مستقیم نیز مستلزم مطالعه فردی و درک شناختی فرد در موقعیت های مختلف محیط آموزشی می باشد.

٤. منابع آموزشی

منابع اصلی:

– فورسایت، دانلسون.ر (۱۳۸۸). پویایی گروه:شناخت و سنجش، ترجمه حسن پاشا شریفی، وجعفر نجفی زند، تهران ،نشر دوران

– فور سایت، دانلسون.ر(۱۳۸۹). پویایی گروه، ترجمه مهرداد فیروزبخت و منصور قنادان، تهران، موسسه فرهنگی رسا

– ترشاوی،مری(۱۳۷۸).مقدمه ای برگروه سنجی و پویایی گروه، ترجمه غلامعباس توسلی، تهران، انتشارات دانشگاه تهران

– گلشن فومنی، محمدرسول(۱۳۷۶). پویایی گروه و سنجش آن: درآمدی بر دیدگاه روانی– اجتماعی، تهران، نشر شیفته

منابع فرعی:

– موکیویی،رژه(۱۳۷۱).پویایی گروه، ترجمه فریدون وحیدا، مشهد، انتشارات آستان قدس

– شفیع آبادی، عبدالله (۱۳۸۰). پویایی گروه و مشاوره گروهی، تهران، انتشارات رشد

–احدی، حسن؛ صالحی، مهدیه؛ بنی جمالی، شکوه السادات(۱۳۷۳).مفاهیم بنیادی در پویایی گروه، تهران، نشر قومس

٥. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری(باز پاسخ،بسته پاسخ،چند گزینه ای، ویا ترکیبی) به میزان ۱۲ نمره

ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی۵نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف(فعالیت) عملکردی۳ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده براساس تکالیف یادگیری در طول نیمسال،تکالیف عملکردی و آزمون پایان نیمسال انجام می شود.مبنای ارزیابی تکالیف(یادگیری و عملکردی)ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «نیازها و مسایل نوجوانان و جوانان»

معرفی درس و منطق آن:

بخش زیادی ازنیازها و مسائل نوجوانان و جوانان با نیازها و مسائل انسان در سایر دوره های تحولی مشترک است و بخشی نیز خاص دوره نوجوانی است. نوجوانی دشوار ترین، پیچیده ترین، هیجان انگیزترین و تنش زا ترین دوره زندگی هم برای خود نوجوان و هم برای والدین و مربیان به شمار می آید. به همین دلیل مطالعه علمی ویژگی ها و خصوصیات، و همچنین نیازها و مسائل این دوره برای تعامل مناسب و سازنده با آنان ضرورت دارد. این درس که در سر فصل های گذشته رشته راهنمایی و مشاوره وجود داشته است، به طور طبیعی به آموزش علمی صفات و خصوصیات نسبتا پایدار یا ناپایدار پدیده های روانی و رفتاری نوجوانان و جوانان در موقعیت ها و شرایط گوناگون می پردازد. درس نیازها و مسائل نوجوانان و جوانان، دارای نقش مهمی در شناخت بهتر دانشجو–معلمان مشاوره و امور پرورشی، ازچگونگی پدیدایی ساختارها، نیازها و مسائل دانش آموزان نوجوان در محیط های آموزشی و پرورشی دارد. شناخت سیر تحولی بلوغ، ویژگی ها و خصوصیات، و نیازها و مسائل دوره نوجوانی و جوانی بخصوص در محیط های آموزشی، از اهداف و دلایل ارائه این درس می باشند. برای نیل به اهداف یاد شده، دانشجویان باید توانایی تحلیل برنامه درسی نیازها و مسائل نوجوانان و جوانان و تطبیق آن با نیازهای دانش آموزان یا مراجعان در حین آموزش و ارائه خدمات راهنمایی وانجام فعالیت های پرورشی را کسب نموده و فرصت های یادگیری مؤثر را با بهره گیری از ظرفیت های روانی–شخصیتی یادگیرندگان یا مراجعان، در محیط های واقعی زندگی یا آموزشی طراحی نمایند.

مشخصات درس

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

زمان درس: ۳۲ ساعت

پیشنیاز: روانشناسی تحولی

نام درس:

به فارسی: نیازها و مسائل نوجوانان و جوانان

به انگلیسی: Needs and Problems of Adolescents and Youngsters

اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:

با درک بلوغ، تحولات، ویژگی ها و فرایندهای روانی در طول رشد نوجوانی و ارتباط آن با مباحث اساسی در حوزه آموزش و پرورش، چگونگی تحول و شکل گیری رفتار و شخصیت نوجوان را مورد شناسایی و تحلیل قرار داده و ارتباط آن با نیازهای فعلی یادگیرندگان در موقعیت های واقعی زندگی یا آموزشی و اجتماعی محل خدمت خود را گزارش نماید.

با شناخت بهتر نوجوان و جوان، چگونگی ساخت و پدیدایی فرایندهای روانی مربوط به ساختار شخصیت او، نیازها و مسائل دوره نوجوانی و جوانی را بهتر تحلیل نماید وبا مقایسه نیازها و مسائل؛ شامل مفاهیم اساسی بلوغ، نیازها و مسائل فردی، مسائل خانوادگی، مسائل تحصیلی، مسائل شغلی، و مسائل مربوط به عشق و ازدواج و ارتباط آنها با زندگی روزمره، نیازهای آنان را بهتر درک نمایند و متناسب با این نیازها خدمات راهنمایی، مشورتی و انجام فعالیت های پرورشی را در موقعیت های واقعی آموزشی و پرورشی زندگی محل سکونت و خدمت خود طراحی و ارائه نماید.

شایستگی اساسی:

Ck&pck کد ۲-۱& ۳-۳& ٤-۳

ملاک‌ها	سطح ۱	سطح۲	سطح۳
مفاهیم اساسی بلوغ	در مورد موضوعات اساسی بلوغ در فرایندهای روانی در	موضوعات اساسی بلوغ و رشد فرایند های روانی و تفاوت و تشابه مباحث را	مباحث اساسی بلوغ و رشد فرایندهای روانی و تفاوت و تشابه مفاهیم و رابطه

		طول رشد صرفا اطلاعات ارائه شده را جمع آوری و بدون ارائه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	آنها با یکدیگر را مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارائه نموده است.
	نیازهای نوجوانان و جوانان	در مقایسه نیازهای نوجوانان و جوانان، صرفا اطلاعات و دانش موجود را جمع آوری و بدون مقایسه و تحلیل این نیازها، آن را گزارش نموده است.	نیازهای نوجوانان و جوانان را با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و یافته های ناشی از این مقایسه را به صورت منسجم گزارش نموده است.	نیازهای نوجوانان و جوانان و تفاوت و تشابه آنها را با نیازهای سایر دوره های تحولی مورد مقایسه و تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده و یافته ها و دست آوردهای خود را به صورت مکتوب گزارش نموده است.
	مشکلات فردی و روانی	در مورد انواع، علل، ساخت و پدیدایی اختلالات و مسائل روانی دوره نوجوانی و جوانی، صرفا دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود را گزارش نموده است.	در مورد انواع، علل، ساخت و پدیدایی اختلالات و مسائل روانی دوره نوجوانی و جوانی، شباهت ها و تفاوت ها را با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	در مورد انواع، علل، ساخت و پدیدایی اختلالات و مسائل روانی دوره نوجوانی و جوانی، ویژگی ها، تفاوت ها و شباهت ها را با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده، و دلایل و استدلال خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه داده است.
	مشکلات تحصیلی-شغلی	در مورد انواع، علل، ساخت و پدیدایی مسائل و مشکلات تحصیلی-شغلی دوره نوجوانی و جوانی، صرفا دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود را گزارش نموده است.	در مورد انواع، علل، ساخت و پدیدایی مسائل و مشکلات تحصیلی-شغلی دوره نوجوانی و جوانی، شباهت ها و تفاوت ها را با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	در مورد انواع، علل، ساخت و پدیدایی مسائل و مشکلات تحصیلی-شغلی دوره نوجوانی و جوانی، ویژگی ها، تفاوت ها و شباهت ها را با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده، و دلایل و استدلال خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه داده است.
	مشکلات عشق و	در مورد انواع، علل، ساخت و پدیدایی	در مورد انواع، علل، ساخت و پدیدایی مسائل و	در مورد انواع، علل، ساخت و پدیدایی مسائل و

	ازدواج	مسائل و مشکلات عشق و ازدواج در دوره نوجوانی و جوانی، صرفا دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود را گزارش نموده است.	مشکلات عشق و ازدواج در دوره نوجوانی و جوانی، شباهت ها و تفاوت ها را با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	مشکلات عشق و ازدواج در دوره نوجوانی و جوانی، ویژگی ها، تفاوت ها و شباهت ها را با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده، و دلایل و استدلال خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه داده است.

۱۰.فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: مفاهیم اساسی بلوغ و مشکلات آن

- تعریف نوجوانی و جوانی
- تعریف و علایم بلوغ
- بلوغ دیررس و بلوغ زودرس
- بلوغ زودرس و بلوغ دیررس در پسران
- بلوغ زودرس و بلوغ دیررس در دختران
- بلوغ و تحولات جسمانی
- بلوغ و تحولات عاطفی
- بلوغ و تحولات اجتماعی
- بلوغ و تحولات معنوی و اخلاقی

فعالیت یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲)مطالعه منابع معرفی شده در زمینه مسائل نوجوانان و جوانان

فعالیت عملکردی:

۱) مطالعه تاثیر تحولات دنیای مدرن بر بلوغ نوجوانان و ارائه آن در کلاس

فصل دوم: نیازهای نوجوانان و جوانان

- نیاز به امنیت و آرامش

- نیاز به مذهب وفلسفه حیات
- نیاز به تعلق داشتن و عضویت در جمع و گروه
- نیاز به پذیرش، تایید و احترام
- نیاز به استقلال و خودمختاری
- نیاز به مبادله عشق و محبت
- نیاز به هویت و هویت یابی
- نیاز به پیشرفت، اشتغال و کسب موفقیت
- نیاز به تشویق و قدرشناسی

فعالیت یادگیری

۱۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۱۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده در زمینه نیازها و مسائل نوجوانان و جوانان

فعالیت عملکردی

۴) مصاحبه(یا اجرای پرسشنامه) با چند نوجوان و جوان و بررسی و اولویت بندی نیازهای فعلی نوجوانان و جوانان و ارائه آن در کلاس به صورت گروهی

فصل سوم: مسائل و اختلالات فردی و روانی

- مسائل و اختلالات روان تنی(دردهای جسمانی ناشی از مشکلات عصبی، آسم، اگزمای پوستی، کهیر، ناراحتی های گوارشی و ...)
- مسائل و اختلالات شخصیتی(اختلالهای شخصیتی اجتنابی، اضطرابی، وسواسی، پارانوئید، اسکیزوئید، اسکیزوتایپال، مرزی، خود شیفته و...)
- مسائل و اختلالات روان رنجورخویی(اضطراب، نگرانی، ترس، وسواس، افسردگی، احساس حقارت وکمرویی، احساس گناه، احساس غم، احساس خشم و...)
- اختلالات روان پریشی(اسکیزوفرنی و...)

فعالیت یادگیری

۱۴) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۱۵) مطالعه متون و منابع معرفی شده در زمینه نیازها و مسائل نوجوانان و جوانان

فعالیت عملکردی

۱) اجرای پرسشنامه ای بر روی تعدادی از نوجوانان و بررسی وضعیت سلامت روان یا میزان اختلالات روانی موجود در بین نوجوانان و جوانان به صورت گروهی

فصل چهارم: مسائل و مشکلات خانوادگی

- ساخت خانواده
- خرده نظام های خانواده
- تعارض در روابط اعضای خانواده
- تعارض والدین و فرزندان
- اثرات مثبت روابط والدین وفرزندان
- تاثیر بیماریهای خاص بر روابط اعضای خانواده
- مشکلات فرزندان طلاق
- مشکلات فرزندان تک والدی یا بدون والدین
- انواع سبک ها و شیوه های تربیتی والدین

فعالیت یادگیری

۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده در زمینه نیازها و مسائل نوجوانان و جوانان

فعالیت عملکردی

۱) مصاحبه با افراد متخصص و والدین دانش آموزان، شناسایی مشکلات موجود، اولویت بندی این مشکلات، و ارائه گزارش آن در کلاس

فصل پنجم: مسائل و مشکلات تحصیلی-شغلی

- با هوش بودن و مشکلات ادامه تحصیل
- عدم علاقه و انگیزه به تحصیل
- افت تحصیلی و کاهش نمرات از حد انتظار
- ترک تحصیل یا فرار از مدرسه
- اختلال در یادگیری دروس خاص

- مشکلات در انتخاب رشته
- مشکلات در انتخاب شغل آینده
- مشکلات در شناخت خود
- مشکلات در شناخت مشاغل و فرصت های شغلی

فعالیت یادگیری

۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده در زمینه نیازها و مسائل نوجوانان و جوانان

فعالیت عملکردی

۱) مصاحبه با افراد معلمان و والدین دانش آموزان، شناسایی مشکلات تحصیلی-شغلی موجود، اولویت بندی این مشکلات، و ارائه گزارش آن در کلاس

فصل ششم: مشکلات ارتباطی و عشق و ازدواج

- مشکلات جامعه پذیری و ارتباط با همسالان
- مشکلات ارضای نیاز به عشق و تمایلات جنسی
- استمناء و انحرافات جنسی
- مشکلات ارتباطی با جنس مخالف
- ارتباط با جنس مخالف و احساس گناه
- ازدواج و فلسفه حیات
- مشکلات انتخاب همسر و تشکیل خانواده
- مشکلات ناشی از اختلال هویت جنسیتی
- فرار از خانه و بزهکاری

فعالیت یادگیری

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲)مطالعه متون و منابع معرفی شده در زمینه نیازها و مسائل نوجوانان و جوانان

فعالیت عملکردی

۱) مصاحبه با والدین و دانش آموزان، شناسایی مشکلات خانوادگی موجود، اولویت بندی این مشکلات، و ارائه گزارش آن در کلاس

۱۱.راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. انجام فعالیت های عملکردی برای درک عمیق تر، یادگیری بهتر و بکارگیری آموخته ها در موقعیت های واقعی آموزشی و انجام فعالیت های پرورشی نیز، مستلزم مشارکت همگانی دانشجویان در این فعالیت ها می باشد. یادگیری غیر مستقیم نیز مستلزم مطالعه فردی و درک شناختی فرد در موقعیت های گوناگون زندگی واقعی فرد می باشد.

٤.منابع آموزشی

منابع اصلی:

- خدایاری فرد، محمد. (۱۳۹). مسائل نوجوانان و جوانان. تهران: انتشارات انجمن اولیاء و مربیان
- احمدی، س احمد. (۱۳۹). مسائل نوجوانان و جوانان. اصفهان: انتشارات دانشگاه اصفهان
- خدایاری فرد، محمد. (۱۳۹). مسائل دوران کودکی و نوجوانی. تهران: انتشارات یسطرون

منابع فرعی:

- منصورنژاد، محمد. (۱۳۹). مسائل دختران: بحران هویت–روابط با پسر–شکست در عشق و مسئله تربیت. تهران: انتشارات جوان پویا
- اکبری، ابوالقاسم. (۱۳۹). مشکلات نوجوانی و جوانی. تهران: انتشارات رشد

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون(باز پاسخ، کوتاه پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) مباحث نظری پایان ترم به میزان ۱۵ نمره

ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۲ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۳ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف(یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سایر نکات: استاد درس مربوطه با توجه به صلاحدید خود می تواند فعالیت یادگیری یا عملکردی مورد نیاز دیگر را نیز به دانشجویان ارائه نماید.

سرفصل درس «خانواده و ازدواج در اسلام و ایران»

۱.معرفی درس و منطق آن:

خانواده یک نظام اجتماعی و طبیعی است که مجموعه ای از قواعد و اصول را ابداع و برای اعضای خود نقش های متنوعی را تعیین می کند. علاوه بر این خانواده از یک ساخت نظام دار قدرت برخوردار است که ورود به این نظام صرفا از طریق تولد، فرزند خواندگی یا ازدواج صورت می گیرد. نقش ها، قواعد و الگوهای تربیتی خانواده، شخصیت اعضای آن را شکل می دهد. دانشجو معلمان مشاوره برای موفقیت در ارائه آموزش و مشاوره موفق به دانش آموزان در محل خدمت و سکونت خود نیاز به شناخت و درک درست از ساختار، کارکرد، عملکرد و نقش خانواده دارند. دانشجویان در این درس از طرفی با فلسفه، ارکان، کارکرد، الگوهای ارتباطی و شیوه های فرزند پروری؛ و از طرفی دیگر با آسیب های خانواده و زوج ها آشنا می شوند و و از آن در کیفیت بخشی به فرایند آموزش و مشاوره در محیط های واقعی آموزشی و پرورشی استفاده خواهند کرد. برای نیل به اهداف یاد شده، دانشجویان باید توانایی تحلیل برنامه درسی خانواده و زوج ها در اسلام و ایران، و تطبیق آن با نیازهای دانش آموزان یا مراجعان در حین آموزش و ارائه خدمات راهنمایی و مشاوره را کسب نموده و فرصت های یادگیری مؤثر را با بهره گیری از ظرفیت های یادگیرندگان یا مراجعان، در محیط های واقعی زندگی یا آموزشی طراحی نمایند.

مشخصات درس

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

زمان درس: ۳۲ ساعت

پیشنیاز: روانشناسی شخصیت

نام درس:

به فارسی: خانواده و ازدواج در اسلام و ایران

به انگلیسی: Family and marriage in Islam and Iran

اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:

با شناخت سیر تحولی خانواده و زوج ها در ایران و اسلام، چگونگی تحول ساختار، قواعد، نقش ها، و عملکرد خانواده در طول اعصار، و ارتباط آن با مباحث اساسی در حوزه آموزش و پرورش و تحول و شکل گیری رفتار و شخصیت دانش آموزان را مورد شناسایی و تحلیل قرار داده و ارتباط آن با نیازهای فعلی یادگیرندگان یا مراجعان در موقعیت های واقعی زندگی یا آموزشی و اجتماعی محل خدمت خود را گزارش نماید.

با آشنایی نسبت به فلسفه، ارکان، کارکرد، الگوهای ارتباطی، شیوه های تربیتی و آسیب های خانواده و زوج ها، چگونگی ساخت و پدیدایی نظام خانواده و خرده نظام های آن را تحلیل نماید و با درک نیازهای روزمره یادگیرندگان و نقش خانواده در رفع این نیازها، متناسب با این نیازها خدمات راهنمایی، مشورتی و مشاوره ای را به دانش آموزان یا مراجعان در موقعیت های واقعی آموزشی و زندگی محل سکونت و خدمت خود طراحی و ارائه نماید.

شایستگی اساسی:

Ck&pck کد ۲-۱& ۳-۳& ۳-٤&

ملاک‌ها	سطح ۱	سطح۲	سطح۳
سیر تحولی خانواده قبل و بعد از اسلام	در مورد چگونگی سیر تحولی خانواده و زوج ها در طول دوران گوناگون، صرفا اطلاعات ارائه شده را	موضوعات اساسی سیر تحولی خانواده و تفاوت و تشابه مباحث و تغییرات خانواده و زوجها در دوران گوناگون قبل از اسلام و	مبحث تحول خانواده در قبل و بعد از اسلام و تفاوت و تشابه آنها و رابطه آنها با یکدیگر را مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده

		جمع آوری و بدون ارائه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش کند.	بعد از اسلام را مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نماید.	و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارائه نماید.
	ارکان خانواده	در مورد ارکان خانواده شامل نقش ها، مسؤلیت های اعضای خانواده، خرده نظامهای درون خانواده، سلسله مراتب و مرزها، صرفا اطلاعات و دانش موجود را جمع آوری و بدون مقایسه و تحلیل آنها، گزارش خود را ارائه نماید.	موضوع ارکان خانواده؛ شامل نقش ها، مسؤلیت های اعضای خانواده، خرده نظامهای درون خانواده، سلسله مراتب و مرزها، را با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و یافته های ناشی از این مقایسه را به صورت منسجم گزارش نماید.	در مورد ارکان خانواده شامل نقش ها، مسؤلیت های اعضای خانواده، خرده نظامهای درون خانواده، سلسله مراتب و مرزهای درون خانواده مطالعه نموده و تفاوت و تشابه آنها را مورد مقایسه و تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده و یافته ها و دست آوردهای خود را به صورت مکتوب گزارش نماید.
	کارکرد خانواده	در موضوع ماهیت کارکردهای گوناگون خانواده و ویژگی های این کارکردها، صرفا دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود را گزارش نماید.	نحوه پدیدایی و تکوین انواع گونالگون کارکردهای خانواده و ویژ گی های آنها را با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نماید.	پدیدایی و تکوین انواع گوناگون کارکردهای خانواده، و ویژگی های هرکدام را از لحاظ تفاوت ها و شباهت ها با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده و دلایل و استدلال خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه نماید.
	الگوهای ارتباطی و شیوه های فرزند پروری	در مورد الگوهای ارتباطی و شیوه های فرزند پروری گوناگون در خانواده و ویژگی های این الگوها و شیوه ها، صرفا دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود را گزارش نماید.	در مورد الگوهای ارتباطی و شیوه های فرزند پروری گوناگون در خانواده و ویژگی های این الگوها در خانواده، آنها را با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نماید.	در موضوع پدیدایی و تکوین الگوهای ارتباطی و شیوه های فرزند پروری گوناگون در خانواده و ویژگی های این الگوها، تفاوت ها و شباهت ها را با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده و دلایل و استدلال خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه نماید.

	ازدواج و تعارضات خانوادگی	در مورد انواع ازدواج و اهمیت آن و تعارضات خانوادگی بعد از ازدواج، صرفا دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود را گزارش نماید.	انواع ازدواج و اهمیت آن و تعارضات خانوادگی بعد از ازدواج را با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نماید.	تفاوت ها و تشابهات انواع ازدواج و اهمیت آن و تعارضات خانوادگی بعد از ازدواج را با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده و دلایل و استدلال خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه نماید.

۲.فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: خانواده چیست؟

- تعریف خانواده
- تاریخچه خانواده
- فلسفه خانواده

فعالیت یادگیری:

۱۷) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۱۸) مطالعه منابع معرفی شده در زمینه ازدواج و خانواده

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل دوم: ارکان خانواده

- نقش ها و مسئولیت های زن و شوهر
- نقش های مشترک
- سلسله مراتب در خانواده
- مرزها در خانواده

فعالیت یادگیری

۱۳) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۱۴) مطالعه متون و منابع معرفی شده در زمینه ازدواج و خانواده

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل سوم: کارکردهای خانواده

- کارکردهای عاطفی
- کارکردهای روانی
- کارکردهای مذهبی
- کارکردهای تربیتی
- کارکردهای آموزشی
- کارکردهای اقتصادی
- کارکردهای جنسی

فعالیت یادگیری

۱۶) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۱۷) مطالعه متون و منابع معرفی شده در زمینه ازدواج و خانواده

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل چهارم: خانواده و الگو های ارتباطی

- تعریف الگوهای ارتباطی
- سطوح ارتباط
- روش های ارتباطی
- الگوهای ارتباطی(پذیرا و پویا، وابسته، سلطه گر، مقابله ای، کناره گیر، نامنسجم)
- جهت گیری ارتباطی(همنوایی و گفت و شنود)

فعالیت یادگیری:

۵) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۶) مطالعه منابع معرفی شده در زمینه ازدواج و خانواده

۷) دانشجویان نمونه های مناسب الگوهای ارتباطی را در کلاس به صورت گروه های دو نفره و یا بیشتر، با یکدیگر تمرین کنند.

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل پنجم: شیوه های فرزند پروری

- تعریف فرزند پروری
- دیدگاههای فرزند پروری(بامریند، شفر، آدلر، باتوم و...)
- انواع شیوه های فرزند پروری(سخت گیر، سهل گیر، قاطع و اطمینان بخش
- پیامدهای فرزند پروری

فعالیت یادگیری:

۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه منابع معرفی شده در زمینه ازدواج و خانواده

فعالیت عملکردی

۱) دانشجویان نمونه هایی از شیوه های فرزند پروری نامناسب را در محیط زندگی و یا در محل کارورزی خود شناسایی و الگوهای مناسب را جایگزین آن نموده و در کلاس به صورت تمرین عملی ارائه بدهند.

فصل ششم: تحولات خانواده

- سیر تحولات خانواده قبل از اسلام
- سیر تحولات خانواده بعد از اسلام
- خانواده گسترده و سنتی
- خانواده هسته ای و مدرن
- مشکلات اجتماعی
- سکولاریسم و خانواده
- اثرات جهانی سازی بر ساختار و کارکرد نهاد خانواده

فعالیت یادگیری:

۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه منابع معرفی شده در زمینه ازدواج و خانواده

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل هفتم: تعارضات خانوادگی و ازدواج

- تعارض سنت ومدرنیته در ازدواج
- تعارض زن و شوهر

- تعارضات والدین با فرزندان
- تعارضات فرزندان
- تعارضات نقش
- تعارض سیستمی
- تعارض بین نسلی

فعالیت یادگیری:

۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه منابع معرفی شده در زمینه ازدواج و خانواده

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل هشتم: ازدواج و همسر گزینی

- تعریف و تنوع ازدواج
- اهداف و فلسفه ازدواج
- ملاک های انتخاب همسر
- آمادگی برای ازدواج
- ازدواج مجدد و چند همسری: تعریف، تنوع، ویژگی ها و علل، ازدواج مجدد در بافت تاریخی
- ازدواج موقت: اثرات روانی-اجتماعی، مسائل حقوقی، پیامدها، مشکلات، فرزندان

فعالیت یادگیری:

۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه منابع معرفی شده در زمینه ازدواج و خانواده

فعالیت عملکردی:

۱) دانشجویان می توانند ملاک های انتخاب همسر از دیدگاه خودشان را بنویسند و میزان دست رسی به هر کدام را در کلاس به بحث بگذارند.(فعالیتی که بعدا در محیط واقعی وآموزشی محل خدمت خود می بایست انجام شود)

فصل نهم: خانواده و آسیب ها

- طلاق: تعریف، شیوع، علل، پیامدها، نظام های حقوقی، تاثیر بر کودکان، تحولات اجتماعی-اقتصادی و...
- خشونت در خانواده: تعریف، انواع، چرخه خشونت، ارزیابی زنان آسیب دیده و...

- خانواده های تک والدی: تعریف، ویژگی ها، پیامدها، انواع(زن سرپرست، مرد سرپرست، محصول طلاق، زایمان های بدون ازدواج، والد فرزند خوانده ها، والد شدن از طریق لقاح مصنوعی، بیوه هایی که قصد ازدواج مجدد ندارند.
- زوج های بدون فرزند (ناباروری، پیامدهای روانی–اجتماعی، روش های مقابله و ...)
- خانواده و آسیب های اجتماعی (وابستگی به مواد، اعتیاد، فرار، آسیبب های نوظهور، آسیب های ناشی از فن آوری اطلاعات و ارتباطات)
- خانواده های محروم از پدر(معنا، نقش، انواع، آثار محرومیت، واکنش ها و...)

فعالیت یادگیری:

۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه منابع معرفی شده در زمینه ازدواج و خانواده

فعالیت عملکردی

دانشجویان می توانند با توجه به علاقه خود، آسیب های اجتماعی مرتبط با آسیب های خانواده را در منطقه محل خدمت یا محل تحصیل خود با ذکر دلایل و پیامدهای آن شناسایی و در کلاس گزارش نمایند.

۱۲.راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. انجام فعالیت های عملکردی برای درک عمیق، یادگیری بهتر و بکارگیری آموخته ها در موقعیت های واقعی آموزشی و انجام راهنمایی و مشاوره نیز، مستلزم مشارکت همگانی دانشجویان در این فعالیت ها می باشد. برای یادگیری غیر مستقیم دانشجویان باید با مطالعه فردی و درک شناختی از موقعیت های گوناگون زندگی واقعی، به این هدف نائل گردند.

٤.منابع آموزشی

منابع اصلی:

- فتحی آشتیانی، علی.(۱۳۹۲). روانشناسی و آسیب شناسی خانواده. تهران: انتشارات
- سالاری فر، محمد رضا.(۱۳۹۱). خانواده در نگرش اسلام و روانشناسی. تهران: انتشارات سمت

منبع فرعی:

- بستان، حسین. (۱۳۹۰) . خانواده در اسلام. قم: انتشارات پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون(باز پاسخ، کوتاه پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) مباحث نظری پایان ترم به میزان

۱۶ نمره

ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۲ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۲نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف(یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سایر نکات: استاد درس مربوطه با توجه به صلاحدید خود می تواند فعالیت یادگیری یا عملکردی مورد نیاز دیگر را نیز به دانشجویان ارائه نماید.

تدوین کننده : جمشید جراره

سرفصل درس «روابط انسانی در مدرسه»

۱. معرفی درس و منطق آن

عنصر انسانی مهمترین رکن در هر سازمانی بشمار می آید .افراد به سازمانها می پیوندند تا ضمن رفع نیازهای سازمان به هدفهای خود نیز دست یابند . به همین ترتیب کار کردن با انسانها ، برجسته ترین فعالیت مدیران برای تحقق اهداف و ماموریتهای سازمانی است. چنین است که بحث روابط انسانی و رفتار سازمانی بعنوان یک قلمرو علمی در نظریه های مدیریت ، جایگاهی در خور پیدا نموده است . این قلمرو علمی بر شناخت اصول روابط انسانی و عوامل موثر بر رفتار آدمیان در درون سازمانها و نحوه مدیریت و هدایت آن متمرکز است . در مدارس و سازمانهای آموزشی که در پی تحقق اهداف و آرمانهای تعلیم و تربیت فعالیت می نمایند ، موضوع رفتار و روابط انسانی موقعیتی استراتژیک می یابد بگونه ای که فعالیتهای آموزشی – تربیتی صرفا با تکیه بر اصول و معیارهای روابط انسانی یافته و به اهداف خود خواهند رسید . به این ترتیب انتظار می رود تا دانشجو معلمان رشته مشاوره (گرایش فعالیتهای تربیتی) بتوانند با دستیابی به سطحی قابل قبول از دانش و نگرش مرتبط با این مباحث ، ضمن رعایت شخصی اقتضایات انسانی در مدرسه ، در صورت بروز ضعف در رعایت معیارهای انسانی و بروز احتمالی تعارضات و کشمکش های انسانی در درون مدرسه ، نقشی راهنما و مشاور داشته و در نتیجه با درک موقعیتها و تحلیل آنها و با ارایه راهکارهای مناسب به رفع آنها و در نتیجه به سلامت سازمانی مدرسه کمک کنند.

مشخصات درس نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲ زمان درس: ۳۲ ساعت	نام **درس: به فارسی: رفتار و روابط انسانی در مدرسه** **به انگلیسی :Behavior & Human Relations in school**			
	اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: با آشنایی و درک نقش و جایگاه اساسی انسان در سازمانها و اصول و مبانی تاثیر گذار بر رفتار و روابط انسانی کارکنان ، دانش آموزان و اولیاء آنها در درون مدرسه ، می تواند در نقش و جایگاه مربی و مشاور با تحلیل شرایط انسانی درون مدرسه، فرصتهایی را برای رفع مشکلات احتمالی و بهبود و ارتقاء موقعیت آن ا یجاد نماید.			
شایستگی اساسی: **Ck&pck کد ۲-۱& ۳-۳ &۳-٤ &**	**ملاک‌ها**	**سطح ۱**	**سطح۲**	**سطح۳**
	نقش انسان در سازمان	دلایل وجودی سازمانها را برمی شمارد و اهمیت نقش انسان در سازمان را توضیح می دهد	نقش انسان را در اسلام و مکاتب و نظریه های مدیریت مطرح و مورد مقایسه قرار می دهد شباهتها و تفاوتها را شرح	پیامد و آثار حاصل از نگاه متفاوت به انسان را در سازمان تحلیل و تبیین می کند .

			می دهد	
	چگونگی رفتار و روابط انسانی در مدرسه	قلمرو ، مصادیق و گستره رفتار و روابط انسانی را در مدرسه مشخص و نقش عوامل را در بروز رفتار و اجرا یا عدم اجرای اصول روابط انسانی مشخص می کند	نقش بنیادین اعضا و فعالیتهای مدرسه را در بروز رفتار و رعایت (یا عدم رعایت)اصول و معیارهای روابط انسانی مشخص می کند .	وضعیت مدرسه را از حیث چگونی رفتار و رعایت (یا عدم رعایت ا) صول و معیارهای روابط انسانی تحلیل و نقد می کند .
	توسعه روابط انسانی در مدرسه	مصادیق فقدان سلامت مدرسه را از حیث رفتار و روابط انسانی مشخص می کند .	تاثیرات فقدان سلامت مدرسه را از حیث رفتار و روابط انسانی با تکیه بر مصادیق تحلیل می کند .	برای حل و توسعه روابط انسانی در مدرسه با تکیه بر مصادیق ، راهکار و برنامه ارایه می دهد .

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول:

مفهوم و تاریخچه روابط انسانی

- شناخت و تعریف روابط انسانی
- قلمرو روابط انسانی
- هدفهای روابط انسانی
- تاریخچه روابط انسانی
- ساختار روابط انسانی در مدیریت

فعالیت یادگیری:

۱)با مشارکت در بحث به ضرورت و اهمیت رفتار و روایط انسانی در سازمانها اشاره و مصادیقی از توجه (یا بی توجهی به آن) را بر اساس تجارب و شواهد شخصی ذکر می کنند .

فعالیت عملکردی:

با تکیه بر کتابهای مدیریتی ، انواع تعاریف و اهداف مطرح شده در باره رفتار و روابط انسانی را مطرح و به بیان شباهتها و تفاوتهای آنها می پردازند.

فصل دوم : انسان و روابط انسانی در اسلام

انسان و روابط انسانی از دیدگاه قران

انسان و روابط انسانی از دیدگاه معصومین (ع)

انسان و روابط انسانی از دیدگاه متفکران اسلامی

فعالیت یادگیری:

۱)در بحث مشارکت نموده و به و ذکر نمونه هایی از مصادیق تاکید اسلام بر جایگاه انسان و روابط انسانی می پردازد.

فعالیت عملکردی:

۱) یک مطالعه در باره انسان و روابط انسانی در اسلام با تکیه بر یکی از منابع قران ، دیدگاه معصومین (ع)یا دیدگاه فیلسوفان و متفکران اسلامی انجام و گزارش آن را ارایه می کند.

فصل سوم :سازمان و نقش انسان در آن

- جامعه بطور فزاینده سازمانی
- تاریخچه تشکیل سازمانها
- رسالت و ماموریت سازمانها
- ضرورت پیوستن انسانها به سازمانها
- ابعاد اساسی انسانی و سازمانی در سازمانها

فعالیت یادگیری:

۱)در باره دنیای ضرورت تاسیس سازمانها در جامعه و نقش کنونی خود در دنیای سازمانی بحث می نمایند و در باره اینکه" اگر همه سازمانها به یکباره تعطیلی شوند "چه اتفاقی می افتد گفتگو می کنند .

فعالیت عملکردی:

۱)مطالعه ای را در جهت شناسایی و طبقه بندی انواع سازمانها در جامعه و نقش انسان در مجموعه آنها انجام و نتایج آن را ارایه می کند.

فصل چهارم: انسان در مکاتب و نظریه های مدیریت

الف)انسان در مکتب مدیریت کلاسیک:

- مدیریت علمی (تیلور)
- مدیریت اداری (فایول)
- مدیریت بوروکراسی(وبر)

ب)انسان در مکتب مدیریت نئوکلاسیک:

- جنبش روابط انسانی
- سلسه مراتب نیازهای مازلو
- نظریه مک گرگور
- نظریه هرزبرگ
- نظریه ماری پارکر فالت
- نظریه وارنر
- نظریه هومانز

ج)انسان در رویکردهای جدید مدیریت

- مدیریت اقتضایی
- نظریه سیستم ها

- مدیریت استراتژیک
- تئوری z

فعالیت یادگیری:

۱)نمونه ای از تاثیر مکاتب و نظریه های مدیریت بر نقش و جایگاه انسان را مطرح و نقد می کند .

فعالیت عملکردی:

۱)طی یک جدول به ارایه شباهتها و تفاوتهای مکاتب و نظریه ها در نوع نگاه به انسان می پردازد.

فصل پنجم:رفتار انسان در سازمان :

- چرایی و چگونگی رفتار انسانی
- ابعاد انسانی و سازمانی کار در سازمان ها
- عوامل فردی مؤثر در رفتار کارکنان
- عوامل سازمانی مؤثر در رفتار کارکنان
- پویایی شناسی گروهها
- گروههای غیر رسمی
- انگیزش
- ادراک
- ارتباطات
- تئوری برابری
- نظریه انتظار
- تئوری اسناد

فعالیت یادگیری:

به جمع بندی از عوامل فردی (شخصی) در بروز رفتار و روابط انسانی در سازمان می پردازد .

فعالیت عملکردی:

نقشه ای از وابستگی رفتار انسان در سازمان به عناصر و عوامل متعدد شخصی و سازمانی را ترسیم و ارایه می کند .

فصل ششم: روابط انسانی در سازمانهای آموزشی و مدرسه

- جایگاه روابط انسانی در سازمانهای آموزشی
- قلمرو روابط انسانی در سازمانها آموزشی
- اصول روابط انسانی سازمانهای آموزشی
- شاخص های روابط انسانی سازمانهای آموزشی
- قلمرو و گستره روابط انسانی در مدرسه
- انواع روابط انسانی جاری در مدرسه
- افراد و گروههای درگیر در رفتار و روابط انسانی در مدرسه

فعالیت یادگیری:

با مشارکت در بحث به ارایه مصادیقی از توجه از (یا عدم توجه) به رفتار و روابط انسانی در سازمانهای آموزشی مدرسه می پردازد .

فعالیت عملکردی:

با مطالعه به ارایه اصول و شاخصهایی جدید در حوزه روابط انسانی در سازمانهای آموزشی در مدرسه می پردازد .

فصل هفتم : اخلاق در مدرسه

- قلمرو و گستره اخلاق در مدرسه
- رفتار مسوولانه و پاسخگو در مدرسه
- نقش افراد و گروههای مرتبط در رعایت (یا عدم رعایت اخلاق)در مدرسه
- مصادیق و پیامدهای رعایت (یا عدم رعایت اخلاق در مدرسه)
- توسعه اخلاق در مدرسه

فعالیت یادگیری :

فهرستی از مصادیق رعایت (یا عدم رعایت اصول و معیارهای اخلاقی) را در مدرسه ارایه می کند .

فعالیت عملکردی:

چارچوبی برای رعایت اصول و معیارهای اخلاقی در مدرسه ارایه می کند .

فصل هشتم: مدیریت تعارضات انسانی در مدرسه

تعریف تعارضات انسانی در سازمان

لزوم مدیریت تعارض سازمانی

قلمرو و گستره تعارضات سازمانی در مدرسه

نظریه سنتی در باره بروز تعارض در سازمان

نظریه رفتاری تعارض در سازمان

ریشه های تعارض

انواع تعارض در مدرسه

مدیریت تعارض در مدرسه

سبک های مرسوم برای مدیریت تعارض

انتخاب راهبرد و سبک مدیریت تعارض

فعالیت یادگیری:

- با مشارکت در بحث به ارایه مصادیقی بیشتر از تعارض انسانی در مدرسه می پردازد .

فعالیت عملکردی:

- یک چارچوب از انواع تعارضات در مدرسه و راههای رویارویی با آنها ارایه می کند .

فصل نهم :مدیریت و رهبری آموزشی و روابط انسانی

- تعریف رهبری

- نقش مدیر و رهبر آموزشی در حوزه رفتار و روابط انسانی
- مهارتهای سه گانه مدیریت
- اخلاق و مدیریت و رهبری آموزشی

نقش سبک های رهبری در رفتار و روابط انسانی :

- دستوری
- تفویضی
- مشارکتی
- توجیهی

عدالت سازمانی در مدرسه

رهبری تحولی در مدرسه

فعالیت یادگیری:

- نقش و جایگاه مدیر یت و رهبری آموزشی در مدرسه را برای ایجاد و توسعه روابط انسانی در مدرسه با ذکر مصادیقی توضیح می دهد .

فعالیت عملکردی:

پیامدهای بی توجهی مدیر یت و رهبری آموزشی به رفتار و روابط انسانی در مدرسه را با ذکر نمونه هایی نقد و بررسی می کند .

فصل دهم: بهسازی روابط انسانی در مدرسه

- ضرورت بهسازی روابط انسانی در مدرسه
- برنامه ریزی بهسازی روابط انسانی در مدرسه
- توسعه رفتار شهروندی سازمانی در مدرسه
- عوامل بازدارنده روابط انسانی سالم
- سنخ شناسی رفتار و روابط انسانی ناسالم در مدرسه
- تحلیل پیامدها و آثار رفتار و روابط انسانی ناسالم در مدرسه
- ریشه یابی رفتار و روابط انسانی ناسالم در مدرسه
- زمینه های در دسترس برای مقابله با روابط انسانی ناسالم در مدرسه
- برنامه تضمین سلامت رفتار و روابط انسانی در مدرسه

فعالیت یادگیری:

نقش سلامت روابط انسانی در مدرسه را برای تحقق اهداف و آرمانهای آموزشی – پرورشی توضیح می دهد .

فعالیت عملکردی:

مصادیقی از رفتار ناسالم را در مدرسه مطرح ، ریشه شناسی و برای حل آن راهکار ارایه می کند .

فصل یازدهم: اصول روابط انسانی در مدرسه

مفهوم اصول روابط انسانی در مدرسه

انواع اصول :

–توجه به نیازهای مشترک

– توجه به تفاوت های فردی

– توجه به قدر و مرتبه انسان

– ایجاد فرصت برای انگیزش و رشد در همه گروههای انسانی

– توجه به پیامدهای انسانی تصمیم ها و فعالیتها در مدرسه

– رعایت معیارهای رفتار و روابط انسانی برای همه گروههای انسانی

نظارت بر رعایت اصول روابط انسانی در مدرسه

فعالیت یادگیری:

با مشارکت در بحث ، به گسترش اصول و شاخص ها ی روابط انسانی در مدرسه کمک می کند .

فعالیت عملکردی:

برای اجرای اصول و شاخص ها ، به تفکیک راهکار ارایه می کند .

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک فرصت های یادگیری مشارکتی برای تحلیل نقش انسان در سازمان و مدرسه و تمهید لازم برای ژرف اندیشی و ارایه چارچوب ها برای حفظ و گسترش رفتار و روابط انسانی در سازمان و مدرسه .

٤. منابع آموزشی

منبع اصلی: نیازمند به تهیه منبع جدید

منبع فرعی:

روابط انسانی در آموزشگاه ، دکتر سید محمد میرکمالی ، انتشارات یسطرون .

روابط انسانی در سازمانهای آموزشی،، دکتر غلامعلی *سرمد ، انتشارات سمت*

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری به میزان ۱۰نمره

ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده و مشارکت در فعالیت های گروهی ۵ نمره

ارزیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی فردی و گروهی ۵نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامد های یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس « هدایت و مشورت در اسلام»

۱. معرفی درس و منطق آن:

هدایت عبارت است از تعیین کمال مناسب یک شئی و راه رسیدن به آن. به عبارتی هدایت برخورداری موجودی از کمالی است که با نظم خاص و صحیحی به آن برسد. از نظر اسلام مشورت همان هدایت خواستن و طلب خیر کردن است تا دیگری نیکوترین نظر و اندیشه و تجربه خود را اظهار کند، فلسفه مشورت در اسلام رسیدن به رشد است.

مطالعه این درس، می تواند دانشجویان رشته راهنمایی و مشاوره را در شناخت ماهیت هدایت و مشورت در اسلام ازطریق منابع معتبراسلامی نظیر قرآن، نهج البلاغه واحادیث و روایات ائمه معصومین(ع) مندرج درآثاروکتابهای دانشمندان اسلامی یاری نماید. شناخت ویژگی های مشورتگران از نظر اسلام، هدایت و مشورت از دیدگاه دانشمندان اسلامی در راهنمایی و مشاوره دانش آموزان از اهداف و دلایل ارایه این درس می باشند. برای نیل به اهداف ذکر شده، دانشجویان باید مهارت ها و توانایی های لازم را در هدایت و مشورت دادن به دانش آموزان کسب نموده و فرصت های یادگیری موثر را به منظور ارتقای سلامت روانی دانش آموزان با بهره گیری از ظرفیت های روانی،جسمانی و اجتماعی خود در محیط واقعی مدرسه فراهم آورند.

مشخصات درس نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲ زمان درس: ۳۲ساعت	نام درس: به فارسی: **هدایت و مشورت در اسلام** به انگلیسی: Guidance and Consultation in Islam			
	اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: با مطالعه این درس، با مفهوم وتعاریف هدایت و مشورت در اسلام آشنا شده، در فرایند آموزش از مبانی و اصول مشورت بهره کافی ببرد، به جایگاه هدایت و مشورت درفرایند تعلیم و تربیت پی ببرد و با اهمیت و ضرورت مشورت درگروه های دانش آموزی آشنا شود. همچنین با یادگیری فنون مشورت اسلامی بتواندآن را در موقعیت واقعی مدرسه بکاربرد. با شناخت بهتر ویژگی های مشورتگر از دیدگاه اسلام، مشورت از دیدگاه پیامبر اکرم(ص) وحضرت علی(ع)در نهج البلاغه و مشورت از دیدگاه دانشمندان اسلامی در ارتباط با مباحث اساسی تعلیم و تربیت، آن را مورد بررسی قرار داده و همچنین رابطه آن را با نیازهای فعلی دانش آموزان در موقعیت های واقعی محیط آموزشی تحلیل وگزارش نماید.			
شایستگی اساسی: **Ck&pck کد ۲-۱ &۳-۳ &۳-٤ &۳**	**ملاک‌ها**	**سطح ۱**	**سطح۲**	**سطح۳**
	مفاهیم اساسی مشورت در اسلام	درمورد مفاهیم اساسی مشورت در اسلام صرفاً اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه	مباحث اساسی مشورت را از دیدگاه اسلام مورد تحلیل قرار داده و یافته های خود	مفاهیم اساسی مشورت در اسلام را مورد مقایسه و ارزیابی قرارداده و دلایل

		تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است.	خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارایه نموده است.
	هدایت و مشورت از دیدگاه قرآن و نهج البلاغه	درباره هدایت و مشورت در قرآن و نهج البلاغه صرفاً اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	فرایند هدایت و مشورت در اسلام رادر عملکرد و تصمیم گیری گروهی دانش آموزان مورد مقایسه قرار داده و یافته های ناشی از این مقایسه را درقالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است	مفهوم هدایت و مشورت در قرآن و نهج البلاغه را با یکدیگر مورد مقایسه وتجزیه و تحلیل قرارداده ویافته های خود را به صورت مکتوب گزارش نموده است.
	هدایت و مشورت از نگاه دانشمندان اسلامی	درباره هدایت و مشورت از دیدگاه دانشمندان اسلامی صرفاً اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	مشورت از دیدگاه دانشمندان اسلامی را مورد مقایسه قرارداده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است.	هدایت و مشورت در اسلام وتفاوت وتشابه آنها رابا یکدیگر مورد مقایسه و ارزیابی قرارداده ویافته های خود را به صورت یک گزارش منسجم ارایه نموده است.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول:مفاهیم اساسی

- مفهوم و تعریف هدایت
- تعاریف و مفهوم مشورت
- ماهیت مشورت
- اهمیت و ضرورت مشورت در اسلام
- مفهوم هدایت در اسلام
- مفهوم مشورت در اسلام
- ویژگی های مشورتگر در اسلام

فعالیت یادگیری:

۱- مطالعه مطالب فصل از منابع معرفی شده

۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

فعالیت عملکردی:

- تهیه جدول مقایسه ویژگی های مشورتگر در اسلام و تحلیل آن

فصل دوم: هدایت و مشورت در قرآن و نهج البلاغه

- هدایت انسان در قرآن
- مشورت در قرآن
- هدایت و مشورت از دیدگاه پیامبر اکرم(ص)
- هدایت و مشورت در نهج البلاغه از دیدگاه امام علی(ع)

فعالیت یادگیری:

۱- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده

۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

۳- مقایسه و تحلیل هدایت و مشورت در قرآن و نهج البلاغه

فعالیت عملکردی:

- تهیه جدول مقایسه هدایت و مشورت در قرآن و نهج البلاغه و تحلیل آن

فصل سوم: هدایت و مشورت از دیدگاه دانشمندان اسلامی

- دانشمندان قرون اولیه اسلامی (جاحظ، فارابی، اخوان الصفا، ابن مسکویه، ابن سینا، امام محمد غزالی، سهروردی، خواجه نصیرالدین طوسی،م ولوی، سعدی)
- دانشمندان معاصر اسلامی (فیض کاشانی، شهید مطهری، شهید بهشتی، امام خمینی)

فعالیت یادگیری:

۱- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده

۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

۳- مقایسه و تحلیل هدایت و مشورت از دیدگاه دانشمندان اسلامی از منابع معتبر وارایه گزارش کتبی آن به مدرس

فعالیت عملکردی: ندارد

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارایه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. همچنین استفاده از روش یادگیری غیر مستقیم نیز مستلزم برقراری ارتباط میان آموخته های کلاسی و الزامات محیط آموزشی است، بهره گیری از فرصتهای یادگیری خارج از محیط آموزشی، برقراری پیوند میان نظر و عمل در محیط آموزشی و فراهم نمودن مشارکت

گروهی دانشجویان در انجام فعالیت های عملکردی توسط مدرس از راهبردهای تدریس این درس می باشد که منجر به درک عمیق تر مطالب وبکارگیری دانش نظری هدایت و مشورت از دیدگاه اسلام توسط دانشجو معلمان در موقعیت های واقعی مدرسه خواهد شد. یادگیری غیر مستقیم نیز مستلزم مطالعه فردی و درک شناختی فرد در موقعیت های مختلف محیط آموزشی می باشد.

٤. منابع آموزشی

منابع اصلی:

– اژه ای، جواد(۱۳۹۱). هدایت و مشورت دراسلام، تهران، انتشارات سمت

– جوادی آملی، عبدالله(۱۳۶۴).هدایت در قرآن، تهران، مرکز نشر فرهنگی رها

– کاویانی، محمد(زیرچاپ)مفاهیم روان شناختی در قرآن، قم، انتشارات حوزه ودانشگاه

منابع فرعی:

– نجاتی، عثمان(۱۳۶۹).قرآن و روان شناسی، ترجمه عباس عرب، مشهد، انتشارات آستان قدس رضوی

– بستانی، محمد(۱۳۷۲).اسلام و روان شناسی، مشهد، انتشارات آستان قدس رضوی

٥. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری(باز پاسخ،بسته پاسخ،چند گزینه ای، ویا ترکیبی) به میزان ۱۲ نمره

ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی۵نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف(فعالیت) عملکردی۳ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده براساس تکالیف یادگیری در طول نیمسال،تکالیف عملکردی و آزمون پایان نیمسال انجام می شود.مبنای ارزیابی تکالیف(یادگیری و عملکردی)ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «زبان تخصصی»

معرفی درس و منطق آن

در دنیای امروز توانایی خواندن و درک متن های مختلف علمی و عمومی مرتبط با هر رشته توسط معلمان برای دستیابی به منابع دست اول، یک ضرورت است. فهم این متون، مستلزم به کارگیری راهبردهای لازم در مهارت خواندن است. ازاین رو، معلمان رشته مشاوره و امور تربیتی می بایست علاوه بر کسب توانایی مطالعه متون تخصصی رشته خود، در مواجهه با مسائل حرفه ای خود راه حل پیدا کنند و با کاربرد این راهبردها، متون مختلف مرتبط با رشته را از منابع متنوع اعم از کتاب، مجله، روزنامه، پایگاه ها و سایت های اینترنتی بخوانند و بسته به سطح دشواری متون، درک قابل قبولی را داشته باشند.

مشخصات درس **نوع درس:** نظری **تعداد واحد:** ۲ **زمان درس:** ۳۲ ساعت	**نام درس:** اصطلاحات و مفاهیم تخصصی انگلیسی English for Students of Counseling
شایستگی اساسی:	**اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:** با به کارگیری انواع راهبردهای خواندن و درک مطلب و با استفاده از دامنه واژگان و اصطلاحات علمی مختص رشته، متون مرتبط با مشاوره و امور تربیتی را مطالعه کند، راهبردهای متناسب با درک متن را با توجه به نوع و سبک آن انتخاب نموده و دریافت خود را در قالب یادداشت های کوتاه کتبی یا گزارش شفاهی، ترجیحاً به زبان انگلیسی، ارائه دهد. به کارگیری این راهبردها به دانشجو کمک می‌کند تا بتواند متون متنوع و مختلف مرتبط با رشته خود را به راحتی بخواند و درک کند و در حرفه خود از انها استفاده نماید.

	ملاک‌ها	سطح ۱	سطح۲	سطح۳
	راهبردهای خواندن	می تواند از انواع راهبردهای خواندن استفاده کند تا متون مرتبط با رشته، ارایه شده در کلاس را مطالعه کرده و برداشت ذهنی خود را از هر پاراگراف یا بخش، ترجیحاً به انگلیسی بازگویی یا بازنویسی کند. ولی نمی تواند این راهبردها را برای درک متون جدید(unseen) به کار ببرد.	می تواند از انواع راهبردهای خواندن استفاده کند تا متون مرتبط با رشته خود را مطالعه نموده و درک یا برداشت ذهنی از ایده اصلی متن را به صورت کتبی یا شفاهی ترجیحاً به انگلیسی ارایه دهد.	می تواند با استفاده ازانواع راهبردهای فراگرفته در این درس، متون خواندنی متنوع با سبک های مختلف را مطالعه کند و درک خود را در قالب خلاصه، گزارش، مباحثه و استدلال به طور کتبی یا شفاهی ترجیحاً به انگلیسی ارایه دهد.
	دامنه واژگان و اصطلاحات علمی	می تواند معنای واژگان و اصطلاحات جدید را درمتون حدس بزند و متن را درک کند. ولی نمی تواند مشتقات این واژگان را بسازد و در ارایه های کتبی یا شفاهی خود به کار برد.	می تواند مشتقات مختلف واژگان جدید را بسازد و در جملات گفتاری و یا نوشتاری خود استفاده کند.	می تواند معنای واژگان و اصطلاحات آموخته شده و مشتقات آنها را در متون متنوع و سبک های مختلف درک کند و این واژگان و اصطلاحات را در ارایه های گفتاری و یا نوشتاری خود استفاده کند.

	متون مرتبط با رشته	می تواند متون متنوع انگلیسی با موضوعات عمومی را مطالعه کرده و به زبان خود، ترجیحاً به انگلیسی، بازگو کند. ولی نمی تواند متون تخصصی با سبک های مختلف را درک کند یا به زبان خود بازگو نماید.	می تواند متون متنوع انگلیسی با موضوعات عینی و انتزاعی را مطالعه کرده و خلاصه یا برداشت ذهنی خود را به صورت کتبی یا شفاهی، ترجیحاً به زبان انگلیسی بیان کند.	می تواند متون اصیل (authentic) انگلیسی با موضوعات عمومی و تخصصی مرتبط با رشته را درمجلات، مقالات، کتاب های درسی، قطعات برگزیده از کتاب‌ها واینترنت مطالعه کرده و ایده اصلی را درک کند و خلاصه یا نقدی از آنها را ترجیحاً به انگلیسی بنویسد.

فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

در طی این دوره فرصت هایی فراهم می شود تا دانشجویان راهبردهای لازم را در خواندن و درک انواع متون عمومی و تخصصی مرتبط با رشته یادگرفته و به کار گیرند. راهبردهای مورد نظر عبارتند از:

- **Previewing**
- **Scanning**
- **Skimming**
- **Finding context clues**
- **Predicting**
- **Identifying main idea and support ng sentences**
- **Understanding author’s purpose**
- **Reading words in groups (Speed Reading)**
- **Distinguishing fact from opinion**
- **Identifying references**
- **Understanding text organization**
- **Making inferences**
- **Paraphrasing**
- **Recognizing sentence transitions**
- **Identifying cause and effect**
- **Identifying points of view**

- **Summarizing**

تکالیف یادگیری:

در این درس فعالیت یادگیری در سه مرحله اتفاق می افتد که این فعالیت ها شامل راهبردهایی است که یادگیری آنها برای درک متن بسیار ضروری است. این فعالیت ها عبارتند از :

۱) فعالیت های پیش از خواندن (**Pre reading Activities**) و راهبردهای مرتبط با آن
۲) فعالیت های حین خواندن (**whilst reading Activities**) و راهبردهای مرتبط با آن
۳) فعالیت های پس از خواندن **(Post reading Activities)** و راهبردهای مرتبط با آن

تکالیف عملکردی:

۱) انجام کاربرگ های ارایه شده در کلاس
۲) انجام فعالیت ها و تکالیف مربوط به درک مطلب متون
۳) یادداشت برداری یا ارایه برداشت ذهنی خود از متن (ترجیحاً به انگلیسی) در کلاس
۴) ارایه خلاصه متن (ترجیحاً به انگلیسی) به صورت شفاهی یا کتبی
۵) انجام فعالیت ها و تکالیف مربوط به واژگان و اصطلاحات علمی مرتبط با متن و رشته
۶) انجام فعالیت های مربوط به سایت های اموزشی و ارایه انها به استاد در طول ترم

راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از رویکرد ارتباطی و یادگیری مشارکتی (TBLT, Cooperative/Collaborative Learning, etc) در تحلیل و پاسخ به پرسش های طرح شده و نیز شیوه مشارکتی و انجام فعالیت های عملی برای درک عمیق تر و بکارگیری آن در موقعیت های واقعی تدریس است.

منابع آموزشی

این منابع صرفا جنبه پیشنهادی دارد و استادان محترم می توانند علاوه بر منابع زیر از منابع دیگر متناسب با سرفصل استفاده کنند.

منابع پیشنهادی اصلی :

- English for the Students of Guidance and Counseling, *Mansour Koosha*, ۲۰۰۸, SAMT publishers

منابع پیشنهادی الکترونیکی :

http://www.eslprintables.com/reading_worksheets/
http://www.newagedirectory.com/esp/esp.htm

راهبردهای ارزشیابی یادگیری

آزمون پایانی: این آزمون به شکل کتبی بر اساس فرصت های یادگیری صورت می گیرد که در آن دانشجویان باید مطالب آموخته شده در طی دوره را به شکل عملی در متون جدید(unseen) به کار ببرند.

ارزشیابی فرایند: این ارزشیابی بر اساس بازخوردهای داده شده به نوشته های ارایه شده دانشجو و عملکرد او در تکالیف یادگیری پیش بینی شده و مشارکت در فعالیت ها در طول ترم صورت می گیرد.

ارزیابی پوشه کار یا پروژه: کلیه متن های نوشته شده به همراه بازخوردهای داده شده، فعالیت های انجام شده در سایت های آموزشی، کاربرگ ها، و خلاصه های ارایه شده در پوشه توسعه حرفه ای دانشجو ضبط و مبنای برنامه ریزی برای اموزش های بعدی و نیز ارزیابی از توانایی های حرفه ای در پایان دوره قرار می گیرد.

بخش سوم- سرفصل دروس تخصصی بسته فعالیت های پرورشی

سرفصل درس «آیین نگارش و فن سخنوری»

۱.معرفی درس و منطق آن:

انسان، موجودی اجتماعی است که در ارتباطات خود با دیگران تعامل مستمردارد و به داد و ستدکلامی، فکری، احساسی و... می پردازد و پیام های خویش را با روشهای مختلف چون نوشتن و گفتن به دیگران می رساند. بنابراین، زبان به عنوان یک ابزارارتباطی، دردوعرصهٔ گفتارونوشتارمتجلی می شود. هریک ازاین دوعرصه، برای تجلی درسطح فاخر، هنجارها، اصول و مهارت های مخصوص به خودراطلب می کند که دراین واحددرسی (آیین نگارش و فنون سخنوری)به آموزش آن ها پرداخته می شود.آشنایی وتسلط دانشجویان به این مباحث، هم به فهم واستنباط درست وسریع آن ها ازمتون ودیگرمنابع نوشتاری، وهم این که به آنهادرتولیدآثارنوشتاری مناسب(نامه، گزارش، مقاله و...)وتسلط برمهارت های گفتاری(آیین سخنوری)کمک شایانی می کند. این درس به دلیل ماهیت عملی، مبتنی بر تمرین و تکرار است و انتظار می‌رود دانشجویان با فراگیری محتوای این درس، بتوانند شیوه-های نگارشی درست واصول سخنوری مناسب را در خود نهادینه کرده، درتعاملات گفتاری ونوشتاری به خوبی ازخودبروزدهند.

مشخصات درس **نوع درس: نظری-عملی** **تعداد واحد: ۱+۱** **زمان درس: ٤٨ ساعت**	**نام درس: آیین نگارش و فنون سخنوری**			
	اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو: ۱- با اصول ومهارت های زبان نوشتاری(آیین نگارش) و هنجارها واصول زبان گفتاری(فن سخنوری)آشنا می شود و بکار می گیرد. ۲-باتسلط بر شیوه های نگارشی ومهارت های نوشتاری، توانایی تولیدانواع نوشته هارا(نامه، گزارش، مقاله و...)کسب می کند و انجام می دهد. ۳-با کسب فنون سخنوری ورعایت وکاربست مهارت های کلامی وغیرکلامی، می تواند به آسانی، افکاروآرای خودرا با دیگران درمیان بگذارد.			
شایستگی اساسی: CK& PCK				
	ملاک‌ها	**سطح ۱**	**سطح۲**	**سطح۳**
	شناخت وکسب مهارت اصول ومبانی نگارش	با علائم نگارشی ولزوم کاربرد واهمیت هریک آشناشده،مشکلات نگارشی و زبانی	کاربرد علائم نگارشی راتشخیص داده، مشکلات نگارشی و زبانی متن ها را اصلاح کند.	پس ازرفع مشکلات نگارشی وزبانی متن هابتواندبارعایت اصول وآیین نگارش، متنی را تولیدکند.

		نوشته هاراتشخیص دهد		
	شناخت وکسب مهارت اصول ومبانی سخن وسخنوری	قواعدوشیوه‌های سخنوری، واصول فصاحت وبلاغت درسخن رابداند.	به عنوان مستمع قواعد واصول سخنوری ومبانی کلام فصیح وبلیغ راتشخیص دهد وارزشگذاری کند.	بارعایت اصول ومبانی سخنوری، دریک جمع همگن سخنرانی کند

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

نوبت بحث	محتوای درس	تکالیف یادگیری	تکالیف عملکردی
اول	کلیات ضرورت رعایت علائم نگارش(نشانه گذاری) / انواع علائم نگارش(نشانه گذاری)	بحث گروهی درباره ضرورت کاربرد ورعایت علائم نگارش(نشانه گذاری)	بیان خاطرات از نیازهای نگارشی ومشکلاتی که رعایت نکردن آن هاایجادکرده است
دوم	کاربردهریک ازعلائم نگارش(نشانه گذاری) درزبان فارسی	پاسخ به پرسش های هدفدار	تهیه جدولی از علائم نگارشی و کاربردهریک بامثال های رایج درزبان امروز
سوم	انواع نگارش از نظر زبان: نگارش علمی، ادبی، عامیانه ، عادی و تفاوت‌های هریک از نظر روش‌های نگارشی:تحلیلی، توصیفی ،تشریحی و ... از نظر قالب ها: نامه، مقاله، گزارش، داستان	شناخت و معرفی انواع و شیوه‌های نامه نگاری با ارائه نمونه	نگارش یک نامه اداری/ نقدوبررسی یک نامه اداری

	و...قالب‌های نگارشی(۱):**نامه‌نگاری** اهمیت مکاتبات اداری،انواع مکاتبات اداری ، **انواع نامه:** رسمی غیررسمی، اقسام نامه‌های اداری ازنظر سطح، درون‌مایه و محتوا و درجه‌ی امنیتی،اجزای نامه‌های اداری.		
چهارم	قالب های نگارشی (۲):گزارش‌نویسی، تعریف گزارش، کارکردهای گزارش، اهداف گزارش‌نویسی،انواع گزارش، مراحل گزارش	خواندن چند نمونه گزارش	نوشتن یک گزارش کوتاه در گروه / نقدو تحلیل چندنمونه گزارش
پنجم	قالب‌های نگارشی(۳): **زندگی‌نامه و خاطره‌نویسی**؛شیوه‌های نگارش زندگی‌نامه، انواع زندگی‌نامه (خودنوشت،دیگرنوشت) شیوۀخاطره‌نویسی.	خواندن چندنمونه زندگی نامه وخاطره	نگارش یک روز از زندگی/ مقایسه چند نمونه از زندگی خودنوشت و دیگرنوشت
ششم	قالب‌های نگارشی(۴):**مقاله** زبان مقاله، حجم مقاله، موضوع مقاله، لحن و بیان مقاله، انواع مقاله‌های پژوهشی / توصیفی و تشریحی / تحلیلی ویژگی‌های مقاله، اجزای مقاله، مراحل تهیه مقاله	خوانش چند مقاله علمی – پژوهشی، توصیفی و تحلیلی در کلاس.	نقد و بررسی نمونه مقالات علمی-پژوهشی، تحلیلی وتوصیفی نوشته شده توسط دانشجویان ازمجموعه مقالات موجود دردانشگاه محل تحصیل.
هفتم	قالب های نگارشی(۵):**صورتجلسه** شیوه های نگارش صورتجلسه، انواع صورت جلسه، اجزای صورتجلسه، ارکان جلسه/ **بخشنامه**، ازلحاظ ماهیت، ازجهت سازمانی واجزای بخشنامه.	پاسخ به پرسش های هدفدار/ خواندن چندصورتجلسه و بخشنامه اداری	نقدوتحلیل چندنمونه صورتجلسه و بخشنامه/ نوشتن یک نمونه صورتجلسه ویک نمونه بخشنامه

هشتم	قالب های نگارشی(۶): کارنامک (رزومه) انواع کارنامک، اجزای کارنامک، شیوهٔ نگارش آن	پاسخ به چرسش های ازپیش طرح شده	نوشتن انواع کارنامک های عنوان شده
نهم	ویرایش فنّی: نشانه‌گذاری مناسب، شیوه‌صحیح خطِّ فارسی، املای درست واژگان. ویرایش زبانی: بررسی کاربردهای نادرست واژگانی، تعبیری و اصطلاحی، دستوری و نحوی(درازنویسی و ابهام) فعل، اسم، حرف	بحث گروهی/ پاسخ به پرسش ها	اصلاح نشانه گذاری یک متن انتخابی/ ارائه متن صحیح نشانه‌گذاری شده و بیان علل هر نشانه / تهیه چک لیست غلط‌های املایی مشهور و پرکاربرد.
دهم	تعریف وتاریخچهٔ سخنوری، اهداف سخنوری، ملزومات سخنوری، مراحل کسب آمادگی برای سخنوری	شرکت دربحث گروهی/ پاسخ به پرسش ها	.....
یازدهم	معیارهای اصلی انتخاب موضوع سخنوری، راه های توسعهٔ کنجینهٔ لغات وتقویت حافظه درسخنوری، روش های غلبه برترس هنگام سخنوری، مزایا ومحدودیت های سخنوری، زمان و مکان مناسب برای سخنوری.	بحث وگفتگوی گروهی دربارهٔ هریک ازعنوان ها	استماع چندنمونه سخنرانی ارزیابی ونقد آن ها براساس معیارهای مطرح.
دوازدهم	معیارهای مربوط به سخنران، معیارهای مربوط به مخاطبان، معیارهای مربوط به برگزارکنندگان، بازخوردهای ضمن سخرانی، بازخوردهای بعدازسخنرانی.	بحث وگفتگوی گروهی	نقد و بررسی یک کتاب مربوط به سخنوری به اتخاب دانشجو
سیزدهم	هنرها ی اقناع سازی سخنور، مدیریت پرسش ها وپاسخ به آن ها	پاسخ به پرسش های استاد	مناظرهٔ دونفره یا گروهی
چهاردهم	چگونگی کنترل ومدیریت خشم درسخنوری، مدیریت وادارهٔ جلسات درفضاهای پرجمعیت و متنوع	پرسش و پاسخ/ آزمون های موردی	

پانزدهم	استفاده ازمهارت های غیرکلامی وفرازبانی درسخنوری / مهارت استفاده ازوسایل سمعی وبصری مناسب درسخنوری	بحث وگفتگو / پرسش وپاسخ	بررسی ونقدمهارت های غیرکلامی و فرا زبانی دریک سخنرانی ضبط شده
شانزدهم	مهارت استفاده ازآیات واحادیث، اشعار، ضرب المثل ها، حکایات وتمثیلات ضروری درسخنوری	بحث وگفتگو / پرسش وپاسخ	نقد وارزیابی گروهی یا انفرادی دانشجویان ازنحوۀ ارائه این درس(کتبی یا شفاهی)

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

استفاده از الگوهای مناسب تدریس مثل بدیعه پردازی، حل مسئله، کار گروهی، ارائۀ مستقیم و شیوه‌های تلفیقی با استفاده از ابزار و فناوری‌های آموزشی مناسب در کلاس مانند : نرم افزارهای موجود، رایانه، کارت، پرده‌نگار و... .

٤. منابع آموزشی

منبع اصلی:

سمیعی، احمد، (۱۳۷۴)نگارش و ویرایش، تهران: انتشارات سمت

نعمتی، نعمت.(۱۳۹۲). فن بیان وآیین سخنوری، تهران: نشر بوتیمار

منبع فرعی:

انوری، حسن(۱۳۶۶) آیین نگارش پیشرفته، تهران: انتشارات رسام

توسی، بهرام.(۱۳۷۳). راهنمای پژوهش و اصول علمی مقاله‌نویسی. مشهد: انتشارات ترانه

ذوالفقاری، حسن.(۱۳۹۲) کتاب کار انشا و نگارش (۳ جلد) چاپ هشتم. تهران: انتشارات اساطیر

ذوالفقاری، حسن.(۱۳۹۲) راهنمای ویراستاری و درست نویسی چاپ سوم. تهران: انتشارات علم

ماحوزی، مهدی.(۱۳۷۵) گزارش‌نویسی. تهران: انتشارات اساطیر

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری به میزان ۱۰ نمره

ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده و مشارکت در فعالیت ها ۵ نمره

ارزیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۵ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول نیمسال، تکالیف عملکردی و آزمون پایان نیمسال انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامد های یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «جریان های فکری و عاطفی کودکان و نوجوانان»

۱.معرفی درس و منطق آن:

جریان آگاهی تفکر و احساسات در کودکان ونوجوانان به عنوان دو مؤلفه اصلی روان، وجه تمایز اساسی انسان با سایر موجودات است. جریان ایده ها، افکار و احساسات به معنای میزان هشیاری است که هر فردی آن را در تغییرات و تحولات زندگی فردی و اجتماعی خود تجربه نموده است. دانشجو معلمان مشاوره برای موفقیت در ارائه آموزش و مشاوره و انجام فعالیت های پرورشی موفق به دانش آموزان در محل خدمت و سکونت خود، نیاز به شناخت و درک درست از جریان آگاهی تفکر و احساسات در کودکان و نوجوانان و چگونگی تحولات آن دارند. دانشجویان در این درس از طرفی با جریان های فکری و عاطفی موجود در میان کودکان و نوجوانان، و از طرفی دیگر با چگونگی تحولات در افکار و احساسات آنها در موقعیت های مکانی و زمانی گوناگون آشنا خواهند شد و از آن در کیفیت بخشی به فرایند آموزش، مشاوره و انجام فعالیت های پرورشی در محیط های واقعی آموزشی و پرورشی استفاده خواهند کرد. برای نیل به اهداف یاد شده، دانشجویان باید توانایی تحلیل برنامه درسی جریان های فکری و عاطفی کودکان و نوجوانان، و تطبیق آن با نیازهای دانش آموزان یا مراجعان در حین آموزش و ارائه خدمات راهنمایی و مشاوره و انجام فعالیت های پرورشی را کسب نموده و فرصت های یادگیری مؤثر را با بهره گیری از ظرفیت های یادگیرندگان یا مراجعان، در محیط های واقعی زندگی یا آموزشی–پرورشی طراحی نمایند.

مشخصات درس **نوع درس: نظری** **تعداد واحد: ۲** **زمان درس: ۳۲ ساعت** **پیشنیاز: روانشناسی تحولی**	**نام درس:** **به فارسی: جریان های فکری و عاطفی کودکان و نوجوانان** **به انگلیسی: The stream of intellectual and emotional in children and adolescents**
	اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: با جریان آگاهی و هشیاری کودکان از تفکرات و احساسات خود آشنایی کسب نموده و جریان های فکری و عاطفی موجود در کودکان و نوجوانان در عصر حاضر را شناسایی کند، وارتباط آن با مباحث اساسی در حوزه آموزش و پرورش و تحول و شکل گیری رفتار و شخصیت دانش آموزان را مورد شناسایی و تحلیل قرار داده و پیوند آن با نیازهای فعلی یادگیرندگان یا مراجعان در موقعیت های واقعی زندگی یا آموزشی و اجتماعی محل خدمت خود را گزارش نماید. با آشنایی نسبت به جریان های فکری و عاطفی کودکان و نوجوانان، چگونگی تحولات عقلانی –شناختی، و عاطفی–روانی آنها در زمان حال و آینده و چگونگی ساخت و پدیدایی نظام های فکری و احساسی جدید را تحلیل نماید و با درک نیازهای روزمره یادگیرندگان و نقش مشاور یا مربی پرورشی در رفع این نیازها، خدمات راهنمایی، مشورتی و پرورشی را برای یادگیرندگان، در موقعیت های واقعی آموزشی و زندگی محل سکونت و خدمت خود طراحی و ارائه نماید.
شایستگی اساسی: **Ck&pck کد ۲-۱&**	

&۳-۳ &۳-٤	ملاک‌ها	سطح ۱	سطح۲	سطح۳
	سیر تحولی جریان آگاهی تفکرات	در مورد چگونگی سیر تحولی تفکرات در طول دوران گوناگون، صرفا اطلاعات ارائه شده را جمع آوری و بدون ارائه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش کند.	موضوعات اساسی سیر تحولی تفکرات کودکان و نوجوانان و تفاوت و تشابه مباحث و تغییرات فکری در زمان حال و آینده را مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نماید.	مبحث تحول تفکرات در کودکان و نوجوانان و تفاوت و تشابه آنها و رابطه آنها با یکدیگر را مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارائه نماید.
	سیر تحولی جریان آگاهی احساسات	در مورد چگونگی سیر تحولی احساسات وهیجانات در طول دوران گوناگون، صرفا اطلاعات ارائه شده را جمع آوری و بدون ارائه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش کند.	موضوعات اساسی سیر تحولی احساسات و هیجانات کودکان و نوجوانان و تفاوت و تشابه مباحث و تغییرات عاطفی در زمان حال و آینده را مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نماید.	مبحث تحول احساسات در کودکان و نوجوانان و تفاوت و تشابه آنها و رابطه آنها با یکدیگر را مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارائه نماید.
	جریان های فکری و عاطفی موجود	در موضوع ماهیت جریان های فکری و عاطفی رایج در کودکان و نوجوانان، صرفا دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود را گزارش نماید.	در موضوع ماهیت جریان های فکری و عاطفی رایج در کودکان و نوجوانان، ویژ گی های آنها را با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نماید.	در موضوع ماهیت جریان های فکری و عاطفی رایج در کودکان و نوجوانان، ویژگی های هرکدام را از لحاظ تفاوت ها و شباهت ها با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده و دلایل و استدلال خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه نماید.

۱. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: مقدمه جریان آگاهی تفکرات و احساسات

- تعریف و مفهوم آگاهی
- تعریف روان و تحلیل علمی مؤلفه های آن(شامل؛ شناخت ها، احساسات، انگیزه ، نگرش، رفتار و...)
- تفاوت فرهنگ و طبیعت
- مقایسه جنبه اجتماعی با فرهنگی انسان

فعالیت یادگیری:

۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه منابع معرفی شده در زمینه جریان تحولات افکار و عواطف

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل دوم: آگاهی تفکر و شناخت در کودکان و نوجوانان

- مبانی زیستی و محیطی رشد فکری وشناختی
- فرایند های فکری و محتوای اندیشه
- شناخت و عناصر تشکیل دهنده آن
- چرایی تفکر افراد
- تفکر در باره مردم یا اشیاء
- اهداف تفکر و اندیشه سازی
- تفکرات خودآیند و کنترل شده

فعالیت یادگیری

۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده در زمینه جریان تحولات افکار و عواطف

فعالیت عملکردی:

۱) مطالعه و تحلیل مقاله ای در رابطه با تحولات افکار و ایده ها و ارائه آن در کلاس

فصل سوم: آگاهی احساسات و هیجانات در کودکان و نوجوانان

- مبانی زیستی و محیطی رشد عاطفی و هیجانی
- مهفوم عاطفه و هیجان و نقش آن در زندگی
- هیجان هشیار در مقابل عاطفه خودآیند
- قدرت تاثیر گذاری هیجانات مثبت و منفی
- هیجانات راهنمای تفکر و یادگیری
- آثار مثبت و منفی هیجانات در تصمیمات انسان
- تاثیر متقابل هیجانات مثبت و منفی
- تفاوت هیجانات در زنان و مردان
- تفاوت هیجانات در فرهنگ های گوناگون

فعالیت یادگیری

۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده در زمینه تحولات عواطف و احساسات

فعالیت عملکردی:

۱) مطالعه و تحلیل مقاله ای در رابطه با تحولات احساسات و هیجانات و ارائه آن در کلاس

فصل چهارم: تحولات جریان تفکرات و عواطف

- عوامل مؤثر بر تغییر و تحول افکار و عواطف
- تاثیر انگیزش و انگیزه بر جریان تفکرات و عواطف
- عوامل مؤثر بر شناخت و عواطف
- الگوهای تربیتی و تحول افکار و هیجانات
- آموزش های رسمی و غیر رسمی و شکل گیری افکار و هیجانات

- افکار و باورهای رایج در بین کودکان و نوجوانان
- احساسات و علایق رایج در بین کودکان و نوجوانان
- پیش بینی تحول افکار و عواطف در آینده
- فن آوری اطلاعات و ارتباطات و تحول فکار و عواطف

فعالیت یادگیری:

۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه منابع معرفی شده در زمینه تحولات عواطف و هیجانات

فعالیت عملکردی: با توجه به نظر استاد مربوطه انجام می شود.

۲. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. انجام فعالیت های عملکردی برای درک عمیق، یادگیری بهتر و بکارگیری آموخته ها در موقعیت های واقعی آموزشی و انجام فعالیت های راهنمایی و پرورشی نیز، مستلزم مشارکت همگانی دانشجویان در این فعالیت ها می باشد. برای یادگیری غیر مستقیم دانشجویان باید با مطالعه فردی و درک شناختی از موقعیت های گوناگون زندگی واقعی، به این هدف نائل گردند.

٤.منابع آموزشی

منابع اصلی:

- جراره، جمشید(۱۳۹۲). جریان های فکری و عاطفی کودکان و نوجوانان. تهران: انتشارات آوای نور. این کتاب از لحاظ کمی و کیفی در حال بررسی و تجدید چاپ می باشد.

منبع فرعی:

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون(باز پاسخ، کوتاه پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) مباحث نظری پایان ترم به میزان ۱۶ نمره

ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۲ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۲نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف(یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سایر نکات: استاد درس مربوطه با توجه به صلاحدید خود می تواند فعالیت یادگیری یا عملکردی مورد نیاز دیگر را نیز به دانشجویان ارائه نماید.

سرفصل درس «روش های مشاهده رفتار»

۱. معرفی درس و منطق آن:

مشاهده به عنوان یکی از روش های جمع آوری اطلاعات، نگاه و توجه دقیق به افراد، اشیا وپدیده های پیرامون با هدفی معین می باشد. همچنین مشاهده فرایند منظم نظارت و ثبت رفتار به منظور اخذ تصمیمات آموزشی یا اداری و دیگر خدمات مربوط به کودک و نوجوان است. هدف از مشاهده جمع آوری اطلاعات مورد نیاز برای تصمیم گیری می باشد. مشاهده علمی ترین روش برای آزمایش اعتبار فرضیه هایی است که در مورد دانش آموزان ارایه می شود،به همین خاطر پایه بسیاری از روش های ارزیابی رفتاردانش آموزان محسوب می شود.

از طریق مشاهده رفتار می توان به توانایی ها و محدودیت های دانش آموزان پی برد،یکی از وظایف اساسی معلمان و مربیان راهنمایی و هدایت دانش آموزان می باشد به طور مسلم ارایه خدمات راهنمایی به دانش آموزان بدون آگاهی آنها از مبانی،اصول، فنون و روش های مشاهده میسور نمی باشد، بنابراین لازم است دانشجو معلمان در دوران تحصیل خود با مبانی، روشها و فنون مشاهده رفتارآشنا شده تا بتوانند درآینده به عنوان معلم و مشاور مدرسه نقش راهنمایی و مشاوره ای خود را به خوبی ایفا نمایند.

مشخصات درس نوع درس: نظری و عملی تعداد واحد: ۲(۱+۱) زمان درس: ۴۸ساعت پیشنیاز: اصول راهنمایی و مشاوره	نام درس: به فارسی: **روش های مشاهده رفتار** به انگلیسی:Methods of behavior observation			
	اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: با مطالعه درس روش های مشاهده رفتار، با اهمیت و ضرورت مشاهده به عنوان یکی از روش های جمع آوری اطلاعات در باره رفتارهای دانش آموزان آشنا شده، در فرایند آموزش از مبانی و اصول مشاهده بهره کافی ببرد، به جایگاه مشاهده در تعلیم و تربیت پی ببرد و با نقش مشاهده در فرایند تدریس و مدرسه آشنا شود.همچنین با یادگیری فنون و روش های مشاهده بتواندآنها را در موقعیت واقعی مدرسه بکار ببرد. دانشجو با شناخت روش های مشاهده وبا طراحی و اجرای یک نمونه مشاهده اتفاقی و مشاهده برنامه ریزی شده از رفتارهای دانش آموز بتواند آن را تحلیل نموده و در قالب گزارشی مکتوب به مدرس ارایه دهد.			
شایستگی اساسی: **Ck&pck کد ۲-۱ &۳-۳ &۳-٤**				
	ملاک‌ها	**سطح ۱**	**سطح۲**	**سطح۳**
	مفاهیم اساسی مشاهده رفتار	در موردمفاهیم اساسی مشاهده رفتارصرفاً اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را	مباحث اساسی مشاهده رفتار را مورد تحلیل قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است	مفاهیم اساسی مشاهده رفتار را مورد مقایسه و ارزیابی قرارداده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش

		گزارش نموده است.		منسجم ارایه نموده است.
	شیوه های ثبت مشاهدات از رفتارهای دانش آموزان	درباره شیوه های ثبت مشاهدات از رفتارهای دانش آموزان صرفاً اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	شیوه های ثبت مشاهدات از رفتارهای دانش آموزان رادر فرایند راهنمایی آنها مورد مقایسه قرار داده و یافته های ناشی از این مقایسه را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است	شیوه های ثبت مشاهده از رفتار های دانش آموزان وتفاوت وتشابه آنها با یکدیگررا مورد مقایسه وتجزیه و تحلیل قرارداده و یافته های خود را به صورت مکتوب گزارش نموده است.
	انواع مشاهده و مراحل آن	درباره انواع مشاهده صرفاً اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	انواع روش های مشاهده را مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است	انواع روش های مشاهده وتفاوت وتشابه آنها با یکدیگررا مورد مقایسه و ارزیابی قرارداده ودلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارایه نموده است.
	برنامه ریزی انجام مشاهده از رفتار های دانش آموزان	درباره برنامه ریزی انجام مشاهده از رفتارهای دانش آموزان صرفاً اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	برنامه ریزی برای انجام مشاهده از رفتارهای دانش آموزان را مورد تحلیل و مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است	مراحل برنامه ریزی برای مشاهده رفتارهای دانش آموزان را طی نموده وتفاوت وتشابه آن با برنامه ریزی های دیگر را مورد مقایسه و ارزیابی قرارداده ویافته های خود را به صورت مکتوب ودر قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول:مباحث اساسی مشاهده

–مفهوم و تعریف رفتار

– تعریف مشاهده

– رفتارهای قابل مشاهده

– مشاهده های رفتاری و استنباط از آنها

– الگوهای مشاهده رفتار

– ضرورت و اهمیت مشاهده رفتار در تصمیم گیری های آموزشی

– مشاهده برای تصمیم گیری در مورد تعیین ویژگی فراگیران

فعالیت یادگیری:

۱– مطالعه مطالب فصل از منابع معرفی شده

۲– مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

فعالیت عملکردی:

– انجام مشاهده از رفتارهای یک دانش آموزدر مدرسه و تحلیل مشاهدات و گزارش آن به مدرس

فصل دوم: روش های انجام و ثبت مشاهدات

– سیاهه های بررسی رفتار

– مقیاس های درجه بندی رفتار

– فرم های واقعه نگاری

– نگاره های مشارکت

– نمایش رفتار به وسیله خط نشان و نمودار

– موانع و محدودیت های روش های جمع آوری اطلاعات از طریق مشاهده

– نمونه هایی از مشاهدات رفتاری ثبت شده

فعالیت یادگیری:

۱– مطالعه مطالب از منابع معرفی شده

۲– مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

۳– مقایسه انواع روش های ثبت مشاهده از نظر شیوه اجرا و بیان شباهت ها و تفاوت های آنها

فعالیت عملکردی:

۲– تهیه یک نمونه سیاهه بررسی، مقیاس درجه بندی ، فرم واقعه نگاری و اجرای آنها بر روی یک دانش آموز و تحلیل نتایج بدست آمده

فصل سوم: انواع مشاهده

– مشاهده اتفاقی(مشاهده رفتار طبیعی)

–مشاهده برنامه ریزی شده(مشاهده در جریان آزمایش)

– مراحل انجام مشاهده:

۱-تعیین هدف های مشاهده

۲-تعریف عملیاتی رفتارهایی که باید مشاهده شوند

۳-تعیین روش و ابزارهای ثبت مشاهدات

۴-تعیین زمان های مناسب برای مشاهده رفتار

۵- پیش بینی روش های تلخیص،تعبیر و تفسیر اطلاعات جمع آوری شده

فعالیت یادگیری:

۱- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده

۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

۳- مقایسه مشاهده اتفاقی و مشاهده برنامه ریزی شده و بیان تفاوت های آنها

۴- مشاهده انجام مشاهدات رفتاری توسط متخصصان (مستقیم/ فیلم) و تحلیل آن به صورت مکتوب

فعالیت عملکردی:

۱- طراحی و اجرای یک نمونه مشاهده اتفاقی و مشاهده برنامه ریزی شده و تحلیل آنها در قالب گزارشی مکتوب جهت ارایه به مدرس

فصل چهارم: برنامه ریزی برای انجام مشاهده

- مشاهده به عنوان یک روش جمع آوری اطلاعات و مطالعه رفتار
- فرایند برنامه ریزی جهت انجام مشاهده
- مهارت های مشاهده گر
- ویژگی های فرد مشاهده گر
- تعصبات و تمایلات مشاهده گر
- خطاهای مشاهده گر در حین مشاهده و تفسیر مشاهدات
- تاثیر عوامل محیطی بر مشاهده گر
- رعایت چه نکاتی در هنگام مشاهده لازم است

-تکرار فرایند مشاهده

فعالیت یادگیری:

- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده

۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

فعالیت عملکردی:

۱- بررسی و تحلیل مهارت های یک مشاهده گر در مشاهده رفتارهای دانش آموزان و ارایه گزارش آن در کلاس درس

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارایه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. برقراری ارتباط میان آموخته های کلاسی و الزامات محیط آموزشی، بهره گیری از فرصتهای یادگیری خارج از محیط آموزشی،برقراری پیوند میان نظر و عمل در محیط آموزشی و فراهم نمودن مشارکت گروهی دانشجویان در انجام فعالیت های عملکردی توسط مدرس از راهبردهای تدریس این درس می باشد که منجر به درک عمیق تر مطالب وبکارگیری دانش نظری مشاهده رفتارتوسط دانشجو معلمان در موقعیت های واقعی مدرسه خواهد شد. یادگیری غیر مستقیم نیز مستلزم مطالعه فردی و درک شناختی فرد در موقعیت های مختلف محیط آموزشی می باشد.

٤. منابع آموزشی

منبع اصلی:

– کارول آ.کارت رایت و جی فیلیپ، کارت رایت(۱۳۸۵). پرورش مهارت های مشاهده. ترجمه ولی الله نعمتی،تهران، انتشارات رشد

منابع فرعی:

–

٥. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری(باز پاسخ،بسته پاسخ،چند گزینه ای و **یا ترکیبی**) به میزان ۱۰ نمره

ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی۲نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف(فعالیت) عملکردی۸ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول نیمسال،تکالیف عملکردی و آزمون پایان نیمسال انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف(یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «ادبیات کودک و نوجوان»

۱-معرفی درس و منطق آن:

ادبیات کودک ونوجوان، به مجموعه کتاب های آموزشی، آفرینش های کلامی وخلاقیت های تصویری هنرمندان هرقوم گفته می شود، که متناسب باتوانمندی های ذهنی وروانی کودکان ونوجوانان وسازگاربا علاقه وبرپایهٔ فرهنگ مذهبی و ملی هرملتی آفریده می شود. یکی ازاثربخش ترین وفراگیرترین حوزه های اثرگذاردرتعلیم وتربیت مخاطبان، عرصهٔ وسیع ادبیات کودک ونوجوان است. بنابراین، شناخت دقیق این حوزه برای دانشجویان رشته های مختلف، خصوصاً برای رشتهٔآموزش امور پرورشی، امری بایسته است؛ تاازاین رهگذر، ضمن شناسایی علایق، روحیات وتوانایی های کودکان ونوجوانان، بتوانندرفرایندیاددهی-یادگیری راه حل های مناسبی را برای پاسخ به مسئله های آموزشی-تربیتی آنان فراهم نمایند.

مشخصات درس	نام درس: به فارسی: ادبیات کودک ونوجوان			
نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲ زمان درس: ۳۲	**اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو :** . ۱-بامطالعهٔ تأمّلی درآثارومنابع مربوط به موضوع، به روحیات، اصول روان شناختی، ذوق ،علایق وتوانایی های کودکان ونوجوانان، آشنا می شود و بکارگیرد. ۲-با کسب دانش ومهارت های ضروری، راه های مناسب تعلیم وتربیت کودکان ونوجوانان را دررده های سنی مختلف، فرامی گیرد. و در محیط مدرسه بکار می گیرد. ۳-به نقد و ارزیابی آثارومنابع مربوط به ادبیات کودک ونوجوان می پردازد			
	ملاک‌ها	**سطح ۱**	**سطح۲**	**سطح۳**
	شناسایی موضوع(دنیا، روح وروان، علایق، نیازها وعواطف کودک)	ویژگی ها، مبانی واصول ادبیات کودک ونوجوان رانام می برد	پس ازشناسایی ویژگی ها، مبانی واصول ادبیات کودک ونوجوان، به دسته بندی وتفکیک هریک ازآنها می پردازد	درنهایت پس ازشناسایی ویژگی ها، مبانی واصول ادبیات کودک ونوجوان، و دسته بندی وتفکیک آن ها، به سطح بندی هریک مبادرت می کند.
	درک موضوع	شاخه ها ونظریه های متعدد ومتنوع ادبیات کودک ونوجوان را درک می کند.	شاخه ها ونظریه های مختلف ادبیات کودک ونوجوان را دسته بندی، ارشگذاری وتبیین می کند.	شاخه ها ونظریه های مختلف ومتنوع ادبیات کودک ونوجوان را، ارزیابی، نقد وتحلیل می کند.
	تبدیل موضوع به پژوهش های	موضوعی را به مسأله تبدیل وآن را به شکل	موضوع موردنظررا درقالب یک گزارش علمی ارائه وبه صورت نظامندبه کمک	بارعایت اصول علمی ، بین اجزای مختلف (فصل ها، بخش ها وعناوین)ارتباط

	مستند(تولید)	روایی گزارش می کند	برخی شواهدومستندات مکتوب می کند.	برقرارنموده، یک گزارش جامع پژوهشی تولید می. کند.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

نوبت بحث	محتوای درس	تکالیف یادگیری	تکالیف عملکردی
اول	کلیات: بیان اهداف کلی وجزئی / معرفی منابع اصلی وفرعی / معرفی تکالیف یادگیری / معرفی تکالیف عملکردی	بحث و تبادل نظردرباره اهمیت درس ادبیات کودک ونوجوان	.....
دوم و سوم	شناسایی کودک ونوجوان:۱- رواشناسی کودک ونوجوان مثل:رفتار، مسائل رشد، ویژگی های بدنی، اجتماعی، هیجانی، عاطفی وشناختی درپنج دورهٔ(پیش دبستان، دوره های اول ودوم ابتدایی ودوره های اول ودوم دبیرستان)۲-شناخت رغبت های کودک ونوجوان درهردوره	پاسخ به پرسش های هدفدار/ مشارکت دربحث گروهی/	با مراجعه به منابع دیگریک پژوهش موردی درموضوع روانشناسی کودک یانوجوان رامکتوب می کنند
چهارم	شناسایی مبانی واصول ادبیات کودک ونوجوان(تازگی درون مایه، خیال انگیزی، زبان مناسب، لحن وبیان درخور، سبک مخصوص، طرح مناسب وقالب مناسب)/ تعریف ادبیات کودک ونوجوان / هدف های ادبیات کودک ونوجوان(شناخت:خود، خلق،	بیان اصول ومبانی ازمنابع دیگر/ بحث درباره هدف های ادبیات کودک ونوجوان(خود، خلق، خلقت، خدا)	

	خلقت، خالق)		
پنجم وششم	بررسی قالب های مخصوص نثرروایی درادبیات کودک ونوجوان(اسطوره، افسانه، قصه، حکایت، داستان کوتاه)/ بررسی پیشینهٔ هریک ازقالب ها درجهان وایران / بررسی عنصرهای قالب سازو درون مایه ساز هریک ازقالب ها(شخصیت، صحنه، جدال، ماجرا، گره افکنی، تعلیق، بحران، اوج، گره گشایی، گفتگو، فرود وفرجام)	بحث دربارهٔ تفاوت وتشابه اسطوره، افسانه و....بایکدیگر/پاسخ به پرسش هایی درباره عناصرداستانی	یک گروه ازدانشجویان موضوعی را درخصوص قالب های نثرروایی ادبیات کودکان انتخاب، وبه شکل اجرای مستقل(کنفرانس) ارائه می دهند
هفتم	معرفی وخوانش ونقد وتحلیل نمونه هایی ازآثارمنثوردرقالب های افسانه، قصه، حکایت و داستان کوتاه ازآغازتاعصرحاضر	مشارکت درخوانش نمونه متن ها با رعایت مهارت های کلامی، غیرکلامی وفرزبانی	هرگروه ازدانشجویان یک اثرمنتخب را نقد وارزیابی نموده، به شکل پژوهش موردی یا ارائه مستقل اجرا می کنند
هشتم	بررسی قالب های نثرغیرروایی درادبیات کودک ونوجوان(مقاله، گزارش، زندگی نامه، خاطره، سفرنامه)/ بررسی عنصرهای قالب ساز و درون مایه سازهریک ازقالب ها	بحث ومناظره گروهی درباره مقاله، زندگی نامه و.../ بحث درباره تفاوت نثرروایی ونثرغیرروایی	
نهم	بررسی قالب های نظم روایی(قصه های منظوم)درادبیات کودک ونوجوان/ معرفی، خوانش ونقدوتحلیل نمونه هایی ازقصه های منظوم	خوانش مناسب وبحث دربارهٔ یک نمونه قصه	چندنمونه ازاشعارمنظوم را نقدوارزیابی می کنند.
دهم	معرفی و بررسی نظم غیرروایی(نظم های مهمل، نظم های بازی و سرگرمی، نظم های	بحث وگفتگودرباره نظم های غیرروایی رسمی وغیررسمی	

	عامیانه، نظم های آموزشی غیررسمی(متل، لُغز، معما، چیستان)نظم های آموزشی رسمی(درسی- مهارتی، آموزشی- تربیتی، نظم خیال انگیز)		
یازدهم	بررسی عنصرهای شعر(عاطفه، تخیل، زبان، آهنگ، شکل، درونمایه، سبک)/بررسی قالب های شعرکودک(چارپاره، مثنوی، قالب نیمایی، قالب های تلفیقی)	پاسخ به پرسش های ازپیش تعیین شده درباره عنصرهای شعر و قالب های شعرکودک	هردانشجو، باانتخاب یک نمنه شعرمنظوم، عاطفه، تخیل، ودرون مایهٔ آن را بررسی وارزیابی می کند.
دوازدهم	بررسی درون مایهٔ شعرکودک(وصفی، تمثیلی، تعلیمی)/ ویژگی های شعرکودک(زبان وبیان، پروردگی زبان، خیال انگیزی، گیرایی ودلنشینی)/آرایه های لفظی درشعرکودک(تکرار، ترصیع، مطابقه، تشخیص، تشبیه، استعاره، اغراق)	گروه ها باهم درباره ویژگی های شعرکودک به بحث وگفتگومی پردازند.	بررسی درون مایه، آرایه های لفظی و ویژگی های چندنمونه شعرکودک ونوجوان
سیزدهم	معرفی و خوانش نمونه آثارمنظوم غیر روایی/ ساده نویسی، بازنویسی، بازآفرینی ونظیره سازی برای کودکان ونوجوانان/ معرفی وخوانش نمونه هایی ازداستان های بازنویسی یا بازآفرین شده برای کودکان	دربحث وگفتگوی گروهی تفاوت بازنویسی و بازآفرینی راتشخیص می دهند	بازنویسی یک نمونه شعرکودک/ بازآفرینی یک نمونه شعرکودک
چهاردهم و پانزدهم	پیشینهٔ تصویرگری درایران وجهان/ بررسی تصویر و تصویرگری درادبیات کودک ونوجوان/ بررسی عنصرهای	بررسی وتحلیل تصویرپردازی چنداثرمنثور و منظوم ادبیات کودکان درکلاس	نقدوبررسی تصویر و تصویرپردازی یک نمونه کتاب کودک

	تصویرگری(نقطه، خط، شکل، سایه–روشن، رنگ ها، بافت)/ کارکردابزارها ومواددرتصویرگری/تصویرگری با استفاده ازفن های گوناگون چاپ/ روش های تصویرگری/سبک های تصویرگری(واقعیت گرا، اکسپرسیونیسم، امپرسیونیسم و...)		
شانزدهم	شیوه های قصه خوانی وشعرخوانی برای کودکان ونوجوانان(قصه گو و ویژگی هایش، بایدها ونباید های قصه گویی، شیوه ها وشگردهای اجرای قصه، شعرخوان وویژگی هایش، مخاطبان وویژگی هایشان، زمان ومکان وفضای شعرخوانی، انواع شعرخوانی، شیوه ها وشگردهای اجرای شعر)	پاسخ به پرسش های هدفدار/ خوانش یک قصه باشگردهای مناسب / خوانش یک شعرباشیوه های مناسب	جمع بندی ونقد وبررسی واحد درسی وارزیابی شیوه هاوشگردهای تدریس استاد

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری:

استفاده از الگوهای مناسب تدریس مثل ارائهٔ مستقیم، پرسش وپاسخ، بدیعه پردازی، حل مسئله، کار گروهی و روش تلفیقی.

آموزش توامان شیوه‌های ارزشیابی ادبیات کودک ونوجوان

پیش بینی درس پژوهی ادبیات کودک ونوجوان

استفاده از ابزار و فناوری‌های آموزشی مناسب در کلاس مانند : نرم افزارهای رایانه ای، کارت، پرده نگار و...

تکیه بر تمرین، تحلیل وتولید متن در کلاس به شیوه کارگاهی

٤. منابع آموزشی:

منبع اصلی:

نعمت اللهی، فرامرز و همکاران.(۱۳۸۶). ادبیات کودکان ونوجوانان. تهران: انتشارات دفترتألیف کتاب های درسی

رحمان دوست، مصطفی.(۱۳۷۹)ا. ادبیات کودکان ونوجوانان. تهران: انتشارات دفترتألیف کتاب های درسی آموزش وپرورش

منبع فرعی:

شعاری، علی اکبر.(۱۳۷۴). ادبیات کودکان.تهران: انتشارات مؤسسهٔ اطلاعات

گرمارودی، مصطفی.(۱۳۸۲). شعرکودک ازآغازتا امروز.تهران: انتشارات چاپ ونشروزارت فرهنگ وارشاداسلامی
سلاجقه، پروین.(۱۳۸۵). ازاین باغ شرقی(نظریه های نقدشعرکودک ونوجوان).تهران: نشرکانون پرورش فکری کودکان ونوجوانان
علی پور، علی.(۱۳۷۸).آشنایی با ادبیات کودکان. تهران: انتشارات فردوس
ابراهیمی، نادر.(۱۳۶۷). مصورسازی کتاب کودک.تهران: انتشارات آگاه
نیک طلب، پوپک.(۱۳۸۲). شعردرآیینهٔ کودک. تهران: انتشارات مؤسسهٔ فرهنگی بشیرعلم وادب

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری به میزان ۱۰ نمره

ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده و مشارکت در فعالیت ها ۵ نمره

ارزیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۵ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول نیمسال، تکالیف عملکردی و آزمون پایان نیمسال انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامد های یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس « بررسی و نقد و اندیشه های اجتماعی و سیاسی»

۱. معرفی درس و منطق آن:

اندیشه های اجتماعی و سیاسی امروزبعنوان یک عامل تغییر، ذهن و اندیشه های روشنفکران جامعه ما را به خود مشغول کرده است و در برخی موارد موجب جنبش های فکری واجتماعی می شوند. برای شناخت دقیق این اندیشه ها همان گونه که سقراط منطق را ابداء کرد جامعه فرهنگی و آموزشی ما هم نیاز به شاخص هایی دارد تا اهداف آشکار و پنهان این اندیشه ها را از فیلتر و صافیهایی بگذراند تا به درستی یا نادرستی این اندیشه ها واقف گردد. دانشجو معلمان ، معلمان، مدیران و دست اندر کاران تعلیم و تربیت برای موفقیت در امر آموزش و داشتن فضایی مطلوب در جامعه خود نیاز به شناخت و درک درست از ساختار، کارکرد، عمل کرد اندیشه ها ی سیاسی و اجتماعی دارند.

دانشجویان در این درس از سویی با شیوه های تئوری سازی و روشهای نقد آشنا می شوند و از طرفی هم با فواید و آسیب های اندیشه های مدرن و کلاسیک آشنا می گردند و از آن در کیفیت بخشی به فرایند آموزش وآشنا کردن دانش آموزان به طرز صحیح استفاده از این شاخصهاوارزشیابی ها در جهت توسعه ملی و پیشرفت در بخش های اجتماعی ،فرهنگی ، اقتصادی وسیاسی برنامه ریزی خواهند کرد .برای نیل به اهداف یاد شده دانشجو معلمان توانایی تحلیل اندیشه های موجود در علم سیاست و جامعه شناسی را و توانایی تطبیق آن با نیاز های دانش آموزان یا مراجعان در حین آموزش و ارائه خدمات مشاوره ای را کسب نموده و فرصت های یاد گیری موثر را با بهره گیری از ظرفیت های یاد گیرندگان یا مراجعان ،در محیط های واقعی زندگی و یا آموزشی طراحی نمایند.

مشخصات درس نوع درس:نظری تعداد واحد:۲ زمان درس: ۳۲ ساعت پیشنیاز: آسیب شناسی اجتماعی	**نام درس:** **به فارسی: بررسی و نقد و اندیشه های اجتماعی و سیاسی** **به انگلیسی:the critical skill in social and political study**			
	اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: با شناخت روشهای مراحل شکل گیری نظریه و شیوه های نقد و تحلیل، اهداف نقدو انواع و فواید نقد و روشهای نقد اندیشه های سیاسی و اجتماعی و برخورد به صورت منطقی با اندیشه های نو ظهور و موجود می توان امیدوار بود که دانشجو معلمان قدرت تجزیه و تحلیل افکار واندیشه های صاحب نظران را کسب نموده و خود را برای بازبینی و بررسی اندیشه های مختلف آماده نمایند . همچنین تحول و شکل گیری اندیشه در دانش آموزان را مورد شناسایی و تحلیل قرار داده و می توانند در جهت مطلوب هدایت نمایند و ارتباط آن با نیاز های فعلی یاد گیرند گان یا در موقعیت های واقعی زندگی یا محیط آموزشی و اجتماعی محل خدمت خود را گزارش نمایند .			
شایستگی اساسی: **Ck&pck کد ۲-۱ &۳-۳ &۳-٤**	**ملاک‌ها**	**سطح ۱**	**سطح۲**	**سطح۳**
	مفاهیم سازنده نظریه و مراحل شکل گیری آن	در مورد مفاهیم اساسی سازنده نظریه و مراحل شکل گیری صرفاً	مفاهیم اساسی سازنده نظریه و مراحل شکل گیری را مورد مقایسه قرار	درمورد مفاهیم اساسی سازنده نظریه و مراحل شکل گیری تفاوت وتشابه

		اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است	مفاهیم ورابطه آنها با یکدیگررا مورد مقایسه و ارزیابی قرارداده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارایه نموده است.
	ماهیت و اصول نقد	درموردموضوع ماهیت و اصول نقد صرفا" اطلا عات ارائه شده را جمع آوری کنندو بدون تحلیل آنها را گزارش نمایند.	درموردموضوع ماهیت و اصول نقد رامورد مقایسه قرار داده و یافته ها را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده و مقایسه نمایند .	درموردموضوع ماهیت و اصول نقد تفاوت وتشابه مفاهیم ورابطه آنها با یکدیگررا مورد مقایسه و ارزیابی قرارداده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارایه نموده است.
	نقد روشها و داده ها	در مورد چگونگی نقد روشها و داده ها صرفاً اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	در مورد چگونگی نقد روشها و داده ها نظریات و داده ها را مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است	در مورد چگونگی نقد روشها و داده ها تفاوت وتشابه مفاهیم ورابطه آنها با یکدیگررا مورد مقایسه و ارزیابی قرارداده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارایه نموده است.

۲. فرصت های یادگیری ، محتوا ی درسی و ساختار آن

فصل اول:مفاهیم سازنده نظریه و مراحل شکل گیری آن

-اجزای تشکیل دهنده نظریه

-مراحلی که منجر به تشکیل نظریه می شود

-نمونه ای از تنظیم یک نظریه

-واقع بینی در نظریه پردازی

فعالیتهای یادگیری:

۱- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسشهای مطرح شده

۲-مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیتهای عملکردی :

-دانشجو اجزای تشکیل دهنده چند نظریه را باهم مقایسه **کند**

فصل دوم:ماهیت و اصول نقد

- برسی لغوی ، انواع نقد و سیر تاریخی نقد

-فواید و اهداف نقد

- پیش شرط های نقد

- نقد نظریه ،پیش فرض های معرفتی و غیر معرفتی

-مراحل نقد نظریه ها

فعالیتهای یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسشهای مطرح شده

۲)مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیتهای عملکردی : ندارد

فصل سوم : نقد روشها و داده ها

- بررسی و نقد روش (شناخت ،پیش بینی و تبیین)هریک از اندیشه های اجتماعی و سیاسی
- الگوی های تبیین در علوم اجتماعی
- تناسب روشهای جمع آوری داده ها با نظریه و روش
- نقد داده ها با توجه به میزان سازگاری داده ها ، روش ها و نظریه های ارائه شده
- انواع داده های تاریخی و تجربی در علوم اجتماعی

-انواع داده ها در علوم سیاسی شامل:

الف-قوانین داخلی و بین المللی

ب- پیمان نامه ها

ج- اندیشه هایی که حکومت ها بر آن استوارند

-نقد روشهای جمع آوری داده های تاریخی با توجه به نظریه و روش آن

نقد روشهای جمع آوری داده های تجربی با توجه به نظریه و روش آن

-تحلیل یک گفتمان رسانه ای شامل مصاحبه

فعالیتهای یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسشهای مطرح شده

۲)مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیتهای عملکردی :

۱)دانشجو معلم دو نمونه از اندیشه های سیاسی و اجتماعی را انتخاب نموده و با توجه به روشهای نقد آنها را مورد بررسی وتحلیل قرار داده و به صورت گزارش کتبی به مدرس ارائه می نماید.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آ موزشی نیازمند استفاده از شیوه های ارائه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است . انجام فعالیت های عملکردی برای درک عمیق ، یادگیری بهتر و بکار گیری آموخته ها در موقعیت های واقعی آموزشی ،مستلزم مشارکت همگانی دانشجویان در این فعالیت ها می باشد .برای یاد گیری غیر مستقیم دانشجویان باید با مطالعه فردی و درک شناختی از موقعیت های گوناگون زندگی واقعی ، به این هدف نایل گردند.

٤. منابع آموزشی:

منابع اصلی:

– آرون، ریمون باقر پرهام(۱۳۹۰).مراحل اساسی اندیشه در جامعه شناسی : انتشارات علمی فرهنگی

–عنایت، حمید(۱۳۹۱)سیری در اندیشه سیاسی غرب : انتشارات امیر کبیر

–تنهایی ،حسین (۱۳۸۹)در آمدی برمکاتب و نظریه های جامعه شناسی :نشر مرندیز

–لیتل ، دانیل(۱۳۷۳)گونه های تبیین در علوم اجتماعی: انتشارات صراط

منابع فرعی:

- ادیبی ،حسین وانصاری ،عبد المقصود.(۱۳۹۱) نظریه های جامعه شناسی : نشر دانژه

– مطهری ،مرتضی۱۳۶۱نقدی بر مارکسیم: انتشارات صدراویا سایت جهانی استاد شهید مرتضی مطهری

– فری کلاین ، نورمن(۱۳۷۹)تحلیل انتقادی گفتمان . مترجمان فاطمه شایسته پیران و سایرین : انتشارات مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه ها

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری(باز پاسخ،بسته پاسخ، چندگزینه ای و یا ترکیبی) به میزان ۱۲ نمره

ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی۳نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف(فعالیت) عملکردی۵ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده براساس تکالیف یادگیری در طول نیمسال،تکالیف عملکردی و آزمون پایان نیمسال انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف(یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «تربیت اجتماعی کودکان و نوجوانان»

۱. معرفی درس و منطق آن:

تربیت اجتماعی تامین تمهیدات لازم جهت متجلی ساختن ارزش ها و مقررات اجتماعی در فرد به منظور موثر بودن او در برخوردهای اجتماعی است. به عبارتی شیوه هایی برای سازش و انطباق رفتار فرد با شرایط، هنجارها و ارزش های جامعه می باشد. هدف از تربیت اجتماعی کودکان و نوجوانان تعلیم رفتارهای اجتماعی و ارزش های اخلاقی جامعه به آنها می باشد. بواسطه تربیت اجتماعی انسان در طول حیات خود تمامی عناصر اجتماعی و فرهنگی محیط خویش را به شکل خودآگاه و ناخودآگاه درونی کرده و با ساخت شخصیت خویش یگانه می سازد که آن نقش مهمی در کارکرد اجتماعی فرد دارد.

از طریق تربیت اجتماعی می توان دانش آموزان را برای قبول مسئولیت های اجتماعی در جامعه آماده کرد. یکی از کارکردهای عمومی آموزش و پرورش، اجتماعی کردن کودکان و نوجوانان می باشد، در نهاد آموزش و پرورش معلم نقش بسیار مهمی در تربیت اجتماعی دانش آموزان دارد لذا یکی از وظایف اساسی معلمان و مربیان تربیت اجتماعی دانش آموزان می باشد که به طور مسلم می تواند به تحقق مولفه های تربیت اجتماعی دانش آموزان در مدرسه بیانجامد. بنابراین ضرورت دارد دانشجو معلمان در دوران تحصیل خود با مبانی، روشها و فنون تربیت اجتماعی آشنا شده تا بتوانند درآینده به عنوان معلم و مربی تربیتی مدرسه به تربیت اجتماعی دانش آموزان همت بگمارند.

مشخصات درس نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲ زمان درس: ۳۲ساعت پیشنیاز: روان شناسی اجتماعی	نام درس: به فارسی: **تربیت اجتماعی کودکان و نوجوانان** به انگلیسی:Social training for children and adolescents			
	اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: با مطالعه درس تربیت اجتماعی، با اصول و روشهای تربیت اجتماعی دانش آموزان آشنا شده، در فرایند آموزش از مبانی، اصول و روش های تربیت اجتماعی مشاهده بهره کافی ببرد، به نقش خود در تربیت اجتماعی دانش آموزان پی ببرد. همچنین با پی بردن به نقش اوقات فراغت در رشد مهارت های اجتماعی دانش آموزان و یادگیری روش های آموزش مهارت های اجتماعی بتواندآنها را در موقعیت واقعی مدرسه بکار ببرد. دانشجو با شناخت مولفه های تربیت اجتماعی وبا انتخاب و اجرای چند مهارت اجتماعی، آموزش آنها به دانش آموزان وارزیابی نتایج آموزش بتواند آن را تحلیل نموده و در قالب گزارشی مکتوب به مدرس ارایه دهد.			
شایستگی اساسی: **Ck&pck کد ۲-۱ &۳-۳ &۳-٤**				
	ملاک‌ها	**سطح ۱**	**سطح۲**	**سطح۳**
	مفاهیم اساسی تربیت اجتماعی	در موردمفاهیم اساسی تربیت اجتماعی صرفاً اطلاعات ارایه شده را	مباحث اساسی تربیت اجتماعی را مورد تحلیل قرار داده و یافته های خود	مفاهیم اساسی تربیت اجتماعی را مورد مقایسه و ارزیابی قرارداده و دلایل

		جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است	خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارایه نموده است.
	آموزش مهارت های اجتماعی به دانش آموزان و ارزیابی آن	درباره شیوه های آموزش، ارزیابی و سنجش مهارت های اجتماعی دانش آموزان صرفاً اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	شیوه های آموزش، ارزیابی و سنجش مهارت های اجتماعی دانش آموزان رادر فرایند راهنمایی آنها مورد مقایسه قرار داده و یافته های ناشی از این مقایسه را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است	شیوه های آموزش، ارزیابی و سنجش مهارت های اجتماعی دانش آموزان وتفاوت وتشابه آنها با یکدیگررا مورد مقایسه وتجزیه و تحلیل قرارداده و یافته های خود را به صورت مکتوب گزارش نموده است.
	عناصر ومولفه های تربیت اجتماعی کودکان و نوجوانان	درباره عناصر ومولفه های تربیت اجتماعی کودکان و نوجوانان صرفاً اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	مولفه های تربیت اجتماعی کودکان و نوجوانان را مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است	مولفه های تربیت اجتماعی کودکان و نوجوانان وتفاوت وتشابه آنها با یکدیگررا مورد مقایسه و ارزیابی قرارداده ودلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارایه نموده است.
	روابط میان فردی در تربیت اجتماعی و اوقات فراغت	درباره انواع روابط میان فردی در تربیت اجتماعی دانش آموزان صرفاً اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	انواع روابط میان فردی وآموزش بازی های گروهی به دانش آموزان را در اوقات فراغت مورد تحلیل و مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است	انواع روابط میان فردی و آموزش بازی های گروهی به دانش آموزان را در اوقات فراغت وتفاوت وتشابه آن مورد مقایسه و ارزیابی قرارداده ویافته های خود را به صورت مکتوب ودر قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول:مباحث اساسی

-مفهوم و تعریف تربیت اجتماعی

- اهمیت و ضرورت تربیت اجتماعی

- اهداف تربیت اجتماعی

- اصول تربیت اجتماعی

- مفهوم و تعریف اجتماعی شدن

- شیوه های اجتماعی شدن

- یادگیری نقش های اجتماعی

- نهادهای اثرگذار بر تربیت اجتماعی کودکان و نوجوانان(خانواده، آموزش و پرورش، رسانه های جمعی)

فعالیت یادگیری:

۱- مطالعه مطالب فصل از منابع معرفی شده

۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

فعالیت عملکردی:

- ندارد

فصل دوم: آموزش مهارت های اجتماعی

- انتخاب مهارت های اجتماعی

- ارزیابی و سنجش مهارت های اجتماعی

- فرایند آموزش مهارت های اجتماعی

- روش های آموزش مهارت های اجتماعی

- کاربرد بازی در آموزش مهارت های اجتماعی

- نگهداری و تعمیم مهارت های اجتماعی

- تربیت معلم وآموزش مهارت های اجتماعی

فعالیت یادگیری:

۱- مطالعه مطالب فصل از منابع معرفی شده

۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

۳- مقایسه انواع روش های آموزش مهارت های اجتماعی از نظر شیوه اجرا و بیان شباهت ها و تفاوت های آنها

فعالیت عملکردی:

– انتخاب یک مهارت اجتماعی ،آموزش آن به یک دانش آموز وارزیابی نتایج و تحلیل آن

فصل سوم: اوقات فراغت وتربیت اجتماعی

– برنامه ریزی اوقات فراغت کودکان و نوجوانان

– آموزش بازی های گروهی به کودکان و نوجوانان

– آموزش مهارت های اجتماعی به منظور ایجاد ارتباط متقابل بین همسالان

– اوقات فراغت و رشد مهارت های اجتماعی در کودکان دارای معلولیت جسمانی

– فعالیت یادگیری:

۱– مطالعه مطالب فصل از منابع معرفی شده

۲– مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

فعالیت عملکردی:

– ندارد

فصل چهارم: مولفه های تربیت اجتماعی کودکان و نوجوانان

– ابراز وجود

– خودرهبری

– مسئولیت پذیری

– استقلال

– رقابت

– همکاری

– هویت یابی

–نوع دوستی

– تشخص طلبی

– خودکفایتی

– سازگاری با محیط

– همزیستی مسالمت آمیز

– مشارکت جمعی

– احترام به خود و دیگران

فعالیت یادگیری:

– مطالعه مطالب فصل از منابع معرفی شده

۲– مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

فعالیت عملکردی:

–بررسیی تحلیلی مولفه های تربیت اجتماعی دانش آموزان و ارایه گزارش مکتوب آن به مدرس

فصل پنجم: روابط میان فردی در تربیت اجتماعی

– مفهوم روابط میان فردی

– انواع روابط میان فردی

–روابط کلامی و ابعاد آن

– روابط غیر کلامی و ابعاد آن

– اثرات تقویت و پاداش در روابط میان فردی

– راهبرد گوش دادن وکاربرد آن در روابط میان فردی

فعالیت یادگیری:

– مطالعه مطالب فصل از منابع معرفی شده

۲– مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

فعالیت عملکردی:

– تهیه جدول مقایسه روابط کلامی و غیرکلامی در روابط میان فردی و تحلیل ابعاد آن جهت ارایه در کلاس درس

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارایه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. برقراری ارتباط میان آموخته های کلاسی و الزامات محیط آموزشی، بهره گیری از فرصتهای یادگیری خارج از محیط آموزشی،برقراری پیوند میان نظر و عمل در محیط آموزشی و فراهم نمودن مشارکت گروهی دانشجویان در انجام فعالیت های عملکردی توسط مدرس از راهبردهای تدریس این درس می باشد که منجر به درک عمیق تر مطالب وبکارگیری دانش نظری تربیت اجتماعی کودکان و نوجوانان توسط دانشجو معلمان در موقعیت های واقعی مدرسه خواهد شد. یادگیری غیر مستقیم نیز مستلزم مطالعه فردی و درک شناختی فرد در موقعیت های مختلف محیط آموزشی می باشد.

٤. منابع آموزشی

منابع اصلی:

– ساندرز، کریستین؛ دیکسون، دیوید؛ اوهان، هارجی(۱۳۹۰) مهارت های اجتماعی در ارتباطات میان فردی، ترجمه مهرداد

فیروزبخت وخشایار بیگی، تهران، انتشارات رشد
– کارتلج،جی؛ میلبرن، جی. اف(۱۳۷۵).آموزش مهارت های اجتماعی به کودکان، ترجمه محمد حسین نظری نژاد،مشهد، انتشارات آستان قدس رضوی

منابع فرعی:

– کریمی، عبدالعظیم(۱۳۸۵). آسیب شناسی تربیت اجتماعی، تهران، انتشارات عابد
– جوری، ماری؛ پلگرینو،وایت(۱۳۸۹). چه قدر نوجوانی:کودکان و مهارت های اجتماعی، ترجمه حمید علیزاده، تهران، انتشارات رشد

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری(باز پاسخ،بسته پاسخ،چند گزینه ای و یا ترکیبی) به میزان ۱۵ نمره

ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی۲نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف(فعالیت) عملکردی۳نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول نیمسال،تکالیف عملکردی و آزمون پایان نیمسال انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف(یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «آشنایی با فضاهای تربیتی دانش آموزان»

۱- معرفی درس و منطق آن:

فضاهای تربیتی وپرورشی ؛ محیط سالم؛ امن ؛ بانشاط و جذابی هستند که ساختار ؛ ابعاد و زمینه های آن به گونه ای ساماندهی شده اند تا دانش آموزان ضمن یادگیری دانش و مهارت لازم برای کسب شایستگیها و شکوفایی استعدادهای خود؛ با فضایل اخلاقی و آداب زندگی اجتماعی و واقعی آشنا شوند . این فضاها : فضای فیزیکی مدارس، اردوگاههای دانش آموزی، مراکز بازدیدی، کانون های فرهنگی – تربیتی، دارالقرآن ها، مجتمع های ورزشی، کتابخانه های آموزشگاهی، سالنهای همایش ونمایش و منابع مشابه دیگر است.

فضاهای تربیتی وپرورشی این فرصت را برای دانش آموزان فراهم می کنند تا با استفاده از آنها به رشد علایق، استعدادها، توانمندیها ومهارت های خود بپردازند و خود را برای یک زندگی شایسته ی فردی و اجتماعی آماده سازند تا در نهایت هدف های تربیتی تحقق یابند.

مشخصات درس نوع درس : نظری تعداد واحد: ۲ واحد زمان درس: ۳۲ ساعت	**نام درس : آشنایی با فضاهای تربیتی دانش آموزان**			
	اهداف / پیامدهای یادگیری : در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود : دراین دوره دانش جویان با مفهوم ؛ اهداف ؛ ویژگیها ؛ انواع ؛ معیارهای استاندارد فضاهای تربیتی و پرورشی آشنا خواهندشد . در ادامه با توجه به ضرورت قادرخواهند بود بابهره گیری از فضاهای تربیتی وپرورشی سازمان مورد نظر به ویژه در مدارس به منظور تاثیر گذاری (تربیتی و پرورشی) درنظام تعلیم و تربیت برنامه ریزی نمایند .			
شایستگی اساسی	**ملاک ها**	**سطح ۱**	**سطح ۲**	**سطح ۳**
	مفاهیم اساسی فضاهای پرورشی وتربیتی	در این بخش دانشجو با مفاهیم تربیتی و پرورشی آشنا می شود و اطلاعاتی راجع به این موضوع جمع آوری می کند و درقالب گزارش ارائه می نماید.	دراین بخش دانشجوبه شناسایی فضاهای تربیتی و پرورشی می پردازد و یافته های خود را در قالب یک گزارش ارائه می دهد .	در این بخش دانشجو به یافتن تفاوت ها و تشابهات فضاهای تربیتی و پرورشی می پردازد و آن را تحلیل و ارزیابی می کند و یافته های خود را در قالب یک گزارش ارائه می دهد.

	انواع فضاهای تربیتی و پرورشی	دراین قسمت دانشجو با انواع فضاهای تربیتی و پرورشی آشنا می شود و اطلاعاتی راجع به این موضوع جمع آوری می کند و گزارش می نماید.	دراین بخش دانشجوویژگیهای اختصاصی انواع فضاهای تربیتی و پرورشی را بررسی می نماید و یافته های خود را در قالب یک گزارش ارائه می دهد .	در این بخش دانشجو به علل و عوامل استاندارد ایجادو تجهیز فضاهای تربیتی وپرورشی می پردازد و آن را مورد ارزیابی قرار می دهد ویافته های خود را در قالب یک گزارش ارائه می دهد.
	ویژگیهای اختصاصی فضاهای پرورشی وتربیتی	در این بخش دانشجو با ویژگیهای منابع و موقعیتهای تربیتی و پرورشی مختلف آشنا می شود و اطلاعاتی را جع به این موضوع جمع آوری می کند و درقالب یک گزارش ارائه می نماید.	دراین بخش دانشجودر مورد ویژگیهای منابع و موقعیتهای تربیتی و پرورشی مقایسه ای انجام می دهد و مطالبی را جمع آوری می کند و در قالب یک گزارش ارائه می دهد .	دانشجو دراین مرحله پس از بررسی و مقایسه ی ویژگیهای منابع و موقعیتهای تربیتی و پرورشی ؛ آنها رامورد تجزیه وتحلیل قرار داده ؛ دست آوردها وتحلیل خود را به صورت مکتوب ارائه می دهد .
	معیارهای استاندارد وقوانین و مقررات منابع و فضاهای تربیتی و پرورشی	در این مرحله دانشجو با معیارهای استاندارد و قوانین و مقررات منابع و موقعیتهای تربیتی و پرورشی آشنا می شود و اطلاعاتی راجع به این موضوع جمع آوری می کندو گزارش می نماید.	در این مرحله دانشجو معیارهای استاندارد منابع و موقعیتهای تربیتی و پرورشی را شناسایی می کند و یافته های خود را درقالب یک گزارش ارائه می دهد .	دراین قسمت دانشجومعیارهای استاندارد منابع و موقعیتهای تربیتی و پرورشی را مورد ارزیابی و تحلیل قرار می دهد و دستاوردها و تحلیل خود را به صورت مکتوب ارائه می کند.

	نیروی انسانی متخصص و باتجربه	دانشجوداین قسمت با ویژگیهای نیروی انسانی متخصص و باتجربه آشنا می شود و یافته های خود را درقالب یک گزارش ارائه می دهد .	دانشجوداین قسمت شرح وظایف نیروی انسانی فضاهای تربیتی و پرورشی را مورد مطالعه و بررسی قرار می دهد و یافته های خود را درقالب یک گزارش ارائه می دهد .	دانشجوداین قسمت شرح وظایف نیروی انسانی را مورد نقد و بررسی قرار می دهد و دستاوردها و تحلیل خود را به صورت مکتوب ارائه می کند.
	کارکردهای فضاهای تربیتی و پرورشی در تعلیم وتربیت	دانشجو در این مرحله با کارکردهای اختصاصی هریک از فضاهای تربیتی و پرورشی آشنا می شود و اطلاعاتی راجع به این موضوع جمع آوری می کند .	در این قسمت دانشجو متناسب با هدف تعیین شده موردی از منابع و موقعیتهای فضاهای تربیتی و پرورشی را متناسب با موضوع مورد نیاز انتخاب می کند و یافته های خود را درقالب یک گزارش ارائه می دهد .	در این قسمت دانشجو در راستای اهداف تربیتی و معیارهای استاندارد فضاهای تربیتی و پرورشی مورد نظر را مورد ارزیابی و تحلیل قرار می دهد و دستاوردها و تحلیل خود را به صورت مکتوب ارائه می کند.
	محتوای فضاهای پرورشی وتربیتی	دانشجو در این مرحله با مفهوم ؛ اهداف ؛ ضرورت محتوای فضاهای پرورشی وتربیتی آشنا می شود و دستاوردها و تحلیل خود را به صورت مکتوب ارائه می کند.	د راین قسمت دانشجوبا انواع محتواهای نوشتاری و غیر نوشتاری آشنا می شود و دستاوردها و تحلیل خود را به صورت مکتوب ارائه می کند.	در این قسمت دانشجو انواع محتواهای نوشتاری و غیرنوشتاری فضاهای تربیتی و پرورشی را مورد تحلیل و ارزیابی قرار می دهد و دستاوردها و تحلیل خود را به صورت مکتوب ارائه می کند.

۲- فرصتهای یادگیری ؛ محتوای درس و ساختار آن

فصل اول : مفاهیم اساسی فضاهای تربیتی و پرورشی

- تعریف
- اهداف
- آشنایی با اصول
- ضرورت و اهمیت وجود فضاهای تربیتی و پرورشی مختلف در نظام تعلیم و تربیت

تکالیف یادگیری : مطالعه ی مفهوم فضاهای تربیتی و پرورشی و شرکت در مباحث کلاسی ؛ بحث و گفتگوی کلاسی در مورد ضرورت بهره گیری از فضاهای تربیتی و پرورشی در راستای رشد جسمی وروانی دانش آموزان

فعالیت عملکردی : دانشجویان انواع منابع ومکانهایی که ممکن است به عنوان فضای تربیتی و پرورشی انتخاب شوندرا با مطالعه و مشاهده حضوری شناسایی و نحوه ی طراحی فعالیتهای مخصوص آنها را درکلاس ارائه می کند .

فصل دوم : انواع فضاهای تربیتی و پرورشی

- تعاریف اختصاصی هر یک از انواع فضاهای تربیتی و پرورشی
- تربیتی وپرورشی
- علمی – آموزشی
- زیارتی
- سیاحتی
- ورزشی
- فرهنگی – هنری
- بهداشتی
- گردشگری
- تفریحی
- اردو
- بازدیدهای علمی – شغلی
- سیاسی
- اجتماعی
- تاریخی
- آشنایی با تفاوتها و تشابهات فضاهای تربیت وپرورشی

تکالیف یادگیری : مطالعه متون و منابع معرفی شده در زمینه انواع فضاهای تربیتی و پرورشی

تکالیف عملکردی : شناسایی فضاهای تربیتی و پرورشی و مقایسه آنها با یکدیگر

فصل سوم : ویژگیهای اختصاصی فضاهای تربیتی و پرورشی

- تطابق پذیری اهداف تربیتی با اهداف انواع فضاهای تربیتی و پرورشی

تکالیف یادگیری : مطالعه ی متون و منابع معرفی شده د ر زمینه ویژگیهای اختصاصی فضاهای تربیتی و پرورشی

تکالیف عملکردی : بحث و گفتگوی کلاسی در مورد مطابقت نیازهای تربیتی با فضاهای تربیتی مورد نیاز

فصل چهارم : معیارهای استاندارد امنیت ؛ ضوابط و مقررات ایمنی فضاهای تربیتی و پرورشی

- آشنایی با معیارهای استاندارد انواع فضاهای تربیتی و پرورشی به تفکیک موضوع
- آشنایی با مقررات و قوانین ایمنی استفاده از فضاهای تربیتی و پرورشی از جمله : مجوز، بیمه، وسیله نقلیه، راننده، دوره های تحصیلی، جنسیت، تجهیزات، لباس، آب، غذا، شرایط آب و هوایی، نیروی متخصص مورد نیاز، مکانهای مورد نظر، سیستمهای گرمایشی و سرمایشی و ...

فعالیت یادگیری : مطالعه ی متون و منابع معرفی شده در زمینه آیین نامه های اجرایی

فعالیت عملکردی : بحث و بررسی در مورد شاخصها و معیارها ی استاندارد سازی فضاهای تربیتی از طریق مطالعه و مشاهده ی حضوری در کلاس درس

فصل پنجم : نیروی انسانی متخصص و با تجربه

- تعریف
- اهمیت و ضرورت
- اصول و شرایط
- وظایف نیروی انسانی
- شورای برنامه ریزی آموزش و پرورش در استان و منطقه
- وظایف شورای برنامه ریزی
- عوامل مدرسه (مدیر ؛ مربی ؛ معلم و ...)
- وظایف عوامل مدرسه

فصل ششم : کارکردهای فضاهای تربیتی و پرورشی در نظام تعلیم و تربیت

- فعالیتهای فوق برنامه
- اوقات فراغت
- برنامه ها ی رسمی و غیر رسمی
- مکمل برنامه ها و کتابهای درسی

فصل هفتم : سرفصل های محتواهای نوشتاری و غیر نوشتاری فضاهای تربیتی و پرورشی

- تربیت بر اساس ساحتها ی شش گانه ی سند تحول بنیادین
- اهداف دوره های تحصیلی نظام آموزش و پرورش
- رشد استعدادها
- رشد مهارتها و توانمندیها
- آشنایی با مهارتهای زندگی اجتماعی و واقعی

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

- تدریس این درس به روش فعال انجام شود و دانشجویان در انجام تمرین‌های کلاسی و تکالیف منزل فعال باشند.

٤. منابع آموزشی

منبع اصلی: باید تالیف شود

منبع فرعی:

۱- سلیمان نژاد، اکبر (۱۳۸۸) فعالیت های پرورشی و اجتماعی در مدارس، انتشارات ورای دانش

۲- احمدوند، محمدعلی؛ مهجور، سیامک رضا (۱۳۸۵) آشنایی با فعالیت های تربیتی و اجتماعی،انتشارات دانشگاه پیام نور

۳- شعاری نژاد، علی اکبر (۱۳۷۱) فعالیت های فوق برنامه برای نوجوانان، تهران: انتشارات اطلاعات

۴- صابری، سعید(۱۳۸۴)، فعالیت های تربیتی و اجتماعی، نشر آگاه

۵- علی اسماعیلی، عبداله (۱۳۸۴)، فعالیت تربیتی و اجتماعی در مدارس، تهران، انتشارات آوای نور.

۶- فضلی خانی، منوچهر (۱۳۸۴) آشنایی با فعالیت های مکمل و فوق برنامه، انتشارات ورای دانش.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: به‌صورت سؤال‌های چهار گزینه‌ای، کوتاه پاسخ و تشریحی ۱۶ نمره

ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت‌های یادگیری و پیش‌بینی شده در کلاس ۲ نمره

ارزشیابی پوشه عملکرد: مجموعه تکالیف عملکردی ۲ نمره

سرفصل درس «نقش تربیتی کارکنان مدرسه»

۱. معرفی درس و منطق آن

۱-۱. نگاهی به فلسفه‌ی تعلیم و تربیت روشن می‌سازد که یکی از هدف‌های نهایی مسئولین آموزش و پرورش آماده کردن دانش آموزان برای شرکت فعال در زندگی اجتماعی جامعه‌ای است که در آن زندگی می‌کنند. بخش اعظم یادگیری دانش آموزان یا تاثیرگذاری نظام تعلیم و تربیت را باید در آن چه در محیط یاددهی به منصه‌ی ظهور می‌رسد جستجو کرد. در این صورت معلم کارگزار اصلی و حقیقی شناخته می‌شود، این بدان معنی نیست که سایر مولفه‌های تعلیم و تربیت در شکل دادن خصوصیات و ویژگی‌های برون دادهای آن تاثیر ندارد، بلکه تاثیرگذاری این مولفه ها هرگز با میزان اثربخشی معلم، برابری نمی‌کند و دیگر اینکه این تاثیرگذاری نوعاً به صورت مستقیم نبوده و با عبور از صافی وجود معلم، مرکب از ذهنیت‌ها، نگرش‌ها و قابلیت های او نهایتاً بر دانش آموزان نیز اثر می‌گذارد. به عبارت دیگر عنصر معلم در هر نظام آموزشی را باید آئینه‌ی تمام نمای درجه‌ی توفیق آن نظام در تحقق اهداف جامع الاطرافی دانست که فلسفه‌ی وجودی آن را تشکیل می‌دهد.

۱-۲. لازمه چنین نگاهی، تحول در محتوای دروس، شیوه‌ی مدیریت، شیوه تدریس معلمان، شیوه نگرش عوامل آموزشی، پرورشی، اداری، خدماتی و اجرایی نسبت به مسائل تربیتی و نیز اتخاذ سیاست‌های فرهنگی، تشکیلاتی و امکاناتی در راستای تقویت روش های خلاق و فعال در آموزش و پرورش می‌باشد.

۱-۳. ایفای نقش تربیتی معلم از طریق کلیه فعالیت هایی است که معلم مبتنی بر آموزه‌های دینی و تربیتی و برخاسته از ابعاد مختلف نگرش‌ها، دانش‌ها، مهارت‌ها و ارتباطات کلامی و غیر کلامی برای شاگرد خود انجام می‌دهد. در واقع نقش تربیتی یک سلسله اعمال تربیتی، است که شامل یک عمل شناسایی، یک عمل محبت آمیز، یک عمل دینی (تحقق ارزش‌های معنوی)، یک عمل اصولی و علمی(پیوستگی اصول تعلیم و تربیت) است که با توجه به این صفات می‌توان مبانی لازم برای مربی را معین نمود.

۱-۴. بنابراین نظام برنامه ریزی و اجرایی آموزش و پرورش کشور باید به‌گونه‌ای تدوین شود که با بهره‌گیری از شیوه‌ها و راهبردهای موثر و کارآمد در تربیت نسلی بکوشد که اعتقاد به مبانی دین اسلام، عمل نمودن به احکام و آداب الهی و برخورداری از سجایا و فضایل اخلاقی، سرلوحه‌ی همه فعالیت‌ها و سرفصل تمامی رفتارهای فردی و اجتماعی آن نسل قرار گیرد

مشخصات درس	**نام درس: نقش تربیتی کارکنان مدرسه**
نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲ واحد زمان‌درس:۳۲ساعت	
شایستگی اساسی:	**اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:** ۱- مفهوم و ماهیت مشارکت معلمان در فعالیت های پرورشی را درک و توضیح دهد. ۲- با موقعیت‌های تربیتی و پرورشی (طرح‌ها،برنامه‌ها و فعالیت‌های سازمان‌های تربیتی و پرورشی)

	مبتنی بر ارزش‌ها، اصول و شیوه های تربیتی آشنا شود. ۳- فهرستی از فعالیت های پرورشی و تربیتی آماده نماید. ۴- نسبت به نقش و جایگاه معلم در سیستم آموزش و پرورش به ویژه در حوزه نهاد امور تربیتی آشنا شود. ۵- با راهکارهای ارتقاء و توسعه کمی و کیفی فعالیت‌های پرورشی و فرهنگی آشنا شود. ۶- با راه‌کارهای مشارکت خواهی و واگذاری مسئولیت های پرورشی معلمان آشنا شود. ۷- با روش‌های جذب و انگیزش مشارکت معلمان در فعالیت های پرورشی آشنا شود. ۸- به منظور تحقق رسالت پرورشی معلمان در مدرسه با راهکارهای تلفیق برنامه‌ها و فعالیت های آموزشی و پرورشی (فوق برنامه) آشنا شود. ۹- راه کارهای آشنایی معلمان را نسبت به سرفصل‌ها، نحوه اجرای فعالیت های پرورشی بداند. ۱۰- با تمهیدات و امکانات لازم جهت اجرای فعالیت های پرورشی آشنا شود.

	ملاک ها	سطح ۱	سطح۲	سطح ۳
	مفاهیم اساسی فعالیت‌هاو مشارکت‌ها	در مورد مفاهیم اساسی فعالیت‌های پرورشی و مشارکت معلمان اطلاعات ارائه شده را جمع آوری و بدون ارائه تحلیل آن را گزارش می‌نماید.	در مورد مفاهیم اساسی مشارکت معلمان در فعالیت‌های مختلف و تاثیر آن بر تغییر روانی و رفتاری، تفاوت و تشابه در پایه‌های مختلف تحصیلی را مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نماید.	مفاهیم اساسی مشارکت معلمان و فعالیت های پرورشی ارتقاء و تغییرات روانی و رفتاری و تفاوت و تشابه مفاهیم و رابطه آنها با یکدیگر را مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده و دلایل خود را در قالب یافته‌ها به صورت یک گزارش منسجم ارائه نماید
	روش‌های آموزش	دانشجو قادر است انواع روش‌های آموزشی و یادگیری را شناسایی و طبقه بندی نماید	ضمن مقایسه هر یک از روش‌های آموزش و یادگیری قادر به تحلیل شرایط حصول و عدم حصول یادگیری در موقعیت های مختلف	با ارزیابی موقعیت تربیتی قادر به استفاده از راهبردهای یادگیری متناسب است

			تربیتی است	
	موقعیت های تربیتی و پرورشی	موقعیت تربیتی و پرورشی را شناسایی می‌کند و برای مداخله در آن طرح پیشنهادی ارائه می‌دهد اما طرح پیشنهادی او فاقد توجه به مفاهیم اساسی روش های یادگیری است	با در نظر گرفتن ارزش‌ها و اصول هر یک از مفاهیم نحوه مشارکت و فعالیت‌های پرورشی قادر به مداخله در موقعیت‌های تربیتی و پرورشی می‌باشد اما نسبت به سیستمی و یکپارچه بودن موقعیت های تربیتی بی‌توجه است	قادر است برنامه مداخله در موقعیت های تربیتی را با توجه به راهبردها و اصول هر یک از مفاهیم نحوه مشارکت و فعالیت‌های پرورشی و آموزش و یادگیری به طور سیستمی و شبکه‌ای یکپارچه طراحی و ارزیابی نماید

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: ارائه طرح درس و اعلام نحوه ارزشیابی و معرفی منابع

- بیان مفهوم و ماهیت مشارکت معلمان در فعالیت های پرورشی
- بیان ضرورت و جایگاه مشارکت معلمان در فعالیت های پرورشی
- بیان رویکردهای نظری مشارکت معلمان در فعالیت‌های پرورشی

تکالیف یادگیری:

۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

۲) مقایسه و ارزیابی رویکردهای مختلف در تعلیم و تربیت

تکالیف عملکردی: ندارد

فصل دوم: فعالیت های پرورشی و فرهنگی

- مفهوم فعالیت پرورشی و انواع آن
- استخراج نیازهای پرورشی
- انواع نیازهای پرورشی، شرایط و اصول اجرایی فعالیت‌های پرورشی
- مدیریت برنامه های پرورشی و فرهنگی

فعالیت یادگیری:

۱- در بحث مشارکت نموده و به ذکر نمونه هایی از فعالیت های پرورشی معلمان می‌پردازد.

فعالیت عملکردی:

یک مطالعه درباره نقش معلم در تعلیم و تربیت انجام و گزارش آن را ارایه می‌کند.

فصل سوم: نقش مشارکت معلمان در فعالیت های پرورشی آموزش و پرورش

- جایگاه تربیتی معلمان
- ضرورت نقش معلمان در فعالیت های پرورشی
- راه‌کارهای جلب معلمان در امور پرورشی
- ارزشیابی عملکرد پرورشی معلمان در مدرسه
-

فصل چهارم: کارکردهای نقش پرورشی معلمان

- همکاری در ایجاد شرایط مساعد تربیتی
- کمک به دانش آموز برای پرورش روحیه اعتماد به نفس
- کمک به دانش آموز برای پرورش متعادل عواطف انسانی و همزیستی مسالمت آمیز
- کمک به دانش آموز در ایجاد روحیه نظم و انضباط و برنامه ریزی در زندگی
- کمک به دانش آموز در ایجاد روحیه تحقیق، تعقل و تفکر
- کمک به دانش آموز به منظور پرورش و هدایت استعدادهای افراد در جهت اعتلای فرد در جامعه
- کمک به دانش آموز جهت رشد مهارت های کلامی و غیرکلامی
- کمک به دانش آموز در پرورش روحیه کتابخوانی و مطالعه
- کمک به دانش آموز در ایجاد روحیه مشارکت و همکاری در فعالیت های گروهی
- کمک به دانش آموز در پرورش استعدادهای هنری و ورزشی
- کمک به دانش آموز در پرورش روحیه احترام به قانون و التزام به آن
- کمک به دانش آموز در پرورش روحیه مسئولیت پذیری و مشارکت در فعالیت های دینی، فرهنگی و اجتماعی
- کمک به دانش آموز در تقویت روحیه شاد و بانشاط
- کمک به دانش آموز در تقویت روحیه پشتکار و تلاش برای رسیدن به هدف خود
- کمک به دانش آموز برای یادگیری آداب و مهارت‌های زندگی
- کمک به دانش آموز برای بکارگیری مهارت های اجتماعی خود در موقعیت های واقعی

فعالیت های یادگیری:

۱- مشارکت در بحث‌های کلاس و پرسش‌های مطرح شده
۲- مطالعه منابع معرفی شده در زمینه تربیت اسلامی

فعالیت‌های عملکردی:

۱- مقایسه دو روش تربیتی با یکدیگر

فصل پنجم: مولفه های ایفای نقش پرورشی معلمان

- شورای معلمان
- مسابقات قرآن و معارف اسلامی
- مسابقات فرهنگی و هنری
- برگزاری مراسم صبحگاه و آغازین

- برگزاری مراسم مذهبی و مناسک دینی و معنوی
- برگزاری گردش های علمی، آموزشی
- مسابقات کتاب و کتابخوانی
- برگزاری نشست های دانش آموزی و جلسات گفتگو (در زمینه تربیت)
- بازدیدهای شغلی
- برگزاری جشنواره های تربیتی
- برگزاری اردوهای تربیتی، آموزشی، زیارتی، تفریحی
- کانون های دانش آموزی
- انجمن‌های دانش آموزی
- نمایشگاه‌های کتاب و کارهای هنری
- روزنامه دیواری، بروشور و ...
- بسیج دانش آموزی

فعالیت های یادگیری:

۱- مطالعه منابع معرفی شده در زمینه تربیت اسلامی

۲- مشارکت در بحث‌های کلاسی و پرسش های مطرح شده

فعالیت‌های عملکردی:

- مطالعه اهداف آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران

فصل ششم: مراحل اجرای فعالیت پرورشی

- تشخیص و تعیین نیازها
- تعیین اهداف
- تدوین فعالیت
- پیش بینی روش ها
- تعیین زمان، مکان، منابع، وسایل و امکانات
- اجرای برنامه
- ارزیابی

فعالیت های یادگیری:

- مطالعه منابع معرفی شده در زمنیه فعالیت های پرورشی

فعالیت های عملکردی:

- مطالعه در زمینه مصادیق پرورشی مبتنی بر سرفصل‌های فعالیت‌های پرورشی

فصل هفتم: اجرای یک فعالیت پرورشی

- شناخت ویژگی‌های رشدی کودکان و نوجوانان
- شناخت کامل برنامه‌ی درسی رسمی و تشخیص جنبه هایی از آن که از طریق فعالیت های پرورشی ارتقا می‌یابد.

- آشنایی با انواع فعالیت ها و اقدامات

آشنایی با وسایل و امکان‌های لازم برای انجام دادن فعالیت‌های پرورشی، تهیه و کاربرد صحیح آنها.

- شناخت زمان و موقعیت انجام اقدامات پرورشی
- آشنایی با چگونگی ایجاد انگیزه برای دانش آموزان به شرکت در فعالیت های پرورشی
- آشنایی با مسایل گروهی
- آشنایی با مهارت‌های معلمی
- آشنایی با روش‌های تربیت در اسلام

فعالیت های یادگیری:

- مطالعه منابع معرفی شده

فعالیت های عملکردی: ندارد

فصل هشتم: مراحل طراحی فعالیت های پرورشی

۱- تشخیص و تعیین نیازها
۲- تعیین اهداف
۳- تدوین فعالیت‌های پرورشی
۴- پیش بینی روش ها
۵- تعیین زمان، مکان، منابع، وسایل و امکانات
۶- اجرای برنامه
۷- ارزیابی از برنامه

فعالیت های یادگیری:

- مطالعه منابع معرفی شده

فعالیت های عملکردی: ندارد

۳- راهبردهای تدریس و یادگیری

- استفاده از شیوهه ارائه مستقیم مباحث نظری
- استفاده از شیوه های تدریس، یادگیری مشارکتی ، تکرار و تمرین و واحد کار یا پروژه

٤- منابع آموزشی

منبع اصلی: باید تالیف شود

منبع فرعی:

احمدوند، محمدعلی، مهجور، سیامک رضا(۱۳۸۲). آشنایی با فعالیت‌های تربیتی و اجتماعی، تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور.
آقازاده، محرم(۱۳۸۲)، راهنمای تهیه‌ی فعالیت های مکمل و فوق برنامه دوره‌ی ابتدایی، تهران: انتشارات منادی تربیت.
شعاری نژاد، علی اکبر(۱۳۷۱) فعالیت های فوق برنامه برای نوجوانان، تهران: انتشارات اطلاعات.
صابری، سعید(۱۳۸۴) فعالیت های تربیتی و اجتماعی، نشر آگاه.
علی اسماعیلی،عبدالله(۱۳۸۴) فعالیت های تربیتی و اجتماعی در مدارس، تهران: انتشارات آوای نور.
احمدی، سید احمد(۱۳۶۸). اصول و رورشهای تربیت در اسلام،چاپ دوم. تهران: انتشارات جهاد دانشگاهی

احمدوند، محمدعلی. مهجور،سیامک رضا. آشنایی با فعالیت های تربیتی و اجتماعی

۵- راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظر به میزان ۱۰ نمره

ارزشیابی فرایند: عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده و مشارکت در فعالیتها ۵ نمره

ارزیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۵ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده براساس تکالیف یادگیری در طول نیمسال، تکالیف عملکردی و آزمون پایان نیمسال انجام می‌شود. مبنای ارزیابی تکالیف(یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «فعالیت ها و مشارکت های گروهی»

۱.معرفی درس و منطق آن:

فعالیت ها و مشارکت های گروهی، شیوه های طراحی و پدیدایی فعالیت ها و مشارکت های گروهی و جمعی، اهمیت و ضرورت و روش کار با گروه ها را در مدرسه بر عهده دارد. این درس و محتوای آن به مربی پرورشی کمک می کند تا بتواند فعالیت های گروهی را با توجه به پدیده های روانی و رفتاری افراد در موقعیت های گوناگون، در مدرسه طراحی نماید. فعالیت ها و مشارکت های گروهی به عنوان یک درس نسبتا جدید، دارای نقش مهمی در شناخت بهتر دانشجو–معلمان مشاوره با گرایش پرورشی از ساختار گروهها، نحوه شکل گیری گروهها و شیوه های طراحی فعالیت ها و مشارکت های گروهی دانش آموزان در محیط های آموزشی و پرورشی دارد. شناخت اهمیت و ضرورت گروه و کار با گروهها و همچنین درگیر نمودن دانش آموزان در فعالیت های گروهی و مشارکت های دانش آموزی و در نهایت تقویت روحیه جمعی و اجتماعی و کمک در رشد و پیشرفت همه جانبه دانش آموزان در محیط های آموزشی و پرورشی، از اهداف و دلایل ارائه این درس می باشند. برای نیل به اهداف یاد شده، دانشجویان باید بتوانند محتوای این درس را تحلیل نمایند. دانشجویان مربی پرورشی باید بتوانند این درس را با نیازهای دانش آموزان یا مراجعان در حین آموزش و پرورش و یا ارائه خدمات راهنمایی و پرورشی تطبیق بدهند و فرصت های یادگیری مؤثر و ارتقاء فعالیت های گروهی و اجتماعی دانش آموزان را با بهره گیری از ظرفیت های روانی–شخصیتی یادگیرندگان یا مراجعان، در محیط های واقعی زندگی یا آموزشی–پرورشی طراحی نمایند.

مشخصات درس	**نام درس:** **به فارسی: طراحی فعالیت ها و مشارکت های گروهی** **به انگلیسی: Group Activities And Participations Design**			
نوع درس: نظری–عملی **تعداد واحد:** ۱+۱ **زمان درس:** ۴۸ ساعت **پیشنیاز:** پویایی گروه	اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: ماهیت فعالیت ها و مشارکت های گروهی، اهمیت و ضرورت طراحی فعالیت ها و مشارکت های گروهی و نحوه انجام بازیهای گروهی در مدرسه را درک کنند. به نحوه ساخت و پدیدایی فعالیت ها و مشارکت های گروهی و ماهیت زندگی اجتماعی انسان در طول رشد و ارتباط آن با مباحث اساسی در حوزه آموزش و پرورش و تحول و شکل گیری رفتار و شخصیت جمعی پی ببرند و ارتباط آن را با نیازهای فعلی یادگیرندگان یا مراجعان در موقعیت های واقعی زندگی یا آموزشی و اجتماعی محل خدمت خود گزارش نماید.			
شایستگی اساسی: **Ck&pck کد ۲-۱&** **۳-۳ &۳-٤ &**	موضوع های اساسی فعالیت ها و مشارکت های گروهی از جمله مفاهیم اساسی، رویکردهای گوناگون، مبانی روانشناختی فعالیت های گروهی، رابطه فعالیتها و مشارکت های گروهی با استعدادهای دانش آموزان، بازیهای گروهی و غیرو را بهتر درک نمایند و با برقرای ارتباط مناسب بین این موضوعات و نیازهای یادگیرندگان، به ارائه بهتر خدمات راهنمایی، پرورشی و مشورتی به دانش آموزان یا مراجعان در موقعیت های واقعی آموزشی–پرورشی و زندگی محل سکونت و خدمت خود بپردازند.			
	ملاک‌ها	**سطح ۱**	**سطح۲**	**سطح۳**

	مفاهیم اساسی فعالیت ها و مشارکت های گروهی	در مورد مفاهیم اساسی فعالیت ها و مشارکت های گروهی در فرایندهای روانی در طول رشد صرفا اطلاعات ارائه شده را جمع آوری و بدون ارائه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	در مورد مفاهیم اساسی فعالیت ها و مشارکت های گروهی و رشد فرایند های روانی، تفاوت و تشابه مباحث را مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	مفاهیم اساسی فعالیت ها و مشارکت های گروهی و رشد فرایندهای روانی و تفاوت و تشابه مفاهیم و رابطه آنها با یکدیگر را مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارائه نموده است.
	مبانی روانشناختی فعالیت ها و مشارکت های گروهی	در مورد مبانی روانشناختی فعالیت ها و مشارکت های گروهی صرفا اطلاعات و دانش موجود را جمع آوری و بدون مقایسه و تحلیل، آن را گزارش نماید	مبانی روانشناختی فعالیت ها و مشارکت های گروهی را مورد مطالعه قرار دهند را با تحلیل اثرات روانشناختی گروه بر روی رشد افراد، داده و یافته های ناشی از آن را به صورت منسجم گزارش نماید.	مبانی روانشناختی فعالیت ها و مشارکت های گروهی را مورد مطالعه قرار دهند و با تحلیل اثرات روانشناختی گروه بر روی رشد افراد، این اثرات را ارزیابی و یافته ها و دست آوردهای خود را به صورت مکتوب گزارش نماید.
	فعالیت ها و مشارکت های گروهی و رشد استعداد ها	در مورد رابطه فعالیت ها و مشارکت های گروهی و رشد استعدادها صرفا اطلاعات و دانش موجود را جمع آوری و بدون مقایسه و تحلیل، آن را گزارش نماید	در مورد رابطه فعالیت ها و مشارکت های گروهی با رشد استعداد ها، مطالعات خود را تحلیل، و اثرات روانشناختی گروه بر روی رشد استعداد های افراد را در غالب یک یافته به صورت منسجم گزارش نماید.	رابطه فعالیت ها و مشارکت های گروهی با رشد استعداد ها را مورد مطالعه قرار دهند و با تحلیل اثرات روانشناختی گروه بر روی رشد استعداد های افراد یافته های خود را ارزیابی و در غالب یک دست آورد به صورت مکتوب گزارش نماید.
	طراحی و انجام بازیهای گروهی	در مورد طراحی و انجام بازیهای گروهی صرفا اطلاعات و دانش موجود را جمع آوری و بدون مقایسه و تحلیل،	طراحی و انجام بازیهای گروهی را مورد مطالعه قرار دهند و با تحلیل انواع بازیها و اثرات آن بر روی رشد افراد، داده و یافته	طراحی و اجرای بازیهای گروهی را مورد مطالعه قرار دهند و با تحلیل اثرات روانشناختی بازیها بر روی رشد افراد، این اثرات را

		آن را گزارش نماید	های ناشی از آن را به صورت منسجم گزارش نماید.	ارزیابی و یافته ها و دست آوردهای خود را به صورت مکتوب گزارش نماید.

۳) فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: مفاهیم اساسی فعالیت ها و مشارکت های گروهی

- تعریف فعالیت و مشارکت
- تعریف گروه و اجتماع
- تاریخچه گروه و فعالیت های گروهی
- تاریخچه مشارکت و مشارکت های دانش آموزی
- اهمیت و ضرورت فعالیت های گروهی و مشارکت های دانش آموزی
- اهداف فعالیت های گروهی و مشارکت های دانش آموزی
- رویکردهای گوناگون به فعالیت های گروهی و مشارکت های دانش آموزی

فعالیت یادگیری:

۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه منابع معرفی شده در زمینه فعالیت ها و مشارکت های گروهی

فعالیت عملکردی:

۱) تهیه جدول مقایسه دیدگاهها و رویکردهای فعالیت های گروهی

فصل دوم: مبانی روانشناختی فعالیت ها و مشارکت های گروهی

- ویژگی های روانشناختی کودک و نوجوان در زمینه مشارکت جویی
- نقش مشارکت در اداره گروه های انسانی
- اثرات روانشناختی فعالیت های گروهی در مقابل فعالیت های فردی

- یادگیری بین فردی و رشد روانی
- اهمیت روابط بین فردی
- گروه به عنوان یک نمونه اجتماعی و تبادل پویا
- منبع قدرت گروه

فعالیت یادگیری

۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده در زمینه فعالیت ها و مشارکت های گروهی

۳) افراد کلاس به گروههای ۲ تا ۴ نفره تقسیم شوند و در مورد موضوع خاصی با یکدیگر صحبت کنند و نحوه تعاملات گروهی و اثرات روانشناختی آن را تمرین کنند.

فعالیت عملکردی: با نظر استاد درس می تواند انجام شود.

فصل سوم: فعالیت ها و مشارکت های گروهی و رشد استعدادهای دانش آموزان

- فعالیت ها و مشارکت های گروهی و مسئولیت پذیری
- فعالیت ها و مشارکت های گروهی و تقویت روحیه تعاون و همکاری
- فعالیت های گروهی و دوری از فردگرایی و استبداد
- تاثیر فعالیت ها و مشارکت های گروهی در رشد اجتماعی و ارتباطی
- تاثیر فعالیت ها و مشارکت های گروهی در استفاده از نیروهای شناختی، هیجانی و حرکتی
- فعالیت ها و مشارکت های گروهی و رشد خلاقیت

فعالیت یادگیری

۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده در زمینه فعالیت ها و مشارکت های گروهی

۳) دانشجویان نحوه مشارکت و فعالیت گروهی را در کلاس درس با یکدیگر و با تشکیل گروه های ۲ تا ۴ نفره تمرین کنند.

فعالیت عملکردی

۱) دانشجویان انواع گروه هایی که ممکن است در مدرسه تشکیل شوند را با مطالعه و مشاهده حضوری در مدرسه شناسایی و ماهیت، ویژگی های و نحوه طراحی فعالیت های مخصوص آنها را در کلاس ارائه کنند.

فصل چهارم: **مشارکت دانش آموزان در فعالت های جمعی مدرسه**

- معیارهای مشارکت در فعالیت های گروهی
- مشارکت در امور مدرسه با توجه به شرایط سنی
- روش های جلب مشارکت در فعالیت های آموزشی و پرورشی مدرسه
- روش های جلب و هدایت مشارکت دانش آموزان در اداره بهتر جامعه محلی
- نقش و کارکرد گروه های علمی و هنری در تربیت دانش آموزان
- شورای دانش آموزی و ارتقای فعالیت های آموزشی و پرورشی
- مشارکت در برگزاری مناسب اردوها و بازدیدهای علمی، تفریحی و ...
- آماده سازی دانش آموزان برای مشارکت در زندگی جمعی

فعالیت یادگیری

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده در زمینه فعالیت ها و مشارکت های گروهی

فعالیت عملکردی

۱) دانشجویان انواع گروه هایی که ممکن است در جامعه تشکیل شوند را با مطالعه و مشاهده حضوری شناسایی و ماهیت، ویژگی های و نحوه طراحی فعالیت های مخصوص آنها را در کلاس ارائه کنند.

۲) دانشجویان راههای جلب مشارکت گروهی و درگیر نمودن دانش آموزان در فعالیت های گروهی را بررسی و در کلاس ارائه نمایند

فصل پنجم: بازیهای گروهی

- تعریف بازی و بازیهای گروهی
- تاریخچه بازی و بازیهای گروهی

- نظریه های بازی و بازیهای گروهی
- تاثیرات روانشناختی بازیهای گروهی در کودکان و نوجوانان
- انواع بازیهای گروهی
- شیوه های اجرای بازیهای گروهی

فعالیت یادگیری

۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده در زمینه فعالیت ها و مشارکت های گروهی

فعالیت عملکردی

۱) دانشجویان انواع بازیهای گروهی مخصوص کلاس و یا مخصوص محیط های باز یا حیاط مدرسه را شناسایی و در موقعیت و مکان ممکن تمرین کنند.

۳) راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. انجام فعالیت های عملکردی برای درک عمیق تر، یادگیری بهتر و بکارگیری آموخته ها در موقعیت های واقعی آموزشی و پرورشی نیز، مستلزم مشارکت همگانی دانشجویان در این فعالیت ها می باشد. یادگیری غیر مستقیم نیز مستلزم مطالعه فردی و درک شناختی فرد در موقعیت های گوناگون زندگی واقعی فرد می باشد.

٤.منابع آموزشی

منابع اصلی:

٤) منبع اصلی باید تالیف شود.

منابع فرعی:

۵) شعاری نژاد، علی اکبر. (۱۳۸۸). نقش فعالیت های فوق برنامه در تربیت نوجوانان. تهران: انتشارات اطلاعات

۶) زاهدی، مرتضی .(۱۳۸۰). فلسفه تربیت و فعالیت های تربیتی. تهران: انتشارات آوای نور

۷) میرزایی، الهه .(۱۳۹۲) . بازی ها و تمرین ها: راهنمایی برای مدرسین و تسهیلگران کارگاهها و برنامه های گروهی مشارکت محور. تهران: انتشارات اطلاعات

۸) قمی فر، محمد. (۱۳۷۹). برنامه ریزی تربیتی اجتماعی. تهران: انتشارات عابد

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون(باز پاسخ، کوتاه پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) مباحث نظری پایان ترم به میزان ۱۰ نمره

ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۲ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۸ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف(یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «کاربرد هنرهای تجسمی در فعالیت‌های پرورشی»

۱. معرفی درس و منطق آن:

در درس «کاربرد هنرهای تجسمی در فعالیت‌های پرورشی»، دانشجو با درک عمیق از هنرهای تجسمی، با هنرهایی چون: طراحی، نقاشی، خوشنویسی، نگارگری، تذهیب، عکاسی، گرافیک، معماری، طراحی محیطی، طراحی داخلی، مجسمه‌سازی و هنرهای دستی و سنتی و نیز هنرهای مشتق یافته از آن‌هاآشنایی پیدا می‌کند؛ و درتهیهٔ روزنامهٔ دیواری، نشریه، بروشور و چاپ مهارت پیدا می‌کند. همچنین شیوهٔ برپایی نمایشگاه که کاری گروهی است را یاد می‌گیرد.

مشخصات درس

نوع درس: نظری-کارگاهی

تعداد واحد: ۲

زمان درس: ۶۴ ساعت

نام درس: **کاربرد هنرهای تجسمی در فعالیت‌های پرورشی**

اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:

۱. به‌صورت عملی، راهنمایی تهیه روزنامهٔ دیواری، تهیهٔ پوستر به‌صورت پلات، مجلهٔ دانش‌آموزی، برپایی نمایشگاه از آثار هنرهای تجسمی و هنرهای دستی را عهده‌دار شود. ۲. با ابزار و لوازم طراحی و نقاشی آشنایی پیدا کند. ۳. با چاپ بنر، چاپ لیزری، پلات و لمینت آشنا شود.

شایستگی اساسی:

ملاک‌ها	سطح ۱	سطح۲	سطح۳
روزنامهٔ دیواری	در بارهٔ روزنامهٔ دیواری اطلاعات لازم را در مورد ابزار، ستون بندی و تیترها کسب کند تا بتواند به‌صورت عملی آن راتهیه نماید.	مطالب روزنامه را بر اساس موضوع انتخاب-شده تهیه کند.	خط تحریری نستعلیق را را به‌صورت عملی تمرین کند و روزنامه دیواری را با خط تحریری نستعلیق بنویسد.
هنرهای تجسمی	شناخت هنرهای تجسمی و هنرهای دستی و سنتی.	آشنایی با ابزار و لوازم طراحی و نقاشی و کاربرد هریک از آن‌ها.	آشنایی با هنرهای مشتق یافته از هنرهای تجسمی و هنرهای دستی.
مجله دانش-آموزی	مراحل تهیه مجلهٔ دانش‌آموزی از	صفحه آرایی مجله را با توجه به محتوا و متن	مجله آماده شده را تکثیر نموده و صحافی کند.

		انتخاب اعضاء گروه شامل: مدیر مسئول، سردبیر، حروفچینی، طراح و صفحه‌آرا تا چاپ را انجام دهد.	طبق اصول گرافیکی آشنایی پیدا کند و بتواند عملاً یک مجله را آماده کند.	
	برپایی نمایشگاه	آشنایی با برپایی نمایشگاه با انتخاب مکان مناسب بر اساس آثاری که به نمایش گذاشته می‌شود.	برای برپایی نمایشگاه آثار حجمی و آثار دیواری (خوشنویسی، نقاشی و...) باید پانل بندی، ریل گذاری و نورپردازی به طرز صحیح انجام شود	تهیهٔ علائم راهنما و تعیین مسیر نمایشگاه
	چاپ	روش آماده‌سازی یک بنر تبلیغاتی که چگونه طرح و نوشته و یا خوشنویسی انجام شده در رایانه به دستگاه چاپ بنر منتقل شده و چاپ می‌شود.	طراحی اولیه در رایانه برای چاپ پلات که به‌صورت پوستر در ابعاد تعریف‌شده تهیه می‌شود.	چاپ‌های لیزری که بر روی اشیاء مختلف انجام می‌شود.
	بازدید از موزه‌ها و مراکز تاریخی	بازدید از یک موزه	بازدید از یک مکان تاریخی	بازدید از یک نمایشگاه هنرهای تجسمی یا هنرهای دستی

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: آشنایی عملی با طرز تهیهٔ روزنامهٔ دیواری

- تعریف روزنامهٔ دیواری، ابعاد، ابزار و لوازم مورد نیاز
- طراحی، ستون‌بندی، تهیهٔ مطالب و تعیین تیترها
- آشنایی عملی با خط تحریری نستعلیق
- خوشنویسی متن با خط نستعلیق تحریری و تیترها با حروفچینی فونت درشت در کادر و قرار دادن در محل مربوطه
- محل گذاشتن تصویرها، نقاشی، کاریکاتور، عکس و...

فصل دوم: آشنایی عملی با تهیهٔ مجلهٔ دانش‌آموزی

- تعریف مجلهٔ دانش‌آموزی، ابعاد، ابزار و لوازم مورد نیاز
- صفحه آرایی، طراحی عنوان، طراحی جلد، ستون‌بندی، تهیهٔ مطالب، تعیین تیترها
- حروفچینی متن و تیترها
- محل گذاشتن تصویرها، نقاشی، عکس و تزئین صفحات
- روش‌های تکثیر، صحافی و دوخت یا ته چسب

فصل سوم: آشنایی عملی با روش برپایی نمایشگاه

- تعریف نمایشگاه و اهداف برپایی نمایشگاه
- انتخاب فضای مناسب و متناسب با موضوع
- پانل‌های دیواری، پانل‌های متحرک
- داشتن نور مناسب

ـ نمایشگاه آثار حجمی (هنرهای دستی)، نمایشگاه آثار دیواری (خوشنویسی، نقاشی، عکس، کاریکاتور، گرافیک و...)
ـ ابزار و لوازم (***MDF***، ریل گذاری، قلاب، زنجیر و نورپردازی)
ـ تهیهٔ علائم راهنما، تعیین مسیر و افتتاحیه نمایشگاه

فصل چهارم:چاپ
ـ آشنایی با مراحل مختلف چاپ بنر
ـ آشنایی با طراحی و چاپ پلات، لمینت و چاپ‌های لیزری

فصل پنجم: آشنایی با هنرهای تجسمی چون: طراحی، نقاشی، خوشنویسی، تذهیب، نگارگری، عکاسی، گرافیک، تزئینات معماری، طراحی محیطی، طراحی داخلی، مجسمه‌سازی و هنرهای دستی و سنتی و نیز هنرهای مشتق یافته از آن‌ها

فصل ششم: آشنایی با ابزار و لوازم طراحی و نقاشی و کاربرد هریک از آن‌ها در هنرهای تجسمی

فعالیت یادگیری:
مشارکت در بحث‌های نظری کلاسی پیرامون شناخت هنرهای تجسمی و پاسخ به پرسش‌های مطرح شده

فصل هفتم: بازدید از موزه‌ها و مراکز تاریخی و نمایشگاه
ـ بازدید از یک مکان تاریخی
ـ بازدید از یک موزه
ـ بازدید از یک نمایشگاه هنرهای تجسمی یا هنرهای دستی

فعالیت عملکردی:
۱ـ تهیه روزنامه دیواری و نشریه
۲ـ مشارکت فردی و گروهی در تهیه و ارائهٔ کارهای عملی

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری
ـ استفاده ازشیوهٔ ارائهٔ مستقیم مباحث نظری
ـ مشارکت دانشجویان در انجام فعالیت‌های عملی برای یادگیری بهتر کارهای عملی با راهنمایی‌های استاد مربوطه

٤. منابع آموزشی
منبع اصلی:
ـ خودآموز طراحی و نقاشی (تألیف: علی‌اصغر مقتدایی، انتشارات آراد کتاب، ۱۳۹۲.
ـ از روزنامهٔ دیواری تا روزنامه نگاری، انتشارات مدرسه.
منبع فرعی:
ـ هنرهای دستی و سیر تحول آن در ایران، تألیف: (ادریس ابن عباسی)، انتشارات جمال هنر، ۱۳۹۰.
ـ آشنایی با صنایع دستی ایران، تألیف: محمدتقی آشوری، شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران، ۱۳۷۹.
ـ نقاشی ایران از دیرباز تا امروز، تألیف: روئین پاکباز، انتشارات زرین و سیمین، ۱۳۸۷.
ـ مبانی هنرهای تجسمی ۱ و ۲، تألیف: حمید آقاخانی، انتشارات دانشگاه پیام نور، ۱۳۸۶.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری
ارزشیابی پایانی: آزمون پایانی (چند گزینه‌ای، پاسخ باز و.....) از مطالب تدریس شده (۸نمره).
ارزشیابی فرآیند: انجام کارهای عملی به‌صورت ژوژمان در کارگاه و مشارکت در کارهای گروهی (۱۲ نمره)

سایر نکات

کلاس باید در فضای کارگاهی تشکیل شود و مجهز به میز و صندلی اختصاصی برای هردانشجو، میز نـور و ویدئو پروژکشن باشد.

با ویدئو پروژکشن آثار برگزیدهٔ هنرهای تجسمی و هنرهای دستی را به دانشجویان نشان دهد.

سرفصل درس «کاربرد هنرهای نمایشی در فعالیت های پرورشی»

۱. معرفی درس و منطق آن:

هیچ تفکری تا زمانی که با هنر آمیخته نشود در عمق جان مردم نفوذ نخواهد کرد.(مقام معظم رهبری)

نمایش و هنرهای نمایشی یکی از وسیله ها و رسانه های ارتباطی انسان ها از دیرباز تاکنون بوده است. در این هنر انسان با بهره گیری از بیان(کلام و منطق) و بدن (جسم خود) به ابراز ایده ها ،عقاید، آرزوها و..... می پردازد.جدا از این ها نمایش هنری است که با مساعدت جمعی شکل می‌گیرد و فرد با قرار گرفتن در جمع هویت خود را در گرو کارگروهی می‌بیند و برای ورود به جامعه و ابراز عقیده و احترام به کار گروهی تمرین می‌کند.از طرفی این هنر این فرصت را برای نوآموز فراهم می‌کند تا بسیاری از مهارت های زندگی مثل : حل مسئله ، تفکر خلاق ، تفکر نقاد توانایی برقراری ارتباط موثر ، ایجاد و حفظ روابط بین فردی ، مهارت خودآگاهی، همدلی کردن ، مقابله با هیجان ، مهارت مقابله با استرس را یاد بگیرد و به عنوان فردی اجتماعی و بی عقده در حیات طیبه نقشی کارامد ایفا کند.داشتن چنین مهارت هایی برای یک معلم به عنوان سلاحی استراتژیک و راهبردی محسوب می شود تا عمیق‌ترین و مناسب‌ترین پیام های آموزشی و تربیتی را در ذهن دانش آموزان نهادینه کند.

مشخصات درس نوع درس: نظری-کارگاهی تعداد واحد: ۲ واحد زمان درس: ۶۴ ساعت	نام درس به فارسی: **کاربرد هنرهای نمایشی در فعالیت‌های پرورشی (تئاتر)** به انگلیسی: Applying performing arts in training activities (theater)			
	اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: پس از پایان این دوره دانشجو با مبانی هنر نمایش از قبیل : خلاقیت نمایشی، بدن وبیان در بازیگری، تجسم خلاق، تاریخچه نمایش ، شیوه های نمایشی در ایران، بداهه پردازی در تئاتر، قصه گویی خلاق، نمایش خلاق،عوامل نمایشی ، ویژگی‌های نمایشنامه خوب ، تأثیرات تربیتی وروانی نمایش آشنا شده و می‌تواند یک گروه نمایشی را هدایت و نمایشی را تولید کند.			
شایستگی اساسی: **Ck&pck کد ۲-۱&** **۳-۳& ٤-۳**	**ملاک‌ها**	**سطح ۱**	**سطح۲**	**سطح۳**
	تاریخچه ونظریات مختلف در مورد چیستی وماهیت نمایش	در این بخش دانشجو با ریشه ها ، چیستی و عوامل پیدایش نمایش آشنا می شود و اطلاعاتی راجع به این موضوع جمع آوری می‌کند.	در این بخش دانشجو به مقایسهٔ بین نظریات در مورد چیستی ،علل وعوامل پیدایش نمایش از دیدگاه‌های مختلف می پردازد و یافته های خود را در قالب یک گزارش ارائه می‌دهد.	در این بخش دانشجو پس از بررسی نظریات مختلف به یافتن تفاوت‌ها و تشابهات آن‌ها می پردازد و در نهایت آنها را مورد مقایسه وارزیابی قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش ارائه می دهد.

	شناخت نمایشِ خلاق ونسبت آن با قصه-گویی تئاتر و پرفورمنس و کار کردهای تربیتی و آموزشی آن	در این قسمت دانشجو با تعاریف نمایش خلاق و ویژگی های آن قصه کویی وشیوه آن تعریف پرفورمنس وبا کارکردهای تربیتی و آموزشی آنها آشنا می شود و مطالبی در این موارد جمع‌آوری می کند و بدون مقایسه و تحلیل و ارزیابی آنها را در قالب یک گزارش ارئه می کند.	در این مرحله دانشجو تعاریف فوق الذکر **را** با هم مقایسه نموده و یافته های خود را از این مقایسه در قالب یک گزارش منسجم ارائه می کند	دانشجو در این مرحله پس از بررسی و مقایسه و یافتن تشابهات و تفاوت ها آن‌ها را مورد تجزیه و تحلیل وارزیابی قرار داده دستاوردها ،استنباط‌ها و تحلیل خود را از این موضوع به صورت مکتوب ارائه می دهد.
	شناخت بداهه پردازی در تئاتر و نمایش خلاق،شناخت تأثیر عنصر بیان وبدن در نمایش، آشنایی با شیوه های نمایشی در ایران ، آشنایی با خلاقیت در نمایش و شناخت عوامل نمایشی(نمایش ونمایشنامه نامه نویس،کارگردان، بازیگر،طراح صحنه و...)	در این بخش دانشجو اطلاعاتی راجع به موارد ذکر شده توسط استاد و مطالعات خود در این زمینه ها جمع آوری می کند.ویافته های خود بدون مقایسه و تحلیل و ارزیابی آنها را در قالب یک گزارش ارائه می کند.	دانشجو مفاهیم و مطالب ذکر شده رادر کنار یکدیگر با هم مقایسه می کند و نتایج حاصل از این مقایسه را دسته بندی کرده در قالب یک گزارش ارائه می کند.	دانشجو در این مرحله این مفاهیم را پس از شناخت و مقایسه؛ کار کرد ؛ اثر بخشی و اهمیت آن ها را مورد تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده و نتایج حاصله را به صورت مکتوب ارائه می دهد.
	آشنایی با انواع صحنه در تئاتر **تمرین های عملی بیان و بدن و بداهه پردازی در تئاتر و اجرای نمایش مشارکتی** **درک مفهوم گروه کار گروهی در یک اثر نمایشی**	در این مرحله دانشجو به تمرین های عملی در مباحث فوق الذکر می پردازد و این تمرین ها را برای خود جمع آوری می کند و گزارش جلسات را برای استاد خود مکتوب می کند.او در طی تمرین ها بصورت عملی با تأثیرات روانی و تربیتی نمایش ، مفهوم گروه و مشارکت در گروه آشنا می شود	دانشجو تأثیر بیان و بدن وخلاقیت و بداهه پردازی را با هم مقایسه می‌کند و نتایج را در قالب یک گزارش ارائه می کند.	باشناخت این مقدمات دانشجو دانشجو باید عوامل نمایشی تأثیر کلام بیان وبدن و بداهه پردازی و کارکرد این عوامل در شکل گیری نمایش را شناخته ومیزان اثر گذاری موارد فوق الذکر را مورد تجزیه ، تحلیل و ارزیابی قرار دهد.

	اجرای عملی نمایش	در ایـــــن مرحلـــــه دانشجوشروع بـه تحقیـق بـــرای یـــافتن وتهیـــه نمایشنامه مناسـب بـرای اجرا می پردازد.	با توجه بـه دانسـته هـای مراحل قبل دانشجو بـه معیارهای انتخاب نمایش خـوب دسـت پیـدا کـرده اســـت و مـــی توانـــد نمایشنامه های مختلف را با هم مقایسه کرده و آنها را طبقه بندی کند.	در این مرحلـه دانشـجویان تمام دانسـته‌هـای خـود را بـرای ارائـه یـک اجـرای نمایشی ببا همکاری هم به کار می گیرند ونتیجـه کـار به صورت یک کـار عملـی به بحث و شور وتبادل نظر گذاشته می شود

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول:خلاقیت ، بازی و نمایش

- خلاقیت
- خلاقیت و آفرینش هنری
- زمینه های بروز خلاقیت ، عوامل مخل خلاقیت
- مفهوم نمایش ، تاریخچه نمایش
- ضرورت انجام بازی های نمایشی در مدرسه
- سه بخش اصلی یک بازی نمایشی(هسته اصلی، هدایت جانبی ،ارزیابی)
- گروه بندی، هماهنگی گروهی
- مشارکت ، حل مسأله ، فعالیت‌های خلاقانه
- انواع بازی‌ها: بازی های حرکتی و ریتمیک، قدم زدن در محیط، بازی های تبدیلی، بازی با حواس، بازی های جزئی از کل، بازی های آینه ای
- خلق فضا(زمان و مکان)، خلق شخصیت و کنش از طریق بازی،
- بازی های ارتباط کلامی (درک احساس و کلمه – آینهٔ کلام –
- ارتباط آوایی(مفهوم و نا مفهوم – زبان ناآشنا- ترجمه کلام نا مفهوم)

فعالیت یادگیری:

مشارکت در بحث های نظری کلاسی پیرامون مباحث مطرح شده در بارهٔ نمایش

مطالعه منابع معرفی شده در این موضوعات

فعالیت عملکردی:

- بررسی و پژوهش دربارهٔ مرزهای افتراق و اشتراک خلاقیت ، بازی ، و نمایش

فصل دوم : نمایش خلاق (تبیین ، تعریف ، کارکردها)

- نمایش خلاق
- نسبت نمایش خلاق با تئاتر و پرفورمنس
- کارکرد های نمایش خلاق
- هدف نمایش خلاق
- منابع برای نمایش خلاق
- مربی و نقش او در نمایش خلاق
- ارتباط نمایش خلاق با مراحل رشد کودکان
- امتیاز آموزش شیوه های نمایش خلاق

فعالیت یادگیری:

مشارکت در بحث های نظری کلاسی پیرامون مباحث مطرح شده در بارهٔ نمایش

ارائه گزارش از جلسات

فعالیت عملکردی:

بررسی میزان آگاهی و استفاده مربیان از نمایش خلاق موارد مطروحه از طریق مصاحبه و پرسشنامه

فصل سوم : قصه گویی

– راز قصه(قصه گویی چیست ، قصه و رشد شخصیت، قصه گویی در کلاس درس، جلوه‌های خلاقیت در قصه گویی، زبان قصه، زبان رویا)

- کارگاه قصهٔ خلاق
- قصه گویی و قصه نمایشی(خلق صحنه های بزرگتر از طریق بازی های نمایشی)
- نمایش روایی(داستانی)

فعالیت یادگیری:

مشارکت در بحث های نظری کلاسی پیرامون مباحث مطرح شده در بارهٔ نمایش

تقسیم بندی انواع قصه ها و ارائه گزارش کار

فعالیت عملکردی:

ـ تحقیق در مورد قصه های عامیانه وظرفیت های نمایشی آن ها

فصل چهارم :کارگاه نمایش خلاق

- تمرین های دست‌گرمی
- بازی اشعار روایی
- حرکت و گنجینه لغت
- تمرین هایی برای (دیدن ، شنیدن ، لمس کردن آشنایی و ارتباط)
- پانتومیم ، پانتومیم روایی
-تصور هدایت شده
- بداهه سازی ها و دست‌گرمی ها

فعالیت یادگیری:

مشارکت در بحث های نظری کلاسی پیرامون مباحث مطرح شده در بارهٔ نمایش

ارائه گزارش کار

فعالیت عملکردی:

ـ انجام فعالیت های عملی در این موارد

فصل پنجم : اجرای نمایش

- بازی برای ارتباط با تماشاچی
- درک کردن مخاطب، ارتباط چشمی
- بازی برای مخاطب ناشنوا
- آمادگی برای کار با نمایشنامه
- انتخاب نمایشنامه
- جدول زمانی برای تمرین نمایش(دور خوانی ، تعیین حرکات کلی ،تثبیت حرکات کلی)
- جلسات تمرین (تمرینات رهاسازی ، بداهه سازی با دیالوگ های متن ،تمرین کامل)
- آشنایی با شیوه های نمایشی در ایران

فعالیت یادگیری:

مشارکت در بحث های نظری کلاسی پیرامون مباحث مطرح شده در بارهٔ نمایش

ارائه گزارش کار

فعالیت عملکردی:

ـ انجام فعالیت های عملی در این موارد

بررسی و یافتن نمایشنامه های مناسب برای کار با دانش آموزان

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

ـ استفاده از شیوهٔ ارائهٔ مستقیم مباحث نظری

- استفاده از شیوه های تدریس نمایشی،یادگیری مشارکتی، تکرار و تمرین و واحد کار یا پروژه
ـ مشارکت کلیهٔ دانشجویان در تمرینات و اجرای نمایش در پایان ترم

٤. منابع آموزشی

منبع اصلی:

آقا عباسی، ید الله- نمایش خلاق-نشر قطره –چاپ چهارم ۱۳۸۴

اسپولین، ویولا-بازی های نمایشی برای کار گاه تئاتر- مترجم فاطمه حسینی – چاپ اول -انتشارات نمایش۱۳۸۹

اسپولین، ویولا – بداهه پردازی برای تئاتر- مترجم حسین فدایی حسین- چاپ اول - انتشارات نمایش۱۳۸۹

منبع فرعی:

بوچانان،مت –بازی های نمایشی برای کودکان و نوجوانان ،مترجم منوچهر اکبر لو-چاپ اول –نشر افراز ۱۳۹۰

امینی ،رحمت –تئاتر پداگوزیک (تعلیمی)- نشر افراز چاپ اول ۱۳۹۱

دولت آبادی ، حسن_ نمایشنامه های آسان _ (مجموعه سی جلد نمایشنامه دانش آموزی) – نشر سوره مهر ۱۳۹۳

شیخ الاسلام، فائزه – مقدمه ای بر آموزش خلاقیت نمایشی برای کودکان – انتشارات مدرسه، چاپ سوم

کیانیان، داود، تئاتر کودکان و نوجوانان، انتشارات تربیت، چاپ اول، زمستان ۱۳۷۰

حلیمی، علی اکبر، نمایش و تربیت، انتشارات تربیت، چاپ اول، شهریور ۱۳۷۰

سایت http://amoozak.org/node/۳۶۵

اکبر لو، منوچهر – تکنیک نمایشهای خلاق- نشر حوا – ۱۳۸۸

چمبرز ،دیوئی – قصه گویی ونمایش خلاق – مترجم ثریا قزل ایاغ – نشر دانشگاهی ۱۳۸۲

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون بر مبنای اجرای سرود گروهی

ارزشیابی فرآیند: نظم و حضور در کلاس و مشارکت و حضور در تمرینات گروه

سایر نکات

می‌توان تمرینات تئاتر را در سالن مناسب نمایش انجام داد.

لازم به ذکر است که دانشجویان می توانند با بهره گیری از فن بداهه پردازی و خلاقیت نمایشی خود دست به خلق و ایجاد موقعیت نمایشی بزنند.و متن یا ایده نمایشی تولید کنند.

سرفصل درس «مدیریت و برنامه ریزی امور فرهنگی و فوق برنامه ۱»

۱. معرفی درس و منطق آن

منظور از مدیریت ، مدیریت در عرصه فرهنگ است، به عبارت دیگر، منظور علم و هنر به کارگیری منابع و نیروها از طریق برنامه‌ریزی ، سازماندهی ، بسیج منابع ، هدایت و کنترل آن برای دستیابی به اهداف تعیین شده در عرصه فرهنگ (عقاید ، باورها ، ارزش‌ها و هنجارهای مشترک در جامعه و نیز فعالیت‌ها و محصولات هنری) می‌باشد. برنامه ریزی فرهنگی عبارت است از« تلاشی آگاهانه برای تغییر نگرش‌ها ، اعتقادات ، آداب و رسوم ، ارزش‌ها و هنجارهای نسبتاً پایدار و بادوام جامعه ، مطابق خواست و الگوی ذهنی برنامه ریز ». اما اگر فرهنگ را در معنای محدود به کار بریم ، تعریف برنامه ریزی فرهنگی متفاوت و محدود خواهد بود. در این معنا : برنامه‌ریزی فرهنگی عبارت است از : « تلاش آگاهانه و سنجیده برای تغییر فعالیت‌ها و محصولات فکری و هنری در راستای دستیابی به اهداف مطلوب و مورد خواست برنامه ریز یا برنامه‌ریزان » . به عبارت دیگر ، در این معنا برنامه ریزی عبارت است از : « تخصیص منابع ، توزیع یارانه‌ها و امکانات عمومی برای مجموعه ای از فعالیت‌ها ی هنری تشویق و طراحی شده (تماشاخانه‌ها ، گالری‌ها ، موزه‌ها ، تالارهای کنسرت ، مراکز هنری و رسانه‌ای ، نمایش فیلم و غیره) و حمایت از هنرمندان و کارکنان فرهنگی ». در این درس مربیان پرورشی می توانند با آگاهی از محتوای درسی مدیریت و برنامه ریزی امور فرهنگی و فوق برنامه، کلیه فعالیت های فرهنگی، پرورشی و فوق برنامه را در مدرسه مدیریت کنند و با برنامه ریزی صحیح و علمی بتوانند خدمات پرورشی را به صورت بهتر، در محیط آموزشی و پرورشی محل خدمت خود طراحی و به دانش آموزان ارائه نمایند.

مشخصات درس	**نام درس:**
نوع درس : نظری	**به فارسی : مدیریت و برنامه ریزی امور فرهنگی و فوق برنامه ۱**
تعداد واحد : ۲	**به انگلیسی :** ۱ **Cultural affair planning & management**
زمان درس : ۳۲ **ساعت**	**اهداف / پیامدهای یادگیری : در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود :**
	با آشنایی با فرهنگ و مفاهیم آن و همچنین کارکردهای آن در جامعه و مدرسه، دانشجویان می توانند شیوه های تأثیرپذیری و فرهنگ پذیری دانش آموزان را شناسایی کنند و آنها را در مراحل جامعه پذیری و نحوه شکل دهی به رفتارهای اجتماعی در محیط های آموزشی و پرورشی محل خدمت و زندگی خود قرار دهند. در این دوره دانشجویان با مدیریت، اهداف و وظایف آن به ویژه برنامه ریزی و فرایندهای تصمیم گیری آشنا خواهند شد. در ادامه با توجه به ضرورت برنامه ریزی در امور فرهنگی با رویکردها و مراحل برنامه ریزی فرهنگی آشنا و قادر خواهند بود نسبت به امور فرهنگی سازمان مورد نظر و به خصوص در مدارس با دیدی متفاوت به منظور تأثیر گذاری برای ارتقای آگاهی و تغییر رفتار دانش آموزان برنامه ریزی نمایند.

شایستگی اساسی :	**ملاک ها**	**سطح ۱**	**سطح ۲**	**سطح ۳**
	مفاهیم فرهنگ	در مورد چگونگی شکل گیری فرهنگ و تفاوت بین تمدن و فرهنگ و بدون	ابعاد و جلوه های فرهنگ و ویژگی های اساسی آن مورد مقایسه قرار خواهد	کارکردهای فرهنگ و موارد عینی آن در سطح جامعه و بویژه امور فرهنگی

		ارایه تحلیل و مقایسه بین تعاریف مختلف فرهنگ را گزارش می دهد .	گرفت .	مورد تحلیل قرار گرفته وتفاوت های بین نظریه های مختلف فرهنگی و نمودهای آن در عرصه جامعه ارایه نماید .
	مدیریت و برنامه ریزی	در مورد مفاهیم مدیریت و وظایف و نقش های مدیریت گزارشی ارایه می شود .	سطوح مدیریت و تفاوت های اجرایی و برنامه ریزی بین سطوح توضیح داده می شود . مهارتهای مدیران تبیین و نقش سازماندهی و برنامه ریزی در سازمان ارایه می شود .	نگاه مدیریت نوین جهانی به سازمان ها به ویژه سازمانهای فرهنگی ارایه و تفاوت ویژه بین آنها تحلیل می شود . نقش فرهنگ سازمانی در هدایت سازمانها و نگرش کارکنان به سازمان تحلیل می گردد .
	برنامه ریزی فرهنگی	تاریخچه ای از سیاست گذاری و برنامه ریزی در ایران و برنامه های کلان فرهنگی در کشور اشاره می شود .در مورد مفاهیم سیاست گذاری و تفاوت بین برنامه ریزی و سیاست گذاری مطالبی ارایه می نماید . تعریف و ویژگی های برنامه ریزی و طرح ریزی تبیین می شود .	تبیین اولویت ها و اصول سیاست های فرهنگی ارایه می شود . انواع برنامه ریزی و مراحل برنامه ریزی فرهنگی برای تدوین یک یرنامه فرهنگی ارایه می شود . مدل های برنامه ریزی و طرح ریزی فرهنگی اثربخش نیز ارایه می شود .	عوامل مؤثر در برنامه ریزی و محدودیت های برنامه ریزی ارایه می شود . فرایند اجرای فعالیت و عملیات اجرایی فرهنگی ارایه نماید .

۲-فرصت های یادگیری ، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول : مفهوم و ماهیت فرهنگ

- تعریف فرهنگ
- ابعاد و جلوه های فرهنگ
- ویژگی های اساسی فرهنگ
- اهمیت فرهنگ
- کارگردهای فرهنگ
- نظریه های فرهنگ

فعالیت های یادگیری :

۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده
۲) مطالعه منابع معرفی شده در زمینه فرهنگ

فعالیت عملکردی : ندارد

فصل دوم : سازمان و مدیریت

- مفهوم مدیریت
- تعریف مدیریت
- وظایف و نقش های مدیران
- سطوح مدیریت
- مهارتهای مدیران
- تعریف و اهمیت سازمان
- مکاتب مدیریت
- ویژگی سازمانها در جهان امروز
- فرهنگ سازمانی
- کارآیی ، اثربخشی و بهره وری

فعالیت های یادگیری :

۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسشهای مطرح شده
۲) مطالعه منابع معرفی شده در زمینه مدیریت و سازمان

فعالیت عملکردی :

۱) تهیه لیستی از ویژگی های فرهنگ سازمانی موجود در محل کار

فصل سوم : سیاست و سیاست گذاری فرهنگی

- تاریخچه ، ضرورت و اهمیت سیاست گذاری فرهنگی
- پیشینه سیاست گذاری در جمهوری اسلامی ایران
- اصول سیاست های فرهنگی
- اهداف سیاست فرهنگی جمهوری اسلامی ایران
- اولویت ها و سیاست های کلی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران
- حقوق و مقررات فرهنگی در جمهوری اسلامی ایران

فعالیتهای یادگیری :

۱. مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسشهای مطرح شده
۲. مطالعه منابع معرفی شده در زمینه سیاست و سیاست گذاری فرهنگی

فعالیت عملکردی : ندارد

فصل چهارم : اطلاعات فرهنگی در جامعه و مدرسه

- مفهوم و ماهیت اطلاعات و اطلاعات فرهنگی **در جامعه و مدرسه**

- اهمیت و ضرورت اطلاعات فرهنگی **در جامعه و مدرسه**
- اهداف فراهم سازی اطلاعات فرهنگی در مدرسه
- کاربردهای اطلاعات فرهنگی در مدرسه
- فرایند فراهم سازی اطلاعات فرهنگی در مدرسه
- عرصه های دریافت و تحلیل اطلاعات فرهنگی
- تعامل اطلاعات و عملیات فرهنگی
- برآورد وضعیت فرهنگی در مدرسه

فعالیتهای یادگیری:

۱. مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسشهای مطرح شده
۲. مطالعه منابع معرفی شده در زمینه مدیریت منابع و اطلاعات

فعالیت عملکردی : ندارد

۳- راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارایه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مطرح شده است. انجام فعالیت های عملکردی برای درک عمیق، یادگیری بهتر و بکارگیری آموخته ها در موقعیت های واقعی آموزشی و انجام راهنمایی و خدمات پرورشی نیز، مستلزم مشارکت همگانی دانشجویان در این فعالیت ها می باشد. برای یادگیری غیر مستقیم دانشجویان باید با مطالعه فردی و درک شناختی از موقعیت های گوناگون زندگی واقعی، به این هدف نایل گردند.

٤- منابع آموزشی

منابع اصلی: منبع اصلی دیگر با رویکرد آموزش و پرورش باید تالیف شود

نائینی، علی محمد.(۱۳۸۹).درآمدی بر مدیریت فرهنگی، چاپ اول. تهران: نشر ساقی
صالحی امیری، سید رضا و عظیمی دولت آبادی، امیر.(۱۳۸۷). مبانی سیاست گذاری و برنامه ریزی فرهنگی، چاپ اول. تهران: پژوهشکده تحقیقات استراتژیک مجمع تشخیص مصلحت نظام

منابع فرعی :

- پهلوان، چنگیز.(۱۳۷۸).فرهنگ شناسی. تهران: نشر قطره
- آیت اللهی، علی رضا.(۱۳۸۰). اصول برنامه ریزی. تهران: مرکز آموزش مدیریت دولتی
- موسوی شاهرودی.(۱۳۸۵).برنامه ریزی. تهران: نشر مؤلف

۵- راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی : آزمون (باز پاسخ، بسته پاسخ ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) مباحث نظری پایان ترم به میزان ۱۶نمره
ارزشیابی فرایند : نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۲ نمره
ارزشیابی پوشه کار : مجموعه تکالیف عملکردی ۲نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم ، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است .

سرفصل درس «مدیریت و برنامه ریزی امور فرهنگی و فوق برنامه ۲»

۱. معرفی درس و منطق آن

منظور از مدیریت ، مدیریت در عرصه فرهنگ است، به عبارت دیگر، منظور علم و هنر به کارگیری منابع و نیروها از طریق برنامه‌ریزی ، سازماندهی ، بسیج منابع ، هدایت و کنترل آن برای دستیابی به اهداف تعیین شده در عرصه فرهنگ (عقاید ، باورها ، ارزش‌ها و هنجارهای مشترک در جامعه و نیز فعالیت‌ها و محصولات هنری) می‌باشد. برنامه ریزی فرهنگی عبارت است از« تلاشی آگاهانه برای تغییر نگرش‌ها ، اعتقادات ، آداب و رسوم ، ارزش‌ها و هنجارهای نسبتاً پایدار و بادوام جامعه ، مطابق خواست و الگوی ذهنی برنامه ریز ». اما اگر فرهنگ را در معنای محدود به کار بریم ، تعریف برنامه ریزی فرهنگی متفاوت و محدود خواهد بود. در این معنا : برنامه‌ریزی فرهنگی عبارت است از : « تلاش آگاهانه و سنجیده برای تغییر فعالیت‌ها و محصولات فکری و هنری در راستای دستیابی به اهداف مطلوب و مورد خواست برنامه ریز یا برنامه‌ریزان » . به عبارت دیگر ، در این معنا برنامه ریزی عبارت است از : « تخصیص منابع ، توزیع یارانه‌ها و امکانات عمومی برای مجموعه ای از فعالیت‌ها ی هنری تشویق و طراحی شده (تماشاخانه‌ها ، گالری‌ها ، موزه‌ها ، تالارهای کنسرت ، مراکز هنری و رسانه‌ای ، نمایش فیلم و غیره) و حمایت از هنرمندان و کارکنان فرهنگی ». در این درس مربیان پرورشی می توانند با آگاهی از محتوای درسی مدیریت و برنامه ریزی امور فرهنگی و فوق برنامه، کلیه فعالیت های فرهنگی، پرورشی و فوق برنامه را در مدرسه مدیریت کنند و با برنامه ریزی صحیح و علمی بتوانند خدمات پرورشی را به صورت بهتر، در محیط آموزشی و پرورشی محل خدمت خود طراحی و به دانش آموزان ارائه نمایند.

مشخصات درس	نام درس:
نوع درس : نظری **تعداد واحد :** ۲ **زمان درس :** ۳۲ **ساعت**	**به فارسی : مدیریت و برنامه ریزی امور فرهنگی و فوق برنامه ۲** **به انگلیسی : Cultural affair planning & management ۲**
پیشنیاز : مدیریت و برنامه ریزی امور فرهنگی و فوق برنامه ۱	**اهداف / پیامدهای یادگیری : در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود :** با آشنایی با فرهنگ و مفاهیم آن و همچنین کارکردهای آن در جامعه و مدرسه، دانشجویان می توانند شیوه های تأثیرپذیری و فرهنگ پذیری دانش آموزان را شناسایی کنند و آنها را در مراحل جامعه پذیری و نحوه شکل دهی به رفتارهای اجتماعی در محیط های آموزشی و پرورشی محل خدمت و زندگی خود قرار دهند. در این دوره دانشجویان با مدیریت، اهداف و وظایف آن به ویژه برنامه ریزی و فرایندهای تصمیم گیری آشنا خواهند شد. در ادامه با توجه به ضرورت برنامه ریزی در امور فرهنگی با رویکردها و مراحل برنامه ریزی فرهنگی آشنا و قادر خواهند بود نسبت به امور فرهنگی سازمان مورد نظر و به خصوص در مدارس با دیدی متفاوت به منظور تأثیر گذاری برای ارتقای آگاهی و تغییر رفتار دانش آموزان برنامه ریزی نمایند.

شایستگی اساسی :	ملاک ها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳
	مدیریت و برنامه ریزی	در مورد مفاهیم مدیریت و وظایف و نقش های مدیریت گزارشی ارایه می شود .	سطوح مدیریت و تفاوت های اجرایی و برنامه ریزی بین سطوح توضیح داده می شود . مهارتهای مدیران تبیین و نقش سازماندهی و برنامه ریزی در سازمان ارایه می شود .	نگاه مدیریت نوین جهانی به سازمان ها به ویژه سازمانهای فرهنگی ارایه و تفاوت ویژه بین آنها تحلیل می شود . نقش فرهنگ سازمانی در هدایت سازمانها و نگرش کارکنان به سازمان تحلیل می گردد .
	برنامه ریزی فرهنگی	تاریخچه ای از سیاست گذاری و برنامه ریزی در ایران و برنامه های کلان فرهنگی در کشور اشاره می شود .در مورد مفاهیم سیاست گذاری و تفاوت بین برنامه ریزی و سیاست گذاری مطالبی ارایه می نماید . تعریف و ویژگی های برنامه ریزی و طرح ریزی تبیین می شود .	تبیین اولویت ها و اصول سیاست های فرهنگی ارایه می شود . انواع برنامه ریزی و مراحل برنامه ریزی فرهنگی برای تدوین یک یرنامه فرهنگی ارایه می شود . مدل های برنامه ریزی و طرح ریزی فرهنگی اثربخش نیز ارایه می شود .	عوامل مؤثر در برنامه ریزی و محدودیت های برنامه ریزی ارایه می شود . فرایند اجرای فعالیت و عملیات اجرایی فرهنگی ارایه نماید .
	کنترل و ارزشیابی	فراگرد کنترل و ارزشیابی مدل های آن در مدیریت فرهنگی ارایه نماید .	انواع ارزشیابی و معیارهای مربوطه آن در مدیریت فرهنگی ارایه نماید .	الزامات کنترل و ارزشیابی در ای مرحله تبیین می شود . مشکلات و محدودیت های ارزشیابی فرهنگی و بویژه شاخص های کنترل و ارزش یابی در مدیریت فرهنگی ارایه نماید .

۲- فرصت های یادگیری ، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول : برنامه ریزی و طرح ریزی فرهنگی در آموزش و پرورش

- تعریف و ماهیت برنامه ریزی
- ویژگی های برنامه ریزی و طرح ریزی در محیط های آموزشی و پرورشی

- ضرورت و اهمیت برنامه ریزی و طرح ریزی فرهنگی و فوق برنامه
- پیشینه برنامه ریزی و طرح ریزی فرهنگی و فوق برنامه در آموزش و پرورش
- انواع برنامه ریزی و طرح ریزی فرهنگی و فو ق برنامه در مدرسه
- مراحل برنامه ریزی و طرح ریزی فرهنگی و فو ق برنامه در مدرسه
- مدل های برنامه ریزی و طرح ریزی فرهنگی و فو ق برنامه در مدرسه
- عوامل مؤثر در برنامه ریزی و طرح ریزی فرهنگی و فرق برنامه اثربخش
- محدودیت های برنامه ریزی و طرح ریزی فرهنگی و فو ق برنامه

فعالیتهای یادگیری :

۱. مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسشهای مطرح شده
۲. مطالعه منابع معرفی شده در زمینه برنامه ریزی

فعالیت عملکردی :

۱. تهیه یک برنامه عملیاتی فرهنگی بر اساس مراحل عنوان شده در کلاس

فصل دوم : فعالیت و عمل فرهنگی در مدرسه

- مفهوم و ماهیت فعالیت و عمل فرهنگی
- ضرورت و اهمیت فعالیت و عمل فرهنگی
- طبقه بندی فعالیت ها و عملیات های فرهنگی و فوق برنامه(مسابقات فرهنگی و هنری، روزنامه دیواری، نماز – نمازخانه، کتاب و کتابخانه، اردو ها و بازدیدها، نمایشگاهها و غیرو)
- شرایط و اصول اجرای فعالیت های فرهنگی و فوق برنامه در مدرسه
- فرایند اجرای فعالیت و عملیات فرهنگی و فرق برنامه در مدرسه
- پژوهش فرهنگی در آموزش و پرورش
- روش اجرای چند فعالیت فرهنگی و فوق برنامه در مدرسه

فعالیتهای یادگیری :

۱.مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسشهای مطرح شده
۲.مطالعه منابع معرفی شده در زمینه سازماندهی

فعالیت عملکردی :

۱. طراحی یک فعالیت فرهنگی بر اساس فرایند عنوان شده در کلاس

فصل سوم : کنترل و ارزشیابی مدیریت فرهنگی در آموزش و پرورش

- ماهیت و جایگاه کنترل و ارزشیابی در مدیریت فرهنگی
- فراگرد کنترل و ارزش یابی در مدیریت فرهنگی
- مدل های ارزشیابی در مدیریت فرهنگی
- انواع ارزشیابی در مدیریت فرهنگی

- معیارهای ارزشیابی در مدیریت فرهنگی
- الزامات کنترل و ارزشیابی در مدیریت فرهنگی
- مشکلات و محدودیت های ارزشیابی فرهنگی
- شاخص های ارزشیابی وکنترل در مدیریت فرهنگی

فعالیتهای یادگیری :

۱. مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسشهای مطرح شده

۲. مطالعه منابع معرفی شده در زمینه

کنترل و ارزشیابی پروژه

فعالیت عملکردی :

۱. تهیه شاخص های ارزشیابی فعالیت فرهنگی تهیه شده در مرحله قبل

۳- راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارایه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مطرح شده است. انجام فعالیت های عملکردی برای درک عمیق، یادگیری بهتر و بکارگیری آموخته ها در موقعیت های واقعی آموزشی و انجام راهنمایی و خدمات پرورشی نیز، مستلزم مشارکت همگانی دانشجویان در این فعالیت ها می باشد. برای یادگیری غیر مستقیم دانشجویان باید با مطالعه فردی و درک شناختی از موقعیت های گوناگون زندگی واقعی، به این هدف نایل گردند.

٤- منابع آموزشی

منابع اصلی : منبع بهتر با رویکرد آموزش و پرورش باید تالیف شود

- نائینی، علی محمد.(۱۳۸۹).درآمدی بر مدیریت فرهنگی، چاپ اول. تهران: نشر ساقی
- صالحی امیری، سید رضا و عظیمی دولت آبادی، امیر.(۱۳۸۷).مبانی سیاست گذاری و برنامه ریزی فرهنگی، چاپ اول. تهران: پژوهشکده تحقیقات استراتژیک مجمع تشخیص مصلحت نظام

منابع فرعی :

- پهلوان، چنگیز.(۱۳۷۸).فرهنگ شناسی. تهران: نشر قطره
- آیت اللهی، علی رضا.(۱۳۸۰). اصول برنامه ریزی. تهران: مرکز آموزش مدیریت دولتی
- موسوی شاهرودی.(۱۳۸۵).برنامه ریزی. تهران: نشر مؤلف

٥- راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی : آزمون (باز پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) مباحث نظری پایان ترم به میزان ۱۰نمره

ارزشیابی فرایند : نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۲ نمره

ارزشیابی پوشه کار : مجموعه تکالیف عملکردی ۸ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم ، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود . مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است .

سرفصل درس «سرودها و آهنگ‌های انقلابی»

۱. معرفی درس و منطق آن:

به نظر مراجع عظام، آهنگ مخصوص مجالس لهو، آواز مخصوص مجالس لهو و آهنگ‌هایی که همراه با غنا باشد حرام است. پس اجرای سرود همراه با آهنگ‌هایی که غنا نباشد، حرام نیست و می‌تواند به‌عنوان یکی از فعالیت‌های پرورشی و فرهنگی در پرکردن اوقات فراغت ایفای نقش کند. این درس که یکی از فعالیت‌های گروهی است، با همخوانی و در صورت لزوم با تک‌خوانی همراه است، و به خاطر هم‌نوایی در اجرای سرود، با آهنگ‌هایی که بر روی شعر گذاشته می‌شود زیباتر و دلنشین‌تر می‌شود. و در بسیاری موارد تأثیر بسزایی در مخاطب دارد. به‌عنوان مثال اجرا و پخش یک سرود که غیرت و همیت ملی را بازگو می‌کند و می‌تواند در میادین ورزشی ایفای نقش کند و یا سرودی که شعر آن حماسهٔ ملی و دفاع از آب و خاک میهن است، همراه با آهنگ مناسب درجای خود مهم و تأثیر گذار می‌شود.

مشخصات درس

نوع درس: نظری-کارگاهی

تعداد واحد: ۲ واحد

زمان درس: ۶۴ ساعت

نام درس: **سرودها و آهنگ‌های انقلابی**

اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:

با موسیقی و دستگاه‌های آن آشنا شود و با اجرای یک سرود جمعی با هدایت مربی، بتواند یک گروه سرود دانش‌آموزی را برای اجراءآماده کند.

شایستگی اساسی:

ملاک‌ها	سطح ۱	سطح۲	سطح۳
موسیقی و غنا	تاریخچهٔ موسیقی از آغاز تا کنون را بداند و با موسیقیدانان بزرگ آشنا شود.	موسیقی و غنا از دیدگاه اسلام را بررسی کند	با آهنگ‌های کودکانه و ابزارهای موسیقی کودکان آشنا شود.
آلات موسیقی	آشنایی عملی با آلات موسیقی آوازها و هم‌نوایی	آشنایی با دستگاه‌های موسیقی	
تشکیل گروه سرود	تشکیل یک گروه سرود و اجرای یک سرود به شکل کامل	فنون اجرای سرود دانش‌آموزی	انتخاب یک شعر و آهنگ مناسب برای اجرای سرود دسته‌جمعی

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: شناخت موسیقی

ـ آشنایی با تاریخچهٔ موسیقی در ایران
ـ بررسی موسیقی و غنا از دیدگاه اسلام
ـ آشنایی با آهنگ‌های کودکان
فصل دوم: آلات موسیقی
ـ آشنایی با آلات و ابزار موسیقی
ـ آشنایی با دستگاه‌های موسیقی ایران
فصل سوم: تشکیل گروه سرود دانش‌آموزی
ـ انتخاب شعر مناسب برای اجرای یک سرود دسته‌جمعی
ـ انتخاب آهنگ مناسب برای شعر انتخاب شده
ـ آشنایی عملی با آوازها و همنوایی
ـ فنون اجرای سرود دانش‌آموزی
ـ تشکیل یک گروه سرود و اجرای یک سرود به شکل کامل به‌صورت عملی
فعالیت یادگیری:
مشارکت دربحث‌های نظری کلاسی پیرامون مباحث مطرح شده در بارهٔ موسیقی
فعالیت عملکردی:
ـ اجرای کامل یک سرود توسط کل کلاس
ـ نواختن ساز مناسب به‌صورت زنده یا ضبط آهنگ و پخش آن به‌هنگام اجرای سرود

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

ـ استفاده از شیوهٔ ارائهٔ مستقیم مباحث نظری
ـ مشارکت کلیهٔ دانشجویان در تمرینات و اجرای سرود در پایان ترم

٤. منابع آموزشی

منبع اصلی: کتاب تألیف خواهد شد
منابع فرعی:
ـ مبانی نظری موسیقی ایران، تألیف: مجید کیانی، انتشارات سروستان، ۱۳۷۷.
ـ دستگاه‌های موسیقی ایران، تألیف: مجید کیانی، ناشر مؤلف، ۱۳۷۴.
ـ ***CD*** هفت دستگاه موسیقی ایران، به روایت داوود کریمی.
ـ آموزش سرود به کودکان، انتشارات مدرسه.
ـ الفبای موسیقی، تألیف: ابوالقاسم فرهمند، انتشارات جهاد دانشگاهی.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون بر مبنای اجرای سرود گروهی(۱۴ نمره)
ارزشیابی فرآیند: نظم و حضور در کلاس و مشارکت و حضور در تمرینات گروه (۶ نمره)

سایر نکات

با تشکیل یک گروه سرود،تمرینات لازم در سالن یا مکان مناسب انجام شود و در پایان نیمسال اجرای کامل سرود در سالن دانشگاه انجام پذیرد.

سرفصل درس «تربیت دینی و اخلاقی کودک و نوجوان»

معرفی درس و منطق آن:

دگرگون کردن و متحول شدن انسان منوط به تصویر و توصیفی ازانسان است و در هر نظام تربیتی توصیف انسان به منزله جهت گیری اساسی است به طوری که فرد بتواند به ایدهٔ واقعی خود که نمونه کمال انسانی است نزدیک شود، اجزای یک نظام تربیتی، اعم از مفاهیم، تمثیل‌ها، اهداف، اصول ، روش‌ها و مراحل تربیت در بینش اسلامی بحث شده ابتدا با نگاه تحلیلی وتطبیقی مفاهیم بنیادی را از نظر گذرانیده و مجموعه‌ای آن را با نگاهی ترکیبی در نظر گرفته و با تبیین روابط میان مفاهیم، سیمای انسان را با در نظر گرفتن دیدگاههای اسلام و غرب در عرصه تعلیم و تربیت با تأکید بر تفاوتهای اساسی در ساحت‌های ذهنی ، عاطفی و عملی تربیت دینی، اخلاقی ترسیم شود.

مشخصات درس

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

زمان درس: ۳۲ ساعت

نام درس: به فارسی: **تربیت دینی و اخلاقی کودک و نوجوان**

به انگلیسی:

اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:

با مطالعه و شناخت مفاهیم انواع رفتارها، قدرت اختیار، عقل، تربیت، شبه تربیت، تدین درساحت های شناختی،عاطفی وعملی و مقایسه مفاهیم هدایت، حرکت جوهری، تعلیم، تبلیغ، تأدیب، تهذیب، دانش اخلاق، عرفان عملی با دانش تربیت درساحت های شناختی وعملی و همچنین شناخت تقسیمات تربیت براساس منابع ، ابعاد وجودی شخصیت متربی، شرایط متربی، چگونگی وساطت اقدام در تربیت، گستره شمول افراد جامعه ، نقش انتخاب متربیان، براساس نوع سازمان‌دهی و اعتبار قانونی ،آگاهی از تربیت، براساس هدف تأثیرگذاری درساحت های شناختی وعملی و شناخت مراحل تربیت اسلامی مشتمل بر تمهید، اسلام، ایمان، تقوا و یقین درساحت های شناختی،عاطفی وعملی بتواند در زندگی خود بکار بندد و در کنترل و هدایت خویش و تربیت و بکار گیرد .

شایستگی اساسی:

Ck&pck کد ۲-۱& ۳-۳ &۳-٤ &

ملاک‌ها	سطح ۱	سطح۲	سطح۳
انواع رفتارها، تربیت، شبه تربیت، قدرت اختیار، تکلیف عقل و بلوغ	آشنایی چیستی مفاهیم رفتارها، تربیت، شبه تربیت، تکلیف، قدرت اختیار، عقل ، بلوغ و ضرورت بلوغ صرفاً دانش نظری جمع آوری و بدون	مفاهیم رفتار، تربیت، شبه تربیت، تکلیف اختیار، عقل و بلوغ در مکاتب مختلف روان شناسی و تربیتی مورد تحلیل قرار داده ویافته های خود را در گزارشی منسجم ارائه نماید.	تفاوتها و شباهتهای مفاهیم رفتار تربیت، شبه تربیت، تکلیف، اختیار، عقل و بلوغ در مکاتب مختلف روان‌شناسی مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده ودلایل خود را به صورت گزارشی

		تحلیل توصیف گردد.		منسجم ارائه نماید.
	هدایت، حرکت جوهری تعلیم و تبلیغ، تأدیب، تهذیب، تدین، دانش اخلاق، عرفان نظری و عملی با دانش تربیت و فرایند تربیت	مفاهیم هدایت، حرکت جوهری، تعلیم وتبلیغ، تأدیب ، تهذیب، تدین، دانش اخلاق، عرفان نظری و عملی با دانش تربیت و فرایند تربیت صرفاً دانش نظری جمع آوری و بدون تحلیل توصیف گردد.	مفاهیم هدایت، حرکت جوهری، تعلیم و تبلیغ تأدیب، تهذیب، تدین، دانش اخلاق عرفان نظری و عملی با دانش تربیت و فرایند تربیت درمکاتب فلسفی و تربیتی اسلام تحلیل گردد ویافته های خود را در گزارشی منسجم ارائه نماید.	تفاوتها و شباهتهای مفاهیم تربیت هدایت، حرکت جوهری، تعلیم، تبلیغ، تأدیب، تهذیب، عرفان، دانش اخلاقی، تدین در مکاتب فلسفی و تربیتی اسلام مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده ودلایل خود را به صورت گزارشی منسجم ارائه نماید
	تقسیمات تربیت براساس معیارهای مختلف	تربیت براساس منابع، ابعاد وجودی شخصیت متربی، شرایط متربی، چگونگی وساطت اقدام در تربیت، تربیت براساس نوع سازماندهی هدف تأثیر- گذاری و گستره شمول افراد جامعه صرفاً دانش نظری جمع آوری و بدون تحلیل توصیف گردد	تقسیمات تربیت براساس معیارهای مختلف در مکاتب فلسفی و تربیتی اسلام مورد تحلیل قرار گیرد ویافته های خود را در گزارشی منسجم ارائه نماید.	سطوح تقسیمات تربیتی در مکاتب فلسفی و تربیتی اسلام تفاوتها و شباهتها به صورت مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده ودلایل خود را به صورت گزارشی منسجم ارائه نماید
	مراحل تربیت اسلامی در تمهید، اسلام، ایمان و تقوا یقین	مراحل تربیت اسلامی در تمهید، اسلام، ایمان، تقوا و یقین در نظام تربیت اسلامی صرفاً دانش نظری جمع آوری و بدون تحلیل توصیف گردد.	تحلیل مراحل تربیت اسلامی مشتمل بر تمهید، اسلام، ایمان، تقوا و یقین درنخبگان اخلاق اسلامی مورد تحلیل قرار داده ویافته های خود را در گزارشی منسجم ارائه وتفسیر نماید.	تفاوتها و شباهتها مراحل تربیت اسلامی در سطوح تمهید، اسلام ایمان، تقوا و تعیین در رسیدن به خود شکوفایی اسلامی مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده ودلایل خود را به صورت گزارشی منسجم ارائه نماید

	نظام تربیتی براساس مبانی، اهداف، اصول ور وشهای تربیت اسلامی	مبانی، اهداف، اصول و روشهای تعلیم وتربیتی در نظام اسلامی صرفاً دانش نظری جمع آوری و بدون تحلیل توصیف گردد.	مبانی، اهداف، اصول و روش‌های تعلیم و تربیت اسلامی مورد تحلیل قرار داده ویافته های خود را در گزارشی منسجم ارائه وتفسیر نماید.	تفاوتهای مبانی، اهداف، اصول و روشهای تعلیم و تربیت مشخص شود و ساحت ذهنی، عاطفی و عملی مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده ودلایل خود را به صورت گزارشی منسجم ارائه نماید
	شناخت کلی از دیدگاههای تربیتی اسلام و غرب	نقش انسان درهستی، شناخت روح و روان، عاطفه و احساس، عقل، علم، ارزشها در مکاتب فلسفی و تربیتی اسلام صرفاً دانش نظری جمع آوری و بدون تحلیل توصیف گردد.	مفاهیم انسان در هستی، روح عاطفه، احساس، عقل علم، ارزشها و اخلاق شناخت دستگاههای ادراکی در مکاتب فلسفی و تربیتی اسلامی مورد تحلیل قرار گیرد ویافته های خود را در گزارشی منسجم ارائه وتفسیر نماید.	تفاوت مفاهیم انسان، روح، کمال عاطفه، عقل، علم، اخلاق، ارزشها در مکاتب روان شناسی ، فلسفی و تربیتی مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده ودلایل خود را به صورت گزارشی منسجم ارائه نماید
	اخلاق در تدوین مبانی، اهداف و اصول تربیت	دانش اخلاق در تدوین مبانی، اهداف و اصول تربیت به صرفاً دانش نظری جمع آوری و بدون تحلیل توصیف گردد.	دانش اخلاق در تدوین مبانی، اهداف و اصول تربیت به صورت تحلیلی اسلامی مورد تحلیل قرار داده ویافته های خود را در گزارشی منسجم ارائه وتفسیر نماید.	وجود دانش اخلاق به صورت ایجابی و سلبی در مبانی، اهداف و اصول تربیتی مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده ودلایل خود را به صورت گزارشی منسجم ارائه نماید
	اخلاق اسلامی در انتخاب روشها و حضور در برنامه‌های آموزشی و تربیتی	اخلاق اسلامی در انتخاب روشها و حضور دربرنامه‌های آموزشی و تربیتی به صورت صرفاً دانش نظری جمع آوری و بدون تحلیل توصیف گردد.	اخلاق اسلامی در انتخاب روشها و حضوردر برنامه‌های آموزشی و تربیتی به صورت اهداف غایی تحلیل اسلامی مورد تحلیل قرار داده ویافته های خود را در گزارشی منسجم ارائه وتفسیر نماید.	اخلاق اسلامی در انتخاب روشها و حضور در برنامه‌های آموزشی و تربیتی به صورت حصول خودشکوفایی مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده ودلایل خود را به صورت گزارشی منسجم ارائه نماید

	اخلاق در کنترل و هدایت بحرانهای نوجوانی و جوانی	حضور اخلاق در کنترل و هدایت بحرانهای نوجوانی و جوانی صرفاً دانش نظری جمع آوری و بدون تحلیل توصیف گردد.	وجود اخلاق در کنترل و هدایت غرایز، آسیب‌ها نوجوانی و جوانی مورد تحلیل قرار داده ویافته های خود را در گزارشی منسجم ارائه وتفسیر نماید.	دانش اخلاق در کنترل و هدایت غرایز و آسیب‌های نوجوانی و جوانی با تأکید بر ساحت های مختلف مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده ودلایل خود را به صورت گزارشی منسجم ارائه نماید
	روش‌های تربیت عاطفی از دیدگاه قرآن کریم	روشهای تربیت عاطفی از دیدگاه قرآن کریم صرفاً دانش نظری جمع آوری و بدون تحلیل توصیف گردد.	روشهای تربیت عاطفی از دیدگاه قرآن کریم در نظام تربیت اسلامی مورد تحلیل قرار داده ویافته های خود را در گزارشی منسجم ارائه وتفسیر نماید.	تربیت عاطفی ازد یدگاه قرآن کریم با تأکید بر ساحت عاطفی و عمل مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده ودلایل خود را به صورت گزارشی منسجم ارائه نماید
	رویکرد فضلیت و غمخواری در تربیت اخلاقی	رویکرد فضیلت محور و غمخواری در تربیت اخلاقی صرفاً دانش نظری جمع آوری و بدون تحلیل توصیف گردد.	رویکرد فضیلت محور و غمخواری در تربیت اخلاقی مورد تحلیل قرار داده ویافته های خود را در گزارشی منسجم ارائه وتفسیر نماید.	تفاوتهای رویکرد فضیلت محور و غمخواری در تربیت اخلاقی مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده ودلایل خود را به صورت گزارشی منسجم ارائه نماید

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: مفهوم شناسی رفتار

انواع رفتار از لحاظ وابستگی فعل به فاعل

انواع رفتار از لحاظ آشکار و پنهان از دیدگاه تربیتی و اسلام

انواع رفتار از لحاظ دخالت اراده فاعل در تحقق آن

قدرت اختیار و عقل از نظر لغوی، اصصلاحی، فلسفی، فقهی

شرایط عامه و خاصه تکلیف دینی

معنای لغوی و اصطلاحی تربیت

حدود قلمرو اصطلاحات و دانش تربیت

فعالیت یادگیری

۱)مشارکت در بحث‌های کلاسی و پاسخ به پرسش‌های مطرح شده در فرایند آموزش

۲) مطالعه منابع معرفی شده در زمینه تربیت دینی و اخلاقی

فعالیت‌های عملکردی

مفاهیم مورد بحث کلاس از دایره المعارف تخصصی رشته خود یا علوم تربیتی فراهم شود

فصل دوم: مفاهیم متناظر و متقابل با مفهوم تربیت دینی

- هدایت
- حرکت جوهری
- تعلیم
- تبلیغ
- تأدیب
- تدین
- تهذیب
- اخلاق
- عرفان

فعالیت یادگیری

مشارکت در بحث‌های کلاسی و پاسخ به پرسش‌های مطرح شده در فرایند آموزش

۲) مطالعه منابع معرفی شده در زمینه تربیت دینی و اخلاقی

فعالیتهای عملکردی:

پنج مفهوم متناظر و متقابل بر تربیت در جدول دوبعدی شباهتها و تفاوتهای آن را یکایک ارائه کنند .

فصل سوم: آشنایی با تقسیمات عناصر تربیت

- تقسیم براساس منابع دینی اسلام و غیردینی (سکولار)
- تقسیم براساس ابعاد وجودی شخصیت متربی
- تقسیم براساس شرایط متربی

- تقسیم براساس چگونگی وساطت اقدام‌ها در تربیت
- تقسیم براساس گستره شمول افراد جامعه
- تقسیم براساس نقش انتخاب متربیان
- تقسیم براساس نوع سازمان‌دهی و اعتبار قانونی
- تقسیم براساس میزان آگاهی از تربیت
- تقسیم براساس تأثیرگذاری

فعالیت یادگیری

۱. مشارکت در بحث‌های کلاسی و پرسش‌های مطرح شده
۲. مطالعه منابع معرفی شده در زمینه تربیت اسلامی و اخلاقی

فعالیتهای عملکردی

تأکید اسلام بر اختیار انسان در سعادت و شقاوت است تمرکز مربیان بر ایجاد تقویت اراده چگونه باید باشد

فصل چهارم: مراحل تربیت

- طرحی درباب مراحل تربیت
- مرحله اول تمهید
- الف: زیر مرحله اول: بازی
- ب: زیرمرحله دوم: تأدیب
- مرحله دوم: اسلام
- مرحله سوم: ایمان
- مرحله پنجم: یقین
- **فعالیتهای یادگیری :**
- مشارکت در بحث های کلاسی
- مطالعه منابع آموزشی
- **فعالیتهای عملکردی** : ندارد

فصل پنجم : شناخت نظام تربیتی

۱. مبانی

۲. اهداف

۳. اصول

۴. روش‌ها

فعالیتهای یادگیری

۱. مشارکت در بحث‌های کلاسی و پرسش‌های مطرح شده

۲. مطالعه منابع معرفی شده در زمینه تربیت اسلامی و اخلاقی

فعالیتهای عملکردی

حضور ابعاد معنویت در دیدگاه اسلامی تحقیق کنند و نتایج آن را در کلاس گزارش شود.

فصل ششم : شناخت کلی از دیدگاههای تربیتی اسلام و غرب

- تفاوت‌های تربیت با شبه تربیت
- مبانی تعلیم و تربیت غربی درک اومانیستی
- مبانی تعلیم و تربیت اسلامی
- تفاوت انسان شناسی و اصول روان‌شناسی در تعریف انسان
- تفاوت در شناخت روح و روان
- تفاوت در مفهوم عاطفه و احساس
- تفاوت در شناخت و دستگاههای ادراکی انسان
- تفاوت مفهوم عقل در غرب و اسلام
- تفاوت مفهوم علم در اسلام و غرب
- تفاوت در رابطه عقل و دین
- تفاوت در رابطه با علم و دین

- تفاوت در مفهوم ارزشها و اخلاق

فعالیتهای یادگیری : هر کدام از یادگیرندگان درباره یک مکتب مطالعاتی انجام دهد و برای کلاس ۵ الی ۷ دقیقه ارائه دهند اومانیسم- ماتریالیسم، ماتریالیسم دیالکتیک، اگزیستانسیالیم، ایده آلیسم، پوزیتیویسم، آمپریسم، فنومنیسم (پدیدار شناسی)، رئالیسم، سکولاریسم، پلورالیزم، هرمنونیک، دینی، تجربه دینی شلایر ماخر

فعالیتهای عملکردی: ندارد

فصل هفتم: نقش اخلاق در تدوین مبانی، اهداف و اصول تربیت

- مقایسه دانش اخلاق و دانش تربیت
- معنای اخلاق، تعریف علم اخلاق
- موضوع علم اخلاق (نسبت در هدف، روش، تعامل اخلاق و تربیت

۱- تأثیر اخلاق بر دانش تربیت

الف) جهت‌دهی و تأثیر در مبانی و اهداف

ب) تأثیر دراصول و روش‌ها

ج) تأثیر در ابعاد تربیت

۲- تأثیر دانش تربیت بر اخلاق

الف) تأثیر در مبانی اصول و روش‌ها

ب) تأثیر بر ابعاد و عرصه‌های اخلاق

۳- دانش عرفان عملی (معنای لغوی عرفان، اصطلاحاتی)

- موضوع عرفان، هدف و روش
- نسبت عرفان عملی با عرفان نظری
- کمک عرفان عملی به دانش تربیت و فرایند تربیت

فعالیتهای یادگیری

۱. مشارکت در بحث‌های کلاسی و پرسش‌های مطرح شده

۲. مطالعه منابع معرفی شده در زمینه تربیت اسلامی و اخلاقی

فعالیتهای عملکردی

ویژگی‌های عرفان اسلامی را با عرفان‌های سکولار مقایسه کنید

مطالعه بیشتر به کتاب بررسی عرفان اسلامی در برابر عرفان‌های سکولار حسین کازرونی مراجعه کنید و گزارشی فراهم نمایید.

فصل هشتم

- نقش اخلاق اسلامی در روان‌شناسی تربیتی اسلام
- نقش اخلاق در مبانی و اهداف و اصول تعلیم و تربیت
- نقش اخلاق اسلامی در انتخاب روشها و حضور در برنامه‌های آموزشی، تربیتی
- نقش اخلاق اسلام در کنترل و هدایت بحرانهای نوجوانی و جوانی

فعالیتهای یادگیری

۱. مشارکت در بحث‌های کلاسی و پرسش‌های مطرح شده
۲. مطالعه منابع معرفی شده در زمینه تربیت اسلامی و اخلاقی

فعالیتهای عملکردی:

بیوگرافی یک الی دو نفر از نخبگان اخلاقی در زمان معاصر را فراهم نمایند و در کلاس گزارش کنند.

فصل نهم: روش های تربیت عاطفی از دیدگاه قرآن

- شناخت روش‌های تربیت عاطفی از دیدگاه قرآن
- شناخت روش ایجابی تربیت عاطفی از دیدگاه قرآن
- شناخت روش سلبی عاطفی از دیدگاه قرآن
- شناخت رویکرد فضیلت گرایانه در اخلاق اسلامی
- شناخت رویکر غمخواری در اخلاق اسلامی
- مقایسه تطبیقی رویکرد فصلیت و غمخواری در تربیت اخلاق اسلامی

فعالیتهای یادگیری

۱. مشارکت در بحث‌های کلاسی و پرسش‌های مطرح شده
۲. مطالعه منابع معرفی شده در زمینه تربیت اسلامی و اخلاقی

فعالیتهای عملکردی:

- اخلاق ارسطویی با اخلاق اسلامی مقایسه گردد

۳-راهبردهای تدریس و یادگیری:

روشهای آموزش در محیط آموزشی در دوره کارشناسی مباحث نظری به طور مستقیم ارائه گردد و برای هر جلسه پرسش‌های آموزشی برای فهم مفاهیم درس انجام فعالیتهای عملکردی برای درک عمیق و یادگیری بهتر و بکارگیری آموخته‌ها است در موقعیت‌های آموزشی- تربیتی با مشارکت همگانی دانشجویان در فعالیتهای آموزشی مختلف فراهم گردد.

٤. منابع آموزشی

منبع اصلی:

- باقری، خسرو.(۱۳). نگاهی دوباره به تربیت اسلامی جلد ۱ و ۲.تهران: انتشارات مدرسه
- زاهدی، مرتضی.(۱۳).نظریه تربیتی اسلامی جلد ۱ و۲ . تهران: انتشارات موسسه فرهنگی صابر
- اعرافی، علیرضا.(۱۳). فقه تربیتی جلد اول مبانی و پیش فرضها. قم: انتشارات اشراق و عرفان

منابع فرعی:

- اعرافی، علیرضا.(۱۳).تفسیر تربیتی. قم: انتشارات اشراق و عرفان
- مقالات و فصلنامه ت. ت اسلامی پژوهشگاه حوزه و دانشگاه در سالهای ۱۳۹۲-۱۳۸۸

٥. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون بازپاسخ و کوتاه پاسخ از مباحث نظری ۱۴نمره اختصاص داده شده است.

ارزشیابی فرآیند: حضور منظم در کلاس درس و آمادگی در پاسخ شفاهی به محتوای آموزش داده شده ۲ نمره اختصاص داده شده است

ارزیابی پوشه کار: پوشه کار در مجموعه تکالیف عملکردی ۲ نمره اختصاص داده شده است وبرای مقاله پایانی ۲ نمر ه منظور گردیده است.

سرفصل درس «کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات در فعالیت‌های پرورشی ۱»

۱.معرفی درس و منطق آن

زندگی بشر در عصر کنونی به گونه‌ای با فناوری اطلاعات و ارتباطات عجین شده است، که برخورداری از ابعاد گوناگونی از سواد از جمله سواد اطلاعاتی، سواد رسانه ای، سواد رایانه، سواد فناوری، سواد دیجیتال، سواد اینترنتی، یک ضرورت در زندگی محسوب می‌گردد. ضرورت توجه به فناوری اطلاعات و ارتباطات موجب گردیده است که آموزش ان در آموزش‌های رسمی وارد گردد. لذا آشنایی و بهره‌مندی از این بعد سواد یکی از نیازهای دانش‌آموزان امروز وشهروندان فردا است. از این‌رو معلمان که وظیفه آماده سازی دانش‌آموزان را برای ورود به عرصه زندگی دارند، خود نیز باید ضمن برخورداری از شایستگی‌ها و سواد لازم در حوزه‌ی فناوری اطلاعات و ارتباطات، از این ظرفیت در آموزش‌های خود بهره گیرند و با تلفیق این فناوری در فرصت‌های یاددهی-یادگیری علاوه بر بهره‌گیری از افزایش و بهبود کارآیی آموزش ، دانش‌آموزان را آموزش دهند که چگونه خود را برای استفاده صحیح از فرصت‌های پیش‌آمده بواسطه این فناوری در زندگی آماده کنند.

مشخصات درس نوع درس: کارگاهی تعداد واحد: ۱ واحد زمان درس: ۴۸ ساعت پیشنیاز: مهارت های هفتگانه	نام درس: **کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات در فعالیت‌های پرورشی ۱** **اهداف/ پیامدهای یادگیری:** **جدول شایستگی‌ها دانشجو معلمان در ٦ مولفه ۱- درک *ICT* در آموزش ، ۲- برنامه درسی و ارزشیابی ، ۳- پداگوژی ، ٤- مهارت‌های فاوا ، ٥-سازمان بندی و مدیریت و ٦- یادگیری حرفه ای معلم در سواد فناوری[۱۵] به شرح جدول زیر می‌باشد.**

ملاک ها	سطح ۱ (سواد فناوری)	سطح ۲ (تعمیق دانش)	سطح ۳ (تولید دانش)
درک ICT در آموزش	**آگاهی از سیاست‌ها**		
	سطح ۱	**سطح ۲**	**سطح ۳**
	با آگاهی از سیاست‌های ملی، تعدادی راهکار و روش را برای حمایت فعالیت‌های کلاسی رشته خود از این سیاست‌ها، پیشنهاد نماید.	با آگاهی از سیاست‌های ملی، تعدادی راهکار و روش عملیاتی را برای تطابق و حمایت فعالیت‌های کلاسی رشته خود از سیاست‌های فوق، پیشنهاد نماید.	با آگاهی از سیاست‌های ملی، فهرستی از راهکارها و روش‌های عملیاتی ماهرانه را برای تطابق و حمایت فعالیت‌های کلاسی رشته خود از سیاست‌های فوق، پیشنهاد نماید.

[۱۵] سواد فناوری : استفاده از فاوا برای یادگیری کارآتر و موثرتر

مهارت‌های فاوا	ابزارهای پایه		
	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳
	عملکرد و نحوه کار تعدادی از سخت افزارها و نرم افزارهای پایه، نرم افزارهای کاربردی تولیدی، مرورگرهای وب، نرم افزارهای ارتباطی، نرم افزارهای ارائه و برنامه‌های کاربردی مدیریت را به همتایان خود نمایش دهد.	ضمن اگاهی از عملکرد و نحوه کار سخت افزارها و نرم افزارهای پایه، نرم افزارهای کاربردی تولیدی، مرورگرهای وب، نرم افزارهای ارتباطی، نرم افزارهای ارائه و برنامه‌های کاربردی مدیریت، سه فعالیت آموزشی مبتنی بر استفاده از آن‌ها را طراحی نماید.	فعالیت‌های آموزشی طراحی شده مبتنی بر استفاده از نرم‌افزارها و سخت افزارهای کاربردی را در حضور گروه همتا تشریح نموده و با کسب نظرات ازریابانه‌ی آن‌ها، طراحی خود را اصلاح نماید.
برنامه درسی و ارزشیابی	دانش پایه		
	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳
	با آگاهی در مورد استانداردهای برنامه درسی رشته درسی خود و راهبردهای استانداردِ ارزشیابی، سه روش برای تلفیق فاوا در برنامه درسی رشته خود را ارائه نماید	با آگاهی در مورد استانداردهای برنامه درسی رشته درسی خود و راهبردهای استانداردِ ارزشیابی، پنج روش برای تلفیق فاوا در برنامه درسی رشته خود را ارائه نماید	با آگاهی در مورد استانداردهای برنامه درسی رشته درسی خود و راهبردهای استانداردِ ارزشیابی، روش‌ها و راه‌های گوناگونی برای تلفیق فاوا در برنامه درسی رشته خود را ارائه نماید
پداگوژی	تلفیق فناوری		
	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳
	با آگاهی در مورد اینکه کجا، باچه کسانی، چه زمانی (چه زمانی نه) و چگونه می‌تواند فاوا را برای فعالیت های کلاسی و ارائه های خود بکار گیرد، حداقل سه مورد از این موارد را در موقعیت‌های یادگیری خاص پیشنهاد نماید.	با آگاهی در مورد اینکه کجا، باچه کسانی، چه زمانی (چه زمانی نه) و چگونه می‌تواند فاوا را برای فعالیت های کلاسی و ارائه های خود بکار گیرد، حداقل ۵ مورد از این موارد را در موقعیت‌های یادگیری خاص پیشنهاد نماید.	با آگاهی در مورد اینکه کجا، باچه کسانی، چه زمانی (چه زمانی نه) و چگونه می‌تواند فاوا را برای فعالیت های کلاسی و ارائه های خود بکار گیرد، فهرستی از این موارد را در موقعیت‌های یادگیری خاص تهیه نماید.
سازمان بندی	کلاس استاندارد		

	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳
و مدیریت	با استفاده از فاوا یک فعالیت را برای کل کلاس (کلاس در قالب یک گروه بزرگ) به گونه‌ای سازمان بندی نماید که همه دانش‌آموزان به طور عادلانه به تجهیزات فراهم شده دسترسی داشته باشند.	با استفاده از فاوا یک فعالیت را گروه‌های کوچک کلاسی به گونه‌ای سازمان بندی نماید که همه دانش‌آموزان به طور عادلانه به تجهیزات فراهم شده دسترسی داشته باشند.	با استفاده از فاوا چندین فعالیت را به صورت فردی به گونه‌ای سازمان بندی نماید که همه دانش‌آموزان به طور عادلانه به تجهیزات فراهم شده دسترسی داشته باشند.
یادگیری حرفه‌ای معلم	**سواد دیجیتال**		
	سطح ۱	**سطح ۲**	**سطح ۳**
	با استفاده از مهارت‌های فناورانه و دانش کافی، حداقل پنج منبع وب مورد نیاز را برای بدست آوردن موضوعات درسی اضافی و دانش پداگوژیکی در جهت یادگیری حرفه‌ای خود شناسایی نموده و فهرستی از آن‌ها تهیه نماید.	با استفاده از مهارت‌های فناورانه و دانش کافی، حداقل ده منبع وب مورد نیاز را برای بدست آوردن موضوعات درسی اضافی و دانش پداگوژیکی در جهت یادگیری حرفه‌ای خود شناسایی نموده و فهرستی از آن‌ها تهیه نماید.	با استفاده از مهارت‌های فناورانه و دانش کافی، منابع وب مورد نیاز متعددی را برای بدست آوردن موضوعات درسی اضافی و دانش پداگوژیکی در جهت یادگیری حرفه‌ای خود شناسایی نموده و فهرستی از آن‌ها تهیه نماید و به گروه همتا ارائه دهد.

۲.فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل۱: درک فاوا در آموزش

شایستگی

آگاهی از سیاست‌ها		
سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳
با آگاهی از سیاست‌های ملی، تعدادی راهکار و روش را برای حمایت فعالیت‌های کلاسی رشته خود از این سیاست‌ها، پیشنهاد نماید.	با آگاهی از سیاست‌های ملی، تعدادی راهکار و روش عملیاتی را برای تطابق و حمایت فعالیت‌های کلاسی رشته خود از سیاست‌های فوق، پیشنهاد نماید.	با آگاهی از سیاست‌های ملی، فهرستی از راهکارها و روش‌های عملیاتی ماهرانه را برای تطابق و حمایت فعالیت‌های کلاسی رشته خود از سیاست‌های فوق، پیشنهاد نماید.

همسوسازی فعالیت‌های کلاسی مبتنی با فاوا با سیاست‌های ملی نظام آموزشی[۱۶]

- سیاست‌های نظام آموزشی در مورد فاوا
- ویژگی‌های کلیدی فعالیت‌های کلاسی در رشته درسی مربوطه

[۱۶] به اسناد بالادستی مراجعه شود.

• چگونگی بکارگیری ویژگی‌های فعالیت‌های کلاسی در جهت اجرای سیاست‌های ملی فاوا
تکالیف یادگیری و عملکردی دانشجو معلمان: – در مورد سیاست‌های ملی فاوا بحث نمایند – در مورد شیوه های متداول فعالیت ها و تمرین‌های کلاسی رشته علمی بحث کلاسی داشته باشند. – با جستجو در منابع مکتوب و اینترنتی ویژگی‌های فعالیت‌های کلاسی را که بتواند در عمل از سیاست‌های ملی حمایت کند، شناسایی نموده و به صورت دیجیتال در کلاس ارائه و آن‌ها را مورد تحلیل قرار دهد و فهرستی از این فعالیت‌ها را در رشته درسی خود ارائه نماید.

فصل ۲: مهارت‌های فاوا

شایستگی

ابزارهای پایه		
سطح ۱	**سطح ۲**	**سطح ۳**
عملکرد و نحوه کار تعدادی از سخت افزارها و نرم افزارهای پایه، نرم افزارهای کاربردی تولیدی، مرورگرهای وب، نرم افزارهای ارتباطی، نرم افزارهای ارائه و برنامه‌های کاربردی مدیریت را به همتایان خود نمایش دهد.	ضمن اگاهی از عملکرد و نحوه کار سخت افزارها و نرم افزارهای پایه، نرم افزارهای کاربردی تولیدی، مرورگرهای وب، نرم افزارهای ارتباطی، نرم افزارهای ارائه و برنامه‌های کاربردی مدیریت، سه فعالیت آموزشی مبتنی بر استفاده از آن‌ها را طراحی نماید.	فعالیت‌های آموزشی طراحی شده مبتنی بر استفاده از نرم‌افزارها و سخت افزارهای کاربردی را در حضور گروه همتا تشریح نموده و با کسب نظرات ازریابانه‌ی آن‌ها، طراحی خود را اصلاح نماید.

سخت‌افزارها و نرم‌افزارهای رایج

- معرفی سخت‌افزارهای متداول (تشریح و نمایش ضمن معرفی)
- معرفی پردازشگر لغات (تشریح و نمایش مانند: وارد کردن ، ویرایش ، قالب بندی و چاپ) و یادداشت‌برداری[۱۷]
- معرفی نرم‌افزارهای ارائه و دیگر منابع دیجیتال.
- معرفی نرم‌افزارهای گرافیگی و ترسیمی و عملکرد اساسی آن‌ها (یک بسته نرم افزار ترسیم برای ایجاد یک نمایش ترسیمی ساده توسط مدرس در کلاس استفاده گردد.)
- اینترنت و دنیای گسترده وب WWW، مرورگرها و URL و دسترسی به یک وب سایت
- موتورهای جستجو ،کلید واژهای جستجوی و راهبردهای استفاده از آن‌ها و کلید واژهای جستجوی در رشته علمی
- ایمیل و مکاتبات الکترونیکی پایدار باز کردن حساب کاربری[۱۸]
- ذخیره‌سازهای برخط و برون خط[۱۹]

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجو معلمان:

- عملکرد اساسی انواع سخت افزارها از قبیل رایانه، لپ تاپ، پرینتر، اسکنر، و دستگاه‌های دستی را نمایش داده و در مورد آن‌ها بحث و گفتگو نمایند.
- وظایف اصلی پردازشگر کلمات در کلاس نمایش و توضیح داده شود.
- با استفاده از وان‌نوت از موارد مورد نیاز یادداشت‌برداری نماید.
- نمایش چگونگی بکارگیری پردازشگر کلمات درفرآیند آموزش بکار گرفته و نمایش داده شود.
- تولید سند متنی با استفاده از پردازشگر کلمات که در آن وظایف پردازشگر لغات را برای تولید یک سند نشان دهد.
- به انتخاب و با استفاده از منابع دیجیتال مربوط به رشته خود یک ارائه تهیه و در کلاس اجرا نمایند و بهبود آن توسط گروه همتا مورد ارزیابی قرار گیرد.
- یک نمایش ترسیمی ایجاد نموده و به اشتراک بگذارند.
- با استفاده از یک مرورگر به یک سایت مردمی دسترسی یابند.
- بکارگیری موتور جستجو را نمایش داده ، در مورد کلید واژهای یک جستجوی ساده بحث شود و یک نمونه جستجو انجام و نتایج نشان داده شود نمایش داده شود
- با استفاده از کلید واژگان رشته خود برای موضوع مورد نظر وب سایت‌ها را جستجو نمایند و در مورد راهبردهای انتخاب کلید واژگان مورد استفاده با گروه بحث نمایند
- چگونگی ایجاد و بکارگیری حساب کاربردی ایمیل نمایش داده و یک حساب کاربری ایمیل ایجاد و تعدادی پیغام های ایمیلی را به همتایان خود در کلاس ارسال نمایند.
- سند متنی ایجاد شده در فعالیت قبلی را به صورت برخط و برون خط در ذخیره سازهای مربوطه ذخیره نماید.

سخت افزارها، نرم‌افزارهای و سیستم‌عامل‌های آموزشی

---

[۱۷] *Onenote*

[۱۸] صندوق‌های پست الکترونیک برخط (مانند یاهو) و برون خط (آت لوک و تاندر برد)، آشنایی با توانایی‌ها و ابزارهای صندوق پست الکترونیک مانند، تعیین قلم و اندازه، راست، میان و چپ چین نمودن، امضاء، ایجاد زمینه، الصاق فایل، ایجاد گروه، مسدود کردن اپسم یا ایمیل های ناخواسته و... ذخیره نامه‌ها و الصاقیات در پوشه‌های صندوق پست الکترونیک.

[۱۹] *Online and Offline*

- معرفی سخت افزارهای آموزشی و سخت افزارهای خاص رشته
- معرفی نرم افزارهای آموزش، تمرین و تکلیف ، نمایش عملکرد مخصوص رشته درسی و تشریح اهداف در راستای کسب دانش توسط دانش‌آموزان از موضوعات درسی
- معرفی چند نمونه سیستم عامل متن باز[۲۰] آموزشی (در صورت وجود در رشته مورد نظر معرفی گردد)[۲۱]

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجو معلمان:

- کار با سخت افزارهای آموزشی و سخت افزارهای خاص رشته را نمایش دهند و در مورد قابلیت‌های آن در کلاس بحث نمایند.
- از طریق جستجو در اینترنت سخت افزارهای آموزشی جدیدی را شناسایی و به کلاس معرفی نمایند.
- بسته‌های متنوعی از نرم افزارهای آموزش، تمرین و تکلیف در رشته مربوطه را شناسایی و در کلاس معرفی و نحوه کار را نمایش دهند.
- توضیح و بحث کلاسی در مورد چگونگی کاربرد نرم افزارها برای یک موضوع خاص دانشی توضیح داده شده و در کلاس بحث شود.
- بسته‌های نرم افزاری رشته و تشریح چگونگی استفاده در جهت کسب دانش در رشته و موضوع خاص مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرند و مورد قضاوت قرار گیرند.
- یک نمونه سیستم عامل آموزشی متناسب با رشته درس خود را در کلاس معرفی، نصب و ویژگی‌های آن نمایش داده شود.

کاربرد نرم‌افزارهای آموزشی در برنامه درسی

- تعیین جایگاه بسته‌های نرم افزاری آموزشی و منابع مبتنی بر فاوا در برنامه درسی رشته، (ارزیابی صحت و قرار گیری آن‌ها مطابق با استانداردهای برنامه درسی و تطابق با نیازهای خاص و ویژه‌ی دانش‌آموزان)

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجو معلمان :

- با جستجو در وب سایت‌ها و کاتالوگ‌ها، نرم افزارهای مناسب برای تهیه LO[۲۲] های رشته خود را شناسایی نموده
- در مورد انطباق استانداردهای برنامه درسی با نرم افزارهای آموزشی رشته مورد نظر بحث نمایند.
- بسته های نرم‌افزاری از نظر صحت مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرند.
- چگونگی ورود نرم‌افزارها و بسته‌های آموزش الکترونیکی در برنامه درسی را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهند.
- معیارهای مناسبی برای تجزیه و تحلیل و ارزیابی نرم‌افزارهای آموزشی ارائه دهند.

فصل ۳: برنامه درسی و ارزشیابی

شایستگی

دانش پایه		
سطح ۱	**سطح ۲**	**سطح ۳**
با آگاهی در مورد استانداردهای برنامه درسی رشته درسی خود و راهبردهای استاندارد ارزشیابی، حداقل سه روش برای تلفیق فاوا در	با آگاهی در مورد استانداردهای برنامه درسی رشته درسی خود و راهبردهای استاندارد ارزشیابی، پنج روش برای تلفیق فاوا در برنامه	با آگاهی در مورد استانداردهای برنامه درسی رشته درسی خود و راهبردهای استاندارد ارزشیابی، روش‌ها و راه‌های

۲۰ *Open source*

[۲۱] به عنوان نمونه در آموزش ابتدایی : *Edubuntu*، *UKnow۴Kids*، *OLPC*، *Qimo ۴ Kids*، *Uberstudent*، *OpenSuse-Edu*، *Guadalinux-Edu*، *Fedora Education Spin*، *Debian-Edu*، *Ubermix*، *Sugar*، *DoudouLinux*

۲۲ *Learning Object*

برنامه درسی رشته خود را ارائه نماید	درسی رشته خود را ارائه نماید	گوناگون و متنوعی برای تلفیق فاوا در برنامه درسی رشته خود را ارائه نماید

متناسب سازی نرم‌افزارها و برنامه‌های کاربردی با استانداردهای برنامه درسی رشته مربوطه

- استانداردهای برنامه‌های درسی رشته علمی مربوطه
- چگونگی تطابق استانداردها با بسته‌های نرم‌افزاری و برنامه‌های کاربردی ویژه‌ی آن رشته (حمایت استانداردها توسط برنامه‌های کاربردی)
- راهبردها و روش‌های تلفیق فاوا (نرم افزارها و برنامه‌های کاربردی) در برنامه درسی رشته مربوطه

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجو معلمان:

- تعدای از بسته‌های نرم افزاری ویژه رشته درسی خود را انتخاب نموده و استانداردهای برنامه درسی رشته علمی را که با این بسته نرم‌افزاری مطابقت دارد، را شناسایی نموده
- راهبردهایی را برای تلفیق بسته‌های نرم‌افزاری متفاوت در برنامه درسی مربوطه ارائه دهد.
- در مورد چگونگی و معیارهای حمایت این استانداردها توسط برنامه‌های کاربردی در کلاس بحث نمایند.

فصل ٤ : پداگوژی[۲۳]

شایستگی

تلفیق فناوری		
سطح ۱	**سطح ۲**	**سطح ۳**
با آگاهی در مورد اینکه کجا، باچه کسانی، چه زمانی (چه زمانی نه) و چگونه می‌تواند فاوا را برای فعالیت های کلاسی و ارائه های خود بکار گیرد، حداقل سه مورد از این موارد را در موقعیت‌های یادگیری خاص پیشنهاد نماید.	با آگاهی در مورد اینکه کجا، باچه کسانی، چه زمانی (چه زمانی نه) و چگونه می‌تواند فاوا را برای فعالیت های کلاسی و ارائه های خود بکار گیرد، حداقل ۵ مورد از این موارد را در موقعیت‌های یادگیری خاص پیشنهاد نماید.	با آگاهی در مورد اینکه کجا، باچه کسانی، چه زمانی (چه زمانی نه) و چگونه می‌تواند فاوا را برای فعالیت های کلاسی و ارائه های خود بکار گیرد، فهرستی از این موارد را در موقعیت‌های یادگیری خاص تهیه نماید.

فاوا در آموزش

- مروری بر رویکردهای یادگیری چهره به چهره، برخط و ترکیبی و موارد کاربرد در رشته درسی
- فاوا و بهبود و تکمیل راهبردهای یاددهی- یادگیری در رشته درسی[۲٤]
- متناسب‌سازی فعالیت‌های فاوا با طرح درس (برای توسعه و بهبود یادگیری دانش موضوع درسی)
- پشتیبانی از آموزش با نرم افزارهای ارائه و منابع دیجیتال

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجو معلمان:

- در مورد مزایا و محدودیت‌های رویکردهای یادگیری چهره به چهره و برخط در کلاس بحث شود و نتایج بدست آمده با رویکرد ترکیبی مقایسه گردد.
- یک نمونه فعالیت که در آن‌ها کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات فرآیند تدریس در کلاس‌های درس را تکمیل می‌نماید، طراحی نموده و در کلاس درس اجرا نموده و توسط گروه همتایان ارزیابی گردد.

[۲۳] پیش نیاز این بخش آگاهی از راهبردهای یاددهی-یادگیری است

[۲۴] توضیحات مدرس در مورد این‌که چگونه بکارگیری فاوا و انواع خاص نرم افزار می‌تواند به معلمان کمک نماید یادگیری دانش رشته درسی در دانش‌آموزان را بهبود دهند..

- یک نمونه طرح درس ترکیبی که نرم افزارهای آموزشی، تمرین و تکلیف در آن جای داده شده باشد و یک نمونه طرح درس برخط، طراحی گردد و موارد کاربرد هر کدام در کلاس توضیح داده شود.
- طرح درس‌های مربوطه را بین گروه همتایان به اشتراک گذاشته و پیشنهادات ارائه شده جهت بهبودآن طراحی را دریافت و اعمال نمایند.
- طرح درس بهبود یافته با استفاده از نرم افزارهای ارائه را در کلاس ارائه دهند.
- چگونگی بکارگیری نرم افزارهای ارائه و سایر رسانه های دیجیتال در پشتیبانی از روش سخنرانی نمایش دهند.
- نمونه‌های متنوعی از ارائه‌های آموزشی تقویت شده با فاوا را برای موقعیت‌های یادگیری خاص تهیه نمایند.

فصل ۵: سازمان بندی و مدیریت

شایستگی

کلاس استاندارد		
سطح ۱	**سطح ۲**	**سطح ۳**
با استفاده از فاوا یک فعالیت را برای کل کلاس (کلاس در قالب یک گروه بزرگ) به گونه‌ای سازمان بندی نماید که همه دانش‌آموزان به طور عادلانه به تجهیزات و امکانات فراهم شده، دسترسی داشته باشند.	با استفاده از فاوا یک فعالیت را برای گروه‌های کوچک کلاسی به گونه‌ای سازمان بندی نماید که همه دانش‌آموزان به طور عادلانه به تجهیزات و امکانات فراهم شده، دسترسی داشته باشند.	با استفاده از فاوا چندین فعالیت‌های را به صورت فردی به گونه‌ای سازمان بندی نماید که همه دانش‌آموزان به طور عادلانه به تجهیزات و امکانات فراهم شده، دسترسی داشته باشند.

مدیریت فاوا در کلاس درس

- تلفیق آزمایشگاه رایانه در فعالیت‌های مدوام یادگیری و روش‌های مختلف آزمایشگاه رایانه (برای تکمیل آموزش‌های کلاسی متناسب با رشته درسی)
- چگونگی مدیریت منابع مکمل فاوا (به صورت فردی و یا گروه‌های کوچک دانش آموزی در کلاس درس بدون ایجاد اختلال در سایر فعالیت‌های کلاسی)

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجو معلمان:

- نمونه هایی از روش‌های مختلف آزمایشگاه رایانه (یا مجموعه‌ای از لپ تاپ های کلاسی) که می‌توانند برای تکمیل آموزش کلاسی مورد استفاده قرار گیرند، طراحی نموده و در مورد آن‌ها بحث نماید و طرح درس‌هایی که شامل استفاده از فعالیت‌های آزمایشگاه رایانه است را طراحی نمایند.
- مثال‌هایی از روش‌های متنوع که منابع فاوای محدود کلاسی می‌توانند به صورت فردی، دو نفری یا گروهی برای تکمیل فرآیند آموزش مورد استفاده قرار گیرند را ارائه و در مورد آن بحث نماید و طرح درس‌هایی را که شامل استفاده از فاوا برای تکمیل فرآیند آموزش کلاسی است، طراحی و تهیه نمایند.

سازمان بندی تجهیزات در کلاس درس

- بررسی قرارگیری و چینش اجتماعی (مناسب و نامناسب) برای بکارگیری فناوری‌های گوناگون (فردی، دو نفره ، گروه‌های کوچک و یا بزرگ متناسب با رشته و سن دانش‌آموزان)

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجو معلمان:

- فناوری‌های نرم افزاری و سخت افزاری گوناگون را شناسایی نموده و در مورد چینش‌های متناسب دانش‌آموزان برای کاربردهای آموزشی (فردی، دو نفره ، گروه های کوچک و گروه‌های بزرگ) در رشته بحث نمایند.

فصل٦: یادگیری حرفه‌ای معلم

شایستگی

سواد دیجیتال		
سطح ۱	**سطح ۲**	**سطح ۳**
با استفاده از مهارت‌های فناورانه و دانش کافی، حداقل پنج منبع وب مورد نیاز را برای بدست آوردن موضوعات درسی اضافی و دانش پداگوژیکی در جهت یادگیری حرفه‌ای خود شناسایی نموده و فهرستی از آن‌ها تهیه نماید.	با استفاده از مهارت‌های فناورانه و دانش کافی، حداقل ده منبع وب مورد نیاز را برای بدست آوردن موضوعات درسی اضافی و دانش پداگوژیکی در جهت یادگیری حرفه‌ای خود شناسایی نموده و فهرستی از آن‌ها تهیه نماید.	با استفاده از مهارت‌های فناورانه و دانش کافی، منابع وب مورد نیاز متعددی را برای بدست آوردن موضوعات درسی اضافی و دانش پداگوژیکی در جهت یادگیری حرفه‌ای خود شناسایی نموده و فهرستی از آن‌ها تهیه نماید و به گروه همتا ارائه دهد.

توسعه دانش موضوعی و پداگوژی با استفاده از منابع فاوا

- چگونگی افزایش بهره‌وری حرفه‌ای با استفاده از منابع فاوا و ارائه مثال‌هایی در این مورد (بیان چند نمونه اقدام پژوهی یا مقاله و تجربه در این مورد)
- فاوا منبعی برای کسب دانش موضوعی و دانش پداگوژی (ارائه مثال‌هایی در این مورد مانند موضوعات دانشی جدید و تحولات جدید در دانش پداگوژی)

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجو معلمان:

- فهرستی از وظایف و کارهای مختلف معلمی که منابع فاوا موجب افزایش راندمان بالاتر آن‌ها می‌شود تهیه نمایند
- چند نمونه از وظایف کلاسی که استفاده از رایانه، لپ تاپ و دستگاه‌های دستی و قابل حمل و نرم افزارهایی مانند پردازشگر لغات، بلاگ‌ها و ویکی‌ها و سایر ابزارهای ارتباطی کمک به افزایش کارایی آن‌ها می‌گردد نمایش دهند.
- در مورد منابع گوناگون فاوا که می‌توانند از آن‌ها برای افزایش دانش موضوعات درسی و دانش پداگوژی استفاده نمایند بحث نمایند.
- اهداف یادگیری حرفه‌ای شخصی خود را شناسایی و تعیین نمایند و طرحی برای استفاده از ابزارهای متنوع فاوا برای نیل به اهداف خود ایجاد نمایند (مانند مرورگرهای وب، فناوری‌های ارتباطی) و طرح را در کلاس به همتایان خود ارائه دهد.

مسائل امنیتی در بکارگیری فاوا و حرفه‌ی معلمی

- شناسایی و مدیریت مسائل امنیتی اینترنت شامل: زورگویی‌های سایبری[۲۵]، انجمن های ارتباطی، مسائل حفظ حریم خصوصی و دزدی اطلاعات، ویروس ها، کلاهبرداری، اسپم، کوکی ها، پاپ آپ. حقوق مالکیت معنوی، کپی رایت، محتواهای نامناسب. شهروندی دیجیتال؛ قوانین و مقررات ایمیل. اخلاق. الزامات قانونی. محرمانه بودن اطلاعات شخصی. مسائل مربوط به رمز عبور، به روز رسانی نرم‌افزارها و برنامه‌های کاربردی و سیستم‌عامل‌ها

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجو معلمان:

- گزارش‌هایی در مورد هر یک از موارد بالا تهیه و در کلاس ارائه و به بحث بگذارند
- راهبردها و روش‌هایی برای شناسایی، مدیریت و مقابله با مسائل امنیتی را معرفی و بکارگیری یکی از این راهبردها را به صورت عملی نمایش دهند.

مسائل اخلاقی و قانونی در بکارگیری فاوا و حرفه‌ی معلمی

- آشنایی با مسائل قانونی در دسترسی و استفاده از اطلاعات
- مروری بر معیارهای اخلاقی در بهره‌گیری از منابع فاوا (سرقت علمی، قانون مالکیت معنوی و فکری، و قانون Copy Right)

[۲۵] cyber bullying **مانند** Ransom wares!

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجو معلمان:

- با جستجو در اینترنت، شواهدی در مورد پیامدهای عدم رعایت قوانین رایانه‌ای در کلاس ارائه گردد.
- در مورد پیامدهای منفی ومثبت رعایت /عدم رعایت اخلاق در استفاده از منابع فاوا توسط معلم بر دانش‌آموزان بحث شود

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

- سخنرانی-نمایشی
- آزمایشگاه
- پروژه
- کشفی (کاوشکری+ آزمایشگاه) فردی و گروهی
- حل مسئله
- حل خلاق مسئله
- پرسش‌ها و پاسخ‌های هدایت شده و مباحثه
- طوفان مغزی
- و.....

حداقل امکانات سخت و نرم افزاری

- منابع اطلاعاتی مکتوب یا برخط
- شبکه آزمایشگاهی (آزمایشگاه رایانه) مجهز به اینترنت پرسرعت
- دیتا پروژکتور ، صفحه نمایش، رایانه، تخته هوشمند
- انواع رسانه‌های قابل در دسترس
- امکانات لازم برای تهیه رسانه آموزشی مورد نظر مدرس
- نرم افزار بسته آفیس، ورژن‌های جدید (ترجیحا اصلی)
- رایانه با انواع سیستم‌های عامل
- دیتا پروژکتور ، صفحه نمایش، رایانه، تخته هوشمند
- تلفن‌های همراه با انواع سیستم‌های عامل (تلفن‌های دانشجویان)
- نرم افزارهای windows, Mac, Linux
- انواع ذخیره کننده‌های برون خط
- چند رایانه که به اینترنت متصل نباشد و از طریق یکی از شیوه‌های رایج و قابل دسترس قابلیت اتصال به اینترنت را داشته باشد (با خط تلفن (از طرق دایال آپ، $ADSL^{+}$ به صورت lan یا wireless) کارت دیتا، Wimax
- حداقل یک پردازشگر موجود در بازار
- سخت افزارهای داخلی و خارجی و جانبی رایانه
- انواع موبایل، تبلت، لپ‌تاپ و رابط OTG
- نرم‌افزارها، سخت‌افزارها و سیستم‌عامل‌های آموزشی مربوط به رشته
- برای نرم افزارها و سیستم‌عامل‌های مخصوص کودکان استثنایی می‌تواند مواردی چون Vinux[۲۶], Deaf Apps[۲۷] (for chat) را پیشنهاد نمود.

[۲۶] ***http://distrowatch.com/table.php?distribution=vinux***

- نرم افزارهای

Flash, Photoshop, paint, DVD cutter, sound recorder , sound cutter, concept mapping or mind mapping, Simulators

- امکانات لازم برای راه اندازی شبکه شامل:

Cross cable, Wi-Fi, Bluetooth, Hub, Switch, Router, IPS, IDS, Firewall

- حداقل ۲ رایانه و یا لپ تاپ (در مورد لپ تاپ‌ها مجهز بهBluetooth) برای هر گروه
- فیلم و کلیپ های نمونه در زمینه کاربرد سخت افزار های آموزشی
- بروشورهای معرفی سخت‌افزارها
- نرم افزارهای و سیستم عامل‌های آموزشی گروه‌های مربوطه به انتخاب گروه
- راهنمای نرم‌افزارهای مربوطه
- سخت افزارها و نرم افزارهای لازم برای ضبط و ویرایش صدا و تصویر و فیلم دیجیتال
- نرم‌افزارهای شبیه ساز متناسب با رشته
- نرم‌افزارهای LMS، CMS، LCMS

٤. منابع آموزشی

۱. مهرمحمدی، محمود و نفیسی، عبدالحسین (۱۳۸۳)، تدوین سیاست های راهبردی فناوری اطلاعات و ارتباطات در آموزش و پرورش.
۲. علی‌آبادی، خدیجه (۱۳۹۰) مقدمات تکنولوژی آموزشی، تهران، انتشارات دانشگاه پیام نور
۳. محمدی داود، احدیان، محمد، رمضانی، عمران (۱۳۹۰) مقدمات تکنولوژی آموزشی، تهران، آییژ.

٥. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

در ارزشیابی هر واحد درسی دو الی سه نوع ارزشیابی انجام خواهد شد. ۱- ارزشیابی ورودی یا تشخیصی در فاوا ۱ که در بخش مهارت های اساسی فاوا برای تعیین سطح کلاس و استفاده بهینه از زمان به منظور ایجاد و یا تقویت مهارت‌ها صورت می‌گیرد، ۲- ارزشیابی تکوینی که در حین فرآیند آموزش و در طول کلاس انجام می‌گیرد که در هر بخش مواردی به عنوان پیشنهاد در فعالیت‌های عملکردی و یادگیری پیشنهاد شده که می‌توانند بخشی از این ارزشیابی را تشکیل دهند و ۳- ارزشیابی نهایی یا پایانی که پیشنهاد می‌گردد ۱۰ نمره از نمره نهایی به ارزشیابی تکوینی و ۱۰ نمره به پروژه پایانی اختصاص یابد که در اجرای آن دانشجو معلم ملزم به رعایت تمامی موارد مورد آموزش در آن واحد درسی (فاوا ۱ الی ۳) می‌باشد و مدرس مربوطه موضوع آن را با توجه به سال تحصیل دانشجو معلم، دانش و مهارت موضوعی و مهارت حرفه‌ای دانشجو معلم تعیین می‌نماید.

٦. پیوست‌ها

- **شبکه**

شبکه و شبکه سازی

* تعریف شبکه
* دلایل شبکه سازی، مزایا و محاسن ایجاد شبکه
* تاریخچه شبکه
* معرفی بزرگترین شبکه
* سلسه مراتب ایجاد شبکه و مولفه‌های شبکه
* cable, Wifi, Bluetooth, Hub, Switch, Router, IPS, IDS, Firewall, DNS Server, Mail Server

---

[۲۷] (نرم افزارهای مخصوص ناشنوایان در ***https://play.google.com/store/apps/details?id=com.successfulmatch.deafs&hl=en*** گوگل پلی)

ایجاد یک شبکه کوچک (دو یا سه کاربر) با استفاده از امکانات موجود، ***Wi-Fi, Bluetooth, cable***
شبکه‌های اجتماعی

- **سیستم عامل های دانش‌آموزی**

به عنوان نمونه موارد زیر با هایپر لینک مربوطه آورده شده‌اند.

به عنوان نمونه در آموزش ابتدایی :

Edubuntu ،UKnow۴Kids ،OLPC ،Qimo ۴Kids ،Uberstudent ،OpenSuse-Edu ،Guadalinux-Edu ،Fedora

Education Spin ،Debian-Edu ،Ubermix ،Sugar ،DoudouLinux

سرفصل درس «کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات در فعالیت‌های پرورشی ۲»

۱.معرفی درس و منطق آن

زندگی بشر در عصر کنونی به گونه‌ای با فناوری اطلاعات و ارتباطات عجین شده است، که برخورداری از ابعاد گوناگونی از سواد از جمله سواد اطلاعاتی، سواد رسانه ای، سواد رایانه، سواد فناوری، سواد دیجیتال، سواد اینترنتی، یک ضرورت در زندگی محسوب می‌گردد. ضرورت توجه به فناوری اطلاعات و ارتباطات موجب گردیده است که آموزش ان در آموزش‌های رسمی وارد گردد. لذا آشنایی و بهره‌مندی از این بعد سواد یکی از نیازهای دانش‌آموزان امروز وشهروندان فردا است. از این‌رو معلمان که وظیفه آماده سازی دانش‌آموزان را برای ورود به عرصه زندگی دارند، خود نیز باید ضمن برخورداری از شایستگی‌ها و سواد لازم در حوزه‌ی فناوری اطلاعات و ارتباطات، از این ظرفیت در آموزش‌های خود بهره گیرند و با تلفیق این فناوری در فرصت‌های یاددهی- یادگیری علاوه بر بهره‌گیری از افزایش و بهبود کارآیی آموزش ، دانش‌آموزان را آموزش دهند که چگونه خود را برای استفاده صحیح از فرصت‌های پیش‌آمده بواسطه این فناوری در زندگی آماده کنند.

مشخصات درس نوع درس: کارگاهی تعداد واحد: ۱ واحد کارگاهی زمان درس: هر واحد ۴۸ پیشنیاز: کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات ۱	نام درس: **کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات در فعالیتهای پرورشی ۲** **اهداف/ پیامدهای یادگیری:** جدول شایستگی‌ها دانشجو معلمان در ۶ **مولفه ۱- درک *ICT* در آموزش ، ۲- برنامه درسی و ارزشیابی ، ۳- پداگوژی ، ٤- *ICT*، ٥-سازمان بندی و مدیریت و ٦- یادگیری حرفه ای معلم در سواد فناوری[۲۸] به شرح جدول زیر می‌باشد.**

ملاک ها	سطح ۱ (سواد فناوری)	سطح ۲ (تعمیق دانش)	سطح ۳ (تولید دانش)
درک *ICT* در آموزش	**درک سیاست‌ها**		
	سطح ۱	**سطح ۲**	**سطح ۳**
	با داشتن دانش عمیق از سیاست‌های ملی و اولویت های اجتماعی، درجهت حمایت از این سیاست‌ها، **حداقل ۳ نمونه فعالیت‌هایی کلاسی** (مبتنی بر فاوا) **را طراحی نماید.**	با داشتن دانش عمیق از سیاست‌های ملی و اولویت های اجتماعی، درجهت حمایت از این سیاست‌ها، **حداقل ۳ نمونه فعالیت‌هایی کلاسی (مبتنی بر فاوا) را طراحی و سپس با توجه ارزیابی گروه همتا و**	با داشتن دانش عمیق از سیاست‌های ملی و اولویت های اجتماعی، درجهت حمایت از این سیاست‌ها، **چندین فعالیت کلاسی (مبتنی بر فاوا) را طراحی، اصلاح، و پیاده سازی نماید.**

[۲۸] سواد فناوری : استفاده از فاوا برای یادگیری کارآتر و موثرتر

		خود طراحی مورد نظر را مورد اصلاح قرار دهد.	
مهارت‌های فاوا	**ابزارهای پیچیده**		
	سطح ۱	**سطح ۲**	**سطح ۳**
	ضمن آگاهی در مورد انواع ابزارها و برنامه‌های کاربردی ویژه موضوع درسی خود، **یک موقعیت** مسئله محور را طراحی نمایند که در آن با استفاده‌ی منعطفانه‌ی فاوا از جمله منابع شبکه به دانش آموزان در جهت دسترسی به اطلاعات و برقراری ارتباط با کارشناسان خارج از مدرسه برای تجزیه و تحلیل مسئله انتخاب شده کمک نماید.	ضمن آگاهی در مورد انواع ابزارها و برنامه‌های کاربردی ویژه موضوع درسی خود، **یک موقعیت‌های مسئله محور و یک موقعیت پروژه محور** را طراحی نمایند که بتوانند در آن‌ها با استفاده‌ی منعطفانه‌ی فاوا (از جمله منابع شبکه در جهت کمک به همکاری دانش‌آموزان، دسترسی به اطلاعات و برقراری ارتباط با کارشناسان خارج از مدرسه برای تجزیه و تحلیل مسائل انتخاب شده) پروژه‌های فردی و گروهی دانش‌آموزی را پیاده‌سازی نموده و بر آن‌ها نظارت نماید.	ضمن آگاهی در مورد انواع ابزارها و برنامه‌های کاربردی ویژه موضوع درسی خود، **موقعیت‌های متنوع مسئله و پروژه محوری** را طراحی نمایند که بتوانند در آن‌ها با استفاده‌ی منعطفانه‌ی فاوا (از جمله منابع شبکه در جهت کمک به همکاری دانش‌آموزان، دسترسی به اطلاعات و برقراری ارتباط با کارشناسان خارج از مدرسه برای تجزیه و تحلیل مسائل انتخاب شده) پروژه‌های فردی و گروهی دانش‌آموزی پیاده‌سازی نموده و بر آن‌ها نظارت نماید.
برنامه درسی و ارزشیابی	**کاربرد دانش**		
	سطح ۱	**سطح ۲**	**سطح ۳**
	ضمن برخورداری از دانش عمیق در مورد موضوع رشته خود و توانایی بکارگیری منعطفانه‌ی آن در موقعیت‌های گوناگون، با استفاده از فاوا، حداقل **یک مسئله پیچیده** در رشته درسی برای دانش‌آموزان طراحی نماید و **راه حل‌های ارائه شده توسط دانش‌آموزان را در پاسخ به این مسئله مورد**	ضمن برخورداری از دانش عمیق در مورد موضوع رشته خود و توانایی بکارگیری منعطفانه‌ی آن در موقعیت‌های گوناگون، با استفاده از فاوا، **یک مسئله پیچیده در** رشته درسی برای دانش‌آموزان را به گونه‌ای طراحی نماید که **راه حل (های) ارائه شده برای مسائل، درک دانش‌آموزان از مسئله را**	ضمن برخورداری از دانش عمیق در مورد موضوع رشته خود و توانایی بکارگیری منعطفانه‌ی آن در موقعیت‌های گوناگون، با استفاده از فاوا، **مسائل پیچیده‌ای** در رشته درسی را برای دانش‌آموزان به گونه‌ای طراحی نماید که **راه حل‌های ارائه شده برای مسائل، درک دانش‌آموزان**

	ارزیابی قرار دهد.	**مورد اندازه‌گیری قرار دهد.**	**از مسائل را مورد اندازه‌گیری قرار دهد.**
پداگوژی	**حل مسائل پیچیده**		
	سطح ۱	**سطح ۲**	**سطح ۳**
	دو تکلیف مسئله محور (آموزش دانش‌آموز محور) و پروژه‌ی گروهی دانش آموزی مبتنی بر فاوا را تعریف و طراحی نماید **و ضمن طرح مسائل در گروه همتا با استفاده از نظرات ارزیابانه آن‌ها، طراحی خود را مورد اصلاح قرار دهد.**	**دو تکلیف مسئله محور** (آموزش دانش‌آموز محور) و پروژه‌ی گروهی دانش آموزی مبتنی بر فاوا را تعریف و طراحی نموده و **ضمن اصلاح طرح خود، مراحل پیاده‌سازی طرح را تشریح نماید.**	**چندین تکلیف مسئله محور** (آموزش دانش‌آموز محور) و پروژه‌ی گروهی دانش آموزی مبتنی بر فاوا را تعریف و طراحی نماید و **مراحل طراحی، پیاده‌سازی و و ارائه راه حل‌ها توسط دانش‌آموزان در تکالیف مسئله محور و پروژه‌های گروهی را مورد نظارت و ارزیابی قرار دهد.**
سازمان بندی و مدیریت	**گروه‌های مشارکتی**		
	سطح ۱	**سطح ۲**	**سطح ۳**
	یک محیط یادگیری انعطاف پذیری را در کلاس درس طراحی نمایدکه در آن قادر **به تلفیق فعالیت‌های دانش‌آموز محور** و بکارگیری منعطفانه فناوری برای حمایت از این فعالیت باشد.	**یک محیط یادگیری** انعطاف پذیری را در کلاس درس خلق نمایدکه در آن قادر به **تلفیق فعالیت‌های دانش‌آموز محور** و بکارگیری منعطفانه فناوری برای حمایت از این فعالیت **و همکاری گروهی** باشد.	**محیط های یادگیری** انعطاف پذیری را در کلاس درس خلق نمایدکه در آن قادر به تلفیق **فعالیت‌های دانش‌آموز محور و بکارگیری منعطفانه فناوری برای حمایت از این فعالیت‌ها و همکاری گروهی** باشد.
یادگیری حرفه‌ای معلم	**مدیریت و راهنمایی**		
	سطح ۱	**سطح ۲**	**سطح ۳**
	با استفاده از مهارت و دانش لازم **یک پروژه پیچیده** در راستای یادگیری حرفه‌ای را طراحی نماید که در آن‌ها همکاری با سایر معلمان، و	با استفاده از مهارت و دانش لازم **دو پروژه پیچیده** را در راستای یادگیری حرفه‌ای ایجاد و مدیریت نماید که در آن‌ها همکاری با سایر معلمان، و استفاده از شبکه ها	ب با استفاده از مهارت و دانش لازم **پروژه های پیچیده‌ای** را در راستای یادگیری حرفه‌ای ایجاد و مدیریت نماید که در آن‌ها همکاری با سایر معلمان، و استفاده

	استفاده از شبکه ها برای دستیابی به اطلاعات همکاران و کارشناسان خارج مدنظر قرار گرفته شده باشد.	برای دستیابی به اطلاعات همکاران و کارشناسان خارج مدنظر قرار گرفته شده باشد.	از شبکه ها برای دستیابی به اطلاعات همکاران و کارشناسان خارج مدنظر قرار گرفته شده باشد.

۲.فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

کاربرد فاوا در رشته علمی ۲

فصل۱: در ک فاوا در آموزش

شایستگی

درک سیاست‌ها		
سطح ۱	**سطح ۲**	**سطح ۳**
با داشتن دانش عمیق از سیاست‌های ملی و اولویت های اجتماعی، درجهت حمایت از این سیاست‌ها، حداقل ۳ نمونه فعالیت‌هایی کلاسی (مبتنی بر فاوا) را طراحی نماید.	با داشتن دانش عمیق از سیاست‌های ملی و اولویت های اجتماعی، درجهت حمایت از این سیاست‌ها، حداقل ۳ نمونه فعالیت‌هایی کلاسی (مبتنی بر فاوا) را طراحی و سپس با توجه ارزیابی گروه همتا و خود طراحی مورد نظر را مورد اصلاح قرار دهد.	با داشتن دانش عمیق از سیاست‌های ملی و اولویت های اجتماعی، درجهت حمایت از این سیاست‌ها، چندین فعالیت کلاسی (مبتنی بر فاوا) را طراحی، اصلاح، و پیاده سازی نماید.

درک سیاست‌های آموزشی در باره‌ی فاوا در تدریس

- فرصت ها و موانع در اجرای فعالیت‌های مبتنی بر فاوا
- معرفی نمونه‌هایی از مسائل واقعی به هنگام پیاده سازی فعالیت‌های کلاسی رشته درسی مبتنی بر فاوا در مدرسه
- تجزیه و تحلیل مزایا و معایب روش‌های مختلف برای اجرای اهداف سیاست های فاوا

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجو معلمان:

- یک نمونه از اسناد مربوط به سیاست‌های فاوا را تجزیه و تحلیل نموده و تاثیرات بالقوه آن را بر یادگیرنده و جنبه‌های متفاوت کار معلمان تعیین کنند
- در مورد اصول بکارگیری فاوا در آموزش و پرورش توضیح داده و این اصول را مورد و تجزیه و تحلیل قرار دهند
- در مورد چگونگی جای دادن این اصول در فرآیند آموزش پیشنهاداتی ارائه گردد
- مسائلی که با اجرای این اصول ایجاد می‌گردد مورد تجزیه و تحلیل قرار داده و در مورد چگونگی اداره و نظارت بر مسائل راهکارهایی ارائه دهند.

فصل۲: مهارت‌های فاوا

شایستگی

ابزارهای پیچیده		
سطح ۱	**سطح ۲**	**سطح ۳**
ضمن آگاهی در مورد انواع ابزارها و برنامه‌های کاربردی ویژه موضوع درسی	ضمن آگاهی در مورد انواع ابزارها و برنامه‌های کاربردی ویژه موضوع درسی خود، یک	ضمن آگاهی در مورد انواع ابزارها و برنامه‌های کاربردی ویژه موضوع درسی خود، موقعیت‌های

خود، یک موقعیت مسئله محور را طراحی نمایند که در آن با استفاده‌ی منعطفانه‌ی فاوا از جمله منابع شبکه به دانش آموزان در جهت دسترسی به اطلاعات و برقراری ارتباط با کارشناسان خارج از مدرسه برای تجزیه و تحلیل مسئله انتخاب شده کمک نماید.	موقعیت‌های مسئله محور و یک موقعیت پروژه محور را طراحی نمایند که بتوانند در آن‌ها با استفاده‌ی منعطفانه‌ی فاوا (از جمله منابع شبکه در جهت کمک به همکاری دانش‌آموزان، دسترسی به اطلاعات و برقراری ارتباط با کارشناسان خارج از مدرسه برای تجزیه و تحلیل مسائل انتخاب شده) پروژه‌های فردی و گروهی دانش‌آموزی را پیاده‌سازی نموده و بر آن‌ها نظارت نماید.	متنوع مسئله و پروژه محوری را طراحی نمایند که بتوانند در آن‌ها با استفاده‌ی منعطفانه‌ی فاوا (از جمله منابع شبکه در جهت کمک به همکاری دانش‌آموزان، دسترسی به اطلاعات و برقراری ارتباط با کارشناسان خارج از مدرسه برای تجزیه و تحلیل مسائل انتخاب شده) پروژه‌های فردی و گروهی دانش‌آموزی پیاده‌سازی نموده و بر آن‌ها نظارت نماید.

کاربرد فاوا در طراحی و مدیریت یادگیری مشارکتی و پروژه محور دانش‌آموزان

- معرفی بسته‌های نرم افزاری متن باز متناسب با رشته خود و نرم افزارهای تولید محتوا
- ویژگی منابع وب (صحت مطالب و سودمندی منابع وب) مورد استفاده در یادگیری‌های مسئله محور و پروژه محور در رشته علمی.
- آشنایی با انواع وب‌های آموزشی (I، II و معنایی) و ویژگی‌های (مزایا و محدودیت‌های) هر کدام
- طراحی فعالیت‌های مسئله محور و پروژه محور مبتنی بر یکی از انواع وب
- طراحی مواد آموزشی با استفاده از محیط نوشتاری[۲۹] یا ابزار های خاص برخط
- معرفی شبکه یا نرم افزار مناسب برای مدیریت، نظارت، ارزیابی پیشرفت پروژه‌های گوناگون دانش آموزی
- نقش فاوا در ارتباط و همکاری با دانش‌آموزان، همتایان، والدین و جوامع بزرگتر در جهت پرورش یادگیری دانش‌آموزان.
- شبکه و پشتیبانی از همکاری دانش‌آموزان داخل و خارج از کلاس درس
- موتورهای جستجو، پایگاه‌های داده بر خط و ایمیل منابعی برای یافتن افراد و منابع برای پروژهای مشترک

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجو معلمان:

- جستجو در مورد بسته‌های نرم افزاری آموزشی را به طور عملی نمایش دهند و چگونگی استفاده از این بسته های متنوع نرم افزاری را در یک موضوع خاص در رشته خود در کلاس نشان دهند.
- در مورد ویژگی‌های هر کدام از منابع آموزشی I ، II و معنایی مزایا و مدودیت‌های آن‌ها برای طراحی فعالیت‌های تعاملی و مشارکتی بحث و گفتگو نمایند.
- یک یا چند فعالیت آموزشی مسئله محور و پروژه محور مبتنی بر یکی از انواع وب را طراحی نمایند و طراحی خود را در کلاس ارائه و با استفاده از نظرات ارزیابانه آن طراحی را اصلاح نمایند.
- در وب سایت‌ها و کاتالوگ ها نرم افزارهای مناسب برای یادگیری مسئله محور و پروژه محور در موضوع زمینه تخصصی خود را جستجو نماید. معیارهای و دستورالعمل های ارزیابی را توسعه داده و انتخاب‌های خود برای موثر بودن در جهت اهداف خاص آموزشی قصد شده توجیه نماید.
- طرز استفاده از محیط نوشتاری یا ابزارهای آن را به نمایش در آورد. به صورت گروهی دانشجویان یک واحد مطالعه در رشته مربوطه را به صورت بر خط طراحی نمایند.
- چگونگی استفاده از نرم افزارهای شبکه‌ای پروژه برای مدیریت، نظارت و ارزیابی پروژه دانش‌آموزی را به نمایش درآورد و داده های پروژه کارهای دانش‌آموزان را در آن وارد کنند.
- در مورد استفاده از محیط‌های ارتباطی و همکاری بر خط توسط معلم برای پشتیبانی از یادگیری دانش‌آموزان بحث شود. دانشجویان در محیط های مذکور یک لاگ را برای خود تهیه نموده، ونتایج چاپی خود را در آن به اشتراک بگذارد و نمونه‌هایی از تعاملات برخط خود را نمایش دهد.

[۲۹] ***authoring environment*** مجموعه ابزارهایی برای تولید محتوای دیجیتال یا ساخت نرم افزار

- در مورد مزایای محیط‌های ارتباطی و همکاری برخط که دانش‌آموزان را در انجام پروژه های مشترک کاری و یادگیری پشتیبانی می‌کند بحث نمایند. معلمان یک لاگ را برای خود تهیه نموده، ونتایج چاپی خود را به اشتراک گذاشته و تعاملات برخط دانش آموزان را نمایش دهند.
- در مورد استفاده از موتورهای جستجو، پایگاه‌های داده برخط و ایمیل برای یافتن افراد و منابع برای پروژه‌های مشترک بحث نمایند، جستجوهای خود را در راستای پروژه رشته خود هدایت نمایند، در پروژه مشترک بر خط شرکت و تعامل نمایند، تجربیات خود را در آن جا منعکس نمایند و آن‌ها را با افراد دیگر به اشتراک گذاشته و در مورد آن‌ها بحث نمایند.

فصل۳: برنامه درسی و ارزشیابی

شایستگی

کاربرد دانش		
سطح ۱	**سطح ۲**	**سطح ۳**
ضمن برخورداری از دانش عمیق در مورد موضوع رشته خود و توانایی بکارگیری منعطفانه‌ی آن در موقعیت‌های گوناگون، با استفاده از فاوا، حداقل یک مسئله پیچیده در رشته درسی برای دانش‌آموزان طراحی نماید و راه حل‌های ارائه شده توسط دانش‌آموزان را در پاسخ به این مسئله مورد ارزیابی قرار دهد.	ضمن برخورداری از دانش عمیق در مورد موضوع رشته خود و توانایی بکارگیری منعطفانه‌ی آن در موقعیت‌های گوناگون، با استفاده از فاوا، یک مسئله پیچیده در رشته درسی برای دانش‌آموزان را به گونه‌ای طراحی نماید که راه حل (های) ارائه شده برای مسائل، درک دانش‌آموزان از مسئله را مورد اندازه‌گیری قرار دهد.	ضمن برخورداری از دانش عمیق در مورد موضوع رشته خود و توانایی بکارگیری منعطفانه‌ی آن در موقعیت‌های گوناگون، با استفاده از فاوا، مسائل پیچیده‌ای در رشته درسی را برای دانش‌آموزان به گونه‌ای طراحی نماید که راه حل‌های ارائه شده برای مسائل، درک دانش‌آموزان از مسائل را مورد اندازه‌گیری قرار دهد.

دستیابی به اهداف برنامه‌درسی و ارزشیابی از طریق فاوا

- نقش فاوا در معرفی مفاهیم و فرآیندهای کلیدی رشته درسی
- عملکرد و اهداف بکارگیری بسته‌های نرم افزاری در رشته درسی
- چگونگی افزایش درک دانش‌آموزان از مفاهیم و فرآیندهای کلیدی با بکارگیری بسته‌های مربوطه در محیط‌های داخل و خارج از کلاس (فاوا در نظریه‌های یادگیری)
- دستورالعمل‌های مبتنی بر فاوا در ارزشیابی برای ارزیابی درک دانش‌آموزان از مفاهیم و فرآیندهای کلید برنامه درسی

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجومعلمان

- در بخشی از برنامه درسی داده شده، مفاهیم و فرآیندهایی که می‌توانند بوسیله فاوا آموزش داده شوند انتخاب شود. (فاوا باید منجر به درک عمیقتر از مفاهیم گردد)
- برای متن آموزشی (متناسب با رشته) داده شده، مفاهیم و فرآیندهایی که می‌توانند با فاوا آموزش داده شوند، شناسایی نمایند.
- تعداد متنوعی از بسته‌های نرم افزاری رشته درسی خود را شناسایی و در کلاس به نمایش در آورند.
- در مورد دستیابی به اهداف برنامه درسی و ارزشیابی از طریق فاوا، با یک کارشناس به صورت برخط در کلاس تعامل و گفتگو ترتیب دهند.
- از موزه‌های مرتبط با رشته خود بازدید برخط در کلاس ترتیب دهند.
- برنامه های شبیه ساز مبتنی بر وب را در کلاس اجرا و در خصوص اینکه چگونه این برنامه‌ها می‌توانند درک دانش‌آموزان از مفاهیم کلیدی موضوعات درسی و کاربرد آن‌ها در حل مسائل پیچیده توسعه دهند، بحث و گفتگو نمایند.
- از طریق جستجو در اینترنت در مورد فاوا در یکی از نظریه‌های یادگیری، یک مقاله علمی و پژوهشی شناسایی و در مورد آن در کلاس بحث و مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرد.
- بسته‌های نرم‌افزاری ویژه موضوعات درسی رشته خود را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهند و توضیح دهند که چگونه این بسته ها مفاهیم و حل مسائل پیچیده در محیط یادگیرنده محور را حمایت می‌کنند.

دستورالعمل‌های استفاده از محصولات فاوا در برنامه درسی

- دستورالعمل‌های دانشی و عملکردی معلمان در استفاده از محصولات فاوا برای افزایش درک دانش آموزان از مفاهیم، مهارت ها و فرآیندهای موضوع کلیدی درسی.

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجو معلمان:

- در مورد ویژگی‌های واکنش دانش‌آموزان در سال‌های مختلف آموزش و کیفیت و ویژگی محصولات فاوا ویژه‌ی سن و موضوع درسی خاص بحث شود.
- دستورالعمل‌هایی که از این ویژگی‌ها تبعیت می کنند و آن‌ها را توسعه و بهبود می‌دهند، ارائه دهند.
- دستورالعمل‌های ارائه شده در کلاس ارزیابی شده و پیشنهاداتی برای بهبود آن‌ها ارائه گردد.
- برای متن آموزشی و اهداف ارزشیابی (متناسب با رشته) داده شده، دستورالعمل‌های مبتنی بر فاوا طراحی کنند.
- برای محصولات فاوا دستورالعمل‌هایی را تهیه نموده و در فرآیند آموزش بکار گیرند. (به عنوان نمونه دستورالعملی برای ارائه گزارش‌های دانش‌آموزی از نتایج آزمایش شیمی)

ارزشیابی مبتنی بر فاوا

- ارزشیابی مبتنی بر فاوا (بر خط و برون خط) و بررسی دیدگاه‌های مربوطه
- ویژگی‌های ارزشیابی های مبتنی بر فاوا
- معرفی ابزارهای ارزشیابی مبتنی بر فاوا
- راهبردهای طراحی آزمون‌های مبتنی بر فاوا

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجومعلمان

- ابزارهای ارزشیابی فاوای در اختیار قرار داده شده، را ازمنظر این که کدامیک برای ارزیابی مهارت‌های سطوح بالاتر (از جمله مهارت‌های حل مسئله، تفکر انتقادی، و ..)و درک بنیادی از مفاهیم کلیدی مناسب هستند مورد تجزیه و تحلیل قرار دهد.
- برای متن آموزشی و اهداف مهارت ارزشیابی (متناسب با رشته) داده شده، یک ابزار مناسب را شناسایی نمایند.
- برای موضوعی در برنامه درسی دستورالعمل های مبتنی بر فاوا برای ارزشیابی را طراحی نماید که در آن درک دانش آموزان از مفاهیم و فرآیندهای کلیدی برنامه درسی مورد ارزیابی قرار گیرد.
- در مورد دیدگاه‌های حاکم بر ارزشیابی مبتنی بر فاوا (برخط و برون خط) در کلاس بحث کنند و مزایا و محدودیت‌های آن‌ها را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهند.
- یک نمونه آزمون برخط و برون خط برای یک موضوع در رشته خود طراحی نموده و آن را در کلاس ارائه نموده تا مورد ارزیابی قرار گیرد و اصلاحات لازم را با توجه به بازخوردها انجام دهند.

فصل٤: پداگوژی

شایستگی

حل مسائل پیچیده		
سطح ۱	**سطح ۲**	**سطح ۳**
دو تکلیف مسئله محور (آموزش دانش‌آموز محور) و پروژه‌ی گروهی دانش آموزی مبتنی بر فاوا را تعریف و طراحی نماید و ضمن طرح مسائل در گروه همتا با استفاده از نظرات ارزیابانه آن‌ها، طراحی خود را مورد اصلاح قرار دهد.	دو تکلیف مسئله محور (آموزش دانش‌آموز محور) و پروژه‌ی گروهی دانش آموزی مبتنی بر فاوا را تعریف و طراحی نموده و ضمن اصلاح طرح خود، مراحل پیاده‌سازی طرح را تشریح نماید.	چندین تکلیف مسئله محور (آموزش دانش‌آموز محور) و پروژه‌ی گروهی دانش آموزی مبتنی بر فاوا را تعریف و طراحی نماید و مراحل طراحی، پیاده‌سازی و و ارائه راه حل‌ها توسط دانش‌آموزان در تکالیف مسئله محور و پروژه‌های گروهی را مورد نظارت و ارزیابی قرار دهد.

طراحی و پیاده‌سازی فعالیت‌های یادگیری مشارکتی و پروژه محور مبتنی بر فاوا با تمرکز بر مسائل واقعی زندگی

- نقش یادگیری پروژه‌محور مبتنی بر فاوا و ایجاد در توسعه تعاملات اجتماعی و تفکر در دانش‌آموزان از طریق بکارگیری مفاهیم و فرآیندها و مهارت‌های کلیدی در حل مسائل واقعی
- چگونگی طراحی مسائل پیچیده و مسائل زندگی واقعی (که با کمک موضوعات کلیدی درسی قابل حل هستند) در پروژه‌های دانش‌آموزی با استفاده از منابع فاوا
- ویژگی‌های طراحی، واحد طرح درس مشارکتی و پروژه محور مبتنی بر فاوا
- معرفی ابزارهای متن باز و برنامه‌های کاربردی موضوعات ویژه برای فعالیت های کلاسی که قدرت استدلال، گفتگو، مشارکت و حل مسائل پیچیده را در دانش‌آموزان تقویت می‌نماید.
- داستان و بازی‌های دیجیتال و شبیه سازی یکی از روش‌های مناسب برای پیاده‌سازی تکالیف مسئله محور و پروژه‌های گروهی

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجو معلمان:

- در مورد چگونگی بکارگیری فاوا و انواع ویژه نرم افزارهایی که می‌تواند درک دانش‌آموزان و بکارگیری علمی دانش رشته مربوطه را حمایت کند بحث نموده
- در یک ارائه کلاسی راه‌هایی که در آن‌ها یادگیری پروژه محور می‌تواند مورد حمایت شود شرح داده شود.
- نمونه‌های مختلفی در این خصوص تولید نموده و پس از ارائه نمونه‌ها در کلاس در باره‌ی آن‌ها در کلاس بحث شود (به عنوان نمونه شناسایی راه‌های حفاظت از سامانه‌های اکولوژی با استفاده از وب و مفاهیم کاربردی)
- از طریق ارتباط و گفتگو برخط کلاسی با کارشناسان مربوطه همکاری نمایند.
- با جستجو در اینترنت برای اهداف یادگیری داده شده، مسائل زندگی واقعی مناسبی انتخاب شود.
- با توجه به مسائل واقعی داده شده، در فرآیند طراحی فعالیت‌های پروژه محور فاوا را در آن تلفیق نمایند.
- برای مسائل واقعی زندگی منتخب، روش‌های مناسب مبتنی بر فاوا برای معرفی آن‌ها به دانش‌آموزان ارائه دهند.
- راهبردهای یاددهی- یادگیری گوناگون را که در فعالیت‌های یادگیری مورد استفاده قرار می گیرند، توصیف نموده و توضیح دهند که فاوا چگونه می‌تواند در آن‌ها تلفیق گردد.
- طراحی و یا شناسایی یک داستان و بازی دیجیتال و یا شبیه‌سازی برای حل مسائل پیچیده و واقعی زندگی و یا فعالیت‌های پروژه محور، ارائه سناریو در کلاس و نقد و ارزیابی آن

فصل۵ : سازمان بندی و مدیریت

شایستگی

گروه‌های مشارکتی		
سطح ۱	**سطح ۲**	**سطح ۳**
یک محیط یادگیری انعطاف پذیری را در کلاس درس طراحی نمایدکه در آن قادر به تلفیق فعالیت‌های دانش‌آموز محور و بکارگیری منعطفانه فناوری برای حمایت از این فعالیت باشد.	یک محیط یادگیری انعطاف پذیری را در کلاس درس خلق نمایدکه در آن قادر به تلفیق فعالیت‌های دانش‌آموز محور و بکارگیری منعطفانه فناوری برای حمایت از این فعالیت و همکاری گروهی باشد.	محیط های یادگیری انعطاف پذیری را در کلاس درس خلق نمایدکه در آن قادر به تلفیق فعالیت‌های دانش‌آموز محور و بکارگیری منعطفانه فناوری برای حمایت از این فعالیت‌ها و همکاری گروهی باشد.

مدیریت و سازمان‌بندی منابع فیزیکی، انسانی و زمان برای تلفیق فاوا در محیط یادگیری

- سازمان بندی رایانه‌ها یا سایر منابع دیجیتال در کلاس درس (به منظور پشتیبانی و تقویت فعالیت های یادگیری و تعاملات اجتماعی)
- شبکه و شبکه‌سازی (از طریق کابل، Wifi، Blutooth و...) در کلاس درس [۳۰]
- چگونگی مدیریت فعالیت‌های یادگیری پروژه محور دانش آموزان در محیط‌های مبتنی بر فناوری

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجو معلمان:

- به طور عملی در یک کلاس چینش‌های متفاوت رایانه و سایر منابع دیجیتال را برحسب این که هر کدام‌یک از آن‌ها شرکت و تعاملات دانش‌اموزان را حمایت نموده یا ممانعت‌می‌نماید را بیازماید. یک نوع چینش را طراحی نموده و در مورد منطق خود برای این طراحی بحث نماید.
- با استفاده از امکانات موجود در کلاس یک آزمایشگاه فاوا در کلاس ایجاد کنند.
- در مورد روش‌های مدیریت فعالیت های کلاسی پروژه محور دانش‌آموزی درضمن انجام یک پرورژه بحث نمایند. درمورد طرح درس خود بر حسب مدیریت کلاسی با تمرکز روی مزایا و معایب چینش‌های گوناگون رایانه و منابع دیجیتال بحث نمایند.

فصل٦: یادگیری حرفه‌ای معلم

شایستگی

مدیریت و راهنمایی		
سطح ۱	**سطح ۲**	**سطح ۳**
با استفاده از مهارت و دانش لازم یک پروژه پیچیده در راستای یادگیری حرفه‌ای را طراحی نماید که در آن‌ها همکاری با سایر معلمان، و استفاده از شبکه ها برای دستیابی به اطلاعات همکاران و کارشناسان خارج مدنظر قرار گرفته شده باشد.	با استفاده از مهارت و دانش لازم دو پروژه پیچیده را در راستای یادگیری حرفه‌ای ایجاد و مدیریت نماید که در آن‌ها همکاری با سایر معلمان، و استفاده از شبکه ها برای دستیابی به اطلاعات همکاران و کارشناسان خارج مدنظر قرار گرفته شده باشد.	ب با استفاده از مهارت و دانش لازم پروژه های پیچیده‌ای را در راستای یادگیری حرفه‌ای ایجاد و مدیریت نماید که در آن‌ها همکاری با سایر معلمان، و استفاده از شبکه ها برای دستیابی به اطلاعات همکاران و کارشناسان خارج مدنظر قرار گرفته شده باشد.

استفاده از منابع دیجیتال و همکاری برخط برای یادگیری حرفه‌ای

بررسی نقش فاوا در:

- اشتراک منابع برای پشتیبانی از فعالیت‌ها و یادگیری حرفه‌ای
- دسترسی به کارشناسان بیرون از محیط کار و جوامع یادگیری به منظور پشتیبانی از فعالیت‌ها و یادگیری حرفه‌ای خود
- مدیریت، تجزیه تحلیل، تلفیق و ارزیابی اطلاعات به منظورحمایت از یادگیری حرفه‌ای

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجو معلمان:

- در مورد منابع اطلاعاتی برخط گوناگون و استفاده از سایر منابعی که می‌توانند یادگیری حرفه‌ای را حمایت نمایند بحث نمایند.
- جستجوهای بر خط خود را برای مواد آموزشی در جهتی که اهداف یادگیری حرفه‌ای آنان را حمایت می‌کند هدایت نمایند
- نتایج این جستجو را به اشتراک گذاشته و در مورد آن بحث نمایند و برای اجرای ان برنامه ریزی نمایند.
- در مورد منابع گوناگون کارشناسی برخط و جوامعی که می‌تواند یادگری حرفه‌ای را حمایت کنند بحث نمایند. ملزم به انجام تحقیقات برخط خود برای یافتن چنین کارشناسان و جوامعی باشند. با کارشناسان ارتباط برقرار نموده و در این جوامع شرکت نموده و سپس مباحثات و نتایج فعالیت‌های خود در این زمینه را به اشتراک بگذارند.
- در مورد اهمیت توسعه مهارت‌های مدیریت دانش مربوطه در جهت تجزیه و تحلیل منابع بر خط بحث نمایند و آن‌ها در فعالیت‌ها خود تلفیق نمایند و کیفیت آن‌ها را مورد ارزیابی قرار داده. دانشجو معلمان نمونه هایی از فعالیت‌های خود را در این مورد توصیف نموده و به

[۳۰] به پیوست مراجعه شود.

نمایش در آورده و در مورد آن بحث نمایند.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

- سخنرانی-نمایشی
- آزمایشگاه
- پروژه
- کشفی (کاوشکری+ آزمایشگاه) فردی و گروهی
- حل مسئله
- حل خلاق مسئله
- پرسش‌ها و پاسخ‌های هدایت شده و مباحثه
- طوفان مغزی
- .....

حداقل امکانات سخت و نرم افزاری

- منابع اطلاعاتی مکتوب یا برخط
- شبکه آزمایشگاهی (آزمایشگاه رایانه) مجهز به اینترنت پرسرعت
- دیتا پروژکتور ، صفحه نمایش، رایانه، تخته هوشمند
- انواع رسانه‌های قابل در دسترس
- امکانات لازم برای تهیه رسانه آموزشی مورد نظر مدرس
- نرم افزار بسته آفیس، ورژن‌های جدید (ترجیحا اصلی)
- رایانه با انواع سیستم‌های عامل
- دیتا پروژکتور ، صفحه نمایش، رایانه، تخته هوشمند
- تلفن‌های همراه با انواع سیستم‌های عامل (تلفن‌های دانشجویان)
- نرم افزارهای windows, Mac, Linux
- انواع ذخیره کننده‌های برون خط
- چند رایانه که به اینترنت متصل نباشد و از طریق یکی از شیوه‌های رایج و قابل دسترس قابلیت اتصال به اینترنت را داشته باشد (با خط تلفن (از طرق دایال آپ، $ADSL^{+}$ به صورت lan یا wireless) کارت دیتا، Wimax
- حداقل یک پردازشگر موجود در بازار
- سخت افزارهای داخلی و خارجی و جانبی رایانه
- انواع موبایل، تبلت، لپ‌تاپ و رابط OTG
- نرم‌افزارها، سخت‌افزارها و سیستم‌عامل‌های آموزشی مربوط به رشته
- برای نرم افزارها و سیستم‌عامل‌های مخصوص کودکان استثنایی می‌تواند مواردی چون Vinu[۳۱]x, Deaf Apps[۳۲] (for chat) را پیشنهاد نمود.
- نرم افزارهای

Flash, Photoshop, paint, DVD cutter, sound recorder , sound cutter, concept mapping or mind mapping, Simulators

---

[۳۱] ***http://distrowatch.com/table.php?distribution=vinux***

[۳۲] ***https://play.google.com/store/apps/details?id=com.successfulmatch.deafs&hl=en*** (نرم افزارهای مخصوص ناشنوایان در گوگل پلی)

- امکانات لازم برای راه اندازی شبکه شامل:

Cross cable, Wi-Fi, Bluetooth, Hub, Switch, Router, IPS, IDS, Firewall

- حداقل ۲ رایانه و یا لپ تاپ (در مورد لپ تاپ‌ها مجهز بهBluetooth) برای هر گروه
- فیلم و کلیپ های نمونه در زمینه کاربرد سخت افزار های آموزشی
- بروشورهای معرفی سخت‌افزارها
- نرم افزارهای و سیستم عامل‌های آموزشی گروه‌های مربوطه به انتخاب گروه
- راهنمای نرم‌افزارهای مربوطه
- سخت افزارها و نرم افزارهای لازم برای ضبط و ویرایش صدا و تصویر و فیلم دیجیتال
- نرم‌افزارهای شبیه ساز متناسب با رشته
- نرم‌افزارهای LMS، CMS، LCMS

٤. منابع آموزشی

هوشمندسازی مدارس راهبرد تحول وزارت آموزش و پرورش در توسعه فاوا.
مهرمحمدی، محمود و نفیسی، عبدالحسین (۱۳۸۳)، تدوین سیاست های راهبردی فناوری اطلاعات و ارتباطات در آموزش و پرورش.
علی‌آبادی، خدیجه (۱۳۹۰) مقدمات تکنولوژی آموزشی، تهران، انتشارات دانشگاه پیام نور

٥. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

در ارزشیابی هر واحد درسی دو الی سه نوع ارزشیابی انجام خواهد شد. ۱- ارزشیابی ورودی یا تشخیصی در فاوا ۱ که در بخش مهارت های اساسی فاوا برای تعیین سطح کلاس و استفاده بهینه از زمان به منظور ایجاد و یا تقویت مهارت‌ها صورت می‌گیرد، ۲- ارزشیابی تکوینی که در حین فرآیند آموزش و در طول کلاس انجام می‌گیرد که در هر بخش مواردی به عنوان پیشنهاد در فعالیت‌های عملکردی و یادگیری پیشنهاد شده که می‌توانند بخشی از این ارزشیابی را تشکیل دهند و ۳- ارزشیابی نهایی یا پایانی که پیشنهاد می‌گردد ۱۰ نمره از نمره نهایی به ارزشیابی تکوینی و ۱۰ نمره به پروژه پایانی اختصاص یابد که در اجرای آن دانشجو معلم ملزم به رعایت تمامی موارد مورد آموزش در آن واحد درسی (فاوا ۱ الی ۳) می‌باشد و مدرس مربوطه موضوع آن را با توجه به سال تحصیل دانشجو معلم، دانش و مهارت موضوعی و مهارت حرفه‌ای دانشجو معلم تعیین می‌نماید.

٦. پیوست‌ها

- **تولید محتوای الکترونیکی:**

استانداردهای تولید محتوای الکترونیکی

* آشنایی با استانداردهای SCORM و AICC در تولید محتوای الکترونیکی و آموزش الکترونیکی

تولید محتوای الکترونیکی

رسانه‌های الکترونیکی دیداری

* معرفی پوستر، انواع چارت، اسلایدها، نمودار، .....، کاربرد ، مزایا و محدودیت ها
* فرآیند انتخاب رسانه‌های الکترونیکی دیداری در آموزش
* طراحی پیام‌های آموزشی رسانه‌های الکترونیکی دیداری (نوشته، شکل، عکس، ..)
* تولید رسانه های الکترونیکی دیداری از طریق نرم‌افزارهای power point، publisher، و photo shop

معرفی برخی از محتواها

* LO[۳۳] اشیاء یادگیری،
* کارآموزی مبتنی برشبکه
* خودآموزی، مطالعه راهنمایی شده ناهمزمان

[۳۳] Learning Object

* پیشامدها با هدایت مربی[۳۴] (یادگیری همزمان)
* همکاری گروه کوچک

فرآیند طراحی تولید محتوای یادگیری الکترونیکی :

* طراحی آموزشی واحد (یا موضوع)یادگیری براساس نظریه‌های یادگیری و راهبردهای آموزشی مربوطه
* انتخاب مدل آموزشی مربوطه
* طراحی فرصت های یادگیری
* انتخاب و طراحی فعالیت های یادگیری

فرآیند انتخاب رسانه مناسب با هرفعالیت یادگیری

* طراحی پیام های آموزشی
* تنظیم جدول ارائه محتوای نهایی

معرفی نرم‌افزارهای تولید محتوای الکترونیکی (برخط و برون خط)

* Auto paly , flash builder, hyper studio, ,Director, Multimedia Builder, Adobe Flash, Camtasia Studio, advanced power point (off line)
* power point , hyper studio , flash , mu. Builder

- **کلاس هوشمند:**

طراحی آموزشی کلاس هوشمند

* طراحی محیط یادگیری الکترونیکی براساس راهبردهای آموزشی مناسب
* طراحی فرصت های یادگیری ، فعالیت های یادگیری و راهبردهای ارزشیابی براساس مدل های نوین آموزشی
* طراحی مدل ارتباطی (ارتباط استاد با شاگرد ، استاد بامحتوا ، محتوا بامحتوا ، گروه با گروه ، کلاس باخارج کلاس و...)کلاس هوشمند براساس نیازها وامکانات (تجهیزات الکترونیکی و..)

اجرای و ارزشیابی آموزشی کلاس هوشمند

* ثبت نام از شاگردان (ازطریق LMS)
* اجرای ارزشیابی ورودی(آزمون رفتار ورودی ، پیش آزمون ، آزمون تشخیصی سبک های شناختی ، نیاز سنجی و...) از طریق LMS وثبت گزارشات آزمون ها
* گروه بندی شاگردان براساس نتایج وگزارشات آزمون ها از طریقLMS
* انتخاب مدل آموزشی ، محتوا وفعالیت های یادگیری مناسب برای هر گروه
* به اشتراک گذاری و ارسال محتواها وفعالیت های یادگیری برای هر گروه از طریق LCMS
* ارائه تکالیف تکمیلی وبازخورد آن به روش برخط (همزمان و ناهمزمان)
* ارائه بازخورد مناسب ، اجرای ارزشیابی مستمر وتوصیفی با استفاده از روش های ارزشیابی معلم ، خود ارزشیابی ، دگر ارزشیابی ،گروه ارزشیابی از طریق LCMS وLMS
* اجرای ارزشیابی پایانی به شکل متنوع (انواع آزمون های الکترونیکی) از طریقLMS
* ثبت نتایج وگزارشات آزمون
* اجرای پس آزمون و اصلاح برنامه براساس گزارشات آزمون
* تنظیم وثبت پوشه کار

- **شبکه**

شبکه و شبکه سازی

[۳۴] Instructor – led Events

* تعریف شبکه
* دلایل شبکه سازی، مزایا و محاسن ایجاد شبکه
* تاریخچه شبکه
* معرفی بزرگترین شبکه
* سلسه مراتب ایجاد شبکه و مولفه‌های شبکه
* cable, Wifi, Bluetooth, Hub, Switch, Router, IPS, IDS, Firewall, DNS Server, Mail Server

ایجاد یک شبکه کوچک (دو یا سه کاربر) با استفاده از امکانات موجود، ***Wi-Fi, Bluetooth, cable***

شبکه‌های اجتماعی

- **نمونه‌هایی از نرم افزارهای تولید محتوای الکترونیکی و انتشار الکترونیکی محتوا**

تولید

- Auto paly , flash builder, hyper studio, ,Director, Multimedia Builder, Adobe Flash, Camtasia Studio, advanced power point (off line)
- power point , hyper studio , flash , mu. Builder

انتشار

- Forums, networks, Atutor, Moodle, emails, Educreatiosn, snagit, blendspace, bayanbox, net support school, softgozar, aparat, googlesite, electa, kelas,…(on line

سرفصل درس «کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات در فعالیت‌های پرورشی ۳»

۱.معرفی درس و منطق آن

زندگی بشر در عصر کنونی به گونه‌ای با فناوری اطلاعات و ارتباطات عجین شده است، که برخورداری از ابعاد گوناگونی از سواد از جمله سواد اطلاعاتی، سواد رسانه ای، سواد رایانه، سواد فناوری، سواد دیجیتال، سواد اینترنتی، یک ضرورت در زندگی محسوب می‌گردد. ضرورت توجه به فناوری اطلاعات و ارتباطات موجب گردیده است که آموزش ان در آموزش‌های رسمی وارد گردد. لذا آشنایی و بهره‌مندی از این بعد سواد یکی از نیازهای دانش‌آموزان امروز وشهروندان فردا است. از این‌رو معلمان که وظیفه آماده سازی دانش‌آموزان را برای ورود به عرصه زندگی دارند، خود نیز باید ضمن برخورداری از شایستگی‌ها و سواد لازم در حوزه‌ی فناوری اطلاعات و ارتباطات، از این ظرفیت در آموزش‌های خود بهره گیرند و با تلفیق این فناوری در فرصت‌های یاددهی- یادگیری علاوه بر بهره‌گیری از افزایش و بهبود کارآیی آموزش ، دانش‌آموزان را آموزش دهند که چگونه خود را برای استفاده صحیح از فرصت‌های پیش‌آمده بواسطه این فناوری در زندگی آماده کنند.

مشخصات درس	نام درس: **کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات در فعالیت‌های پرورشی ۳**
نوع درس: کارگاهی تعداد واحد: ۱ واحد کارگاهی زمان درس: هر واحد ۴۸ پیشنیاز: کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات ۲	**اهداف/ پیامدهای یادگیری:** جدول شایستگی‌ها دانشجو معلمان در ۶ **مولفه ۱- درک *ICT* در آموزش ، ۲- برنامه درسی و ارزشیابی ، ۳- پداگوژی ، ٤- *ICT*، ٥-سازمان بندی و مدیریت و ٦- یادگیری حرفه ای معلم در سواد فناوری[۳۵] به شرح جدول زیر می‌باشد.**

ملاک ها	سطح ۱ (سواد فناوری)	سطح ۲ (تعمیق دانش)	سطح ۳ (تولید دانش)
درک *ICT* در آموزش	**نوآوری در سیاست‌ها**		
	ضمن درک مقاصد و اهداف سیاست‌های ملی در جلساتی که به منظور اصلاح سیاست‌های آموزش و پرورش در مورد فاوا تشکیل می‌گردد مشتاقانه و داوطلبانه شرکت نماید.	ضمن درک مقاصد و اهداف سیاست‌های ملی در جلساتی که به منظور اصلاح سیاست‌های آموزش و پرورش در مورد فاوا تشکیل می‌گردد شرکت نموده و در بحث‌ها و گفتگوهای مرتبط، پیشنهاداتی ارائه دهد.	ضمن درک مقاصد و اهداف سیاست‌های ملی در جلساتی که به منظور اصلاح سیاست‌های آموزش و پرورش در مورد فاوا تشکیل می‌گردد شرکت نموده، و علاوه بر شرکت در بحث‌ها و گفتگوها، نظرات ارزیابانه‌ای در خصوص طراحی، کاربست و بازبینی

[۳۵] سواد فناوری : استفاده از فاوا برای یادگیری کارآتر و موثرتر

			برنامه‌های در نظر گرفته شده برای اجرای این سیاست‌ها ارائه دهد.
مهارت‌های فاوا	**ابزارهای فراگیر**		
	در راستای حمایت از توسعه مهارت‌های خلاقیت، یادگیری دائمی و انعکاسی حداقل یک جامعه دانشی مبتنی بر فاوا را طراحی نماید.	در راستای حمایت از توسعه مهارت‌های خلاقیت و یادگیری دائم و بازتابی دانش آموزان، ۲ الی ۳ جامعه دانشی مبتنی بر فاوا را طراحی نماید.	در راستای حمایت از توسعه مهارت‌های خلاقیت و یادگیری دائم و بازتابی دانش آموزان، چندین جامعه دانشی متفاوت مبتنی بر فاوا را طراحی نماید.
برنامه درسی و ارزشیابی	**مهارت های جامعه دانشی**		
	با آگاهی از ابعاد پیچیده رشد انسانی (رشد شناختی، عاطفی و جسمی و آگاهی از چگونگی ایجاد شرایط بهتر یادگیری برای دانش آموزان) و با استفاده از فاوا راه حل‌های مناسب برای مشکلات احتمالی دانش‌آموزی پیش‌بینی و با برخورداری از مهارت‌های پیچیده در این مورد طرحی برای عملیاتی نمودن یکی از راه حل‌های مورد نظر ارائه نمایند.	با آگاهی از ابعاد پیچیده رشد انسانی (رشد شناختی، عاطفی و جسمی و آگاهی از چگونگی ایجاد شرایط بهتر یادگیری برای دانش آموزان) و با استفاده از فاوا راه حل‌های مناسب برای یکی از مشکلات واقعی دانش‌آموزی پیش‌بینی و با برخورداری از مهارت‌های پیچیده در این مورد طرحی برای عملیاتی نمودن یکی از راه حل‌های مورد نظر ارائه نمایند.	با آگاهی از ابعاد پیچیده رشد انسانی (رشد شناختی، عاطفی و جسمی و آگاهی از چگونگی ایجاد شرایط بهتر یادگیری برای دانش آموزان) و با استفاده از فاوا راه حل‌های مناسب برای یکی از مشکلات واقعی دانش‌آموزی پیش‌بینی و با برخورداری از مهارت‌های پیچیده در این مورد طرحی برای عملیاتی نمودن یکی از راه حل‌های مورد نظر ارائه نمایند و راه حل موردنظر را در پیاده‌سازی نماید و نتایج حاصله را مورد ارزیابی قررا دهد.
پداگوژی	**خود مدیریتی**		
	با استفاده از فاوا، دو موقعیت مشابه از فرآیند یادگیری را که در آن‌ها دانش آموزان قادر به اجرا و بکارگیری مهارت‌های توسعه یافته خود باشند طراحی	با استفاده از فاوا، دو موقعیت متفاوت از فرآیند یادگیری را که در آن‌ها دانش آموزان قادر به اجرا و بکارگیری مهارت‌های توسعه یافته خود باشند طراحی و	با استفاده از فاوا، چندین موقعیت گوناگون از فرآیند یادگیری را که در آن‌ها دانش آموزان قادر به اجرا و بکارگیری مهارت‌های توسعه

	و پیاده‌سازی نماید.	پیاده‌سازی نماید.	یافته خود باشند طراحی و پیاده‌سازی نماید.
سازمان بندی و مدیریت	**سازمان‌های یادگیری**		
	ضمن ایفای نقش رهبری در آموزش و ارائه پشتیبانی پیگیرانه از همکاران، یک برنامه مبتنی بر فاوا را طراحی و اجرا نمایند که در طی آن مدرسه به عنوان جامعه مبتنی بر نوآوری با استفاده از فاوا ایفای نقش نمایند.	ضمن ایفای نقش رهبری در آموزش و ارائه پشتیبانی پیگیرانه از همکاران، یک برنامه مبتنی بر فاوا را طراحی و اجرا نمایند که در طی آن مدرسه به عنوان جامعه مبتنی بر نوآوری و یادگیری دائم با استفاده از فاوا ایفای نقش نمایند.	ضمن ایفای نقش رهبری در آموزش و ارائه پشتیبانی پیگیرانه از همکاران، برنامه‌های متنوعی مبتنی بر فاوا را طراحی و اجرا نمایند که در طی آن مدرسه به عنوان جامعه مبتنی بر نوآوری و یادگیری دائم با استفاده از فاوا ایفای نقش نمایند.
یادگیری حرفه ای معلم	**معلم به عنوان مدل یادگیرنده**		
	با استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات و برخورداری بالا از توانایی، انگیزه، تمایل و تشویق و حمایت همتایان برای آزمودن، دائما درحال یادگیری حرفه‌ای باشد و به این منظور یک جامعه آموزشی حرفه‌ای را با هدف خلق دانش طراحی نماید.	با استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات و برخورداری بالا از توانایی، انگیزه، تمایل و تشویق و حمایت همتایان برای آزمودن، دائما درحال یادگیری حرفه‌ای باشد و یک جامعه آموزشی حرفه‌ای را با هدف خلق دانش طراحی و سپس ایجاد نماید.	با استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات و برخورداری بالا از توانایی، انگیزه، تمایل و تشویق و حمایت همتایان برای آزمودن، دائما درحال یادگیری حرفه‌ای باشد و جوامع آموزش حرفه‌ای را با هدف خلق دانش طراحی و سپس ایجاد نماید.

۲.فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

کاربرد فاوا در رشته علمی ۳

تذکر: فصول این واحد در دوره کارورزی و با حضور در کلاس درس و مدرسه قابل اجرا می‌باشد.

فصل ۱: در ک فاوا در آموزش

شایستگی		
نوآوری در سیاست‌ها		
ضمن درک مقاصد و اهداف سیاست‌های ملی در جلساتی که به منظور اصلاح سیاست‌های آموزش و پرورش در مورد فاوا تشکیل می‌گردد، مشتاقانه و داوطلبانه شرکت نماید.	ضمن درک مقاصد و اهداف سیاست‌های ملی در جلساتی که به منظور اصلاح سیاست‌های آموزش و پرورش در مورد فاوا تشکیل می‌گردد شرکت نموده و در بحث‌ها و گفتگوهای مرتبط، پیشنهاداتی ارائه دهد.	ضمن درک مقاصد و اهداف سیاست‌های ملی در جلساتی که به منظور اصلاح سیاست‌های آموزش و پرورش در مورد فاوا تشکیل می‌گردد شرکت نموده، و علاوه بر شرکت در بحث‌ها و گفتگوها، نظرات ارزیابانه‌ای در خصوص طراحی، کاربست و

		بازبینی برنامه‌های در نظر گرفته شده برای اجرای این سیاست‌ها ارائه دهد.

طراحی و اجرای برنامه‌های اصلاحی آموزشی مدرسه‌ای برای پیاده‌سازی سیاست‌های نظام آموزشی در مورد فاوا (برنامه درسی ملی جمهوری اسلامی ایران و سند تحول بنیادین آموزش و پرورش)

- راهبردهای طراحی، پیاده سازی و اصلاح برنامه های آموزشی مدرسه‌ای در راستای پیاده‌سازی سیاست های اصلاحی نظام آموزش ملی

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجو معلمان:

- بحث کلاسی در مورد قصد سیاست‌های اصلاحی نظام آموزش ملی (با تاکید بر فاوا) و ارائه راه‌کارهایی که می‌تواند موجب اجرای این سیاست‌ها در سطح برنامه‌های مدرسه گردد..
- تشکیل گروه‌های کاری که در آن دانشجومعلمان برنامه‌ای در سطح مدرسه را که می‌تواند مولفه‌های سیاست‌های اصلاحی را پیاده‌سازی نماید، طراحی نمایند.
- اجرای برنامه‌ی طراحی شده در فاز ابتدایی
- ارزیابی میزان پیشرفت برنامه
- شناسایی و بررسی چالش‌های پیش روی
- اشتراک موارد ذکر شده با گروه همتا و ارائه راهبردهای پشنهادی توسط گروه و همتایان برای غلبه بر چالش ها

فصل ۲: مهارت‌های فاوا

شایستگی

ابزارهای فراگیر		
در راستای حمایت از توسعه مهارت‌های خلاقیت، یادگیری دائمی و انعکاسی حداقل یک جامعه دانشی مبتنی بر فاوا را طراحی نماید.	در راستای حمایت از توسعه مهارت‌های خلاقیت و یادگیری دائم و بازتابی دانش آموزان، ۲ الی ۳ جامعه دانشی مبتنی بر فاوا را طراحی نماید.	در راستای حمایت از توسعه مهارت‌های خلاقیت و یادگیری دائم و بازتابی دانش آموزان، چندین جامعه دانشی متفاوت مبتنی بر فاوا را طراحی نماید.

نرم افزارهای تولید محتوا و منابع آموزشی برای ایجاد خلاقیت و نوآوری در دانش‌آموزان

- عملکرد و اهداف ابزارهای تولید محتوای الکترونیکی و منابع آموزشی مبتنی بر فاوا (ضبط چند رسانه‌ای و تجهیزات و نرم‌افزارهای تولید محتوای الکترونیکی تولید، ابزارهای ویرایش، نرم‌افزارهای چاپ، ابزارهای طراحی وب و...) و نرم افزارهای انتشار محتوای الکترونیکی[۳۶]
- فرآیند تولید محتوای الکترونیکی[۳۷] در جهت ایجاد نوآوری و خلاقیت در دانش‌آموزان
- راهبردهای چگونگی بکارگیری منابع و طراحی محتوهای آموزشی الکترونیکی در جهت نوآوری و خلاقیت دانش توسط دانش‌آموزان

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجو معلمان:

- تعداد متنوعی از بسته‌های نرم‌افزاری و منابع تولید دیجیتال را نمایش داده و در مورد اینکه آن‌ها چگونه می‌توانند در جهت حمایت و پیشرفت دانش‌آموزان در تمرین‌های نوآورانه و خلق دانش کمک نمایند، توضیح دهند.
- نمونه‌های خاصی از این منابع در رشته درسی مورد نظر را مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرند و توضیح داده شود که چگونه برای نوآوری و خلق دانش می‌توانند دانش‌آموزان را پشتیبانی می‌نمایند.

[۳۶] به پیوست مراجعه شود.

[۳۷] به پیوست مراجعه شود.

- با توجه به رشته علمی، طرح درسی طراحی نموده که در آن از ابزارها و نرم‌افزارهای مربوطه برای ایجاد خلاقیت و نوآوری در دانش‌آموزان استفاده شده باشد، طرح درس در کلاس توسط گروه همتایان مورد ارزیابی قرار گیرد. این طرح درس می تواند در کلاس واقعی اجرا گردد و نتایج حاصل در گروه همتایان مورد نقد و ارزیابی و اصلاحات قرار گیرد.
- محتواهای الکترونیکی تولید شده را به منظور استفاده دانش‌آموزان دیگر وگروه همتا با استفاده از فاوا به منتشر نمایند و از بازخوردهای احتمالی در جهت اصلاح برنامه‌ها استفاده نمایند.

فصل ۳: برنامه درسی و ارزشیابی

شایستگی

مهارت های جامعه دانشی		
با آگاهی از ابعاد پیچیده رشد انسانی (رشد شناختی، عاطفی و جسمی و آگاهی از چگونگی ایجاد شرایط بهتر یادگیری برای دانش آموزان) و با استفاده از فاوا راه حل‌های مناسب برای مشکلات احتمالی دانش‌آموزی پیش‌بینی و با برخورداری از مهارت‌های پیچیده در این مورد طرحی برای عملیاتی نمودن یکی از راه حل‌های مورد نظر ارائه نمایند.	با آگاهی از ابعاد پیچیده رشد انسانی (رشد شناختی، عاطفی و جسمی و آگاهی از چگونگی ایجاد شرایط بهتر یادگیری برای دانش آموزان) و با استفاده از فاوا راه حل‌های مناسب برای یکی از مشکلات واقعی دانش‌آموزی پیش‌بینی و با برخورداری از مهارت‌های پیچیده در این مورد طرحی برای عملیاتی نمودن یکی از راه حل‌های مورد نظر ارائه نمایند.	با آگاهی از ابعاد پیچیده رشد انسانی (رشد شناختی، عاطفی و جسمی و آگاهی از چگونگی ایجاد شرایط بهتر یادگیری برای دانش آموزان) و با استفاده از فاوا راه حل‌های مناسب برای یکی از مشکلات واقعی دانش‌آموزی پیش‌بینی و با برخورداری از مهارت‌های پیچیده در این مورد طرحی برای عملیاتی نمودن یکی از راه حل‌های مورد نظر ارائه نمایند و راه حل موردنظر را در پیاده‌سازی نماید و نتایج حاصله را مورد ارزیابی قررا دهد.

پرورش مهارت‌های پیچیده شناختی با استفاده از فاوا

- معرفی مهارت‌های پیچیده شناختی و چگونگی آموزش و بروز این مهارت‌ها در دانش‌آموزان با استفاده از فاوا (از جمله مدیریت اطلاعات، حل مسئله، همکاری و تفکر انتقادی[۳۸])
- معرفی راهبردهایی برای ایجاد مهارت‌های جستجو، مدیریت و تجزیه و تحلیل و بکارگیری اطلاعات در دانش‌آموزان
- فرآیند طراحی واحدهای مطالعه و فعالیت‌های کلاسی در رشته مربوطه با استفاده از ابزارها و دستگاه‌های فاوا به منظور ایجاد و توسعه مهارت‌های استدلال، برنامه‌ریزی ، یادگیری انعکاسی[۳۹]، ساخت دانش و برقراری ارتباط
- راهبردهای تشویق دانش‌آموزان برای بکارگیری فاوا در جهت بهبود مهارت‌های ارتباطات و همکاری
- راهبردهای تشویق دانش‌آموزان برای توسعه و استفاده از خود و دیگر ارزیابی دانشی و عملکردی مبتنی بر فاوا در موضوعات درسی

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجو معلمان:

- ارائه کلاسی در مورد مهارت‌های پیچیده شناختی
- ارائه ویژگی‌های فرایندهای پیچیده شناختی و پیشنهاد و ارائه راه‌کارهایی برای چگونگی کسب و توسعه‌ی و بروز آن‌ها توسط دانش‌اموزان

[۳۸] در کارورزی اجرا گردد.

[۳۹] ***Reflective learning***

در این مورد می‌توانید از مدل ۴ عنصری تجربیات عینی، مشاهده و انعکاس ، خلق مفاهیم ذهنی، آزمودن در موقعیت های جدید تئوری کلب و یا ....کمک بگیرید.

Kolb. D. A. and Fry, R. (۱۹۷۵) Toward an applied theory of experiential learning. in C. Cooper (ed.) *Theories of Group Process*, London: John Wiley

- طراحی یک طرح درس مبتنی بر فاوا در رشته مربوطه به گونه‌ای که کسب منجر به بروز یک یا چند مهارت پیچیده شناختی توسط دانش‌آموزان در آن جای داده شود و در کلاس در س واقعی اجرا نموده و بازخوردها و انعکاس‌های ناشی از اجرای این طرح درس در جمع همتایان بررسی نموده و پیشنهادات اصلاحی دریافتی را اعمال نمایند.
- در مورد ویژگی‌های مهارت‌های جستجو و مدیریت اطلاعات بحث و گفتگو نمایند و در مورد ویژگی‌های فعالیت‌های یادگیری مبتنی بر فاوا که منجر به توسعه و بروز مهارت‌های فوق می‌گردد بحث شود و نمونه هایی از این فعالیت‌ها تهیه ودر کلاس درس ارائه و ارزیابی گردد.
- در مورد مهارت‌های استدلال، برنامه‌ریزی و یادگیری انعکاسی، ساخت دانش و این که چگونه فعالیت‌های مبتنی بر فاوا می توانند این مهارت‌ها را ایجاد و توسعه دهند، بحث شود و مثال‌هایی از این فعالیت‌ها در واحدهای مطالعه مرتبط با رشته، تولید و در میان گروه همتایان به اشتراک گذاشته شود و سپس واحدهای مطالعه تولیدی را مورد ارزیابی و نقادی قرار داده و پیشنهادهایی برای منابع اضافی ارائه دهند.
- در مورد ویژگی‌های مهارت‌های ارتباطی و همکاری و اینکه چگونه فعالیت های یادگیری فاوا محور می تواند این مهارت‌ها را مورد حمایت قرار دهد در کلاس بحث وگفتگو نموده و نمونه‌هایی از این فعالیت‌ها را تولید نمایند.
- در مورد ارتباط و همکاری موثر از طریق شرکت در مجامع یادگیری حرفه‌ای مجازی یک نمونه مدل پیشنهاد و ارائه دهند.
- در مورد مشخصات ارزیابی خود و همتایان بحث شود همچنین دستورالعمل‌های مبتنی بر دانش و عملکرد که برای انعکاس ارزیابی روی آموخته‌های خود و دیگران مورد استفاده قرار می‌گیرد بحث گردد و نمونه هایی از چنین فعالیت‌ها و دستورالعمل‌ها تولید و سپس در کلاس ارزیابی گردد.
- دستورالعمل‌های دانش و عملکرد محوری را که انتظارات یادگیری مهارت‌های کلیدی موضوع درسی و فاوا را از طریق تلفیق فناوری های نو ظهور را افزایش دهد، را توسعه دهند.

فصل ٤ : پداگوژی

شایستگی

خود مدیریتی		
با استفاده از فاوا، دو موقعیت مشابه از فرآیند یادگیری را که در آن‌ها دانش آموزان قادر به اجرا و بکارگیری مهارت‌های توسعه یافته خود باشند طراحی و پیاده‌سازی نماید.	با استفاده از فاوا، دو موقعیت متفاوت از فرآیند یادگیری را که در آن‌ها دانش آموزان قادر به اجرا و بکارگیری مهارت‌های توسعه یافته خود باشند طراحی و پیاده‌سازی نماید.	با استفاده از فاوا، چندین موقعیت گوناگون از فرآیند یادگیری را که در آن‌ها دانش آموزان قادر به اجرا و بکارگیری مهارت‌های توسعه یافته خود باشند طراحی و پیاده‌سازی نماید.

نقش فاوا در ایجاد موقعیت‌های یادگیری که منجر به ایجاد و بکارگیری مهارت‌های دانش‌آموزی می‌گردد

- ویژگی‌های معلم در ضمن تدریس به عنوان الگویی برای استدلال، حل مسئله و تولید دانش
- ویژگی‌ها و چگونگی طراحی برخط مواد و فعالیت‌های رشته درسی برای درگیر نمودن دانش‌آموزان در حل مشارکتی مسئله ، تحقیق و یا خلق اثر
- معرفی راهبردهایی برای راهنمایی و هدایت دانش‌آموزان برای ایجاد طرح‌های پروژه‌ای و فعالیت‌هایی که آن‌ها را در حل مشارکتی مسئله ، تحقیق و آفرینش اثر درگیر می‌نماید.
- معرفی راهبردهایی برای راهنمایی و هدایت دانش‌آموزان برای تولید چند رسانه‌ای مشارکتی، تولید وب سایت و فناوری‌ها و نرم‌افزارها و برنامه‌های کاربردی انتشار پروژه های دانش‌آموزی به صورتی که موجب حمایت از روند در حال انجام تولید دانش و ارتباط با سایر مخاطبان

و همتایان شود.

- ارائه راهبردهایی برای راهنمایی و هدایت دانش‌اموزان در انعکاس آموخته‌های خود (بررسی تئوری ها[۴۰] و مدل‌های یادگیری انعکاسی[۴۱])

- تکالیف عملکردی و یادگیری
- دانشجو معلمان:

– مباحثاتی بر پایه مهارت‌های شناختی خود برای نمایش عملی بکارگیری مهارت‌های حل مسائل واقعی در موضوع درسی طراحی نموده و راهبردها و فرآیندهای خود را برای حل مسائل و خلق دانش باهمتایان خود به اشتراک بگذارند.

– در مورد ویژگی‌های مواد درسی برخط که دانش آموزان را در طراحی و برنامه ریزی فعالیت های یادگیری خود شان پشتیبانی می کند، بحث نموده و در گروه کاری خود چند نمونه مواد درسی برخط را تولید، در کلاس اجرا و سپس ارزیابی نمایند و در انجمن‌های یادگیری حرفه‌ای خود در حل مسائل مشارکتی یا تحقیقات و خلق اثر به صورت برخط به عنوان الگو و نمونه باشند.

– در مورد ویژگی‌های فعالیت‌های معلم که دانش‌آموزان را در طراحی و برنامه‌ریزی فعالیت‌های یادگیری خود را پشتیبانی می‌کند بحث نمایند و نمونه های از این فعالیت ها را تولید نمایند و در کلاس درس اجرا نمایند و نتیجه را مورد ارزیابی قرار دهند.

– در مورد ویژگی های فعالیت های معلم که دانش آموزان را در بکارگیری فناوری های مختلف در فعالیت های یادگیریشان پشتیبانی می‌کند، بحث نموده و نمونه هایی از چنین فعالیت‌ها تولید نمایند و در کلاس درس اجرا نمایند و نتیجه را مورد ارزیابی قرار دهند.

– نمونه‌هایی از فناوری‌های تولید چند رسانه‌ای، تولید صفحات وب و روش‌های انتشار آن‌ها را (برای پشتیبانی از دانش‌آموزان) در جوامع یادگیری حرفه‌ای بر خط به نمایش بگذارند.

– در مورد ویژگی‌های آن دسته از فعالیت‌های معلم که یادگیری انعکاسی دانش آموزان را تقویت و حمایت می‌نماید، در کلاس بحث نمایند و نمونه‌هایی را نیز در این مورد تولید نموده و به اشتراک بگذارند، و کارهای انجام شده در این مورد را در جوامع یادگیری حرفه‌ای برخط مورد نقد و بررسی قرار دهند.

فصل ۵ : سازمان بندی و مدیریت

شایستگی		
سازمان‌های یادگیری		
ضمن ایفای نقش رهبری در آموزش و ارائه پشتیبانی پیگیرانه از همکاران، یک برنامه مبتنی بر فاوا را طراحی و اجرا نمایند که در طی آن مدرسه به عنوان جامعه مبتنی بر نوآوری با استفاده از فاوا ایفای نقش نمایند.	ضمن ایفای نقش رهبری در آموزش و ارائه پشتیبانی پیگیرانه از همکاران، یک برنامه مبتنی بر فاوا را طراحی و اجرا نمایند که در طی آن مدرسه به عنوان جامعه مبتنی بر نوآوری و یادگیری دائم با استفاده از فاوا ایفای نقش	ضمن ایفای نقش رهبری در آموزش و ارائه پشتیبانی پیگیرانه از همکاران، برنامه‌های متنوعی مبتنی بر فاوا را طراحی و اجرا نمایند که در طی آن مدرسه به عنوان جامعه مبتنی بر نوآوری و یادگیری دائم با استفاده از فاوا

[۴۰] Dewey, J. (1933). *How we think: A restatement of the relation of reflective thinking to the educative process.* Boston: D.C. Heath and Company.

Kolb. D. A. and Fry, R. (1975) Toward an applied theory of experiential learning. in C. Cooper (ed.) *Theories of Group Process,* London: John Wiley

Pedler, M., Burgoyne, J. and Boydell, T. (1991, 1996) *The Learning Company. A strategy for sustainable development*, London: McGraw-Hill.

Schön, D.A. (1983). *The reflective practitioner: How professionals think in action.* New York: Basic Books.

http://www.open.ac.uk/blogs/openminded/?p=۳۱۸

[۴۱] *Reflective learning*

از جمله مدل ٤ عنصری تجربیات عینی، مشاهده و انعکاس ، خلق مفاهیم ذهنی، آزمودن در موقعیت های جدید در تئوری کلب

	نمایند.	ایفای نقش نمایند.

مدرسه، جامعه ای مبتنی بر نوآوری و یادگیری دائم

- معرفی، عملکرد محیطهای مجازی و محیطهای ساخت دانش[۴۲] برای افزایش دانش و درک موضوعات برنامه درسی و توسعه جوامع یادگیری برخط و چهره به چهره و ترکیبی
- معرفی، عملکرد ابزارهای فکری وبرنامه‌ریزی[۴۳] در حمایت از خلاقیت و برنامه‌ریزی های فعالیت‌های یادگیری و تفکر و یادگیری پیوسته انعکاسی دانش‌آموزان
- کلاس و مدرسه هوشمند، LMS ، CMS و LCMS (پیاده‌سازی، بکارگیری و مدیریت)[۴۴]

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجو معلمان:

- ضمن نمایش مجموعه‌ای متنوع از محیطهای مجازی و ساخت دانش، توصیف کند که چگونه این محیطها از جوامع یادگیری دانش‌آموزی حمایت می‌کنند و نمونه‌هایی خاص از منابعی را که در موضوع درسی‌اش مورد استفاده قرار می‌گیرد مورد تجزیه و تحلیل قرار دهد و در مورد این که این محیطها چگونه جوامع یادگیری دانش‌آموزان را مورد پشتیبانی قرار می‌دهند توضیح دهد. کارایی محیطهای یادگیری برخط و ترکیبی، را در واحد مطالعه‌ای که طراحی نموده‌اند را نشان دهد.
- ضمن نمایش انواع متنوعی از ابزارهای برنامه‌ریزی و فکری شرح دهد که چگونه این ابزارها می‌توانند از ایجاد و برنامه‌ریزی فعالیت‌های یادگیری دانش‌آموزان حمایت نمایند. نمونه هایی خاص از این ابزارها در موضوع درسی خود را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهند و از این ابزارها در واحد مطالعه طراحی شده استفاده نموده، واحد مطالعاتی را در کلاس درس اجرا نماید نتایج را بر اساس میزان حصول به اهداف مورد ارزیابی قرار دهد.
- پیشنهاداتی برای بهبود عملکرد نرم افزارهای LMS،LCMS ، CMS در جهت توسعه نوآوری و خلاقیت دانش‌آموزان ارائه دهند.
- یک کلاس هوشمند را طراحی، اجرا، و ارزشیابی نمایند به گونه‌ای که علاوه بر دستیابی به اهداف برنامه درسی، موجب تقویت و توسعه روحیه نوآوری و خلاقیت در دانش‌اموزان گردد.

فصل ٦ : یادگیری حرفه‌ای معلم

شایستگی

معلم به عنوان مدل یادگیرنده		
با استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات و برخورداری بالا از توانایی، انگیزه، تمایل و تشویق و حمایت همتایان برای آزمودن، دائما درحال یادگیری حرفه‌ای باشد و به این منظور یک جامعه آموزشی حرفه‌ای را با هدف خلق دانش طراحی نماید.	با استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات و برخورداری بالا از توانایی، انگیزه، تمایل و تشویق و حمایت همتایان برای آزمودن، دائما درحال یادگیری حرفه‌ای باشد و یک جامعه آموزشی حرفه‌ای را با هدف خلق دانش طراحی و سپس ایجاد نماید.	با استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات و برخورداری بالا از توانایی، انگیزه، تمایل و تشویق و حمایت همتایان برای آزمودن، دائما درحال یادگیری حرفه‌ای باشد و جوامع آموزش حرفه‌ای را با هدف خلق دانش طراحی و سپس ایجاد نماید.

معرفی ویژگی‌های معلم به عنوان مدل یادگیرنده

---

[۴۲] *knowledge-building* **با مدل های ارائه شده در این مورد آشنا شوند از جمله نمونه زیر :**

Hyo-Jeong So , Lay Hoon Seah, Hwee Leng Toh-Heng (۲۰۱۰) Designing collaborative knowledge building environments accessible to all learners: Impacts and design challenges, Computers & Education, Volume ٥٤, Issue ۲, February ۲۰۱۰, Pages ٤٧٩–٤٩٠

[۴۳] مانند ***planning and thinking tools Graphing ،Glossary of terms ،Flow chart ،concept map***

http://www.sac.sa.edu.au/Library/Library/Topics/thinking_skills/thinking.html

[۴۴] به پیوست مراجعه شود.

- ایفای نقش رهبری در ایجاد چشم اندازی مناسب برای مدرسه با با تلفیق فاوا در برنامه درسی و تمرین های کلاسی
- ایفای نقش رهبری در میان همکاران در حمایت از نوآوری در مدرسه و ارتقاء یادگیری مداوم مبتنی بر فاوا
- خود ارزیابی دائم و انعکاس فعالیت‌های حرفه‌ای خود برای ارتقاء نوآوری و بهبود حرفه‌ای مبتنی بر فاوا
- بهره‌گیری از منابع فاوا برای شرکت در مجامع حرفه‌ای ، شرکت و بحث در مورد بهترین تمرین‌ها در آموزش رشته علمی (معرفی انجمن‌ها و مجامع مجازی و.. معلمان در رشته علمی)

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجو معلمان:

- در مورد راه‌های مختلفی که مدارس می‌توانند فاوا را در برنامه درسی و کلاس درس خود تلفیق نمایند بحث نمایند.
- برنامه عملیاتی که در آن معلمان نقش کلیدی در کار با همکاران و مدیران مدرسه در جهت استفاده از فاوا در مدارسشان را ایفا می‌نمایند، طراحی نمایند و سپس مواردی را برای چگونگی اجرای این پیشرفت ها در نظر بگیرند (پیش بینی چالش‌ها و ارائه راهکارهایی برای برطرف نمودن چالش‌ها)
- در مورد انواع حمایت‌های اجتماعی مبتنی بر فاوا که محتاج آموزش حرفه‌ای برای شرکت در برنامه‌های نوآورانه و حفظ نوآوری در مدرسه هستند، بحث نمایند. برنامه عملیاتی مبتنی بر فاوا برای ایجاد محیط حمایتی و خلاقانه با همکاری مدیران و همکاران طراحی نموده و به اشتراک بگذارند و راهبردهایی برای بکارگیر ابزارها و منابع خلاقانه در مدرسه خود ارائه دهد.
- در مورد فعالیت‌های حرفه‌ای نوآورانه خود در حوزه‌ی فاوا بحث نمایند. نمونه‌هایی از تجربیات خود را بیان نمایند.
- در مورد اینکه چگونه منابع فاوا برای حمایت دائم نوآوری و توسعه از طریق انجمن‌های یادگیری حرفه‌ای می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد بحث نماید. نمونه‌هایی از تجربیات مبتنی بر فاوای خود را ارائه نمایند.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

- سخنرانی–نمایشی
- آزمایشگاه
- پروژه
- کشفی (کاوشگری+ آزمایشگاه) فردی و گروهی
- حل مسئله
- حل خلاق مسئله
- پرسش‌ها و پاسخ‌های هدایت شده و مباحثه
- طوفان مغزی
- .....و

حداقل امکانات سخت و نرم افزاری

- منابع اطلاعاتی مکتوب یا برخط
- شبکه آزمایشگاهی (آزمایشگاه رایانه) مجهز به اینترنت پرسرعت
- دیتا پروژکتور ، صفحه نمایش، رایانه، تخته هوشمند
- انواع رسانه‌های قابل در دسترس
- امکانات لازم برای تهیه رسانه آموزشی مورد نظر مدرس
- نرم افزار بسته آفیس، ورژن‌های جدید (ترجیحا اصلی)
- رایانه با انواع سیستم‌های عامل
- دیتا پروژکتور ، صفحه نمایش، رایانه، تخته هوشمند

- تلفن‌های همراه با انواع سیستم‌های عامل (تلفن‌های دانشجویان)
- نرم افزارهای windows, Mac, Linux
- انواع ذخیره کننده‌های برون خط
- چند رایانه که به اینترنت متصل نباشد و از طریق یکی از شیوه‌های رایج و قابل دسترس قابلیت اتصال به اینترنت را داشته باشد (با خط تلفن (از طرق دایال آپ، $ADSL^{+}$ به صورت lan یا wireless) کارت دیتا، Wimax
- حداقل یک پردازشگر موجود در بازار
- سخت افزارهای داخلی و خارجی و جانبی رایانه
- انواع موبایل، تبلت، لپ‌تاپ و رابط OTG
- نرم‌افزارها، سخت‌افزارها و سیستم‌عامل‌های آموزشی مربوط به رشته
- برای نرم افزارها و سیستم‌عامل‌های مخصوص کودکان استثنایی می‌تواند مواردی چون Vinu[۴۵]x, Deaf Apps[۴۶] (for chat) را پیشنهاد نمود.
- نرم افزارهای

Flash, Photoshop, paint, DVD cutter, sound recorder , sound cutter, concept mapping or mind mapping, Simulators

- امکانات لازم برای راه اندازی شبکه شامل:

Cross cable, Wi-Fi, Bluetooth, Hub, Switch, Router, IPS, IDS, Firewall

- حداقل ۲ رایانه و یا لپ تاپ (در مورد لپ تاپ‌ها مجهز بهBluetooth) برای هر گروه
- فیلم و کلیپ های نمونه در زمینه کاربرد سخت افزار های آموزشی
- بروشورهای معرفی سخت‌افزارها
- نرم افزارهای و سیستم عامل‌های آموزشی گروه‌های مربوطه به انتخاب گروه
- راهنمای نرم‌افزارهای مربوطه
- سخت افزارها و نرم افزارهای لازم برای ضبط و ویرایش صدا و تصویر و فیلم دیجیتال
- نرم‌افزارهای شبیه ساز متناسب با رشته
- نرم‌افزارهای LMS، CMS، LCMS

٤. منابع آموزشی

منابع اصلی:

هارت دیویس گای ، (۱۳۸۹)مرجع کامل سیستم عامل مکینتاش، مترجم محمدرضا اصغرزاده، تهران نشر :نوآور
راهنماهای لینوکس و ویندوز آخرین نسخه‌های موجود در هنگام تدریس

منابع فرعی:

سازمان فناوری اطلاعات ایران (۱۳۹۲) الزامات و چارچوب‌های تولید محتوای الکترونیکی آموزشی.
محتواهای الکترونیکی تولید در پروژه لوک شارپ کانادا http://www.projectlooksharp.org/

٥. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

در ارزشیابی هر واحد درسی دو الی سه نوع ارزشیابی انجام خواهد شد. ۱- ارزشیابی ورودی یا تشخیصی در فاوا ۱ که در بخش مهارت های اساسی فاوا برای تعیین سطح کلاس و استفاده بهینه از زمان به منظور ایجاد و یا تقویت مهارت‌ها صورت می‌گیرد، ۲- ارزشیابی تکوینی که در حین فرآیند

[٤٥] ***http://distrowatch.com/table.php?distribution=vinux***

[٤٦] ***https://play.google.com/store/apps/details?id=com.successfulmatch.deafs&hl=en*** (نرم افزارهای مخصوص ناشنوایان در گوگل پلی)

آموزش و در طول کلاس انجام می‌گیرد که در هر بخش مواردی به عنوان پیشنهاد در فعالیت‌های عملکردی و یادگیری پیشنهاد شده که می‌توانند بخشی از این ارزشیابی را تشکیل دهند و ۳- ارزشیابی نهایی یا پایانی که پیشنهاد می‌گردد ۱۰ نمره از نمره نهایی به ارزشیابی تکوینی و ۱۰ نمره به پروژه پایانی اختصاص یابد که در اجرای آن دانشجو معلم ملزم به رعایت تمامی موارد مورد آموزش در آن واحد درسی (فاوا ۱ الی ۳) می‌باشد و مدرس مربوطه موضوع آن را با توجه به سال تحصیل دانشجو معلم، دانش و مهارت موضوعی و مهارت حرفه‌ای دانشجو معلم تعیین می‌نماید.

٦. پیوست‌ها

- **تولید محتوای الکترونیکی:**

استانداردهای تولید محتوای الکترونیکی

* آشنایی با استانداردهای SCORM و AICC در تولید محتوای الکترونیکی و آموزش الکترونیکی

تولید محتوای الکترونیکی

رسانه‌های الکترونیکی دیداری

* معرفی پوستر، انواع چارت، اسلایدها، نمودار، .....، کاربرد ، مزایا و محدودیت ها
* فرآیند انتخاب رسانه‌های الکترونیکی دیداری در آموزش
* طراحی پیام‌های آموزشی رسانه‌های الکترونیکی دیداری (نوشته، شکل، عکس، ..)
* تولید رسانه های الکترونیکی دیداری از طریق نرم‌افزارهای power point، publisher، و photo shop

معرفی برخی از محتواها

* LO[۴۷] اشیاء یادگیری،
* کارآموزی مبتنی برشبکه
* خودآموزی، مطالعه راهنمایی شده ناهمزمان
* پیشامدها با هدایت مربی[۴۸] (یادگیری همزمان)
* همکاری گروه کوچک

فرآیند طراحی تولید محتوای یادگیری الکترونیکی :

* طراحی آموزشی واحد (یا موضوع)یادگیری براساس نظریه‌های یادگیری و راهبردهای آموزشی مربوطه
* انتخاب مدل آموزشی مربوطه
* طراحی فرصت های یادگیری
* انتخاب و طراحی فعالیت های یادگیری

فرآیند انتخاب رسانه مناسب با هرفعالیت یادگیری

* طراحی پیام های آموزشی
* تنظیم جدول ارائه محتوای نهایی

معرفی نرم‌افزارهای تولید محتوای الکترونیکی (برخط و برون خط)

* Auto paly , flash builder, hyper studio, ,Director, Multimedia Builder, Adobe Flash, Camtasia Studio, advanced power point (off line)
* power point , hyper studio , flash , mu. Builder

- **کلاس هوشمند:**

طراحی آموزشی کلاس هوشمند

---

[۴۷] Learning Object
[۴۸] Instructor – led Events

* طراحی محیط یادگیری الکترونیکی براساس راهبردهای آموزشی مناسب
* طراحی فرصت های یادگیری ، فعالیت های یادگیری و راهبردهای ارزشیابی براساس مدل های نوین آموزشی
* طراحی مدل ارتباطی (ارتباط استاد با شاگرد ، استاد بامحتوا ، محتوا بامحتوا ، گروه با گروه ، کلاس باخارج کلاس و...)کلاس هوشمند براساس نیازها وامکانات (تجهیزات الکترونیکی و..)

اجرای و ارزشیابی آموزشی کلاس هوشمند

* ثبت نام از شاگردان (ازطریق LMS)
* اجرای ارزشیابی ورودی(آزمون رفتار ورودی ، پیش آزمون ، آزمون تشخیصی سبک های شناختی ، نیاز سنجی و...) از طریق LMS وثبت گزارشات آزمون ها
* گروه بندی شاگردان براساس نتایج وگزارشات آزمون ها از طریقLMS
* انتخاب مدل آموزشی ، محتوا وفعالیت های یادگیری مناسب برای هر گروه
* به اشتراک گذاری و ارسال محتواها وفعالیت های یادگیری برای هر گروه از طریق LCMS
* ارائه تکالیف تکمیلی وبازخورد آن به روش برخط (همزمان و ناهمزمان)
* ارائه بازخورد مناسب ، اجرای ارزشیابی مستمر وتوصیفی با استفاده از روش های ارزشیابی معلم ، خود ارزشیابی ، دگر ارزشیابی ،گروه ارزشیابی از طریق LCMS وLMS
* اجرای ارزشیابی پایانی به شکل متنوع (انواع آزمون های الکترونیکی) از طریقLMS
* ثبت نتایج وگزارشات آزمون
* اجرای پس آزمون و اصلاح برنامه براساس گزارشات آزمون
* تنظیم وثبت پوشه کار

- **شبکه**

شبکه و شبکه سازی

* تعریف شبکه
* دلایل شبکه سازی، مزایا و محاسن ایجاد شبکه
* تاریخچه شبکه
* معرفی بزرگترین شبکه
* سلسه مراتب ایجاد شبکه و مولفه‌های شبکه
* cable, Wifi, Bluetooth, Hub, Switch, Router, IPS, IDS, Firewall, DNS Server, Mail Server

ایجاد یک شبکه کوچک (دو یا سه کاربر) با استفاده از امکانات موجود، ***Wi-Fi, Bluetooth, cable***

شبکه‌های اجتماعی

- **نمونه‌هایی از نرم افزارهای تولید محتوای الکترونیکی و انتشار الکترونیکی محتوا**

تولید

- Auto paly , flash builder, hyper studio, ,Director, Multimedia Builder, Adobe Flash, Camtasia Studio, advanced power point (off line)
- power point , hyper studio , flash , mu. Builder

انتشار

- Forums, networks, Atutor, Moodle, emails, Educreatiosn, snagit, blendspace, bayanbox, net support school, softgozar, aparat, googlesite, electa, kelas,…(on line

سرفصل درس «تجربه‌های خاص حرفه‌ای در فعالیت‌های پرورشی»

۱. معرفی درس و منطق آن

عمل معلمی برای معلمانی که به آن به منزله فرصتی برای اعتلای آموزش و رشد شخصی نظر می‌کنند، سرشار از تجربه‌های نادری است که آگاهی از آنان برای دانشجومعلمان دو خاصیت دارد: اول آشنایی با تجربه خاص و دوم کسب انگیزه و اعتماد برای عمل خلاقانه در موقعیت‌های واقعی تربیت. آنچه آگاهی از تجربه‌های خاص را برای آموزش معلمان توجیه می‌کند، ایجاد شرایط «همزادپنداری» است؛ یعنی آنچه می‌تواند امید به موفقیت را در موقعیت‌های متنوع و متغییر، افزایش دهد. درعین‌حال، تجربه‌های خاص دربردارنده دانش‌هایی مفید هستند که در قالب‌های معمول «دانش پرورشی» و «دانش تربیتی» وارد نشده‌اند اما «کارآمدی حرفه ای» داشته‌اند. این درس می تواند برای افزایش توانایی حرفه ای معلمان در طراحی فعالیت های خلاقانه و کارآمدی موقعیتی در ارتقاء کیفیت آموزش فعالیتهای پرورشی موثر باشد.

<table>
<tr><td rowspan="2">مشخصات درس
نوع درس: نظری
تعداد واحد: ۱
زمان درس: ۱۶ ساعت
پیشنیاز: ندارد
نحوه آموزش: انفرادی (و با حضور معلمان سرآمد دارای تجربه خاص)</td><td colspan="4">نام درس: تجربه‌های خاص حرفه‌ای</td></tr>
<tr><td colspan="4">اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجومعلم قادر خواهد بود:
به مواردی از زمینه‌های تحقق یک تجربه خاص، اشاره و به تحلیل چنین زمینه‌ایی اقدام کند و برخی از اساتید ومعلمان فعالیتهای پرورشی دارای تجربه خاص را بشناسد. همچنین، دارای احساس مثبت به عمل ابتکاری در موقعیت‌های مساله‌دار حرفه معلمی است و خود را آماده برای چنین عملی می‌داند.</td></tr>
<tr><td></td><td>ملاک‌ها</td><td>سطح ۱</td><td>سطح ۲</td><td>سطح ۳</td></tr>
<tr><td rowspan="2">شایستگی اساسی:
PK کد ۲-۱، ۲-۲ & ۲-۳
PCK کد ۳-۱، ۳-۲، ۳-۳ & ۳-٤</td><td>آشنایی با تجربه‌های خاص</td><td>از تجربه‌های برخی اساتید و معلمان موفق مطلع است و این تجارب را گزارش می کند اما تحلیلی از دلایل و پیامد آنها ندارد.</td><td>تجربه‌های خاص معلمان رشته تخصصی خود را می‌شناسد و قادر است به تبیین عمل ابتکاری معلمان دارای تجربه خاص اقدام کند.</td><td>نه تنها تجربه‌های خاص معلمان رشته تخصصی خود را تبیین می‌کند، که بر بنیاد موارد گزارش شده به شناسایی اشخاص دیگر اقدام کرده و برای ارتباط بین آنها در جهت تولید یک نظریه اقدام کرده است.</td></tr>
<tr><td>مواجهه با تجربیات</td><td>توانسته است ضمن پذیرفتن تجارب خاص در فعالیتهای پرورشی، از این تجارب در موقعیت های خاص حرفه ای خود استفاده میکند.</td><td>ضمن به کار گیری برخی از تجارب خاص در فعالیتهای پرورشی، ارتباط بین این تجارب و موقعیت های خاص را گزارش میکند.</td><td>ضمن شرکت در اجتماع یادگیری اساتید و معلمان دارای تجارب خاص در رشته به مرتبط کردن آن تجارب در زمینه های جدید اقدام می کند.</td></tr>
</table>

	انجام تکالیف	پاسخ‌هایی ارائه کرده که حاصل جستجوی در منابع در دسترس و بازخوانی محدود تجربه شخصی است.	در پاسخ‌های ارائه شده قواعد کلی پاسخگویی پژوهشی رعایت شده و سطحی عمیق از بازخوانی تجربه خود و دیگری دیده می‌شود.	پاسخ‌های ارائه شده دارای بنیاد پژوهشی دقیقی است و ضمن بکارگیری زبان مناسب ارائه، از سازماندهی و حتی محتوای بدیع برخوردار است.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

محتوای مورد استفاده این درس در چارچوب زمان شانزده جلسه‌ای آن به شرح ذیل سازمان یافته است:

نوبت	موضوع اصلی	مباحث فرعی
اول	طرح ضرورت و جایگاه موضوع و ایجاد انگیزه جهت پیگیری درس و ارزشیابی تشخیصی و اعلام برنامه درس	نظرسنجی از دانشجویان پرورشی در مورد این درس و بررسی سطح دانش مربوطه، معرفی برنامه و سرفصل درس، تشریح منطق درس و کاربردهای آن برای معلمان، معرفی تکالیف عملکردی و چگونگی ارزیابی از عملکرد دانشجویان بر اساس پیامدها و سطوح عملکرد.
دوم	تبیین تجربه خاص معلم	تشریح شرایط معمول و مساله‌های متنوع کلاس درس و ضرورت‌ها و زمینه‌های شکل‌گیری تجربه‌های خاص معلمی و اهمیت بکارگیری آنها در اعتلای آموزش. **تکلیف ۱:** یک کتاب و یک مقاله از تجربه‌های خاص اساتید ومعلمان فعالیتهای پرورشی را مطالعه و از آن گزارش ارائه کند.
سوم تا هشتم	ارائه تجربه‌های خاص	ارائه تجربه خاص توسط اساتید و معلمان فعالیتهای پرورشی و مدعوین(اساتید و معلمان دارای تجربه خاص) و گفتگوی در باره تجربه گزارش شده. **تکلیف ۲:** همه دانشجومعلمان موظفند به بررسی در موقعیت‌های ممکن برای شناسایی «تجربه خاص حرفه‌ای» اقدام و نتیجه را در جلسه آینده به کلاس ارائه کنند.
نهم	نقد و ارزیابی فرایند کار کلاس	تشریح منطق روش کار توسط مدرس و گفتگوی در باره چگونگی ادامه کار. **تکلیف ۳:** دانشجویان به بازخوانی تجربه آموزش معلمان خود اقدام

		می‌کنند و نمونه‌هایی از خاص بودن ان را آشکار می‌کنند.
دهـــــم و یازدهم	ارائه تجربه های جدید	ایجاد فرصت برای ارائه تجربه خاص بـرای دانشـجو معلمـان و گفتگـو درباره تجربه گزارش شده.
دوازدهم تا پانزدهم	اجرای تجربه های خاص	طراحی اشکال فعالیتهای پرورشی، آشنایی و سـاخت دسـت سـازه هـا، بازدید از مراکز تولید دست ساخته ها و ابزارهای آموزشی **تکلیف٤:** دانشجویان به ارائه طرح های زیست ، دسـت سـاخته هـا و تهیه گزارش از بازدید اقدام کند.
پانزدهم	ارائه تجربه‌های خاص معلمان	ایجاد فرصت برای ارائه تجربه خاص برای معلمان و گفتگـوی در بـاره تجربه گزارش شده.
شانزدهم	نقد و ارزیابی فرایند کار کلاس	تشریح منطق روش کار توسط مدرس و گفتگوی در باره چگونگی ادامه کار. **تکلیف ٤**: دانشجویان به بازخوانی تجربه آمـوزش همـین درس خـود اقدام می‌کنند و آن را نقد و بررسی می‌کنند.

راهبردهای آموزش و یادگیری

در این درس، آموزش‌های کلاس درس با محوریت آموزشگر و البته با مشارکت همه‌جانبـه دانشـجومعلمان انجـام می‌شود. آموزشگر در بخشی از درس بر بنیاد گفتارهای درسی در نوبت‌های مقرر به معرفی هر یک از موضوعات اقدام می‌کند و بخشی دیگر از درس با شناسایی و دعوت از معلمان دارای تجربه خاص، فرصـت آشـنایی دانشـجومعلمان و معلمان خاص رشته‌های تخصصی را فراهم می‌کند و فرصت گفتگـوی آنـان را ایجـاد و آن را مـدیریت مـی‌کنـد. بـه تشخیص آموزشگر و با اتخاذ تدابیر هدایتی، واگذاری معرفی تجربه خاص معلمان می‌تواند بـه دانشـجومعلمان واگـذار شود. دانشجوی این درس موظف است بر اساس برنامه اعلام شده به مطالعه منابع و جستجوی در واقعیات بپردازنـد و در گفتگوهای هر جلسه با آمادگی مشارکت نماید. همچنین، دانشجویان حق دارند به طرح پرسش بپردازند و برای ارائه دیدگاه‌ها یا نتایج حاصل از مطالعات خود با درخواست تعیین وقت قبلی، تا ۱۰ دقیقه در کلاس درس به صورت سازمان یافته ارائه نظر کنند. درعین‌حال، در جلسات درس ممکن است پرسش‌هایی مطرح شود که به تشخیص آموزشگر یا به درخواست دانشجویان، پاسخگویی به برخی از آنها می‌تواند به صورت شفاهی در جلسه بعد یا به صورت کتبی تا پایـان نیمسال انجام و ارائه شود. این قبیل پرسش‌ها می‌تواند برای همه یا برخی از دانشجویان جایگزین تکالیف درس گردد؛ مشروط به آنکه تعداد آنها از ۵۰ درصد تکالیف مقرر درس تجاوز نکند.

٤. منابع آموزشی

- در این درس استفاده از منبع مکتوب تا سال ۱۳۹۸ الزامی نیست؛ اما آموزشگر تلاش خواهد کرد منابع مفید را شناسایی و معرفی کند. استفاده از منابع مکتوب منتشر نشده پس از داوری و تایید شورای گروه آموزشی برای مدت مقرر، در همان رشته بلامانع است.
- همه آموزشگران موظفند منابع و مستنداتی از «معلمان سرآمد» به دانشجومعلمان معرفی نمایند و نشانی سایت‌های مفید برای دریافت اطلاعات را ارائه کنند. همچنین، آموزشگر این درس موظف است به جستجوی اجتماعات تخصصی معلمان مخصوصا در فضای مجازی اقدام کند و موارد مفید را به دانشجویان معرفی و آنان را برای مشارکت، تشویق کند.
- آموزشگران این درس از سال ۱۳۹۴ به بعد موظف‌اند تمامی دانشجومعلمان را برای عضویت در «تالار گفتگوی معلمان آینده» در پورتال دانشگاه هدایت کنند و خود نیز در آن مشارکت نمایند.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: ارزشیابی پایانی در درس **تجربه‌های خاص حرفه‌ای** در قالب یک آزمون مکتوب پایانی صورت می‌گیرد که در آن دانشجویان یادگیری‌ها و تجارب خود از گفتارهای درس، گفتگوهای کلاسی، مطالعه منابع و مشارکت در مباحث کلاس درس را بر اساس پرسش‌های آموزشگر، ارائه می‌کنند.

ارزشیابی تکالیف: ارزشیابی انجام تکالیف کلاس درس و مشارکت در مباحث با هم لحاظ می‌شود. آموزشگر در مواردی که مصلحت بداند، اجازه می‌دهد تا دانشجویان بر اساس بازخوردهای او به کار پژوهشی، به اصلاح آن اقدام کنند.

سهم هر یک از موارد ارزشیابی به شرح زیر محاسبه می‌شود:

ـ پاسخگویی به تکالیف و شرکت فعال در کلاس: ۵۰ درصد امتیاز

ـ آزمون پایانی: ۵۰ درصد امتیاز

سایر نکات:

مواردی که توجه به آن در این درس مهم است:

- مدرس مربوطه از اساتید باتجربه گروه فعالیتهای پرورشی می باشد.
- آمادگی مدام برای گفتگوهای کلاس.
- مشارکت جدی و موثر در مباحث کلاس.
- رعایت نظم حضور و حساسیت به زمان درس.
- رعایت اخلاق پژوهش در انجام تکالیف و در فعالیت عملی.
- مطالعه منابع تکمیلی معرفی شده توسط آموزشگر و سایر منابع مفید.
- ظرافت و زیبائی ظاهری تکالیفی که به صورت مکتوب به آموزشگر تحویل می‌شود.

سرفصل درس « پژوهش و توسعه حرفه‌ای ۱: پژوهش روایی»

۱. معرفی درس و منطق آن

یکی از چالش هایی که مؤسسات و دانشگاه‌های تربیت معلم امروزه با آن روبرو هستند، خلق فرصت های یادگیری است که بر توانایی معلمان جهت رویارویی مؤثر با موقعیت های واقعی تربیتی/ آموزشی تأثیرگذار باشد. درصورتی که در طول برنامه آموزش حرفه‌ای دانشجو معلمان فرصت پژوهش در تجربه را بدست آورند، به توانایی های مورد نیاز برای مواجهه با موقعیت‌های نامعلومی که در آن غوطه‌ورند دست خواهند یافت و قادر خواهند بود این توانایی را به دانش‌آموزان خود منتقل کنند. از آنجا که، روایت های شخصی که حاصل تأملات دانشجو معلمان در موقعیت‌های واقعی کلاس درس است فرصت یادگیری از تجربه را ممکن می‌کند، لذا آموزش پژوهش روایی به عنوان پیش نیاز برنامه کارورزی این امکان را فراهم می کند تا دانشجویان به شیوهٔ روایی به مطالعه تجربیات خود پرداخته و در آینده بتوانند از این توانایی برای تأمل بر عمل خود، بهبود شرایط آموزشی و تربیتی، سهیم نمودن دیگران در تجربیات خود و نیز توسعه حرفه‌ای خویش بهره بگیرند.

<table>
<tr><td rowspan="2">مشخصات درس
نوع درس: کارگاهی
تعداد واحد: ۱
زمان درس: ۴۸ ساعت
پیشنیاز: –</td><td colspan="4">نام درس: پژوهش روایی</td></tr>
<tr><td colspan="4">اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:
با آگاهی از چیستی و چگونگی پژوهش روایی، تجربیات شخصی خود/ دیگری را از موقعیت های آموزشی/ تربیتی مورد واکاوی (تأمل) قرار داده و از این تجربیات برای توسعه ظرفیت های حرفه‌ای استفاده کنند.</td></tr>
<tr><td>شایستگی اساسی:
pck کد ۳-۱ &۳-
۳-٤&۳</td><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td></td><td>ملاک‌ها</td><td>سطح ۱</td><td>سطح۲</td><td>سطح۳</td></tr>
<tr><td></td><td>روایت تجربه</td><td>با تأمل بر یک روایت/ تجربه جدید آن را در قالب یک داستان ساده با جزئیات کم روایت می کند.</td><td>با تأمل بر یک روایت یا تجربهٔ جدید، آن را در قالب داستانی با جزئیات و پیچیدگی ها روایت می کند.</td><td>با تأمل بر یک روایت یا تجربهٔ جدید، آن را در قالب داستانی با جزئیات و پیچیدگی هایی که منعکس کننده احساسات، افکار و توالی منطقی آن ها، روند ها و.. است را روایت می کند.</td></tr>
<tr><td></td><td>تأمل بر تجربه</td><td>بر روایت خود تأمل کرده و کنش‌ها،</td><td>بر دیدگاه‌های شخصیت‌های داستان تأمل</td><td>با تأمل مجدد بر تجربهٔ تفکر خود/ روایت درک</td></tr>
</table>

		واکنشها، و رفتارها، دیدگاه‌های افراد حاضر در موقعیت را در بیان تجربیات مورد توجه قرار داده است.	می کند و می تواند با ارائهٔ شواهدی از یافته های علمی و پژوهشی از آن دفاع کند یا آنها را با ذکر دلیل زیر سؤال برده و نقد کند..	خود را از این تأملات را با بهره گیری از یافته های علمی/ پژوهشی در قالب دانش قابل عرضه به دیگران ارائه کند.
	تحلیل و تفسیر	توانسته است داده های جمع آوری شده را طبقه بندی نموده و ارتباط میان طبقات را برقرار کند، اما نتوانسته آن را تحلیل ساختاری نماید.	توانسته است داده های جمع آوری شده را تحلیل و تفسیر کند و یافته های خود را با استفاده از نقل قول ها معتبر نماید.	توانسته است داده های جمع آوری شده را تحلیل و تفسیر کند و تحلیل و تفسیر خود از یافته ها را با استفاده از روش های مختلف معتبر نماید.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: کلیات

ماهیت تجربه، یادگیری از تجربه، و تأمل بر تجربه و تمایز آن با سایر انواع یادگیری
روایت نویسی وسیله‌ای برای پژوهش در عمل
پژوهش روایی در خدمت رشد حرفه‌ای
چگونه روایت ها بین دانش آشکار و دانش ضمنی پیوند می زنند؟
اهداف پژوهش روایی و کاربردهای آن
انواع پژوهش روایی

تکلیف عملکردی:

با مطالعه داستان زندگی معلمان و مقالات علمی در زمینه پژوهش روایی تأثیر این شیوه مطالعه را در بهبود عملکرد حرفه‌ای در قالب یک مقاله کوتاه ارائه نماید.
یک پژوهش روایی را به صورت خلاصه یا در قالب یک مقالهٔ مروری با ذکر ویژگی‌ها و مراحلش ارائه کند). (البته قالب مذکور قبلاً باید توسط استاد توضیح داده شود.

فصل دوم: ابزار های گردآوری اطلاعات

ماهیت اطلاعات در پژوهش روایی
ابزار های گردآوری اطلاعات در پژوهش روایی

- یادداشتهای میدانی از تجربه های مشترک

- دفترچه یادداشت های روزانه
- مصاحبه ها
- داستان گویی
- نامه نگاری
- نوشته‌های خودزیست نگارانه و زیست نگارانه
- سایر منابع

فرآیند تحلیل داده ها

- آماده کردن داده‌ها برای تحلیل،
- انجام تحلیل های مختلف
- درک عمیق و عمیق تر داده‌ها
- بازنمایی داده‌ها و تفسیر معنای کلان

معنا دهی به داده ها

تکلیف عملکردی:

نمونه‌ای از ابزار های جمع آوری اطلاعات در پژوهش روایی را از منظر نوع تجربیات مطرح شده تحلیل و تمایز و تشابه آن ها را در یک جدول به نمایش بگذارد/ در قالب یک مقاله کوتاه ارائه کند.

یک

مقالات علمی پژوهشی که با استفاده از شیوه پژوهش روایی تهیه شده است را از منظر فرایند تحلیل اطلاعات مطالعه و یافته های خود را گزارش نماید.

فصل سوم: کد گذاری

انواع کدگذاری

- کد گذاری اولیه[۴۹]
- مرور کد های اولیه[۵۰]
- کد گذاری محوری[۵۱]
- مرور کد ها و طبقه بندی داده ها
- مضامین/ مفاهیم
- عمق و بینش برای ایجاد ارتباط

تکلیف عملکردی:

---

۴۹ - ***Initial/Open coding***
۵۰ - ***Selective coding***
۵۱ - ***Axial coding***

فرایند کدگذاری و طبقه بندی را تا مرحله شناسایی و تبیین مضامین بر روی تجربیات شخصی خود از دوران تحصیل اجرا و یافته ها/ بینش حاصل از واکاوی تجربیات را با دیگران به مشارکت بگذارد.

فصل چهارم: تحلیل ساختاری

فرآیند تحلیل ساختاری

- قاعده‌ی حذف
- حذف شدید
- تعمیم
- ساختن
- قاعده صفر

تحلیل سه بعدی:

- تعامل: تعامل شخصی بر اساس احساسات، امیدها، واکنش‌ها، و خلق و خو هم چنین تعامل اجتماعی برای دربرداشتن سایر افراد و قصد، اهداف، فرضیات، و دیدگاه‌های آنان
- تداوم: بررسی گذشته که به خاطر آمده است؛ حال به تجربه اتفاقات مرتبط است؛ و آینده، مشتاقانه منتظر تجربیات احتمالی است
- موقعیت: اطلاعات در مورد شرایط، زمان، و مکان در موقعیت فیزیکی، با حدود و قصد، اهداف، و دیدگاه‌های متفاوت شخصیت‌ها

تکلیف عملکردی:

با استفاده از فرایند تحلیل ساختاری/ تحلیل سه بعدی مجموعه تجربیات شخصی/ تجربیات سایرین(همکلاسی ها/ معلمان) را تحلیل و یافته ها را گزارش کند.

فصل پنجم: اعتبار بخشی

روایی و اعتبار در پژوهش روایی
همکاری با شرکت کنندگان
بیان دوباره روایت ها
استفاده از نقل قول ها
رعایت مسایل اخلاقی
محدودیت ها و مخاطرات پژوهش روایی
استفاده از نظریه ها و یافته های علمی
چگونه یافته های پژوهش روایی را ارزیابی می کنیم؟

تکلیف عملکردی:

یافته های حاصل از تکلیف عملکردی در فصل چهار را با استفاده از شیوه مثلث سازی/ همکاری با شرکت کنندگان/ یافته های علمی پژوهشی اعتبار بخشی نماید.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

مطالعهٔ منابع، جستجو، سؤال کردن و پژوهیدن در زمینهٔ پژوهش روایی، برگزاری کارگاه آموزشی برای آموزش پژوهش روایی با استفاده از رویکرد توسعه فردی و به کمک واکاوی تجربیات شخصی صورت می گیرد. استفاده از راهبردهای مشارکتی، برای به اشتراک گذاشتن تجربیات و ارائه یافته به تحقق اهداف این درس و نیز تنوع بخشیدن به تجربیات کمک می کند.

٤. منابع آموزشی

منابع اصلی:

پژوهش روایی دکتر عطاران (در دست تألیف)

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: از آنجایی که هدف این درس یادگیری از و به کمک تجربه است، لذا در ارزشیابی خود ارزیابی دانشجو بر اساس تحلیل (توصیف) و تفسیر تجربیات حاصل از فعالیت ها در طول ترم بر اساس مستندات دارای اهمیت است. ارزیابی استاد بر اساس مجموعه تکالیف عملکردی دانشجو در طول و شرکت در سمینار های کلاسی برای ارائه یافته ها/ به اشتراک گذاشتن تجربیات نیز بخش دیگر از ارزشیابی دانشجو را تشکیل می دهد.

تفسیر دانشجو از تجربیات شخصی و نقش آن در توسعه توانایی های حرفه‌ای بر اساس مستندات ارائه شده در گزارش عملکرد پایانی ۱۰ نمره

ارزیابی استاد از فعالیت ها و مشارکت در سمینار ها ۱۰ نمره

سرفصل درس « پژوهش و توسعه حرفه‌ای ۲: کنش پژوهی»

۱. معرفی درس و منطق آن:

پذیرش نقش پژوهشی از سوی معلم در کنار دو وظیفهٔ مهم دیگر او مبنی بر وظیفهٔ استفاده از یافته‌های پژوهشی تولید شده توسط دیگران و وظیفهٔ آموزش پژوهش به دانش‌آموزان، ضرورت دانا و توانا کردن آنها در حوزه اقدام پژوهی را روشن می‌سازد. این امر بدان معناست که معلم باید ازتدریس و عمل تربیتی عادی شده[۵۲] فاصله گرفته و به سوی تدریس و عمل فکورانه[۵۳] پیش برود، به نحوی که با بینشی پژوهشی مسائل کلاس و مدرسه را بکاود و با اقدام پژوهی و ژرف‌اندیشی به یافتن راه‌حل‌ها، کاربرد بلافصل یافته‌ها و اخذ بازخورد مداوم به اصلاح و بهبود فرآیند های آموزشی و پرورشی بپردازد. بر این اساس، توانایی جمع آوری سیستماتیک اطلاعات درباره، موقعیت های خاص آموزشی، تدریس، و یادگیری دانش آموزان و متعاقباً بکارگیری روش های خاصی برای بهبود آن است که منجر به ارتقاء توانایی دانش آموزان می شود، یکی از شایستگی هایی است که معلمان در آموزش های بدو خدمت بایدبه آن دست یابند.

مشخصات درس نوع درس: کارگاهی تعداد واحد: ۱ زمان درس: ۴۸ ساعت پیشنیاز: پژوهش و توسعه حرفه‌ای ۱، کارورزی ۲	نام درس: **پژوهش و توسعه حرفه‌ای ۲: کنش پژوهی**			
شایستگی اساسی: *Ck&pck* **کد ۲-۱&** **۳-۳& ٤-۳&**	**اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:** با مطالعه و تحلیل گزارش یافته های اقدام پژوهی ها توسط معلمان تأثیر آن در بهبود فرآیند یادگیری گزارش کند. یک مسئله را با استفاده از فرآیند رفت و برگشت میان مسئله و موقعیت آموزشی/ تربیتی مطالعه نموده و بازتاب های حاصل از این فرآیند را برای بهبود عملکرد در موقعیت های بعدی طراحی، اجرا و گزارش نماید			
	ملاک‌ها	**سطح ۱**	**سطح۲**	**سطح۳**
	تحلیل یافته ها	یافته های اقدام پژوهی را از نظر تأثیر آن بر فرآیند یادگیری تحلیل وتفسیر کرده اما به محدودیت ها و فرصت هایی که این مطالعه برای اقدامات بعدی ایجاد می کند اشاره نکرده است.	یافته های اقدام پژوهی را از نظر تأثیر آن بر فرآیند یادگیری تحلیل تفسیر کرده و به محدودیت ها و فرصت هایی که این مطالعه برای اقدامات بعدی ایجاد نموده را گزارش کرده است.	یافته های اقدام پژوهی را از نظر تأثیر آن بر فرآیند یادگیری تحلیل و تفسیر کرده و به محدودیت ها و فرصت هایی که این مطالعه برای اقدامات بعدی ایجاد نموده و نحوه بهره گیری از این نتایج در عمل حرفه‌ای خود را گزارش کرده است.

[۵۲]-*routinized*

[۵۳] - *reflective*

	چرخه عمل	فرآیند کار نشان می دهد که در پژوهش انجام شده چرخه رفت و برگشت میان برخی از مراحل رعایت شده است.	فرآیند کار نشان می دهد که در پژوهش انجام شده چرخه رفت و برگشت میان کلیه مراحل برای اطمینان از یافته ها رعایت شده است.	فرآیند کار نشان می دهد که در پژوهش انجام شده چرخه رفت و برگشت میان کلیه مراحل برای اطمینان از اطلاعات جمع آوری شده، تفسیر و تبیین یافته ها در هر مرحله رعایت شده است.
	گزارش یافته ها	گزارش با استفاده از روزنگار/ زبان روایت نویسی ثبت شده نشان دهنده تأمل بر کنش‌ها، واکنشها، و رفتارها، دیدگاه‌های افراد درگیر در موقعیت برای بازکاوی عمل و تصمیمات نیست.	گزارش با استفاده از روزنگار/ زبان روایت نویسی ثبت شده نشان دهنده تأمل بر کنش‌ها، واکنشها، و رفتارها، دیدگاه‌های افراد درگیر در موقعیت برای بازکاوی عمل و تصمیمات اتخاذ شده است.	گزارش با استفاده از روزنگار/ زبان روایت نویسی ثبت شده نشان دهنده تأمل بر کنش‌ها، واکنشها، و رفتارها، دیدگاه‌های افراد درگیر در موقعیت برای بازکاوی عمل و تصمیمات اتخاذ شده است برای قرار گرفتن در چرخه پژوهش و عمل حرفه‌ای شده است

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

بخش اول :

انواع، سطوح، گستره،ماهیت و اهداف پژوهش‌در آموزش و پرورش

- پژوهش در حرفه معلمی (معلم به‌عنوان بکارگیرنده یافته‌های پژوهش‌های دیگران،معلم بهٔعنوان پژوهشگر، معلم به‌عنوان مدرس پژوهش به دانش آموزان)
- استلزامهای پژوهش‌های معلم محور(برخورد آزادمنشانه،هم افزایی، تفکر و بازاندیشی ، دغدغه‌های رشد حرفه‌ای،اشتراک دانش و تجربیات، مشارکت و کار گروهی ، نقادی و نقد پذیری، تعهد و مسئولیت برای عمل مبتنی بر پژوهش، اخلاق پژوهشی و ...)
- عمل پژوهی و ادراک هنرمندانه معلم
- عمل پژوهی و رشد حرفه ای معلم

فعالیت یادگیری:

مقالات علمی– پژوهشی را مطالعه و در قالب یک گزارش یافته های خود رابه جهت تأثیر این نوع مطالعات در حل مسائل آموزشی/ تربیتی یا توسعه علوم تربیتی ارائه نماید.

فعالیت عملکردی:

– با مطالعه نمونه گزارش های اقدام پژوهی در سطوح متفاوت عملکرد بتواند نقات قوت و ضعف آن ها را شناسایی و گزارش نماید.

بخش دوم :

- چیستی عمل پژوهی در آموزش و پرورش (ماهیت، تعریف، ابعاد، گستره،)
- چرایی عمل پژوهی در آموزش و پرورش(اهداف ، پیامدها، ضرورت و اهمیت)
- تاریخچه و خاستگاه های عمل پژوهی
- نظریه‌ها و دیدگاه‌های موجود در زمینه اقدام پژوهی

فعالیت یادگیری:

-مشارکت در نقد و ارزیابی گزارش های ارائه شده در کلاس در زمینه اقدام پژوهی هی ارائه شده.

فعالیت عملکردی:

- تهیه یک نوشته انتقادی در مورد باورها و عقاید شخصی خود در مورد چیستی و ضرورت اقدام پژوهی در آموزش و پرورش و ارائه آن در کلاس برای بررسی و نقد

بخش سوم :

- چگونگی تشخیص مسئله،
-چگونگی تدوین طرح اقدام پژوهی،
-روش اجرای مراحل اقدام پژوهی
- چگونگی گردآوری داده ها و شواهد مهم در اقدام پژوهی
- باز اندیشی در باره داده ها و شواهد و اصلاح فرایند اقدام پژوهی

- نقش مشورت و مشارکت در اقدام پژوهی
-ارزشیابی ،نقادی و اعتباریابی در اقدام پژوهی
چگونگی بازخورد ،اصلاح و کاربرد نتایج در اقدام پژوهی
- چگونگی مستند سازی، ثبت و ضبط مراحل و تهیه گزارش نهایی و اطلاع رسانی و اشاعه دستاوردهای اقدام پژوهی
مشارکت در نقد مطالب گزارش شده در کلاس (گزارش حاصل از فعالیت عملکردی گروه‌ها)

فعالیت عملکردی:

- تشکیل کارگروه‌هایی متشکل از دانشجو معلمان و مشارکت آنها در نقد نمونه‌ای از اقدام‌پژوهی انجام شده توسط معلمان دیگر و تهیه گزارش نقد برای ارائه به کلاس

بخش چهارم :

- تدوین طرح و انجام مراحل اقدام پژوهی

فعالیت یادگیری:

- مشارکت در ارزشیابی و نقد طرح اقدام پژوهی دانشجو معلمان و یکایک مراحل اجرایی آن در خلال جلسات متناظر با روند پیشرفت اجرای طرح(در هر مرحله ازتدوین طرح و اجرای آن، دانشجویان گزارش لازم را به کلاس ارائه و از مشورت، ارزشیابی و نقد دیگران استفاده می‌کنند.)

فعالیت عملکردی:

- تشکیل کارگروه‌هایی متشکل از دانشجو معلمان و مشارکت آنها در مراحل زیر:
- بررسی متأملانه کلاس درس و مدرسه و انتخاب مسئله برای اقدام پژوهی
- تدوین طرح
-انتخاب روش و تدوین مراحل
- مشخص کردن شواهد مهم و ساختن یا یافتن ابزار گردآوری داده ها

– باز اندیشی در باره داده ها و شواهد و اصلاح فرایند
– انجام مشورت و جلب مشارکت افراد ذی‌ربط
– ارزشیابی ،نقادی و اعتباریابی فرایند و نتایج
– اخذ بازخورد، اصلاح و کاربرد نتایج در حل مسئله یا بهبود امر مورد پژوهش
– مستند سازی، ثبت و ضبط مراحل و تهیه گزارش نهایی و اطلاع رسانی و اشاعه دستاوردها

۳- راهبردهای تدریس و یادگیری

- راهبردهای اصلی شامل پرسش و پاسخ، حل مساله، نقادی و پژوهش به صورت گروهی و مشارکتی است. در کلاس در خلال بیان فلسفه، مبانی،اصول، روش و مراحل اجرای اقدام پژوهی به تحلیل و نقادی گزارش های مطالعات اقدام پژوهی معلمان (به تناسب رشته آموزشی دانشجو معلمان) و آشنا سازی دانشجو معلمان با تجارب معلمان پژوهنده پرداخته می‌شود.
- در بخش عملی، دانشجو معلمان در قالب گروه‌های مناسب، به انتخاب مسئله متناسب با رشته آموزشی خود و تدوین پیشنهاده کامل اقدام پژوهی و اجرای آن در محیط واقعی (درصورت دسترسی به کلاس و مدرسه) می‌پردازند و گزارش کار خود در هر مرحله را به کلاس ارائه داده و از نقد و مشارکت سایر دانشجو معلمان استفاده می‌کنند.

٤. منابع آموزشی

منبع:–

٥. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی در این درس، فرایندی مبتنی بر مشارکت است که در آن استاد، شخص دانشجو و سایر همکلاس‌های با یکدیگر همکاری و مشارکت دارند. در این ارزشیابی علاوه بر جنبه‌های کمی بر جنبه‌های کیفی تأکید و توجه ویژه‌ای می‌شود. این ارزشیابی به صورت مداوم و بر اساس فعالیت های انجام شده توسط دانشجو – که در پوشه‌کار[٥٤] او گردآوری می‌شود– صورت می‌گیرد و بر ارزیابی توسط خود دانشجو تأکید ویژه‌ای می‌شود.
در این ارزشیابی، ۴ نمره ارزشیابی دانشجو به صورت تکوینی طی نیمسال ، ۸ نمره به کار عملی در حوزه اقدام پژوهی و ۸ نمره به آزمون پایانی اختصاص می یابد .

سایر نکات

کنش پژوهی قبل از آغاز کارورزی سه به دانشجویان ارایه شود.

[٥٤] -portfolio

سرفصل درس « پژوهش و توسعه حرفه‌ای ۳: درس پژوهی»

۱. معرفی درس و منطق آن

درس پژوهی یک رویکرد برای توسعه حرفه ای است که در ،ن معلمان با یکدیگر در تدوین طرح درس پژوهشی، اجرا و اعتبار یابی آن همکاری می کنند . این رویکرد ظرفیت شگرفی برای تحقق اهداف مدرسه بعنوان سازمان یادگیرنده و بستری برای گفتگوهای حرفه ای در باره آموزش ، تدریس و فرایندهای یاددهی – گیری در مدرسه فراهم می سازد. درس پژوهی، دانش آموزشی محتوا را در معلمان توسعه بخشیده و با سازوکارهای خود ، قدرت و شایستگی معلمان را برای مواجهه با مسایل فراروی یاددهی– یادگیری توسعه می بخشد . به این ترتیب دانشجو معلمان با گذراندن این درس، ضمن کار گروهی و درک اهمیت هم افزایی در توسعه حرفه‌ای بطور همزمان توان تخصصی خود در حوزه دانش تربیتی، دانش موضوعی، دانش فناوری آموزشی توسعه می دهد.

مشخصات درس

نوع درس: کارگاهی

تعداد واحد: ۱

زمان درس: ۴۸ ساعت

پیشنیاز: اصول و روش‌های تدریس

نام درس: **پژوهش و توسعه حرفه‌ای ۳: درس پژوهی**

اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:

با درک نقش مشارکت حرفه‌ای در توسعه ظرفیت ها و توانایی های شخصی، و تأثیر آن در شکل گیری سازمان یادگیرنده یک برنامه درس پژوهی را با مشارکت یک گروه همکار طراحی و اجرا نماید..

شایستگی اساسی:

***Ck&pck* کـــد ۲-۱& ۳-۳& ۳-٤&**

ملاک‌ها	سطح ۱	سطح۲	سطح۳
هم‌افزایی و مشارکت حرفه‌ای	در فرآیند کار جمعی وظایف محوله را انجام می دهد اما به هنگام قرار گرفتن در موقعیت های دشوار قادر نیست گروه را پشتیبانی کند.	در فرآیند کار جمعی وظایف و مسئولیت هایی را که منجر به حل مسایل گروه میشود را می پذیرد.	در فرآیند کار جمعی برای پذیرش وظایف و مسئولیت ها برای حل مسایل گروه استقبال می کند و می تواند به هنگام قرار گرفتن در موقعیت های دشوار گروه را پشتیبانی کند.
طرح درس پژوهی	برای مطالعه بافت و زمینه نیاز/ مسئله شناسایی شده و ترسیم چشم انداز در سطح‌مدرسه مشارکت نموده اما تحلیل نتایج	در فرآیند مطالعه بافت و زمینه نیاز/ مسئله شناسایی شده و ترسیم چشم انداز در سطح‌مدرسه مشارکت نموده و نتایج یادگیری دانش آموزان	در فرآیند مطالعه بافت و زمینه نیاز/ مسئله شناسایی شده و ترسیم چشم انداز در سطح‌مدرسه مشارکت نموده و نتایج یادگیری

		یادگیری دانش آموزان نشان دهنده تأثیر عملکرد او بر شکل گیری یک گروه حرفه‌ای برای ادامه مشارکت حرفه‌ای نیست.	نشان دهنده تأثیر عملکرد او بر بهبود عملکرد مدرسه است.	دانش آموزان نشان دهنده تأثیر عملکرد او بر مشارکت برای توسعه حرفه‌ای و بهبود عملکرد مدرسه است.
	گزارش	گزارش با استفاده از روزنگار/ روایت نویسی ثبت شده نشان دهنده تأمل بر کنش‌ها، واکنشها، و رفتارها، دیدگاه‌های افراد درگیر در موقعیت برای بازکاوی عمل و تصمیمات نیست.	گزارش با استفاده از روزنگار/ روایت نویسی ثبت شده نشان دهنده تأمل بر کنش‌ها، واکنشها، و رفتارها، دیدگاه‌های افراد درگیر در موقعیت برای بازکاوی عمل و تأثیر تصمیمات اتخاذ شده بر عملکرد دانش آموزان/ مدرسه است.	گزارش با استفاده از روزنگار/ روایت نویسی ثبت شده نشان دهنده تأمل بر کنش‌ها، واکنشها، و رفتارها، دیدگاه‌های افراد درگیر در موقعیت برای بازکاوی عمل و تصمیمات اتخاذ شده و تأثیرات آن بر عملکرد دانش آموزان/ مدرسه در چرخه پژوهش و عمل حرفه‌ای مشارکتی شده است

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول :

تمهید شرایط و آماده سازی

-مدرسه بعنوان یک سازمان یادگیرنده

-تاریخچه ، تعریف و اهداف درس پژوهی

- درس پژوهی انتخابی استراتژیک برای توسعه دانش و شایستگیهای معلمان

- ابعاد و گستره درس پژوهی

- فرایند درس پژوهی

- شرایط ، فرهنگ و حمایتهای مورد نیاز درس پژوهی

فعالیت یادگیری:

با مشارکت در بحث به ضرورت و اهمیت درس پژوهی و نقش آن در تولید دانش بومی تدریس می پردازد . همچنین سوالاتی را برای شرح بیشتر موضوع مطرح می نماید . همچنین سوالاتی را برای شرح بیشتر موضوعات مطرح می نماید .

فعالیت عملکردی:

تشکیل کارگروه‌هایی متشکل از دانشجو معلمان و مشارکت آنها در تحلیل جایگاه و نقش درس پژوهی در حرفه معلمی و تهیه گزارش برای ارائه به کلاس،

فصل دوم :

چگونگی تدوین برنامه درس پژوهی :

- تشکیل گروه درس پژوهی
- تبیین رویکرد درس پژوهی در گروه
- برنامه ریزی و تدوین جدول فعالیتهای اجرایی گروه
- انتخاب زمینه پژوهشی برای فعالیت گروه
- تعریف مساله و انتخاب موضوع
- روش های نیاز سنجی
- پیش بینی شرایط و نیازمندیهای اجرای درس پژوهی

فعالیت یادگیری:

با مشارکت در بحث موضوعاتی را برای فعالیت درس پژوهی مطرح می کند . همچنین سوالاتی را برای شرح بیشتر موضوعات مطرح می نماید .

فعالیت عملکردی:

در قالب کارگروههای دانشجویی ، یک زمینه پژوهشی را تعریف و مساله و موضوع مرتبط با آن را مشخص می کند .

فصل سوم :

چگونگی تدوین طرح درس مورد پژوهش

تعیین اهداف و سوالهای پژوهشی

تدوین طرح درس پژوهشی متناسب با سوالهای پژوهشی:

- ترسیم وضع موجود و مطلوب
- شناسایی تغییرات مورد نیاز
- تعیین هدفهای درس
- تعیین تجارب و فعالیتهای یادگیری
- تعیین رفتار ورودی
- پیش بینی منابع و وسایل آموزشی
- پیش بینی نحوه مدیریت و سازماندهی کلاس
- پیش بینی نحوه تفکر و واکنش دانش آموزان به تدریس
- تعیین معیارهای تحقق هدفها
- تعیین روش سنجش و ارزشیابی
- تعیین چارچوب اجرایی طرح در س پژوهشی

فعالیت یادگیری:

در باره چارچوب طرح درس پژوهشی بحث می کند . و دلایل و اهمیت هر یک از مولفه ها را بر می شمارد.

فعالیت عملکردی:

در قالب کارگروههای دانشجویی یک طرح درس پژوهشی را تهیه و به کلاس ارایه می نمایند.

فصل سوم :

چگونگی اجرای طرح درس مورد پژوهش

- تعیین شواهد و مستندات مورد نظر گروه
- تعیین روش و چگونگی مشاهده طرح درس
- تقسیم وظایف اعضای گروه در حین مشاهده
- طراحی فرمهای گردآوری اطلاعات و مستند سازی مشاهده

فعالیت یادگیری:

در باره چگونگی اجرای طرح درس پژوهشی بحث می کنند و نکات جدیدی را برای اجرای بهینه آن مطرح می سازند .

فعالیت عملکردی:

طرح درس پیش بینی شده در گروه را بصورت آزمایشی در کلاس اجرا می کنند .

فصل چهارم:

ژرف اندیشی در باره داده ها و شواهد

- نحوه انتخاب چارچوب تجزیه و تحلیل داده ها و شواهد
- تجزیه و تحلیل داده ها و شواهد :

تحلیل نتایج یادگیری

تحلیل انگیزش

تحلیل رفتار اجتماعی دانش آموزان

طراحی مجدد درس و اجرای آن

اجرای طرح درس جدید و مشاهده آن

ژرف اندیشی در باره اجرای دوم درس و اصلاح نهایی طرح درس

فعالیت یادگیری:

در باره چگونگی نقد مناسب تر نحوه اجرای طرح درس پژوهشی در کلاس بحث می کنند و نکات جدیدی را در این زمینه مطرح می سازند .

فعالیت عملکردی:

نحوه اجرای آزمایشی طرح درس گروه را مورد نقد و بررسی قرار می دهند .

فصل پنجم : چگونگیژرف اندیشی در باره روند اجرای فعالیت گروه

الف)نحوه تحلیل نتایج مربوط به یادگیری و رشد دانش آموزان(تحلیل نتایج یادگیری، تحلیل انگیزش، تحلیل رفتار اجتماعی دانش آموزان)،

ب) نحوه تحلیل نتایج مربوط به رشد حرفه ای معلمان عضو گروه.

فعالیت یادگیری:

در باره نتایج فعالیت گروه بر توسعه یادگیری و رشد حرفه ای خود بحث می کنند .

فعالیت عملکردی

با ارایه مستندات لازم به جمع بندی از تاثیر فعالیت گروه خود بر یادگیری دانش آموزان و رشد حرفه ای خود می پردازند .

فصل ششم : تهیه گزارش نهایی و اشاعه دستاوردهای گروه درس پژوهی

- ضرورت اشاعه نتایج درس پژوهی
- روش های اشاعه و انتشار دستاوردهای گروه
- نحوه تدوین گزارش نهایی درس پژوهی

فعالیت یادگیری:

در باره ضرورت اشاعه نتایج درس پژوهی بحث می کنند .

فعالیت عملکردی:

گزارش کار گروه خود را تدوین و ارایه می نمایند .

۳ . راهبردهای تدریس و یادگیری

- راهبردهای اصلی شامل پرسش و پاسخ، حل مساله، نقادی و پژوهش به صورت گروهی و مشارکتی است. در کلاس در فرایند تدریس به تحلیل و نقادی گزارش های مطالعات درس پژوهی (به تناسب رشته آموزشی دانشجومعلمان) و آشنا سازی دانشجو معلمان با تجارب معلمان درس پژوه پرداخته می‌شود.
- در بخش عملی، دانشجو معلمان در قالب گروه‌های مناسب، به انتخاب مسئله متناسب با رشته آموزشی خود و تدوین برنامه درس پژوهی و اجرای آن در محیط واقعی (درصورت دسترسی به کلاس و مدرسه) یا نمونه ای (مشابه سازی شرایط کلاس درس) می‌پردازند و گزارش کار خود در هر مرحله را به کلاس ارائه داده و از نقد و مشارکت سایر دانشجو معلمان استفاده می‌کنند.
-

٤. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی در این درس، فرایندی مبتنی بر مشارکت است که در آن استاد،شخص دانشجو و سایر همکلاس‌های با یکدیگر همکاری و مشارکت دارند. در این ارزشیابی علاوه بر جنبه‌های کمی بر جنبه‌های کیفی تأکید و توجه ویژه‌ای می‌شود. این ارزشیابی به صورت مداوم و بر اساس فعالیت های انجام شده توسط دانشجو – که در پوشه‌کار[۵۵] او گردآوری می‌شود– صورت می‌گیرد و بر ارزیابی توسط خود دانشجو تأکید ویژه‌ای می‌شود.

در این ارزشیابی، ۴ نمره به ارزشیابی دانشجو به صورت تکوینی طی نیمسال ، ۸ نمره به کار عملی در حوزه درس پژوهی و ۸ نمره به آزمون پایانی اختصاص می یابد .

۵. منابع آموزشی

ساکی، رضا (۱۳۹۲) درس پژوهی ، مبانی ، اصول و روش اجرا ، انتشارات جهاد دانشگاهی.

استیپانک و همکاران (۱۳۸۹) درس پژوهی راهنمایی عملی برای مدیران و معلمان ، ترجمه دکتر رضا ساکی و داریوش مدنی ، انتشارات حکمت علوی

[۵۵] -**portfolio**

سرفصل درس «کارورزی ۱»

۱. معرفی درس و منطق آن

آموزش اثربخش نیازمند آن است که معلمان در طول دوره آموزشی در معرض تجربیات متنوع و غنی قرار گرفته و قادر به مطالعه، تصمیم گیری و ارزیابی نتایج تصمیمات در موقعیت های پیچیده آموزشی و تربیتی مبتنی بر یافته های علمی و پژوهشی باشند. برنامه کارورزی فرصت برقرار ساختن پیوند میان آموخته های نظری با محیط های واقعی آموزشی- تربیتی و عمق بخشیدن به تجربه های پیشین در جهت توسعه شایستگی های حرفه ای و دست یابی به ظرفیت غایی کنش عملی در کلاس درس را فراهم می کند/ این برنامه در دانشگاه فرهنگیان، با تأکید بر مشاهده تأملی، روایت نگاری و واکاوی تجربیات به عنوان عناصر سازنده/شکل دهنده عمل فکورانه؛ و نیز ابزارهای سه گانه اقدام پژوهی، درس پژوهی و پژوهش روایتی به عنوان روش های مورد تاکید در برنامه تربیت معلم فکور این هدف را تعقیب می نماید. مطالعه مسئله های آموزشی/تربیتی در سطح کلاس درس و مدرسه زمینه ساز عمل مستقل حرفه ای معتبر و کسب تجربیات دست اول است. فرصت های یادگیری تدارک دیده شده از سوی استادان و بازخوردهای ارائه شده از سوی آنان باید امکان تلفیق نظر و عمل تربیتی را در موقعیت های واقعی، برای یافتن راه حلهای قابل دفاع و پاسخ به مسئله های آموزشی/ تربیتی تدارک ببیند. بهره گیری از مبانی نظری/ تکنیک ها و فنون در برنامه کارورزی به منظور دستیابی دانشجو به یک نگاه همه جانبه و غنا بخشیدن به تصمیمات اتخاذ شده در ابعاد برنامه ریزی، اجرا و ارزیابی برای حمایت از یادگیری دانش آموزان ضروری است. در طول برنامه کارورزی دانشجو فرصت کسب تجربه برای درک عمل اثربخش، تأمل بر روی آن به منظور پذیرش مسئولیت حرفه‌ای را کسب می نماید.

در کارورزی یک دانشجو با کسب مهارت در به کارگیری روش ها و فنون مشاهده تأملی، موقعیت های آموزشی و تربیتی در سطح مدرسه و کلاس درس را مورد مطالعه قرار داده و دریافت های خود را در قالب روایت ها، روزنگارها، تجربیات شخصی ارائه می نماید. این یافته ها از موقعیت مدرسه و کلاس درس می تواند همراه با عکس و فیلم/ گزارش گفتگو با کادر مدرسه/ معلم راهنما/ اولیاء/ دانش آموزان(با هماهنگی مدرسه) تکمیل شود. روایت های دانشجو از موقعیت های مختلف مورد واکاوی قرار گرفته و مسئله های شناسایی شده با استفاده از شواهد و مستندات علمی گزارش می گردد.

<table>
<tr><td rowspan="3">مشخصات درس
نوع درس: کارورزی
تعداد واحد: ۲
زمان درس: ۱۲۸ ساعت
پیش‌نیاز: پژوهش و توسعه‌حرفه‌ای۱
نحوه آموزش: مشترک</td><td colspan="4">نام درس: کارورزی ۱</td></tr>
<tr><td colspan="4">اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:
با مشاهده تأملی مسئله‌های آموزشی/ تربیتی در سطح کلاس درس و مدرسه را شناسایی و با استفاده از شواهد و مستندات علمی آن را تبیین نماید.
مشاهدات تأملی و یافته‌های تجربی حاصل از واکاوی روایت ها را ثبت و گزارش نماید.</td></tr>
<tr><td>شایستگی اساسی:
P Ck &pkکد ۲-۲& ۳-</td><td>ملاک‌ها</td><td>سطح ۱</td><td>سطح ۲</td><td>سطح ۳</td></tr>
</table>

۳-۱&۲	مشاهده تأملی	توانسته است موقعیت های آموزشی/ تربیتی در سطح کلاس درس و مدرسه را با جمع آوری اطلاعات توصیف نماید اما نتوانسته است اطلاعات را به صورت نظام مند تحلیل و تبیین نماید.	توانسته است موقعیت‌های آموزشی/ تربیتی در سطح کلاس درس و مدرسه را با جمع‌آوری اطلاعات به صورت نظام‌مند توصیف نموده و با استفاده از شواهد و مستندات آن را تبیین نماید.	توانسته است موقعیت‌های آموزشی/ تربیتی در سطح کلاس درس و مدرسه را با جمع‌آوری اطلاعات به صورت نظام‌مند توصیف نموده و با کمک شواهد معتبر/ مستندات علمی و پژوهشی یافته های خود را ارائه نماید.
	واکاوی تجربیات	گزارش‌های توصیفی جمع‌آوری شده از مطالعه موقعیت فیزیکی، عاطفی، آموزشی، تربیتی را به صورت روایت نقل و کدگذاری نموده اما نتوانسته است کدگذاری-ها را در قالب مضامین سازماندهی و یافته ها را گزارش کند.	گزارش‌های توصیفی جمع-آوری شده از مطالعه موقعیت فیزیکی، عاطفی، آموزشی، تربیتی را به صورت روایت نقل و کد گذاری نموده و گزاره‌ها را در قالب مضامین سازماندهی و یافته‌ها را گزارش نموده است.	گزارش‌های توصیفی جمع‌آوری شده از مطالعه موقعیت فیزیکی، عاطفی، آموزشی، تربیتی را به صورت روایت نقل و کدگذاری نموده و گزاره‌ها را در قالب مضامین سازماندهی نموده و با ایجاد ارتباط میان مضامین در قالب یک مسئله آموزشی/ تربیتی تبیین نموده است.
	تدوین و ارائه گزارش	در گزارش ارائه شده ساختار کلی گزارش نویسی رعایت شده اما شواهد و مستندات کافی برای یافته‌ها ارائه نشده است.	در گزارش ارائه شده ساختار گزارش نویسی به صورت نظام مند در ثبت و ارائه یافته ها رعایت شده است و یافته ها به کمک برخی شواهد و مستندات پشتیبانی شده است.	در گزارش ارائه شده ارتباط میان فصل ها و عناوین ذیل فصل ها رعایت شده و یافته ها مبتنی بر شواهد و مستندات تجربی و علمی گزارش شده است .

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

هفته اول:

ارائه یک تصویر کلی از برنامه کارورزی در طی چهار ترم و انتظارات از دانشجو، معرفی برنامه کاروزی یک با تأکید بر مشاهده تأملی و روایت نویسی (ماهیت روایت ها و چگونگی نگارش آن)، تکالیف عملکردی در طول ترم، برنامه زمان بندی سمینارها در سطح مدرسه و پردیس/ واحد آموزشی، و تبیین فرم های ارزیابی از عملکرد دانشجویان بر اساس پیامدها و سطوح عملکرد، توزیع دانشجویان در مدارس (هماهنگی با مناطق آموزشی و سازماندهی دانشجویان در مدارس باید قبل از شروع ترم و با

تشکیل ستاد کارورزی در سطح استان صورت گیرد). تعامل از نزدیک میان استاد و دانشجو از طریق مطالعه گزارش ها و ارائه بازخورد به موقع و سازنده، و نیز تشکیل جلسات بحث و گفتگو پیرامون تجربیات حاصل از حضور در موقعیت های واقعی از استلزامات اجرایی برنامه کارورزی است. تشکیل سمینار در کلیه هفته ها برای بحث و بررسی پیرامون عملکرد دانشجو و گفتگو در خصوص بازخورد های ارائه شده از سوی اساتید ضروری است. مشارکت دانشجویان در نقد و بررسی گزارش ها/ روایت های همکلاسی ها/ همقطاران فرصت یادگیری انتقال تجربیات به یکدیگر را فراهم می‌کند.

هفته دوم:

کارگاه مطالعه موقعیت

تکلیف یادگیری: مشاهده فیلم تدریس/ موقعیتی در سطح کلاس درس/ مدرسه بر اساس گام های زیر:

الف: توصیف موقعیت (بیان ویژگی ها و مشخصه های متمایز کننده)

ب: تشریح/ استنباط از موقعیت (شناسایی اجزاء و روابط)

ج: بازنگری (به گونه دیگر دیدن/ از زاویه دید دیگری به موقعیت نگاه کردن) با استفاده از تکنیک های اگر، آنگاه، شش کلاه تفکر، اسکمپر... در یافتن نقطه کانونی

د: تبیین مسئله با استفاده از استدلال قیاسی یا استقرایی به کمک شواهد و مستندات جمع آوری شده (از آنجایی که آموزش این بخش نیازمند آن است که دانشجو گزارشی از مطالعه موقعیت بر اساس محور های چهارگانه تهیه کرده باشد، لذا آموزش این بخش در جلسه ششم ارائه می شود).

هفته سوم:

مشاهده آزاد

حضور دانشجویان در مدارس (جلسه آشنایی با مدرسه، مدیر و معلم راهنما)

تکلیف یادگیری: تجربه اولین روز کارورزی من در مدرسه. از دانشجو خواسته شود تا اولین تجربیات خود را از اولین روز کارورزی از زمان آماده شدن برای رفتن به مدرسه تا زمان برگشتن در قالب داستان یا خاطره یادداشت روزانه ثبت و ارائه نماید. دانشجو در اولین روز کارورزی مشاهده آزاد دارد و آنچه را مشاهده می کند بدون هیچ محدودیتی ثبت و ضبط خواهد نمود. این موارد می تواند شامل رخ داد ها در مسیر رفت و آمد به مدرسه؛ فضا و موقعیت مدرسه؛ احساسات، تصورات و انتظارات؛ نحوه برخورد کادر مدرسه؛ نحوه مواجه شدن با دانش آموزان؛ گفتگو ها با کارکنان مدرسه، معلمان و.... باشد.

هفته چهارم:

مطالعه موقعیت

گزارش های (روایت) تهیه شده از مشاهده آزاد از جهت رعایت روش ها و فنون توصیف و تشریح موقعیت و به صورت گروهی مورد نقد و بررسی قرار می گیرد. تشکیل گروه های حرفه‌ای متشکل از سه تا چهار دانشجو و ارائه بازخورد توسط همقطاران/ گروه همسالان امکان به مشارکت گذاشتن تجربیات را به عنوان یک مهارت حرفه‌ای تقویت می کند. محور هایی که گزارش ها بر اساس آن مورد نقد و بررسی قرار خواهد گرفت:

الف: توصیف موقعیت (بیان ویژگی ها و مشخصه های متمایز کننده)

ب: تشریح/ استنباط از موقعیت (شناسایی اجزاء و روابط)

ج: بازنگری (به گونه دیگر دیدن/ از زاویه دید دیگری به موقعیت نگاه کردن) با استفاده از تکنیک های اگر، آنگاه، شش کلاه تفکر و اسکمپر.

د: تعیین نقطه کانونی (بازبینی شواهد جمع آوری شده برای دستیابی به درک عمیق تر و همه جانبه تر نسبت به موقعیت/ طرح مسئله).

هفته پنجم:

مطالعه موقعیت

حضور در مدرسه و تکمیل اطلاعات مورد نیاز/ شواهد بیشتر برای بیان مسئله. در این جلسه دانشجو با توجه به بازخورد های ارائه شده از سوی همسالان/ همقطاران یا استاد به مطالعه مجدد موقعیت(مدرسه) پرداخته و با جمع آوری اطلاعات/ شواهد بیشتر گزارش خود را برای یادگیری روش تبیین مسئله تکمیل می نماید.

هفته ششم:

مطالعه موقعیت

گفتگو در این جلسه پیرامون روش ها و فنون مشاهده تأملی ادامه می یابد و دانشجو با استفاده از شواهد جمع‌آوری شده از موقعیت مورد مطالعه به تبیین مسئله مبادرت می نماید. مرور محور ها در جلسه دوم و آموزش نکات مربوط به تبیین مسئله.

الف: توصیف موقعیت (بیان ویژگی ها و مشخصه های متمایز کننده)(مرور)

ب: تشریح/ استنباط از موقعیت (شناسایی اجزاء و روابط) (مرور)

ج: بازنگری (به گونه دیگر دیدن/ از زاویه دید دیگری به موقعیت نگاه کردن) با استفاده از تکنیک های اگر، آنگاه، شش کلاه تفکر، اسکمپر...(مرور)

ه: تبیین مسئله با استفاده از استدلال قیاسی یا استقرایی به کمک شواهد و مستندات جمع آوری شده (آموزش).

شرح تنظیم پوشه کار... توسط چه کسی تنظیم می شود؟: نسخه ای از مجموعه فعالیت های انجام شده در مطالعه موقعیت به همراه بازخوردهای ارائه شده در محورهای مختلف تبیین مسئله در پرونده توسعه حرفه‌ای دانشجو ضبط گردد. ... منظور همان پوشه کار است؟ پرونده توسعه حرفه ای با چه فرمتی باید تشکیل شود؟ آیا به دنبال پرونده الکترونیکی یا همان ای- پورتفولیو بوده ایم ؟ باید به سمتی برویم که دانشجو خود متکفل این امر شود.

هفته هفتم:

مشاهده تأملی و مسئله شناسی موقعیت فیزیکی مدرسه/ بازدید از مدرسه و تشکیل سمینار در سطح پردیس/ مدرسه

تکلیف عملکردی: تهیه گزارش از موقعیت فیزیکی مدرسه شامل: موقعیت جغرافیایی و محیط بیرونی مدرسه، انواع فضا ها (کتابخانه، زمین ورزش، آبخوری، سرویس ها، کلاس ها، راهرو ها....) نور، جریان هوا، وضعیت بهداشت، امکانات و تجهیزات (کارگاهی، آزمایشگاهی، شبکه مجازی، سایت و.....) شناسایی و تبیین مسئله (فرآیند مسئله شناسی و تبیین مسئله رعایت شود) ارائه یافته ها در سمینار مدرسه/ پردیس. این گزارش در قالب روایت نگاری (فرم پیوست) تنظیم شود. نمونه‌ای از توصیف موقعیت فیزیکی و تحلیل تحلیل و تفسیر آن در کلاس بحث کارورزی مورد نقد و بررسی قرار گرفته و بازخوردها از سوی استاد به منظور تکمیل اطلاعات و شواهد ارائه گردد.

پوشه کار: گزارش دانشجو به همراه بازخوردهای ارائه شده توسط استاد به منظور درک موقعیت فیزیکی و تأثیر آن بر یادگیری دانش آموزان در پوشه کار ضبط گردد.

هفته هشتم:

مشاهده تأملی و مسئله شناسی ساختار و سازمان مدرسه/ بازدید از مدرسه و تشکیل سمینار در سطح مدرسه/ پردیس

تکلیف عملکردی: تهیه گزارش از ساختار سازمانی، روش های بکارگرفته شده در اداره مدرسه، ساختار سازمانی، نحوه گردش کار در سطح مدرسه، تعاملات میان مدیر، معلمان،کارکنان و نحوه تعامل با اولیاء مدرسه و تدوین. آن در قالب روایت نویسی (فرم پیوست) تنظیم شود. نمونه‌ای از توصیف ساختار و سازمان مدرسه و تحلیل و تفسیر آن در کلاس بحث کارورزی مورد نقد و بررسی قرار گرفته و بازخوردها از سوی استاد به منظور تکمیل اطلاعات و شواهد ارائه گردد.

پوشه کار: گزارش دانشجو به همراه بازخوردهای ارائه شده توسط استاد به منظور درک ساختار و سازمان مدرسه و تأثیر آن بر یادگیری دانش آموزان در پوشه کار ضبط گردد.

هفته نهم:

مشاهده تأملی و مسئله شناسی موقعیت عاطفی روانی/ تعاملات در سطح مدرسه/ بازدید از مدرسه و تشکیل سمینار در سطح پردیس/ مدرسه

تکلیف عملکردی: تهیه گزارش از موقعیت عاطفی روانی مدرسه شامل: روابط عاطفی میان معلم و دانش آموزان (درک حالات روانی دانش آموزان، برنامه ریزی برای ایجاد جو مثبت و سازنده در فضای کلاس و...) تعاملات دانش آموزان با یکدیگر (میزان احترام، همدلی، همکاری و....)، روابط عاطفی میان معلمان و کارکنان و مدیر شناسایی و تبیین شود. یافته ها در سمینار مدرسه/ پردیس. این گزارش در قالب روایت نویسی (فرم پیوست) تنظیم شود. نمونه‌ای از توصیف تعاملات و روابط عاطفی در سطح کلاس درس/ مدرسه و تحلیل و تفسیر آن در کلاس بحث کارورزی مورد نقد و بررسی قرار گرفته و بازخوردها از سوی استاد به منظور تکمیل اطلاعات و شواهد ارائه گردد.

پوشه کار: گزارش دانشجو به همراه بازخورد های ارائه شده توسط استاد به منظور درک روابط عاطفی و تعاملات در سطح کلاس درس و مدرسه و تأثیر آن بر یادگیری دانش آموزان در پوشه کار ضبط گردد.

هفته دهم، یازدهم، دوازدهم و سیزدهم:

مشاهده تأملی کلاس درس و مسئله شناسی فرآیند آموزش/ بازدید از مدرسه و تشکیل سمینار در سطح پردیس/ مدرسه

تکلیف عملکردی: تهیه گزارش از موقعیت آموزشی شامل: جو و فضای عاطفی و روانی، طراحی آموزشی، راهبرد های آموزش، سازماندهی تکالیف یادگیری، تعاملات میان معلم و دانش آموزان و دانش آموزان با یکدیگر، وضوح و شفاف بودن مباحث، میزان درگیر نمودن دانش آموزان در فرآیند یادگیری، مواد و منابع آموزشی، ارزشیابی از یادگیری و...) شناسایی و تبیین شود. این گزارش در قالب روایت نگاری (فرم پیوست) تنظیم شود. نمونه‌ای از توصیف فرآیند آموزش در سطح کلاس درس و تحلیل و تفسیر آن در کلاس بحث کارورزی مورد نقد و بررسی قرار گرفته و بازخود ها از سوی استاد به منظور تکمیل اطلاعات و شواهد ارائه گردد.

پوشه کار: گزارش دانشجو به همراه بازخورد های ارائه شده استاد در پوشه کار ضبط گردد.

هفته چهاردهم:

ثبت و واکاوی تجربیات

نمونه‌ای از پژوهش‌های روایتی از جهت نوع اطلاعات، روش ها و ابزار های بکارگرفته شده، و یافته های آن در کلاس توسط استاد مورد بررسی قرار گیرد و با تبیین نقش روایت نویسی و واکاوی آن در آموزش حرفه ای مراحل تحلیل ساختاری روایت ها (بند الف و ب) بر روی گزارش های تهیه شده از سطح کلاس درس/ مدرسه آموزش داده شود.

تعریف و کاربرد پژوهش روایتی در کارورزی

تحلیل ساختاری روایت ها

۱) کدگذاری باز

۲) کدگذاری محوری و انتخاب مضامین

تکلیف یادگیری: مطالعه مقالات یا منابع علمی در زمینه پژوهش روایتی... قرار نشد از این تعبیر استفاده نکنیم؟ در یکی از محورهای فوق و جمع بندی یافته ها برای ارائه به کلاس.

تکلیف عملکردی:

الف: تحلیل یک نمونه پژوهش روایتی بر اساس مراحل ذکر شده به صورت گروهی

ب: تحلیل و واکاوی گزارش های تهیه شده از مدرسه/ کلاس درس و کدگذاری آن ها برای یافتن مضامین

هفته پانزدهم:

ثبت و واکاوی تجربیات

نمونه‌ای از پژوهش های روایتی از جهت نوع اطلاعات، روش ها و ابزار های بکارگرفته شده، و یافته های آن در کلاس توسط استاد مورد بررسی قرار گیرد و مراحل تحلیل ساختاری بر روی روایت های تهیه شده (بند ج و د) از کلاس درس/ مدرسه آموزش داده شود.

تحلیل ساختاری روایت ها

۳) ارتباط مضامین با یکدیگر

۴) تبیین مسئله

تکلیف عملکردی:

الف: تحلیل یک نمونه پژوهش روایتی بر اساس مراحل ذکر شده به صورت گروهی

ب: تحلیل و واکاوی گزارش تهیه شده از سطح کلاس درس و مدرسه به منظور یافتن ارتباط میان مضامین و تبیین مسئله

جلسه شانزدهم: سمینار (بررسی گزارش ها و تحلیل ساختار آن بر اساس فرآیند شناسایی و تبیین مسئله در سطح مدرسه/ پردیس)

در این نشست دانشجویان یافته های خود از مطالعه موقعیت مدرسه و کلاس درس را در قالب مسئله های تبیین شده به همراه راه حل های مبتنی بر یافته های علمی ارائه نموده و یافته ها در کلاس به صورت گروهی مورد نقد و بررسی قرار می گیرد.

تکلیف عملکردی: دانشجویان گزارش یافته های خود را در طول ترم را زیر نظر استاد تنظیم نمایند. در این گزارش دانشجو باید یافته های خود را از مسئله های مطالعه شده و تبیین و آن را به کمک شواهد و مستندات علمی پژوهشی قابل دفاع ارائه نماید.

پوشه کار: گزارش تنظیم شده در پوشه کار توسعه حرفه ای ضبط می گردد.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

راهبردهای مستقیم، غیر مستقیم، در قالب ارائه شیوه مشاهده تأملی، به‌کارگیری راهبرد های شناختی در تحلیل موقعیت های واقعی، تحلیل نقادانه برای شناسایی و تبیین مسئله، راهبرد های مشارکتی، پژوهش روایتی، سمینار های گروهی و فردی ارائه می گردد.

٤. منابع آموزشی

منبع اصلی:

-احمدی، آمنه (۱۳۹۴). راهنمای عملی برنامه کارورزی دانشگاه فرهنگیان با رویکرد تربیت معلم فکور (۱). تهران: دانشگاه فرهنگیان.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: ارزشیابی پایانی در درس کارورزی یک در قالب سمینار پایانی صورت می گیرد که در آن دانشجویان باید یافته های خود از مطالعه موقعیت های تربیتی و آموزشی را ارائه و با استناد به یافته های علمی پژوهشی (مطالعه شده در دروس نظری) از آن دفاع نمایند. این جلسه با حضور معلم راهنما تشکیل می‌شود.

ارزشیابی فرآیند: ارزشیابی فرآیند بر اساس بازخورد های داده شده به گزارش های ارائه شده در طول ترم و سمینارهای سطح مدرسه و واحد آموزشی صورت می گیرد. میزان مشارکت در بحث ها، ارائه یافته های جدید، پاسخ به بازخورد های داده شده و...

ارزیابی پوشه کار: کلیه گزارش ها به همراه بازخورد های داده شده در پوشه توسعه حرفه ای دانشجو ضبط و مبنای برنامه ریزی برای آموزش های بعدی و نیز دفاع از توانایی های حرفه‌ای در پایان دوره قرار می گیرد. یک نسخه از پوشه در اختیار دانشجو و یک نسخه در واحد آموزشی ثبت و ضبط می گردد.

ارزشیابی عوامل مدرسه (مدیر و معلم راهنما): بخشی از ارزیابی دانشجو در پایان ترم مربوط به گزارش عملکردی است که از سوی معلم راهنما و مدیر مدرسه ارائه می گردد.

امتیاز درس کارورزی بر مبنای ۱۰۰ و به شرح زیر محاسبه می شود:

ـ شرکت فعال در جلسات کلاسی، سمینارها و مدرسه: ۲۰ امتیاز

ـ گزارش های عملکردی مرحله ای: ۴۰ امیتاز

ـ تدوین و ارائه گزارش پایانی: ۴۰ امتیاز

سایر نکات:

نکات اساسی در تنظیم گزارش پایانی:

۷. تنظیم فهرست و فصل‌بندی

۸. ارائه مقدمه، هدف و تعاریف و مفاهیم کلیدی

۹. نگارش ادبی و فنی

۱۰. اعتبار داشتن گزاره ها

۱۱. ظرافت و زیبائی ظاهری

۱۲. صحت نحوه تحلیل، تفسیر و نقد گزاره ها

۱۳. ارایه نمودارها و عوامل دیداری و هنری مکمل

۱٤. ارائه راه حل ها و پیشنهادهای برخاسته از یافته‌ها

۱۵. ارجاعات روشن، استفاده از منابع معتبر و ارائه پیوست ها

۱٦. رعایت ساختار علمی و کلی گزارش بر اساس اصول حاکم بر رشته تحصیلی

سرفصل درس «کارورزی۲»

۱. معرفی درس و منطق آن

اگر تدریس را فرایندی سازمان‌یافته، اخلاقی و متعهدانه بدانیم که نیازمند بهره‌گیری از یافته‌های علمی، شهود[۵۶] و خلاقیت در موقعیت‌های بی‌بدیل و منحصر به‌فرد است، در آن صورت برنامه کارورزی به جای تمرکز انحصاری بر آموزش فنون، نیازمند آن است که دانشجومعلم فعالانه با موقعیت‌های واقعی در سطح کلاس درس روبرو شود و به آنان کمک کند تا با به کارگیری روش‌های استدلالی/ منطقی به بررسی موقعیت‌های یادگیری پرداخته و با آگاهی انتقادی نسبت به تجربیات اندوخته شده به آفرینش الگوهای ذهنی و طرح‌واره‌هایی بپردازند که به آنان در اتخاذ تصمیمات اثربخش و ارزیابی نتایج حاصل از تصمیمات جهت برنامه‌ریزی کمک کند.

تدریس عملی، وابسته به موقعیت است و با ویژگی‌های شخصی معلم و آن‌چه او در یک مکان و زمان خاص انجام می‌دهد مرتبط است. از این رو فرصت‌های یادگیری تدارک دیده شده در کارورزی ۲، به دنبال آن است تا دانشجومعلم را در معرض دانش کاربردی که ترکیبی از انواع مختلف دانش (بیانی[۵۷]، رویه‌ای[۵۸]، موقعیتی[۵۹]، فراشناختی[۶۰]) است قرار داده، به آنان کمک کند تا به تأمل در باره موقعیت‌های تربیتی بپردازند.

در این برنامه از طریق طراحی فعالیت‌های یادگیری امکان کسب تجربیات مستقیم، بررسی نتایج و بازاندیشی در خصوص دیدگاه‌های مختلف و دریافت‌های خود را به دست آورند. در برنامه کارورزی ۲، دانشجو با قرار گرفتن در معرض تکالیف اصیل[۶۱]، توانایی تأمل در عمل را به طور مقدماتی از طریق مشارکت در فرآیند آموزش (فردی، گروه‌های کوچک/گروه‌های بزرگ) و نهایتاً اجرای مستقل فعالیت‌های یادگیری در سطح کلاس درس کسب خواهد نمود و به درک صحیحی نسبت به آن‌چه درکلاس جریان دارد دست می‌یابد. آگاهی نسبت به تصمیمات ناظر به برنامه‌ریزی، اجرا و ارزیابی، به عنوان یک فرآیند تأملی به شناخت جهت‌گیری حرفه‌ای، نوع تفکر و سبک تدریس دانشجو کمک خواهد کرد.

مشخصات درس	نام درس: کارورزی ۲
نوع درس: کارورزی تعداد واحد: ۲ زمان درس: ۱۲۸ ساعت پیشنیاز: کارورزی ۱ نحوه آموزش: مشترک	اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: ۱. با تداوم مطالعه موقعیت یادگیری (در سطح کلاس‌درس یا مدرسه) مشکلات/ نیازهای فردی، گروه‌های کوچک/ بزرگ را شناسایی/ بازشناسی کند و فعالیت‌هایی را برای رفع مشکلات/ نیازهای یادگیری طراحی، تولید، اجرا و ارزیابی نماید. ۲. تجربیات خود از مشارکت در فرآیند آموزش را واکاوی نموده و یافته‌های خود را روایت نماید.
شایستگی اساسی: ۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن	

۵۶- ***Intuition***
۵۷ -***Declarative knowledge***
۵۸- ***Procedural knowledge***
۵۹ - ***Conditional knowledge***
۶۰ - ***Metacognitive Knowledge***
۶۱-***Authentictask***

ملاک‌ها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳
مطالعه موقعیت	توانسته است موقعیت‌های یادگیری را با جمع‌آوری اطلاعات توصیف نماید. اما نتوانسته است مشکل/ نیاز را به کمک شواهد تبیین نماید.	توانسته است موقعیت‌های یادگیری را با جمع‌آوری اطلاعات به صورت نظام‌مند برای شناسایی مشکل یادگیری/ نیاز توصیف نموده و راه‌حل/های بهینه را با کمک شواهد جمع‌آوری شده از موقعیت تبیین نماید	توانسته است موقعیت‌های یادگیری را با جمع‌آوری اطلاعات به صورت نظام‌مند برای شناسایی مشکل یادگیری/ نیاز توصیف نموده و راه‌حل/های بهینه و روش مداخله را با کمک شواهد معتبر و یافته‌های علمی تبیین کند.
فعالیتِ آموزش/ یادگیری	فعالیت یادگیری طراحی شده ناظر به نیاز/ مسئله شناسایی شده در یکی از انواع (فردی، گروه کوچک، جمعی) است، اما گزارش اجرا و ارزیابی نشان دهنده تأثیر گذاری بر حل مشکل/ رفع نیاز نیست.	فعالیت یادگیری طراحی شده از انسجام برخوردار است و گام های اجرای آن به وضوح مشخص شده است. ارزیابی از اجرای فعالیت نشان‌دهنده تأثیرگذاری بر حل‌مسئله/ رفع نیاز در انواع (فردی، گروه کوچک/ جمعی) است.	فعالیت یادگیری طراحی شده، امکان ایجاد انعطاف و اتخاذ تصمیمات آگاهانه ناظر به موقعیت آموزش/ یادگیری را فراهم نموده و نتایج ارزیابی از اجرای نیز منعکس‌کننده تأثیر راه‌حل‌های به کارگرفته شده در حل‌مسئله/ رفع نیاز در انواع (فردی، گروه‌کوچک/ جمعی) است.
توسعه حرفه‌ای	گزارش عملکرد شامل فعالیت‌های انجام شده در طول نیم‌سال است، اما یافته‌ها به گونه‌ای که انعکاس‌دهنده دلایل موفقیت/ توانایی‌ها، محدودیت‌های حرفه‌ای خود و راه‌هایی برای توسعه آن ارائه نشده است.	گزارش عملکرد شامل فعالیت‌های انجام شده در طول نیم‌سال است و یافته‌ها انعکاس‌دهنده دلایل موفقیت/ توانایی‌ها، محدودیت‌های حرفه‌ای است اما راهکارهایی برای توسعه حرفه‌ای ارائه نشده است.	گزارش عملکرد شامل فعالیت‌های انجام شده در طول نیم‌سال است و یافته‌ها انعکاس‌دهنده دلایل موفقیت/ توانایی‌ها، محدودیت‌های حرفه‌ای است و راهکارهای عملی برای توسعه حرفه‌ای ارائه شده است.
تدوین و ارائه گزارش	در گزارش ارائه شده از موقعیت‌های یادگیری کد گذاری، و طبقه‌بندی گزاره‌ها در قالب مضامین و ساختار پژوهش روایتی انجام شده،اما شواهد و مستندات کافی برای یافته‌ها ارائه نشده است.	در گزارش ارائه شده از موقعیت‌های یادگیری کدگذاری، و طبقه‌بندی گزاره‌ها در قالب مضامین و ساختار پژوهش روایتی رعایت شده و شواهد و مستندات کافی برای یافته‌ها ارائه شده است.	در گزارش ارائه شده از موقعیت‌های یادگیری کدگذاری، و طبقه‌بندی گزاره‌ها در قالب مضامین و ساختار پژوهش روایتی رعایت شده و شواهد و مستندات مبتنی بر مستندات تجربی و علمی است .

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

جلسه اول:

معرفی برنامه کارورزی و تکالیف عملکردی، نحوه طراحی فعالیت‌های یادگیری، شیوه تنظیم روایت‌ها، برنامه زمان‌بندی سمینارها در سطح مدرسه و واحد آموزشی و چگونگی ارزیابی از عملکرد دانشجویان بر اساس پیامدها و سطوح عملکرد.

جلسه دوم تا شانزدهم :

در طول این جلسات دانشجو در مدرسه حضور خواهد داشت و جلسات بحث کارورزی برحسب مورد می‌تواند در سطح مدرسه یا واحد آموزشی تشکیل شود. از آن‌جایی که در برنامه کارورزی ۲، دانشجو در مقیاس خرد در فعالیت‌های یادگیری که در سطح کلاس درس مشارکت می‌کند و از این طریق به تجربیات دست اول در زمینه یادگیری دست خواهد یافت لذا، ضروری است دانشجویان بر اساس گزارش پایانی ارائه شده در نیم‌سال اول، مسئله‌ها/ نیازهای تأثیرگذار بر یادگیری دانش‌آموزان را در سطح فردی، گروه‌های کوچک، گروه کلاسی شناسایی و آن‌ها را در قالب فعالیت‌های یادگیری طراحی و تدوین نموده و با هدایت معلم راهنما (به صورت مشترک با معلم راهنما یا به صورت مستقل زیر نظر معلم راهنما اجرا نماید) به حل مسئله / پاسخ به نیازها اجرا نماید. این مسئله‌ها/ نیازها می‌تواند ناظر به عملکردهای شناختی یا عاطفی–هیجانی دانش‌آموزان باشد. گفتگو با دانشجو قبل و بعد از اجرا در ارتباط با طرح طراحی شده، و فرآیند اجرای فعالیت باید در فضایی امن و راحت به گونه‌ای که منجر به یک خود ارزیابی و شناسایی نقاط قوت و ضعف و راهکارهای ارتقاء/ بهبود آن باشد(فرم‌های گفتگو قبل و پس از اجرای فعالیت ضمیمه است).

توصیه: با توجه به این که مسئله‌های شناسایی شده از سوی دانشجویان از عمق و پیچیدگی متفاوتی برخوردار است لذا، می‌توان برحسب موقعیت‌های مطالعه شده نسبت به اجرای فعالیت‌های یادگیری به صورت فردی، گروه کوچک، جمعی اقدام نمود. تصمیم‌گیری در خصوص تقدم و تأخر در اجرای هر یک از این موقعیت‌های یادگیری بر عهده مدرس محترم است).

درصورتی که بنا به دلایلی دانشجو امکان کار بر روی مسئله‌های شناسایی شده در ترم یک را دارا نباشد، توصیه می‌شود در یک نشست مشترک میان معلم راهنما، استاد کارورزی و دانشجو نسبت به شناسایی مسئله‌ها/ نیازها اقدام شده و فعالیت‌های یادگیری بر اساس آن طراحی، اجرا و ارزیابی شود. دانشجویانی که بنا به دلایلی موفق به اتمام کار در ترم یک نشده‌اند می‌توانند با در نظر گرفتن یک برنامه ترمیمی از یک تا چهار هفته نسبت به تهیه/ تکمیل گزارش‌ها و شناسایی مسئله‌ها برای ورود به عرصه با نظر استاد راهنما اقدام نمایند. بدیهی است که نمره این گروه از دانشجویان بر اساس آیین‌نامه آموزشی ناتمام اعلام می‌گردد.

تکالیف عملکردی برای مشارکت در فعالیت‌های کلاسی:

۱. تهیه طرح برای مشارکت در فعالیت‌های یادگیری و اجرای مستقل فعالیت‌ها با هماهنگی معلم راهنما.

۲. طراحی فعالیت یادگیری برای رفع نیاز/ حل مسئله به صورت فردی و مشارکت در اجرای آن زیر نظر معلم راهنما، تهیه گزارش از اجرای فرآیند اجرای فعالیت، ارزیابی نتایج و تطبیق آن پیش‌بینی‌ها و ارائه پیشنهادها برای طراحی موقعیت یادگیری بعدی.

۳. طراحی فعالیت یادگیری برای رفع نیاز/ حل مسئله به برای گروه کوچک و مشارکت در اجرای آن زیر نظر معلم راهنما، تهیه گزارش از اجرای فرآیند اجرای فعالیت، ارزیابی نتایج و تطبیق آن پیش‌بینی‌ها و ارائه پیشنهادها برای طراحی موقعیت یادگیری بعدی.

۴. طراحی فعالیت یادگیری برای رفع نیاز/ حل مسئله در سطح جمعی/ کلاس درس و مشارکت در اجرای آن زیر نظر معلم راهنما، تهیه گزارش از اجرای فرآیند اجرای فعالیت، ارزیابی نتایج و تطبیق آن پیش‌بینی‌ها و ارائه پیشنهادها برای طراحی موقعیت یادگیری بعدی.

تکالیف عملکردی برای اجرا توسط دانشجو

۱. طراحی فعالیت یادگیری برای رفع نیاز/ حل مسئله به صورت فردی زیر نظر معلم راهنما، تهیه گزارش از اجرای فرآیند اجرای فعالیت، ارزیابی نتایج و تطبیق آن پیش‌بینی‌ها و ارائه پیشنهادها برای طراحی موقعیت یادگیری بعدی.

۲. طراحی فعالیت یادگیری برای رفع نیاز/ حل مسئله به برای گروه کوچک به صورت فردی زیر نظر معلم راهنما، تهیه گزارش از اجرای فرآیند اجرای فعالیت، ارزیابی نتایج و تطبیق آن پیش‌بینی‌ها و ارائه پیشنهادها برای طراحی موقعیت یادگیری بعدی.

۳. طراحی فعالیت یادگیری برای رفع نیاز/ حل مسئله در سطح جمعی/ کلاس‌درس به صورت فردی زیر نظر معلم راهنما، تهیه گزارش از اجرای فرآیند اجرای فعالیت، ارزیابی نتایج و تطبیق آن پیش‌بینی‌ها و ارائه پیشنهادها برای طراحی موقعیت یادگیری بعدی.

محور طراحی فعالیت‌های الزامی

- **طراحی فعالیت یادگیری برای درگیر نمودن دانش‌آموزان**
- **طراحی فعالیت یادگیری برای مرور مباحث**
- **طراحی فعالیت یادگیری برای آموزش مهارت‌های کار مشارکتی**
- **طراحی فعالیت برای پرورش مهارت‌های تفکر**
- **طراحی تکلیف یادگیری برای یکی از موضوعات درسی**
- **طراحی فعالیت رفع بدفهمی‌های دانش‌آموزان**
- **طراحی فعالیت برای رفع عقب ماندگی‌های تحصیلی**
- **طراحی فعالیت برای تقویت/ بهبود عملکردهای عاطفی (مثل بی‌نظمی، عدم رعایت قوانین)**
- **طراحی فعالیت یادگیری برای سنجش آموخته‌ها**
- **سایر فعالیت‌ها به تشخیص معلم راهنما**

ساختار طراحی فعالیت ها:

- هدف/ پیامد
- مراحل/گام‌های اجرای فعالیت
  - .....
  - ....
  - ....
  - .....
- مواد/ منابع آموزشی مورد نیاز
- روش بازخورد دادن به دانش‌آموزان در فرایند اجرا
- سنجش آموخته‌ها/ سنجش عملکرد

تهیه گزارش از اجرا

.....

سمینارها

سمینارها در دو شکل اجرا می‌شود:

الف: در سطح مدرسه و پس از مشاهده عملکرد دانشجو در اجرای فعالیت‌ها و بر اساس طرح پیش‌بینی شده با مشارکت معلم راهنما برای کمک به دانشجو در ارزیابی عملکرد خود و برنامه‌ریزی.

ب: در سطح واحد آموزشی به صورت مشارکتی برای به مشارکت گذاشتن تجربیات و یافته‌ها و دستیابی به درک عمیق‌تر از تجربیات کسب شده.

انواع سمینارها

سمینار با حضور معلمان راهنما و دانشجویان دو نوبت در نیم‌سال و الزامی

سمینارهای جمعی برای انتقال یافته‌ها و تجربیات و تبادل‌نظر به صورت ماهیانه و الزامی(با برنامه‌ریزی و اعلام قبلی از سوی مدرس)

سمینار گروهی دانشجویان بر حسب موضوعات مشترک (اختیاری و با درخواست دانشجویان)

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

برگزاری کارگاه آموزشی برای طراحی فعالیت‌های یاگیری با رویکرد شناختی، و به کارگیری راهبردهای شناختی برای مطالعه و تحلیل نقادانه موقعیت‌های یادگیری در سطح کلاس‌درس، رویکرد تجربی برای اجرای فعالیت‌ها در سطح کلاس‌درس به صورت فردی، گروه‌های کوچک/ جمعی، راهبردهای مشارکتی، برای مشارکت در سمینارهای کلاسی و به بحث گذاشتن تجربیات و ارائه یافته.

٤. منابع آموزشی

منبع اصلی:

-احمدی، آمنه (۱۳۹۴). راهنمای عملی برنامه کارورزی دانشگاه فرهنگیان با رویکرد تربیت معلم فکور (۱). تهران: دانشگاه فرهنگیان.

٥. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: ارزشیابی پایانی در درس کارورزی دو بر اساس تهیه طرح فعالیت در سطح کلاس، مشارکت با معلم راهنما در اجرای فعالیت‌های یادگیری، اجرای مستقل فعالیت‌های یادگیری و ارزیابی از نتایج بر اساس پیش‌بینی‌ها، شرکت در سمینارهای کلاسی برای ارائه یافته‌ها و تجربیات به سایر دانشجویان. در این سمینارها دانشجویان باید یافته‌های خود از مطالعه موقعیت‌های تربیتی و آموزشی را ارائه و با استناد به یافته‌های علمی پژوهشی (مطالعه شده در دروس نظری) ارائه و از آن دفاع نمایند.

ارزشیابی فرآیند: ارزشیابی فرآیند بر اساس بازخوردهای داده شده به گزارش‌های ارائه شده در طول نیم‌سال و سمینارهای سطح مدرسه و واحد آموزشی صورت می‌گیرد. میزان مشارکت در بحث‌ها، ارائه یافته‌های جدید، پاسخ به بازخوردهای داده شده و...

ارزیابی پوشه‌کار: طرح تهیه شده و کلیه گزارش‌ها از اجرای فعالیت‌ها به همراه بازخوردهای داده شده در پوشه توسعه حرفه‌ای دانشجو ضبط و مبنای برنامه‌ریزی برای آموزش‌های بعدی و نیز دفاع از توانایی‌های حرفه‌ای در پایان دوره قرار می‌گیرد. یک نسخه از پوشه در اختیار دانشجو و یک نسخه در واحد آموزشی ثبت و ضبط می‌گردد.

ارزشیابی عوامل مدرسه (مدیر و معلم راهنما): بخشی از ارزیابی دانشجو در پایان نیم‌سال مربوط به گزارش عملکردی است که از سوی معلم راهنما و مدیر مدرسه ارائه می‌گردد.

امتیاز درس کارورزی بر مبنای ۱۰۰ و به شرح زیر محاسبه می‌شود:

ـ شرکت فعال در جلسات کلاسی(معلم راهنما)، سمینارها (استاد راهنما): ۲۰ امتیاز

ـ نظر معلم راهنما در مورد سطح عملکرد دانشجو بر اساس ملاک‌های ذکر شده: ۳۰ امتیاز

- نظر استاد راهنما در طراحی، تدوین، اجرای و ارزیابی فعالیت‌ها با توجه به سطح عملکرد دانشجو براساس ملاک‌های ذکر شده ۳۰ امتیاز
- تدوین و ارائه گزارش پایانی توسط استاد راهنما با کسب نظر از معلم راهنما با توجه به سطح عملکرد دانشجو بر اساس ملاک‌های ذکر شده: ۲۰ امتیاز
- حد نصاب قبولی در درس کارورزی ۲ ۷۰٪ امتیاز یا نمره ۱۴ می‌باشد.

سایر نکات:

نکات اساسی در تنظیم گزارش پایانی:

۱۷. تنظیم فهرست و فصل‌بندی

۱۸. ارائه مقدمه، هدف و تعاریف و مفاهیم کلیدی

۱۹. نگارش ادبی و فنی

۲۰. اعتبار داشتن گزاره‌ها

۲۱. ظرافت و زیبایی ظاهری

۲۲. صحت نحوه تحلیل، تفسیر و نقد گزاره‌ها

۲۳. ارایه نمودارها و عوامل دیداری و هنری مکمل

۲٤. ارائه راه‌حل‌ها و پیشنهادهای برخاسته از یافته‌ها

۲۵. ارجاعات روشن، استفاده از منابع معتبر و ارائه پیوست‌ها

۲٦. رعایت ساختار علمی و کلی گزارش بر اساس اصول حاکم بر رشته تحصیلی

در صورتی که بنا به دلایلی دانشجو امکان کار بر روی مسئله‌های شناسایی شده در ترم یک را دارا نباشد، توصیه می‌شود در یک نشست مشترک میان معلم راهنما، استاد کارورزی و دانشجو نسبت به شناسایی مسئله‌ها/ نیازها اقدام شده و فعالیت‌های یادگیری بر اساس آن طراحی، اجرا و ارزیابی شود. دانشجویانی که بنا به دلایلی موفق به اتمام کار در ترم یک نشده‌اند می‌توانند با در نظر گرفتن یک برنامه ترمیمی از یک تا چهار هفته نسبت به تهیه/ تکمیل گزارش‌ها و شناسایی مسئله‌ها برای ورود به عرصه با نظر استاد راهنما اقدام نمایند. بدیهی است که نمره این گروه از دانشجویان بر اساس آیین‌نامه آموزشی ناتمام اعلام می‌گردد. (پ۳/ص۴/۷ماده)

امتیاز درس کارورزی بر مبنای ۱۰۰ و به شرح زیر محاسبه می‌شود:

ـ شرکت فعال در جلسات کلاسی(معلم راهنما)، سمینارها (استاد راهنما): ۲۰ امتیاز

ـ نظر معلم راهنما در مورد سطح عملکرد دانشجو بر اساس ملاک‌های ذکر شده: ۳۰ امتیاز

- نظر استاد راهنما در طراحی، تدوین، اجرای و ارزیابی فعالیت‌ها با توجه به سطح عملکرد دانشجو براساس ملاک‌های ذکر شده ۳۰ امتیاز
- تدوین و ارائه گزارش پایانی توسط استاد راهنما با کسب نظر از معلم راهنما با توجه به سطح عملکرد دانشجو بر اساس ملاک‌های ذکر شده: ۲۰ امتیاز
- حد نصاب قبولی در درس کارورزی ۲ ۷۰٪ امتیاز یا نمره ۱۴ می‌باشد. (پ۳/صص۷/۷,۸T)

سرفصل درس «کارورزی ۳»

۱.معرفی درس و منطق آن

در کارورزی۳، دانشجو معلم مستقیماً مسئولیت تدریس و اداره کلاس درس (۴۵/ ۹۰ دقیقه) را بر عهده می‌گیرد و با مطالعه بافت و زمینه‌ای که آموزش در آن جاری است، طرح یادگیری را برای آموزش مفاهیم/ مهارت‌های علمی ارائه شده در برنامه درسی[۶۲] تدوین می‌نماید. چنین طرحی باید دربرگیرنده‌ی فرصت‌هایی باشد که نسبت به یادگیری دانش‌آموزان حساس بوده و عمیقاً با بافت و بستر واقعی زندگی آن‌ها ارتباط برقرار می‌نماید. ماهیت تکالیف یادگیری و عملکردی پیش‌بینی شده در طرح یادگیری نیز باید بتواند میان تجربیات و دانسته‌های پیشین و جدید دانش‌آموزان ارتباط برقرار کند و امکان یکپارچه‌سازی یادگیری فراهم نماید.

برنامه‌ریزی دانشجو با طرح پرسش‌هایی در خصوص ظرفیت‌هایی که در بافت و زمینه یادگیری وجود دارد و می‌تواند به دانش آموزان در به کارگیری دانش و تجربه پیشین و علایق شخصی آنان کمک نماید آغاز شده و با تدارک دیدن فرصت‌هایی برای به تجربه گذاشتن دریافت‌ها، طرح پرسش‌ها/ فرضیه‌ها از سوی دانش‌آموزان، ادامه می‌یابد. یافته‌های حاصل از این تجربه برای درک عمیق‌تر/رفع بدفهمی‌ها، در موقعیت واقعی/ شبیه‌سازی شده به کارگرفته می‌شود و نتایج/ آموخته‌ها- با توجه به این که یادگیرندگان امکان طرح پرسش/ فرضیه‌های متفاوتی را دارا هستند- برای استحکام بیشتر یادگیری به اشتراک گذاشته می‌شود. در این فرآیند دانش‌آموزان فرصت خواهند داشت تا دانش کسب شده را با استفاده از راهبردهای یادگیری در شرایط جدید به کار بگیرند و به علایق/ پرسش‌هایی که در فرآیند یادگیری طرح شده پاسخ دهند. در طی این مراحل (گام‌ها) دانشجو از طریق ثبت و واکاوی روایت‌ها با طرح پرسش‌های تأملی و پاسخ به آن‌ها بصیرت بیشتری نسبت به اثربخشی طرح یادگیری و هدایت این فرآیند، درک واقعیت‌های محیط آموزشی، تأثیر آن بر عملکرد خود، ویژگی‌ها و توان‌مندی‌های شخصی، و نحوه سازگار نمودن توانایی‌های خود با موقعیت‌های پیچیده و منحصر به فرد آموزش، به دست می‌آورد. این پرسش‌ها باید بتوانند حس کنجکاوی دانشجو را برای مطالعه موقعیت‌های مسئله‌ای در کلاس، ارزیابی اثربخشی یک نظریه در عمل، آزمون مجدد یافته‌های تجربی/ علمی و... را در قالب کنش‌پژوهی محدود فردی برانگیزد. علاوه بر این پاسخ به پرسش‌هایی که در فرآیند تصمیم‌گیری و پس از آن مطرح می‌شود زمینه‌ساز عمل جدید بوده و دانشجو را در فرآیند توسعه حرفه‌ای و بافت و زمینه‌ای که در آن دست به عمل خواهد زد، یاری می‌کند. در این مرحله شیوه مطالعه کنش پژوهی فردی است و هدف از عمل فکورانه دانشجو معلم به سازی عمل، به‌سازی درک و فهم، و اصلاح عملکرد حرفه‌ای خود در موقعیتی است که در آن دست به عمل زده است.

مشخصات درس نوع درس: کارورزی تعداد واحد: ۲ زمان درس: ۱۲۸ ساعت پیش‌نیاز: کارورزی ۲ نحوه آموزش: مشترک	نام درس: کارورزی ۳
شایستگی اساسی:	اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: با تحلیل محتوای برنامه‌درسی/ کتاب درسی مفاهیم و مهارت‌های اساسی را شناسایی و طرح یادگیری را طراحی، اجرا و ارزیابی نموده، و تأثیرات آن بر نتایج توانایی دانش‌آموزان در انتقال آموخته‌ها به موقعیت جدید را مورد ارزیابی قرار دهد. نتایج تجربیات خود از فرآیند طراحی، اجرا و ارزیابی و بازبینی و بازاندیشی را با تکیه بر عقلانیت عملی در قالب کنش‌پژوهی فردی گزارش کند.

[۶۲] – برنامه درسی/ کتاب درسی (با توجه به این که سند برنامه درسی معمولاً در اختیار معلمان قرار ندارد می توان از کتاب درسی لستفاده نمود).

سطح ۳	سطح ۲	سطح ۱	ملاک‌ها	مدرله مدآ پکد ۲-۲&۲-۳-۱&۲-۳
در طرح یادگیری مفاهیم و مهارت‌های اساسی برنامه شناسایی شده و فرصت های یادگیری تدارک دیده شده ویژگی های منحصر به فرد در یک بوم خاص[۶۳] را برای پاسخ به دامنه تفاوت های فردی دانش‌آموزان مورد توجه قرار داده است.	در طرح یادگیری مفاهیم و مهارت‌های اساسی برنامه شناسایی شده و تکالیف یادگیری و عملکردی ناظر به بافت فرهنگی و اجتماعی دانش‌آموزان است و تجربیات، دانش پیشین و علایق دانش‌آموزان را مبنای طراحی قرار داده است.	در طرح یادگیری مفاهیم و مهارت‌های اساسی برنامه شناسایی شده اما تکالیف یادگیری و عملکردی پیش‌بینی شده با محدودیت‌ها و امکانات موقعیت یادگیری، تجربیات و دانش پیشین دانش‌آموزان تناسب ندارد.	طراحی	
هدایت فرآیند یادگیری ناظر به تقویت سطوح پیچید تفکر است و عدول از تصمیمات پیش‌بینی شده در طراحی فرصت‌های یادگیری متناسب با اقتضائات محیط واقعی، نیازهای ایجاد شده در فرآیند آموزش برای پاسخ به شرایط بی‌بدیل موقعیت یادگیری مورد توجه قرار می‌گیرد.	هدایت فرآیند یادگیری از انعطاف لازم برخوردار است و تکالیف یادگیری و عملکردی طراحی شده متناسب با اقتضائات محیط واقعی، نیازهای ایجاد شده در فرآیند یادگیری تعدیل می‌گردد.	در فرآیند یادگیری تکالیف یادگیری و عملکردی طراحی شده را مطابق پیش بینی اجرا می کند و فرایند آموزش از انعطاف لازم برای متناسب نمودن آن با اقتضائات محیط واقعی و پاسخ به نیازها برخوردار نیست.	هدایت فرآیند یادگیری	
چرخه فرآیندعمل از مرحله شناسایی مسئله تا بازتعریف آن دنبال شده است و گزارش ارائه شده مستند به تجربیات حاصل از عمل تأملی در فرآیند کنش پژوهی فردی است و منعکس کننده مسیر به‌سازی در عمل، بهبود درک و فهم و اصلاح عملکرد خود در موقعیتی است که دانشجو در آن دست به عمل	چرخه فرآیندعمل از مرحله شناسایی مسئله تا بازتعریف آن دنبال شده است و گزارش ارائه شده مستند به تجربیات کسب شده به همراه پیشنهادات عملی برای اقدام بعدی است.	چرخه فرآیندعمل از مرحله شناسایی مسئله تا بازتعریف مسئله دنبال شده است اما گزارش مستند به تجربیات کسب شده و همراه با پیشنهادات عملی برای موقعیت‌های بعدی	توسعه حرفه‌ای	

۶۳ - کلاس درس/ مدرسه

		نیست.		زده است.
	تدوین و ارائه گزارش	در گزارش ارائه شده ساختار کلی گزارش رعایت شده اما تحلیل و تفسیر روایت‌ها مبتنی بر شواهد و مستندات متقن/ نظام‌مند برای دفاع از یافته‌ها نیست.	در گزارش ارائه شده ساختار کار به صورت نظام مند حاصل ثبت و واکاوی روایت‌ها و متکی بر عقلاینت عملی در فرآیند کنش‌پژوهی فردی است و یافته‌ها به کمک برخی شواهد و مستندات پشتیبانی شده است.	در گزارش ارائه شده ساختار کار به صورت نظام‌مند حاصل ثبت و واکاوی روایت‌ها و متکی بر عقلانیت عملی است و نتایج در چرخه کنش‌پژوهی فردی نشان از تأثیر تصمیمات در نتایج یادگیری دانش‌آموزان دارد و این تصمیمات به کمک شواهد و مستندات تجربی و علمی معتبر شده است .

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

جلسه اول:

معرفی برنامه کارورزی و فرآیند کنش‌پژوهی فردی، نحوه تهیه طرح یادگیری با تمرکز بر فرایند پیش‌بینی شده، شیوه ثبت تجربیات و واکاوی آن در هر یک از مراحل کنش پژوهی، ساختار گزارش کنش پژوهی، برنامه زمان‌بندی سمینارها در سطح مدرسه و واحد آموزشی و چگونگی ارزیابی از عملکرد دانشجویان بر اساس پیامدهای یادگیری و ملاک‌ها و سطوح موفقیت.

جلسه دوم تا شانزدهم :

تهیه طرح‌های یادگیری برای بر عهده گرفتن مسئولیت تدریس در سطح کلاس درس مبتنی بر محتوای برنامه درسی(کتاب درسی)، اجرا و بررسی تأثیر آن در کسب توانایی دانش‌آموزان برای انتقال آموخته‌ها به موقعیت جدید است. استاد راهنما (برای دوره متوسطه مشارکت استاد راهنمای تربیتی و تخصصی- برای دوره ابتدایی استاد تربیتی و مشاوره تخصصی بر حسب نیاز موضوعات درسی) باید بر فرآیند تهیه طرح کنش پژوهی فردی و اجرای آن تا مرحله تهیه گزارش نظارت داشته باشد و بازخوردهای ارائه شده به منظور ارزیابی عملکرد دانشجو در پوشه توسعه‌حرفه‌ای ثبت و ضبط گردد. فرآیند تحلیل محتوای برنامه درسی و استخراج مفاهیم و مهارت‌های اساسی برای تهیه طرح یادگیری و تولید مواد و منابع آموزشی مورد نیاز نیز زیر نظر استاد راهنما و با مشارکت معلم راهنما صورت می‌گیرد. از نظر زمانی تنظیم جلسات برای بررسی طرح و تولیدات دانشجو باید به گونه‌ای صورت گیرد که دانشجو بتواند طرح کنش‌پژوهی فردی پیش‌بینی شده را اجرا و نتایج آن را گزارش نماید. در طول این جلسات حضور دانشجو در مدرسه ضروری است و جلسات بررسی برای بازخورد دادن، انتقال تجربیات و... در قالب سمینارها بر حسب مورد می‌تواند در سطح مدرسه یا واحد آموزشی تشکیل شود. (فرم پیشنهادی[۶۴] گفتگو میان استاد/ معلم راهنما قبل و پس از اجرای طرح یادگیری ضمیمه است).

توصیه: با توجه به این که مطالعه موقعیت و مسئله‌های شناسایی شده برای شروع کنش پژوهی فردی از اهمیت زیادی برخوردار است لذا، توصیه می‌شود استاد راهنما با مطالعه پیشینه دانشجو در کارورزی ۱و ۲ برنامه‌ریزی لازم را به منظور کمک

[۶۴] – فرم‌ها می‌تواند با توجه به شرایط و اقتضائات مورد بازنگری قرار گیرد.

به دانشجو برای تهیه طرح کنش پژوهی فردی و اجرای موفقیت‌آمیز آن از سوی دانشجویان بنمایند. فرآیند رفت و برگشت برای حل مسئله ممکن است نیازمند طراحی‌های متعدد باشد.

با توجه به این که ماهیت طرح‌های یادگیری تهیه شده احتمالاً با روش‌های رایج آموزشی در سطح مدرسه و کلاس‌درس متمایز است و نیازمند تدارک منابع و مواد آموزشی/ فضای یادگیری متفاوتی می‌باشد لذا، هماهنگی با معلم راهنما و مدیریت مدرسه برای اجرای طرح‌های یادگیری از سوی استاد راهنما و دانشجو الزامی است. تأمین منابع/ امکانات و همکاری با دانشجو برای تهیه آن به‌شرط تأیید استاد راهنما از سوی واحد آموزشی الزامی است.

تکالیف عملکردی:

الف: طراحی و اجرای طرح کنش پژوهی فردی

۱) تهیه طرح کنش پژوهی و تأیید آن توسط استاد راهنما بر مبنای چرخه کنش پژوهی فردی

۲) تبیین واضح و روشن از مسئله (تعیین انتظارت حرفه‌ای که در فرایند کنش پژوهی فردی به دنبال دستیابی به آن است)

۳) شناسایی و تحلیل ظرفیت‌ها در موقعیتی(آموزشی/ تربیتی)

۴) تعیین فرضیه‌ها/ سئوالات/ اهداف به همراه ملاک‌ها و سطوح عملکرد

۵) طراحی و تدوین طرح عمل در گفتگو با استاد راهنما/ معلم راهنما (قبل و بعد از عمل)

۶) اجرای طرح یادگیری[۶۵] و جمع آوری اطلاعات از فرآیند طراحی و اجرا[۶۶]

۷) تأمل درباره عمل انجام شده، تبیین و فهم آن و بازگشت به مرحله اول (به صورت رفت و برگشت تا حل مسئله)

۸) جمع‌آوری اطلاعات از فرایند اجرا (شامل دست نوشته‌ها، روایت‌های شخصی (تأمل قبل، و پس از عمل)، جلسات بحث و گفتگو با استاد و معلم راهنما، کاربرگ‌های دانش‌آموزان، نتایج سنجش از یادگیری دانش‌آموزان و....)

۹) تحلیل و تفسیر یافته‌ها

۱۰) کد گذاری و طبقه‌بندی اطلاعات، تحلیل و تفسیر یافته‌ها بر اساس فرضیه؟ سئوال یا... طرح شده و ملاک‌ها و سطوح عملکرد

۱) تهیه گزارش کنش پژوهی فردی

ب: طرح یادگیری

طرح یادگیری

- مطالعه موقعیت یادگیری و شناسایی ظرفیت‌های آن (ظرفیت‌های فردی/جمعی در بافت/ زمینه یادگیری) برای تهیه طرح یادگیری
- تدوین طرح یادگیری بر اساس تحلیل برنامه‌درسی (کتاب‌درسی)، شناسایی مفاهیم و مهارت‌ها
- طراحی تکالیف یادگیری و عملکردی برای مراحل یادگیری پیش‌بینی شده
- تولید مواد آموزشی مورد نیاز برای اجرای طرح یادگیری

---

[۶۵]. در صفحه ی بعد این طرح و ساختار آن به طور کامل توضیح داده شده است.

[۶۶] – دانشجو باید ٦ حد اقل طرح یادگیری را بر اساس فرم‌های الف، ب، ج و د پیوست برای پاسخ به فرضیه‌ها/ سؤالات یا .... در چرخه کنش پژوهی فردی اجرا نماید.

- هدایت فرآیند یادگیری در سطح کلاس درس/ مدرسه
- ارزیابی از توانایی دانش‌آموزان در انتقال آموخته‌ها به موقعیت جدید

ساختار طرح یاددهی یادگیری:

- مفاهیم و مهارت‌ها در برنامه‌درسی/ کتاب‌درسی
- پیامد یادگیری
- مراحل/گام‌های طرح یادگیری

– برقراری ارتباط (فرصت یادگیری تدارک دیده شده در ارتباط با زندگی روزمره دانش‌آموز بوده و برخاسته از مسایل/ چالش‌هایی است که دانش‌آموز با آن روبرو است)

– تجربه‌کردن (فرصت یادگیری تدارک دیده شده قابل تجربه/ آزمایش/ بررسی باشد، به یادگیرنده کمک کند تا با بروز خلاقیت خود به کشف روابط/ راه‌حل‌ها دست پیدا کند، اختراع کند و به ایده‌های نو بیاندیشد/ از طریق پژوهش به پرسش‌های خود پاسخ دهد)

– به کار بستن (فرصت کاربردی نمودن مفاهیم و اطلاعات کسب شده برای دستیابی به درک عمیق و به کارگیری آن توسط دانش‌آموز فراهم شود. مثل: ایجاد ارتباط بین تئوری و عمل/ بکارگیری آن برای به دست آوردن یک تصور حرفه‌ای در ارتباط با مسئله/ حل مسئله یا پژوهش انجام شده)

– به اشتراک‌گذاشتن (فرصت یادگیری تا حد امکان دانش‌آموزان را به کار گروهی تشویق کند و آن‌ها را در موقعیتی قرار دهد تا برای انجام پژوهش یا جمع‌آوری اطلاعات و تجزیه و تحلیل آن‌ها نیاز به تعامل و تلفیق یافته‌ها و عرضه ان در قالبی جدید/ مطالعه موضوع از زوایای مختلف کند/ ایجاد هم‌افزایی کند)

– انتقال آموخته‌ها به موقعیت جدید (فرصت‌های جدیدی برای به کارگیری و بسط آموخته‌ها به موقعیت جدید فراهم شود)

- مواد/ منابع آموزشی موردنیاز/ تدارک دیدن فضای یادگیری
- روش بازخورد دادن به دانش‌آموزان در فرایند یادگیری
- سنجش آموخته‌ها/ سنجش عملکرد

تأمل و واکاوی تجربیات حرفه‌ای

- بررسی پیش‌بینی‌ها (با مطالعه مجدد تجربیات واکاوی شده در ترم اول و دوم ظرفیت‌های ممکن موقعیت یادگیری (فردی/ جمعی که در بافت و زمینه وجود دارد) را شناسایی نموده و چگونگی بهره‌گیری از این ظرفیت برای ورود به مرحله برقراری ارتباط را مشخص نماید.
- تعیین موانع و محدودیت‌ها و چگونگی مدیریت آن در فرایند آموزش
- بررسی علل تغییرات طرح در فرآیند اجرا (تطبیق با شرایط/ نیازهای یادگیری و...)
- بررسی نتایج یادگیری و چگونگی دستیابی به آن
- واکاوی فرایند عمل حرفه‌ای و تجربیات کسب شده

- شناسایی نقاط قوت و ظرفیت‌های خود برای بهره‌گیری از آن در موقعیت بعدی آموزش
- اتخاذ تصمیمات برای به کارگیری تجربیات در موقعیت بعدی

سمینارها

الف) جلسات بحث و گفتگوی فردی/ گروهی/ جمعی قبل از طراحی: به منظور گفتگو پیرامون ظرفیت‌های شناسایی شده در موقعیت و چگونگی پیوند آن با پیامد یادگیری/ فرصت‌های یادگیری (مراحل برقراری ارتباط و....) و سنجش، نحوه هدایت یادگیری در سطح کلاس و مقاصد حرفه‌ای که دانشجو به دنبال دست‌یابی به آن است. توصیه می‌شود این جلسات در سطح مرکز یا پردیس تشکیل شود.

ب) جلسات بحث و گفتگو پس از اجرای طرح یادگیری: در این جلسات دانشجو باید گزارشی از فرآیند اجرا که شامل طرح یادگیری، بازخوردهای ارائه شده در هر یک از مراحل آموزش، تحلیل و تفسیر را به همراه داشته باشد. این جلسات باید به دانشجو کمک کند تا تصویر روشن‌تری نسبت به ظرفیت‌های حرفه‌ای خود و چگونگی بهره‌گیری از آن در موقعیت بعدی به دست آورد. این مهم به کمک بازخوردهای (در سطه سطح تأمل بر روی عمل) ارائه شده از سوی استاد امکان‌پذیر می‌شود.

سمینارهای پس از اجرا می‌تواند در دو شکل زیر اجرا شود:

الف: در سطح مدرسه و پس از مشاهده عملکرد دانشجو در اجرای برنامه پیش‌بینی شده با هماهنگی معلم راهنما و ارائه بازخورد برای ادامه کار

ب: در سطح مرکز یا پردیس به صورت مشارکتی برای به اشتراک گذاشتن تجربیات و یافته‌ها و دستیابی به درک عمیق‌تر از تجربیات کسب شده. با توجه به این که در این ترم فعالیت‌های دانشجویان در قالب کنش‌پژوهی فردی دنبال می‌شود برگزاری سمینارها در هر یک از مراحل قبل و پس از اجرای هر مرحله به شیوه مشارکتی به درک انتظارات و انتقال تجربیات کمک می کند. سمینارها فرصت ارزشمندی را از طریق به اشتراک گذاشتن تجربیات برای کسب مهارت‌های حرفه‌ای در اختیار دانشجویان قرار می‌دهد.

انواع سمینارها

سمینار با حضور استاد راهنما/ دانشجویان و معلمان راهنما

سمینارهای گروهی برای انتقال یافته‌ها و تجربیات و تبادل نظر به صورت ماهیانه و الزامی(با برنامه‌ریزی و اعلام قبلی از سوی استاد)

سمینار گروهی دانشجویان بر حسب موضوعات مشترک (اختیاری و با درخواست استاد/ دانشجویان)

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

راهبردهای مستقیم، غیرمستقیم، در قالب ارائه شیوه مشاهده تأملی، به کارگیری راهبردهای شناختی در تحلیل موقعیت‌های واقعی، تحلیل نقادانه برای شناسایی و تبیین مسئله، راهبردهای مشارکتی، پژوهش روایتی، سمینارهای گروهی و فردی ارائه می‌گردد.

٤. منابع آموزشی

منبع اصلی:

–احمدی، آمنه (۱۳۹۴). راهنمای عملی برنامه کارورزی دانشگاه فرهنگیان با رویکرد تربیت معلم فکور (۱). تهران: دانشگاه فرهنگیان.

منبع فرعی:

(متعاقبا اعلام می‌شود)

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: ارزشیابی پایانی در درس کارورزی ۳ در قالب سمینار پایانی صورت می‌گیرد که در آن دانشجویان باید یافته‌های خود از نتایج کنش پژوهی فردی ارائه و از آن دفاع نمایند. این جلسه می‌تواند با حضور معلمان راهنما تشکیل می‌شود.

ارزشیابی فرآیند: ارزشیابی فرآیند بر اساس بازخوردهای داده شده به گزارش‌های ارائه شده در طول ترم و سمینارهای سطح مدرسه و واحد آموزشی صورت می‌گیرد. میزان مشارکت در بحث‌ها، ارائه یافته‌های جدید، پاسخ به بازخوردهای داده شده و...

ارزیابی پوشه‌کار: کلیه گزارش‌ها در مراحل مختلف کنش پژوهی فردی به همراه بازخوردهای داده شده در پوشه توسعه حرفه‌ای دانشجو ضبط و مبنای برنامه‌ریزی برای آموزش‌های بعدی و نیز دفاع از توانایی‌های حرفه‌ای در پایان دوره قرار می‌گیرد. یک نسخه از پوشه در اختیار دانشجو و یک نسخه در واحد آموزشی ثبت و ضبط می‌گردد.

ملاک‌های های ارزیابی طرح یادگیری:

- انعطاف فرصت‌های یادگیری
- انعطاف در فرایند اجرا
- به کارگیری مهارت‌های یادگیری
- فراخواندن سطوح بالای تفکر
- تنوع محصول یادگیری/ تولیدات دانش‌آموزان

ارزشیابی عوامل مدرسه (مدیر و معلم راهنما): بخشی از ارزیابی دانشجو در پایان ترم مربوط به گزارش عملکردی است که از سوی معلم راهنما و مدیر مدرسه ارائه می‌گردد[۶۷].

امتیاز درس کارورزی بر مبنای ۱۰۰ و به شرح زیر محاسبه می‌شود:

ـ شرکت فعال در جلسات کلاسی، سمینارها و مدرسه: ۲۰ امتیاز

ـ گزارش‌های عملکردی مرحله‌ای: ۳۰ امتیاز

ـ گزارش کنش‌پژوهی فردی: ۳۰ امتیاز

ـ دفاع در جلسه پایانی ۲۰ امتیاز

- مبنای قبولی کسب حداقل ۷۰٪ امتیاز از مجموع امتیازها است

سایر نکات:

نکات اساسی در تنظیم گزارش پایانی:

۲۷. تنظیم فهرست و فصل‌بندی

[۶۷] - در فرم ارزیابی ارائه خواهد شد.

۲۸. ارائه مقدمه، هدف و تعاریف و مفاهیم کلیدی

۲۹. نگارش ادبی و فنی

۳۰. اعتبار داشتن گزاره‌ها

۳۱. ظرافت و زیبائی ظاهری

۳۲. صحت نحوه تحلیل، تفسیر و نقد گزاره‌ها

۳۳. ارایه نمودارها و عوامل دیداری و هنری مکمل

۳٤. ارائه راه‌حل‌ها و پیشنهادهای برخاسته از یافته‌ها

۳۵. ارجاعات روشن، استفاده از منابع معتبر و ارائه پیوست‌ها

۳٦. رعایت ساختار علمی و کلی گزارش بر اساس اصول حاکم بر رشته تحصیلی

سرفصل درس «کارورزی ٤»

۱. معرفی درس و منطق آن

در ترم چهارم کارورزی انتظار می‌رود دانشجو با تجربیات کسب شده، بتواند در نقش معلم به عنوان برنامه‌ریز درسی[۶۸](مجری فعال) حاضر شده و ضمن تحلیل برنامه درسی تجویزی، واحد یادگیری را برای پاسخ به نیاز ها/حل مسایل یادگیری دانش آموزان طراحی، تولید، اجرا و نتایج آن را در کسب شایستگی های پیش بینی شده در برنامه درسی، مورد ارزیابی قرار دهد. با توجه به ویژگی نظام برنامه ریزی درسی در ایران، تطبیق آن با موقعیت های تربیتی/ آموزشی و به منظور حفظ استانداردهای برنامه درسی این فرآیند با استفاده از رویکرد طراحی معکوس[۶۹] تدوین می شود. طراحی معکوس مبتنی بر درک اصیل[۷۰] و استفاده عقلانی و مؤثر از آموخته‌های نظری و نحوه بکارگیری آن در عرصه عمل است، به گونه‌ای که دانشجو را به آن‌سوی آنچه می‌بینند و استفاده از آموخته‌ها برای ساخت معنا هدایت کند. این فرایند با تحلیل برنامه درسی (تحلیل کتاب درسی[۷۱]) آغاز شده و با تعیین شایستگی های مورد انتظار، ملاک‌ها و سطوح عملکرد، طراحی تکالیف یادگیری و عملکردی برای هدایت فرآیند یادگیری و کمک به یادگیرندگان در بسط قابلیت ها و ظرفیت های وجودی[۷۲] ادامه می‌یابد. تعیین شایستگی‌ها در آغاز برای روشن شدن تصمیمات معلم برای تعیین مسیری است که یادگیرنده باید طی کند و موجب می‌شود تا نگاه معلم را همواره بر شایستگی های مورد انتظار برنامه درسی متمرکز نگاه دارد. محتوا در چارچوب "ایده کلیدی[۷۳] / مفاهیم و مهارت های اساسی[۷۴]" مطرح می‌شود و باعث می‌گردد تا در طراحی واحد یادگیری امکان تلفیق در درون و بیرون از حوزه یادگیری فراهم شود. در چنین شرایطی فرایند یاددهی- یادگیری از محدوده‌ی توجه به حافظه و به عبارتی "آموزش برای به خاطر سپردن" کاملاً خارج شده و همواره آموزش بر دستیابی به شایستگی ها متمرکز میماند. در طی این مسیر، یادگیرندگان قادر خواهند بود، بین اطلاعات جدید و دانش و آموخته های پیشین خود ارتباط برقرار کنند، واقعیت‌ها و حقایق را به «مسائل کلی» و روزمره ای که با آن برخورد می‌کنند پیوند دهند و آن را در زمینه های جدید به کار گیرند. از آنجایی که این شیوه از طراحی نیازمند درهم نوردیدن مرز های دانش و تلفیق موضوعات در برنامه درسی در سطح پایه یا دوره تحصیلی است، لذا اتخاذ تصمیمات باید با مشارکت معلمان در سطح مدرسه صورت بگیرد و در طراحی فرصت های یادگیری از راهبردهای مختلف (راهبردهای مستقیم، غیر مستقیم، تعاملی، رشد فردی) برای طراحی تکالیف یادگیری و عملکردی استفاده شود. عمل فکورانه در این مرحله ناظر به کاویدن منظم رخدادها در فرآیند طراحی، تدوین، اجرا و ارزیابی واحد یادگیری، یافتن روابط علت و معلولی میان شیوه کار و کارکرد ها، نتایج و علل آن در سطح مدرسه به شیوه مشارکتی و در قالب درس پژوهی است.

---

۶۸ – هدف عملیاتی ۱۱ سند تحول بنیادین- نقش معلم در برنامه درسی ملی (صفحه ۱۲ « برای خلق فرصت های تربیتی و آموزش*[معلم]* مسئولیت تطبیق، تدوین، اجرا و ارزشیابی برنامه های درسی و تربیتی در سطح کلاس درس را بر عهده دارد»).

۶۹ - ***backward design***

۷۰ - ***Genuine understanding***

۷۱ – درصورتی که سند برنامه درسی در اختیار دانشجویان قرارنداشته باشد.

۷۲ – برنامه درسی ملی نقش دانش آموز صفحه ۱۲ «در فرآیند یاددهی- یادگیری و تربیت پذیری و توسعهٔ شایستگی های خویش به لحاظ ذاتی نقش فعال دارد». نقش معلم « با شناخت و بسط ظرفیت های وجودی دانش آموزان و خلق فرصت های تربیتی و آموزشی زمینه درک و انگیزه اصلاح مداوم موقعیت آنان را فراهم سازد».

۷۳ - ***Key idea***

۷۴ – برنامه درسی ملی صفحه ۱۳ بند دو محتوا (*[محتوا]*دربرگیرنده مفاهیم و مهارت های اساسی و ایده های کلیدی مبتنی بر شایستگی های مورد انتظار از دانش آموزان است».

مشخصات درس نوع درس: کارورزی تعداد واحد: ۲ زمان درس: ۱۲۸ ساعت پیشنیاز: کارورزی ۳ نحوه آموزش: مشترک	نام درس: کارورزی ۴ اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: با تحلیل محتوای برنامه درسی/ کتاب درسی واحد یادگیری برای کسب شایستگی های مورد انتظار در برنامه درسی را با مشارکت معلمان در سطح مدرسه طراحی، اجرا و تأثیر آن را در بهبود عملکرد دانش آموزان مورد ارزیابی قرار دهد. با ثبت و واکاوی تجربیات در فرایند درس پژوهی، یافته های حاصل از عملکرد حرفه‌ای خود در سطح مدرسه را گزارش نماید.

شایستگی اساسی:
مدرسه دار پکد ۲-۲&۳-۳-۱&۲

ملاک‌ها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳
طراحی و تولید	در طراحی و تولید واحد یادگیری استاندارد های برنامه درسی را مورد توجه قرار داده است اما نتوانسته پیوند میان موضوعات مختلف در درون یا بیرون حوزه یادگیری را مورد توجه قرار دهد، به گونه‌ای که ایده ارائه شدهه منجر به مشارکت معلمان در فرآیند درس پژوهی شود.	در طراحی و تولید واحد یادگیری استاندارد های برنامه درسی را حول مفاهیم و مهارت های اساسی سازمان داده و از این طریق امکان تلفیق موضوعات مختلف در درون حوزه یادگیری برای خلق فرصت های یادگیری را فراهم نموده است. این ایده به دلیل تأثیر گذاری بر یادگیری دانش آموزان از سوی معلمان پایه تحصیلی مورد پذیرش قرار گرفته است.	در طراحی و تولید واحد یادگیری استاندارد های برنامه درسی را حول ایده کلیدی مفاهیم و مهارت های اساسی سازمان داده است و از این طریق امکان تلفیق میان موضوعات در درون و بیرون حوزه یادگیری را برای خلق فرصت های یادگیری فراهم نموده است. این ظرفیت حاصل فرایند گفتگو با معلمان در سطح مدرسه کنار آمدن با چالش ها، یافتن راه حلها، شناسایی نقاط کور و اصلاح طرح است.
هدایت فرآیند یادگیری	هدایت فرآیند یادگیری متمرکز بر پرسش اساسی/ مسئله نیست و فرصت های یادگیری طراحی شده امکان طرح تجربیات دانش	پرسش اساسی/ مسئله طرح شده امکان طرح تجربیات دانش آموزان را حول ایده کلیدی فراهم نموده است و پاسخ دانش آموزان به تکالیف یادگیری/ عملکردی	هدایت فرآیند یادگیری متمرکز بر پرسش اساسی/ مسئله طرح شده است به گونه‌ای است که امکان به مشارکت گذاشتن تجربیات دانش آموزان حول ایده کلیدی و درک عمیق

		آموزان را برای پاسخ به پرسش های برخاسته از موقعیت فراهم نمی کند.	پیش بینی شده نشان دهنده درک عمیق آنان نسبت مفاهیم و مهارت های اساسی در درون حوزه یادگیری است	مفاهیم و مهارت های اساسی را فراهم می کند. انعطاف در فرآیند آموزش موجب شده است تا یادگیرندگان خود به پرسش ها/ مسئله های برخاسته از موقعیت پاسخ دهندن و در این رابطه از مشارکت پشتیبانی معلمان در دوره و پایه نیز برخوردار است.
	تأمل حرفه‌ای	در بررسی و واکاوی تجربیات در طول دوره کارورزی توانسته است تجربیات شخصی کسب شده در تعامل با معلمان/ همقطاران و ارتباط آن با عملکرد خود را مورد بررسی قرار دهد اما تأثیر آن بر عمل حرفه خود در آینده را تبیین نکرده است.	بررسی و واکاوی تجربیات در طول طراحی، تولید، اجرا واحد یادگیری منجر به درک همه جانبه نسبت به ابعاد عمل حرفه‌ای شده است و توانسته تأثیر گفتگوی حرفه‌ای با معلمان/همقطاران را در بهبود عملکرد خود منعکس نمایده و بر اساس آن تصمیماتی را برای توسعه حرفه‌ای خود اتخاذ کند.	بررسی و واکاوی تجربیات در طول طراحی، تولید و اجرای واحد یادگیری با مشارکت معلمان/ همقطاران انعکاس دهنده، درک همه جانبه نسبت به ابعاد عمل حرفه‌ای است و تصمیمات اثر بخشی که حاصل خویشتن کاوی[۷۵] و گفتگوی حرفه‌ای با معلمان است را برای بازتعریف سبک تدریس خود اتخاذ نموده است.

۷۵- ***Self- reflection inquiry***

	تدوین و ارائه گزارش	در گزارش پایانی ارائه شده داده های حاصل از عملکرد طبقه بندی شده است، اما تحلیل و تفسیر آن مبتنی بر شواهد تجربی و مستندات کافی برای دفاع از عملکرد حرفه‌ای در فرآیند درس پژوهی نیست.	در گزارش پایانی مجموعه داده های گردآوری شده از اجرای واحد یادگیری را بر اساس سطح تأثیر گذاری بر عملکرد دانش آموزان به صورت نظام مند کدگذاری، طبقه بندی و مضمون یابی کرده است و نتایج را با استفاده از شواهد مبتنی بر تأثیر عملکرد حرفه‌ای در فرآیند درس پژوهی گزارش کرده است.	در گزارش پایانی مجموعه داده های گردآوری شده را برای انعکاس قابلیت های حرفه ای به صورت نظام مند کدگذاری، طبقه بندی و مضمون یابی کرده و یافته های حاصل از تحلیل و تفسیر اطلاعات جمع آوری شده را با نگاهی نقادانه نسبت به عملکرد حرفه ای خود و تأثیر آن بر یادگیری دانش آموزان/ معلمان/ همقطاران در فرآیند درس پژوهی را گزارش نموده است.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

جلسه اول:

در این ترم دانشجویان با توجه به تجربیات کسب شده در طول اجرای برنامه، درک عمیق تری نسبت به توانایی های خود، نحوه برخورد با موقعیت های واقعی کلاس درس، نحوه کنار آمدن با چالش ها و... بدست آورده اند و می توانند تصمیمات خود را در فرایند طراحی، تولید و اجرای واحد های یادگیری با مشارکت سایر معلمان/ همقطاران به مرحله اجرا بگذارند. لذا ضروری است اساتید در آغاز کار فرآیند درس پژوهی، فرآیند تهیه طرح واحد یادگیری، اجرا و ارزیابی از نتایج آن را با تمرکز بر: شیوه ثبت تجربیات و واکاوی آن در هر یک از مراحل درس پژوهی، نحوه تعامل با معلمان/ همقطاران در سطح مدرسه در فرآیند طراحی، تدوین، اجرا و ارزشیابی از نتایج واحد یادگیری، ساختار گزارش درس پژوهی، برنامه زمان بندی سمینارها در سطح مدرسه و واحد آموزشی و چگونگی ارزیابی از عملکرد دانشجویان بر اساس ملاک ها و سطوح موفقیت بر اساس پیامد های یادگیری را در یک نشست جمعی به بحث بگذارند. توصیه می شود در این نشست نسبت به نحوه گروه بندی دانشجویان به عنوان تیم درس پژوهی برای طراحی، تولید، اجرا و ارزیابی واحد های یادگیری اقدام شود.

می توان دانشجویان را در گروه های دو تا ۴ نفر(حد اکثر) برای تشکیل تیم درس پژوهی سازمان داد. روش مشارکت دانشجویان در فرآیند طراحی، تولید، اجرا و ارزیابی به شرح زیر است:

۱. مطالعه برنامه درسی (کتاب درسی) استخراج مفاهیم و مهارت های اساسی و سازمان دادن آن ذیل ایده کلیدی، تولید واحد یاگیری. این فعالیت توسط تیم دانشجویان زیر نظر استاد تربیتی و تخصصی انجام می شود.

۲. اجرای واحد یادگیری در کلاس درس توسط یکی از اعضا و مشاهده و ثبت عملکرد توسط سایر اعضاء تیم به طور همزمان و به تفکیک هر عضو گروه (معلمان/ همقطاران)

۳. جمع آوری اطلاعات از فرآیند تدریس توسط کلیه اعضاء برای ارائه در جلسه گروهی (دیدن فرآیند آموزش از زوایای مختلف) به همراه نتایج ارزشیابی از یادگیری دانش آموزان با استفاده از روش های رسمی/ غیر رسمی. این جلسات به طور مستمر در طول اجرا و بعد از هر جلسه تشکیل و بر روی نتایج بازخورد های ارائه شده از سوی همکاران/ همقطاران برای بهبود عملکرد در جلسه بعد تصمیم گیری می شود. کل مذاکرات در این جلسات ثبت و ضبط شده و در نشست پایانی به منظور شناسایی نقاط قوت و ضعف و تأثیر گروه در عملکرد هر یک از اعضاء و نتایج حاصله مورد بررسی مجدد قرار می گیرد(بند ۴ و ۵، ۶).

۴. بررسی گزارش مشاهدات و اطلاعات جمع اوری شده در گروه و نقد و ارزیابی نتایج یادگیری دانش آموزان و تنظیم آن در قالب گزارش پایانی کل گروه (دانشجویان)

۵. تعیین نقاط کور/ محدودیت ها در طراحی/ اجرا و ارائه پیشنهادات برای اصلاح/ بهبود آن برای دستیابی دانش آموزان به سطح بالاتر یادگیری

۶. تحلیل عملکرد گروه، شناسایی یافته ها و تأثیر گفتگو ها در درک و پذیرش مسئولیت حرفه‌ای و صورت بندی مجدد هویت حرفه‌ای توسط هر یک از اعضاء (میزان تأثیر گذاری بر عملکرد گروه، یادگیری های حرفه‌ای و...)

۷. تشکیل نظام مند این نشست ها برای بررسی نتایج یادگیری دانش آموزان و تصمیم گیری در خصوص روش هایی که منجر به بهبود یادگیری همه دانش آموزان می شود، دارای اهیمت است. تأمل فردی و تأمل گروهی، انعکاس یادگیری روش ها، اصولی که در کار از آن تبعیت شده است و...، چگونه تفکر آن ها تحت تأثیر فرایند عمل مشارکتی قرارگرفته است، ایده هایی که آن ها از این بحث ها به کلاس های درس خود خواهند برد.

۸. روایت نویسی از مجموعه ایده پردازی ها برای طراحی،تولید، و اجرا، یاداشت های شخصی قبل، حین و پس از اجرا، نشست ها گروهی، فرایند اجرا.....

۹. هماهنگی با معلم راهنما و مدیر مدرسه به منظور تشکیل جلسات درس پژوهی در سطح مدرسه بر عهده استاد راهنما است. درصورتی که امکان شکل گیری تیم درس پژوهی در سطح مدرسه وجود نداشته باشد می توان تیم را در سطح پردیس/ مرکز تشکیل داد. مسئولیت انجام کلیه فعالیت های فوق بر عهده این تیم در سطح مدرسه خواهد بود.

۱۰. جلسه دوم تا شانزدهم :

۱۱. در این ترم دانشجو مسئولیت تدریس در سطح کلاس درس را بر اساس تهیه طرح واحد یادگیری (حد اقل یک فصل/بخش کتاب درسی) را بر عهده دارد و باید واحد یادگیری خود را حول یک ایده کلیدی که پوشش دهنده محتوای برنامه درسی(مفاهیم و مهارت های اساسی و... در کتاب درسی) است طراحی نماید. طرح تهیه شده پس از بررسی در گروه ۲ تا ۴ نفره در سطح پرددیس/ مرکز به همراه دفاعیه آن در شورای معلمان دوره/ پایه تهیه و در سطح مدرسه با حضور استاد راهنما از آن دفاع می شود. نظرات معلمان بر روی طرح اعمال و طرح با مشارکت معلمان دوره/ پایه اجرا و نتایج اجرای آن به شیوه درس پژوهیُ مورد تحلیل و تفسیر قرار می گیرد. در گفتگو استاد راهنما و دانشجو پاسخ به این پرسش‌ها مسیری که دانشجو قصد طی نمودن آن را دارد روشن شده و به دفاع از طرح در جلسه معلمان کمک می کند: ایده‌های کلیدی، مفاهیم اساسی، مهارت های اساسی که یادگیرندگان باید به آن دست یابند، کدام اند؟ چه مدارک و شواهدی بیانگر آن است که شایستگی‌های مورد انتظار تحقق یافته و دانش آموزان به راستی مطالب را

فرا گرفته اند و می توانند آموخته‌های خود را به نحوی معنادار و موثر در موقعیت‌های جدید به کار گیرند؟ ملاک ها و سطوح ارزیابی شایستگی ها چیست؟ چه راهبردها و راهکارهایی (فعالیت‌های یادگیری، تکالیف عملکردی) به یادگیرندگان کمک خواهد کرد تا خود، مفاهیم را بسازند و به افرادی صاحب دانش و توانمندی در زمینه ای خاص تبدیل شوند؟

۱۲. استاد راهنما (برای دوره متوسطه مشارکت استاد راهنمای تربیتی و تخصصی- برای دوره ابتدایی استاد تربیتی و مشاوره تخصصی بر حسب نیاز موضوعات درسی) باید بر فرآیند تهیه طرحِ واحد یادگیری و فرآیند درس پژوهی و اجرای آن تا مرحله تهیه گزارش نهایی نظارت داشته باشد و بازخورد های ارائه شده به منظور ارزیابی عملکرد دانشجو در پوشه حرفه‌ای او ثبت و ضبط گردد. فرآیند تحلیل محتوای برنامه درسی و تعیین ایده کلیدی برای تهیه واحد یادگیری و تولید مواد و منابع آموزشی مورد نیاز نیز زیر نظر استاد راهنما و با مشارکت معلم راهنما صورت می گیرد. از نظر زمانی تنظیم جلسات برای بررسی طرح و تولیدات دانشجو باید به گونه‌ای صورت گیرد که دانشجو بتواند طرح درس پژوهی پیش بینی شده را با مشارکت معلمان در سطح مدرسه اجرا و نتایج آن را گزارش نماید. در طول ترم حضور دانشجو در مدرسه برای تعامل با معلمان/ کادر مدرسه ضروری است و جلسات گفتگو برای بررسی عملکرد دانشجو در مدرسه و رفع محدودیت ها یا تدارک شرایط برای اجرای واحد یادگیری، بازخورد دادن، انتقال تجربیات و... در قالب سمینار ها بر حسب مورد می تواند در سطح مدرسه یا واحد آموزشی تشکیل شود.

۱۳. توصیه: با توجه به این که سئوال/ مسئله ها/ نیاز های شناسایی شده برای شروع فرآیند درس پژوهی از اهمیت زیادی برخوردار است و این سئوال/ مسئله ها/ نیاز ها باید از بستر مدرسه و کلاس درس برخاسته باشد لذا، مشارکت کادر مدرسه در طول اجرای این برنامه ضروری است. توصیه می شود استاد راهنما با مطالعه پیشینه دانشجو در کارورزی ۱، ۲و ۳ برنامه‌ریزی لازم را برای کمک به دانشجو برای تهیه طرح درس پژوهی و اجرای موفقیت آمیز آن از سوی دانشجویان بنمایند. تعداد واحد های یادگیری تهیه شده و اجرای آن وابسته به طرح درس پژوهی است اما حد اقل یک واحد یادگیری (یک فصل/ بخش در کتاب درسی) است.

۱۴. همکاری پردیس ها و واحد های تابعه با دانشجو و مدرسه برای تأمین منابع/ امکانات به‌شرط تأیید استاد راهنما الزامی است.

۱۵. تکالیف عملکردی:

۱۶. تهیه طرح درس پژوهی و تأیید آن توسط استاد راهنما بر مبنای چرخه درس پژوهی

۱۷. تعیین هدف (تعریف روشن سئوال/ مسئله/ نیاز) با مشارکت معلمان

۱۸. طراحی واحد یادگیری

۱۹. ارزیابی میزان اثر بخشی واحد یادگیری بر اساس مسئله/ نیاز تعریف شده با مشارکت معلمان

۲۰. اجرای واحد یادگیری با مشارکت معلمان و ثبت آن در فرآیند اجرا

۲۱. تبیین و جلب مشارکت معلمان در فرآیند اجرا، تأمل و گفتگوی حرفه‌ای با آنان

۲۲. بازبینی و بازاندیشی در مورد تصمیمات اتخاذ شده بر اساس گفتگو های حرفه‌ای در فرآیند طراحی، تولید و اجرا

۲۳. ثبت و واکاوی تجربیات در طول ترم توسط دانشجو

۲۴. **تکالیف عملکردی**

۲۵. مطالعه موقعیت یادگیری و شناسایی ظرفیت های آن برای تهیه طرح واحد یادگیری

۲۶. تهیه طرح واحد یادگیری بر اساس تحلیل برنامه درسی (کتاب درسی)، شناسایی ایده کلیدی/ مفاهیم و مهارت های اساسی.....

۲۷. تدوین شایستگی

۲۸. طراحی تکالیف یادگیری و عملکردی

۲۹. تولید مواد آموزشی مورد نیاز برای اجرای طرح واحد یادگیری

۳۰. هدایت فرآیند یادگیری در سطح کلاس درس/ مدرسه

۳۱. ارزیابی از شایستگی های کسب شده توسط دانش آموزان بر اساس ملاک ها و سطوح عملکرد.

۳۲. ساختار طراحی واحد یادگیری:

۳۳. منطق واحد یادگیری

۳۴. شایستگی های مورد انتظار

۳۵. ایده کلیدی که واحد یادگیری حول آن سازماندهی می شود

۳۶. مفاهیم و مهارت های اساسی (قوانین/ اصول/ خرده مفاهیم/ خرده مهارت‌ها/ و....)

۳۷. طرح پرسش های اساسی

۳۸. ملاک های سنجش و سطوح عملکرد دانش آموزان (تکالیف عملکردی)

۳۹. تعیین شواهدی برای ارزیابی عملکردی و معیار های ارزیابی تولیدات یادگیرندگان

۴۰. فرصت های یادگیری (سازماندهی فعالیت های یادگیری- براساس مراحل یادگیری در کارورزی۳)

۱) تعیین اطلاعات و مهارت های مستقیم(پایه) و مورد نیاز یادگیرندگان برای انجام فعالیت های یادگیری و تکالیف عملکردی

۲) تعیین محدوده ی تجربیات خارج از کلاس درس برای انتقال آموخته ها به موقعیت واقعی

۳) تعیین تولیدات یادگیرندگان در جریان فعالیت های یادگیری و تکالیف عملکردی و نحوه ارزیابی آن

۴) روش تفسیر، سطح دستیابی یادگیرندگان به شایستگی ها و راهبرد بازخورد دادن به دانش آموزان (تکالیف یادگیری، جبرانی، تکمیلی، توسعه ای)

۵) انواع راهکار های سنجش

۶) راهکار هایی برای بررسی بدفهمی های یادگیرندگان

تأمل و واکاوی تجربیات حرفه‌ای

- تعیین هدف
- بررسی پیش بینی‌ها
- روشن نمودن موانع و محدودیت ها و راه حل ها
- طراحی و تولید واحد یادگیری

- تأملات و تعدیل ها در فرآیند اجرا
- تحلیل و تفسیر نتایج یادگیری دانش آموزان
- تحلیل و تفسیر نتایج کسب شده در گروه معلمان
- واکاوی یادداشت های تأملی و تجربیات حاصل از نشست ها و فرآیند گفتگوی حرفه‌ای با معلمان/ همقطاران
- اتخاذ تصمیمات برای آینده حرفه‌ای

سمینارها

سمینار ها در دو شکل اجرا می شود:

الف: در سطح مدرسه و پس از مشاهده عملکرد دانشجو در اجرای برنامه پیش بینی شده با هماهنگی معلم راهنما و ارائه بازخورد برای ادامه کار

ب: در سطح واحد آموزشی به صورت مشارکتی برای به مشارکت گذاشتن تجربیات و یافته ها و دستیابی به درک عمیق تر از تجربیات کسب شده. با توجه به این که در این ترم فعالیت های دانشجویان در قالب درس پژوهی دنبال می شود برگزاری سمینار ها در هر یک از مراحل قبل و پس از اجرای هر مرحله به شیوه مشارکتی در گروه های پیش بینی شده به دانشجویان در درک انتظارات و انتقال تجربیات به یکدیگر بسیار کمک می کند.

انواع سمینار ها

سمینار با حضور استاد راهنما/ دانشجویان و معلمان راهنما

سمینار های گروهی برای انتقال یافته ها و تجربیات و تبادل نظر به صورت ماهیانه و الزامی(با برنامه ریزی و اعلام قبلی از سوی مدرس)

سمینار گروهی دانشجویان بر حسب موضوعات مشترک (اختیاری و با درخواست دانشجویان)

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

راهبردهای مستقیم، غیر مستقیم، در قالب ارائه شیوه مشاهده تأملی، بکارگیری راهبرد های شناختی در تحلیل موقعیت های واقعی، تحلیل نقادانه برای شناسایی و تبیین مسئله، راهبرد های مشارکتی، پژوهش روایتی، سمینار های گروهی و فردی ارائه می گردد.

٤. منابع آموزشی

منبع اصلی:

–احمدی، آمنه (۱۳۹۴). راهنمای عملی برنامه کارورزی دانشگاه فرهنگیان با رویکرد تربیت معلم فکور (۱). تهران: دانشگاه فرهنگیان.

منبع فرعی:

(متعاقبا اعلام می‌شود)

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: ارزشیابی پایانی در درس کارورزی ۴ بر اساس واحد یادگیری طراحی شده و گزارش پایانی تهیه شده صورت می گیرد، که در آن دانشجویان باید یافته های خود از نتایج عملکرد خود و تجربیات کسب شده در تعامل با معلمان/ همقطاران را به منظور تعیین میزان اثر بخشی عملکرد خود و تأثیر آن بر یادگیری دانش آمزان ارائه و از آن دفاع نمایند. این جلسه با حضور معلمان راهنما/ اساتید گروه کارورزی تشکیل می‌شود.

ارزشیابی فرآیند: ارزشیابی فرآیند بر اساس بازخورد های داده شده به نشست های گروهی در مرحله طراحی و تولید واحد یادگیری، گزارش نشست ها در سطح مدرسه و واحد آموزشی با مشارکت معلمان/ همقطاران و نیز سمینار های درس پژوهی در سطح مدرسه که در آن دانشجویان باید از طرح تهیه شده در جمع معلمان دفاع و یافته های خود از نتایج درس پژوهی و نتایج مشارکت معلمان/ همقطاران درنتایج کسب شده را گزارش نماید. این جلسه می تواند با حضور معلمان راهنما/ کادر مدرسه تشکیل می‌شود.

ارزیابی پوشه کار: کلیه روایت های نوشته شده در مراحل مختلف درس پژوهی به همراه بازخورد های داده شده در پوشه توسعه حرفه ای دانشجو ضبط و مبنای برنامه ریزی برای آموزش های بعدی و نیز دفاع از توانایی های حرفه‌ای در پایان دوره قرار می گیرد. یک نسخه از پوشه در اختیار دانشجو و یک نسخه در واحد آموزشی ثبت و ضبط می گردد. پوشه کار می تواند شامل ضبط جلسات دانشجو با معلمان در سطح مدرسه و نیز سایر مستنداتی که برای دفاع از عملکرد حرفه‌ای تدارک دیده شده باشد.

ارزشیابی عوامل مدرسه (مدیر و معلم راهنما): بخشی از ارزیابی دانشجو در پایان ترم مربوط به گزارش عملکردی است که از سوی معلم راهنما و مدیر مدرسه ارائه می گردد.

امتیاز درس کارورزی بر مبنای ۱۰۰ و به شرح زیر محاسبه می شود:

ـ شرکت فعال در جلسات کلاسی، سمینارها و مدرسه: ۲۰ امتیاز

ـ گزارش های عملکردی تعاملات در سطح مدرسه: ۲۰ امتیاز

ـ طراحی، تولید و اجرای واحد یادگیری ۲۰ امتیاز

ـ گزارش درس پژوهی: ۲۰ امتیاز

ـ دفاع در جلسه پایانی ۲۰ امتیاز

سایر نکات:

نکات اساسی در تنظیم گزارش پایانی:

۳۷. تنظیم فهرست و فصل‌بندی

۳۸. ارائه مقدمه، هدف/پرسش و تعاریف و مفاهیم کلیدی

۳۹. روش جمع آوری و اعتبار اطلاعات

٤٠. روش تحلیل، تفسیر اطلاعات

٤١. ارائه یافته ها بر اساس پرسش های پژوهش روایی

٤٢. ارجاعات روشن، استفاده از منابع معتبر و ارائه پیوست ها

٤٣. ظرافت و زیبائی ظاهری

٤٤. نگارش ادبی و فنی

٤٥. رعایت ساختار علمی و کلی گزارش بر اساس اصول حاکم بر پژوهش های کیفی

سرفصل درس «کارنمای معلمی» (پروژه)

۱ – معرفی درس و منطق آن

در آموزش حرفه‌ای، سطح عالی مورد انتظار این است که یادگیرنده بتواند با درونی نمودن دانش کسب شده، آن را در قالب دانش کاربردی برای شناسایی، صورتبندی و حل مسائل و ارائه خدمات اثربخش در حوزه عمل تخصصی خود تجسم بخشد. انجام پروژه پایانی در برنامه تربیت معلم با تکیه بر **پژوهش روایتی (از نوع خودکاوی روایتی[۷۶])** امکان به تصویر کشیدن "منِ حرفه ای" با نگاه ژرف، تاملی و همه‌جانبه به تجارب کسب شده (زیسته) اعم از نظری و عملی در طول دوره تربیت معلم و ارایه روایت شخصی از سایه روشن‌های دانشی، منشی و مهارتی حرفه معلمی، بصیرت‌ها و ابهامات معلمی، قوت ها و ضعف های ادراک شده را به دانش آموخته تربیت معلم می‌دهد. دانش و یافته های حاصل از این پژوهش برای ورود به عرصه خدمت حرفه ای رهاوردی قابل اتکاست که به پشتوانه آن برنامه‌ریزی برای نیل به آینده حرفه ای متاملانه، پویا و بالنده ممکن می شود. انتظار می رود این درس(پروژه)، شایستگی دانشجومعلمان را در انجام عمل فکورانه (تاملی) ارتقاء داده و کمک نماید تا این شایستگی در طول حیات حرفه ای آنان هم بروز و ظهور داشته باشد.

مشخصات درس تعداد واحد: ۲ زمان درس: به تشخیص استاد پیش نیاز ها: پژوهش و توسعه حرفه-ای ۱ نحوه تدریس: راهنمایی در حین عمل	نام درس: **کارنمای معلمی (پروژه)**			
	اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: دانشجویان با واکاوی، تحلیل و تفسیر تجربه های روایت شده در طول دوره آموزش حرفه‌ای و سایر تجربیات روایت نشده (تجربیات پیشین)، با استفاده روشمند از خودکاوی روایتی، تجربیات متنوع و پراکنده خود را در قالب روایت در برگیرنده ای از "من حرفه ای" به رشته تحریر درآورده و از آن در جلسه گروهی دفاع نمایند.			
شایستگی اساسی:	**ملاک‌ها**	**سطح ۱**	**سطح ۲**	**سطح ۳**

[۷۶] - narrative self-study

CK& PCK کد : ۲-۱ & ۲-۱ & ۳-۳ ۳-۴&	**من حرفه‌ای**	توانسته است روایت های خود را به گونه ای سازماندهی کند که زاویه دید یا جهت گیری های او را بدون پرداخت به جزئیات در ابعاد مختلف عمل حرفه‌ای (روش تدریس، سنجش، مدیریت کلاس و...) به تصویر بکشد.	توانسته است تجربیات خود را در ابعاد مختلف عمل حرفه ای به تصویر بکشد و تأثیر آن را بر یادگیری خود، دانش آموزان و همقطارن تبیین کند.	در سازماندهی تجربیات خود ابعاد عمل حرفه ای (روش تدریس، سنجش، مدیریت کلاس و...) را در پیوند با یکدیگر و به صورت سازمان یافته به تصویر کشیده است به گونه‌ای که تأثیر و تأثیر متقابل ابعاد بر یکدیگر و مجموعاً بر یادگیری خود، دانش آموزان و همقطاران به وضوح به تصویر کشیده شده است.
	قابلیت ها/ توانایی ها	در تحلیل و تفسیر تجربیات خود (از گذشته تا حال) توانسته برخی قابلیت های شخصی خود را که بر عمل حرفه‌ای او در آینده تأثیر گذار می باشد را شناسایی کرده اما نتوانسته پرسش های فراروی خود و نحوه پاسخ به آن ها را بر اساس تجربیات کسب شده تبیین کند.	در تحلیل و تفسیر تجربیات خود (از گذشته تا حال) توانسته قابلیت های شخصی خود را که بر عمل حرفه‌ای او در آینده تأثیر گذار می باشد را شناسایی کرده به پرسش های فراروی خود بر اساس تجربیات کسب شده پاسخ دهد.	در تحلیل و تفسیر تجربیات خود (از گذشته تا حال) توانسته قابلیت های خود به عنوان یک یادگیرنده، آموزشگر و عضوی از یک گروه حرفه‌ای را تبیین کند، و پرسش های فرا روی خود را با توجه به تجربیات کسب شده و تنوع نقش ها مطرح و به آن ها پاسخ دهد، به گونه‌ای که مسیر آینده حرفه ای خود را به روشنی تبیین نماید.
	خودکاوی روایتی	در متن پژوهشی درکی از کل و ارتباط آن با جزئیات را برای قابل دریافت نمودن حرکت خواننده میان گذشته، حال و آینده، و ارتباط زمان و مکان و من های مختلف را به نمایش گذاشته و به پرسش های پژوهش پاسخ دهد.	در متن پژوهشی درکی از کل و ارتباط آن با جزئیات را برای قابل دریافت نمودن حرکت خواننده میان گذشته، حال و آینده، و ارتباط زمان و مکان و من های مختلف، را به نمایش گذارد و به پرسش های پژوهش پاسخ دهد.	در متن پژوهشی درکی از کل و ارتباط آن با جزئیات را برای قابل دریافت نمودن حرکت خواننده میان گذشته، حال و آینده، و ارتباط زمان و مکان و من های مختلف را به نمایش گذاشته و توانسته به کمک بازگویی دوباره روایت (ساختن صحنه و پیرنگ) و با پاسخ به پرسش های پژوهش،

		پژوهش نشده است.		بصیرت حرفه ای خود را با صورت بنـدی جدیـد در قالـب دانـش کاربردی به نمایش بگذارد.
	ارائـــه و دفاع	از اعتمـاد بـه نفـس بـرای دفاع از یافته های پـژوهش برخـوردار نیسـت و نظـم منطقی میان معرفی ایده ها حفظ رابطه علت و معلـولی میـان یافتـه هـا و پرسـش هـای پـژوهش در ارائـه مشاهده نمی شود.	از اعتمـاد بـه نفـس کـافی بـرای دفـاع از یافتـه هـای پـژوهش برخـوردار اسـت و می توانـد نظـم منطقـی را میان ایده ها و پرسش های پژوهش برقرار نماید و پاسخ به پرسش های طـرح شـده در جریان دفـاع متکـی بـر یافته های پژوهش اسـت و تصـویر روشـنی از توانـایی های حرفه‌ای او را مـنعکس می کند.	از اعتماد به نفس بالایی برای دفاع از یافتـه هـای پـژوهش برخـوردار است و می توانـد نظـم منطقـی را میـان ایـده هـا و پرسـش هـای پژوهش برقرار نماید و بـه پرسـش های طرح شده در جریان دفـاع بـا اسـتفاده از یافتـه هـای پـژوهش پاسخ های مسـتدل و قابـل دفـاع ارائه نماید و چگونگی طـی مسـیر حرفـه‌در آینـده را بـا تکیـه بـر تجربیات کسب شده روشن کند.

۲ – فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

ماهیت درس پروژه از نوع خودکاوی روایتی و متکی بر مجموعه تجربیات کسـب شـده در طـول دوره آموزشـی و تجربیـات پیشـین دانشجومعلم و فرصت های یادگیری مبتنی بر آموزش های ارائه شده در سرفصل درس پژوهش روایتی است، دانشجو باید با توجه به مجموعه تجربیات خود (تجربیات پیشین، دوره کارورزی و سایر تجربیات کسب شده در طول دوره تحصیلی) نسبت بـه تنظـیم طـرح پژوهشی (خودکاوی روایتی)، شناسایی منابع اطلاعاتی، جمع آوری اطلاعات و تحلیل و تفسیر اطلاعات، آزمون اعتبار یافته هـا اقـدام کند و نسبت به ارائه گزارش خود در قالب گزارش پژوهش روایتی از نوع خودکاوی روایتی اقدام نماید. این طرح زیر نظر استاد راهنما اجرا و نتایج آن برای دفاع در جلسه پایان دوره آماده می گردد.

۳ . راهبردهای تدریس و یادگیری چگونگی هدایت درس

راهبردهای اصلی شامل حل مساله، تفکر تأملی، تفکر نقاد و پژوهش است. هدف اصلی در این درس ایـن اسـت کـه دانشـجومعلم یافته های حاصل از تجربیات خود را صورتبندی نموده و در قالب دانش کاربردی ارائه نماید. در فرایند عمل، اقداماتی به شـرح زیـر به انجام می‌رسد:

۱. تهیه فهرستی از کلیه تجربیات، گزارش ها، دست نوشته ها، یادداشت هـای شخصـی، خـاطرات، تصـاویر، فـیلم هـای تـدریس، تولیدات فیزیکی و... در طول دوره تحصیلی (این مطالب می تواند مربوط به دوره تحصیلات مدرسه ای نیـز باشـد) و ترسـیم آن در قالب نقشه ذهنی (mind map).

۲. ایجاد شرایط برای آنکه دستاوردها و تجارب دانشجومعلم بر اساس یک روال منطقی مثل روند زمانی، چالش ها و پرسـش هـایی

که دانشجومعلم با آن روبرو بوده است یا ذهن او را به خود مشغول کرده است و... تنظیم شود.

۳. فرصت‌سازی برای مرور و مرور دوباره تمام داده های جمع آوری شده از تجربیات و حاشیه نویسی بر آن بر اساس دریافت ها، احساسات، قضاوت ها و... توسط دانشجومعلم. (یادداشت هایی که در این مرحله نوشته می شود، در مرحله تحلیل و تفسیر به دانشجومعلم کمک می کند. توصیه می شود این کار با فاصله زمانی دست کم یک روز انجام گیرد).

۴. درخواست مراجعه مجدد به همتایان (دانشجومعلمان)، معلمان راهنمای دروس کارورزی، آموزشگران دروس دوره تحصیلی و حتی دوره مدرسه، همکلاس‌های قبلی یا سایر کسانی که در طول دوران تحصیل با آن ها سروکار داشته‌اند. این گفتگوها باید درخدمت به تصویر کشیدن من حرفه‌ای و یافتن تصویری شفاف‌تر از من حرفه‌ای باشند. (این مراجعات می تواند به صورت غیررسمی باشد و موضوع گفتگو، یادداشت های شخصی دانشجومعلم یا پرسش ها و چالش هایی باشد که با آن روبرو شده است. توصیه می شود فضای گفتگو به صورتی تنظیم گردد که امکان نقادی و نه ارزیابی را تدارک ببیند). این گفتگوها بهتر است در دو مرحله صورت بگیرد: یکبار قبل از تحلیل و تفسیر تجربیات و در مرحله دوم پس از دستیابی به یافته های و به منظور اعتبارسنجی یافته های پژوهش.

۵. کمک به مشخص نمودن پرسش هایی برای به تصویر کشیدن من حرفه‌ای توسط دانشجومعلم؛ پرسش هایی که تصویر روشنی از هویت حرفه ای دانشجومعلم (مبتنی بر تجربیات کسب شده) را مهیا می‌کند و مسیر آینده او را به تصویر می کشد (نشان‌دادن آینده ممکن، آینده محتمل و آینده مطلوب و نحوه حرکت در این مسیر حرفه ای).

۶. زمینه‌سازی برای آنکه دانشجومعلم بتواند هر نوع تحلیل ممکن قابل دفاع و یا با طی فرآیند کدگذاری و تحلیل و تفسیر یافته های حاصل از روایت هایی که تدوین کرده به شرح مطرح در دروس کارورزی، روایت‌ها و اطلاعات جمع‌آوری شده را برای تنظیم گزارش «تجربیات»، «دانشها» و «آرمان‌ها» بکار گیرد و گزارش اولیه خود را تدوین کند.

۷. ایجاد فرصت برای بازخوانی‌های مکرر متن تدوین شده و گفتگوی بر سر آن و ایجاد فرصت برای ارائه گزارش به دیگر دانشجومعلمان و فرصت دادن برای بازتدوین گزارش. حرکت رفت و برگشتی از گذشته به حال و از حال به آینده حرفه ای در طول این بازبینی‌ها و نقادی‌ها لازم است.

٤- راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی در این درس، فرایندی مبتنی بر مشارکت است. استاد درس، مسئول ارزشیابی عملکرد دانشجومعلم است. در این درس، مردودی مطرح نیست اما تنظیم گزارش نهایی بر اساس اصول باید به انجام رسد و استاد درس کیفیت آن را تایید نماید. ارائه گزارش در جلسات گروهی دانشجومعلمان صورت می‌گیرد و نقادی هر گزارش دست‌کم یک نوبت توسط سایر دانشجومعلمان انجام می‌شود. استاد درس بر اینکه این نقادی‌های گروهی در اصلاح گزارش نهایی بکار گرفته شود، نظارت می‌کند.

۵- ساختار گزارش پایانی کارنمای معلمی (گزارشی از نوع خودکاوی روایتی)

۱. **صفحه عنوان: مشتمل بر:** آرم و نام دانشگاه (بالای صفحه)، اسم پردیس، نام گروه آموزشی، نام درس، «عنوان گزارش»، دوره تحصیلی، نام و نام خانوادگی دانشجومعلم، نام و نام خانوادگی استاد راهنما و زمان پذیرش گزارش توسط استاد راهنما (با ذکر روز، ماه و سال).

۲. **بسم الله الرحمن الرحیم (یا عناوین مشابه)**

۳. **صفحه تاییدیه استاد راهنما و تعهد دانشجومعلم** (بر اساس فرمت دانشگاه)

٤. **تقدیم‌نامه** (در صورت تشخیص دانشجومعلم)

٥. **پیشگفتار** (در صورت تشخیص دانشجومعلم)

٦. **چکیده**: مشتمل بر ۲۰۰-۲۵۰ کلمه که اصل یافته نویسنده را آشکار کند. در بالای چکیده، «عنوان» و در زیر آن «کلمات کلیدی» (۵-۷ کلمه/ مفهوم) ذکر می‌شود.

۷. **فهرست مطالب:** فهرست مطالب الزامی است و در صورت نیاز فهرست جداول، فهرست نمودارها و شکل‌ها، فهرست پیوست‌ها هم اضافه می‌شود. هر گونه نمونه سوال و یا تصویر و فیلم و غیره که به عنوان بخشی از تحلیل و تفسیر مورد استفاده قرار گ‌رفته است به صورت پیوست در پایان گزارش و بعد از منابع قرار می گیرد.

۸. **متن اصلی گزارش:** متن گزارش نیازمند ساختار خاصی نیست. آنچه مطرح است، وجود مولفه‌های اصلی گزارش است. در این گزارش لازم است مولفه‌های زیر وجود داشته باشند؛ که اگر به همین ترتیب دنبال شوند می‌توانند ساختاری را شکل دهند:

مقدمات: شرحی از تجربیات زمینه‌ساز روی‌آوری به کار معلمی به زبانی برانگیزاننده برای شروع. این قسمت می‌تواند خود دارای عناوینی باشد یا می‌تواند به صورت یک متن پیوسته ارائه شود. آنچه مطرح است ارائه شرحی از انگیزه‌های ورود و تجارب مربوط به معلمی‌کردن دیگران است.

شرح تجارب تحصیلی در دوره آموزشی تربیت معلم: این شرح نشان می‌دهد که بر دانشجومعلم در دوره تربیت معلم (در دانشگاه فرهنگیان) چه گذشته است. شرحی از ابتدا تا انتهای تحصیل. شرحی از آنچه «انتظار داشته»، از آنچه «با آن مواجه شده و در آن زیسته»، شرحی از «نوع نگاهی که به رخدادهای واقع شده در فرایند تحصیل داشته»، شرحی از «تصمیماتی که اتخاذ کرده و اعمالی که به انجام رسانده»، شرحی از «آنچه در این جریان شنیده است (دانش ارائه شده)» و شرحی از «آنچه پذیرفته است (دانش مورد قبول)». این موضوعات اصولا می‌توانند بر اساس مجموعه روایت ها، گزارش ها، دست نوشته ها، تولیدات، یادداشت های روزانه، کاربرگ‌های ارزیابی عملکرد دانشجو، طرح های یادگیری، برگه های فعالیت یادگیری/ آزمون دانش آموزان، تصاویر و سایر اطلاعات جمع آوری شده.... در طول دوره تنظیم شوند و دانشجومعلم بهتر است به آنها استناد کند. باوجوداین، الزامی به ارائه مستندات نیست. آنچه مطرح و مقبول است، گزارش دانشجومعلم است.

تشریح معلمی‌کردن خود در آینده: وقتی دانشجومعلم به شرح تجارب علمی و عملی خود پرداخت، زمان آن می‌رسد که اعلام کند «بناست او چگونه معلمی کند؟» اینکه او چگونه معلمی می‌کند دارای چهار وجه اساسی است: اول اینکه «چه باورهایی درباره یادگیری و آموزش دارد». دوم آنکه «خود را به رعایت چه اصولی یا چه نظریه‌هایی در معلمی‌کردن متعهد می‌داند». سوم آنکه «چه آرمان‌هایی را برای معلمی‌کردن خود لحاظ کرده است». و چهارم آنکه «عمل معلمی را در موقعیت‌های واقعی با چه چالش‌هایی مواجه می‌بیند». شرح اینکه «او چگونه با چالش‌ها مواجه می‌شود»، موضوع ارزشمندی است.

تعهدات حرفه‌ای دانشجومعلم: آنچه دانشجومعلم تا اینجا می‌گوید، شرحی است از تجربه و آرمان. اما معلمی کردن نیازمند «تعالی مستمر» است. این موضوع نیازمند آن است که دانشجومعلم از اکنون به آینده‌ای متفاوت هم عنایت داشته باشد. شرح اینکه او چه طریقی را برای بهسازی مستمر خود برگزیده است و چگونه به عنوان یک «یادگیرنده مادام‌العمر» عمل خواهد کرد، در اینجا می‌آید.

۹. منابع: به طور کلی ممکن است شخص از هیچ منبعی استفاده نکند؛ اما اگر دانشجومعلم از منابعی بهره گرفت، معرفی آنها بر اساس سبک APA ضروری است.

۱۰. پیوست‌ها: آنچه در ارتباط با این گزارش است و به فهم یا اعتبار آن کمک می‌کند اما ارائه آن در متن گزارش ممکن نیست، در پیوست قرار می‌گیرد.

نکات اساسی برای نگارش گزارش نهایی کارنمای معلمی

۱- هر گزارش، به عنوان «سند» تولیدی دانشجومعلم است که نسبت به تمام مفاد آن، متعهد است.

۲- هر گزارش، تحت یک «عنوان» منتشر می‌شود؛ عنوانی خلاقانه برای نشان دان محتوای آن.

۳- نگارش گزارش با رعایت قواعد نگارشی و ویرایشی زبان فارسی، انجام می‌شود.

۴- حجم پیش‌بینی شده گزارش، در تمام گزارش‌ها رعایت می‌گردد.

۵- در همه گزارش‌ها از خط «بی نازنین» با اندازه ۱۴ برای متن و از همان خط به صورت «برجسته» برای عناوین استفاده می‌شود.

۶- متن گزارش با رعایت اصول «تایپ»، تایپ می‌گردد.

۷- اصول زیبایی در تنظیم متن نهایی، رعایت می‌شود.

۸- در نگارش متن، اصول اخلاقی و ارزش‌های اجتماعی و دینی لحاظ و رعایت می‌شود.

۹- از هر گزارش فقط سه نسخه برای «پردیس»، «استاد راهنما» و «دانشجومعلم»، منتشر می‌شود.

۱۰- بارگذاری گزارش نهایی در پورتال دانشگاه، توسط دانشجومعلم انجام می‌شود و کد اختصاص یافته به گزارش، در متن منتشر شده قید می‌گردد.

ساختار پیشنهادی برای تنظیم گزارش نهایی درس کارنمای معلمی به شرح جدول ۳ است.

ساختار گزارش نهایی کارنمای معلمی

مقدمات

- ✓ **صفحه عنوان: مشتمل بر:** آرم و نام دانشگاه (بالای صفحه)، اسم پردیس، نام گروه آموزشی، نام درس، «عنوان گزارش»، دوره تحصیلی، نام و نام خانوادگی دانشجومعلم، نام و نام خانوادگی استاد راهنما و زمان پذیرش گزارش توسط استاد راهنما (با ذکر روز، ماه و سال).
- ✓ **بسم الله الرحمن الرحیم**
- ✓ **صفحه تاییدیه استاد راهنما و تعهد دانشجومعلم**
- ✓ **تقدیم‌نامه (درصورت لزوم)**
- ✓ **پیشگفتار (در صورت لزوم)**
- ✓ **چکیده و کلیدواژه‌ها:** مشتمل بر ۲۰۰-۲۵۰ کلمه
- ✓ **فهرست‌ها:** فهرست مطالب، فهرست جداول، فهرست نمودارها و شکل‌ها، فهرست پیوست‌ها

متن اصلی گزارش

- ✓ **مقدمه**
- ✓ **شرح تجارب تحصیلی در دوره آموزشی تربیت معلم:**

«انتظارات اولیه»،
«تجارب زیسته»،
«تحلیل از رخدادهای واقع شده در فرایند تحصیل»،
«تصمیمات اتخاذ شده و اعمال به انجام رسیده»،
«آنچه شنیده شده (دانش ارائه شده)»
«آنچه پذیرفته است (دانش مورد قبول)»

- ✓ **تشریح معلمی‌کردن خود در آینده:**

« چگونگی معلمی کردن»
« باورهای یادگیری و آموزش».
« اصول یا نظریه‌های مبنایی برای معلمی‌کردن».
«آرمان‌های معلمی‌کردن».
«چالش‌های عمل معلمی در موقعیت‌های واقعی».
«چگونگی مواجهه با چالش‌ها معلمی در موقعیت عمل»،

- ✓ **تعهدات حرفه‌ای دانشجومعلم:**

منابع

پیوست‌ها

سرفصل درس«فیزیولوژی اعصاب و غدد»

۱.معرفی درس و منطق آن:

فیزیولوژی یکی از شاخه های زیست شناسی است که طرز کار یاخته های بدن و بافت ها و اندام ها را بررسی می کند. در فیزیولوژی اعصاب، ویژگی های زیستی یاخته های عصبی(نورون ها) و رشته های آن ها(اعصاب)، و در فیزیولوژی غدد درون ریز(آندوکرینولوژی) اعمال ترشحات غدد داخلی(هورمون ها) مطرح می شوند. مطالعات اخیر نشان داده است که رابطه نزدیکی بین تجربه ها و رفتار فرد و فعالیت های دستگاه عصبی و غدد داخلی وجود دارد. لذا این درس که در گذشته نیز جزء دروس رشته مشاوره بوده است برای دانشجویان این رشته ضرورت دارد.

شناخت ساختار و عملکرد دستگاه های اعصاب و غده های درون ریز، تاثیر آن ها بر مکانیسم های خلق و خو، یادگیری و رفتار افراد و به خصوص دانش آموزان و نوجوانان، از اهداف مهم این درس به شمار می آید. در این راستا ایجاد شناخت نسبی در دانشجویان نسبت به مفاهیم پایه دستگاه های اعصاب و غدد درون ریز و عملکرد این غدد، و همچنین دستیابی به یک درک کلی و اجمالی از نظام های مختلف مورد نظر است. تحقق این امر در گرو آن است که دانشجویان توانایی تحلیل برنامه درسی فیزیولوژی اعصاب و غدد درون ریز و تطبیق آن با نیازهای خود و دانش آموزان در حین آموزش و ارائه خدمات مشاوره ای لازم را کسب نموده و فرصت های یادگیری مؤثر و ارتقاء سلامت روانی و رشد همه جانبه دانش آموزان را با بهره گیری از ظرفیت های محیط زندگی، طراحی نمایند.

مشخصات درس نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲ زمان درس: ۳۲ ساعت	**نام درس:** **به فارسی: فیزیولوژی اعصاب و غدد** **به انگلیسی:Endocrine and Nervous System Physiology**
	اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: با مطالعه ویژگی های زیستی یاخته های عصبی(نورون ها) و رشته های آن ها(اعصاب)، و در فیزیولوژی غدد درون ریز(آندوکرینولوژی) اعمال ترشحات غدد داخلی(هورمون ها)، و ارتباط آن با مباحث اساسی در حوزه آموزش و پرورش و به خصوص ارائه خدمات راهنمایی و مشاوره در مدارس، ارتقاء سلامت روان و رفتار کودک و نوجوان از لحاظ پدیدایی شکلی و کنشی و رسیدن به استقلال را مورد شناسایی قرار دهد و تحلیل و ارتباط آن با نیازهای دانش آموزان یا مراجعان در موقعیت های آموزشی، پرورشی و اجتماعی محل خدمت خود را گزارش نماید. ساختار برنامه درسی فیزیولوژی اعصاب و غدد درون ریز، شامل شناخت مفاهیم اصلی دستگاه های عصبی، آشنایی با ویژگی های ساختاری و عملکردی سلول عصبی در بافت عصبی، دستگاه عصبی مرکزی و نخاع، عملکرد گیرنده های حسی، بخش های مختلف مغز و مشخصات کلی دستگاه های غدد درون ریز و هورمون ها برای کمک به مراجعان در فرایند مشاوره با افراد نیازمند در سطوح شناختی، عاطفی، اجتماعی و رفتاری را تحلیل نماید. با شناخت غدد درون ریز و عملکرد آن ها و تاثیرشان بر رفتار، نیازهای دانش آموزان را بهتر درک نمایند و متناسب با این نیازها خدمات راهنمایی، مشورتی و مشاوره ای را در موقعیت های آموزشی و پرورشی طراحی و
شایستگی اساسی: **Ck&pck کد ۲-۱&** **۳-۳ &۳-٤**	

استفاده نماید.

ملاک‌ها	سطح ۱	سطح۲	سطح۳
درک مفاهیم زیستی یاخته های عصبی(نورون ها)	در مورد درک مفاهیم زیستی یاخته های عصبی(نورون ها) صرفا اطلاعات ارائه شده را جمع آوری و بدون ارائه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	در موضوع درک مفاهیم زیستی یاخته های عصبی(نورون ها) تفاوت و تشابه مفاهیم را مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	در موضوع درک مفاهیم زیستی یاخته های عصبی(نورون ها)، تفاوت و تشابه مفاهیم و رابطه آنها با یکدیگر را مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارائه نموده است.
درک مفاهیم زیستی رشته های عصبی(اعصاب)	در مورد درک مفاهیم زیستی رشته های عصبی(اعصاب)، صرفا اطلاعات و دانش موجود را جمع آوری و بدون مقایسه و تحلیل این دستگاه ها، آن را گزارش نموده است.	مفاهیم زیستی رشته های عصبی(اعصاب)، را با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و یافته های ناشی از این مقایسه را به صورت منسجم گزارش نموده است.	در مورد مفاهیم زیستی رشته های عصبی(اعصاب)،تفاوت و تشابه آنها را مورد مقایسه و تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار می دهد و یافته ها و دست آوردهای خود را به صورت مکتوب گزارش نموده است.
درک ویژگی های فیزیولوژی غدد درون ریز(آندوکرینولوژی)	در مورد ویژگی های فیزیولوژی غدد درونریز(آندوکرینولوژی) صرفا دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود را گزارش نموده است.	ویژگی های فیزیولوژی غدد درونریز(آندوکرینولوژی) را از جهت شباهت ها و تفاوت ها با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	در مورد ویژگی های فیزیولوژی غدد درونریز(آندوکرینولوژی) ، تفاوت ها و شباهت های آن ها را با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده است و دلایل و استدلال خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه داده است.

	شناخت و درک اعمال ترشحات غدد داخلی(هورمون ها)	برای شناخت و درک اعمال ترشحات غدد داخلی(هورمون ها)، صرفا دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود را گزارش نموده است.	اعمال ترشحات غدد داخلی(هورمون ها)، را از جهت شباهت ها و تفاوت ها با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	اعمال ترشحات غدد داخلی(هورمون ها)، و تفاوت ها و شباهت ها را با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده است و دلایل و استدلال خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه داده است.

۳. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: تعریف و قلمرو فیزیولوژی اعصاب و غدد درون ریز

- تعریف فیزیولوژی اعصاب و غدد درون ریز
- قلمرو فیزیولوژی اعصاب و غدد درون ریز
- ساخت سلول های عصبی، ترکیبات شیمیایی سلول و غشاء سلول
- انواع و طبقه بندی سلول های عصبی، ترکیبات شیمیایی سلول، غشاء سلول و وظایف آن

فعالیت یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲)مطالعه منابع معرفی شده

۳)مشاهده کلاس درس(مستقیم/ فیلم) و تهیه گزارش از کمیت و کیفیت تعامل کلاسی معلم و شاگرد

فعالیت عملکردی: با نظر استاد

فصل دوم: تغییرات ناشی از سلول عصبی

- پتانسیل آرامش
- پتانسیل فعالیت
- انتشار پتانسیل فعالیت
- انتقال جریان عصبی
- سیناپس های تحریکی و بازداری

فعالیت یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲)مطالعه منابع معرفی شده

۳)مشاهده کلاس درس(مستقیم/ فیلم) و تهیه گزارش از کمیت و کیفیت تعامل کلاسی معلم و شاگرد

فعالیت عملکردی: با نظر استاد

فصل سوم: ساخت و واکنش دستگاه اعصاب مرکزی

- نخاع شوکی
- ساقه مغز
- مخچه
- دستگاه شبکه ای
- دی آنسفال
- تل آنسفال
- دستگاه کناری لیمبیک
- دستگاه هرمی و خارج هرمی
- بطن های مغز و مایع مغزی نخاعی
- تاثیر دستگاه اعصاب مرکزی بر سازمان رفتاری

فعالیت های یادگیری

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲)مطالعه متون و منابع معرفی شده

۳)مشاهده کلاس درس(مستقیم/ فیلم) و تهیه گزارش از کمیت و کیفیت تعامل کلاسی معلم و شاگرد

فعالیت های عملکردی: با نظر استاد

فصل چهارم: ساخت و واکنش دستگاه اعصاب خودمختار

- اعصاب سمپاتیک
- اعصاب پاراسمپاتیک
- تاثیرات روانشناختی اعصاب سمپاتیک
- تاثیرات روانشناختی اعصاب پاراسمپاتیک

فعالیت های یادگیری

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲)مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت های عملکردی: با نظر استاد

فصل پنجم: تعریف و نحوه اثر هورمون های غدد درون ریز و اثرات بدنی-رفتاری

- غده تیروئید(چگونگی تولید و تنظیم فعالیت، اختلال های ناشی از پرکاری و کم کاری غدد)

- غده پاراتیروئید(چگونگی تولید و تنظیم فعالیت، اختلال های ناشی از پرکاری و کم کاری غدد)
- غده فوق کلیه(هورمون های بخش مرکزی و قشری و اهمیت آن ها، عوارض ناشی از اختلال های بخش مرکزی و قشری)
- غده جنسی(چگونگی تولید و تنظیم فعالیت هورمون های جنسی مردساز و زن ساز)
- غده هیپوفیز(چگونگی تنظیم و ترشح هورمون های بخش جلویی و پشتی هیپوفیز)
- هیپوتالاموس(نقش انواع هورمون های غده هیپوتالاموس در تنظیم فعالیت سایر غدد درون ریز)
- غده لوزالمعده(هورمون های لوزالمعده و چگونگی تنظیم قند خون)

فعالیت های یادگیری

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲)مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت های عملکردی:

دانشجویان به صورت گروهی رابطه بین هورمون های غدد درون ریز و رفتارها و شخصیت یک گروه از کودکان و نوجوان را با راهنمایی استاد مربوطه مورد مطالعه و تحقیق قرار بدهند و نتیجه را درکلاس گزارش نمایند.

٤. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. انجام فعالیت های عملکردی برای درک عمیق تر، یادگیری بهتر و بکارگیری آموخته ها در موقعیت های واقعی آموزشی و آموزش درس فیزیولوژی اعصاب و غدد درون ریز نیز مستلزم مشارکت همگانی دانشجویان در این فعالیت ها می باشد.

٤.منابع آموزشی

منبع اصلی:

- ابراهیمی، محمد علی. (۱۳۹۴). فیزیولوژی اعصاب و غدد. تهران: انتشارات دانشگا پیام نور
- حائری روحانی، سید علی. (۱۳۹۲). فیزیولوژی اعصاب و غدد درون ریز. تهران: انتشارات سمت
- خداپناهی، محمد کریم. (۱۳۷۰). فیزیولوژی اعصاب و غدد. تهران: انتشارات دانشگاه شهید بهشتی

منابع فرعی:

– آزرم، صالب. (۱۳۸۸). فیزیولوژی عمومی. اصفهان: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

اراضی، حمید، صفری، سید صالح و قاسمی کرم، منصور. (۱۳۹۱). فیزیولوژی انسان. تهران: نشر قطره

٥. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون(باز پاسخ، کوتاه پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) مباحث نظری پایان ترم به میزان ۱۶ نمره

ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۲ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۲ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف(یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «کاربرد آزمون‌های هوش، استعداد و رغبت در مشاوره»

۱.معرفی درس و منطق آن:

یکی از کاربردهای علم روانشناسی تعیین میزان هوش، استعداد و رغبت دانش‌آموزان و دانشجویان برای ارائه‌ی راهکارهای مناسب و هدایت تحصیلی آنان است. هوش، استعداد و رغبت تحصیلی یکی از مسائل مهم نظام‌های اموزشی دنیاست.
شناخت مبانی و مولفه‌های موجود در هوش، استعداد و رغبت افراد و ارزیابی آن یکی از اهداف درس آزمون‌های هوش، استعداد و رغبت تحصیلی است. توانمندی در شناخت، فلسفه‌ی ایجاد، اجرا و تعبیر این آزمون‌ها جزو اهداف این درس است. در این راستا ایجاد شناخت نسبی در دانشجویان نسبت به مفاهیم پایه، روش شناسی و نظام های تحولی بنیادی همچنین دستیابی به یک درک کلی و اجمالی از هوش، استعداد و رغبت مورد نظر است. لذا ضروریست تا دانشجویان ضمن شناخت مهارت‌ها و توانایی‌های خود و همچنین نیاز خود و دانش‌آموزانشان کاربرد کامل این آزمون‌ها را یاد بگیرند و بتوانند از این آزمون‌ها برای ایجاد فرصت های یادگیری مؤثر و ارتقاء سلامت روانی دانش آموزان را با بهره گیری از ظرفیت های محیط زندگی، طراحی و استفاده نمایند.

مشخصات درس **نوع درس: نظری-عملی** **تعداد واحد: ۱+۱** **زمان درس: (۱۶ ساعت + ۳۲ ساعت)**	**نام درس:** **به فارسی: کاربرد آزمونهای هوش، استعداد و رغبت در مشاوره** **به انگلیسی: Application of the tests of Intelligence, Aptitude and Tendency in Counselling**			
	اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: هدف از این درس آشنایی دانشجویان با آزمونهای هوش، استعداد و رغبت و یادگیری طرز اجرای آن، تصحیح ونمره گذاری و تعبیر و تفسیر آنها و استفاده ی به موقع و صحیح از این آزمون ها در مشاوره است. پس از گذراندن این درس دانشجویان باید بتوانند آزمون های هوش، استعداد و رغبت را بشناسند و کاربرد هریک را بدانند و بتوانند از آن ها به صورت صحیح در فرآیند مشاوره استفاده نمایند. دانشجویان همچنین باید پس از گذراندن این درس بتوانند نتایج آزمون ها را تعبیر و تفسیر نمایند و بتوانند بر اساس نتایج آزمون ها و موارد دیگر چون مصاحبه و ... روند کمک به مراجع را هدایت نمایند.			
شایستگی اساسی:				
	ملاک‌ها	**سطح ۱**	**سطح۲**	**سطح۳**
	سطوح یادگیری مربوط به محتوای هر آزمون	مفاهیم اساسی و نظریه‌های زیربنایی و فرایندهای روانی آزمون را جمع آوری و	مفاهیم اساسی و نظریه-های زیربنایی و فرایندهای روانی آزمون را جمع آوری نموده و تشابه و تفاوت هر	مفاهیم اساسی و نظریه-های زیربنایی و فرایندهای روانی آزمون را جمع آوری نموده و تشابه و تفاوت و

		بدون ارائه‌ی تحلیل و مقایسه عوامل با هم گزارش نموده است.	یک را با آزمون‌های مشابه بر می شمرد و مقایسه‌ی خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	رابطه‌ی میان اجزای هز آزمون با آزمون‌های مشابه را بر می شمرد و دلایل خود برای هر نتییجه را در قالب گزارشی منسجم ارائه می نماید.
	سطوح یادگیری مربوط به اجرای هر آزمون	موارد کاربرد آزمون را و اجرای آن را می شناسد و نتایج را در قالب داده های خام بیان می کند.	موارد کاربرد آزمون را و اجرای آن را می شناسد و می تواند عناصر هر آزمون را با عناصر آزمون‌های دیگر مقایسه کند و نتایج را به صورت تفکیک شده و در مقایسه با هم و مقایسه با کل درقالب یک گزارش ارائه می دهد.	موارد کاربرد آزمون را و اجرای آن را می شناسد و می تواند عناصر هر آزمون را با عناصر آزمون‌های دیگر مقایسه کند و دلایل مقایسه‌ی خوی را برشمرد نتایج را به صورت تفکیک شده و در مقایسه با هم و مقایسه و نتیجه را در قالب یک کل بر اساس مبانی زیربنایی در قالب یک گزارش ارائه می دهد.

۵. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: سابقه‌ی تاریخی و تقسیم بندی آزمون‌های هوش، رغبت و استعداد

- مفهوم هوش، استعداد و رغبت
- تعریف روانشناسی هوش، استعداد و رغبت
- نظریه های هوش
- انواع آزمون های هوش از نظر محتوا، اجرا و هدف
- آزمون های رغبت
- آزمون های استعداد

فعالیت یادگیری:

۳) شرکت در گفتگوی کلاسی در مورد مفاهیم بیان شده و پاسخ به سوالات
۴) تقسیم بندی آزمون های هوش بر اساس ملاک های تعیین شده
۵) بررسی و مرور منبع یا منابع درس
۶) مشاهده کلاس درس و ثبت گزارش کمیت و کیفیت تعامل کلاس (دانشجویان با یکدیگر و با استاد)

فعالیت عملکردی: با نظر استاد

فصل دوم: نظریه های هوش

- مشکل در تعریف هوش
- اصول بینه برای طراحی آزمون
- مدل اسپیرمن از توان ذهنی عمومی
- مقیاس های اولیه ی بینه
- مقیاس هوش استنفورد–بینه ی ترمان
- مقیاس مدرن بینه

فعالیت یادگیری:

۱) شرکت در گفتگوی کلاسی در مورد مفاهیم بیان شده و پاسخ به سوالات
۲) تقسیم بندی آزمون های هوش بر اساس ملاک های تعیین شده
۳) بررسی و مرور منبع یا منابع درس
۴) مشاهده کلاس درس و ثبت گزارش کمیت و کیفیت تعامل کلاس (دانشجویان با یکدیگر و با استاد)

فعالیت عملکردی: با نظر استاد

فصل سوم: آزمون هوش ریون کودکان

- مقیاس های هوش ریون کودکان
- نحوه ی اجرای هوش ریون کودکان
- نمره گذاری و تفسیر آزمون ریون

فعالیت های یادگیری

۴) شرکت در گفتگوی کلاسی در مورد مفاهیم بیان شده و پاسخ به سوالات
۵) تقسیم بندی آزمون های هوش بر اساس ملاک های تعیین شده
۶) بررسی و مرور منبع یا منابع درس
۷) مشاهده کلاس درس و ثبت گزارش کمیت و کیفیت تعامل کلاس (دانشجویان با یکدیگر و با استاد)

فعالیت های عملکردی

هر دانشجو آزمون ریون را بر روی یک کودک داوطلب اجرا و نتیجه را در کلاس گزارش و به استاد مربوطه تحویل بدهد.

فصل چهارم: آزمون هوش گودیناف و مازهای پروتئوس

- مقیاس های هوش گودیناف
- نحوه ی اجرای هوش گودیناف
- نمره گذاری و تفسیر هوش گودیناف

- مقیاس های هوش مازهای پروتئوس
- نحوه ی اجرای هوش مازهای پروتئوس
- نمره گذاری و تفسیر هوش گودیناف

فعالیت های یادگیری

۱) شرکت در گفتگوی کلاسی در مورد مفاهیم بیان شده و پاسخ به سوالات
۲) تقسیم بندی آزمون های هوش بر اساس ملاک های تعیین شده
۳) بررسی و مرور منبع یا منابع درس
۴) مشاهده کلاس درس و ثبت گزارش کمیت و کیفیت تعامل کلاس (دانشجویان با یکدیگر و با استاد)

فعالیت های عملکردی

هر دانشجو آزمون گودیناف و مازهای پرتئوس را بر روی یک کودک داوطلب اجرا و نتیجه را در کلاس گزارش و به استاد مربوطه تحویل بدهد.

فصل پنجم: آزمون هوش مکعب های کهس، موزاییک ژیل و دومینو

- مقیاس های هوش مکعب‌های کهس
- نحوه ی اجرای هوش مکعب‌های کهس
- نمره گذاری و تفسیر مکعب های کهس
- مقیاس های هوش موزاییک ژیل
- نحوه ی اجرای هوش موزاییک ژیل
- نمره گذاری و تفسیر هوش موزائیک ژیل
- مقیاس های هوش دومینو
- نحوه ی اجرای هوش دومینو
- نمره گداری و تفسیر هوش دومینو

فعالیت های یادگیری

۵) شرکت در گفتگوی کلاسی در مورد مفاهیم بیان شده و پاسخ به سوالات
۶) تقسیم بندی آزمون های هوش بر اساس ملاک های تعیین شده
۷) بررسی و مرور منبع یا منابع درس
۸) مشاهده کلاس درس و ثبت گزارش کمیت و کیفیت تعامل کلاس (دانشجویان با یکدیگر و با استاد)

فعالیت های عملکردی

هر دانشجو آزمون های مکعب کهس، موزائیک ژیل و دومینو را بر روی یک نفر داوطلب اجرا و نتیجه را در کلاس گزارش و به استاد مربوطه تحویل بدهد.

فصل ششم: مقیاس های هوش وکسلر: WAIS-III، WAIS-IV، WPPSI-III

- مقیاس های هوش وکسلر
- از مقیاس هوش وکسلر-بلوو تا WAIS-III: مقیاس ها، زیر آزمون ها، شاخص های هوش WAIS-III
- نحوه ی اجرای هوش وکسلر **IV**
- نمره گذاری و تعبیر آزمون هوش وکسلر IV

فعالیت های یادگیری

۹) شرکت در گفتگوی کلاسی در مورد مفاهیم بیان شده و پاسخ به سوالات

۱۰) تقسیم بندی آزمون های هوش بر اساس ملاک های تعیین شده

۱۱) بررسی و مرور منبع یا منابع درس

۱۲) مشاهده کلاس درس و ثبت گزارش کمیت و کیفیت تعامل کلاس (دانشجویان با یکدیگر و با استاد)

فعالیت های عملکردی

هر دانشجو آزمون های وکسلر را بر روی یک کودک داوطلب اجرا و نتیجه را در کلاس گزارش و به استاد مربوطه تحویل بدهد.

فصل هفتم: مقیاس های هوش وکسلر بزرگسال

- مقیاس های هوش وکسلر
- نحوه ی اجرای هوش وکسلر بزرگسال
- نمره گذاری و تفسیر هوش وکسلر بزرگسال

فعالیت های یادگیری

۱۳) شرکت در گفتگوی کلاسی در مورد مفاهیم بیان شده و پاسخ به سوالات

۱۴) تقسیم بندی آزمون های هوش بر اساس ملاک های تعیین شده

۱۵) بررسی و مرور منبع یا منابع درس

۱۶) مشاهده کلاس درس و ثبت گزارش کمیت و کیفیت تعامل کلاس (دانشجویان با یکدیگر و با استاد)

فعالیت های عملکردی

هر دانشجو آزمون هوش وکسلر بزرگسال را بر روی یک فرد داوطلب اجرا و نتیجه را در کلاس گزارش و به استاد مربوطه تحویل بدهد.

فصل هشتم: آزمون های استعداد و رغبت تحصیلی

- آزمون آمادگی تحصیلی متروپالتین (***Metropolitan Readiness Tests***)
- سنجش علاقه شغلی با طیف وسیع (***Wide Range Interest-Opinion Test***)
- سنجش آمادگی خواندن (***The Harrison-Strule Reading Readiness Profiles***)

- آزمون استعداد عددی (***Basic Number Screening Test***)
- آزمون استعداد ریاضی (***Graded Arithmetic-Mathematics Test***)
- آزمون گروهی استعداد تحصیلی (***Batterie D'Aptitudes Collective***)
- آزمون استعداد دانشگاهی (***Cooperative Academic Ability Test***)
- آزمون استعداد مکانیکی و ریاضی مچستر (***Manchester Mechanical Arithmetic***)
- آزمون رغبت سنج استرانگ
- اجرا، نمره گذاری و تفسیر هر یک از آزمون های استعداد و رغبت تحصیلی

فعالیت های یادگیری

۱) شرکت در گفتگوی کلاسی در مورد مفاهیم بیان شده و پاسخ به سوالات
۲) تقسیم بندی آزمون های هوش بر اساس ملاک های تعیین شده
۳) بررسی و مرور منبع یا منابع درس
۴) مشاهده کلاس درس و ثبت گزارش کمیت و کیفیت تعامل کلاس (دانشجویان با یکدیگر و با استاد)

فعالیت های عملکردی

هر دانشجو بر اساس علایق خود دو آزمون را انتخاب و بر روی یک کودک یا نوجوان داوطلب اجرا و نتیجه را در کلاس گزارش و به استاد مربوطه تحویل بدهد.

٦. راهبردهای تدریس و یادگیری

برای ایجاد فرصت‌های یادگیری مؤثر و مستقیم آموزش عملی ضروری است. به ویژه این که این درس دو واحدی دارای یک واحد عملی است و نیازمند انجام تمرین عملی برای اجرا، نمره گذاری ، تعبیر و کاربرد آزمون‌ها و ارائه‌ی گزارش به استاد مربوطه است. تدارک دیدن فرصت های تمرین آزمون‌ها در داخل محیط آموزشی به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده جزو الزامات این درس می باشد.

۷. منابع آموزشی

منابع اصلی:

- امین پور، حسن. و زارع، حسین. (۱۳۹۲). کاربرد آزمون‌های روانی. تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور.
- ساعتچی، محمود.، کامکاری، کامبیز، و عسگریان، مهناز. (۱۳۹۱). آزمون‌های روانشناختی. تهران: نشر ویرایش.
- خدایاری فرد، محمد. و پرند، اکرم. (۱۳۸۸) ارزیابی و آزمونگری روانشناختی. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

منبع فرعی:

- Carter, P. (۲۰۱۱). IQ and Psychometric Tests: Assess Your Personality Aptitude and Intelligence. London: Kogan Page.

- Carter, P. (۲۰۱۱). IQ and Aptitude Tests: Assess Your Verbal Numerical and Spatial Reasoning Skills. London: Kogan Page.
- Stebnicki, M. A., Marini, I. (۲۰۰۹). (editoes.). The Professional Counselor's Desk Reference. US: Springer Publishing Company.
- Carter, P. (۲۰۰۷). IQ and Peersonality Tests. London: Kogan Page.
- Carter, P. (۲۰۰۹). Test and Assess Your Brain Quotient: Discover Your True Intelligence with Tests of Aptitude, Logic, Memory, EQ, Creative and Lateral Thinking. London: Kogan Page.
- Kaplan, R. M. & Saccuzzo, D. P. (۲۰۰۹). Psychological Testing: Principles, Applications, and Issues. US: Wadsworth.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون (باز پاسخ، کوتاه پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) مباحث نظری پایان ترم به میزان ۱۰ نمره

ارزشیابی کارهای عملی: نظم و عملکرد دانشجو در انجام وارائه‌ی منظم آزمون‌ها و تکالیف تعیین شده به میزان ۱۰ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف(یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «کاربرد آزمون‌های تشخیصی و شخصیت در مشاوره»

۱.معرفی درس و منطق آن:

آزمون‌های تشخیصی و شخصیت یکی از بخش‌های مهم ارزیابی در روانشناسی و مشاوره است. این درس در گذشته نیز در دانشگاه های دیگر و به خصوص دانشگاه فرهنگیان تدریس می شده است. هدف از این درس شناساندن آسیب های مراجعان از طریق ابزار به دانشجویان و کمک به آنان برای ارائه‌ی راهکارهای مناسب به منظور کمک به زندگی مراجعان است. در این راستا ایجاد شناخت نسبی در دانشجویان نسبت به مفاهیم پایه، شیوه اجرا، نمره گذاری و تفسیر آزمون های مورد نیاز در کار حرفه ای و همچنین دستیابی به یک درک کلی و اجمالی از شخصیت و اختلالات شخصیت مورد نظر است. لذا ضروریست تا دانشجویان ضمن شناخت مهارت‌ها و توانایی‌های خود و همچنین نیاز خود و دانش‌آموزان شان کاربرد کامل این آزمون‌ها را یاد بگیرند و بتوانند از این آزمون‌ها برای ایجاد فرصت های زندگی بهتر و ارتقاء سلامت روانی دانش آموزان را با بهره گیری از ظرفیت های محیط زندگی، استفاده نمایند.

مشخصات درس

نوع درس: نظری-عملی

تعداد واحد: ۱+۱

زمان درس: (۱۶ ساعت + ۳۲ ساعت)

نام درس:

به فارسی: کاربرد آزمونهای تشخیصی و شخصیت در مشاوره

به انگلیسی: Application of Diagnostics and Personality Tests in Counselling

اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:

با تعریف شخصیت، تیپ‌های شخصیتی و اختلالات شخصیت و آزمون‌های موجود برای اندازه‌گیری مولفه های شخصیت و موارد مربوط به شخصیت آشنایی کسب کند. طرز اجرای آزمون‌های تشخیصی شخصیت، تصحیح، نمره گذاری و تفسیر و تفسیر آنها و استفاده ی به موقع و صحیح از این آزمون ها در مشاوره را بیاموزد.
آزمون های شخصیت و تشخیصی را بشناسند و کاربرد هریک را بدانند و بتوانند از آن ها به صورت صحیح در فرآیند مشاوره استفاده نمایند. دانشجویان همچنین باید پس از گذراندن این درس بتوانند نتایج آزمون ها را تفسیر و تفسیر نمایند و بتوانند بر اساس نتایج آزمون ها و موارد دیگر چون مصاحبه و ... روند کمک به مراجع را هدایت نمایند.

شایستگی اساسی:

ملاک‌ها	سطح ۱	سطح۲	سطح۳
سطوح یادگیری مربوط به محتوای هر آزمون	مفاهیم اساسی و نظریه‌های زیربنایی و فرایندهای روانی آزمون را جمع آوری و بدون ارائه‌ی تحلیل و	مفاهیم اساسی و نظریه-های زیربنایی و فرایندهای روانی آزمون را جمع آوری نموده و تشابه و تفاوت هر یک را با آزمون‌های مشابه	مفاهیم اساسی و نظریه-های زیربنایی و فرایندهای روانی آزمون را جمع آوری نموده و تشابه و تفاوت و رابطه‌ی میان اجزای هز

		مقایسه عوامل با هم گزارش نموده است.	بر می شمرد و مقایسه‌ی خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	آزمون با آزمون‌های مشابه را بر می شمرد و دلایل خود برای هر نتییجه را در قالب گزارشی منسجم ارائه می نماید.
	سطوح یادگیری مربوط به اجرای هر آزمون	موارد کاربرد آزمون را و اجرای آن را می شناسد و نتایج را در قالب داده های خام بیان می کند.	موارد کاربرد آزمون را و اجرای آن را می شناسد و می تواند عناصر هر آزمون را با عناصر آزمون‌های دیگر مقایسه کند و نتایج را به صورت تفکیک شده و در مقایسه با هم و مقایسه با کل درقالب یک گزارش ارائه می دهد.	موارد کاربرد آزمون را و اجرای آن را می شناسد و می تواند عناصر هر آزمون را با عناصر آزمون‌های دیگر مقایسه کند و دلایل مقایسه‌ی خوی را برشمرد نتایج را به صورت تفکیک شده و در مقایسه با هم و مقایسه و نتیجه را در قالب یک کل بر اساس مبانی زیربنایی در قالب یک گزارش ارائه می دهد.

۸. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: آزمون های تشخیصی

- اهمیت تشخیص در جریان مشاوره
- اصول استفاده‌ی کلی از آزمون ها در تشخیص
- تعریف آزمون‌های تشخیصی
- انواع آزمون‌های تشخیصی

فعالیت یادگیری:

۷) شرکت در گفتگوی کلاسی در مورد مفاهیم بیان شده و پاسخ به سوالات
۸) تقسیم بندی آزمون های هوش بر اساس ملاک های تعیین شده
۹) بررسی و مرور منبع یا منابع درس
۱۰) مشاهده کلاس درس و ثبت گزارش کمیت و کیفیت تعامل کلاس (دانشجویان با یکدیگر و با استاد)

فعالیت عملکردی: با نظر استاد

فصل دوم: آزمون‌های تشخیصی افسردگی

- تعریف افسردگی

- علل و نتایج افسردگی
- معرفی آزمون‌های افسردگی
- آزمون افسردگی بک
- اجرا و نمره گذاری و تفسیر

فعالیت یادگیری:

۵) شرکت در گفتگوی کلاسی در مورد مفاهیم بیان شده و پاسخ به سوالات
۶) انجام آزمون
۷) نمره گذاری و تفسیر
۸) مشاهده کلاس درس و ثبت گزارش کمیت و کیفیت تعامل کلاس (دانشجویان با یکدیگر و با استاد)

فعالیت عملکردی:

هر دانشجو با راهنمایی استاد مربوطه آزمون افسردگی بک را بر روی یک فرد داوطلب اجرا نماید و نتایج را در کلاس گزارش و به استاد تحویل بدهد.

فصل سوم: آزمون‌های تشخیصی اضطراب

- تعریف اضطراب
- علل و نتایج اضطراب
- معرفی آزمون‌های اضطراب
- آزمون اضطراب بک
- اجرا، نمره گذاری و تفسیر

فعالیت های یادگیری

۱) شرکت در گفتگوی کلاسی در مورد مفاهیم بیان شده و پاسخ به سوالات
۲) مطالعه منابع معرفی شده در رابطه با موضوع درس
۳) مشاهده کلاس درس و ثبت گزارش کمیت و کیفیت تعامل کلاس (دانشجویان با یکدیگر و با استاد)

فعالیت های عملکردی

هر دانشجو با راهنمایی استاد مربوطه آزمون ضطراب بک را بر روی یک فرد داوطلب اجرا نماید و نتایج را در کلاس گزارش و به استاد تحویل بدهد.

فصل چهارم: آزمون‌های تشخیصی احترام به خود

- تعریف احترام به خود
- علل و نتایج احترام به خود
- معرفی آزمون‌های احترام به خود
- آزمون عزت نفس بک

- اجرا و نمره گذاری و تفسیر

فعالیت های یادگیری

۱) شرکت در گفتگوی کلاسی در مورد مفاهیم بیان شده و پاسخ به سوالات

۲) مطالعه منابع مربوط به موضوع درس

۳) مشاهده کلاس درس و ثبت گزارش کمیت و کیفیت تعامل کلاس (دانشجویان با یکدیگر و با استاد)

فعالیت های عملکردی

هر دانشجو با راهنمایی استاد مربوطه آزمون عزت نفس بک را بر روی یک فرد داوطلب اجرا نماید و نتایج را در کلاس گزارش و به استاد تحویل بدهد.

فصل پنجم: آزمون تشخیصی بندرگشتالت

- تعریف مشکلات هیجانی
- علل و نتایج مشکلات هیجانی
- معرفی آزمون‌های مشکلات هیجانی
- آزمون بندرگشتالت
- اجرا و نمره گذاری و تفسیر

فعالیت های یادگیری

۱) شرکت در گفتگوی کلاسی در مورد مفاهیم بیان شده و پاسخ به سوالات

۲) انجام آزمون

۳) نمره گذاری و تفسیر

۴) مشاهده کلاس درس و ثبت گزارش کمیت و کیفیت تعامل کلاس (دانشجویان با یکدیگر و با استاد)

فعالیت های عملکردی

هر دانشجو با راهنمایی استاد مربوطه آزمون بندر گشتالت را بر روی یک فرد داوطلب اجرا نماید و نتایج را در کلاس گزارش و به استاد تحویل بدهد.

فصل ششم: آزمون سلامت عمومی(GHQ)

- تعریف سلامت عمومی
- علل و نتایج سلامت عمومی
- معرفی آزمون‌های سلامت عمومی
- آزمون سلامت عمومی GHQ
- اجرا و نمره گذاری و تفسیر

فعالیت های یادگیری

۱) شرکت در گفتگوی کلاسی در مورد مفاهیم بیان شده و پاسخ به سوالات
۲) تقسیم بندی آزمون های هوش بر اساس ملاک های تعیین شده
۳) بررسی و مرور منبع یا منابع درس
۴) مشاهده کلاس درس و ثبت گزارش کمیت و کیفیت تعامل کلاس (دانشجویان با یکدیگر و با استاد)

فعالیت های عملکردی

هر دانشجو با راهنمایی استاد مربوطه آزمون سلامت عمومی را بر روی یک فرد داوطلب اجرا نماید و نتایج را در کلاس گزارش و به استاد تحویل بدهد.

فصل هفتم: آزمون های شخصیت

- تعریف شخصیت
- آزمون‌های شخصیت و هدف‌های آن
- روش‌های آزمون و ارزشیابی شخصیت
- ویژگی‌های آزمون‌های شخصیت
- انواع آزمون‌های شخصیت
- کاربرد آزمون‌هاش شخصیت

فعالیت های یادگیری

۱)شرکت در گفتگوی کلاسی در مورد مفاهیم بیان شده و پاسخ به سوالات
۲)تقسیم بندی آزمون های هوش بر اساس ملاک های تعیین شده
۳)بررسی و مرور منبع یا منابع درس
۴)مشاهده کلاس درس و ثبت گزارش کمیت و کیفیت تعامل کلاس (دانشجویان با یکدیگر و با استاد)

فعالیت های عملکردی: با نظر استاد مربوطه

فصل هشتم: آزمون عینی شخصیت ۱۶ عاملی کتل

- تعریف شخصیت ۱۶ عاملی
- مبانی و نظریه های شخصیت ۱۶ عاملی
- معرفی آزمون شخصیت ۱۶ عاملی کتل
- اجرا و نمره گذاری و تفسیر

فعالیت های یادگیری

۱) شرکت در گفتگوی کلاسی در مورد مفاهیم بیان شده و پاسخ به سوالات
۲) انجام آزمون
۳) نمره گذاری و تفسیر

۴) مشاهده کلاس درس و ثبت گزارش کمیت و کیفیت تعامل کلاس (دانشجویان با یکدیگر و با استاد)

فعالیت های عملکردی

هر دانشجو با راهنمایی استاد مربوطه آزمون شخصیتی ۱۶ عاملی کتل را بر روی یک فرد داوطلب اجرا نماید و نتایج را در کلاس گزارش و به استاد تحویل بدهد.

فصل نهم: آزمون های عینی شخصیت MMPI، CPI و NEO

- تعریف آزمون **MMPI، CPI و NEO**
- مبانی و نظریه های آزمون**MMPI ، CPI و NEO**
- معرفی آزمون**MMPI ، CPI و NEO**
- اجرا، نمره گذاری و تفسیر **MMPI، CPI و NEO**

فعالیت های یادگیری

۱) شرکت در گفتگوی کلاسی در مورد مفاهیم بیان شده و پاسخ به سوالات

۲) مطالعه منابع معرفی شده در رابطه با موضوع درس

۳) مشاهده کلاس درس و ثبت گزارش کمیت و کیفیت تعامل کلاس (دانشجویان با یکدیگر و با استاد)

فعالیت های عملکردی

هر دانشجو با راهنمایی استاد مربوطه آزمون **MMPI، CPI و NEO** را بر روی یک فرد داوطلب اجرا نماید و نتایج را در کلاس گزارش و به استاد تحویل بدهد.

فصل دهم: آزمون فرافکنی شخصیت رورشاخ

- تعریف شخصیت رورشاخ
- مبانی و نظریه‌های آزمون رورشاخ
- معرفی آزمون رورشاخ
- اجرا و نمره گذاری و تفسیر

فعالیت های یادگیری

۱) شرکت در گفتگوی کلاسی در مورد مفاهیم بیان شده و پاسخ به سوالات

۲) مطالعه منابع معرفی شده مربوط به موضوع درس

۳) مشاهده کلاس درس و ثبت گزارش کمیت و کیفیت تعامل کلاس (دانشجویان با یکدیگر و با استاد)

فعالیت های عملکردی

هر دانشجو با راهنمایی استاد مربوطه آزمون فرافکنی رورشاخ را بر روی یک فرد داوطلب اجرا نماید و نتایج را در کلاس گزارش و به استاد تحویل بدهد.

فصل یازدهم: آزمون های فرافکنی شخصیت TAT و CAT

- تعریف آزمون های شخصیت **TAT و CAT**
- مبانی و نظریه‌های آزمون **TAT و CAT**
- معرفی آزمون **TAT و CAT**
- اجرا و نمره گذاری و تفسیر آزمون**TAT و CAT**

فعالیت های یادگیری

۱) شرکت در گفتگوی کلاسی در مورد مفاهیم بیان شده و پاسخ به سوالات

۲) مطالعه منابع مربوط به موضوع درس

۳) مشاهده کلاس درس و ثبت گزارش کمیت و کیفیت تعامل کلاس (دانشجویان با یکدیگر و با استاد)

فعالیت های عملکردی

هر دانشجو با راهنمایی استاد مربوطه آزمون فرافکنی TAT و CAT را بر روی یک فرد داوطلب اجرا نماید و نتایج را در کلاس گزارش و به استاد تحویل بدهد.

فصل دوازدهم: آزمون شخصیت فرافکن یونگ

- تعریف شخصیت فرافکن
- مبانی و نظریه‌های آزمون فرافکن یونگ
- معرفی آزمون فرافکن یونگ
- اجرا و نمره گذاری و تفسیر

فعالیت های یادگیری

۱) شرکت در گفتگوی کلاسی در مورد مفاهیم بیان شده و پاسخ به سوالات

۲) مطالعه منابع معرفی شده در رابطه با موضوع درس

۳) مشاهده کلاس درس و ثبت گزارش کمیت و کیفیت تعامل کلاس (دانشجویان با یکدیگر و با استاد)

فعالیت های عملکردی

هر دانشجو با راهنمایی استاد مربوطه آزمون فرافکنی یونگ را بر روی یک فرد داوطلب اجرا نماید و نتایج را در کلاس گزارش و به استاد تحویل بدهد.

فصل سیزدهم: آزمون شخصیت بندرگشتالت

- تعریف شخصیت بندر گشتالت
- مبانی و نظریه‌های آزمون بندرگشتالت
- معرفی آزمون بندر گشتالت
- اجرا و نمره گذاری و تفسیر

فعالیت های یادگیری

۱) شرکت در گفتگوی کلاسی در مورد مفاهیم بیان شده و پاسخ به سوالات

۲) انجام آزمون

۳) نمره گذاری و تفسیر

۴) مشاهده کلاس درس و ثبت گزارش کمیت و کیفیت تعامل کلاس (دانشجویان با یکدیگر و با استاد)

فعالیت های عملکردی

هر دانشجو با راهنمایی استاد مربوطه آزمون شخصیتی بندر گشتالت را بر روی یک فرد داوطلب اجرا نماید و نتایج را در کلاس گزارش و به استاد تحویل بدهد.

فصل چهاردهم: آزمون ترسیم خانواده

- مبانی و نظریه‌های آزمون ترسیم خانواده
- معرفی آزمون آزمون ترسیم خانواده
- اجرا و نمره گذاری و تفسیر

فعالیت های یادگیری

۱) شرکت در گفتگوی کلاسی در مورد مفاهیم بیان شده و پاسخ به سوالات

۲)مطالعه منابع مربوط به موضوع درس

۳)مشاهده کلاس درس و ثبت گزارش کمیت و کیفیت تعامل کلاس (دانشجویان با یکدیگر و با استاد)

فعالیت های عملکردی

هر دانشجو با راهنمایی استاد مربوطه آزمون فرافکن ترسیم خانواده را بر روی یک فرد داوطلب اجرا نماید و نتایج را در کلاس گزارش و به استاد تحویل بدهد.

۹. راهبردهای تدریس و یادگیری

برای ایجاد فرصت‌های یادگیری مؤثر و مستقیم آموزش عملی ضروری است. به ویژه این که این درس دو واحدی دارای یک واحد عملی است و نیازمند انجام تمرین عملی برای اجرا، نمره گذاری ، تفسیر و کاربرد آزمون‌ها و ارائه‌ی گزارش به استاد مربوطه است. تدارک دیدن فرصت های تمرین آزمون‌ها در داخل محیط آموزشی به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده جزو الزامات این درس می باشد.

۱۰.منابع آموزشی

منابع اصلی:

- امین پور، حسن. و زارع، حسین. (۱۳۹۲). کاربرد آزمون‌های روانی. تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور.
- ساعتچی، محمود.، کامکاری، کامبیز، و عسگریان، مهناز. (۱۳۹۱). آزمون‌های روانشناختی. تهران: نشر ویرایش.

- خدایاری فرد، محمد. و پرند، اکرم. (۱۳۸۸) ارزیابی و آزمونگری روانشناختی. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- بهرامی، هادی. (۱۳۸۳). آزمون‌های فرافکنی شخصیت.. تهران: دانشگاه علامه طباطبایی
- آلن، رابرت. (۱۳۹۱). کتاب کامل آزمون‌های شخصیت. ترجمه‌ی نیما سید محمدی. تهران: نشر روان.

منابع فرعی:

- Carter, P. (۲۰۱۱). IQ and Psychometric Tests: Assess Your Personality Aptitude and Intelligence. London: Kogan Page.
- Stebnicki, M. A., Marini, I. (۲۰۰۹). (editoes.). The Professional Counselor's Desk Reference. US: Springer Publishing Company.
- Carter, P. (۲۰۰۷). IQ and Personality Tests. London: Kogan Page.
- Kaplan, R. M. & Saccuzzo, D. P. (۲۰۰۹). Psychological Testing: Principles, Applications, and Issues. US: Wadsworth.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون (باز پاسخ، کوتاه پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) مباحث نظری پایان ترم به میزان ۱۰ نمره

ارزشیابی کارهای عملی: نظم و عملکرد دانشجو در انجام وارائه‌ی منظم آزمون‌ها و تکالیف تعیین شده به میزان ۱۰ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف(یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «آسیب شناسی روانی کودک و نوجوان»

معرفی درس و منطق آن:

آسیب شناسی روانی یک رشته علمی است که به ریشه ها، نشانه ها و درمان اختلالات روانی می پردازد. فرد مبتلا به اختلال روانی، پریشان است و رنج روانی ، هیجانی و جسمی قابل توجهی را تجربه می کند. اختلال روانی، توانایی فرد را برای عمل کردن در سطح قابل قبول کاهش می دهد. فرد مبتلا به آسیب روانی ممکن است خود یا دیگری را به مخاطره اندازد و رفتارهایی از خود نشان دهد که از لحاظ اجتماعی و فرهنگی غیر قابل قبول است. اختلال های روانی علاوه بر فرد مبتلا، فشار روانی و هزینه های زیادی را بر خانواده و جامعه تحمیل می کند. با توجه به احتمال بروز آسیب های روانی در سنین کودکی و نوجوانی، مشاور مدرسه می بایست توانایی لازم را برای شناسایی علائم اختلال های روانی در دانش آموزان و ارائه کمک های اولیه و ارجاع به مراکز تخصصی داشته باشد. در غیر اینصورت نشانه های اولیه اختلال مورد غفلت قرار گرفته و سلامت روانی دانش آموزان با تهدید جدی تر روبرو می شود. بنابر این آشنایی دانشجویان مشاوره با آسیب های روانی دوره کودکی و نوجوانی ضروری به نظر می رسد. درس آسیب شناسی روانی دانشجو معلمان را در زمینه شناسایی بموقع نشانه های اختلال روانی در محیط مدرسه و اقدام مناسب توانمند می سازد.

مشخصات درس نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲ زمان درس: ۳۲ ساعت	**نام درس: به فارسی: آسیب شناسی روانی کودک و نوجوان** **به انگلیسی: child and adolescence psychopathology**			
	اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: با مطالعه دیدگاه های نظری متفاوت در مورد علل بروز و روش های درمان آسیب های روانی، توانایی استفاده از آموخته های نظری را در محیط های آموزشی کسب می کند. ضمن آشنایی با ملاک های تشخیصی اختلالات روانی می تواند نشانه ها ی مورد نظر را در دانش آموزان کودک و نوجوان در مدرسه بموقع شناسایی کرده و کمک های اولیه را در اختیار آنان قرار دهد. همچنین افراد مبتلا به اختلالات روانی را جهت استفاده از کمک های تخصصی به مراجع ذیربط ارجاع دهد.			
شایستگی اساسی: **Ck&pck کد ۲-۱& ۳-۳& ۳-٤&**				
	ملاک‌ها	**سطح۱**	**سطح۲**	**سطح۳**
	دیدگاه های نظری در مورد علل بروز	با رویکردهای مختلف نسبت به علل آسیب های روانی آشنا شده	نقاط ضعف و قوت هر یک از دیدگاه های نظری را در مورد علل بروز آسیب های	می تواند به یک رویکرد کل نگر در مورد هر یک از آسیب های روانی دست

	آسیب های روانی	است و نقطه نظرهای اصلی هر یک را درک کرده است.	روانی مورد تحلیل قرار می دهد.	یافته و با استفاده از تلفیق این دیدگاه ها به تصویر دقیق تری از آسیب های روانی دست یابد.
	بهنجاری و نابهنجاری	تعریف بهنجاری و نابهنجاری وضعیت روانی و اجرای مصاحبه بالینی را به صورت نظری آموخته است.	براساس مشاهدات عینی و مصاحبه بالینی می تواند بهنجار بودن و نابهنجار بودن کودک یا نوجوان را تشخیص دهد.	می تواند طرح مقدماتی برای ارائه کمک های اولیه به شخص مبتلا به یک آسیب روانی را طراحی کند. و ضمن ارجاع فرد به مراکز تخصصی، همکاری لازم را جهت تسهیل فرایند بهبودی مراجع انجام دهد.
	طبقه بندی و تشخیص اختلالات روانی دوره کودکی و نوجوانی	ضمن آشنایی با جدیدترین ویراست راهنمای تشخیصی و آماری اختلال های روانی(DSM-۵)، توانایی استفاده از این منبع را کسب کرده است و می تواند انواع اختلالات دوره کوردکی و نوجوانی را شناسایی کند.	توانایی کاربرد ملاک های تشخیصیDSM را برای شناسایی اختلالات روانی در محیط مدرسه کسب کرده است و می تواند با انجام مصاحبه، مشکلات و اختلالات را در افراد تشخیص دهد.	می تواند با استفاده از DSM و مصاحبه های بالینی فرضیه هایی را در مورد تشخیص اختلالات روانی در محیط مدرسه در نظر گرفته و در صدد رفع مشکلات آنان برآید و یا مراجعین را به مراکز تخصصی مربوطه ارجاع دهد.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: بهنجاری و نابهنجاری

- معیارهای بهنجاری در دوره کودکی و نوجوانی
- معیارهای نابهنجاری در دوره کودکی و نوجوانی

تکالیف یادگیری:

۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

۲) مقایسه و ارزیابی رویکردهای مختلف در مورد علل و درمان اختلالات روانی

تکالیف عملکردی: ندارد

فصل دوم: تعریف، ماهیت و طبقه بندی اختلالات روانی

- اختلالات خلقی، افسردگی و خودکشی در کودکان و نوجوانان
- روان گسیختگی کودکی
- اختلالات اضطرابی با تاکید بر اختلال اضطراب جدایی
- اختلالات دفعی
- اختلالات رفتار تخریبی
- اختلالات بیش فعالی همراه با نقص توجهADHD
- اختلالات فراگیر رشد
- اختلالات تیک
- اختلالات خواب در کودکان و نوجوانان
- مشکلات رفتاری(تغذیه، خواب و لجبازی)

تکالیف یادگیری:

۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

۲) مقایسه و ارزیابی روش های درمانی مختلف و دست یافتن به رویکرد تلفیقی برای درمان این اختلال ها

تکالیف عملکردی:

۱) هر دانشجو می تواند با راهنمایی استاد خود حداقل سه کودک و نوجوان را از طریق چک لیست ها و ابزار مناسب مورد بررسی قرار داده و نشانه ها و علایم اختلالات و مشکلات احتمالی را در کلاس گزارش نماید.

٤. منابع آموزشی

منابع اصلی:

۱- مش، اریک جی؛ وولف، ویوید ای. (۱۳۸۹). روانشناسی مرضی کودک. ترجمه محمد مظفری و اصغر فروع الدین عدل. تهران: انتشارات رشد

۲- دادستان، پریرخ. (۱۳۹۱). روانشناسی مرضی تحولی. جلد۱، تهران: انتشارات سمت.

منابع فرعی:

۱-سادوک، ج. س. و سادوک، و. آ. (۱۳۸۷). خلاصه روان پزشکی. (جلد سوم)، ترجمه حسن رفیعی. تهران: انتشارات ارجمند

٥. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون (باز پاسخ، کوتاه پاسخ، چند گزینه ای و ترکیبی) از مباحث نظری ترم ۱۶ نمره

ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۲ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۲ نمره

سرفصل درس «ناتوانی های یادگیری»

۱.معرفی درس و منطق آن:

ناتوانی های یادگیری یکی از انواع ویژگی های متفاوت افراد در جامعه معاصر است. افراد دارای ناتوانی های یادگیری به هر دلیلی از جمله تیز هوشی، فلج مغزی، مهارت در ورزش، مشکلات رفتاری یا هیجانی، توانایی موسیقیایی، عقب ماندگی ذهنی، ناشنوایی، استعداد هنری، نابینایی و غیرو، برای دست یابی به انطباق و سازگاری که به آن ها امکان موفقیت می دهد، نیاز به آموزش ویژه دارند. برای کسانی که با دانش آموزان کار می کنند و از جمله مشاوران، دانستن ویژگی ها، علل، ارزیابی و درمان ناتوانی های یادگیری بسیار مهم است.

شناخت مفاهیم نظری، ویژگی ها، علل، ارزیابی و تشخیص و درمان ناتوانی های یادگیری برای کمک به مشاور در فرایند مشاوره با افراد نیازمند و ارایه خدمات مشورتی در این زمینه به معلمان از اهداف مهم این درس به شمار می آید. در این راستا ایجاد شناخت نسبی در دانشجویان نسبت به مفاهیم پایه ناتوانی های یادگیری، تشخیص نشانه ها و علایم ناتوانی، درک علل، و روش های درمان آن ها و همچنین دستیابی به یک درک کلی و اجمالی از نظام ها و راهبردهای مختلف درمانی مورد نظر است. تحقق این امر در گرو آن است که دانشجویان توانایی تحلیل برنامه درسی ناتوانی های یادگیری و تطبیق آن با نیازهای خود و معلمان و دانش آموزان در حین آموزش و ارائه خدمات مشاوره ای لازم را کسب نموده و فرصت های یادگیری مؤثر و پیشگیری و درمان ناتوانی های یادگیری دانش آموزان و به خصوص دانش آموزان مقطع ابتدایی را با بهره گیری از ظرفیت های محیط زندگی، طراحی نمایند.

<table>
<tr><td rowspan="4">مشخصات درس

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

زمان درس: ۳۲ ساعت</td><td colspan="4">نام درس:

به فارسی: ناتوانی های یادگیری

به انگلیسی: Learning Disability</td></tr>
<tr><td colspan="4">اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:

با مطالعه ناتوانی های یادگیری، از جمله تیز هوشی، فلج مغزی، مهارت در ورزش، مشکلات رفتاری یا هیجانی، توانایی موسیقیایی، عقب ماندگی ذهنی، ناشنوایی، استعداد هنری، نابینایی، ناتوانی در خواندن، نوشتن و حساب کردن و غیرو، و ارتباط آن با مباحث اساسی در حوزه آموزش و پرورش و به خصوص ارائه خدمات راهنمایی و مشاوره در مدارس، علایم ناتوانی های یادگیری از لحاظ پدیدایی شکلی و کنشی را مورد شناسایی قرار دهد و تحلیل و ارتباط آن با نیازهای دانش آموزان یا مراجعان در موقعیت های آموزشی، پرورشی و اجتماعی محل خدمت خود را گزارش نماید.
ساختار برنامه درسی ناتوانی های یادگیری، شامل شناخت مفاهیم پایه ناتوانی های یادگیری، تشخیص نشانه ها و علایم ناتوانی، درک علل، ارزیابی آن ها و همچنین دستیابی به یک درک کلی و اجمالی از نظام ها و راهبردهای مختلف آموزشی و درمانی در جهت کمک به مراجعان در سطوح شناختی، عاطفی، اجتماعی و رفتاری را تحلیل نماید. نیازهای دانش آموزان را بهتر درک نمایند و متناسب با این نیازها خدمات راهنمایی، مشورتی و مشاوره ای را در موقعیت های آموزشی و پرورشی طراحی و استفاده نماید.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">شایستگی اساسی:

Ck&pck کد ۲-۱& ۳-۳& ۳-٤</td><td>ملاک‌ها</td><td>سطح ۱</td><td>سطح۲</td><td>سطح۳</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>

	مفهوم، تعریف و شیوع ناتوانی های یادگیری	در مورد مفهوم، تعریف و شیوع ناتوانیهای یادگیری، صرفا اطلاعات ارائه شده را جمع آوری و بدون ارائه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	مفهوم، تعریف و شیوع ناتوانی های یادگیری را در فرایند های روانی و تفاوت و تشابه مفاهیم را مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	مفهوم، تعریف و شیوع ناتوانی های یادگیری و تفاوت و تشابه مفاهیم و رابطه آنها با یکدیگر را مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارائه نموده است.
	دیدگاه های متفاوت در تبیین ناتوانی های یادگیری	در مورد دیدگاه های متفاوت در تبیین ناتوانی های یادگیری، صرفا اطلاعات و دانش موجود را جمع آوری و بدون مقایسه و تحلیل این دستگاه ها، آن را گزارش نموده است.	در مورد دیدگاه های متفاوت در تبیین ناتوانی های یادگیری نظام ها و نظریه های گوناگون را با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و یافته های ناشی از این مقایسه را به صورت منسجم گزارش نموده است.	دیدگاه های متفاوت در تبیین ناتوانی های یادگیری و تفاوت و تشابه آنها را مورد مقایسه قرار داده و مورد تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار می دهد و یافته ها و دست آوردهای خود را به صورت مکتوب گزارش نموده است.
	ویژگی های کودکان و نوجوانان با ناتوانی یادگیری	در موضوع ، ویژگی های کودکان و نوجوانان با ناتوانی یادگیری صرفا دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود را گزارش نموده است.	موضوع ویژگی های کودکان و نوجوانان با ناتوانی یادگیری را از جهت شباهت ها و تفاوت ها با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	ویژگی های کودکان و نوجوانان با ناتوانی یادگیری را از لحاظ ویژگی ها، تفاوت ها و شباهت ها با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده است و دلایل و استدلال خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه داده است.
	طبقه بندی انواع ناتوانی های یادگیری	در موضوع طبقه بندی انواع ناتوانی های یادگیری صرفا دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود را گزارش	طبقه بندی انواع ناتوانی های یادگیری را از جهت شباهت ها و تفاوت ها با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	طبقه بندی انواع ناتوانی های یادگیری را از لحاظ ویژگی ها، تفاوت ها و شباهت ها با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده است و دلایل و استدلال خود را به صورت یک گزارش

		نموده است.		منسجم ارائه داده است.
	برنامه های ویژه آموزشی و شیوه های درمان ناتوانی های یادگیری	در موضوع برنامه های ویژه آموزشی و شیوه های درمان ناتوانی های یادگیری، صرفا دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود را گزارش نموده است.	برنامه های ویژه آموزشی و شیوه های درمان ناتوانی های یادگیری را از جهت شباهت ها و تفاوت ها با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	برنامه های ویژه آموزشی و شیوه های درمان ناتوانی های یادگیری را از لحاظ ویژگی ها، تفاوت ها و شباهت ها با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده است و دلایل و استدلال خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه داده است.

۱۱.فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: مفهوم، تعریف و شیوع ناتوانی های یادگیری

- تعریف ناتوانی های یادگیری
- شیوع ناتوانی های یادگیری
- توزیع گروه سنی دانش آموزان با نشانگان ناتوانی های یادگیری
- جنسیت و ناتوانی های یادگیری

فعالیت یادگیری:

۱۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۱۲) مطالعه منابع معرفی شده

۱۳) مشاهده کلاس درس(مستقیم/ فیلم) و تهیه گزارش از کمیت و کیفیت تعامل کلاسی معلم و شاگرد

فعالیت عملکردی: با نظر استاد

فصل دوم: علل ناتوانی های یادگیری

- عوامل ژنتیکی
- عوامل قبل از تولد
- عوامل زمان تولد
- عوامل بعد از تولد

- عوامل بیولوژیکی یا بیوشیمیایی
- عوامل محیطی
- عوامل مربوط به رشد
- عوامل آموزشی

فعالیت یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲)مطالعه منابع معرفی شده

۳)مشاهده کلاس درس(مستقیم/ فیلم) و تهیه گزارش از کمیت و کیفیت تعامل کلاسی معلم و شاگرد

فعالیت عملکردی: با نظر استاد مربوطه

فصل سوم: ویژگی های کودکان و نوجوانان با نشانگان ناتوانی های یادگیری

- مشکلات شناختی
- مشکلات هیجانی
- مشکلات رفتاری
- مشکلات اجتماعی
- مشکلات رشدی
- مشکلات تحصیلی
- مشکلات یادگیری

فعالیت های یادگیری

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده

۳)مشاهده کلاس درس(مستقیم/ فیلم) و تهیه گزارش از کمیت و کیفیت تعامل کلاسی معلم و شاگرد

فعالیت های عملکردی

هر دانشجو با راهنمایی استاد مربوطه یک دانش آموزی که احتمالا دارای ناتوانی یادگیری می باشد را شناسایی و به طور دقیق وضعیت فردی، خانوادگی و نوع ناتوانی را توصیف و در کلاس گزارش نمایند.

فصل چهارم: انواع ناتوانی های یادگیری

- نارساخوانی
- نادرست نویسی
- نارسایی در حساب کردن
- نارسایی در زبان بیانی و دریافتی
- ناتوانی های یادگیری غیر کلامی

فعالیت های یادگیری

۳) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۴) مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت های عملکردی:

دانشجویان با راهنمایی استاد مربوطه در قالب جدول، علایم ناتوانی های یادگیری را به تفکیک با هم مورد مقایسه قرار بدهند.

فصل پنجم: فرایند شناسایی، تشخیص و ارزیابی

- بررسی دیدگاه ها ی موبوط به تبیین ناتوانی های یادگیری
- مشاهده و بررسی کودک و نوجوان(بررسی های مشاوره ای، بررسی های کالبد شکافی، بررسی های تصویربرداری عصبی و . . .)
- معلمان و ناتوانی های یادگیری
- خانواده ها و ناتوانی های یادگیری
- پیشگیری و مداخله در اوایل کودکی
- واجد شرایط بودن برای دریافت خدمات آموزش ویژه

فعالیت های یادگیری

۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت های عملکردی: با تکلیف فصل ۴ همپوشی دارد.

فصل ششم: روش ها و مداخلات آموزشی و درمانی در ناتوانی های یادگیری

- مداخلات آموزشی و درمانی شناختی(آموزش دوجانبه، روش خود کنترلی توجه، روش آموزش خود پرسی، روش استفاده از کلمات کلیدی، آموزش ها و یادیارها، روش های اصلاح شناختی رفتاری و . . .)
- مداخلات آموزشی و درمانی رفتاری(استفاده از مهارت های رفتاری و رفتار درمانی شامل تقویت و . . .)
- مداخلات آموزشی و درمانی اجتماعی(توجه مثبت، برقرای رابطه مناسب، تقویت مهارت های ارتباطی، کمک به جامعه پذیری و . . .)
- مداخلات آموزشی و درمانی آموزشگاهی(مدیریت، الگوی طراحی محیط یادگیری، استفاده معلم از مشاوران، اصلاح روش های آموزشی و . . .)
- مداخلات درمانی پزشکی(دارو درمانی و. . .)
- مداخلات ترکیبی

فعالیت های یادگیری

۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲)مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت های عملکردی:

۱)دانشجویان با راهنمایی استاد مربوطه در قالب جدول، شکل یا نمودار، مهارت ها و راهبردهای مداخلات آموزشی، مشاوره ای و درمانی را با یکدیگر مورد مقایسه قرار بدهند و در صورت امکان در کلاس تمرین کنند.

۲) دانشجویان به صورت گروه های دو نفره در کلاس به تمرین فنون و راهبردهای آموزشی و مشاوره ای برای کار با ناتوانی های یادگیری بپردازند.

۱۲.راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. انجام فعالیت های عملکردی برای درک عمیق تر، یادگیری بهتر و بکارگیری آموخته ها در موقعیت های واقعی آموزشی و پرورشی این درس نیز مستلزم مشارکت همگانی دانشجویان در این فعالیت ها می باشد.

٤.منابع آموزشی

منابع اصلی:

- لرنر، ژانت. (۱۳۸۴). ناتوانی های یادگیری. ترجمه عصمت دانش. تهران: انتشارات دانشگاه شهید بهشتی
- هالاهان، د. لوید، ج. کافمن، ج. (۱۳۹۰). اختلال های یادگیری. ترجمه حمید علیزاده، قربان همتی علمدارلو، صدیقه رضایی دهنوی و ستاره شجاعی. تهران: انتشارات ارسباران

منابع فرعی:

- امیدوار، احمد. (۱۳۸۴). نارسایی های ویژه در یادگیری. مشهد: نشر سخن گستر
- سیف نراقی، مریم. نادری عزت الله. (۱۳۸۱). نارسایی های ویژه در یادگیری. چگونگی تشخیص و بازپروری. تهران: انتشارات مکیال

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون(باز پاسخ، کوتاه پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) مباحث نظری پایان ترم به میزان ۱۶ نمره

ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۲ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۲ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف(یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس« راهنمایی و مشاوره گروهی»

۱. معرفی درس و منطق آن:

انسان موجودی اجتماعی و متاثر از گروه است. انسان در گروه متولد می شود، در گروه، زندگی و کار می کند، و در گروه، بیمار و درمان می شود. یادگیری بین فردی، عامل درمانی گسترده و پیچیده ای است. مشاوره گروهی فرصتی را فراهم می آورد تا اعضای گروه مسائل خود را آزادانه مطرح کنند. بسیاری از افراد بر این باورند که رنج و اندوه آنان منحصر به فرد است. لیکن پس از شنیدن سخنان افراد دیگر و یافتن شباهت های میان خود و دیگران، در می یابند که علیرغم پیچیدگی مشکلات انسانها، بین افراد تشابهات زیادی وجود دارد و آنها می توانند به یکدیگر کمک کنند. یادگیری اجتماعی، عاملی درمانی است که در مشاوره گروهی از آن بهره می گیریم. افراد از رهبر و سایر اعضای گروه یاد می گیرند که چگونه با مشکل روبرو شوند. این رفتارهای تقلیدی حتی اگر کوتاه مدت باشد، به مراجع کمک می کند تا رفتار جدید را بیازماید و برای یادگیری رفتار های سازگارانه آمادگی پیدا کند. علاوه بر این، مشاوره گروهی از جهت صرفه جویی در زمان و هزینه، مقرون به صرفه است. خصوصا برای مشاور مدرسه که مسئولیت پرداختن به مسائل تعداد زیادی از دانش آموزان را بر عهده دارد، روش سودمند و موثری است. مشاوره گروهی نه تنها برای دانش آموزان، بلکه برای والدین آنها و کارکنان مدرسه نیز قابل اجرا و مفید است.

مشخصات درس

نوع درس: نظری و عملی

تعداد واحد: ۳

زمان درس: ۱۶ ساعت نظری و ۶۴ ساعت عملی

نام درس:

راهنمایی و مشاوره گروهی

به انگلیسی: Group Guidance and Counceling

اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:

ضمن آگاهی نسبت به مبانی نظری راهنمایی و مشاوره گروهی، می تواند فرایند کار با گروه را از مرحله شکل گیری گروه تا عمل گروه و پایان کار گروه در محیط مدرسه به اجرا درآورد.

روش های مختلف مشاوره گروهی را آموخته است و می تواند متناسب با شرایط گروه، یک یا چند مورد از این روش ها را در راستای اهداف مشاوره بکار گیرد.

ضمن آشنایی با شباهت ها و تفاوت های مشاوره گروهی با گروه های سنی مختلف، می تواند جلسات مشاوره با کودکان، نوجوانان و بزرگسالان را طراحی و اجرا کند.

شایستگی اساسی:

Ckk موضوعی کد ۳۳۱۱۳۸

ملاک‌ها	سطح ۱	سطح۲	سطح۳
راهنمایی و مشاوره گروهی	مبانی نظری راهنمایی و مشاوره گروهی را آموخته است و می تواند مراحل آن را از شکل گیری گروه تا	با تکیه بر آموخته های خود می تواند جلسات راهنمایی و مشاوره گروهی را به اجرا درآورد و به اهداف خود دست یابد.	توانایی ارزیابی جلسات راهنمایی و مشاوره خود را دارد و می تواند نقط ضعف موجود را برطرف کند.

		پایان کار گروه بیان کند.		
	روش های راهنمایی و مشاوره گروهی	با روش های مختلف راهنمایی و مشاوره گروهی آشنایی دارد و می تواند موارد مورد تاکید هر رویکرد را توضیح دهد.	توانایی مقایسه روش های مختلف مشاوره گروهی را دارد و می تواند نقاط قوت و ضعف هر یک را بیان کند و موقعیت های مناسب برای استفاده از یک یا چند رویکرد را تشخیص می دهد.	توانایی برگزاری جلسات مشاوره گروهی با استفاده از روش های مشاوره گروهی متناسب با موقعیت را دارد.
	مشاوره گروهی با گروه های سنی مختلف	باالزامات مشاوره گروهی با سنین مختلف آشنایی دارد و می تواند ویژگی های کار با هر گروه سنی را ذکر کند.	توانایی به کاربستن آموخته های خود را ضمن اجرای جلسات مشاوره گروهی دارد.	ضمن مقایسه جلسات انجام شده مشاوره گروهی با مبانی نظری این حوزه، می تواند فرایند جلسات را موردارزیابی قرار دهد و تغییرات لازم را طراحی کند.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: راهنمایی و مشاوره گروهی

- تعاریف راهنمایی و مشاوره گروهی
- مقایسه راهنمایی و مشاوره فردی و گروهی
- روش های راهنمایی گروهی
- روش های مشاوره گروهی

فعالیت یادگیری:

۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی: با نظر استاد

فصل دوم: شکل گیری گروه

- تدوین یک طرح کلی برای گروه

- ترکیب گروه
- ملاحظه های عملی در شکل گیری گروه(حجم گروه، تعداد جلسات، طول گروه، گروه های باز یا بسته)
- استفاده از ملاقات های پیش از تشکیل گروه

فعالیت های یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲)مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت های عملکردی:

دانشجویان بر اساس مسائل مشترک بین خودشان، به گروه هایی تقسیم شوند و گام های شکل گیری گروه را در گروه خود به اجرا درآورند.

فصل سوم: مرحله آغازین گروه

- ویژگی های گروه در مرحله آغازین
- ایجاد اعتماد: نقش های رهبر و اعضا
- تعیین و روشن کردن هدف ها
- مسائل مربوط به رهبر در مرحله شروع

فعالیت یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲)مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی:

دانشجویان در گروه های تشکیل شده، گام های مرحله آغازین را طی می کنند. نقش های درون گروه می تواند در طی جلسات بین اعضای گروه جابه جا شود.

فصل چهارم: مرحله انتقال گروه

- ویژگی های مرحله انتقال
- رفتارهای دشوار اعضای گروه
- کنار آمدن با مقاومت
- برخورد با انتقال و انتقال متقابل

فعالیت یادگیری:

۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی:

دانشجویان در گروه های تشکیل شده، به صورت ملموس ویژگی های مرحله انتقال و نحوه روبرو شدن با آنها را تجربه می کنند. نقش ها در درون گروه جابه جا می شود.

فصل پنجم:مرحله عمل گروه

- ویژگی های مرحله عمل گروه
- تفاوت های میان گروه های کارآمد و ناکارآمد
- خودفاش سازی
- ارزیابی فرایند مشاوره گروهی

فعالیت یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی:

دانشجویان، آموخته های خود را در گروه های تشکیل شده بکار می گیرند.

فصل ششم: روش های مشاوره گروهی

- روش آدلر
- روش گشتالت
- روش مراجع- محور
- روش رفتار درمانی
- روش تحلیل ارتباط محاوره ای
- روش اسلاوسون
- روش ماراتن
- روش نمایش درمانی
- روش آموزش حساسیت

فعالیت یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی:

۱)دانشجویان به انتخاب خود، یکی از روش های مشاوره گروهی در گروه خود بکار می گیرند.

۲)دانشجویان در مورد نقاط قوت و محدودیت های روش های مشاوره گروهی در کلاس مباحثه می کنند.

فصل هفتم: پایان گروه

- خاتمه دادن به تجربه گروه

فعالیت یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی:

دانشجویان در پایان جلسات مشاوره گروهی خود، گام خاتمه دادن را تجربه می کنند.

فصل هشتم: کار گروهی با کودکان

- یک برنامه مشاوره آموزشگاهی
- گروه مخصوص فرزندان طلاق

فعالیت یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی:

دانشجویان ضمن ایفای نقش چند مراجع خردسال و مشاوری که جلسه مشاوره گروهی را ترتیب داده است، یک جلسه مشاوره گروهی با کودکان را به صورت ملموس تجربه می کنند.

فصل نهم: کار گروهی با نوجوانان

- نیازها و مشکلات خاص نوجوانان
- گروه های مشورت با والدین
- گروه های والدین و نوجوانان

فعالیت یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی:

دانشجویان ضمن ایفای نقش چند مراجع نوجوان و مشاوری که جلسه مشاوره گروهی را ترتیب داده است، یک جلسه مشاوره گروهی با نوجوانان را به صورت ملموس تجربه می کنند.

فصل دهم: کار گروهی با بزرگسالان

- کار با والدین

فعالیت یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی:

دانشجویان ضمن ایفای نقش والدین و مشاوری که جلسه مشاوره گروهی را ترتیب داده است، یک جلسه مشاوره گروهی با والدین را به صورت ملموس تجربه می کنند.

٤.منابع آموزشی

منابع اصلی:

- کوری، ماریان اشنایدر. و کوری، جرالد.(۱۳۸۹) گروه درمانی. ترجمه سیف الله بهاری و دیگران. تهران: نشر روان
- شفیع آبادی، عبدالله(۱۳۹۰) پویایی گروه و مشاوره گروهی. تهران: انتشارات رشد
- کوری، جرالد.؛ کوری، ماریان شیندر.؛ کالانان، پاتریک. و راسل، مایکل.(۱۳۸۷) فنون مشاوره و روان درمانی گروهی. تهران: انتشارات بعثت

منابع فرعی:

- کوری، جرالد.(۱۳۸۶) روش ها و نظریه های مشاوره گروهی. ترجمه فائزه عسگری و دیگران. تهران: انتشارات شبنم دانش
- یالوم، اروین. و لشچ، مولین.(۱۳۹۲) روان درمانی گروهی، مباحث نظری و کاربردی. ترجمه مهشید یاسایی. تهران: نشر دانژه
- نوابی نژاد، شکوه.(۱۳۸۹) نظریه های مشاوره و روان درمانی گروهی. تهران: انتشارات سمت

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون(باز پاسخ، کوتاه پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) مباحث نظری پایان ترم به میزان ۱۵ نمره

ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی و ارزشیابی مستمر۳ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۲ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف(یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس« راهنمایی و مشاوره تحصیلی»

۱. معرفی درس و منطق آن:

راهنمایی و مشاوره تحصیلی، بخش مهمی از خدمات مشاوره در مدارس است. اصطلاح "راهنمایی تحصیلی" اولین بار توسط ترمن کلی در سال ۱۹۱۴ مطرح شد و از آن زمان تا کنون ابعاد گسترده ای پیدا کرده است. راهنمایی تحصیلی از یک طرف شامل شناخت علایق و استعدادهای تحصیلی دانش آموزان و از طرف دیگر آگاهی نسبت به رشته ها و مواد درسی است که نهایتا از طریق ارائه اطلاعات مورد نیاز برای تصمیم گیری موفقیت آمیز مراجعان به انتخاب های تحصیلی مناسب آنان کمک می کند. از طرف دیگر مشاوره تحصیلی به شناسایی و کمک به حل مسائل خاص دانش آموزان از جمله آشنایی و بکارگیری روش های صحیح مطالعه ، بررسی علل افت تحصیلی و طرح ریزی برنامه برای رفع آن، مسائل مربوط به دانش آموزان تیزهوش، کم توان، مبتلا به اختلالات یادگیری، بیش فعال و... می پردازد. مشاوره تحصیلی به معلمان کمک می کند تا روش های تدریس خود را با نیازها و استعدادهای دانش آموزان هماهنگ کنند و به والدین کمک می کند تا نقش موثرتری را در پیشرفت تحصیلی فرزندان خود ایفا کنند.

مشخصات درس

نوع درس: نظری و عملی

تعداد واحد:۱+۱

زمان درس: ۱۶+۳۲

نام درس:

به فارسی: راهنمایی و مشاوره تحصیلی

به انگلیسی: Educational Guidance and Counceling

اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:

بااطلاعات مورد نیاز در زمینه ارائه خدمات راهنمایی تحصیلی از جمله راه های شناخت علایق و استعدادهای دانش آموزان، مقررات و قوانین آموزش و پرورش در زمینه انتخاب رشته تحصیلی و مواد درسی، ارتباط میان رشته های تحصیلی مدرسه با رشته های علمی دانشگاه و مشاغل مرتبط با آنهاآشنایی پیدا می کند و دانش خود را در موقعیت واقعی مدرسه به کار می گیرد.

با مسائل تحصیلی رایج در محیط مدرسه نظیر افت تحصیلی، موانع یادگیری، ناتوانی در برنامه ریزی، استفاده نکردن از روش های مطالعه صحیح، و عدم هماهنگی روش تدریس معلمان با سبک های یادگیری دانش آموزان و...آشنایی پیدا می کند و متناسب با شخصیت و نیازهای منحصر به فرد دانش آموزان، خدمات مشاوره تحصیلی را به آنان ارائه می نماید.

شایستگی اساسی: Ckk موضوعی کد ۳۳۱۱۳۸

ملاک‌ها	سطح ۱	سطح۲	سطح۳
خدمات راهنمایی تحصیلی	اطلاعات مورد نیاز را جهت ارائه خدمات راهنمایی تحصیلی کسب کرده است.	به ضرورت به روز رسانی اطلاعات راهنمایی تحصیلی واقف است و ضمن آشنایی با منابع اطلاعاتی، ارتباط فعال خود را با این منابع حفظ می کند.	برنامه فردی و گروهی راهنمایی تحصیلی را طرح ریزی می کند و آن را در محیط مدرسه با موفقیت به اجرا در می آورد.

	خدمات مشاوره تحصیلی	با مسائل تحصیلی رایج در مقاطع مختلف تحصیلی اشنایی دارد و نظریه های مشاوره مورد نیاز را برای کمک به حل این مسائل آموخته است.	جلسات مشاوره فردی و گروهی تحصیلی را با استفاده از نظریه های تخصصی این حوزه، طرح ریزی و اجرا می کند.	توانایی آن را دارد که نتایج خدمات مشاوره تحصیلی انجام شده را مورد ارزیابی قرار دهد و راه های مناسبی را برای افزایش اثربخشی فعالیت های خود در نظر بگیرد.
	هماهنگ سازی خدمات راهنمایی و مشاوره با کارکنان مدرسه، معلمان،سازمان آموزش و پرورش و والدین	به اهمیت هماهنگی میان فعالیت های مشاور با معلمان، کارکنان مدرسه، سازمان آموزش و پرورش، و والدین واقف است و روش های مورد نیاز را آموخته است.	روشهای ایجادهماهنگی میان مشاور و سایر افراد و سازمان های ذیربط را به صورت موثری مورد استفاده قرار می دهد.	توانایی آن را دارد که میزان هماهنگی میان مشاور و سایر افراد و سازمان های ذیربط را مورد ارزیابی قرار دهد و راه های مناسبی را برای افزایش اثربخشی فعالیت های خود در نظر بگیرد.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: کلیات راهنمایی تحصیلی

- تعاریف راهنمایی و مشاوره
- تعاریف راهنمایی تحصیلی و مشاوره تحصیلی
- ضرورت و اهداف راهنمایی تحصیلی
- خدمات راهنمایی و مشاوره تحصیلی

فعالیت یادگیری:

۳) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۴) مطالعه منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی: با نظر استاد

فصل دوم: راهنمایی و مشاوره تحصیلی

- راهنمایی و مشاوره تحصیلی در دبستان
- راهنمایی و مشاوره تحصیلی در دوره اول متوسطه
- راهنمایی و مشاوره تحصیلی در دوره دوم متوسطه

فعالیت های یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲)مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت های عملکردی: ارائه گزارش از فعالیت های مشاوره تحصیلی یک مدرسه و ارزیابی عملکرد آن مدرسه با مطالب مطرح شده در کلاس

فصل سوم: عوامل فردی موثر در راهنمایی تحصیلی

- هوش و استعداد و ابزارهای سنجش آنها
- رغبت و ابزارهای سنجش آن
- شخصیت و ابزارهای سنجش آن

فعالیت یادگیری:

۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی: دانشجویان با استفاده از تست های استاندارد شده هوش، استعداد، رغبت و شخصیت، یک دانش آموز را مورد بررسی قرار می دهند و بر اساس نتایج، توصیه های مربوط به انتخاب رشته تحصیلی را طراحی و به کلاس ارائه می کنند.

فصل چهارم: عوامل اجتماعی موثر در راهنمایی تحصیلی

- نقش خانواده
- نقش مدرسه و اجتماع

فعالیت یادگیری:

۳) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۴) مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی: با نظر استاد

فصل پنجم: روش های اجرای راهنمایی تحصیلی

- آئین نامه و مقررات آموزشی و انضباطی
- مهارت های تحصیلی(انگیزش تحصیلی، مهارت های مطالعه، مهارت های یادگیری خود تنظیمی، مهارت های کمک طلبی تحصیلی)
- انتخاب رشته تحصیلی(آشنایی با ویژگی های شاخه نظری، فنی حرفه ای، کار دانش)

فعالیت یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی: با نظر استاد

فصل ششم: روش های مطالعه

- انواع روش های مطالعه
- نظریه های یادگیری خود تنظیمی

فعالیت یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی: دانشجویان یکی از روش های مطالعه را در طول هفته مورد استفاده قرار می دهند و اثرات آن را در بهبود یادگیری خود به کلاس گزارش می کنند.

فصل هفتم: راهبرد های کمک طلبی تحصیلی

- کمک طلبی انطباقی
- کمک طلبی غیر انطباقی

فعالیت یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی: با نظر استاد

فصل هشتم: : مشاوره تحصیلی و مشکلات تحصیلی

- پیشرفت تحصیلی پایین
- افت تحصیلی
- اضطراب امتحان
- دانش آموزان تیزهوش
- دانش آموزان مبتلا به اختلالات یادگیری
- دانش آموزان و آمادگی برای کنکور دانشگاه

فعالیت یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی:

دانشجویان ضمن ایفای نقش یک دانش آموز با یکی از مشکلات تحصیلی رایج در مدرسه و مشاوری که خدمات مشاوره تحصیلی ارائه می دهد، یک جلسه مشاوره را به صورت ملموس تجربه می کنند.

فصل نهم: نقش کارکنان مدارس و والدین در راهنمایی و مشاوره تحصیلی

- نقش مدیر و معلمان
- نقش والدین

فعالیت یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی: با نظر استاد

فصل دهم: طرح ریزی برنامه راهنمایی تحصیلی

- اهداف و اصول طرح ریزی برنامه راهنمایی
- تشکیل پرونده تحصیلی

فعالیت یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی:

دانشجویان پرونده تحصیلی دوره دبیرستان خود را مورد بررسی قرار می دهند.

فصل یازدهم: ارزشیابی از برنامه راهنمایی تحصیلی

- اصول و زمینه های ارزشیابی برنامه راهنمایی تحصیلی
- پیگیری نتایج ارزشیابی

فعالیت یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی: با نظر استاد

فصل دوازدهم: برنامه راهنمایی تحصیلی در کشورهای مختلف جهان

- راهنمایی تحصیلی در آمریکا
- راهنمایی تحصیلی در انگلستان
- راهنمایی تحصیلی در بلژیک
- راهنمایی تحصیلی در سوئد
- راهنمایی تحصیلی در نروژ
- راهنمایی تحصیلی در کشورهای عربی

فعالیت یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی:

دانشجویان نقاط قوت و محدودیت های برنامه راهنمایی تحصیلی کشورهای مختلف را مورد بررسی قرار می دهند.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. انجام فعالیت های عملکردی برای درک عمیق تر و یادگیری بهتر نیز مستلزم مشارکت همگانی دانشجویان در این فعالیت هاخواهد بود.

٤.منابع آموزشی

منابع اصلی:

- حسینی بیرجندی، سید مهدی (۱۳۸۸) راهنمایی و مشاوره تحصیلی. تهران: انتشارات رشد
- شفیع آبادی، عبدالله (۱۳۹۰) راهنمایی و مشاوره تحصیلی و شغلی(مفاهیم و کاربردها)تهران: انتشارات سمت

منابع فرعی:

- Zimmerman, B.J. and Martinez- Pons, M. (۱۹۹۰) Student Differences in Self- Regulated Learning: Relating Grade, Sex and Giftedness to Self-efficacy and Strategy Use. Journal if Educational Psychology, ۸۲, ۵۱-۵۷.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون(باز پاسخ، کوتاه پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) مباحث نظری پایان ترم به میزان ۱۵ نمره

ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی و ارزشیابی مستمر۳ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۲ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف(یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس«مشاوره کودکان و نوجوانان با نیازهای خاص»

۱.معرفی درس و منطق آن:

درس مشاوره کودکان و نوجوانان با نیازهای خاص که برای اولین بار در فهرست دروس کارشناسی مشاوره دانشگاه فرهنگیان قرار می گیرد، برای کمک به دانشجویان مشاوره در برخورد و رفتار مناسب با کودکان و نوجوانان دارای نیاز خاص و خانواده های آن ها و ارایه خدمات مشاوره ای مناسب برای آنان تدوین شده است. دانش آموزان با نیازهای خاص هم در مدارس عادی و هم در مدارس آموزش و پرورش استثنایی حضور دارند.

شناخت مفاهیم نظری مشاوره با کودکان و نوجوانان دارای نیاز خاص، ارزیابی، تشخیص، طبقه بندی، سبب شناسی و کمک به افراد دارای مشکلات خاص از قبیل؛ مشکلات و نقایص جسمانی، ضایعات مغزی، روانی–حرکتی، شناختی، عاطفی و هیجانی، رفتاری، اختلالات یادگیری، گفتاری، در معرض خطر و اعتیاد، ایدز، بحران و غیرو در فرایند مشاوره با افراد نیازمند، از اهداف مهم این درس به شمار می آید. در این راستا ایجاد شناخت نسبی در دانشجویان نسبت به مفاهیم پایه مشاوره با کودکان و نوجوانان دارای نیاز خاص، و همچنین دستیابی به یک درک کلی و اجمالی از نظام ها، راهبردها و روش های مشاوره ای مختلف مورد نظر است. تحقق این امر در گرو آن است که دانشجویان توانایی تحلیل برنامه درسی مشاوره با کودکان و نوجوانان دارای نیاز های خاص و تطبیق آن با نیازهای خود و دانش آموزان در حین آموزش و ارائه خدمات مشاوره ای لازم را کسب نموده و فرصت های یادگیری مؤثر و ارتقاء سلامت روانی و رشد همه جانبه دانش آموزان را با بهره گیری از ظرفیت های محیط زندگی، طراحی نمایند.

مشخصات درس **نوع درس: نظری** **تعداد واحد: ۲** **زمان درس: ۳۲ ساعت**	**نام درس:** **به فارسی: مشاوره کودکان و نوجوانان با نیازهای خاص** **به انگلیسی: Child and Adolescence Counseling with Exceptional needs**
	اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: با مطالعه دیدگاه ها و نظام های گوناگون رشدی از قبیل نظریه پیاژه، کهلبرگ، و اریکسون، و نظام های مشاوره ای و ارتباط آن با مباحث اساسی در حوزه آموزش و پرورش و به خصوص ارائه خدمات راهنمایی و مشاوره در مدارس، ارتقاء سلامت روان و رفتار کودک و نوجوان از لحاظ پدیدایی شکلی و کنشی و رسیدن به استقلال را مورد شناسایی قرار دهد و تحلیل و ارتباط آن با نیازهای دانش آموزان یا مراجعان در موقعیت های آموزشی، پرورشی و اجتماعی محل خدمت خود را گزارش نماید. ساختار برنامه درسی مشاوره با کودکان و نوجوانان دارای نیازهای خاص، شامل شناخت مفاهیم نظری مشاوره با کودکان و نوجوانان، ارزیابی، تشخیص، طبقه بندی، سبب شناسی و کمک به افراد دارای مشکلات خاص از قبیل؛ مشکلات و نقایص جسمانی، روانی–حرکتی، شناختی، عاطفی و هیجانی، رفتاری، عقب مانگی ذهنی، تیز هوشی، اختلالات یادگیری، گفتاری، در معرض خطر و اعتیاد، ایدز، بحران و غیرو در فرایند مشاوره با افراد نیازمند در سطوح شناختی، عاطفی، اجتماعی و رفتاری را تحلیل نماید. با شناخت این دانش آموزان و کمک در حل مشکلات و رسیدن به استقلال و سلامت روان افراد، نیازهای دانش آموزان را بهتر درک نمایند و متناسب با این نیازها خدمات راهنمایی، مشورتی و مشاوره ای را در موقعیت های آموزشی و پرورشی طراحی و استفاده نماید.
شایستگی اساسی: **Ck&pck کد ۲-۱&** **۳-۳ &۳-٤**	

	ملاک‌ها	سطح ۱	سطح۲	سطح۳
	تعریف و تاریخچه آموزش و پرورش افراد با نیاز های خاص	در مورد تعریف و تاریخچه آموزش و پرورش افراد با نیاز های خاص صرفا اطلاعات ارائه شده را جمع آوری و بدون ارائه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	تعریف و تاریخچه آموزش و پرورش افراد با نیاز های خاص و تفاوت و تشابه مفاهیم را مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	تعریف و تاریخچه آموزش و پرورش افراد با نیاز های خاص و تفاوت و تشابه مفاهیم و رابطه آنها با یکدیگر را مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارائه نموده است.
	شناخت افراد خاص ویژگی ها و سبب شناسی مشکلات آن ها	در مورد شناخت افراد خاص ویژگی ها و سبب شناسی مشکلات آن ها، صرفا اطلاعات و دانش موجود را جمع آوری و بدون مقایسه و تحلیل این دستگاه ها، آن را گزارش نموده است.	افراد خاص ویژگی ها و سبب شناسی مشکلات آن ها، را با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و یافته های ناشی از این مقایسه را به صورت منسجم گزارش نموده است.	در مورد افراد خاص، ویژگی ها و سبب شناسی مشکلات آن ها، تفاوت و تشابه آنها را مورد مقایسه و تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار می دهد و یافته ها و دست آوردهای خود را به صورت مکتوب گزارش نموده است.
	دسته بندی اختلالات و انواع آن ها	در موضوع دسته بندی اختلالات و انواع آن ها، صرفا دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود را گزارش نموده است.	موضوع دسته بندی اختلالات و انواع آن ها را از جهت شباهت ها و تفاوت ها با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	اختلالات و انواع آن ها را دسته بندی، و تفاوت ها و شباهت های آن ها را با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده است و دلایل و استدلال خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه داده است.
	مهارت های مشاوره با کودکان و نوجوانان دارای نیاز های خاص	در موضوع مهارت های مشاوره با کودکان و نوجوانان دارای نیاز های خاص، صرفا دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و	موضوع مهارت های مشاوره با کودکان و نوجوانان دارای نیاز های خاص را از جهت شباهت ها و تفاوت ها با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک	مهارت های مشاوره با کودکان و نوجوانان دارای نیاز های خاص و تفاوت ها و شباهت ها را با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده است و دلایل و استدلال

		ارزیابی، یافته های خود را گزارش نموده است.	گزارش منسجم ارائه نموده است.	خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه داده است.

۳. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: تعریف و تاریخچه آموزش و پرورش افراد با نیازهای خاص

- افراد با نیازهای خاص چه کسانی هستند؟
- تاریخچه آموزش و پرورش افراد با نیازهای خاص
- تعریف مشاوره افراد با با نیاز های خاص
- اهمیت و ضرورت مطالعه و مشاوره افراد با نیاز های خاص
- اصول و ویژگی های محیط های آموزش افراد با نیازهای خاص در مقاطع مختلف تحصیلی

فعالیت یادگیری:

۵) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۶) مطالعه منابع معرفی شده

۷) مشاهده کلاس درس(مستقیم/ فیلم) و تهیه گزارش از کمیت و کیفیت تعامل کلاسی معلم و شاگرد

فعالیت عملکردی: با نظر استاد

فصل دوم: ویژگی های همه جانبه افراد با نیازهای خاص

- ویژگی های جسمانی و روانی-حرکتی
- ویژگی های شناختی و عقلانی
- ویژگی های عاطفی و هیجانی
- ویژگی های رفتاری و عملکردی
- ویژ گی های اجتماعی و تعاملی افراد دارای نیاز خاص
- ویژگی های تحصیلی و یادگیری افراد دارای نیاز خاص
- ساختار و مکانیزم اندام های حسی، عصبی و حرکتی
- ویژگی ها و نکات قابل توجه در خانواده افراد دارای نیاز خاص
- استعداد، مهارت و توان مندی های افراد دارای نیاز های خاص

فعالیت یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲)مطالعه منابع معرفی شده

۳)مشاهده کلاس درس(مستقیم/ فیلم) و تهیه گزارش از کمیت و کیفیت تعامل کلاسی معلم و شاگرد

فعالیت عملکردی:

دانشجویان با راهنمایی استاد مربوطه در مصاحبه با افراد دارای نیاز خاص، صرفا ویژگی های افراد را توصیف و با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و در کلاس گزارش دهند.

فصل سوم: ارزیابی و تشخیص مشکلات کودکان و نوجوانان دارای نیازخاص

- تعریف اختلالات و مشکلات افراد دارای نیاز خاص
- بررسی سازمان ها و نظام های آموزشی، حمایتی و حقوقی مرتبط با افراد با نیازهای خاص
- جامعه و نوع نگرش نسبت به افراد دارای نیاز خاص
- ارزیابی روانشناختی و آسیب شناسی روانی افراد دارای نیاز خاص
- ارزیابی روانشناختی و آسیب شناختی خانواده افراد دارای نیاز خاص
- دعوب از کودک برای بیان قصه زندگی خود
- دیدگاه های رشدی در مورد مشکلات و معلولیت های افراد شامل، دیدگاه پیاژه، اریکسون، کهلبرگ و . . .

فعالیت های یادگیری

۸) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۹) مطالعه متون و منابع معرفی شده

۱۰) مشاهده کلاس درس(مستقیم/ فیلم) و تهیه گزارش از کمیت و کیفیت تعامل کلاسی معلم و شاگرد

فعالیت های عملکرد:

۱)دانشجویان با راهنمایی استاد مربوطه، با خانواده و محیط های آموزشی و حمایتی افراد دارای نیاز خاص مصاحبه انجام بدهند و گزارش خود را در کلاس درس ارایه کنند.

فصل چهارم: سبب شناسی و طبقه بندی انواع مشکلات و معلولیت ها

- سبب شناسی انواع اختلالات ساختاری و عملکردی دستگاه عصبی مرکزی نظیر انواع عقب ماندگی های ذهنی، زوال عقل، صرع، آلزایمر و . . .
- سبب شناسی انواع اختلالات رشدی فراگیر، بیش فعالی همراه با نقص توجه، ویژگی های شخصیتی، شناختی و هیجانی افراد با نیاز های خاص
- سبب شناسی انواع معلولیت ها و نقایص حسی–حرکتی مانند انواع نقایص و نابهنجاری های بینایی و شنوایی
- سبب شناسی انواع اختلالات گفتاری، یادگیری و رفتاری
- طبقه بندی گروه های افراد با نیازهای خاص شامل افراد دچار نقص بینایی، نقص شنوایی، عقب ماندگی ذهنی، افراد ناسازگار، تیزهوشان، مبتلایان به فلج مغزی، و افراد مبتلا به انواع اختلالات یادگیری، رفتاری و گفتاری

فعالیت های یادگیری

۳) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۴) مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت های عملکردی:

۱) دانشجویان به صورت گروه های چهار نفره در کلاس در مورد سبب شناسی مشکلات و معلولیت ها با هم گفتگو کنند و سپس از هر گروه یک نفر علت ها را برای سایر افراد کلاس گزارش کنند.

فصل پنجم: رابطه مشاور-کودک و نوجوان

- انواع او صول برقراری ارتباط با افراد خاص مثل زبان اشاره، خط بریل و . . .
- پیوند دنیای کودک و نوجوان و مشاور
- منحصر به فرد بودن رابطه
- ایمن بودن رابطه بین کودک و نوجوان و مشاور
- اصیل بودن رابطه بین کودک و نوجوان و مشاور
- رابطه مبتنی بر رازداری
- رابطه مبتنی بر حفظ حریم و هدفمندی
- رابطه مبتنی بر احترام و توجه مقام والای انسانی کودک و نوجوان
- توجه به شرایط خاص مراجع در هنگام نشستن و راحت بودن مراجع

فعالیت های یادگیری

۳) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۴) مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت های عملکردی:

۱) دانشجویان به صورت گروه های دو نفره در کلاس به تمرین فنون و راهبردهای ارتباطی در مشاوره بپردازند.

فصل ششم: مهارت های مشاوره با کودکان و نوجوانان دارای نیاز های خاص

- مشاهده وضعیت کلی فرد
- مشاهده خلق یا عاطفه
- مشاهده رفتارهای کلامی و غیر کلامی
- مشاهده عملکرد هوشی و فرایند تفکر
- مشاهده گفتار و زبان
- گوش دادن فعال
- کمک به کودک برای تعریف کردن قصه زندگی خود
- مواجهه با انتقال و مقاومت
- مواجهه با باورهای نامناسب و خود ویرانگر در رابطه مشکل خود
- تسهیل کردن فعالانه تغییر
- اختتام مشاوره

فعالیت های یادگیری

۵) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۶) مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت های عملکردی:

دانشجویان به صورت گروه های دو نفره در کلاس به تمرین فنون و راهبردهای مشاوره و روان درمانی بپردازند.

فصل هفتم: انواع مداخلات مشاوره ای و درمانی

- بازی درمانی و بازی های پرورشی
- استفاده از حیوانات مینیاتوری برای کشف دنیای درونی مراجع و تسهیل فرایند تغییر
- استفاده از وسایل و فعالیت های مناسب
- کار باشن و گل
- طراحی، نقاشی و . . .
- سفر خیالی
- کتاب ها و قصه ها
- اسباب بازی های نرم و پارچه ای و عروسک های نمایشی

٤. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. انجام فعالیت های عملکردی برای درک عمیق تر، یادگیری بهتر و بکارگیری آموخته ها در موقعیت های واقعی آموزشی و آموزش درس فیزیولوژی اعصاب و غدد نیز مستلزم مشارکت همگانی دانشجویان در این فعالیت ها می باشد.

٤.منابع آموزشی

منبع اصلی: باید تالیف شود.

منابع فرعی:

- گلدارد، کاترین و گلدارد، دیوید. (۱۳۸۹). راهنمای عملی مشاوره با کودکان. ترجمه مینو پرنیانی. تهران: انتشارات رشد
- افروز، غلامعلی. (۱۳۸۸).روانشناسی و آموزش افراد استثنایی. تهران: انتشارات دانشگاه تهران
- سیف نراقی، مریم. نادری، عزت الله. (۱۳۸۷). روانشناسی و آموزش افراد استثنایی. تهران: انتشارات ارسباران
- شریفی درآمدی، پرویز و همکاران. (۱۳۹۱). روانشناسی کودکان استثنایی. تهران: انتشارات آوای نور

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون(باز پاسخ، کوتاه پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) مباحث نظری پایان ترم به میزان ۱۵ نمره

ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۲ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۳ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف(یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «تمرین فنون مشاوره در آزمایشگاه»

۱.معرفی درس و منطق آن:

به کارگیری آموخته های نظری هر درس در هر رشته تحصیلی به صورت عملی، دانشجو را برای ورود به بازار کار آماده می سازد. درس تمرین عملی مشاوره به عنوان یکی از دروس تخصصی مشاوره تا کنون در دانشگاه های مختلف کشور ارائه می شده است. با توجه به ضرورت وجود این درس برای مشاوران متخصص، تمرین فنون مشاوره در آزمایشگاه آموخته های نظری دانشجویان را با کاربست عملی ادغام نموده و شرایط حرفه ای دانشجو را برای کار در مدارس و با دانش آموزان فراهم می سازد.

شناخت فنون، راهبردها، روش ها و مهارت های مشاوره و تمرین عملی آن ها در آزمایشگاه برای کمک به مشاور در فرایند مشاوره با افراد نیازمند و ارایه خدمات مشورتی در این زمینه به معلمان از اهداف مهم این درس به شمار می آید. در این راستا ایجاد شناخت نسبی در دانشجویان نسبت به کاربرد فنون مختلف در موقعیت های مناسب و گوناگون و همچنین دستیابی به یک درک کلی و اجمالی از فنون مربوط به هر نظام و کاربرد آن برای مراجع خاص خود مورد نظر است. تحقق این امر در گرو آن است که دانشجویان توانایی تحلیل برنامه درسی تمرین فنون مشاوره در آزمایشگاه و تطبیق آن با نیازهای خود و معلمان و دانش آموزان در حین آموزش و ارائه خدمات مشاوره ای لازم را کسب نموده و فرصت های یادگیری مؤثر برای دانش آموزان و به خصوص دانش آموزان و مراجعان را با بهره گیری از ظرفیت های محیط زندگی، طراحی نمایند.

مشخصات درس **نوع درس: عملی** **تعداد واحد: ۱** **زمان درس: ۳۲ ساعت**	**نام درس: تمرین فنون مشاوره در آزمایشگاه**			
	اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: با به کار گیری فنون، روش ها، راهبردها و مهارت های مصاحبه مشاوره ای در آزمایشگاه به صورت عملی و ارتباط آن با مباحث اساسی در حوزه آموزش و پرورش و به خصوص ارائه خدمات راهنمایی و مشاوره در مدارس، نحوه و چگونگی کار حرفه ای مشاوره را مورد شناسایی قرار دهد و تحلیل و ارتباط آن با نیازهای دانش آموزان یا مراجعان در موقعیت های آموزشی، پرورشی و اجتماعی محل خدمت خود را گزارش نماید. ساختار برنامه درسی تمرین فنون مشاوره در آزمایشگاه، شامل شناخت و به کارگیری فنون، روش ها، مهارت ها و راهبردهای مشاوره و همچنین دستیابی به یک درک کلی و اجمالی از فنون مربوط به هر نظام و نحوه کاربرد هر نظام و راهبردهای آن در موقعیت های مختلف آموزشی و درمانی در جهت کمک به مراجعان در سطوح شناختی، عاطفی، اجتماعی و رفتاری را تحلیل نماید. بر این اساس نیازهای دانش آموزان را بهتر درک نمایند و متناسب با این نیازها خدمات راهنمایی، مشورتی و مشاوره ای را در موقعیت های آموزشی و پرورشی طراحی و استفاده نماید.			
شایستگی اساسی: **Ck&pck کد ۲-۱ &۳-۳ &۳-٤ &۳**	**ملاک‌ها**	**سطح ۱**	**سطح۲**	**سطح۳**
	فنون، مهارت ها و راهبردهای شناختی	فنون، مهارت ها و راهبردهای شناختی در مشاوره را بشناسد و در مورد مفهوم و تعریف	فنون، مهارت ها و راهبردهای شناختی در مشاوره را در فرایند های روانی و تفاوت و تشابه	فنون، مهارت ها و راهبردهای شناختی در مشاوره و رابطه آنها با یکدیگر و کاربرد هر کدام

		آن، صرفا اطلاعات ارائه شده را جمع آوری و بدون ارائه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	فنون را با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	را مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارائه نموده است.
	فنون، راهبردها و مهارت های هیجانی	در مورد فنون، راهبردها و مهارت های هیجانی در مشاوره، صرفا اطلاعات و دانش موجود را جمع آوری و بدون مقایسه و تحلیل این فنون، آن را گزارش نموده است.	فنون، راهبردها و مهارت های هیجانی را با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و یافته های ناشی از این مقایسه را به صورت منسجم گزارش نموده است.	فنون، راهبردها و مهارت های هیجانی و تفاوت و تشابه آنها و کاربرد هر کدام را مورد مقایسه و تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار می دهد و یافته ها و دست آوردهای خود را در مورد کاربرد این فنون به صورت مکتوب گزارش نموده است.
	فنون، راهبردها و مهارت های رفتاری	فنون، مهارت ها و راهبردهای رفتاری در مشاوره را بشناسد و در مورد مفهوم و تعریف آن، صرفا اطلاعات ارائه شده را جمع آوری و بدون ارائه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	فنون، مهارت ها و راهبردهای رفتاری در مشاوره را در فرایند های روانی و تفاوت و تشابه فنون را با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	فنون، مهارت ها و راهبردهای رفتاری در مشاوره و رابطه آنها با یکدیگر و کاربرد هر کدام را مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارائه نموده است.

۵. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: فنون و مهارت های پایه

- توجه کردن
- گوش دادن فعال
- انعکاس دادن احساسات
- انعکاس دادن متن
- اعتبار بخشی
- جمع آوری اطلاعات

- طرح سؤالات هدفمند
- همدلی
- خود افشایی
- ارائه بازخورد
- مواجه سازی
- سکوت
- هدف گذاری
- جمع بندی و خلاصه کردن
- خاتمه دادن

فعالیت یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲)مشاهده کلاس درس و تمرین های انجام شده در آزمایشگاه

فعالیت عملکردی:

۱) اعضای کلاس به گروه های دو نفره یا چهار نفره تقسیم شوند و فنون مشاوره را به صورت عملی تمرین کنند.

۲) هر دانشجو با یک مورد در آزمایشگاه به صورت واقعی مصاحبه مشاوره ای انجام دهد وفنون فوق را تا حد امکان در عمل به کار بگیرد.

فصل دوم: فنون شناختی در مشاوره و روان درمانی

- شناسایی و ارزیابی شناخت های غیر منطقی
- یادداشت کردن
- آموزش
- مواجهه
- پرسش های سقراطی
- بازسازی شناختی
- درجه بندی تجارب
- منحرف ساختن حواس
- تصویر سازی و شبیه سازی
- درجه بندی اعتقادها و باورها
- معرفی کتاب، جزوه و . . .

فعالیت یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲)مشاهده کلاس درس و تمرین های انجام شده در آزمایشگاه

فعالیت عملکردی:

۱) اعضای کلاس به گروه های دو نفره یا چهار نفره تقسیم شوند و فنون مشاوره را به صورت عملی تمرین کنند.

۲)هر دانشجو با یک مورد در آزمایشگاه به صورت واقعی مصاحبه مشاوره ای انجام دهد وفنون فوق را تا حد امکان در عمل به کار بگیرد.

فصل سوم: فنون و راهبردهای عاطفی- هیجانی

- تصور بدترین اتفاق ممکن
- ارائه داستان های احساسی قوی، استعاره و تمثیل
- استفاده از زبان احساسی
- ترغیب و برانگیختن
- استخراج احساسات نامناسب
- استفاده از شوخی
- تشویق اراده و تصمیم جدی به تغییر

فعالیت یادگیری:

۸) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۹) مطالعه منابع معرفی شده

۱۰) مشاهده کلاس درس و تمرین های انجام شده در آزمایشگاه

فعالیت عملکردی:

۳) اعضای کلاس به گروه های دو نفره یا چهار نفره تقسیم شوند و فنون مشاوره را به صورت عملی تمرین کنند.

۴) هر دانشجو با یک مورد در آزمایشگاه به صورت واقعی مصاحبه مشاوره ای انجام دهد وفنون فوق را تا حد امکان در عمل به کار بگیرد.

فصل چهارم: فنون و راهبردهای رفتاری

- راهبرد آرامش سازی
- تمرین های مقابله یا شرم
- ایجاد موقعیت های چالش انگیر و مقابله با آن ها
- ایفای نقش
- ضبط جلسات
- معکوس کردن نقش ها
- استفاده از دو صندلی
- گوش دادن به نوارهای اثربخش
- تمرین مهارت های جرآت ورزی
- حساسیت زدایی تدریجی
- غرقه سازی

فعالیت یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲)مشاهده کلاس درس و تمرین های انجام شده در آزمایشگاه

فعالیت عملکردی:

۵) اعضای کلاس به گروه های دو نفره یا چهار نفره تقسیم شوند و فنون مشاوره را به صورت عملی تمرین کنند.

۶) هر دانشجو با یک مورد در آزمایشگاه به صورت واقعی مصاحبه مشاوره ای انجام دهد وفنون فوق را تا حد امکان در عمل به کار بگیرد.

٦. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی و آزمایشگاه نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. انجام فعالیت های عملکردی برای درک عمیق تر، یادگیری بهتر و بکارگیری آموخته ها در موقعیت های واقعی آموزشی و پرورشی و به خصوص آزمایشگاه روانشناسی و مشاوره نیز مستلزم مشارکت همگانی دانشجویان در این فعالیت ها و آوردن کیس واقعی و انجام مصاحبه مشاوره ای می باشد.

٤.منابع آموزشی. آزمون کتبی ندارد

منابع اصلی: در رابطه با روش اداره کلاس و چگونگی به کار گیری مداخلات درمانی باید منبع تالیف شود.

منابع فرعی برای مطالعه در کنار تمرین عملی

- گلدارد، دیوید. (۱۳۹۲).مفاهیم بنیادی و مباحث تخصصی در مشاوره؛ آموزش و کاربرد مهارت‌های خُرد در مشاورهٔ فرد. ترجمه سیمین حسینیان. تهران: انتشارات کمال تربیت
- شفیع آبادی، عبدالله. (۱۳۹۰). فنون و روش های مشاوره. تهران: انتشارات چهر
- کنت، کریستین. (۱۳۹۱). فنون پیشرفته مشاوره و روان درمانی. ترجمه مسعود بابازاده. تهران: نشر ساوالان
- کری، جرالد. (۱۳۹۱). مبانی مشاوره و روان درمانی. ترجمه سید عبدالله احمدی قلعه. تهران: انتشارات فانوس خیال

٥. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: انجام مصاحبه مشاوره ای با یک مورد واقعی. به میزان ۱۰ نمره

ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری و تمرین فنون پیش بینی شده کلاسی ۱۰ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم و تکالیف عملکردی انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف(یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سایر نکات: لازم به ذکر است که فنون و راهبردهای ارایه شده در این سرفصل جهت یادآوری است و این فنون باید به صورت کاملا عملی در کلاس تمرین، و در فرایند مشاوره با کیس های واقعی به کار گرفته شوند.

سرفصل درس «مشاوره شغلی و حرفه ای»

۱.معرفی درس و منطق آن:

به کارگیری آموخته های نظری و عملی در رابطه با مشاوره شغلی و حرفه ای، دانشجویان را برای ورود به مدرسه و بازار کار آماده می سازد. درس مشاوره شغلی و حرفه ای به عنوان یکی از دروس تخصصی مشاوره تا کنون در دانشگاه های مختلف کشور ارائه می شده است. با توجه به صنعتی شدن جهان و کشور و گسترش مشاغل متعدد ضرورت وجود این درس برای مشاوران متخصص جهت راهنمایی دانش آموزان در مشاغل دلخواه و متناسب با ویژگی های شخصیتی، علایق و توان مندی های آن ها، شرایط حرفه ای دانشجو را برای کار در مدارس و با دانش آموزان فراهم می سازد.

شناخت مفاهیم نظری مشاوره شغلی و حرفه ای برای کمک به مشاور در فرایند مشاوره با افراد نیازمند و ارایه خدمات راهنمایی، مشاوره و مشورتی در رابطه با انتخاب شغل مناسب به دانش آموزان، خانواده ها و معلمان از اهداف مهم این درس به شمار می آید. در این راستا ایجاد شناخت نسبی در دانشجویان نسبت به مفاهیم پایه مشاوره شغلی و حرفه ای، انجام مصاحبه مشاوره ای مؤثر، درک اهداف و ضرورت انجام مشاوره شغلی و حرفه ای در مدرسه، روش های انجام مشاوره، فنون و روش های آن و همچنین دستیابی به یک درک کلی و اجمالی از نظام ها و راهبردهای مختلف مشاوره ای مورد نظر است. تحقق این امر در گرو آن است که دانشجویان توانایی تحلیل برنامه درسی مشاوره شغلی و حرفه ای و تطبیق آن با نیازهای خود، معلمان، خانواده ها و دانش آموزان در حین آموزش و ارائه خدمات مشاوره ای لازم را کسب نموده و فرصت های یادگیری مؤثر و پیشگیری و درمان مشکلات احتمالی دانش آموزان و به خصوص دانش آموزان را با بهره گیری از ظرفیت های محیط زندگی، طراحی نمایند.

مشخصات درس **نوع درس: نظری-عملی** **تعداد واحد: ۲** **زمان درس: ٤٨ ساعت**	**نام درس:** **به فارسی: مشاوره شغلی و حرفه ای** **به انگلیسی: Career and Vocational Counseling**			
	اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: با مطالعه ناتوانی های یادگیری، از جمله تیز هوشی، فلج مغزی، مهارت در ورزش، مشکلات رفتاری یا هیجانی، توانایی موسیقیایی، عقب ماندگی ذهنی، ناشنوایی، استعداد هنری، نابینایی، ناتوانی در خواندن، نوشتن و حساب کردن و غیرو، و ارتباط آن با مباحث اساسی در حوزه آموزش و پرورش و به خصوص ارائه خدمات راهنمایی و مشاوره در مدارس، علایم ناتوانی های یادگیری از لحاظ پدیدایی شکلی و کنشی را مورد شناسایی قرار دهد و تحلیل و ارتباط آن با نیازهای دانش آموزان یا مراجعان در موقعیت های آموزشی، پرورشی و اجتماعی محل خدمت خود را گزارش نماید. ساختار برنامه درسی ناتوانی های یادگیری، شامل شناخت مفاهیم پایه ناتوانی های یادگیری، تشخیص نشانه ها و علایم ناتوانی، درک علل، ارزیابی آن ها و همچنین دستیابی به یک درک کلی و اجمالی از نظام ها و راهبردهای مختلف آموزشی و درمانی در جهت کمک به مراجعان در سطوح شناختی، عاطفی، اجتماعی و رفتاری را تحلیل نماید. نیازهای دانش آموزان را بهتر درک نمایند و متناسب با این نیازها خدمات راهنمایی، مشورتی و مشاوره ای را در موقعیت های آموزشی و پرورشی طراحی و استفاده نماید.		
شایستگی اساسی: **Ck&pck کد ۲-۱&** **۳-٤ &۳-۳**				
	ملاک‌ها	**سطح ۱**	**سطح۲**	**سطح۳**

	تعریف، تاریخچه و ضرورت مشاوره شغلی و حرفه ای	در مورد تعریف، تاریخچه و ضرورت مشاوره شغلی و حرفه ای، صرفا اطلاعات ارائه شده را جمع آوری و بدون ارائه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	تعریف، تاریخچه و ضرورت مشاوره شغلی و حرفه ای را در فرایند های روانی و تفاوت و تشابه مفاهیم را مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	تعریف، تاریخچه و ضرورت مشاوره شغلی و حرفه ای و تفاوت و تشابه مفاهیم و رابطه آنها با یکدیگر را مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارائه نموده است.
	اهداف و اصول مشاوره شغلی و حرفه ای	در مورد اهداف و اصول مشاوره شغلی و حرفه ای، صرفا اطلاعات و دانش موجود را جمع آوری و بدون مقایسه و تحلیل این دستگاه ها، آن را گزارش نموده است.	در مورد اهداف و اصول مشاوره شغلی و حرفه ای، مفاهیم موجود را با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و یافته های ناشی از این مقایسه را به صورت منسجم گزارش نموده است.	در مورد اهداف و اصول مشاوره شغلی و حرفه ای، تفاوت و تشابه آنها را مورد مقایسه و تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار می دهد و یافته ها و دست آوردهای خود را به صورت مکتوب گزارش نموده است.
	آشنایی با رویکردهای مشاوره شغلی و حرفه ای	در موضوع رویکردهای مشاوره شغلی و حرفه ای صرفا دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود را گزارش نموده است.	موضوع رویکردهای مشاوره شغلی و حرفه ای را از جهت شباهت ها و تفاوت ها با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	رویکردهای مشاوره شغلی و حرفه ای را از لحاظ ویژگی ها، تفاوت ها و شباهت ها با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده است و دلایل و استدلال خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه داده است.
	مهارت ها و روش های راهنمایی و مشاوره شغلی و حرفه ای	در موضوع مهارت ها و روش های راهنمایی و مشاوره شغلی و حرفه ای صرفا دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود را گزارش نموده است.	مهارت ها و روش های راهنمایی و مشاوره شغلی و حرفه ای را از جهت شباهت ها و تفاوت ها با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	مهارت ها و روش های راهنمایی و مشاوره شغلی و حرفه ای را از لحاظ ویژگی ها، تفاوت ها و شباهت ها با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده است و دلایل و استدلال خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه داده است.

۷. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: مقدمه ای بر مشاوره شغلی

- تعریف مشاوره شغلی
- اهمیت و ضرورت مشاوره شغلی
- تاریخچه مشاوره شغلی
- اهداف کلی مشاوره شغلی
- آشنایی با رویکردهای مشاوره شغلی و حرفه ای

فعالیت یادگیری:

۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده
۲) مطالعه منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی: با نظر استاد

۱) دانشجویان به صورت گروهی در قالب جدول، تفاوت ها و تشابه رویکردهای مشاوره شغلی و حرفه ای را تنظیم کنند و نتیجه نهایی را با راهنمایی استاد مربوطه به صورت پوستر در نمایشگاه، آزمایشگاه یا تابلو اعلانات برای استفاده بیشتر و تشویق دانشجویان نصب کنند.

فصل دوم: اطلاعات شغلی و نقش آن در اشتغال

- خودشناسی یا شناخت فرد(شناخت جسمانی، شخصیتی، علایق، استعداد، هوش و ...)
- شغل شناسی(شناخت ویژگی های گوناگون شغل یا فرصت های شغلی و . . .)
- تصمیم گیری مناسب
- نیاز سنجی
- تجزیه و تحلیل روانشناختی مشاغل

فعالیت یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده
۲)مطالعه منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی:

۱) هر دانشجو و یا هر چند نفر با راهنمایی استاد مربوطه با یک فرد جویای کار مصاحبه شغلی(شناخت فرد و شناخت شغل) انجام بدهند و نتیجه را به صورت صوتی و تصویری در کلاس گزارش کنند.
۲) هر دانشجو ویژگی های ۳ شغل را مورد بررسی قرار دهد و نتیجه را در کلاس درس گزارش نماید.

فصل سوم: طرح ریزی شغلی

- انگیزش شغلی
- رضایت شغلی

- سازگاری شغلی
- موفقیت شغلی
- آموزش و تربیت مشاوران شغلی و حرفه ای و بررسی صلاحیت اخلاقی و حرفه ای آن ها
- طرح ریزی شغلی در دنیای جدید(جهانی شدن و اشتغال)
- مشاوره شغلی و حرفه ای در سازمان های مختلف

فعالیت های یادگیری

۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده
۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت های عملکردی:

فصل چهارم: فرایند مشاوره شغلی و حرفه ای

- روش های راهنمایی شغلی و حرفه ای در مدرسه
- مصاحبه شغلی و حرفه ای در مدرسه(مهارت های آغاز مشاوره، اوج مشاوره و پایان دادن به مشاوره)

فعالیت های یادگیری

۵) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده
۶) مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت های عملکردی:

۱) حداقل یک مورد مصاحبه مشاوره ای با موضوع شغلی، با فردی که جویای کار و شغل می باشد در کلاس انجام شود(و یا فیلم ضبط شده پخش شود) و بقیه دانشجویان به مشاهده بپردازند.

۸. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. انجام فعالیت های عملکردی برای درک عمیق تر، یادگیری بهتر و بکارگیری آموخته ها در موقعیت های واقعی آموزشی و پرورشی این درس نیز مستلزم مشارکت همگانی دانشجویان در این فعالیت ها می باشد.

٤.منابع آموزشی

منابع اصلی:

- اردبیلی، یوسف. (۱۳۸۷). راهنمایی و مشاوره حرفه ای و روش های کسب و کاربرد اطلاعات شغلی. تهران: نشر ویرایش
- شفیع آبادی، عبدالله. (۱۳۸۹). راهنمایی و مشاوره شغلی و حرفه ای و نظریه های انتخاب شغل. تهران: انتشارات رشد
- زونکر، ورنون جی. (۱۳۸۸). رویکردهای مشاوره شغلی. ترجمه علی محمد نظری و همکاران. تهران: انتشارات سمت

منابع فرعی:

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون(باز پاسخ، کوتاه پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) مباحث نظری پایان ترم به میزان ۱۶ نمره

ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۲ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۲ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف(یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «مشاوره خانواده»

۱.معرفی درس و منطق آن:

خانواده جوهره ای زنده و در حال تغییر است که با استفاده از اعضای خویش و در جریان ارتباطی دایمی، تعاملی، و طرح دار با یکدیگر یک کل را سامان دهی می کند و در طول زمان و مکان گسترش می یابد. مشاوره خانواده یکی از انواع مشاوره است که در آن برای حل مشکلات خانواده با دامنه وسیعی از روش ها، شیوه ها و فنون مختلف، کلیه اعضای آن را درگیر می سازد. این درس در دانشگاه های مختلف در گذشته نیز مورد نیاز و استفاده بوده است و ضرورت آن برای دانشجویان رشته مشاوره در حل مشکلات خانواده با هدف کمک به رشد همه جانبه کودکان و نوجوانان، در دانشگاه فرهنگیان به شدت احساس می شود. شناخت مفاهیم نظری، ویژگی ها، اصول، فنون و راهبردهای مشاوره خانواده و بررسی علل، ارزیابی و آسیب شناسی مشکلات خانواده برای کمک به مشاور در فرایند مشاوره با خانواده های نیازمند دانش آموزان و ارایه خدمات مشورتی در این زمینه به دانش اموزان، خانواده ها و معلمان از اهداف مهم این درس به شمار می آید. در این راستا ایجاد شناخت نسبی در دانشجویان نسبت به مفاهیم پایه مشاوره خانواده، شناسایی آسیب ها و علایم ناتوانی خانواده، و روش های درمان آن ها و همچنین دستیابی به یک درک کلی و اجمالی از نظام ها و رویکردهای مختلف مشاوره خانواده مورد نظر است. تحقق این امر در گرو آن است که دانشجویان توانایی تحلیل برنامه درسی مشاوره خانواده و تطبیق آن با نیازهای خود و معلمان و دانش آموزان در حین آموزش و ارائه خدمات مشاوره ای لازم را کسب نموده و فرصت های یادگیری مؤثر و پیشگیری و درمان مشکلات خانواده و دانش آموزان را با بهره گیری از ظرفیت های محیط زندگی، طراحی نمایند.

<table>
<tr><td rowspan="3">مشخصات درس

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

زمان درس:۳۲ ساعت</td><td colspan="4">نام درس:

به فارسی: مشاوره خانواده

به انگلیسی: Family Counseling</td></tr>
<tr><td colspan="4">اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:

با مطالعه اصول، فنون و روش های مشاوره خانواده و ارتباط آن با مباحث اساسی در حوزه آموزش و پرورش و به خصوص ارائه خدمات راهنمایی و مشاوره در مدارس، مشکلات خانوادگی دانش آموزان و رفع مشکلات آنان در جمع اعضای خانواده از لحاظ پدیدایی شکلی و کنشی را مورد شناسایی قرار دهد و تحلیل و ارتباط آن با نیازهای دانش آموزان یا مراجعان در موقعیت های آموزشی، پرورشی و اجتماعی محل خدمت خود را گزارش نماید.
ساختار برنامه درسی مشاوره خانواده، شامل شناخت مفاهیم پایه مشاوره خانواده، تشخیص نشانه ها و علایم آسیب های خانواده، درک علل مشکلات خانواده، ارزیابی آن ها و همچنین دستیابی به یک درک کلی و اجمالی از نظام ها و راهبردهای مختلف آموزشی، مشاوره ای و درمانی در جهت کمک به مراجعان در سطوح شناختی، عاطفی، اجتماعی و رفتاری را تحلیل نماید. همچنین نیازهای دانش آموزان را بهتر درک نمایند و متناسب با این نیازها خدمات راهنمایی، مشورتی و مشاوره ای را در موقعیت های آموزشی و پرورشی طراحی و استفاده نماید.</td></tr>
<tr><td>شایستگی اساسی:

Ck&pck کد ۲-۱&
۳-۳ &۳-٤</td><td>ملاک‌ها</td><td>سطح ۱</td><td>سطح۲</td><td>سطح۳</td></tr>
</table>

	مفهوم، تعریف و تاریخچه مشاوره خانواده	در مورد، مفهوم، تعریف و تاریخچه مشاوره خانواده صرفا اطلاعات ارائه شده را جمع آوری و بدون ارائه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	مفهوم، تعریف و تاریخچه مشاوره خانواده را در فرایند های روانی اعضای خانواده و تفاوت و تشابه مفاهیم را مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	مفهوم، تعریف و تاریخچه مشاوره خانواده و تفاوت و تشابه مفاهیم و رابطه آنها با یکدیگر را مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارائه نموده است.
	چهارچوب ارتباط خانوادگی	در مورد چهارچوب ارتباط خانوادگی صرفا اطلاعات و دانش موجود را جمع آوری و بدون مقایسه و تحلیل این دستگاه ها، آن را گزارش نموده است.	در مورد چهارچوب ارتباط خانوادگی دیدگاه های متفاوت را با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و یافته های ناشی از این مقایسه را به صورت منسجم گزارش نموده است.	چهارچوب ارتباط خانوادگی و تفاوت و تشابه آنها را مورد مقایسه قرار داده و مورد تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار می دهد و یافته ها و دست آوردهای خود را به صورت مکتوب گزارش نموده است.
	تحول خانواده	در موضوع، تحول خانواده صرفا دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود را گزارش نموده است.	موضوع تحول خانواده را از جهت شباهت ها و تفاوت ها با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	تحول خانواده را از لحاظ ویژگی ها، تفاوت ها و شباهت ها با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده است و دلایل و استدلال خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه داده است.
	نظام ها و رویکردهای مشاوره خانواده	در موضوع نظام ها و رویکردهای مشاوره خانواده صرفا دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود را گزارش نموده است.	طبقه بندی انواع نظام ها و رویکردهای مشاوره خانواده را از جهت شباهت ها و تفاوت ها با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	طبقه بندی انواع نظام ها و رویکردهای مشاوره خانواده را از لحاظ ویژگی ها، تفاوت ها و شباهت ها با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده است و دلایل و استدلال خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه داده است.

	فرایند مشاوره و روان درمانی خانواده	در موضوع فرایند مشاوره و روان درمانی خانواده، صرفا دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود را گزارش نموده است.	موضوع فرایند مشاوره و روان درمانی خانواده را از جهت شباهت ها و تفاوت ها با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	فرایند مشاوره و روان درمانی خانواده را از لحاظ ویژگی ها، تفاوت ها و شباهت ها با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده است و دلایل و استدلال خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه داده است.

۹. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: تعریف، تاریخچه و مفهوم مشاوره خانواده

- تعریف مشاوره و روان درمانی خانواده
- تاریخچه مشاوره و روان درمانی خانواده
- مفهوم مشاوره و روان درمانی خانواده

فعالیت یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲)مطالعه منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی: با نظر استاد

فصل دوم: چهارچوب ارتباط خانوادگی و خانواده به عنوان یک نظام روانی-اجتماعی

- ساختار خانواده
- راهبردهای خانواده
- فرض های خانوادگی
- دیدگاه خانواده درمانی
- قواعد خانواده
- تعادل خانواده
- تعادل ساختی و ساخت زدایی
- پسخوراند، اطلاعات و مهار
- خزده نظام ها و مرز بندی ها
- نظام های باز و بسته

فعالیت یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲)مطالعه منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی: با نظر استاد مربوطه

فصل سوم: تحول خانواده: تداوم و تغییر

- چهارچوب مبتنی بر چرخه زندگی خانواده
- الگوی مرحله ای چرخه های زندگی خانواده
- خانوادهای در حال تغیر، روابط در حال تغییر
- تحول خانواده و مسایل مربوط به جنسیت
- ملاحظات چند فرهنگی

فعالیت های یادگیری

۳) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۴) مطالعه متون و منابع معرفی شده

۵) مشاهده کلاس درس(مستقیم/ فیلم) و تهیه گزارش از کمیت و کیفیت تعامل کلاسی معلم و شاگرد

فعالیت های عملکردی: با نظر استاد مربوطه

فصل چهارم: نظام ها و رویکردهای مشاوره خانواده

- رویکردهای روان پویشی
- رویکردهای تجربه نگر/انسان گرا
- درمان نظام های خانوادگی باون
- رویکردهای مشاوره و روان درمانی ساخت نگر
- رویکردهای مشاوره و روان درمانی پیام رسانی/راهبردنگر
- رویکردهای مشاوره و روان درمانی سیستمی میلان
- رویکردهای مشاوره و روان درمانی رفتاری/شناختی
- مشاوره و روان درمانی خانواده مبتنی بر معنویت و مذهب

فعالیت های یادگیری

۷) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۸) مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت های عملکردی:

۱)دانشجویان با راهنمایی استاد مربوطه در قالب جدول، رویکردهای مشاوره ور وان درمانی خانواده را با یکدیگر مورد مقایسه قرار دهند.

۲) دانشجویان به صورت گروه های دو نفره در کلاس به تمرین فنون و راهبردهای آموزشی و مشاوره ای برای کار با خانواده ها بپردازند.

فصل پنجم: فرایند مشاوره و روان درمانی خانواده

مرحله اول: برنامه ریزی

- برنامه ریزی در مورد اینکه چه کسی باید در جلسات شرکت کند.
- برنامه ریزی پرسش نو سؤالات و تعیین برنامه و دستور کار

مرحله دوم: ارزیابی

- تنظیم و بستن قرارداد برای ارزیابی
- انجام اولین ارزیابی: جست و جو در مورد مشکل
- انجام دومین ارزیابی: تنظیم شجره نامه یا ژنوگرام
- پرسشنامه ها و مقیاس های درجه بندی
- ایجاد توافق کاری
- جمع بندی و بازخورد
- تعریف ارزیابی خانوادگی

مرحله سوم: درمان یا مشاوره

- تعیین اهداف و بستن قرارداد
- شرکت در مشاوره
- از بین بردن مقاومت و غلبه بر آن

مرحله چهارم: تنظیم مجدد قرارداد و خاتمه درمان

- خاتمه تدریجی جلسات
- بحث در مورد فرایند تغییر و پایداری
- پیشگیری از بازگشت مشکل
- خاتمه درمان یا مشاوره

فعالیت های یادگیری

۷) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۸) مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت های عملکردی:

۱) دانشجویان با راهنمایی استاد مربوطه با یک خانواده مصاحبه مشاوره ای داشته باشند و صرفا وضعیت خانواده را توصیف نمایند و به شناسایی مشکل بپردازند.

۲) فیلم انجام مشاوره خانواده در کلاس پخش شود و دانشجویان به مشاهده و نقد آن بپردازند.

۳) در صورت امکان یک مشاوره خانواده به صورت زنده در کلاس برگزار شود و دانشجویان به مشاهده، و سپس به تحلیل و نقد آن بپردازند.

۱۰.راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. انجام فعالیت های عملکردی برای درک عمیق تر، یادگیری بهتر و بکارگیری آموخته ها در موقعیت های واقعی آموزشی و پرورشی این درس نیز مستلزم مشارکت همگانی دانشجویان در این فعالیت ها می باشد.

٤.منابع آموزشی

منابع اصلی:

- گلدنبرگ، ایرنه و گلدنبرگ، هربرت. (۱۳۹۲). خانواده درمانی. ترجمه حمیدرضا حسین شاهی برواتی و سیامک نقشبندی. تهران: انتشارات روان
- زهراکار، کیانوش و جعفری، فروغ (۱۳۹۴). مشاوره خانواده(مفاهیم، تاریخچه، فرایند و نظریه ها). تهران: انتشارات ارسباران

منابع فرعی:

- محمد، خدایاری فرد و عابدینی، یاسمین. (۱۳۸۹). نظریه ها و اصول خانواده درمانی. تهران: انتشارات دانشگاه تهران
- موسوی، اشرف السادات. (۱۳۸۲). خانواده درمانی کاربردی با رویکرد سیستمی. تهران. انتشارات دانشگاه الزهرا، پژوشکده زنان
- مینوچین، سالوادور و فیشمن، اچ. چارلز. (۱۳۸۱). فنون خانواده درمانی. ترجمه فرشاد بهاری و فرح سیا. تهران. انتشارات رشد
- ویلیامز، لی و همکاران.(۱۳۹۲) مهارت های اساسی سنجش برای زوج درمانگران و مشاوران خانواده. ترجمه کیانوش زهراکار و فرشاد لواف پور نوری. تهران: نشر روان
- مینوچین، سالوادور. (۱۳۷۳). خانواده و خانواده درمانی. ترجمه باقر ثنایی. تهران. انتشارات امیرکبیر
- داتیلیو، فرانک ام. (۱۳۹۲) رفتار درمانی شناختی زوج ها و خانواده. ترجمه فرهاد اصغری و همکاران. تهران: انتشارات آوای نور

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون(باز پاسخ، کوتاه پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) مباحث نظری پایان ترم به میزان ۱۴ نمره

ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۲ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۴ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف(یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «فنون، راهبردها و مهارت های مشاوره»

۱.معرفی درس و منطق آن:

هدف نهایی از برگزاری جلسات مشاوره و روان درمانی، «ایجاد تغییر در مراجعان» است. فنون، راهبردها و مهارت های مشاوره ابزاری هستند که مشاوران متخصص می توانند با استفاده از آن ها، در افکار، احساسات، نگرش ها و رفتارهای مراجعان تغییر ایجاد کنند. این درس در سایر دانشگاه های دیگر تحت عنوان «فنون و روش های مشاوره» وجود دارد ولی در دانشگاه فرهنگیان برای اولین بار جهت تقویت مهارت های مشاوره در دانشجویان رشته مشاوره قرار داده می شود.

شناخت مفاهیم فنون، راهبردها و مهارت های مشاوره فردی، گروهی، خانواده و زوج ها، ویژگی های فنون، موارد کاربرد و شیوه های اجرا، برای کمک به مشاور در فرایند مشاوره با مراجعان و ارایه خدمات مشورتی به معلمان، والدین و سایر افراد مرتبط با دانش آموزان، از اهداف مهم این درس به شمار می آید. در این راستا ایجاد شناخت نسبی در دانشجویان نسبت به مفاهیم پایه درس فنون، راهبردها و مهارت های مشاوره، تشخیص موارد کاربرد، و روش های اجرای درست آن ها و همچنین دستیابی به یک درک کلی و اجمالی از نظام های مختلف مشاوره ای مربوط به فنون مورد نظر، در متن توجه این درس قرار دارد. تحقق این امر در گرو آن است که دانشجویان توانایی تحلیل برنامه درسی فنون، راهبردها و مهارت های مشاوره و تطبیق آن با نیازهای خود، دانش آموزان، معلمان و خانواده ها در حین آموزش و ارائه خدمات مشاوره ای لازم را کسب نموده و فرصت های یادگیری مؤثر و پیشگیری و درمان مشکلات دانش آموزان را با بهره گیری از ظرفیت های محیط زندگی، طراحی نمایند.

مشخصات درس نوع درس: نظری–عملی تعداد واحد: ۱+۱ زمان درس: ۱۶+۳۲ساعت	**نام درس:** **به فارسی: فنون، راهبردها و مهارت های مشاوره** **به انگلیسی: Counseling Techniques, Strategies and Skills**			
	اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: با مطالعه مفاهیم پایه فنون، راهبردها و مهارت های مشاوره، از جمله فنون مشاوره فردی، گروهی، خانواده و زوج ها و ارتباط آن با مباحث اساسی در حوزه آموزش و پرورش و به خصوص ارائه خدمات راهنمایی و مشاوره در مدارس، علایم مشکلات دانش آموزان را از لحاظ پدیدایی شکلی و کنشی مورد شناسایی قرار دهد و تحلیل و ارتباط آن با نیازهای دانش آموزان یا مراجعان در موقعیت های آموزشی، پرورشی و اجتماعی محل خدمت خود را گزارش نماید. ساختار برنامه درسی فنون، راهبردها و مهارت های مشاوره، شامل شناخت مفاهیم پایه، تشخیص موارد کاربرد، و اجرای درست آن ها و همچنین دستیابی به یک درک کلی و اجمالی از نظام ها و راهبردهای مختلف آموزشی و مشاوره ای در جهت کمک به مراجعان در سطوح شناختی، عاطفی، اجتماعی و رفتاری و تحصیلی را تحلیل نماید. نیازها و مشکلات دانش آموزان را بهتر درک نمایند و متناسب با این نیازها و مشکلات، فنون، راهبردها و مهارت های مشاوره ای مناسب تر را در موقعیت های آموزشی و پرورشی طراحی و استفاده نماید.			
	شایستگی اساسی: **Ck&pck کد ۲-۱&** **۳-۳& ۳-٤&**			
	ملاک‌ها	**سطح ۱**	**سطح۲**	**سطح۳**

	مفهوم و تعریف فنون، راهبردها و مهارت های مشاوره	در مورد مفهوم و تعریف فنون، راهبردها و مهارت های مشاوره، صرفا اطلاعات ارائه شده را جمع آوری و بدون ارائه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	مفهوم و تعریف فنون، راهبردها و مهارت های مشاوره، را در فرایند های روانی و تفاوت و تشابه مفاهیم را مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	مفهوم و تعریف فنون، راهبردها و مهارت های مشاوره، و تفاوت و تشابه مفاهیم و رابطه آنها با یکدیگر را مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارائه نموده است.
	اهمیت و ضرورت و کاربرد فنون، راهبردها و مهارت های مشاوره	در مورد اهمیت و ضرورت و کاربرد فنون، راهبردها و مهارت های مشاوره، صرفا اطلاعات و دانش موجود را جمع آوری و بدون مقایسه و تحلیل این دستگاه ها، آن را گزارش نموده است.	در مورد اهمیت و ضرورت و کاربرد فنون، راهبردها و مهارت های مشاوره، نظام ها و نظریه های گوناگون را با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و یافته های ناشی از این مقایسه را به صورت منسجم گزارش نموده است.	اهمیت و ضرورت و کاربرد فنون، راهبردها و مهارت های مشاوره، و تفاوت و تشابه آنها را مورد مقایسه قرار داده و مورد تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار می دهد و یافته ها و دست آوردهای خود را به صورت مکتوب گزارش نموده است.
	فنون، راهبردها و مهارت های مشاوره فردی	در موضوع فنون، راهبردها و مهارت های مشاوره فردی صرفا دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود را گزارش نموده است.	موضوع فنون، راهبردها و مهارت های مشاوره فردی را از جهت شباهت ها و تفاوت ها با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	فنون، راهبردها و مهارت های مشاوره فردی را از لحاظ ویژگی ها، تفاوت ها و شباهت ها با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده است و دلایل و استدلال خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه داده است.
	فنون، راهبردها و مهارت های مشاوره گروهی	در موضوع فنون، راهبردها و مهارت های مشاوره گروهی صرفا دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود	فنون، راهبردها و مهارت های مشاوره گروهی را از جهت شباهت ها و تفاوت ها با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	فنون، راهبردها و مهارت های مشاوره گروهی را از لحاظ ویژگی ها، تفاوت ها و شباهت ها با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده است و دلایل و استدلال خود را به صورت یک

		را گزارش نموده است.		گزارش منسجم ارائه داده است.
	فنون، راهبردها و مهارت های مشاوره خانواده و زوج ها	در موضوع فنون، راهبردها و مهارت های مشاوره خانواده و زوج ها صرفا دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود را گزارش نموده است.	فنون، راهبردها و مهارت های مشاوره خانواده و زوج ها را از جهت شباهت ها و تفاوت ها با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	فنون، راهبردها و مهارت های مشاوره خانواده و زوج ها را از لحاظ ویژگی ها، تفاوت ها و شباهت ها با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده است و دلایل و استدلال خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه داده است.

۱۱.فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: مفهوم و تعریف فنون، راهبردها و مهارت های مشاوره

- تعریف فنون، راهبردها و مهارت های مشاوره
- مفهوم فنون، راهبردها و مهارت های مشاوره

فعالیت یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲)مطالعه منابع معرفی شده

۳)مشاهده کلاس درس(مستقیم/ فیلم) و تهیه گزارش از کمیت و کیفیت تعامل کلاسی معلم و شاگرد

فعالیت عملکردی: با نظر استاد

فصل دوم: اهمیت و ضرورت کاربرد فنون، راهبردها و مهارت ها در مشاوره

- اهمیت و ضرورت کاربرد فنون شناختی
- اهمیت و ضرورت کاربرد فنون عاطفی
- اهمیت و ضرورت کاربرد فنون رفتاری
- اهمیت و ضرورت کاربرد فنون التقاطی

فعالیت یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲)مطالعه منابع معرفی شده

۳)مشاهده کلاس درس(مستقیم/ فیلم) و تهیه گزارش از کمیت و کیفیت تعامل کلاسی معلم و شاگرد

فعالیت عملکردی: با نظر استاد مربوطه

فصل سوم: فنون، راهبردها و مهارت های پایه در مشاوره

- توجه کردن
- گوش دادن فعال
- پرسش سؤالات باز
- انعکاس احساسات
- انعکاس محتوا
- اعتبار بخشی
- درک همدلانه
- سازمان دهی و رهبری
- خلاصه کردن
- دادن تکلیف
- اختتام جلسه مشاوره

فعالیت های یادگیری

۶) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۷) مطالعه متون و منابع معرفی شده

۸) مشاهده کلاس درس(مستقیم/ فیلم) و تهیه گزارش از کمیت و کیفیت تعامل کلاسی معلم و شاگرد

فعالیت های عملکرد:

۱)دانشجویان در گروه های دو نفره یا بیشتر با راهنمایی استاد مربوطه فنون پایه را در کلاس تمرین نمایند.

فصل چهارم: فنون، راهبردها و مهارت های شناختی در مشاوره

- شناسایی و ارزیابی شناخت های غیر منطقی
- یادداشت کردن
- آموزش
- پرسش های سقراطی
- بازسازی شناختی
- درجه بندی تجارب
- منحرف ساختن حواس
- تصویر سازی و شبیه سازی
- درجه بندی اعتقادها و باورها

- معرفی کتاب، جزوه و . . .

فعالیت های یادگیری

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲)مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت های عملکردی:

۱) دانشجویان در کلاس به گروه های دو نفره یا بیشتر تقسیم شوند و به تمرین فنون، راهبردها و مهارت های مشاوره بپردازند.

فصل پنجم: فنون، راهبردها و مهارت های عاطفی در مشاوره

- تصور بدترین اتفاق ممکن
- ارائه داستان های احساسی قوی، استعاره و تمثیل
- استفاده از زبان احساسی
- ترغیب و برانگیختن
- استخراج احساسات نامناسب
- استفاده از شوخی
- تشویق اراده و تصمیم جدی به تغییر و . . .

فعالیت های یادگیری

۹) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۱۰) مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت های عملکردی:

۲) دانشجویان در کلاس به گروه های دو نفره یا بیشتر تقسیم شوند و به تمرین فنون، راهبردها و مهارت های مشاوره بپردازند.

فصل ششم: فنون، راهبردها و مهارت های رفتاری در مشاوره

فنون، راهبردها و مهارت های رفتاری شامل:

- راهبرد آرامش سازی
- تمرین های مقابله با شرم
- ایجاد موقعیت های چالش انگیر و مقابله با آن ها
- ایفای نقش
- ضبط جلسات
- معکوس کردن نقش ها
- استفاده از دو صندلی
- گوش دادن به نوارهای اثربخش
- مهارت های تحلیل رفتاری

- تمرین مهارت های جرآت ورزی
- حساسیت زدایی تدریجی
- غرقه سازی و . . .

فعالیت های یادگیری

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت های عملکردی:

۱)دانشجویان به صورت گروه های دو نفره در کلاس به تمرین فنون و راهبردهای آموزشی و مشاوره ای برای کار با مراجعان بپردازند.

فصل هفتم: فنون، راهبردها و مهارت های مشاوره زوج ها و خانواده

- گوش دادن
- ابراز احساسات و بیان نیازها
- تقویت تقابلی/ دو سویه
- ارتباط سالم
- تهیه و ترسیم شجره نامه خانواده
- بررسی و شناسایی الگوها و قواعد خانواده
- آموزش مهارت های اداره خانواده
- روزهای محبت
- شناسایی و تغییر تحریفات شناختی
- مذاکره و گفتگوی دوطرفه
- مهارت های حل مساله
- ارزیابی و تغییر راهبردهای آزار دهنده
- مهارت های مقابله با خشم
- مقابله با خشم همسر و عضو/ اعضای خانواده
- شناسایی طرحواره های خود در باره همسر و سایر اعضای خانواده
- جدا کردن همسر از والدین خود
- مقابله با دفاع های خود
- شناسایی نظام زوجی/خانوادگی خود
- مداخله در نظام خود
- انتظارات و قواعد
- پذیرش و تعهد نسبت به نقش خود در خانواده

فعالیت های یادگیری

۱۹) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲۰) مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت های عملکردی:

۱)دانشجویان با راهنمایی استاد مربوطه در قالب جدول، شکل یا نمودار، مهارت ها و راهبردهای مداخلات آموزشی، مشاوره ای و درمانی مربوط به هر نظریه را با هم مورد مقایسه قرار دهند.

۲) دانشجویان به صورت گروه های دو نفره در کلاس به تمرین فنون و راهبردهای آموزشی و مشاوره ای برای کار با مراجعان بپردازند.

۱۲.راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. انجام فعالیت های عملکردی برای درک عمیق تر، یادگیری بهتر و بکارگیری آموخته ها در موقعیت های واقعی آموزشی و پرورشی این درس نیز مستلزم مشارکت همگانی دانشجویان در این فعالیت ها می باشد.

٤.منابع آموزشی

منابع اصلی: باید تالیف شود

منابع فرعی:

- گلدارد، دیوید. (۱۳۹۲).مفاهیم بنیادی و مباحث تخصصی در مشاوره؛ آموزش و کاربرد مهارت‌های خُرد در مشاورهٔ فرد. ترجمه سیمین حسینیان. تهران: انتشارات کمال تربیت
- شفیع آبادی، عبدالله. (۱۳۹۰). فنون و روش های مشاوره. تهران: انتشارات چهر
- نلسون، جونز ریچارد. (۱۳۹۱). مهارت های مشاوره(مبانی نظری، فنون کاربردی و فعالیت ها). ترجمه کیانوش زهراکار و همکاران. تهران: انتشارات ارسباران
- ویلیامز، لی و همکاران.(۱۳۹۲)دمهارت های اساسی سنجش برای زوج درمانگران و مشاوران خانواده. ترجمه کیانوش زهراکار و فرشاد لواف پور نوری. تهران: نشر روان
- کنت، کریستین. (۱۳۹۱). فنون پیشرفته مشاوره و روان درمانی. ترجمه مسعود بابازاده. تهران: نشر ساوالان
- کری، جرالد. (۱۳۹۱). مبانی مشاوره و روان درمانی. ترجمه سید عبدالله احمدی قلعه. تهران: انتشارات فانوس خیال

- Mckay, Matthew; Fanning, Patrick and Paleg, Kin. (۲۰۰۶). Couple Skills.New Harbinger Publication, Inc. Printed in the United States of America.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون(باز پاسخ، کوتاه پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) مباحث نظری پایان ترم به میزان ۱۶ نمره

ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۲ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۲ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف(یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس«نظریه های مشاوره و روان درمانی»

۱.معرفی درس و منطق آن:

درس نظریه های مشاوره و روان درمانی یکی از مهمترین دروس رشته مشاوره در دانشگاه های کشور و به خصوص دانشگاه فرهنگیان به شمار می آید. این درس در گذشته نیز جزء دروس تخصصی رشته مشاوره بوده است و برای کمک حرفه ای به دانشجویان مشاوره در برخورد و رفتار مناسب با مراجعان و خانواده های آن ها و ارایه خدمات مشاوره ای مناسب برای آنان تدوین شده است.

شناخت مفاهیم بنیادی نظریه های مشاوره و روان درمانی، علت بیماری روانی، اهداف درمان، فنون و راهبردها، و مراحل مشاوره و درمان و به کارگیری آن ها در عمل، از اهداف مهم این درس به شمار می آید. در این راستا ایجاد شناخت نسبی در دانشجویان نسبت به مفاهیم پایه نظریه های مشاوره وروان درمانی، و همچنین دستیابی به یک درک کلی و اجمالی از نظام های متمرکز بر زمینه، افکار، هیجانات، عمل و راهبردها و روش های مشاوره ای مختلف مورد نظر است. تحقق این امر در گرو آن است که دانشجویان توانایی تحلیل برنامه درسی نظریه های مشاوره و روان درمانی و تطبیق آن با نیازهای خود و دانش آموزان در حین آموزش و ارائه خدمات مشاوره ای لازم را کسب نموده و فرصت های یادگیری مؤثر و ارتقاء سلامت روانی و رشد همه جانبه دانش آموزان را با بهره گیری از ظرفیت های محیط زندگی، طراحی نمایند.

مشخصات درس

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۳

زمان درس: ۴۸ ساعت

نام درس:

به فارسی: نظریه های مشاوره و روان درمانی

به انگلیسی:Theories of Counseling and Psychotherapy

اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:

با مطالعه دیدگاه ها و نظام های گوناگون مشاوره وروان درمانی از قبیل نظریه های متمرکز بر زمینه، افکار، هیجانات و عمل و ارتباط آن با مباحث اساسی در حوزه آموزش و پرورش و به خصوص ارائه خدمات راهنمایی و مشاوره در مدارس، ارتقاء سلامت روان و رفتار کودک و نوجوان از لحاظ پدیدایی شکلی و کنشی و رسیدن به استقلال را مورد شناسایی قرار دهد و تحلیل و ارتباط آن با نیازهای دانش آموزان یا مراجعان در موقعیت های آموزشی، پرورشی و اجتماعی محل خدمت خود را گزارش نماید.

ساختار برنامه درسی نظریه های مشاوره و روان درمانی، شامل شناخت مفاهیم اصلی هر نظریه، بیماری و سلامت از نظر آن رویکرد، اهداف مشاوره و درمان، فرایند درمان، مراحل درمان، مداخلات و راهبردهای مشاوره و درمان برای کمک به مراجعان در فرایند مشاوره با افراد نیازمند در سطوح شناختی، عاطفی، اجتماعی و رفتاری را تحلیل نماید.

با شناخت این نظریه ها و به کارگیری مناسب آن ها در عمل، در کمک به حل مشکلات و رسیدن به استقلال و سلامت روان افراد، نیازهای دانش آموزان را بهتر درک نمایند و متناسب با این نیازها خدمات راهنمایی، مشورتی و مشاوره ای را در موقعیت های آموزشی و پرورشی طراحی و استفاده نماید.

شایستگی اساسی:

Ck&pck کد ۲-۱& ۳-۳& ۳-٤&

ملاک‌ها	سطح ۱	سطح۲	سطح۳
درک مفاهیم اصلی	در مورد درک مفاهیم اصلی هر نظریه صرفا	در موضوع درک مفاهیم اصلی هر نظریه، تفاوت و	در موضوع درک مفاهیم اصلی هر نظریه، تفاوت و

	هر نظریه	اطلاعات ارائه شده را جمع آوری و بدون ارائه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	تشابه مفاهیم را مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	تشابه مفاهیم و رابطه آنها با یکدیگر را مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارائه نموده است.
	تشخیص انسان سالم و بیمار از دیدگاه هر نظریه	در مورد موضوع تشخیص انسان سالم و بیمار از دیدگاه هر نظریه، صرفا اطلاعات و دانش موجود را جمع آوری و بدون مقایسه و تحلیل این دستگاه ها، آن را گزارش نموده است.	در مورد تشخیص انسان سالم و بیمار از دیدگاه هر نظریه، عوامل سلامت و روان رنجوری را با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و یافته های ناشی از این مقایسه را به صورت منسجم گزارش نموده است.	در مورد تشخیص انسان سالم و بیمار از دیدگاه هر نظریه، عوامل سلامت و روان رنجوری و تفاوت و تشابه آنها را مورد مقایسه و تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار می دهد و یافته ها و دست آوردهای خود را به صورت مکتوب گزارش نموده است.
	درک اهداف و فرایند درمان	در موضوع درک اهداف و فرایند درمان، صرفا دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود را گزارش نموده است.	موضوع درک اهداف و فرایند درمان را از جهت شباهت ها و تفاوت ها با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	، موضوع درک اهداف و فرایند درمان، تفاوت ها و شباهت های آن ها را با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده است و دلایل و استدلال خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه داده است.
	فنون، راهبردها و مهارت های مشاوره	در موضوع فنون، راهبردها و مهارت های مشاوره، صرفا دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود را گزارش نموده است.	موضوع فنون، راهبردها و مهارت های مشاوره، را از جهت شباهت ها و تفاوت ها با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	فنون، راهبردها و مهارت های مشاوره، و تفاوت ها و شباهت ها را با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده است و دلایل و استدلال خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه داده است.

۱۳.فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: زمینه های درمان اثربخش

- رشد نظریه های مشاوره و روان درمانی
- درک نظریه های مشاوره وروان درمانی
- عناصر تغییر مثبت در مراجعان
- درک مفهوم سلامت روان و بیماری
- ویژگی های مراجعان موفق
- ویژگی های مشاوران و درمانگران موفق
- اتحاد درمانی و اهمیت ارتباط در فرایند مشاوره و روان درمانی

فعالیت یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲)مطالعه منابع معرفی شده

۳)مشاهده کلاس درس(مستقیم/ فیلم) و تهیه گزارش از کمیت و کیفیت تعامل کلاسی معلم و شاگرد

فعالیت عملکردی: با نظر استاد

فصل دوم: نظام های مشاوره ای و درمانی متمرکز بر زمینه

- زیگموند فروید و روان تحلیلی کلاسیک
- آلفرد آدلر و روانشناسی فردی
- فرویدی های جدید: روانشناسی تحلیلی، روانشناسی من، روابط شیء و روانشناسی خود
- درمان روان پویشی مختصر و کوتاه مدت

فعالیت یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲)مطالعه منابع معرفی شده

۳)مشاهده کلاس درس(مستقیم/ فیلم) و تهیه گزارش از کمیت و کیفیت تعامل کلاسی معلم و شاگرد

فعالیت عملکردی:

دانشجویان با راهنمایی استاد مربوطه در قالب جدول یا نمودار ویژگی های نظام های مشاوره ای متمرکز بر زمینه را توصیف .و مورد مقایسه قرار داده و نتایج را در کلاس گزارش نمایند.

فصل سوم: نظام های مشاوره ای و درمانی متمرکز بر هیجانات

- کارل راجرز و مشاوره شخص محوری
- درمان وجودی
- گشتالت درمانی
- درمان ارتباطی اریک برن

فعالیت های یادگیری

۱۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۱۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده

۱۳) مشاهده کلاس درس(مستقیم/ فیلم) و تهیه گزارش از کمیت و کیفیت تعامل کلاسی معلم و شاگرد

فعالیت های عملکردی:

دانشجویان با راهنمایی استاد مربوطه در قالب جدول یا نمودار ویژگی های نظام های مشاوره ای متمرکز بر هیجانات را توصیف .و مورد مقایسه قرار داده و نتایج را در کلاس گزارش نمایند.

فصل چهارم: نظام های مشاوره ای و درمانی متمرکز بر افکار

- آلبرت الیس و رفتار درمانی عقلانی–عاطفی
- آرون بک و درمان شناختی

فعالیت های یادگیری

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲)مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت های عملکردی:

دانشجویان با راهنمایی استاد مربوطه در قالب جدول یا نمودار ویژگی های نظام های مشاوره ای متمرکز بر افکار را توصیف و مورد مقایسه قرار داده و نتایج را در کلاس گزارش نمایند.

فصل پنجم: نظام های مشاوره ای و درمانی متمرکز بر عمل

- رفتاردرمانی
- واقعیت درمانی
- درمان کوتاه مدت راه حل محور

فعالیت های یادگیری

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲)مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت های عملکردی:

دانشجویان با راهنمایی استاد مربوطه در قالب جدول یا نمودار ویژگی های نظام های مشاوره ای متمرکز بر عمل را توصیف .و مورد مقایسه قرار داده و نتایج را در کلاس گزارش نمایند.

فصل ششم: نظام های درمانی یکپارچه نگر و التقاطی

- نظریه های درمان یکپارچه نگر و التفاطی

فعالیت های یادگیری

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲)مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت های عملکردی:

دانشجویان با راهنمایی استاد مربوطه در قالب جدول یا نمودار ویژگی نظام های مشاوره ای یکپارچه نگر و التقاطی را توصیف و مورد مقایسه قرار داده و نتایج را در کلاس گزارش نمایند.

۱٤.راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. انجام فعالیت های عملکردی برای درک عمیق تر، یادگیری بهتر و بکارگیری آموخته ها در موقعیت های واقعی آموزشی و آموزش درس نظریه های مشاوره و روان درمانی نیز مستلزم مشارکت همگانی دانشجویان در این فعالیت ها می باشد.

٤.منابع آموزشی

منبع اصلی:

- سلیگمن، لیندا و ریچنبرگ، لوری دبلیو. (۱۳۹۵). نظریه های مشاوره و روان درمانی. ترجمه جمشید جراره و همکاران. چاپ دوم.تهران: انتشارات آوای نور

منابع فرعی:

- کری، جرالد. (۱۳۹۳). نظریه های مشاوره و روان درمانی. ترجمه یحیی سید محمدی. تهران: انتشارات ارسباران

- پروچاسکا، جیمز او و نورکراس، جان سی. (۱۳۹۰). نظریه های مشاوره و روان درمانی. ترجمه یحیی سید محمدی. تهران: انتشارات رشد

شفیع آبادی، عبدالله و ناصری، غلامرضا. (۱۳۹۱). نظریه های مشاوره و روان درمانی. تهران: مرکز نشر دانشگاهی

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون(باز پاسخ، کوتاه پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) مباحث نظری پایان ترم به میزان ۱۵ نمره

ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۲ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۳ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف(یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات در مشاوره ۱»

۱.معرفی درس و منطق آن

زندگی بشر در عصر کنونی به گونه‌ای با فناوری اطلاعات و ارتباطات عجین شده است، که برخورداری از ابعاد گوناگونی از سواد از جمله سواد اطلاعاتی، سواد رسانه ای، سواد رایانه، سواد فناوری، سواد دیجیتال، سواد اینترنتی، یک ضرورت در زندگی محسوب می‌گردد. ضرورت توجه به فناوری اطلاعات و ارتباطات موجب گردیده است که آموزش ان در آموزش‌های رسمی وارد گردد. لذا آشنایی و بهره‌مندی از این بعد سواد یکی از نیازهای دانش‌آموزان امروز وشهروندان فردا است. از این‌رو معلمان که وظیفه آماده سازی دانش‌آموزان را برای ورود به عرصه زندگی دارند، خود نیز باید ضمن برخورداری از شایستگی‌ها و سواد لازم در حوزه‌ی فناوری اطلاعات و ارتباطات، از این ظرفیت در آموزش‌های خود بهره گیرند و با تلفیق این فناوری در فرصت‌های یاددهی-یادگیری علاوه بر بهره‌گیری از افزایش و بهبود کارآیی آموزش ، دانش‌آموزان را آموزش دهند که چگونه خود را برای استفاده صحیح از فرصت‌های پیش‌آمده بواسطه این فناوری در زندگی آماده کنند.

مشخصات درس	نام درس: **کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات در مشاوره ۱**
نوع درس: کارگاهی تعداد واحد: ۱ واحد زمان درس: ۴۸ ساعت پیشنیاز: مهارت های هفتگانه	**اهداف/ پیامدهای یادگیری:** **جدول شایستگی‌ها دانشجو معلمان در ٦ مولفه ۱- درک ICT در آموزش ، ۲- برنامه درسی و ارزشیابی ، ۳- پداگوژی ، ٤- مهارت‌های فاوا ، ٥-سازمان بندی و مدیریت و ٦- یادگیری حرفه ای معلم در سواد فناوری[۷۷] به شرح جدول زیر می‌باشد.**

ملاک ها	سطح ۱ (سواد فناوری)	سطح ۲ (تعمیق دانش)	سطح ۳ (تولید دانش)
درک ICT در آموزش	**آگاهی از سیاست‌ها**		
	سطح ۱	**سطح ۲**	**سطح ۳**
	با آگاهی از سیاست‌های ملی، تعدادی راهکار و روش را برای حمایت فعالیت‌های کلاسی رشته خود از این سیاست‌ها، پیشنهاد	با آگاهی از سیاست‌های ملی، تعدادی راهکار و روش عملیاتی را برای تطابق و حمایت فعالیت‌های کلاسی رشته خود از	با آگاهی از سیاست‌های ملی، فهرستی از راهکارها و روش‌های عملیاتی ماهرانه را برای تطابق و حمایت

[۷۷] سواد فناوری : استفاده از فاوا برای یادگیری کارآتر و موثرتر

	نماید.	سیاست‌های فوق، پیشنهاد نماید.	فعالیت‌های کلاسی رشته خود از سیاست‌های فوق، پیشنهاد نماید.
مهارت‌های فاوا	**ابزارهای پایه**		
	سطح ۱	**سطح ۲**	**سطح ۳**
	عملکرد و نحوه کار تعدادی از سخت افزارها و نرم افزارهای پایه، نرم افزارهای کاربردی تولیدی، مرورگرهای وب، نرم افزارهای ارتباطی، نرم افزارهای ارائه و برنامه‌های کاربردی مدیریت را به همتایان خود نمایش دهد.	ضمن اگاهی از عملکرد و نحوه کار سخت افزارها و نرم افزارهای پایه، نرم افزارهای کاربردی تولیدی، مرورگرهای وب، نرم افزارهای ارتباطی، نرم افزارهای ارائه و برنامه‌های کاربردی مدیریت، سه فعالیت آموزشی مبتنی بر استفاده از آن‌ها را طراحی نماید.	فعالیت‌های آموزشی طراحی شده مبتنی بر استفاده از نرم‌افزارها و سخت افزارهای کاربردی را در حضور گروه همتا تشریح نموده و با کسب نظرات ازریابانه‌ی آن‌ها، طراحی خود را اصلاح نماید.
برنامه درسی و ارزشیابی	**دانش پایه**		
	سطح ۱	**سطح ۲**	**سطح ۳**
	با آگاهی در مورد استانداردهای برنامه درسی رشته درسی خود و راهبردهای استانداردِ ارزشیابی، سه روش برای تلفیق فاوا در برنامه درسی رشته خود را ارائه نماید	با آگاهی در مورد استانداردهای برنامه درسی رشته درسی خود و راهبردهای استانداردِ ارزشیابی، پنج روش برای تلفیق فاوا در برنامه درسی رشته خود را ارائه نماید	با آگاهی در مورد استانداردهای برنامه درسی رشته درسی خود و راهبردهای استانداردِ ارزشیابی، روش‌ها و راه‌های گوناگونی برای تلفیق فاوا در برنامه درسی رشته خود را ارائه نماید
پداگوژی	**تلفیق فناوری**		
	سطح ۱	**سطح ۲**	**سطح ۳**
	با آگاهی در مورد اینکه کجا،	با آگاهی در مورد اینکه کجا،	با آگاهی در مورد اینکه

	باچه کسانی، چه زمانی (چه زمانی نه) و چگونه می‌تواند فاوا را برای فعالیت های کلاسی و ارائه های خود بکار گیرد، حداقل سه مورد از این موارد را در موقعیت‌های یادگیری خاص پیشنهاد نماید.	باچه کسانی، چه زمانی (چه زمانی نه) و چگونه می‌تواند فاوا را برای فعالیت های کلاسی و ارائه های خود بکار گیرد، حداقل ۵ مورد از این موارد را در موقعیت‌های یادگیری خاص پیشنهاد نماید.	کجا، باچه کسانی، چه زمانی (چه زمانی نه) و چگونه می‌تواند فاوا را برای فعالیت های کلاسی و ارائه های خود بکار گیرد، فهرستی از این موارد را در موقعیت‌های یادگیری خاص تهیه نماید.
سازمان بندی و مدیریت	**کلاس استاندارد**		
	سطح ۱	**سطح ۲**	**سطح ۳**
	با استفاده از فاوا یک فعالیت را برای کل کلاس (کلاس در قالب یک گروه بزرگ) به گونه‌ای سازمان بندی نماید که همه دانش‌آموزان به طور عادلانه به تجهیزات فراهم شده دسترسی داشته باشند.	با استفاده از فاوا یک فعالیت را گروه‌های کوچک کلاسی به گونه‌ای سازمان بندی نماید که همه دانش‌آموزان به طور عادلانه به تجهیزات فراهم شده دسترسی داشته باشند.	با استفاده از فاوا چندین فعالیت را به صورت فردی به گونه‌ای سازمان بندی نماید که همه دانش‌آموزان به طور عادلانه به تجهیزات فراهم شده دسترسی داشته باشند.
یادگیری حرفه‌ای معلم	**سواد دیجیتال**		
	سطح ۱	**سطح ۲**	**سطح ۳**
	با استفاده از مهارت‌های فناورانه و دانش کافی، حداقل پنج منبع وب مورد نیاز را برای بدست آوردن موضوعات درسی اضافی و دانش پداگوژیکی در جهت یادگیری حرفه‌ای خود شناسایی نموده و فهرستی از آن‌ها تهیه نماید.	با استفاده از مهارت‌های فناورانه و دانش کافی، حداقل ده منبع وب مورد نیاز را برای بدست آوردن موضوعات درسی اضافی و دانش پداگوژیکی در جهت یادگیری حرفه‌ای خود شناسایی نموده و فهرستی از آن‌ها تهیه نماید.	با استفاده از مهارت‌های فناورانه و دانش کافی، منابع وب مورد نیاز متعددی را برای بدست آوردن موضوعات درسی اضافی و دانش پداگوژیکی در جهت یادگیری حرفه‌ای خود شناسایی نموده و فهرستی از آن‌ها تهیه نماید و به گروه همتا ارائه دهد.

۲.فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل۱: درک فاوا در آموزش

شایستگی

آگاهی از سیاست‌ها		
سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳
با آگاهی از سیاست‌های ملی، تعدادی راهکار و روش را برای حمایت فعالیت‌های کلاسی رشته خود از این سیاست‌ها، پیشنهاد نماید.	با آگاهی از سیاست‌های ملی، تعدادی راهکار و روش عملیاتی را برای تطابق و حمایت فعالیت‌های کلاسی رشته خود از سیاست‌های فوق، پیشنهاد نماید.	با آگاهی از سیاست‌های ملی، فهرستی از راهکارها و روش‌های عملیاتی ماهرانه را برای تطابق و حمایت فعالیت‌های کلاسی رشته خود از سیاست‌های فوق، پیشنهاد نماید.

همسوسازی فعالیت‌های کلاسی مبتنی با فاوا با سیاست‌های ملی نظام آموزشی[۷۸]

- سیاست‌های نظام آموزشی در مورد فاوا
- ویژگی‌های کلیدی فعالیت‌های کلاسی در رشته درسی مربوطه
- چگونگی بکارگیری ویژگی‌های فعالیت‌های کلاسی در جهت اجرای سیاست‌های ملی فاوا

تکالیف یادگیری و عملکردی

دانشجو معلمان:

- در مورد سیاست‌های ملی فاوا بحث نمایند
- در مورد شیوه های متداول فعالیت ها و تمرین‌های کلاسی رشته علمی بحث کلاسی داشته باشند.
- با جستجو در منابع مکتوب و اینترنتی ویژگی‌های فعالیت‌های کلاسی را که بتواند در عمل از سیاست‌های ملی حمایت کند، شناسایی نموده و به صورت دیجیتال در کلاس ارائه و آن‌ها را مورد تحلیل قرار دهد و فهرستی از این فعالیت‌ها را در رشته درسی خود ارائه نماید.

فصل ۲: مهارت‌های فاوا

شایستگی

ابزارهای پایه		
سطح ۱	**سطح ۲**	**سطح ۳**
عملکرد و نحوه کار تعدادی از سخت افزارها و نرم افزارهای پایه، نرم افزارهای کاربردی تولیدی، مرورگرهای وب، نرم افزارهای ارتباطی، نرم افزارهای ارائه و برنامه‌های کاربردی مدیریت را به همتایان خود نمایش دهد.	ضمن اگاهی از عملکرد و نحوه کار سخت افزارها و نرم افزارهای پایه، نرم افزارهای کاربردی تولیدی، مرورگرهای وب، نرم افزارهای ارتباطی، نرم افزارهای ارائه و برنامه‌های کاربردی مدیریت، سه فعالیت آموزشی مبتنی بر استفاده از آن‌ها را طراحی نماید.	فعالیت‌های آموزشی طراحی شده مبتنی بر استفاده از نرم‌افزارها و سخت افزارهای کاربردی را در حضور گروه همتا تشریح نموده و با کسب نظرات ازریابانه‌ی آن‌ها، طراحی خود را اصلاح نماید.

[۷۸] به اسناد بالادستی مراجعه شود.

سخت‌افزارها و نرم‌افزارهای رایج

- معرفی سخت‌افزارهای متداول (تشریح و نمایش ضمن معرفی)
- معرفی پردازشگر لغات (تشریح و نمایش مانند: وارد کردن ، ویرایش ، قالب بندی و چاپ) و یادداشت‌برداری[۷۹]
- معرفی نرم‌افزارهای ارائه و دیگر منابع دیجیتال.
- معرفی نرم‌افزارهای گرافیگی و ترسیمی و عملکرد اساسی آن‌ها (یک بسته نرم افزار ترسیم برای ایجاد یک نمایش ترسیمی ساده توسط مدرس در کلاس استفاده گردد.)
- اینترنت و دنیای گسترده وب WWW، مرورگرها و URL و دسترسی به یک وب سایت
- موتورهای جستجو ،کلید واژهای جستجوی و راهبردهای استفاده از آن‌ها و کلید واژهای جستجوی در رشته علمی
- ایمیل و مکاتبات الکترونیکی پایدار باز کردن حساب کاربری[۸۰]
- ذخیره‌سازهای برخط و برون خط[۸۱]

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجو معلمان:

- عملکرد اساسی انواع سخت افزارها از قبیل رایانه، لپ تاپ، پرینتر، اسکنر، و دستگاه‌های دستی را نمایش داده و در مورد آن‌ها بحث و گفتگو نمایند.
- وظایف اصلی پردازشگر کلمات در کلاس نمایش و توضیح داده شود.
- با استفاده از وان‌نوت از موارد مورد نیاز یادداشت‌برداری نماید.
- نمایش چگونگی بکارگیری پردازشگر کلمات درفرآیند آموزش بکار گرفته و نمایش داده شود.
- تولید سند متنی با استفاده از پردازشگر کلمات که در آن وظایف پردازشگر لغات را برای تولید یک سند نشان دهد.
- به انتخاب و با استفاده از منابع دیجیتال مربوط به رشته خود یک ارائه تهیه و در کلاس اجرا نمایند و بهبود آن توسط گروه همتا مورد ارزیابی قرار گیرد.
- یک نمایش ترسیمی ایجاد نموده و به اشتراک بگذارند.
- با استفاده از یک مرورگر به یک سایت مردمی دسترسی یابند.
- بکارگیری موتور جستجو را نمایش داده ، در مورد کلید واژهای یک جستجوی ساده بحث شود و یک نمونه جستجو انجام و نتایج نشان داده شود نمایش داده شود
- با استفاده از کلید واژگان رشته خود برای موضوع مورد نظر وب سایت‌ها را جستجو نمایند و در مورد راهبردهای انتخاب کلید واژگان مورد استفاده با گروه بحث نمایند
- چگونگی ایجاد و بکارگیری حساب کاربردی ایمیل نمایش داده و یک حساب کاربری ایمیل ایجاد و تعدادی پیغام های ایمیلی را به همتایان خود در کلاس ارسال نمایند.
- سند متنی ایجاد شده در فعالیت قبلی را به صورت برخط و برون خط در ذخیره سازهای مربوطه ذخیره نماید.

سخت افزارها، نرم‌افزارهای و سیستم‌عامل‌های آموزشی

---

[۷۹] *Onenote*

[۸۰] صندوق‌های پست الکترونیک برخط (مانند یاهو) و برون خط (آت لوک و تاندر برد)، آشنایی با توانایی‌ها و ابزارهای صندوق پست الکترونیک مانند، تعیین قلم و اندازه، راست، میان و چپ چین نمودن، امضاء، ایجاد زمینه، الصاق فایل، ایجاد گروه، مسدود کردن اپسم یا ایمیل های ناخواسته و... ذخیره نامه‌ها و الصاقیات در پوشه‌های صندوق پست الکترونیک.

[۸۱] *Online and Offline*

- معرفی سخت افزارهای آموزشی و سخت افزارهای خاص رشته
- معرفی نرم افزارهای آموزش، تمرین و تکلیف ، نمایش عملکرد مخصوص رشته درسی و تشریح اهداف در راستای کسب دانش توسط دانش‌آموزان از موضوعات درسی
- معرفی چند نمونه سیستم عامل متن باز[۸۲] آموزشی (در صورت وجود در رشته مورد نظر معرفی گردد)[۸۳]

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجو معلمان:

- کار با سخت افزارهای آموزشی و سخت افزارهای خاص رشته را نمایش دهند و در مورد قابلیت‌های آن در کلاس بحث نمایند.
- از طریق جستجو در اینترنت سخت افزارهای آموزشی جدیدی را شناسایی و به کلاس معرفی نمایند.
- بسته‌های متنوعی از نرم افزارهای آموزش، تمرین و تکلیف در رشته مربوطه را شناسایی و در کلاس معرفی و نحوه کار را نمایش دهند.
- توضیح و بحث کلاسی در مورد چگونگی کاربرد نرم افزارها برای یک موضوع خاص دانشی توضیح داده شده و در کلاس بحث شود.
- بسته‌های نرم افزاری رشته و تشریح چگونگی استفاده در جهت کسب دانش در رشته و موضوع خاص مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرند و مورد قضاوت قرار گیرند.
- یک نمونه سیستم عامل آموزشی متنایب با رشته درس خود را در کلاس معرفی، نصب و ویژگی‌های آن نمایش داده شود.

کاربرد نرم‌افزارهای آموزشی در برنامه درسی

- تعیین جایگاه بسته‌های نرم افزاری آموزشی و منابع مبتنی بر فاوا در برنامه درسی رشته، (ارزیابی صحت و قرار گیری آن‌ها مطابق با استانداردهای برنامه درسی و تطابق با نیازهای خاص و ویژه‌ی دانش‌آموزان)

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجو معلمان :

- با جستجو در وب سایت‌ها و کاتالوگ‌ها، نرم افزارهای مناسب برای تهیه LO[۸۴] های رشته خود را شناسایی نموده
- در مورد انطباق استانداردهای برنامه درسی با نرم افزارهای آموزشی رشته مورد نظر بحث نمایند.
- بسته های نرم‌افزاری از نظر صحت مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرند.
- چگونگی ورود نرم‌افزارها و بسته‌های آموزش الکترونیکی در برنامه درسی را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهند.
- معیارهای مناسبی برای تجزیه و تحلیل و ارزیابی نرم‌افزارهای آموزشی ارائه دهند.

فصل ۳: برنامه درسی و ارزشیابی

شایستگی

دانش پایه		
سطح ۱	**سطح ۲**	**سطح ۳**
با آگاهی در مورد استانداردهای برنامه درسی	با آگاهی در مورد استانداردهای برنامه درسی	با آگاهی در مورد استانداردهای برنامه

۸۲ *Open source*

۸۳ به عنوان نمونه در آموزش ابتدایی : *Edubuntu*، *UKnow۴Kids*، *OLPC*، *Qimo ۴ Kids*، *Uberstudent*، *OpenSuse-Edu*، *Guadalinux-Edu*، *Fedora Education Spin*، *Debian-Edu*، *Ubermix*، *Sugar*، *DoudouLinux*

۸٤ *Learning Object*

رشته درسی خود و راهبردهای استانداردِ ارزشیابی، حداقل سه روش برای تلفیق فاوا در برنامه درسی رشته خود را ارائه نماید	رشته درسی خود و راهبردهای استانداردِ ارزشیابی، پنج روش برای تلفیق فاوا در برنامه درسی رشته خود را ارائه نماید	درسی رشته درسی خود و راهبردهای استانداردِ ارزشیابی، روش‌ها و راه‌های گوناگون و متنوعی برای تلفیق فاوا در برنامه درسی رشته خود را ارائه نماید

متناسب سازی نرم‌افزارها و برنامه‌های کاربردی با استانداردهای برنامه درسی رشته مربوطه

- استانداردهای برنامه‌های درسی رشته علمی مربوطه
- چگونگی تطابق استانداردها با بسته‌های نرم‌افزاری و برنامه‌های کاربردی ویژه‌ی آن رشته (حمایت استانداردها توسط برنامه‌های کاربردی)
- راهبردها و روش‌های تلفیق فاوا (نرم افزارها و برنامه‌های کاربردی) در برنامه درسی رشته مربوطه

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجو معلمان:

- تعدای از بسته‌های نرم افزاری ویژه رشته درسی خود را انتخاب نموده و استانداردهای برنامه درسی رشته علمی را که با این بسته نرم‌افزاری مطابقت دارد، را شناسایی نموده
- راهبردهایی را برای تلفیق بسته‌های نرم‌افزاری متفاوت در برنامه درسی مربوطه ارائه دهد.
- در مورد چگونگی و معیارهای حمایت این استانداردها توسط برنامه‌های کاربردی در کلاس بحث نمایند.

فصل ٤ : پداگوژی[۸۵]

شایستگی

تلفیق فناوری		
سطح ۱	**سطح ۲**	**سطح ۳**
با آگاهی در مورد اینکه کجا، باچه کسانی، چه زمانی (چه زمانی نه) و چگونه می‌تواند فاوا را برای فعالیت های کلاسی و ارائه های خود بکار گیرد، حداقل سه مورد از این موارد را در موقعیت‌های یادگیری خاص پیشنهاد نماید.	با آگاهی در مورد اینکه کجا، باچه کسانی، چه زمانی (چه زمانی نه) و چگونه می‌تواند فاوا را برای فعالیت های کلاسی و ارائه های خود بکار گیرد، حداقل ۵ مورد از این موارد را در موقعیت‌های یادگیری خاص پیشنهاد نماید.	با آگاهی در مورد اینکه کجا، باچه کسانی، چه زمانی (چه زمانی نه) و چگونه می‌تواند فاوا را برای فعالیت های کلاسی و ارائه های خود بکار گیرد، فهرستی از این موارد را در موقعیت‌های یادگیری خاص تهیه نماید.

فاوا در آموزش

- مروری بر رویکردهای یادگیری چهره به چهره، برخط و ترکیبی و موارد کاربرد در رشته درسی
- فاوا و بهبود و تکمیل راهبردهای یاددهی- یادگیری در رشته درسی[۸۶]
- متناسب‌سازی فعالیت‌های فاوا با طرح درس (برای توسعه و بهبود یادگیری دانش موضوع درسی)
- پشتیبانی از آموزش با نرم افزارهای ارائه و منابع دیجیتال

تکالیف عملکردی و یادگیری

---

[۸۵] پیش نیاز این بخش آگاهی از راهبردهای یاددهی-یادگیری است

[۸۶] توضیحات مدرس در مورد این‌که چگونه بکارگیری فاوا و انواع خاص نرم افزار می‌تواند به معلمان کمک نماید یادگیری دانش رشته درسی در دانش‌آموزان را بهبود دهند..

دانشجو معلمان:

- در مورد مزایا و محدودیت‌های رویکردهای یادگیری چهره به چهره و برخط در کلاس بحث شود و نتایج بدست آمده با رویکرد ترکیبی مقایسه گردد.
- یک نمونه فعالیت که در آن‌ها کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات فرآیند تدریس در کلاس‌های درس را تکمیل می‌نماید، طراحی نموده و در کلاس درس اجرا نموده و توسط گروه همتایان ارزیابی گردد.
- یک نمونه طرح درس ترکیبی که نرم افزارهای آموزشی، تمرین و تکلیف در آن جای داده شده باشد و یک نمونه طرح درس برخط، طراحی گردد و موارد کاربرد هر کدام در کلاس توضیح داده شود.
- طرح درس‌های مربوطه را بین گروه همتایان به اشتراک گذاشته و پیشنهادات ارائه شده جهت بهبودآن طراحی را دریافت و اعمال نمایند.
- طرح درس بهبود یافته با استفاده از نرم افزارهای ارائه را در کلاس ارائه دهند.
- چگونگی بکارگیری نرم افزارهای ارائه و سایر رسانه های دیجیتال در پشتیبانی از روش سخنرانی نمایش دهند.
- نمونه‌های متنوعی از ارائه‌های آموزشی تقویت شده با فاوا را برای موقعیت‌های یادگیری خاص تهیه نمایند.

فصل ۵: سازمان بندی و مدیریت

شایستگی

کلاس استاندارد		
سطح ۱	**سطح ۲**	**سطح ۳**
با استفاده از فاوا یک فعالیت را برای کل کلاس (کلاس در قالب یک گروه بزرگ) به گونه‌ای سازمان بندی نماید که همه دانش‌آموزان به طور عادلانه به تجهیزات و امکانات فراهم شده، دسترسی داشته باشند.	با استفاده از فاوا یک فعالیت را برای گروه‌های کوچک کلاسی به گونه‌ای سازمان بندی نماید که همه دانش‌آموزان به طور عادلانه به تجهیزات و امکانات فراهم شده، دسترسی داشته باشند.	با استفاده از فاوا چندین فعالیت‌های را به صورت فردی به گونه‌ای سازمان بندی نماید که همه دانش‌آموزان به طور عادلانه به تجهیزات و امکانات فراهم شده، دسترسی داشته باشند.

مدیریت فاوا در کلاس درس

- تلفیق آزمایشگاه رایانه در فعالیت‌های مدوام یادگیری و روش‌های مختلف آزمایشگاه رایانه (برای تکمیل آموزش‌های کلاسی متناسب با رشته درسی)
- چگونگی مدیریت منابع مکمل فاوا (به صورت فردی و یا گروه‌های کوچک دانش آموزی در کلاس درس بدون ایجاد اختلال در سایر فعالیت‌های کلاسی)

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجو معلمان:

- نمونه هایی از روش‌های مختلف آزمایشگاه رایانه (یا مجموعه‌ای از لپ تاپ های کلاسی) که می‌توانند برای تکمیل آموزش کلاسی مورد استفاده قرار گیرند، طراحی نموده و در مورد آن‌ها بحث نماید و طرح درس‌هایی که شامل استفاده از فعالیت‌های آزمایشگاه رایانه است را طراحی نمایند.
- مثال‌هایی از روش‌های متنوع که منابع فاوای محدود کلاسی می‌توانند به صورت فردی، دو نفری یا گروهی برای تکمیل فرآیند آموزش مورد استفاده قرار گیرند را ارائه و در مورد آن بحث نماید و طرح درس‌هایی را که شامل استفاده از فاوا برای تکمیل فرآیند آموزش کلاسی است، طراحی و تهیه نمایند.

سازمان بندی تجهیزات در کلاس درس

- بررسی قرارگیری و چینش اجتماعی (مناسب و نامناسب) برای بکارگیری فناوری‌های گوناگون (فردی، دو نفره ، گروه‌های کوچک و یا بزرگ متناسب با رشته و سن دانش‌آموزان)

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجو معلمان:

- فناوری‌های نرم افزاری و سخت افزاری گوناگون را شناسایی نموده و در مورد چینش‌های متناسب دانش‌آموزان برای کاربردهای آموزشی (فردی، دو نفره ، گروه های کوچک و گروه‌های بزرگ) در رشته بحث نمایند.

فصل٦: یادگیری حرفه‌ای معلم

شایستگی

سواد دیجیتال		
سطح ۱	**سطح ۲**	**سطح ۳**
با استفاده از مهارت‌های فناورانه و دانش کافی، حداقل پنج منبع وب مورد نیاز را برای بدست آوردن موضوعات درسی اضافی و دانش پداگوژیکی در جهت یادگیری حرفه‌ای خود شناسایی نموده و فهرستی از آن‌ها تهیه نماید.	با استفاده از مهارت‌های فناورانه و دانش کافی، حداقل ده منبع وب مورد نیاز را برای بدست آوردن موضوعات درسی اضافی و دانش پداگوژیکی در جهت یادگیری حرفه‌ای خود شناسایی نموده و فهرستی از آن‌ها تهیه نماید.	با استفاده از مهارت‌های فناورانه و دانش کافی، منابع وب مورد نیاز متعددی را برای بدست آوردن موضوعات درسی اضافی و دانش پداگوژیکی در جهت یادگیری حرفه‌ای خود شناسایی نموده و فهرستی از آن‌ها تهیه نماید و به گروه همتا ارائه دهد.

توسعه دانش موضوعی و پداگوژی با استفاده از منابع فاوا

- چگونگی افزایش بهره‌وری حرفه‌ای با استفاده از منابع فاوا و ارائه مثال‌هایی در این مورد (بیان چند نمونه اقدام پژوهی یا مقاله و تجربه در این مورد)
- فاوا منبعی برای کسب دانش موضوعی و دانش پداگوژی (ارائه مثال‌هایی در این مورد مانند موضوعات دانشی جدید و تحولات جدید در دانش پداگوژی)

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجو معلمان:

- فهرستی از وظایف و کارهای مختلف معلمی که منابع فاوا موجب افزایش راندمان بالاتر آن‌ها می‌شود تهیه نمایند
- چند نمونه از وظایف کلاسی که استفاده از رایانه، لپ تاپ و دستگاه‌های دستی و قابل حمل و نرم افزارهایی مانند پردازشگر لغات، بلاگ‌ها و ویکی‌ها و سایر ابزارهای ارتباطی کمک به افزایش کارایی آن‌ها می‌گردد نمایش دهند.
- در مورد منابع گوناگون فاوا که می‌توانند از آن‌ها برای افزایش دانش موضوعات درسی و دانش پداگوژی استفاده نمایند بحث نمایند.
- اهداف یادگیری حرفه‌ای شخصی خود را شناسایی و تعیین نمایند و طرحی برای استفاده از ابزارهای متنوع فاوا برای نیل به اهداف خود ایجاد نمایند (مانند مرورگرهای وب، فناوری‌های ارتباطی) و طرح را در کلاس به همتایان خود ارائه دهد.

مسائل امنیتی در بکارگیری فاوا و حرفه‌ی معلمی

- شناسایی و مدیریت مسائل امنیتی اینترنت شامل: زورگویی‌های سایبری[۸۷]، انجمن های ارتباطی، مسائل حفظ حریم خصوصی و دزدی اطلاعات، ویروس ها، کلاهبرداری، اسپم، کوکی ها، پاپ آپ. حقوق مالکیت معنوی، کپی رایت، محتواهای نامناسب. شهروندی دیجیتال؛ قوانین و مقررات ایمیل. اخلاق. الزامات قانونی. محرمانه بودن اطلاعات شخصی. مسائل مربوط به رمز عبور، به روز رسانی نرم‌افزارها و برنامه‌های کاربردی و سیستم‌عامل‌ها

تکالیف عملکردی و یادگیری

[۸۷] cyber bullying **مانند** Ransom wares!

دانشجو معلمان:

- گزارش‌هایی در مورد هر یک از موارد بالا تهیه و در کلاس ارائه و به بحث بگذارند
- راهبردها و روش‌هایی برای شناسایی، مدیریت و مقابله با مسائل امنیتی را معرفی و بکارگیری یکی از این راهبردها را به صورت عملی نمایش دهند.

مسائل اخلاقی و قانونی در بکارگیری فاوا و حرفه‌ی معلمی

- آشنایی با مسائل قانونی در دسترسی و استفاده از اطلاعات
- مروری بر معیارهای اخلاقی در بهره‌گیری از منابع فاوا (سرقت علمی، قانون مالکیت معنوی و فکری، و قانون Copy Right)

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجو معلمان:

- با جستجو در اینترنت، شواهدی در مورد پیامدهای عدم رعایت قوانین رایانه‌ای در کلاس ارائه گردد.
- در مورد پیامدهای منفی ومثبت رعایت /عدم رعایت اخلاق در استفاده از منابع فاوا توسط معلم بر دانش‌آموزان بحث شود

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

- سخنرانی–نمایشی
- آزمایشگاه
- پروژه
- کشفی (کاوشکری+ آزمایشگاه) فردی و گروهی
- حل مسئله
- حل خلاق مسئله
- پرسش‌ها و پاسخ‌های هدایت شده و مباحثه
- طوفان مغزی
- و.....

حداقل امکانات سخت و نرم افزاری

- منابع اطلاعاتی مکتوب یا برخط
- شبکه آزمایشگاهی (آزمایشگاه رایانه) مجهز به اینترنت پرسرعت
- دیتا پروژکتور ، صفحه نمایش، رایانه، تخته هوشمند
- انواع رسانه‌های قابل در دسترس
- امکانات لازم برای تهیه رسانه آموزشی مورد نظر مدرس
- نرم افزار بسته آفیس، ورژن‌های جدید (ترجیحا اصلی)
- رایانه با انواع سیستم‌های عامل
- دیتا پروژکتور ، صفحه نمایش، رایانه، تخته هوشمند
- تلفن‌های همراه با انواع سیستم‌های عامل (تلفن‌های دانشجویان)
- نرم افزارهای windows, Mac, Linux
- انواع ذخیره کننده‌های برون خط
- چند رایانه که به اینترنت متصل نباشد و از طریق یکی از شیوه‌های رایج و قابل دسترس قابلیت اتصال به اینترنت را داشته باشد (با خط تلفن (از طرق دایال آپ، $ADSL^{+}$ به صورت lan یا wireless) کارت دیتا، Wimax

- حداقل یک پردازشگر موجود در بازار
- سخت افزارهای داخلی و خارجی و جانبی رایانه
- انواع موبایل، تبلت، لپ‌تاپ و رابط OTG
- نرم‌افزارها، سخت‌افزارها و سیستم‌عامل‌های آموزشی مربوط به رشته
- برای نرم افزارها و سیستم‌عامل‌های مخصوص کودکان استثنایی می‌تواند مواردی چون (for chat) Deaf Apps[۸۹]، Vinux[۸۸] را پیشنهاد نمود.
- نرم افزارهای

Flash, Photoshop, paint, DVD cutter, sound recorder , sound cutter, concept mapping or mind mapping, Simulators

- امکانات لازم برای راه اندازی شبکه شامل:

Cross cable, Wi-Fi, Bluetooth, Hub, Switch, Router, IPS, IDS, Firewall

- حداقل ۲ رایانه و یا لپ تاپ (در مورد لپ تاپ‌ها مجهز بهBluetooth) برای هر گروه
- فیلم و کلیپ های نمونه در زمینه کاربرد سخت افزار های آموزشی
- بروشورهای معرفی سخت‌افزارها
- نرم افزارهای و سیستم عامل‌های آموزشی گروه‌های مربوطه به انتخاب گروه
- راهنمای نرم‌افزارهای مربوطه
- سخت افزارها و نرم افزارهای لازم برای ضبط و ویرایش صدا و تصویر و فیلم دیجیتال
- نرم‌افزارهای شبیه ساز متناسب با رشته
- نرم‌افزارهای LMS، CMS، LCMS

٤. منابع آموزشی

۴. مهرمحمدی، محمود و نفیسی، عبدالحسین (۱۳۸۳)، تدوین سیاست های راهبردی فناوری اطلاعات و ارتباطات در آموزش و پرورش.

۵. علی‌آبادی، خدیجه (۱۳۹۰) مقدمات تکنولوژی آموزشی، تهران، انتشارات دانشگاه پیام نور

۶. محمدی داود، احدیان، محمد، رمضانی، عمران (۱۳۹۰) مقدمات تکنولوژی آموزشی، تهران، آییژ.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

در ارزشیابی هر واحد درسی دو الی سه نوع ارزشیابی انجام خواهد شد. ۱- ارزشیابی ورودی یا تشخیصی در فاوا ۱ که در بخش مهارت های اساسی فاوا برای تعیین سطح کلاس و استفاده بهینه از زمان به منظور ایجاد و یا تقویت مهارت‌ها صورت می‌گیرد، ۲- ارزشیابی تکوینی که در حین فرآیند آموزش و در طول کلاس انجام می‌گیرد که در هر بخش مواردی به عنوان پیشنهاد در فعالیت‌های عملکردی و یادگیری پیشنهاد شده که می‌توانند بخشی از این ارزشیابی را تشکیل دهند و ۳- ارزشیابی نهایی یا پایانی که پیشنهاد می‌گردد ۱۰ نمره از نمره نهایی به ارزشیابی تکوینی و ۱۰ نمره به پروژه پایانی اختصاص یابد که در اجرای آن دانشجو معلم ملزم به رعایت تمامی موارد مورد آموزش در آن واحد درسی (فاوا ۱ الی ۳) می‌باشد و مدرس مربوطه موضوع آن را با توجه به سال تحصیل دانشجو معلم، دانش و مهارت موضوعی و مهارت حرفه‌ای دانشجو معلم تعیین می‌نماید.

٦. پیوست‌ها

- **شبکه**

---

[۸۸] ***http://distrowatch.com/table.php?distribution=vinux***

[۸۹] ***https://play.google.com/store/apps/details?id=com.successfulmatch.deafs&hl=en*** (نرم افزارهای مخصوص ناشنوایان در گوگل پلی)

شبکه و شبکه سازی

* تعریف شبکه
* دلایل شبکه سازی، مزایا و محاسن ایجاد شبکه
* تاریخچه شبکه
* معرفی بزرگترین شبکه
* سلسه مراتب ایجاد شبکه و مولفه‌های شبکه
* cable, Wifi, Bluetooth, Hub, Switch, Router, IPS, IDS, Firewall, DNS Server, Mail Server

ایجاد یک شبکه کوچک (دو یا سه کاربر) با استفاده از امکانات موجود، ***Wi-Fi, Bluetooth, cable***

شبکه‌های اجتماعی

- **سیستم عامل های دانش‌آموزی**

به عنوان نمونه موارد زیر با هایپر لینک مربوطه آورده شده‌اند.

به عنوان نمونه در آموزش ابتدایی :

Fedora، Guadalinux-Edu، OpenSuse-Edu، Uberstudent، Qimo ۴Kids، OLPC، UKnow۴Kids، Edubuntu

DoudouLinux، Sugar، Ubermix، Debian-Edu، Education Spin

سرفصل درس «کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات در مشاوره ۲»

۱.معرفی درس و منطق آن

زندگی بشر در عصر کنونی به گونه‌ای با فناوری اطلاعات و ارتباطات عجین شده است، که برخورداری از ابعاد گوناگونی از سواد از جمله سواد اطلاعاتی، سواد رسانه ای، سواد رایانه، سواد فناوری، سواد دیجیتال، سواد اینترنتی، یک ضرورت در زندگی محسوب می‌گردد. ضرورت توجه به فناوری اطلاعات و ارتباطات موجب گردیده است که آموزش ان در آموزش‌های رسمی وارد گردد. لذا آشنایی و بهره‌مندی از این بعد سواد یکی از نیازهای دانش‌آموزان امروز وشهروندان فردا است. از این‌رو معلمان که وظیفه آماده سازی دانش‌آموزان را برای ورود به عرصه زندگی دارند، خود نیز باید ضمن برخورداری از شایستگی‌ها و سواد لازم در حوزه‌ی فناوری اطلاعات و ارتباطات، از این ظرفیت در آموزش‌های خود بهره گیرند و با تلفیق این فناوری در فرصت‌های یاددهی- یادگیری علاوه بر بهره‌گیری از افزایش و بهبود کارآیی آموزش ، دانش‌آموزان را آموزش دهند که چگونه خود را برای استفاده صحیح از فرصت‌های پیش‌آمده بواسطه این فناوری در زندگی آماده کنند.

مشخصات درس	نام درس: **کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات در مشاوره ۲**
نوع درس: کارگاهی تعداد واحد: ۱ واحد کارگاهی زمان درس: هر واحد ۴۸ پیشنیاز: کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات ۱	**اهداف/ پیامدهای یادگیری:** جدول شایستگی‌ها دانشجو معلمان در ۶ **مولفه ۱- درک *ICT* در آموزش ، ۲- برنامه درسی و ارزشیابی ، ۳- پداگوژی ، ٤- *ICT*، ٥-سازمان بندی و مدیریت و ٦- یادگیری حرفه ای معلم در سواد فناوری[۹۰] به شرح جدول زیر می‌باشد.**

ملاک ها	**سطح ۱ (سواد فناوری)**	**سطح ۲ (تعمیق دانش)**	**سطح ۳ (تولید دانش)**
درک *ICT* در آموزش	**درک سیاست‌ها**		
	سطح ۱	**سطح ۲**	**سطح ۳**
	با داشتن دانش عمیق از سیاست‌های ملی و اولویت های اجتماعی، درجهت حمایت از این سیاست‌ها، **حداقل ۳ نمونه فعالیت‌هایی کلاسی** (مبتنی	با داشتن دانش عمیق از سیاست‌های ملی و اولویت های اجتماعی، درجهت حمایت از این سیاست‌ها، **حداقل ۳ نمونه فعالیت‌هایی کلاسی (مبتنی**	با داشتن دانش عمیق از سیاست‌های ملی و اولویت های اجتماعی، درجهت حمایت از این سیاست‌ها، **چندین فعالیت کلاسی (مبتنی بر فاوا) را**

[۹۰] سواد فناوری : استفاده از فاوا برای یادگیری کارآتر و موثرتر

	بر فاوا) **را طراحی نماید.**	**بر فاوا) را طراحی و سپس با توجه ارزیابی گروه همتا و خود طراحی مورد نظر را مورد اصلاح قرار دهد.**	**طراحی، اصلاح، و پیاده سازی نماید.**
مهارت‌های فاوا	**ابزارهای پیچیده**		
	سطح ۱	**سطح ۲**	**سطح ۳**
	ضمن آگاهی در مورد انواع ابزارها و برنامه‌های کاربردی ویژه موضوع درسی خود، **یک موقعیت** مسئله محور را طراحی نمایند که در آن با استفاده‌ی منعطفانه‌ی فاوا از جمله منابع شبکه به دانش آموزان در جهت دسترسی به اطلاعات و برقراری ارتباط با کارشناسان خارج از مدرسه برای تجزیه و تحلیل مسئله انتخاب شده کمک نماید.	ضمن آگاهی در مورد انواع ابزارها و برنامه‌های کاربردی ویژه موضوع درسی خود، **یک موقعیت‌های مسئله محور و یک موقعیت پروژه محور** را طراحی نمایند که بتوانند در آن‌ها با استفاده‌ی منعطفانه‌ی فاوا (از جمله منابع شبکه در جهت کمک به همکاری دانش‌آموزان، دسترسی به اطلاعات و برقراری ارتباط با کارشناسان خارج از مدرسه برای تجزیه و تحلیل مسائل انتخاب شده) پروژه‌های فردی و گروهی دانش‌آموزی را پیاده‌سازی نموده و بر آن‌ها نظارت نماید.	ضمن آگاهی در مورد انواع ابزارها و برنامه‌های کاربردی ویژه موضوع درسی خود، **موقعیت‌های متنوع مسئله و پروژه محوری** را طراحی نمایند که بتوانند در آن‌ها با استفاده‌ی منعطفانه‌ی فاوا (از جمله منابع شبکه در جهت کمک به همکاری دانش‌آموزان، دسترسی به اطلاعات و برقراری ارتباط با کارشناسان خارج از مدرسه برای تجزیه و تحلیل مسائل انتخاب شده) پروژه‌های فردی و گروهی دانش‌آموزی پیاده‌سازی نموده و بر آن‌ها نظارت نماید.
برنامه درسی و ارزشیابی	**کاربرد دانش**		
	سطح ۱	**سطح ۲**	**سطح ۳**
	ضمن برخورداری از دانش عمیق در مورد موضوع رشته خود و توانایی بکارگیری منعطفانه‌ی آن در موقعیت‌های گوناگون، با	ضمن برخورداری از دانش عمیق در مورد موضوع رشته خود و توانایی بکارگیری منعطفانه‌ی آن در موقعیت‌های گوناگون، با	ضمن برخورداری از دانش عمیق در مورد موضوع رشته خود و توانایی بکارگیری منعطفانه‌ی آن در موقعیت‌های

	استفاده از فاوا، حداقل **یک مسئله پیچیده** در رشته درسی برای دانش‌آموزان طراحی نماید و **راه حل‌های ارائه شده توسط دانش‌آموزان را در پاسخ به این مسئله مورد ارزیابی قرار دهد.**	استفاده از فاوا، **یک مسئله پیچیده در** رشته درسی برای دانش‌آموزان را به گونه‌ای طراحی نماید که **راه حل (های) ارائه شده برای مسائل، درک دانش‌آموزان از مسئله را مورد اندازه‌گیری قرار دهد.**	گوناگون، با استفاده از فاوا، **مسائل پیچیده‌ای** در رشته درسی را برای دانش‌آموزان به گونه‌ای طراحی نماید که **راه حل‌های ارائه شده برای مسائل، درک دانش‌آموزان از مسائل را مورد اندازه‌گیری قرار دهد.**
پداگوژی	**حل مسائل پیچیده**		
	سطح ۱	**سطح ۲**	**سطح ۳**
	دو تکلیف مسئله محور (آموزش دانش‌آموز محور) و پروژه‌ی گروهی دانش آموزی مبتنی بر فاوا را تعریف و طراحی نماید **و ضمن طرح مسائل در گروه همتا با استفاده از نظرات ارزیابانه آن‌ها، طراحی خود را مورد اصلاح قرار دهد.**	**دو تکلیف مسئله محور** (آموزش دانش‌آموز محور) و پروژه‌ی گروهی دانش آموزی مبتنی بر فاوا را تعریف و طراحی نموده و **ضمن اصلاح طرح خود، مراحل پیاده‌سازی طرح را تشریح نماید.**	**چندین تکلیف مسئله محور** (آموزش دانش‌آموز محور) و پروژه‌ی گروهی دانش آموزی مبتنی بر فاوا را تعریف و طراحی نماید و **مراحل طراحی، پیاده‌سازی و و ارائه راه حل‌ها توسط دانش‌آموزان در تکالیف مسئله محور و پروژه‌های گروهی را مورد نظارت و ارزیابی قرار دهد.**
سازمان بندی و مدیریت	**گروه‌های مشارکتی**		
	سطح ۱	**سطح ۲**	**سطح ۳**
	یک محیط یادگیری انعطاف پذیری را در کلاس درس طراحی نمایدکه در آن قادر **به تلفیق فعالیت‌های دانش‌آموز محور** و	**یک محیط یادگیری** انعطاف پذیری را در کلاس درس خلق نمایدکه در آن قادر به **تلفیق فعالیت‌های دانش‌آموز محور** و بکارگیری منعطفانه فناوری	**محیط های یادگیری** انعطاف پذیری را در کلاس درس خلق نمایدکه در آن قادر به تلفیق **فعالیت‌های دانش‌آموز محور و بکارگیری منعطفانه**

	بکارگیری منعطفانه فناوری برای حمایت از این فعالیت باشد.	برای حمایت از این فعالیت **و همکاری گروهی** باشد.	**فناوری برای حمایت از این فعالیت‌ها و همکاری گروهی** باشد.
یادگیری حرفه‌ای معلم	**مدیریت و راهنمایی**		
	سطح ۱	**سطح ۲**	**سطح ۳**
	با استفاده از مهارت و دانش لازم **یک پروژه پیچیده** در راستای یادگیری حرفه‌ای را طراحی نماید که در آن‌ها همکاری با سایر معلمان، و استفاده از شبکه ها برای دستیابی به اطلاعات همکاران و کارشناسان خارج مدنظر قرار گرفته شده باشد.	با استفاده از مهارت و دانش لازم **دو پروژه پیچیده** را در راستای یادگیری حرفه‌ای ایجاد و مدیریت نماید که در آن‌ها همکاری با سایر معلمان، و استفاده از شبکه ها برای دستیابی به اطلاعات همکاران و کارشناسان خارج مدنظر قرار گرفته شده باشد.	ب با استفاده از مهارت و دانش لازم **پروژه های پیچیده‌ای** را در راستای یادگیری حرفه‌ای ایجاد و مدیریت نماید که در آن‌ها همکاری با سایر معلمان، و استفاده از شبکه ها برای دستیابی به اطلاعات همکاران و کارشناسان خارج مدنظر قرار گرفته شده باشد.

۲.فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

کاربرد فاوا در رشته علمی ۲

فصل۱: درک فاوا در آموزش

شایستگی

درک سیاست‌ها		
سطح ۱	**سطح ۲**	**سطح ۳**
با داشتن دانش عمیق از سیاست‌های ملی و اولویت های اجتماعی، درجهت حمایت از این سیاست‌ها، حداقل ۳ نمونه فعالیت‌هایی کلاسی (مبتنی بر فاوا) را طراحی نماید.	با داشتن دانش عمیق از سیاست‌های ملی و اولویت های اجتماعی، درجهت حمایت از این سیاست‌ها، حداقل ۳ نمونه فعالیت‌هایی کلاسی (مبتنی بر فاوا) را طراحی و سپس با توجه ارزیابی گروه همتا و خود طراحی مورد نظر را مورد اصلاح قرار دهد.	با داشتن دانش عمیق از سیاست‌های ملی و اولویت های اجتماعی، درجهت حمایت از این سیاست‌ها، چندین فعالیت کلاسی (مبتنی بر فاوا) را طراحی، اصلاح، و پیاده سازی نماید.

درک سیاست‌های آموزشی در باره‌ی فاوا در تدریس

- فرصت ها و موانع در اجرای فعالیت‌های مبتنی بر فاوا
- معرفی نمونه‌هایی از مسائل واقعی به هنگام پیاده سازی فعالیت‌های کلاسی رشته درسی مبتنی بر فاوا در مدرسه
- تجزیه و تحلیل مزایا و معایب روش‌های مختلف برای اجرای اهداف سیاست های فاوا

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجو معلمان:

- یک نمونه از اسناد مربوط به سیاست‌های فاوا را تجزیه و تحلیل نموده و تاثیرات بالقوه آن را بر یادگیرنده و جنبه‌های متفاوت کار معلمان تعیین کنند
- در مورد اصول بکارگیری فاوا در آموزش و پرورش توضیح داده و این اصول را مورد و تجزیه و تحلیل قرار دهند
- در مورد چگونگی جای دادن این اصول در فرآیند آموزش پیشنهاداتی ارائه گردد
- مسائلی که با اجرای این اصول ایجاد می‌گردد مورد تجزیه و تحلیل قرار داده و در مورد چگونگی اداره و نظارت بر مسائل راهکارهایی ارائه دهند.

فصل۲: مهارت‌های فاوا

شایستگی

ابزارهای پیچیده		
سطح ۱	**سطح ۲**	**سطح ۳**
ضمن آگاهی در مورد انواع ابزارها و برنامه‌های کاربردی ویژه موضوع درسی خود، یک موقعیت مسئله محور را طراحی نمایند که در آن با استفاده‌ی منعطفانه‌ی فاوا از جمله منابع شبکه به دانش آموزان در جهت دسترسی به اطلاعات و برقراری ارتباط با کارشناسان خارج از مدرسه برای تجزیه و تحلیل مسئله انتخاب شده کمک نماید.	ضمن آگاهی در مورد انواع ابزارها و برنامه‌های کاربردی ویژه موضوع درسی خود، یک موقعیت‌های مسئله محور و یک موقعیت پروژه محور را طراحی نمایند که بتوانند در آن‌ها با استفاده‌ی منعطفانه‌ی فاوا (از جمله منابع شبکه در جهت کمک به همکاری دانش‌آموزان، دسترسی به اطلاعات و برقراری ارتباط با کارشناسان خارج از مدرسه برای تجزیه و تحلیل مسائل انتخاب شده) پروژه‌های فردی و گروهی دانش‌آموزی را پیاده‌سازی نموده و بر آن‌ها نظارت نماید.	ضمن آگاهی در مورد انواع ابزارها و برنامه‌های کاربردی ویژه موضوع درسی خود، موقعیت‌های متنوع مسئله و پروژه محوری را طراحی نمایند که بتوانند در آن‌ها با استفاده‌ی منعطفانه‌ی فاوا (از جمله منابع شبکه در جهت کمک به همکاری دانش‌آموزان، دسترسی به اطلاعات و برقراری ارتباط با کارشناسان خارج از مدرسه برای تجزیه و تحلیل مسائل انتخاب شده) پروژه‌های فردی و گروهی دانش‌آموزی پیاده‌سازی نموده و بر آن‌ها نظارت نماید.

کاربرد فاوا در طراحی و مدیریت یادگیری مشارکتی و پروژه محور دانش‌آموزان

- معرفی بسته‌های نرم افزاری متن باز متناسب با رشته خود و نرم افزارهای تولید محتوا
- ویژگی منابع وب (صحت مطالب و سودمندی منابع وب) مورد استفاده در یادگیری‌های مسئله محور و پروژه محور در رشته علمی.
- آشنایی با انواع وب‌های آموزشی (I، II و معنایی) و ویژگی‌های (مزایا و محدودیت‌های) هر کدام
- طراحی فعالیت‌های مسئله محور و پروژه محور مبتنی بر یکی از انواع وب
- طراحی مواد آموزشی با استفاده از محیط نوشتاری[۹۱] یا ابزار های خاص برخط
- معرفی شبکه یا نرم افزار مناسب برای مدیریت، نظارت، ارزیابی پیشرفت پروژه‌های گوناگون دانش آموزی
- نقش فاوا در ارتباط و همکاری با دانش‌آموزان، همتایان، والدین و جوامع بزرگتر در جهت پرورش یادگیری دانش‌آموزان.
- شبکه و پشتیبانی از همکاری دانش‌آموزان داخل و خارج از کلاس درس
- موتورهای جستجو، پایگاه‌های داده بر خط و ایمیل منابعی برای یافتن افراد و منابع برای پروژهای مشترک

[۹۱] ***authoring environment*** مجموعه ابزارهایی برای تولید محتوای دیجیتال یا ساخت نرم افزار

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجو معلمان:

- جستجو در مورد بسته‌های نرم افزاری آموزشی را به طور عملی نمایش دهند و چگونگی استفاده از این بسته های متنوع نرم افزاری را در یک موضوع خاص در رشته خود در کلاس نشان دهند.
- در مورد ویژگی‌های هر کدام از منابع آموزشی I ، II و معنایی مزایا و مدودیت‌های آن‌ها برای طراحی فعالیت‌های تعاملی و مشارکتی بحث و گفتگو نمایند.
- یک یا چند فعالیت آموزشی مسئله محور و پروژه محور مبتنی بر یکی از انواع وب را طراحی نمایند و طراحی خود را در کلاس ارائه و با استفاده از نظرات ارزیابانه آن طراحی را اصلاح نمایند.
- در وب سایت‌ها و کاتالوگ ها نرم افزارهای مناسب برای یادگیری مسئله محور و پروژه محور در موضوع زمینه تخصصی خود را جستجو نماید. معیارهای و دستورالعمل های ارزیابی را توسعه داده و انتخاب‌های خود برای موثر بودن در جهت اهداف خاص آموزشی قصد شده توجیه نماید.
- طرز استفاده از محیط نوشتاری یا ابزارهای آن را به نمایش در آورد. به صورت گروهی دانشجویان یک واحد مطالعه در رشته مربوطه را به صورت بر خط طراحی نمایند.
- چگونگی استفاده از نرم افزارهای شبکه‌ای پروژه برای مدیریت، نظارت و ارزیابی پروژه دانش‌آموزی را به نمایش درآورد و داده های پروژه کارهای دانش‌آموزان را در آن وارد کنند.
- در مورد استفاده از محیط‌های ارتباطی و همکاری بر خط توسط معلم برای پشتیبانی از یادگیری دانش‌آموزان بحث شود. دانشجویان در محیط های مذکور یک لاگ را برای خود تهیه نموده، ونتایج چاپی خود را در آن به اشتراک بگذارد و نمونه‌هایی از تعاملات برخط خود را نمایش دهد.
- در مورد مزایای محیط‌های ارتباطی و همکاری برخط که دانش‌آموزان را در انجام پروژه های مشترک کاری و یادگیری پشتیبانی می‌کند بحث نمایند. معلمان یک لاگ را برای خود تهیه نموده، ونتایج چاپی خود را به اشتراک گذاشته و تعاملات برخط دانش آموزان را نمایش دهند.
- در مورد استفاده از موتورهای جستجو، پایگاه‌های داده برخط و ایمیل برای یافتن افراد و منابع برای پروژه‌های مشترک بحث نمایند، جستجوهای خود را در راستای پروژه رشته خود هدایت نمایند، در پروژه مشترک بر خط شرکت و تعامل نمایند، تجربیات خود را در آن جا منعکس نمایند و آن‌ها را با افراد دیگر به اشتراک گذاشته و در مورد آن‌ها بحث نمایند.

فصل۳: برنامه درسی و ارزشیابی

شایستگی

کاربرد دانش		
سطح ۱	**سطح ۲**	**سطح ۳**
ضمن برخورداری از دانش عمیق در مورد موضوع رشته خود و توانایی بکارگیری منعطفانه‌ی آن در موقعیت‌های گوناگون، با استفاده از فاوا، حداقل یک مسئله پیچیده در رشته درسی برای دانش‌آموزان طراحی نماید و راه حل‌های ارائه شده توسط دانش‌آموزان را در پاسخ به این مسئله مورد ارزیابی قرار دهد.	ضمن برخورداری از دانش عمیق در مورد موضوع رشته خود و توانایی بکارگیری منعطفانه‌ی آن در موقعیت‌های گوناگون، با استفاده از فاوا، یک مسئله پیچیده در رشته درسی برای دانش‌آموزان را به گونه‌ای طراحی نماید که راه حل (های) ارائه شده برای مسائل، درک دانش‌آموزان از مسئله را مورد اندازه‌گیری قرار دهد.	ضمن برخورداری از دانش عمیق در مورد موضوع رشته خود و توانایی بکارگیری منعطفانه‌ی آن در موقعیت‌های گوناگون، با استفاده از فاوا، مسائل پیچیده‌ای در رشته درسی را برای دانش‌آموزان به گونه‌ای طراحی نماید که راه حل‌های ارائه شده برای مسائل، درک دانش‌آموزان از مسائل را مورد اندازه‌گیری قرار دهد.

دستیابی به اهداف برنامه‌درسی و ارزشیابی از طریق فاوا

- نقش فاوا در معرفی مفاهیم و فرآیندهای کلیدی رشته درسی
- عملکرد و اهداف بکارگیری بسته‌های نرم افزاری در رشته درسی
- چگونگی افزایش درک دانش‌آموزان از مفاهیم و فرآیندهای کلیدی با بکارگیری بسته‌های مربوطه در محیط‌های داخل و خارج از کلاس (فاوا در نظریه‌های یادگیری)
- دستورالعمل‌های مبتنی بر فاوا در ارزشیابی برای ارزیابی درک دانش‌آموزان از مفاهیم و فرآیندهای کلید برنامه درسی

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجومعلمان

- در بخشی از برنامه درسی داده شده، مفاهیم و فرآیندهایی که می‌توانند بوسیله فاوا آموزش داده شوند انتخاب شود. (فاوا باید منجر به درک عمیقتر از مفاهیم گردد)
- برای متن آموزشی (متناسب با رشته) داده شده، مفاهیم و فرآیندهایی که می‌توانند با فاوا آموزش داده شوند، شناسایی نمایند.
- تعداد متنوعی از بسته‌های نرم افزاری رشته درسی خود را شناسایی و در کلاس به نمایش در آورند.
- در مورد دستیابی به اهداف برنامه درسی و ارزشیابی از طریق فاوا، با یک کارشناس به صورت برخط در کلاس تعامل و گفتگو ترتیب دهند.
- از موزه‌های مرتبط با رشته خود بازدید برخط در کلاس ترتیب دهند.
- برنامه های شبیه ساز مبتنی بر وب را در کلاس اجرا و در خصوص اینکه چگونه این برنامه‌ها می‌توانند درک دانش‌آموزان از مفاهیم کلیدی موضوعات درسی و کاربرد آن‌ها در حل مسائل پیچیده توسعه دهند، بحث و گفتگو نمایند.
- از طریق جستجو در اینترنت در مورد فاوا در یکی از نظریه‌های یادگیری، یک مقاله علمی و پژوهشی شناسایی و در مورد آن در کلاس بحث و مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرد.
- بسته‌های نرم‌افزاری ویژه موضوعات درسی رشته خود را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهند و توضیح دهند که چگونه این بسته ها مفاهیم و حل مسائل پیچیده در محیط یادگیرنده محور را حمایت می‌کنند.

دستورالعمل‌های استفاده از محصولات فاوا در برنامه درسی

- دستورالعمل‌های دانشی و عملکردی معلمان در استفاده از محصولات فاوا برای افزایش درک دانش آموزان از مفاهیم، مهارت ها و فرآیندهای موضوع کلیدی درسی.

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجو معلمان:

- در مورد ویژگی‌های واکنش دانش‌آموزان در سال‌های مختلف آموزش و کیفیت و ویژگی محصولات فاوا ویژه‌ی سن و موضوع درسی خاص بحث شود.
- دستورالعمل‌هایی که از این ویژگی‌ها تبعیت می کنند و آن‌ها را توسعه و بهبود می‌دهند، ارائه دهند.
- دستورالعمل‌های ارائه شده در کلاس ارزیابی شده و پیشنهاداتی برای بهبود آن‌ها ارائه گردد.
- برای متن آموزشی و اهداف ارزشیابی (متناسب با رشته) داده شده، دستورالعمل‌های مبتنی بر فاوا طراحی کنند.
- برای محصولات فاوا دستورالعمل‌هایی را تهیه نموده و در فرآیند آموزش بکار گیرند. (به عنوان نمونه دستورالعملی برای ارائه گزارش‌های دانش‌آموزی از نتایج آزمایش شیمی)

ارزشیابی مبتنی بر فاوا

- ارزشیابی مبتنی بر فاوا (بر خط و برون خط) و بررسی دیدگاه‌های مربوطه
- ویژگی‌های ارزشیابی های مبتنی بر فاوا
- معرفی ابزارهای ارزشیابی مبتنی بر فاوا
- راهبردهای طراحی آزمون‌های مبتنی بر فاوا

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجومعلمان

- ابزارهای ارزشیابی فاوای در اختیار قرار داده شده، را ازمنظر این که کدامیک برای ارزیابی مهارت‌های سطوح بالاتر (از جمله مهارت‌های حل مسئله، تفکر انتقادی، و ..)و درک بنیادی از مفاهیم کلیدی مناسب هستند مورد تجزیه و تحلیل قرار دهد.
- برای متن آموزشی و اهداف مهارت ارزشیابی (متناسب با رشته) داده شده، یک ابزار مناسب را شناسایی نمایند.
- برای موضوعی در برنامه درسی دستورالعمل های مبتنی بر فاوا برای ارزشیابی را طراحی نماید که در آن درک دانش آموزان از مفاهیم و فرآیندهای کلیدی برنامه درسی مورد ارزیابی قرار گیرد.
- در مورد دیدگاه‌های حاکم بر ارزشیابی مبتنی بر فاوا (برخط و برون خط) در کلاس بحث کنند و مزایا و محدودیت‌های آن‌ها را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهند.
- یک نمونه آزمون برخط و برون خط برای یک موضوع در رشته خود طراحی نموده و آن را در کلاس ارائه نموده تا مورد ارزیابی قرار گیرد و اصلاحات لازم را با توجه به بازخوردها انجام دهند.

فصل٤: پداگوژی

شایستگی

حل مسائل پیچیده		
سطح ۱	**سطح ۲**	**سطح ۳**
دو تکلیف مسئله محور (آموزش دانش‌آموز محور) و پروژه‌ی گروهی دانش آموزی مبتنی بر فاوا را تعریف و طراحی نماید و ضمن طرح مسائل در گروه همتا با استفاده از نظرات ارزیابانه آن‌ها، طراحی خود را مورد اصلاح قرار دهد.	دو تکلیف مسئله محور (آموزش دانش‌آموز محور) و پروژه‌ی گروهی دانش آموزی مبتنی بر فاوا را تعریف و طراحی نموده و ضمن اصلاح طرح خود، مراحل پیاده‌سازی طرح را تشریح نماید.	چندین تکلیف مسئله محور (آموزش دانش‌آموز محور) و پروژه‌ی گروهی دانش آموزی مبتنی بر فاوا را تعریف و طراحی نماید و مراحل طراحی، پیاده‌سازی و و ارائه راه حل‌ها توسط دانش‌آموزان در تکالیف مسئله محور و پروژه‌های گروهی را مورد نظارت و ارزیابی قرار دهد.

طراحی و پیاده‌سازی فعالیت‌های یادگیری مشارکتی و پروژه محور مبتنی بر فاوا با تمرکز بر مسائل واقعی زندگی

- نقش یادگیری پروژه‌محور مبتنی بر فاوا و ایجاد در توسعه تعاملات اجتماعی و تفکر در دانش‌آموزان از طریق بکارگیری مفاهیم و فرآیندها و مهارت‌های کلیدی در حل مسائل واقعی
- چگونگی طراحی مسائل پیچیده و مسائل زندگی واقعی (که با کمک موضوعات کلیدی درسی قابل حل هستند) در پروژه‌های دانش‌آموزی با استفاده از منابع فاوا
- ویژگی‌های طراحی، واحد طرح درس مشارکتی و پروژه محور مبتنی بر فاوا
- معرفی ابزارهای متن باز و برنامه‌های کاربردی موضوعات ویژه برای فعالیت های کلاسی که قدرت استدلال، گفتگو، مشارکت و حل مسائل پیچیده را در دانش‌آموزان تقویت می‌نماید.
- داستان و بازی‌های دیجیتال و شبیه سازی یکی از روش‌های مناسب برای پیاده‌سازی تکالیف مسئله محور و پروژه‌های گروهی

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجو معلمان:

- در مورد چگونگی بکارگیری فاوا و انواع ویژه نرم افزارهایی که می‌تواند درک دانش‌آموزان و بکارگیری علمی دانش رشته مربوطه را حمایت کند بحث نموده
- در یک ارائه کلاسی راه‌هایی که در آن‌ها یادگیری پروژه محور می‌تواند مورد حمایت شود شرح داده شود.
- نمونه‌های مختلفی در این خصوص تولید نموده و پس از ارائه نمونه‌ها در کلاس در باره‌ی آن‌ها در کلاس بحث شود (به عنوان نمونه

شناسایی راه‌های حفاظت از سامانه‌های اکولوژی با استفاده از وب و مفاهیم کاربردی)

- از طریق ارتباط و گفتگو برخط کلاسی با کارشناسان مربوطه همکاری نمایند.
- با جستجو در اینترنت برای اهداف یادگیری داده شده، مسائل زندگی واقعی مناسبی انتخاب شود.
- با توجه به مسائل واقعی داده شده، در فرآیند طراحی فعالیت‌های پروژه محور فاوا را در آن تلفیق نمایند.
- برای مسائل واقعی زندگی منتخب، روش‌های مناسب مبتنی بر فاوا برای معرفی آن‌ها به دانش‌آموزان ارائه دهند.
- راهبردهای یاددهی- یادگیری گوناگون را که در فعالیت‌های یادگیری مورد استفاده قرار می گیرند، توصیف نموده و توضیح دهند که فاوا چگونه می‌تواند در آن‌ها تلفیق گردد.
- طراحی و یا شناسایی یک داستان و بازی دیجیتال و یا شبیه‌سازی برای حل مسائل پیچیده و واقعی زندگی و یا فعالیت‌های پروژه محور، ارائه سناریو در کلاس و نقد و ارزیابی آن

فصل۵ : سازمان بندی و مدیریت

شایستگی

گروه‌های مشارکتی		
سطح ۱	**سطح ۲**	**سطح ۳**
یک محیط یادگیری انعطاف پذیری را در کلاس درس طراحی نمایدکه در آن قادر به تلفیق فعالیت‌های دانش‌آموز محور و بکارگیری منعطفانه فناوری برای حمایت از این فعالیت باشد.	یک محیط یادگیری انعطاف پذیری را در کلاس درس خلق نمایدکه در آن قادر به تلفیق فعالیت‌های دانش‌آموز محور و بکارگیری منعطفانه فناوری برای حمایت از این فعالیت و همکاری گروهی باشد.	محیط های یادگیری انعطاف پذیری را در کلاس درس خلق نمایدکه در آن قادر به تلفیق فعالیت‌های دانش‌آموز محور و بکارگیری منعطفانه فناوری برای حمایت از این فعالیت‌ها و همکاری گروهی باشد.

مدیریت و سازمان‌بندی منابع فیزیکی، انسانی و زمان برای تلفیق فاوا در محیط یادگیری

- سازمان بندی رایانه‌ها یا سایر منابع دیجیتال در کلاس درس (به منظور پشتیبانی و تقویت فعالیت های یادگیری و تعاملات اجتماعی)
- شبکه و شبکه‌سازی (از طریق کابل، Wifi، Blutooth و...) در کلاس درس [۹۲]
- چگونگی مدیریت فعالیت‌های یادگیری پروژه محور دانش آموزان در محیط‌های مبتنی بر فناوری

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجو معلمان:

- به طور عملی در یک کلاس چینش‌های متفاوت رایانه و سایر منابع دیجیتال را برحسب این که هر کدام‌یک از آن‌ها شرکت و تعاملات دانش‌اموزان را حمایت نموده یا ممانعت‌می‌نماید را بیازماید. یک نوع چینش را طراحی نموده و در مورد منطق خود برای این طراحی بحث نماید.
- با استفاده از امکانات موجود در کلاس یک آزمایشگاه فاوا در کلاس ایجاد کنند.
- در مورد روش‌های مدیریت فعالیت های کلاسی پروژه محور دانش‌آموزی درضمن انجام یک پرورژه بحث نمایند. درمورد طرح درس خود بر حسب مدیریت کلاسی با تمرکز روی مزایا و معایب چینش‌های گوناگون رایانه و منابع دیجیتال بحث نمایند.

فصل٦: یادگیری حرفه‌ای معلم

شایستگی

مدیریت و راهنمایی

[۹۲] به پیوست مراجعه شود.

سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳
با استفاده از مهارت و دانش لازم یک پروژه پیچیده در راستای یادگیری حرفه‌ای را طراحی نماید که در آن‌ها همکاری با سایر معلمان، و استفاده از شبکه ها برای دستیابی به اطلاعات همکاران و کارشناسان خارج مدنظر قرار گرفته شده باشد.	با استفاده از مهارت و دانش لازم دو پروژه پیچیده را در راستای یادگیری حرفه‌ای ایجاد و مدیریت نماید که در آن‌ها همکاری با سایر معلمان، و استفاده از شبکه ها برای دستیابی به اطلاعات همکاران و کارشناسان خارج مدنظر قرار گرفته شده باشد.	ب با استفاده از مهارت و دانش لازم پروژه های پیچیده‌ای را در راستای یادگیری حرفه‌ای ایجاد و مدیریت نماید که در آن‌ها همکاری با سایر معلمان، و استفاده از شبکه ها برای دستیابی به اطلاعات همکاران و کارشناسان خارج مدنظر قرار گرفته شده باشد.

استفاده از منابع دیجیتال و همکاری برخط برای یادگیری حرفه‌ای

بررسی نقش فاوا در:

- اشتراک منابع برای پشتیبانی از فعالیت‌ها و یادگیری حرفه‌ای
- دسترسی به کارشناسان بیرون از محیط کار و جوامع یادگیری به منظور پشتیبانی از فعالیت‌ها و یادگیری حرفه‌ای خود
- مدیریت، تجزیه تحلیل، تلفیق و ارزیابی اطلاعات به منظورحمایت از یادگیری حرفه‌ای

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجو معلمان:

- در مورد منابع اطلاعاتی برخط گوناگون و استفاده از سایر منابعی که می‌توانند یادگیری حرفه‌ای را حمایت نمایند بحث نمایند.
- جستجوهای بر خط خود را برای مواد آموزشی در جهتی که اهداف یادگیری حرفه‌ای آنان را حمایت می‌کند هدایت نمایند
- نتایج این جستجو را به اشتراک گذاشته و در مورد آن بحث نمایند و برای اجرای ان برنامه ریزی نمایند.
- در مورد منابع گوناگون کارشناسی برخط و جوامعی که می‌تواند یادگری حرفه‌ای را حمایت کنند بحث نمایند. ملزم به انجام تحقیقات برخط خود برای یافتن چنین کارشناسان و جوامعی باشند. با کارشناسان ارتباط برقرار نموده و در این جوامع شرکت نموده و سپس مباحثات و نتایج فعالیت‌های خود در این زمینه را به اشتراک بگذارند.
- در مورد اهمیت توسعه مهارت‌های مدیریت دانش مربوطه در جهت تجزیه و تحلیل منابع بر خط بحث نمایند و آن‌ها در فعالیت‌ها خود تلفیق نمایند و کیفیت آن‌ها را مورد ارزیابی قرار داده. دانشجو معلمان نمونه هایی از فعالیت‌های خود را در این مورد توصیف نموده و به نمایش در آورده و در مورد آن بحث نمایند.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

- سخنرانی-نمایشی
- آزمایشگاه
- پروژه
- کشفی (کاوشگری+ آزمایشگاه) فردی و گروهی
- حل مسئله
- حل خلاق مسئله
- پرسش‌ها و پاسخ‌های هدایت شده و مباحثه
- طوفان مغزی
- .....

حداقل امکانات سخت و نرم افزاری

- منابع اطلاعاتی مکتوب یا برخط
- شبکه آزمایشگاهی (آزمایشگاه رایانه) مجهز به اینترنت پرسرعت

- دیتا پروژکتور ، صفحه نمایش، رایانه، تخته هوشمند
- انواع رسانه‌های قابل در دسترس
- امکانات لازم برای تهیه رسانه آموزشی مورد نظر مدرس
- نرم افزار بسته آفیس، ورژن‌های جدید (ترجیحا اصلی)
- رایانه با انواع سیستم‌های عامل
- دیتا پروژکتور ، صفحه نمایش، رایانه، تخته هوشمند
- تلفن‌های همراه با انواع سیستم‌های عامل (تلفن‌های دانشجویان)
- نرم افزارهای windows, Mac, Linux
- انواع ذخیره کننده‌های برون خط
- چند رایانه که به اینترنت متصل نباشد و از طریق یکی از شیوه‌های رایج و قابل دسترس قابلیت اتصال به اینترنت را داشته باشد (با خط تلفن (از طرق دایال آپ، $ADSL^{+}$ به صورت lan یا wireless) کارت دیتا، Wimax
- حداقل یک پردازشگر موجود در بازار
- سخت افزارهای داخلی و خارجی و جانبی رایانه
- انواع موبایل، تبلت، لپ‌تاپ و رابط OTG
- نرم‌افزارها، سخت‌افزارها و سیستم‌عامل‌های آموزشی مربوط به رشته
- برای نرم افزارها و سیستم‌عامل‌های مخصوص کودکان استثنایی می‌تواند مواردی چون (for chat) Deaf Apps[۹۴]، Vinu[۹۳]x را پیشنهاد نمود.
- نرم افزارهای

Flash, Photoshop, paint, DVD cutter, sound recorder , sound cutter, concept mapping or mind mapping, Simulators

- امکانات لازم برای راه اندازی شبکه شامل:

Cross cable, Wi-Fi, Bluetooth, Hub, Switch, Router, IPS, IDS, Firewall

- حداقل ۲ رایانه و یا لپ تاپ (در مورد لپ تاپ‌ها مجهز بهBluetooth) برای هر گروه
- فیلم و کلیپ های نمونه در زمینه کاربرد سخت افزار های آموزشی
- بروشورهای معرفی سخت‌افزارها
- نرم افزارهای و سیستم عامل‌های آموزشی گروه‌های مربوطه به انتخاب گروه
- راهنمای نرم‌افزارهای مربوطه
- سخت افزارها و نرم افزارهای لازم برای ضبط و ویرایش صدا و تصویر و فیلم دیجیتال
- نرم‌افزارهای شبیه ساز متناسب با رشته
- نرم‌افزارهای LMS، CMS، LCMS

٤. منابع آموزشی

هوشمندسازی مدارس راهبرد تحول وزارت آموزش و پرورش در توسعه فاوا.

مهرمحمدی، محمود و نفیسی، عبدالحسین (۱۳۸۳)، تدوین سیاست های راهبردی فناوری اطلاعات و ارتباطات در آموزش و پرورش.

علی‌آبادی، خدیجه (۱۳۹۰) مقدمات تکنولوژی آموزشی، تهران، انتشارات دانشگاه پیام نور

[۹۳] ***http://distrowatch.com/table.php?distribution=vinux***

[۹۴] ***https://play.google.com/store/apps/details?id=com.successfulmatch.deafs&hl=en*** (نرم افزارهای مخصوص ناشنوایان در گوگل پلی)

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

در ارزشیابی هر واحد درسی دو الی سه نوع ارزشیابی انجام خواهد شد. ۱- ارزشیابی ورودی یا تشخیصی در فاوا ۱ که در بخش مهارت های اساسی فاوا برای تعیین سطح کلاس و استفاده بهینه از زمان به منظور ایجاد و یا تقویت مهارت‌ها صورت می‌گیرد، ۲- ارزشیابی تکوینی که در حین فرآیند آموزش و در طول کلاس انجام می‌گیرد که در هر بخش مواردی به عنوان پیشنهاد در فعالیت‌های عملکردی و یادگیری پیشنهاد شده که می‌توانند بخشی از این ارزشیابی را تشکیل دهند و ۳- ارزشیابی نهایی یا پایانی که پیشنهاد می‌گردد ۱۰ نمره از نمره نهایی به ارزشیابی تکوینی و ۱۰ نمره به پروژه پایانی اختصاص یابد که در اجرای آن دانشجو معلم ملزم به رعایت تمامی موارد مورد آموزش در آن واحد درسی (فاوا ۱ الی ۳) می‌باشد و مدرس مربوطه موضوع آن را با توجه به سال تحصیل دانشجو معلم، دانش و مهارت موضوعی و مهارت حرفه‌ای دانشجو معلم تعیین می‌نماید.

٦. پیوست‌ها

- **تولید محتوای الکترونیکی:**

استانداردهای تولید محتوای الکترونیکی

* آشنایی با استانداردهای SCORM و AICC در تولید محتوای الکترونیکی و آموزش الکترونیکی

تولید محتوای الکترونیکی

رسانه‌های الکترونیکی دیداری

* معرفی پوستر، انواع چارت، اسلایدها، نمودار، .....، کاربرد ، مزایا و محدودیت ها
* فرآیند انتخاب رسانه‌های الکترونیکی دیداری در آموزش
* طراحی پیام‌های آموزشی رسانه‌های الکترونیکی دیداری (نوشته، شکل، عکس، ..)
* تولید رسانه های الکترونیکی دیداری از طریق نرم‌افزارهای power point، publisher، و photo shop

معرفی برخی از محتواها

* LO[۹۵] اشیاء یادگیری،
* کارآموزی مبتنی برشبکه
* خودآموزی، مطالعه راهنمایی شده ناهمزمان
* پیشامدها با هدایت مربی[۹۶] (یادگیری همزمان)
* همکاری گروه کوچک

فرآیند طراحی تولید محتوای یادگیری الکترونیکی :

* طراحی آموزشی واحد (یا موضوع)یادگیری براساس نظریه‌های یادگیری و راهبردهای آموزشی مربوطه
* انتخاب مدل آموزشی مربوطه
* طراحی فرصت های یادگیری
* انتخاب و طراحی فعالیت های یادگیری

فرآیند انتخاب رسانه مناسب با هرفعالیت یادگیری

* طراحی پیام های آموزشی
* تنظیم جدول ارائه محتوای نهایی

معرفی نرم‌افزارهای تولید محتوای الکترونیکی (برخط و برون خط)

* Auto paly , flash builder, hyper studio, ,Director, Multimedia Builder, Adobe Flash, Camtasia Studio, advanced power point (off line)
* power point , hyper studio , flash , mu. Builder

- **کلاس هوشمند:**

---

[۹۵] Learning Object
[۹۶] Instructor – led Events

طراحی آموزشی کلاس هوشمند

* طراحی محیط یادگیری الکترونیکی براساس راهبردهای آموزشی مناسب
* طراحی فرصت های یادگیری ، فعالیت های یادگیری و راهبردهای ارزشیابی براساس مدل های نوین آموزشی
* طراحی مدل ارتباطی (ارتباط استاد با شاگرد ، استاد بامحتوا ، محتوا بامحتوا ، گروه با گروه ، کلاس باخارج کلاس و...)کلاس هوشمند براساس نیازها وامکانات (تجهیزات الکترونیکی و..)

اجرای و ارزشیابی آموزشی کلاس هوشمند

* ثبت نام از شاگردان (ازطریق LMS)
* اجرای ارزشیابی ورودی(آزمون رفتار ورودی ، پیش آزمون ، آزمون تشخیصی سبک های شناختی ، نیاز سنجی و...) از طریق LMS وثبت گزارشات آزمون ها
* گروه بندی شاگردان براساس نتایج وگزارشات آزمون ها از طریقLMS
* انتخاب مدل آموزشی ، محتوا وفعالیت های یادگیری مناسب برای هر گروه
* به اشتراک گذاری و ارسال محتواها وفعالیت های یادگیری برای هر گروه از طریق LCMS
* ارائه تکالیف تکمیلی وبازخورد آن به روش برخط (همزمان و ناهمزمان)
* ارائه بازخورد مناسب ، اجرای ارزشیابی مستمر وتوصیفی با استفاده از روش های ارزشیابی معلم ، خود ارزشیابی ، دگر ارزشیابی ،گروه ارزشیابی از طریق LCMS وLMS
* اجرای ارزشیابی پایانی به شکل متنوع (انواع آزمون های الکترونیکی) از طریقLMS
* ثبت نتایج وگزارشات آزمون
* اجرای پس آزمون و اصلاح برنامه براساس گزارشات آزمون
* تنظیم وثبت پوشه کار

- **شبکه**

شبکه و شبکه سازی

* تعریف شبکه
* دلایل شبکه سازی، مزایا و محاسن ایجاد شبکه
* تاریخچه شبکه
* معرفی بزرگترین شبکه
* سلسه مراتب ایجاد شبکه و مولفه‌های شبکه
* cable, Wifi, Bluetooth, Hub, Switch, Router, IPS, IDS, Firewall, DNS Server, Mail Server

ایجاد یک شبکه کوچک (دو یا سه کاربر) با استفاده از امکانات موجود، ***Wi-Fi, Bluetooth, cable***

شبکه‌های اجتماعی

- **نمونه‌هایی از نرم افزارهای تولید محتوای الکترونیکی و انتشار الکترونیکی محتوا**

تولید

- Auto paly , flash builder, hyper studio, ,Director, Multimedia Builder, Adobe Flash, Camtasia Studio, advanced power point (off line)
- power point , hyper studio , flash , mu. Builder

انتشار

- Forums, networks, Atutor, Moodle, emails, Educreatiosn, snagit, blendspace, bayanbox, net support school, softgozar, aparat, googlesite, electa, kelas,…(on line

سرفصل درس «کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات در مشاوره ۳»

۱.معرفی درس و منطق آن

زندگی بشر در عصر کنونی به گونه‌ای با فناوری اطلاعات و ارتباطات عجین شده است، که برخورداری از ابعاد گوناگونی از سواد از جمله سواد اطلاعاتی، سواد رسانه ای، سواد رایانه، سواد فناوری، سواد دیجیتال، سواد اینترنتی، یک ضرورت در زندگی محسوب می‌گردد. ضرورت توجه به فناوری اطلاعات و ارتباطات موجب گردیده است که آموزش ان در آموزش‌های رسمی وارد گردد. لذا آشنایی و بهره‌مندی از این بعد سواد یکی از نیازهای دانش‌آموزان امروز وشهروندان فردا است. از این‌رو معلمان که وظیفه آماده سازی دانش‌آموزان را برای ورود به عرصه زندگی دارند، خود نیز باید ضمن برخورداری از شایستگی‌ها و سواد لازم در حوزه‌ی فناوری اطلاعات و ارتباطات، از این ظرفیت در آموزش‌های خود بهره گیرند و با تلفیق این فناوری در فرصت‌های یاددهی-یادگیری علاوه بر بهره‌گیری از افزایش و بهبود کارآیی آموزش ، دانش‌آموزان را آموزش دهند که چگونه خود را برای استفاده صحیح از فرصت‌های پیش‌آمده بواسطه این فناوری در زندگی آماده کنند.

مشخصات درس	نام درس: **کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات در مشاوره ۳**
نوع درس: کارگاهی تعداد واحد: ۱ واحد کارگاهی زمان درس: هر واحد ۴۸ پیشنیاز: کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات ۲	**اهداف/ پیامدهای یادگیری:** جدول شایستگی‌ها دانشجو معلمان در ۶ **مولفه ۱- درک *ICT* در آموزش ، ۲- برنامه درسی و ارزشیابی ، ۳- پداگوژی ، ٤- *ICT*، ٥-سازمان بندی و مدیریت و ٦- یادگیری حرفه ای معلم در سواد فناوری[۹۷] به شرح جدول زیر می‌باشد.**

ملاک ها	سطح ۱ (سواد فناوری)	سطح ۲ (تعمیق دانش)	سطح ۳ (تولید دانش)
درک *ICT* در آموزش	**نوآوری در سیاست‌ها**		
	ضمن درک مقاصد و اهداف سیاست‌های ملی در جلساتی که به منظور اصلاح سیاست‌های آموزش و پرورش در مورد فاوا تشکیل می‌گردد مشتاقانه و داوطلبانه شرکت نماید.	ضمن درک مقاصد و اهداف سیاست‌های ملی در جلساتی که به منظور اصلاح سیاست‌های آموزش و پرورش در مورد فاوا تشکیل می‌گردد شرکت نموده و در بحث‌ها و گفتگوهای مرتبط، پیشنهاداتی	ضمن درک مقاصد و اهداف سیاست‌های ملی در جلساتی که به منظور اصلاح سیاست‌های آموزش و پرورش در مورد فاوا تشکیل می‌گردد شرکت نموده، و علاوه بر

[۹۷] سواد فناوری : استفاده از فاوا برای یادگیری کارآتر و موثرتر

		ارائه دهد.	شرکت در بحث‌ها و گفتگوها، نظرات ارزیابانه‌ای در خصوص طراحی، کاربست و بازبینی برنامه‌های در نظر گرفته شده برای اجرای این سیاست‌ها ارائه دهد.
مهارت‌های فاوا	**ابزارهای فراگیر**		
	در راستای حمایت از توسعه مهارت‌های خلاقیت، یادگیری دائمی و انعکاسی حداقل یک جامعه دانشی مبتنی بر فاوا را طراحی نماید.	در راستای حمایت از توسعه مهارت‌های خلاقیت و یادگیری دائم و بازتابی دانش آموزان، ۲ الی ۳ جامعه دانشی مبتنی بر فاوا را طراحی نماید.	در راستای حمایت از توسعه مهارت‌های خلاقیت و یادگیری دائم و بازتابی دانش آموزان، چندین جامعه دانشی متفاوت مبتنی بر فاوا را طراحی نماید.
برنامه درسی و ارزشیابی	**مهارت های جامعه دانشی**		
	با آگاهی از ابعاد پیچیده رشد انسانی (رشد شناختی، عاطفی و جسمی و آگاهی از چگونگی ایجاد شرایط بهتر یادگیری برای دانش آموزان) و با استفاده از فاوا راه حل‌های مناسب برای مشکلات احتمالی دانش‌آموزی پیش‌بینی و با برخورداری از مهارت‌های پیچیده در این مورد طرحی برای عملیاتی نمودن یکی از راه حل‌های مورد نظر ارائه نمایند.	با آگاهی از ابعاد پیچیده رشد انسانی (رشد شناختی، عاطفی و جسمی و آگاهی از چگونگی ایجاد شرایط بهتر یادگیری برای دانش آموزان) و با استفاده از فاوا راه حل‌های مناسب برای یکی از مشکلات واقعی دانش‌آموزی پیش‌بینی و با برخورداری از مهارت‌های پیچیده در این مورد طرحی برای عملیاتی نمودن یکی از راه حل‌های مورد نظر ارائه نمایند.	با آگاهی از ابعاد پیچیده رشد انسانی (رشد شناختی، عاطفی و جسمی و آگاهی از چگونگی ایجاد شرایط بهتر یادگیری برای دانش آموزان) و با استفاده از فاوا راه حل‌های مناسب برای یکی از مشکلات واقعی دانش‌آموزی پیش‌بینی و با برخورداری از مهارت‌های پیچیده در این مورد طرحی برای عملیاتی نمودن یکی از راه حل‌های مورد نظر ارائه نمایند و راه حل موردنظر را در پیاده‌سازی نماید و نتایج

			حاصله را مورد ارزیابی قررا دهد.
پداگوژی	**خود مدیریتی**		
	با استفاده از فاوا، دو موقعیت مشابه از فرآیند یادگیری را که در آن‌ها دانش آموزان قادر به اجرا و بکارگیری مهارت‌های توسعه یافته خود باشند طراحی و پیاده‌سازی نماید.	با استفاده از فاوا، دو موقعیت متفاوت از فرآیند یادگیری را که در آن‌ها دانش آموزان قادر به اجرا و بکارگیری مهارت‌های توسعه یافته خود باشند طراحی و پیاده‌سازی نماید.	با استفاده از فاوا، چندین موقعیت گوناگون از فرآیند یادگیری را که در آن‌ها دانش آموزان قادر به اجرا و بکارگیری مهارت‌های توسعه یافته خود باشند طراحی و پیاده‌سازی نماید.
سازمان بندی و مدیریت	**سازمان‌های یادگیری**		
	ضمن ایفای نقش رهبری در آموزش و ارائه پشتیبانی پیگیرانه از همکاران، یک برنامه مبتنی بر فاوا را طراحی و اجرا نمایند که در طی آن مدرسه به عنوان جامعه مبتنی بر نوآوری با استفاده از فاوا ایفای نقش نمایند.	ضمن ایفای نقش رهبری در آموزش و ارائه پشتیبانی پیگیرانه از همکاران، یک برنامه مبتنی بر فاوا را طراحی و اجرا نمایند که در طی آن مدرسه به عنوان جامعه مبتنی بر نوآوری و یادگیری دائم با استفاده از فاوا ایفای نقش نمایند.	ضمن ایفای نقش رهبری در آموزش و ارائه پشتیبانی پیگیرانه از همکاران، برنامه‌های متنوعی مبتنی بر فاوا را طراحی و اجرا نمایند که در طی آن مدرسه به عنوان جامعه مبتنی بر نوآوری و یادگیری دائم با استفاده از فاوا ایفای نقش نمایند.
یادگیری حرفه ای معلم	**معلم به عنوان مدل یادگیرنده**		
	با استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات و برخورداری بالا از توانایی، انگیزه، تمایل و تشویق و حمایت همتایان برای آزمودن، دائما درحال یادگیری حرفه‌ای باشد و به این منظور یک جامعه آموزشی حرفه‌ای را با هدف خلق دانش طراحی نماید.	با استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات و برخورداری بالا از توانایی، انگیزه، تمایل و تشویق و حمایت همتایان برای آزمودن، دائما درحال یادگیری حرفه‌ای باشد و یک جامعه آموزشی حرفه‌ای را با هدف خلق دانش طراحی و سپس ایجاد نماید.	با استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات و برخورداری بالا از توانایی، انگیزه، تمایل و تشویق و حمایت همتایان برای آزمودن، دائما درحال یادگیری حرفه‌ای باشد و جوامع آموزش حرفه‌ای را با هدف خلق دانش طراحی و سپس ایجاد نماید.

۲.فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

کاربرد فاوا در رشته علمی ۳

تذکر: فصول این واحد در دوره کاروزی و با حضور در کلاس درس و مدرسه قابل اجرا می‌باشد.

فصل ۱: در ک فاوا در آموزش

شایستگی

نوآوری در سیاست‌ها

ضمن درک مقاصد و اهداف سیاست‌های ملی در جلساتی که به منظور اصلاح سیاست‌های آموزش و پرورش در مورد فاوا تشکیل می‌گردد، مشتاقانه و داوطلبانه شرکت نماید.	ضمن درک مقاصد و اهداف سیاست‌های ملی در جلساتی که به منظور اصلاح سیاست‌های آموزش و پرورش در مورد فاوا تشکیل می‌گردد شرکت نموده و در بحث‌ها و گفتگوهای مرتبط، پیشنهاداتی ارائه دهد.	ضمن درک مقاصد و اهداف سیاست‌های ملی در جلساتی که به منظور اصلاح سیاست‌های آموزش و پرورش در مورد فاوا تشکیل می‌گردد شرکت نموده، و علاوه بر شرکت در بحث‌ها و گفتگوها، نظرات ارزیابانه‌ای در خصوص طراحی، کاربست و بازبینی برنامه‌های در نظر گرفته شده برای اجرای این سیاست‌ها ارائه دهد.

طراحی و اجرای برنامه‌های اصلاحی آموزشی مدرسه‌ای برای پیاده‌سازی سیاست‌های نظام آموزشی در مورد فاوا (برنامه درسی ملی جمهوری اسلامی ایران و سند تحول بنیادین آموزش و پرورش)

- راهبردهای طراحی، پیاده سازی و اصلاح برنامه های آموزشی مدرسه‌ای در راستای پیاده‌سازی سیاست های اصلاحی نظام آموزش ملی

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجو معلمان:

- بحث کلاسی در مورد قصد سیاست‌های اصلاحی نظام آموزش ملی (با تاکید بر فاوا) و ارائه راه‌کارهایی که می‌تواند موجب اجرای این سیاست‌ها در سطح برنامه‌های مدرسه گردد..
- تشکیل گروه‌های کاری که در آن دانشجومعلمان برنامه‌ای در سطح مدرسه را که می‌تواند مولفه‌های سیاست‌های اصلاحی را پیاده‌سازی نماید، طراحی نمایند.
- اجرای برنامه‌ی طراحی شده در فاز ابتدایی
- ارزیابی میزان پیشرفت برنامه
- شناسایی و بررسی چالش‌های پیش روی
- اشتراک موارد ذکر شده با گروه همتا و ارائه راهبردهای پشنهادی توسط گروه و همتایان برای غلبه بر چالش ها

فصل ۲: مهارت‌های فاوا

شایستگی

ابزارهای فراگیر

در راستای حمایت از توسعه مهارت‌های خلاقیت، یادگیری دائمی و انعکاسی حداقل یک جامعه دانشی مبتنی بر فاوا را طراحی نماید.	در راستای حمایت از توسعه مهارت‌های خلاقیت و یادگیری دائم و بازتابی دانش آموزان، ۲ الی ۳ جامعه دانشی مبتنی بر فاوا را طراحی نماید.	در راستای حمایت از توسعه مهارت‌های خلاقیت و یادگیری دائم و بازتابی دانش آموزان، چندین جامعه دانشی متفاوت مبتنی بر فاوا را طراحی نماید.

نرم افزارهای تولید محتوا و منابع آموزشی برای ایجاد خلاقیت و نوآوری در دانش‌آموزان

- عملکرد و اهداف ابزارهای تولید محتوای الکترونیکی و منابع آموزشی مبتنی بر فاوا (ضبط چند رسانه‌ای و تجهیزات و نرم‌افزارهای تولید محتوای الکترونیکی تولید، ابزارهای ویرایش، نرم‌افزارهای چاپ، ابزارهای طراحی وب و...) و نرم افزارهای انتشار محتوای الکترونیکی[۹۸]
- فرآیند تولید محتوای الکترونیکی[۹۹] در جهت ایجاد نوآوری و خلاقیت در دانش‌آموزان
- راهبردهای چگونگی بکارگیری منابع و طراحی محتوهای آموزشی الکترونیکی در جهت نوآوری و خلاقیت دانش توسط دانش‌آموزان

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجو معلمان:

- تعداد متنوعی از بسته‌های نرم‌افزاری و منابع تولید دیجیتال را نمایش داده و در مورد اینکه آن‌ها چگونه می‌توانند در جهت حمایت و پیشرفت دانش‌آموزان در تمرین‌های نوآورانه و خلق دانش کمک نمایند، توضیح دهند.
- نمونه‌های خاصی از این منابع در رشته درسی مورد نظر را مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرند و توضیح داده شود که چگونه برای نوآوری و خلق دانش می‌توانند دانش‌آموزان را پشتیبانی می‌نمایند.
- با توجه به رشته علمی، طرح درسی طراحی نموده که در آن از ابزارها و نرم‌افزارهای مربوطه برای ایجاد خلاقیت و نوآوری در دانش‌آموزان استفاده شده باشد، طرح درس در کلاس توسط گروه همتایان مورد ارزیابی قرار گیرد. این طرح درس می تواند در کلاس واقعی اجرا گردد و نتایج حاصل در گروه همتایان مورد نقد و ارزیابی و اصلاحات قرار گیرد.
- محتواهای الکترونیکی تولید شده را به منظور استفاده دانش‌آموزان دیگر وگروه همتا با استفاده از فاوا به منتشر نمایند و از بازخوردهای احتمالی در جهت اصلاح برنامه‌ها استفاده نمایند.

فصل ۳: برنامه درسی و ارزشیابی

شایستگی

مهارت های جامعه دانشی		
با آگاهی از ابعاد پیچیده رشد انسانی (رشد شناختی، عاطفی و جسمی و آگاهی از چگونگی ایجاد شرایط بهتر یادگیری برای دانش آموزان) و با استفاده از فاوا راه حل‌های مناسب برای مشکلات احتمالی دانش‌آموزی پیش‌بینی و با برخورداری از مهارت‌های پیچیده در این مورد طرحی برای عملیاتی نمودن یکی از راه حل‌های مورد نظر ارائه نمایند.	با آگاهی از ابعاد پیچیده رشد انسانی (رشد شناختی، عاطفی و جسمی و آگاهی از چگونگی ایجاد شرایط بهتر یادگیری برای دانش آموزان) و با استفاده از فاوا راه حل‌های مناسب برای یکی از مشکلات واقعی دانش‌آموزی پیش‌بینی و با برخورداری از مهارت‌های پیچیده در این مورد طرحی برای عملیاتی نمودن یکی از راه حل‌های مورد نظر ارائه نمایند.	با آگاهی از ابعاد پیچیده رشد انسانی (رشد شناختی، عاطفی و جسمی و آگاهی از چگونگی ایجاد شرایط بهتر یادگیری برای دانش آموزان) و با استفاده از فاوا راه حل‌های مناسب برای یکی از مشکلات واقعی دانش‌آموزی پیش‌بینی و با برخورداری از مهارت‌های پیچیده در این مورد طرحی برای عملیاتی نمودن یکی از راه حل‌های مورد نظر ارائه نمایند و راه حل موردنظر را در پیاده‌سازی نماید و نتایج حاصله را مورد ارزیابی قررا دهد.

پرورش مهارت‌های پیچیده شناختی با استفاده از فاوا

[۹۸] به پیوست مراجعه شود.

[۹۹] به پیوست مراجعه شود.

- معرفی مهارت‌های پیچیده شناختی و چگونگی آموزش و بروز این مهارت‌ها در دانش‌آموزان با استفاده از فاوا (از جمله مدیریت اطلاعات، حل مسئله، همکاری و تفکر انتقادی[۱۰۰])
- معرفی راهبردهایی برای ایجاد مهارت‌های جستجو، مدیریت و تجزیه و تحلیل و بکارگیری اطلاعات در دانش‌آموزان
- فرآیند طراحی واحدهای مطالعه و فعالیت‌های کلاسی در رشته مربوطه با استفاده از ابزارها و دستگاه‌های فاوا به منظور ایجاد و توسعه مهارت‌های استدلال، برنامه‌ریزی ، یادگیری انعکاسی[۱۰۱]، ساخت دانش و برقراری ارتباط
- راهبردهای تشویق دانش‌آموزان برای بکارگیری فاوا در جهت بهبود مهارت‌های ارتباطات و همکاری
- راهبردهای تشویق دانش‌آموزان برای توسعه و استفاده از خود و دیگر ارزیابی دانشی و عملکردی مبتنی بر فاوا در موضوعات درسی

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجو معلمان:

- ارائه کلاسی در مورد مهارت‌های پیچیده شناختی
- ارائه ویژگی‌های فرایندهای پیچیده شناختی و پیشنهاد و ارائه راه‌کارهایی برای چگونگی کسب و توسعه‌ی و بروز آن‌ها توسط دانش‌اموزان
- طراحی یک طرح درس مبتنی بر فاوا در رشته مربوطه به گونه‌ای که کسب منجر به بروز یک یا چند مهارت پیچیده شناختی توسط دانش‌آموزان در آن جای داده شود و در کلاس در س واقعی اجرا نموده و بازخوردها و انعکاس‌های ناشی از اجرای این طرح درس در جمع همتایان بررسی نموده و پیشنهادات اصلاحی دریافتی را اعمال نمایند.
- در مورد ویژگی‌های مهارت‌های جستجو و مدیریت اطلاعات بحث و گفتگو نمایند و در مورد ویژگی‌های فعالیت‌های یادگیری مبتنی بر فاوا که منجر به توسعه و بروز مهارت‌های فوق می‌گردد بحث شود و نمونه هایی از این فعالیت‌ها تهیه ودر کلاس درس ارائه و ارزیابی گردد.
- در مورد مهارت‌های استدلال، برنامه‌ریزی و یادگیری انعکاسی، ساخت دانش و این که چگونه فعالیت‌های مبتنی بر فاوا می توانند این مهارت‌ها را ایجاد و توسعه دهند، بحث شود و مثال‌هایی از این فعالیت‌ها در واحدهای مطالعه مرتبط با رشته، تولید و در میان گروه همتایان به اشتراک گذاشته شود و سپس واحدهای مطالعه تولیدی را مورد ارزیابی و نقادی قرار داده و پیشنهادهایی برای منابع اضافی ارائه دهند.
- در مورد ویژگی‌های مهارت‌های ارتباطی و همکاری و اینکه چگونه فعالیت های یادگیری فاوا محور می تواند این مهارت‌ها را مورد حمایت قرار دهد در کلاس بحث وگفتگو نموده و نمونه‌هایی از این فعالیت‌ها را تولید نمایند.
- در مورد ارتباط و همکاری موثر از طریق شرکت در مجامع یادگیری حرفه‌ای مجازی یک نمونه مدل پیشنهاد و ارائه دهند.
- در مورد مشخصات ارزیابی خود و همتایان بحث شود همچنین دستورالعمل‌های مبتنی بر دانش و عملکرد که برای انعکاس ارزیابی روی آموخته‌های خود و دیگران مورد استفاده قرار می‌گیرد بحث گردد و نمونه هایی از چنین فعالیت‌ها و دستورالعمل‌ها تولید و سپس در کلاس ارزیابی گردد.
- دستورالعمل‌های دانش و عملکرد محوری را که انتظارات یادگیری مهارت‌های کلیدی موضوع درسی و فاوا را از طریق تلفیق فناوری های نو ظهور را افزایش دهد، را توسعه دهند.

فصل ٤ : پداگوژی

شایستگی

---

[۱۰۰] در کاروزی اجرا گردد.

[۱۰۱] ***Reflective learning***

در این مورد می‌توانید از مدل ۴ عنصری تجربیات عینی، مشاهده و انعکاس ، خلق مفاهیم ذهنی، آزمودن در موقعیت های جدید تئوری کلب و یا ....کمک بگیرید.

Kolb. D. A. and Fry, R. (۱۹۷۵) Toward an applied theory of experiential learning. in C. Cooper (ed.) *Theories of Group Process*, London: John Wiley

خود مدیریتی		
با استفاده از فاوا، دو موقعیت مشابه از فرآیند یادگیری را که در آن‌ها دانش آموزان قادر به اجرا و بکارگیری مهارت‌های توسعه یافته خود باشند طراحی و پیاده‌سازی نماید.	با استفاده از فاوا، دو موقعیت متفاوت از فرآیند یادگیری را که در آن‌ها دانش آموزان قادر به اجرا و بکارگیری مهارت‌های توسعه یافته خود باشند طراحی و پیاده‌سازی نماید.	با استفاده از فاوا، چندین موقعیت گوناگون از فرآیند یادگیری را که در آن‌ها دانش آموزان قادر به اجرا و بکارگیری مهارت‌های توسعه یافته خود باشند طراحی و پیاده‌سازی نماید.

نقش فاوا در ایجاد موقعیت‌های یادگیری که منجر به ایجاد و بکارگیری مهارت‌های دانش‌آموزی می‌گردد

- ویژگی‌های معلم در ضمن تدریس به عنوان الگویی برای استدلال، حل مسئله و تولید دانش
- ویژگی‌ها و چگونگی طراحی برخط مواد و فعالیت‌های رشته درسی برای درگیر نمودن دانش‌آموزان در حل مشارکتی مسئله ، تحقیق و یا خلق اثر
- معرفی راهبردهایی برای راهنمایی و هدایت دانش‌آموزان برای ایجاد طرح‌های پروژه‌ای و فعالیت‌هایی که آن‌ها را در حل مشارکتی مسئله ، تحقیق و آفرینش اثر درگیر می‌نماید.
- معرفی راهبردهایی برای راهنمایی و هدایت دانش‌آموزان برای تولید چند رسانه‌ای مشارکتی، تولید وب سایت و فناوری‌ها و نرم‌افزارها و برنامه‌های کاربردی انتشار پروژه های دانش‌آموزی به صورتی که موجب حمایت از روند در حال انجام تولید دانش و ارتباط با سایر مخاطبان و همتایان شود.
- ارائه راهبردهایی برای راهنمایی و هدایت دانش‌اموزان در انعکاس آموخته‌های خود (بررسی تئوری ها[۱۰۲] و مدل‌های یادگیری انعکاسی[۱۰۳])

- تکالیف عملکردی و یادگیری
- دانشجو معلمان:

– مباحثاتی بر پایه مهارت‌های شناختی خود برای نمایش عملی بکارگیری مهارت‌های حل مسائل واقعی در موضوع درسی طراحی نموده و راهبردها و فرآیندهای خود را برای حل مسائل و خلق دانش باهمتایان خود به اشتراک بگذارند.

– در مورد ویژگی‌های مواد درسی برخط که دانش آموزان را در طراحی و برنامه ریزی فعالیت های یادگیری خود شان پشتیبانی می کند، بحث نموده و در گروه کاری خود چند نمونه مواد درسی برخط را تولید، در کلاس اجرا و سپس ارزیابی نمایند و در انجمن‌های یادگیری حرفه‌ای خود در حل مسائل مشارکتی یا تحقیقات و خلق اثر به صورت برخط به عنوان الگو و نمونه باشند.

– در مورد ویژگی‌های فعالیت‌های معلم که دانش‌آموزان را در طراحی و برنامه‌ریزی فعالیت‌های یادگیری خود را پشتیبانی می‌کند بحث نمایند

---

[۱۰۲] Dewey, J. (1933). *How we think: A restatement of the relation of reflective thinking to the educative process.* Boston: D.C. Heath and Company.

Kolb. D. A. and Fry, R. (1975) Toward an applied theory of experiential learning. in C. Cooper (ed.) *Theories of Group Process,* London: John Wiley

Pedler, M., Burgoyne, J. and Boydell, T. (1991, 1996) *The Learning Company. A strategy for sustainable development*, London: McGraw-Hill.

Schön, D.A. (1983). *The reflective practitioner: How professionals think in action.* New York: Basic Books.

http://www.open.ac.uk/blogs/openminded/?p=۳۱۸

[۱۰۳] *Reflective learning*

از جمله مدل ٤ عنصری تجربیات عینی، مشاهده و انعکاس ، خلق مفاهیم ذهنی، آزمودن در موقعیت های جدید در تئوری کلب

و نمونه های از این فعالیت ها را تولید نمایند و در کلاس درس اجرا نمایند و نتیجه را مورد ارزیابی قرار دهند.

- در مورد ویژگی های فعالیت های معلم که دانش آموزان را در بکارگیری فناوری های مختلف در فعالیت های یادگیریشان پشتیبانی می‌کند، بحث نموده و نمونه هایی از چنین فعالیت‌ها تولید نمایند و در کلاس درس اجرا نمایند و نتیجه را مورد ارزیابی قرار دهند.
- نمونه‌هایی از فناوری‌های تولید چند رسانه‌ای، تولید صفحات وب و روش‌های انتشار آن‌ها را (برای پشتیبانی از دانش‌آموزان) در جوامع یادگیری حرفه‌ای بر خط به نمایش بگذارند.
- در مورد ویژگی‌های آن دسته از فعالیت‌های معلم که یادگیری انعکاسی دانش آموزان را تقویت و حمایت می‌نماید، در کلاس بحث نمایند و نمونه‌هایی را نیز در این مورد تولید نموده و به اشتراک بگذارند، و کارهای انجام شده در این مورد را در جوامع یادگیری حرفه‌ای برخط مورد نقد و بررسی قرار دهند.

فصل ۵ : سازمان بندی و مدیریت

شایستگی

سازمان‌های یادگیری		
ضمن ایفای نقش رهبری در آموزش و ارائه پشتیبانی پیگیرانه از همکاران، یک برنامه مبتنی بر فاوا را طراحی و اجرا نمایند که در طی آن مدرسه به عنوان جامعه مبتنی بر نوآوری با استفاده از فاوا ایفای نقش نمایند.	ضمن ایفای نقش رهبری در آموزش و ارائه پشتیبانی پیگیرانه از همکاران، یک برنامه مبتنی بر فاوا را طراحی و اجرا نمایند که در طی آن مدرسه به عنوان جامعه مبتنی بر نوآوری و یادگیری دائم با استفاده از فاوا ایفای نقش نمایند.	ضمن ایفای نقش رهبری در آموزش و ارائه پشتیبانی پیگیرانه از همکاران، برنامه‌های متنوعی مبتنی بر فاوا را طراحی و اجرا نمایند که در طی آن مدرسه به عنوان جامعه مبتنی بر نوآوری و یادگیری دائم با استفاده از فاوا ایفای نقش نمایند.

مدرسه، جامعه ای مبتنی بر نوآوری و یادگیری دائم

- معرفی، عملکرد محیط‌های مجازی و محیط‌های ساخت دانش[۱۰۴] برای افزایش دانش و درک موضوعات برنامه درسی و توسعه جوامع یادگیری برخط و چهره به چهره و ترکیبی
- معرفی، عملکرد ابزارهای فکری وبرنامه‌ریزی[۱۰۵] در حمایت از خلاقیت و برنامه‌ریزی های فعالیت‌های یادگیری و تفکر و یادگیری پیوسته انعکاسی دانش‌آموزان
- کلاس و مدرسه هوشمند، LMS ، CMS و LCMS (پیاده‌سازی، بکارگیری و مدیریت)[۱۰۶]

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجو معلمان:

- ضمن نمایش مجموعه‌ای متنوع از محیط‌های مجازی و ساخت دانش، توصیف کند که چگونه این محیط‌ها از جوامع یادگیری دانش‌آموزی حمایت می‌کنند و نمونه‌هایی خاص از منابعی را که در موضوع درسی‌اش مورد استفاده قرار می‌گیرد مورد تجزیه و تحلیل قرار دهد و در مورد این که این محیط‌ها چگونه جوامع یادگیری دانش‌آموزان را مورد پشتیبانی قرار می‌دهند توضیح دهد. کارایی محیط‌های یادگیری برخط و ترکیبی، را در واحد مطالعه‌ای که طراحی نموده‌اند را نشان دهد.

---

[۱۰۴] *knowledge-building* **با مدل های ارائه شده در این مورد آشنا شوند از جمله نمونه زیر :**
Hyo-Jeong So , Lay Hoon Seah, Hwee Leng Toh-Heng (۲۰۱۰) Designing collaborative knowledge building environments accessible to all learners: Impacts and design challenges, Computers & Education, Volume ٥٤, Issue ۲, February ۲۰۱۰, Pages ٤٧٩–٤٩٠

[۱۰۵] ***planning and thinking tools*** مانند ***concept map، Flow chart، Glossary of terms، Graphing***
http://www.sac.sa.edu.au/Library/Library/Topics/thinking_skills/thinking.html

[۱۰۶] به پیوست مراجعه شود.

- ضمن نمایش انواع متنوعی از ابزارهای برنامه‌ریزی و فکری شرح دهد که چگونه این ابزارها می‌توانند از ایجاد و برنامه‌ریزی فعالیت‌های یادگیری دانش‌آموزان حمایت نمایند. نمونه هایی خاص از این ابزارها در موضوع درسی خود را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهند و از این ابزارها در واحد مطالعه طراحی شده استفاده نموده، واحد مطالعاتی را در کلاس درس اجرا نماید نتایج را بر اساس میزان حصول به اهداف مورد ارزیابی قرار دهد.
- پیشنهاداتی برای بهبود عملکرد نرم افزارهای LMS،LCMS ، CMS در جهت توسعه نوآوری و خلاقیت دانش‌آموزان ارائه دهند.
- یک کلاس هوشمند را طراحی، اجرا، و ارزشیابی نمایند به گونه‌ای که علاوه بر دستیابی به اهداف برنامه درسی، موجب تقویت و توسعه روحیه نوآوری و خلاقیت در دانش‌اموزان گردد.

فصل ٦ : یادگیری حرفه‌ای معلم

شایستگی

معلم به عنوان مدل یادگیرنده		
با استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات و برخورداری بالا از توانایی، انگیزه، تمایل و تشویق و حمایت همتایان برای آزمودن، دائما درحال یادگیری حرفه‌ای باشد و به این منظور یک جامعه آموزشی حرفه‌ای را با هدف خلق دانش طراحی نماید.	با استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات و برخورداری بالا از توانایی، انگیزه، تمایل و تشویق و حمایت همتایان برای آزمودن، دائما درحال یادگیری حرفه‌ای باشد و یک جامعه آموزشی حرفه‌ای را با هدف خلق دانش طراحی و سپس ایجاد نماید.	با استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات و برخورداری بالا از توانایی، انگیزه، تمایل و تشویق و حمایت همتایان برای آزمودن، دائما درحال یادگیری حرفه‌ای باشد و جوامع آموزش حرفه‌ای را با هدف خلق دانش طراحی و سپس ایجاد نماید.

معرفی ویژگی‌های معلم به عنوان مدل یادگیرنده

- ایفای نقش رهبری در ایجاد چشم اندازی مناسب برای مدرسه با تلفیق فاوا در برنامه درسی و تمرین های کلاسی
- ایفای نقش رهبری در میان همکاران در حمایت از نوآوری در مدرسه و ارتقاء یادگیری مداوم مبتنی بر فاوا
- خود ارزیابی دائم و انعکاس فعالیت‌های حرفه‌ای خود برای ارتقاء نوآوری و بهبود حرفه‌ای مبتنی بر فاوا
- بهره‌گیری از منابع فاوا برای شرکت در مجامع حرفه‌ای ، شرکت و بحث در مورد بهترین تمرین‌ها در آموزش رشته علمی (معرفی انجمن‌ها و مجامع مجازی و.. معلمان در رشته علمی)

تکالیف عملکردی و یادگیری

دانشجو معلمان:

- در مورد راه‌های مختلفی که مدارس می‌توانند فاوا را در برنامه درسی و کلاس درس خود تلفیق نمایند بحث نمایند.
- برنامه عملیاتی که در آن معلمان نقش کلیدی در کار با همکاران و مدیران مدرسه در جهت استفاده از فاوا در مدارسشان را ایفا می‌نمایند، طراحی نمایند و سپس مواردی را برای چگونگی اجرای این پیشرفت ها در نظر بگیرند (پیش بینی چالش‌ها و ارائه راهکارهایی برای برطرف نمودن چالش‌ها)
- در مورد انواع حمایت‌های اجتماعی مبتنی بر فاوا که محتاج آموزش حرفه‌ای برای شرکت در برنامه‌های نوآورانه و حفظ نوآوری در مدرسه هستند، بحث نمایند. برنامه عملیاتی مبتنی بر فاوا برای ایجاد محیط حمایتی و خلاقانه با همکاری مدیران و همکاران طراحی نموده و به اشتراک بگذارند و راهبردهایی برای بکارگیر ابزارها و منابع خلاقانه در مدرسه خود ارائه دهد.
- در مورد فعالیت‌های حرفه‌ای نوآورانه خود در حوزه‌ی فاوا بحث نمایند. نمونه‌هایی از تجربیات خود را بیان نمایند.
- در مورد اینکه چگونه منابع فاوا برای حمایت دائم نوآوری و توسعه از طریق انجمن‌های یادگیری حرفه‌ای می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد بحث نماید. نمونه‌هایی از تجربیات مبتنی بر فاوای خود را ارائه نمایند.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

- سخنرانی–نمایشی
- آزمایشگاه
- پروژه
- کشفی (کاوشگری+ آزمایشگاه) فردی و گروهی
- حل مسئله
- حل خلاق مسئله
- پرسش‌ها و پاسخ‌های هدایت شده و مباحثه
- طوفان مغزی
- و.....

حداقل امکانات سخت و نرم افزاری

- منابع اطلاعاتی مکتوب یا برخط
- شبکه آزمایشگاهی (آزمایشگاه رایانه) مجهز به اینترنت پرسرعت
- دیتا پروژکتور ، صفحه نمایش، رایانه، تخته هوشمند
- انواع رسانه‌های قابل در دسترس
- امکانات لازم برای تهیه رسانه آموزشی مورد نظر مدرس
- نرم افزار بسته آفیس، ورژن‌های جدید (ترجیحا اصلی)
- رایانه با انواع سیستم‌های عامل
- دیتا پروژکتور ، صفحه نمایش، رایانه، تخته هوشمند
- تلفن‌های همراه با انواع سیستم‌های عامل (تلفن‌های دانشجویان)
- نرم افزارهای windows, Mac, Linux
- انواع ذخیره کننده‌های برون خط
- چند رایانه که به اینترنت متصل نباشد و از طریق یکی از شیوه‌های رایج و قابل دسترس قابلیت اتصال به اینترنت را داشته باشد (با خط تلفن (از طرق دایال آپ، $ADSL^{+}$ به صورت lan یا wireless) کارت دیتا، Wimax
- حداقل یک پردازشگر موجود در بازار
- سخت افزارهای داخلی و خارجی و جانبی رایانه
- انواع موبایل، تبلت، لپ‌تاپ و رابط OTG
- نرم‌افزارها، سخت‌افزارها و سیستم‌عامل‌های آموزشی مربوط به رشته
- برای نرم افزارها و سیستم‌عامل‌های مخصوص کودکان استثنایی می‌تواند مواردی چون Vinu[۱۰۷]x, Deaf Apps[۱۰۸] (for chat) را پیشنهاد نمود.
- نرم افزارهای

Flash, Photoshop, paint, DVD cutter, sound recorder , sound cutter, concept mapping or mind mapping, Simulators

- امکانات لازم برای راه اندازی شبکه شامل:

Cross cable, Wi-Fi, Bluetooth, Hub, Switch, Router, IPS, IDS, Firewall

---

[۱۰۷] ***http://distrowatch.com/table.php?distribution=vinux***

[۱۰۸] ***https://play.google.com/store/apps/details?id=com.successfulmatch.deafs&hl=en*** (نرم افزارهای مخصوص ناشنوایان در گوگل پلی)

- حداقل ۲ رایانه و یا لپ تاپ (در مورد لپ تاپ‌ها مجهز بهBluetooth) برای هر گروه
- فیلم و کلیپ های نمونه در زمینه کاربرد سخت افزار های آموزشی
- بروشورهای معرفی سخت‌افزارها
- نرم افزارهای و سیستم عامل‌های آموزشی گروه‌های مربوطه به انتخاب گروه
- راهنمای نرم‌افزارهای مربوطه
- سخت افزارها و نرم افزارهای لازم برای ضبط و ویرایش صدا و تصویر و فیلم دیجیتال
- نرم‌افزارهای شبیه ساز متناسب با رشته
- نرم‌افزارهای LMS، CMS، LCMS

٤. منابع آموزشی

منابع اصلی:

هارت دیویس گای ، (۱۳۸۹)مرجع کامل سیستم عامل مکینتاش، مترجم محمدرضا اصغرزاده، تهران نشر :نوآور
راهنماهای لینوکس و ویندوز آخرین نسخه‌های موجود در هنگام تدریس

منابع فرعی:

سازمان فناوری اطلاعات ایران (۱۳۹۲) الزامات و چارچوب‌های تولید محتوای الکترونیکی آموزشی.
محتواهای الکترونیکی تولید در پروژه لوک شارپ کانادا http://www.projectlooksharp.org/

٥. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

در ارزشیابی هر واحد درسی دو الی سه نوع ارزشیابی انجام خواهد شد. ۱- ارزشیابی ورودی یا تشخیصی در فاوا ۱ که در بخش مهارت های اساسی فاوا برای تعیین سطح کلاس و استفاده بهینه از زمان به منظور ایجاد و یا تقویت مهارت‌ها صورت می‌گیرد، ۲- ارزشیابی تکوینی که در حین فرآیند آموزش و در طول کلاس انجام می‌گیرد که در هر بخش مواردی به عنوان پیشنهاد در فعالیت‌های عملکردی و یادگیری پیشنهاد شده که می‌توانند بخشی از این ارزشیابی را تشکیل دهند و ۳- ارزشیابی نهایی یا پایانی که پیشنهاد می‌گردد ۱۰ نمره از نمره نهایی به ارزشیابی تکوینی و ۱۰ نمره به پروژه پایانی اختصاص یابد که در اجرای آن دانشجو معلم ملزم به رعایت تمامی موارد مورد آموزش در آن واحد درسی (فاوا ۱ الی ۳) می‌باشد و مدرس مربوطه موضوع آن را با توجه به سال تحصیل دانشجو معلم، دانش و مهارت موضوعی و مهارت حرفه‌ای دانشجو معلم تعیین می‌نماید.

٦. پیوست‌ها

- **تولید محتوای الکترونیکی:**

استانداردهای تولید محتوای الکترونیکی

* آشنایی با استانداردهای SCORM و AICC در تولید محتوای الکترونیکی و آموزش الکترونیکی

تولید محتوای الکترونیکی

رسانه‌های الکترونیکی دیداری

* معرفی پوستر، انواع چارت، اسلایدها، نمودار، .....، کاربرد ، مزایا و محدودیت ها
* فرآیند انتخاب رسانه‌های الکترونیکی دیداری در آموزش
* طراحی پیام‌های آموزشی رسانه‌های الکترونیکی دیداری (نوشته، شکل، عکس، ..)
* تولید رسانه های الکترونیکی دیداری از طریق نرم‌افزارهای power point، publisher، و photo shop

معرفی برخی از محتواها

* LO[۱۰۹] اشیاء یادگیری،
* کارآموزی مبتنی برشبکه
* خودآموزی، مطالعه راهنمایی شده ناهمزمان
* پیشامدها با هدایت مربی[۱۱۰] (یادگیری همزمان)
* همکاری گروه کوچک

فرآیند طراحی تولید محتوای یادگیری الکترونیکی :

* طراحی آموزشی واحد (یا موضوع)یادگیری براساس نظریه‌های یادگیری و راهبردهای آموزشی مربوطه
* انتخاب مدل آموزشی مربوطه
* طراحی فرصت های یادگیری
* انتخاب و طراحی فعالیت های یادگیری

فرآیند انتخاب رسانه مناسب با هرفعالیت یادگیری

* طراحی پیام های آموزشی
* تنظیم جدول ارائه محتوای نهایی

معرفی نرم‌افزارهای تولید محتوای الکترونیکی (برخط و برون خط)

* Auto paly , flash builder, hyper studio, ,Director, Multimedia Builder, Adobe Flash, Camtasia Studio, advanced power point (off line)
* power point , hyper studio , flash , mu. Builder

- **کلاس هوشمند:**

طراحی آموزشی کلاس هوشمند

* طراحی محیط یادگیری الکترونیکی براساس راهبردهای آموزشی مناسب
* طراحی فرصت های یادگیری ، فعالیت های یادگیری و راهبردهای ارزشیابی براساس مدل های نوین آموزشی
* طراحی مدل ارتباطی (ارتباط استاد با شاگرد ، استاد بامحتوا ، محتوا بامحتوا ، گروه با گروه ، کلاس باخارج کلاس و...)کلاس هوشمند براساس نیازها وامکانات (تجهیزات الکترونیکی و..)

اجرای و ارزشیابی آموزشی کلاس هوشمند

* ثبت نام از شاگردان (ازطریق LMS)
* اجرای ارزشیابی ورودی(آزمون رفتار ورودی ، پیش آزمون ، آزمون تشخیصی سبک های شناختی ، نیاز سنجی و...) از طریق LMS وثبت گزارشات آزمون ها
* گروه بندی شاگردان براساس نتایج وگزارشات آزمون ها از طریقLMS
* انتخاب مدل آموزشی ، محتوا وفعالیت های یادگیری مناسب برای هر گروه
* به اشتراک گذاری و ارسال محتواها وفعالیت های یادگیری برای هر گروه از طریق LCMS
* ارائه تکالیف تکمیلی وبازخورد آن به روش برخط (همزمان و ناهمزمان)
* ارائه بازخورد مناسب ، اجرای ارزشیابی مستمر وتوصیفی با استفاده از روش های ارزشیابی معلم ، خود ارزشیابی ، دگر ارزشیابی ،گروه ارزشیابی از طریق LCMS وLMS
* اجرای ارزشیابی پایانی به شکل متنوع (انواع آزمون های الکترونیکی) از طریقLMS
* ثبت نتایج وگزارشات آزمون
* اجرای پس آزمون و اصلاح برنامه براساس گزارشات آزمون

---

[۱۰۹] Learning Object
[۱۱۰] Instructor – led Events

* تنظیم وثبت پوشه کار

- **شبکه**

شبکه و شبکه سازی

* تعریف شبکه
* دلایل شبکه سازی، مزایا و محاسن ایجاد شبکه
* تاریخچه شبکه
* معرفی بزرگترین شبکه
* سلسه مراتب ایجاد شبکه و مولفه‌های شبکه
* cable, Wifi, Bluetooth, Hub, Switch, Router, IPS, IDS, Firewall, DNS Server, Mail Server

ایجاد یک شبکه کوچک (دو یا سه کاربر) با استفاده از امکانات موجود، ***Wi-Fi, Bluetooth, cable***

شبکه‌های اجتماعی

- **نمونه‌هایی از نرم افزارهای تولید محتوای الکترونیکی و انتشار الکترونیکی محتوا**

تولید

- Auto paly , flash builder, hyper studio, ,Director, Multimedia Builder, Adobe Flash, Camtasia Studio, advanced power point (off line)
- power point , hyper studio , flash , mu. Builder

انتشار

- Forums, networks, Atutor, Moodle, emails, Educreatiosn, snagit, blendspace, bayanbox, net support school, softgozar, aparat, googlesite, electa, kelas,…(on line

سرفصل درس «تجربه‌های خاص حرفه‌ای در مشاوره»

۱. معرفی درس و منطق آن

عمل معلمی برای معلمانی که به آن به منزله فرصتی برای اعتلای آموزش و رشد شخصی نظر می‌کنند، سرشار از تجربه‌های نادری است که آگاهی از آنان برای دانشجومعلمان دو خاصیت دارد: اول آشنایی با تجربه خاص و دوم کسب انگیزه و اعتماد برای عمل خلاقانه در موقعیت‌های واقعی تربیت. آنچه آگاهی از تجربه‌های خاص را برای آموزش معلمان توجیه می‌کند، ایجاد شرایط «همزادپنداری» است؛ یعنی آنچه می‌تواند امید به موفقیت را در موقعیت‌های متنوع و متغییر، افزایش دهد. درعین‌حال، تجربه‌های خاص دربردارنده دانش‌هایی مفید هستند که در قالب‌های معمول «دانش پرورشی» و «دانش تربیتی» وارد نشده‌اند اما «کارآمدی حرفه ای» داشته‌اند. این درس می تواند برای افزایش توانایی حرفه ای معلمان در طراحی فعالیت های خلاقانه و کارآمدی موقعیتی در ارتقاء کیفیت آموزش فعالیتهای پرورشی موثر باشد.

<table>
<tr><td rowspan="2">مشخصات درس
نوع درس: نظری
تعداد واحد: ۱
زمان درس: ۱۶ ساعت
پیشنیاز: ندارد
نحوه آموزش: انفرادی (و با حضور معلمان سرآمد دارای تجربه خاص)</td><td colspan="4">نام درس: تجربه‌های خاص حرفه‌ای</td></tr>
<tr><td colspan="4"><u>اهداف/ پیامدهای یادگیری</u>: در پایان این واحد یادگیری دانشجومعلم قادر خواهد بود:
به مواردی از زمینه‌های تحقق یک تجربه خاص، اشاره و به تحلیل چنین زمینه‌ایی اقدام کند و برخی از اساتید ومعلمان فعالیتهای پرورشی دارای تجربه خاص را بشناسد. همچنین، دارای احساس مثبت به عمل ابتکاری در موقعیت‌های مساله‌دار حرفه معلمی است و خود را آماده برای چنین عملی می‌داند.</td></tr>
<tr><td></td><td>ملاک‌ها</td><td>سطح ۱</td><td>سطح ۲</td><td>سطح ۳</td></tr>
<tr><td rowspan="2"><u>شایستگی اساسی:</u>
<u>PK کد ۲-۱، ۲-۲ & ۲-۳</u>
<u>PCK کد ۳-۱، ۳-۲، ۳-۳ & ۳-٤</u></td><td>آشنایی با تجربه‌های خاص</td><td>از تجربه‌های برخی اساتید و معلمان موفق مطلع است و این تجارب را گزارش می کند اما تحلیلی از دلایل و پیامد آنها ندارد.</td><td>تجربه‌های خاص معلمان رشته تخصصی خود را می‌شناسد و قادر است به تبیین عمل ابتکاری معلمان دارای تجربه خاص اقدام کند.</td><td>نه تنها تجربه‌های خاص معلمان رشته تخصصی خود را تبیین می‌کند، که بر بنیاد موارد گزارش شده به شناسایی اشخاص دیگر اقدام کرده و برای ارتباط بین آنها در جهت تولید یک نظریه اقدام کرده است.</td></tr>
<tr><td>مواجهه با تجربیات</td><td>توانسته است ضمن پذیرفتن تجارب خاص در فعالیتهای</td><td>ضمن به کار گیری برخی از تجارب خاص در فعالیتهای</td><td>ضمن شرکت در اجتماع یادگیری اساتید و معلمان دارای تجارب خاص</td></tr>
</table>

		پرورشی، از این تجارب در موقعیت های خاص حرفه ای خود استفاده میکند.	پرورشی، ارتباط بین این تجارب و موقعیت های خاص را گزارش میکند.	در رشته به مرتبط کردن آن تجارب در زمینه های جدید اقدام می کند.
	انجام تکالیف	پاسخ‌هایی ارائه کرده که حاصل جستجوی در منابع در دسترس و بازخوانی محدود تجربه شخصی است.	در پاسخ‌های ارائه شده قواعد کلی پاسخگویی پژوهشی رعایت شده و سطحی عمیق از بازخوانی تجربه خود و دیگری دیده می‌شود.	پاسخ‌های ارائه شده دارای بنیاد پژوهشی دقیقی است و ضمن بکارگیری زبان مناسب ارائه، از سازماندهی و حتی محتوای بدیع برخوردار است.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

محتوای مورد استفاده این درس در چارچوب زمان شانزده جلسه‌ای آن به شرح ذیل سازمان یافته است:

نوبت	موضوع اصلی	مباحث فرعی
اول	طرح ضرورت و جایگاه موضوع و ایجاد انگیزه جهت پیگیری درس و ارزشیابی تشخیصی و اعلام برنامه درس	نظرسنجی از دانشجویان پرورشی در مورد این درس و بررسی سطح دانش مربوطه، معرفی برنامه و سرفصل درس، تشریح منطق درس و کاربردهای آن برای معلمان، معرفی تکالیف عملکردی و چگونگی ارزیابی از عملکرد دانشجویان بر اساس پیامدها و سطوح عملکرد.
دوم	تبیین تجربه خاص معلم	تشریح شرایط معمول و مساله‌های متنوع کلاس درس و ضرورت‌ها و زمینه‌های شکل‌گیری تجربه‌های خاص معلمی و اهمیت بکارگیری آنها در اعتلای آموزش. **تکلیف ۱:** یک کتاب و یک مقاله از تجربه‌های خاص اساتید ومعلمان فعالیتهای پرورشی را مطالعه و از آن گزارش ارائه کند.
سوم تا هشتم	ارائه تجربه‌های خاص	ارائه تجربه خاص توسط اساتید و معلمان فعالیتهای پرورشی و مدعوین(اساتید و معلمان دارای تجربه خاص) و گفتگوی در باره تجربه گزارش شده. **تکلیف ۲:** همه دانشجومعلمان موظفند به بررسی در موقعیت‌های ممکن برای شناسایی «تجربه خاص حرفه‌ای» اقدام و نتیجه را در جلسه آینده به کلاس ارائه کنند.
نهم	نقد و ارزیابی فرایند کار کلاس	تشریح منطق روش کار توسط مدرس و گفتگوی در باره چگونگی ادامه

		کار. **تکلیف ۳**: دانشجویان به بازخوانی تجربه آموزش معلمان خود اقدام می‌کنند و نمونه‌هایی از خاص بودن ان را آشکار می‌کنند.
دهم و یازدهم	ارائه تجربه های جدید	ایجاد فرصت برای ارائه تجربه خاص برای دانشجو معلمان و گفتگو درباره تجربه گزارش شده.
دوازدهم تا پانزدهم	اجرای تجربه های خاص	طراحی اشکال فعالیتهای پرورشی، آشنایی و ساخت دست سازه ها، بازدید از مراکز تولید دست ساخته ها و ابزارهای آموزشی **تکلیف٤:** دانشجویان به ارائه طرح های زیست ، دست ساخته ها و تهیه گزارش از بازدید اقدام کند.
پانزدهم	ارائه تجربه‌های خاص معلمان	ایجاد فرصت برای ارائه تجربه خاص برای معلمان و گفتگوی در باره تجربه گزارش شده.
شانزدهم	نقد و ارزیابی فرایند کار کلاس	تشریح منطق روش کار توسط مدرس و گفتگوی در باره چگونگی ادامه کار. **تکلیف ٤**: دانشجویان به بازخوانی تجربه آموزش همین درس خود اقدام می‌کنند و آن را نقد و بررسی می‌کنند.

راهبردهای آموزش و یادگیری

در این درس، آموزش‌های کلاس درس با محوریت آموزشگر و البته با مشارکت همه‌جانبه دانشجومعلمان انجام می‌شود. آموزشگر در بخشی از درس بر بنیاد گفتارهای درسی در نوبت‌های مقرر به معرفی هر یک از موضوعات اقدام می‌کند و بخشی دیگر از درس با شناسایی و دعوت از معلمان دارای تجربه خاص، فرصت آشنایی دانشجومعلمان و معلمان خاص رشته‌های تخصصی را فراهم می‌کند و فرصت گفتگوی آنان را ایجاد و آن را مدیریت می‌کند. به تشخیص آموزشگر و با اتخاذ تدابیر هدایتی، واگذاری معرفی تجربه خاص معلمان می‌تواند به دانشجومعلمان واگذار شود. دانشجوی این درس موظف است بر اساس برنامه اعلام شده به مطالعه منابع و جستجوی در واقعیات بپردازند و در گفتگوهای هر جلسه با آمادگی مشارکت نماید. همچنین، دانشجویان حق دارند به طرح پرسش بپردازند و برای ارائه دیدگاه‌ها یا نتایج حاصل از مطالعات خود با درخواست تعیین وقت قبلی، تا ۱۰ دقیقه در کلاس درس به صورت سازمان یافته ارائه نظر کنند. درعین‌حال، در جلسات درس ممکن است پرسش‌هایی مطرح شود که به تشخیص آموزشگر یا به درخواست دانشجویان، پاسخگویی به برخی از آنها می‌تواند به صورت شفاهی در جلسه بعد یا به صورت کتبی تا پایان نیمسال انجام و ارائه شود. این قبیل پرسش‌ها می‌تواند برای همه یا برخی از دانشجویان جایگزین تکالیف درس گردد؛ مشروط به آنکه تعداد آنها از ۵۰ درصد تکالیف مقرر درس تجاوز نکند.

٤. منابع آموزشی

- در این درس استفاده از منبع مکتوب تا سال ۱۳۹۸ الزامی نیست؛ اما آموزشگر تلاش خواهد کرد منابع مفید را شناسایی و معرفی کند. استفاده از منابع مکتوب منتشر نشده پس از داوری و تایید شورای گروه آموزشی برای مدت مقرر، در همان رشته بلامانع است.
- همه آموزشگران موظفند منابع و مستنداتی از «معلمان سرآمد» به دانشجومعلمان معرفی نمایند و نشانی سایت‌های مفید برای دریافت اطلاعات را ارائه کنند. همچنین، آموزشگر این درس موظف است به جستجوی اجتماعات تخصصی معلمان مخصوصا در فضای مجازی اقدام کند و موارد مفید را به دانشجویان معرفی و آنان را برای مشارکت، تشویق کند.
- آموزشگران این درس از سال ۱۳۹۴ به بعد موظف‌اند تمامی دانشجومعلمان را برای عضویت در «تالار گفتگوی معلمان آینده» در پورتال دانشگاه هدایت کنند و خود نیز در آن مشارکت نمایند.

٥. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: ارزشیابی پایانی در درس **تجربه‌های خاص حرفه‌ای** در قالب یک آزمون مکتوب پایانی صورت می‌گیرد که در آن دانشجویان یادگیری‌ها و تجارب خود از گفتارهای درس، گفتگوهای کلاسی، مطالعه منابع و مشارکت در مباحث کلاس درس را بر اساس پرسش‌های آموزشگر، ارائه می‌کنند.

ارزشیابی تکالیف: ارزشیابی انجام تکالیف کلاس درس و مشارکت در مباحث با هم لحاظ می‌شود. آموزشگر در مواردی که مصلحت بداند، اجازه می‌دهد تا دانشجویان بر اساس بازخوردهای او به کار پژوهشی، به اصلاح آن اقدام کنند.

سهم هر یک از موارد ارزشیابی به شرح زیر محاسبه می‌شود:

ـ پاسخگویی به تکالیف و شرکت فعال در کلاس: ۵۰ درصد امتیاز

ـ آزمون پایانی: ۵۰ درصد امتیاز

سایر نکات:

مواردی که توجه به آن در این درس مهم است:

- مدرس مربوطه از اساتید باتجربه گروه فعالیتهای پرورشی می باشد.
- آمادگی مدام برای گفتگوهای کلاس.
- مشارکت جدی و موثر در مباحث کلاس.
- رعایت نظم حضور و حساسیت به زمان درس.
- رعایت اخلاق پژوهش در انجام تکالیف و در فعالیت عملی.
- مطالعه منابع تکمیلی معرفی شده توسط آموزشگر و سایر منابع مفید.

ظرافت و زیبائی ظاهری تکالیفی که به صورت مکتوب به آموزشگر تحویل می‌شود.

سرفصل درس « پژوهش و توسعه حرفه‌ای ۱: پژوهش روایی»

۱. معرفی درس و منطق آن

یکی از چالش هایی که مؤسسات و دانشگاه‌های تربیت معلم امروزه با آن روبرو هستند، خلق فرصت های یادگیری است که بر توانایی معلمان جهت رویارویی مؤثر با موقعیت های واقعی تربیتی/ آموزشی تأثیرگذار باشد. درصورتی که در طول برنامه آموزش حرفه‌ای دانشجو معلمان فرصت پژوهش در تجربه را بدست آورند، به توانایی های مورد نیاز برای مواجهه با موقعیت‌های نامعلومی که در آن غوطه‌ورند دست خواهند یافت و قادر خواهند بود این توانایی را به دانش‌آموزان خود منتقل کنند. از آنجا که، روایت های شخصی که حاصل تأملات دانشجو معلمان در موقعیت‌های واقعی کلاس درس است فرصت یادگیری از تجربه را ممکن می کند، لذا آموزش پژوهش روایی به عنوان پیش نیاز برنامه کارورزی این امکان را فراهم می کند تا دانشجویان به شیوهٔ روایی به مطالعه تجربیات خود پرداخته و در آینده بتوانند از این توانایی برای تأمل بر عمل خود، بهبود شرایط آموزشی و تربیتی، سهیم نمودن دیگران در تجربیات خود و نیز توسعه حرفه‌ای خویش بهره بگیرند.

<table>
<tr><td rowspan="2">مشخصات درس
نوع درس: کارگاهی
تعداد واحد: ۱
زمان درس: ۴۸ ساعت
پیشنیاز: –</td><td colspan="4">نام درس: پژوهش روایی</td></tr>
<tr><td colspan="4">اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:
با آگاهی از چیستی و چگونگی پژوهش روایی، تجربیات شخصی خود/ دیگری را از موقعیت های آموزشی/ تربیتی مورد واکاوی (تأمل) قرار داده و از این تجربیات برای توسعه ظرفیت های حرفه‌ای استفاده کنند.</td></tr>
<tr><td>شایستگی اساسی:
pck کد ۳-۱ &۳-
۳-٤&۳</td><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td rowspan="3"></td><td>ملاک‌ها</td><td>سطح ۱</td><td>سطح۲</td><td>سطح۳</td></tr>
<tr><td>روایت تجربه</td><td>با تأمل بر یک روایت/ تجربه جدید آن را در قالب یک داستان ساده با جزئیات کم روایت می کند.</td><td>با تأمل بر یک روایت یا تجربهٔ جدید، آن را در قالب داستانی با جزئیات و پیچیدگی ها روایت می کند.</td><td>با تأمل بر یک روایت یا تجربهٔ جدید، آن را در قالب داستانی با جزئیات و پیچیدگی هایی که منعکس کننده احساسات، افکار و توالی منطقی آن ها، روند ها و.. است را روایت می کند.</td></tr>
<tr><td>تأمل بر تجربه</td><td>بر روایت خود تأمل</td><td>بر دیدگاه‌های</td><td>با تأمل مجدد بر تجربهٔ</td></tr>
</table>

		کرده و کنش‌ها، واکنشها، و رفتارها، دیدگاه‌های افراد حاضر در موقعیت را در بیان تجربیات مورد توجه قرار داده است.	شخصیت‌های داستان تأمل می کند و می تواند با ارائهٔ شواهدی از یافته های علمی و پژوهشی از آن دفاع کند یا آنها را با ذکر دلیل زیر سؤال برده و نقد کند..	تفکر خود/ روایت درک خود را از این تأملات را با بهره گیری از یافته های علمی/ پژوهشی در قالب دانش قابل عرضه به دیگران ارائه کند.
	تحلیل و تفسیر	توانسته است داده های جمع آوری شده را طبقه بندی نموده و ارتباط میان طبقات را برقرار کند، اما نتوانسته آن را تحلیل ساختاری نماید.	توانسته است داده های جمع آوری شده را تحلیل و تفسیر کند و یافته های خود را با استفاده از نقل قول ها معتبر نماید.	توانسته است داده های جمع آوری شده را تحلیل و تفسیر کند و تحلیل و تفسیر خود از یافته ها را با استفاده از روش های مختلف معتبر نماید.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: کلیات

ماهیت تجربه، یادگیری از تجربه، و تأمل بر تجربه و تمایز آن با سایر انواع یادگیری
روایت نویسی وسیله‌ای برای پژوهش در عمل
پژوهش روایی در خدمت رشد حرفه‌ای
چگونه روایت ها بین دانش آشکار و دانش ضمنی پیوند می زنند؟
اهداف پژوهش روایی و کاربردهای آن
انواع پژوهش روایی

تکلیف عملکردی:

با مطالعه داستان زندگی معلمان و مقالات علمی در زمینه پژوهش روایی تأثیر این شیوه مطالعه را در بهبود عملکرد حرفه‌ای در قالب یک مقاله کوتاه ارائه نماید.
یک پژوهش روایی را به صورت خلاصه یا در قالب یک مقالهٔ مروری با ذکر ویژگی‌ها و مراحلش ارائه کند). (البته قالب مذکور قبلاً باید توسط استاد توضیح داده شود.

فصل دوم: ابزار های گردآوری اطلاعات

ماهیت اطلاعات در پژوهش روایی
ابزار های گردآوری اطلاعات در پژوهش روایی

- یادداشتهای میدانی از تجربه های مشترک
- دفترچه یادداشت های روزانه
- مصاحبه ها
- داستان گویی
- نامه نگاری
- نوشته‌های خودزیست نگارانه و زیست نگارانه
- سایر منابع

فرآیند تحلیل داده ها

- آماده کردن داده‌ها برای تحلیل،
- انجام تحلیل های مختلف
- درک عمیق و عمیق تر داده‌ها
- بازنمایی داده‌ها و تفسیر معنای کلان

معنا دهی به داده ها

تکلیف عملکردی:

نمونه‌ای از ابزار های جمع آوری اطلاعات در پژوهش روایی را از منظر نوع تجربیات مطرح شده تحلیل و تمایز و تشابه آن ها را در یک جدول به نمایش بگذارد/ در قالب یک مقاله کوتاه ارائه کند.

یک

مقالات علمی پژوهشی که با استفاده از شیوه پژوهش روایی تهیه شده است را از منظر فرایند تحلیل اطلاعات مطالعه و یافته های خود را گزارش نماید.

فصل سوم: کد گذاری

انواع کدگذاری

- کد گذاری اولیه[۱۱۱]
- مرور کد های اولیه[۱۱۲]
- کد گذاری محوری[۱۱۳]
- مرور کد ها و طبقه بندی داده ها
- مضامین/ مفاهیم
- عمق و بینش برای ایجاد ارتباط

تکلیف عملکردی:

---

[۱۱۱] - ***Initial/Open coding***
[۱۱۲] - ***Selective coding***
[۱۱۳] - ***Axial coding***

فرایند کدگذاری و طبقه بندی را تا مرحله شناسایی و تبیین مضامین بر روی تجربیات شخصی خود از دوران تحصیل اجرا و یافته ها/ بینش حاصل از واکاوی تجربیات را با دیگران به مشارکت بگذارد.

فصل چهارم: تحلیل ساختاری

فرآیند تحلیل ساختاری

- قاعده‌ی حذف
- حذف شدید
- تعمیم
- ساختن
- قاعده صفر

تحلیل سه بعدی:

- تعامل: تعامل شخصی بر اساس احساسات، امیدها، واکنش‌ها، و خلق و خو هم چنین تعامل اجتماعی برای دربرداشتن سایر افراد و قصد، اهداف، فرضیات، و دیدگاه‌های آنان
- تداوم: بررسی گذشته که به خاطر آمده است؛ حال به تجربه اتفاقات مرتبط است؛ و آینده، مشتاقانه منتظر تجربیات احتمالی است
- موقعیت: اطلاعات در مورد شرایط، زمان، و مکان در موقعیت فیزیکی، با حدود و قصد، اهداف، و دیدگاه‌های متفاوت شخصیت‌ها

تکلیف عملکردی:

با استفاده از فرایند تحلیل ساختاری/ تحلیل سه بعدی مجموعه تجربیات شخصی/ تجربیات سایرین(همکلاسی ها/ معلمان) را تحلیل و یافته ها را گزارش کند.

فصل پنجم: اعتبار بخشی

روایی و اعتبار در پژوهش روایی
همکاری با شرکت کنندگان
بیان دوباره روایت ها
استفاده از نقل قول ها
رعایت مسایل اخلاقی
محدودیت ها و مخاطرات پژوهش روایی
استفاده از نظریه ها و یافته های علمی
چگونه یافته های پژوهش روایی را ارزیابی می کنیم؟

تکلیف عملکردی:

یافته های حاصل از تکلیف عملکردی در فصل چهار را با استفاده از شیوه مثلث سازی/ همکاری با شرکت کنندگان/ یافته های علمی پژوهشی اعتبار بخشی نماید.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

مطالعهٔ منابع، جستجو، سؤال کردن و پژوهیدن در زمینهٔ پژوهش روایی، برگزاری کارگاه آموزشی برای آموزش پژوهش روایی با استفاده از رویکرد توسعه فردی و به کمک واکاوی تجربیات شخصی صورت می گیرد. استفاده از راهبردهای مشارکتی، برای به اشتراک گذاشتن تجربیات و ارائه یافته به تحقق اهداف این درس و نیز تنوع بخشیدن به تجربیات کمک می کند.

٤. منابع آموزشی

منابع اصلی:

پژوهش روایی دکتر عطاران (در دست تألیف)

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: از آنجایی که هدف این درس یادگیری از و به کمک تجربه است، لذا در ارزشیابی خود ارزیابی دانشجو بر اساس تحلیل (توصیف) و تفسیر تجربیات حاصل از فعالیت ها در طول ترم بر اساس مستندات دارای اهمیت است. ارزیابی استاد بر اساس مجموعه تکالیف عملکردی دانشجو در طول و شرکت در سمینار های کلاسی برای ارائه یافته ها/ به اشتراک گذاشتن تجربیات نیز بخش دیگر از ارزشیابی دانشجو را تشکیل می دهد.

تفسیر دانشجو از تجربیات شخصی و نقش آن در توسعه توانایی های حرفه‌ای بر اساس مستندات ارائه شده در گزارش عملکرد پایانی ۱۰ نمره

ارزیابی استاد از فعالیت ها و مشارکت در سمینار ها ۱۰ نمره

سرفصل درس « پژوهش و توسعه حرفه‌ای ۲: کنش پژوهی»

۱. معرفی درس و منطق آن:

پذیرش نقش پژوهشی از سوی معلم در کنار دو وظیفهٔ مهم دیگر او مبنی بر وظیفهٔ استفاده از یافته‌های پژوهشی تولید شده توسط دیگران و وظیفهٔ آموزش پژوهش به دانش‌آموزان، ضرورت دانا و توانا کردن آنها در حوزه اقدام پژوهی را روشن می‌سازد. این امر بدان معناست که معلم باید ازتدریس و عمل تربیتی عادی شده[۱۱۴] فاصله گرفته و به سوی تدریس و عمل فکورانه[۱۱۵] پیش برود، به نحوی که با بینشی پژوهشی مسائل کلاس و مدرسه را بکاود و با اقدام پژوهی و ژرف‌اندیشی به یافتن راه‌حل‌ها، کاربرد بلافصل یافته‌ها و اخذ بازخورد مداوم به اصلاح و بهبود فرآیند های آموزشی و پرورشی بپردازد. بر این اساس، توانایی جمع آوری سیستماتیک اطلاعات درباره، موقعیت های خاص آموزشی، تدریس، و یادگیری دانش آموزان و متعاقباً بکارگیری روش های خاصی برای بهبود آن است که منجر به ارتقاء توانایی دانش آموزان می شود، یکی از شایستگی هایی است که معلمان در آموزش های بدو خدمت بایدبه آن دست یابند.

مشخصات درس نوع درس: کارگاهی تعداد واحد: ۱ زمان درس: ۴۸ ساعت پیشنیاز: پژوهش و توسعه حرفه‌ای ۱، کارورزی ۲	نام درس: **پژوهش و توسعه حرفه‌ای ۲: کنش پژوهی** **اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:** با مطالعه و تحلیل گزارش یافته های اقدام پژوهی ها توسط معلمان تأثیر آن در بهبود فرآیند یادگیری گزارش کند. یک مسئله را با استفاده از فرآیند رفت و برگشت میان مسئله و موقعیت آموزشی/ تربیتی مطالعه نموده و بازتاب های حاصل از این فرآیند را برای بهبود عملکرد در موقعیت های بعدی طراحی، اجرا و گزارش نماید			
شایستگی اساسی: *Ck&pck* کد ۲-۱& ۳-۳& ٤-۳&	**ملاک‌ها**	**سطح ۱**	**سطح۲**	**سطح۳**
	تحلیل یافته ها	یافته های اقدام پژوهی را از نظر تأثیر آن بر فرآیند یادگیری تحلیل وتفسیر کرده اما به محدودیت ها و فرصت هایی که این مطالعه برای اقدامات بعدی ایجاد می کند اشاره نکرده است.	یافته های اقدام پژوهی را از نظر تأثیر آن بر فرآیند یادگیری تحلیل تفسیر کرده و به محدودیت ها و فرصت هایی که این مطالعه برای اقدامات بعدی ایجاد نموده را گزارش کرده است.	یافته های اقدام پژوهی را از نظر تأثیر آن بر فرآیند یادگیری تحلیل و تفسیر کرده و به محدودیت ها و فرصت هایی که این مطالعه برای اقدامات بعدی ایجاد نموده و نحوه بهره گیری از این نتایج در عمل حرفه‌ای خود را گزارش کرده است.

[۱۱٤]-*routinized*

[۱۱۵] - *reflective*

	چرخه عمل	فرآیند کار نشان می دهد که در پژوهش انجام شده چرخه رفت و برگشت میان برخی از مراحل رعایت شده است.	فرآیند کار نشان می دهد که در پژوهش انجام شده چرخه رفت و برگشت میان کلیه مراحل برای اطمینان از یافته ها رعایت شده است.	فرآیند کار نشان می دهد که در پژوهش انجام شده چرخه رفت و برگشت میان کلیه مراحل برای اطمینان از اطلاعات جمع آوری شده، تفسیر و تبیین یافته ها در هر مرحله رعایت شده است.
	گزارش یافته ها	گزارش با استفاده از روزنگار/ زبان روایت نویسی ثبت شده نشان دهنده تأمل بر کنش‌ها، واکنشها، و رفتارها، دیدگاه‌های افراد درگیر در موقعیت برای بازکاوی عمل و تصمیمات نیست.	گزارش با استفاده از روزنگار/ زبان روایت نویسی ثبت شده نشان دهنده تأمل بر کنش‌ها، واکنشها، و رفتارها، دیدگاه‌های افراد درگیر در موقعیت برای بازکاوی عمل و تصمیمات اتخاذ شده است.	گزارش با استفاده از روزنگار/ زبان روایت نویسی ثبت شده نشان دهنده تأمل بر کنش‌ها، واکنشها، و رفتارها، دیدگاه‌های افراد درگیر در موقعیت برای بازکاوی عمل و تصمیمات اتخاذ شده برای قرار گرفتن در چرخه پژوهش و عمل حرفه‌ای شده است

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

بخش اول :

انواع، سطوح، گستره،ماهیت و اهداف پژوهش‌در آموزش و پرورش

- پژوهش در حرفه معلمی (معلم به‌عنوان بکارگیرنده یافته‌های پژوهش‌های دیگران،معلم بهٔعنوان پژوهشگر، معلم به‌عنوان مدرس پژوهش به دانش آموزان)
- استلزامهای پژوهش‌های معلم محور(برخورد آزادمنشانه،هم افزایی، تفکر و بازاندیشی ، دغدغه‌های رشد حرفه‌ای،اشتراک دانش و تجربیات، مشارکت و کار گروهی ، نقادی و نقد پذیری، تعهد و مسئولیت برای عمل مبتنی بر پژوهش، اخلاق پژوهشی و ...)
- عمل پژوهی و ادراک هنرمندانه معلم
- عمل پژوهی و رشد حرفه ای معلم

فعالیت یادگیری:

مقالات علمی– پژوهشی را مطالعه و در قالب یک گزارش یافته های خود رابه جهت تأثیر این نوع مطالعات در حل مسائل آموزشی/ تربیتی یا توسعه علوم تربیتی ارائه نماید.

فعالیت عملکردی:

– با مطالعه نمونه گزارش های اقدام پژوهی در سطوح متفاوت عملکرد بتواند نقات قوت و ضعف آن ها را شناسایی و گزارش نماید.

بخش دوم :

- چیستی عمل پژوهی در آموزش و پرورش (ماهیت، تعریف، ابعاد، گستره،)
- چرایی عمل پژوهی در آموزش و پرورش(اهداف ، پیامدها، ضرورت و اهمیت)
- تاریخچه و خاستگاه های عمل پژوهی
- نظریه‌ها و دیدگاه‌های موجود در زمینه اقدام پژوهی

فعالیت یادگیری:

-مشارکت در نقد و ارزیابی گزارش های ارائه شده در کلاس در زمینه اقدام پژوهی هی ارائه شده.

فعالیت عملکردی:

- تهیه یک نوشته انتقادی در مورد باورها و عقاید شخصی خود در مورد چیستی و ضرورت اقدام پژوهی در آموزش و پرورش و ارائه آن در کلاس برای بررسی و نقد

بخش سوم :

- چگونگی تشخیص مسئله،
-چگونگی تدوین طرح اقدام پژوهی،
-روش اجرای مراحل اقدام پژوهی
- چگونگی گردآوری داده ها و شواهد مهم در اقدام پژوهی
- باز اندیشی در باره داده ها و شواهد و اصلاح فرایند اقدام پژوهی

- نقش مشورت و مشارکت در اقدام پژوهی
-ارزشیابی ،نقادی و اعتباریابی در اقدام پژوهی
چگونگی بازخورد ،اصلاح و کاربرد نتایج در اقدام پژوهی
- چگونگی مستند سازی، ثبت و ضبط مراحل و تهیه گزارش نهایی و اطلاع رسانی و اشاعه دستاوردهای اقدام پژوهی
مشارکت در نقد مطالب گزارش شده در کلاس (گزارش حاصل از فعالیت عملکردی گروه‌ها)

فعالیت عملکردی:

- تشکیل کارگروه‌هایی متشکل از دانشجو معلمان و مشارکت آنها در نقد نمونه‌ای از اقدام‌پژوهی انجام شده توسط معلمان دیگر و تهیه گزارش نقد برای ارائه به کلاس

بخش چهارم :

- تدوین طرح و انجام مراحل اقدام پژوهی

فعالیت یادگیری:

- مشارکت در ارزشیابی و نقد طرح اقدام پژوهی دانشجو معلمان و یکایک مراحل اجرایی آن در خلال جلسات متناظر با روند پیشرفت اجرای طرح(در هر مرحله ازتدوین طرح و اجرای آن، دانشجویان گزارش لازم را به کلاس ارائه و از مشورت، ارزشیابی و نقد دیگران استفاده می‌کنند.)

فعالیت عملکردی:

- تشکیل کارگروه‌هایی متشکل از دانشجو معلمان و مشارکت آنها در مراحل زیر:
- بررسی متأملانه کلاس درس و مدرسه و انتخاب مسئله برای اقدام پژوهی
- تدوین طرح
-انتخاب روش و تدوین مراحل
- مشخص کردن شواهد مهم و ساختن یا یافتن ابزار گردآوری داده ها

– باز اندیشی در باره داده ها و شواهد و اصلاح فرایند
– انجام مشورت و جلب مشارکت افراد ذی‌ربط
– ارزشیابی ،نقادی و اعتباریابی فرایند و نتایج
– اخذ بازخورد، اصلاح و کاربرد نتایج در حل مسئله یا بهبود امر مورد پژوهش
– مستند سازی، ثبت و ضبط مراحل و تهیه گزارش نهایی و اطلاع رسانی و اشاعه دستاوردها

۳- راهبردهای تدریس و یادگیری

- راهبردهای اصلی شامل پرسش و پاسخ، حل مساله، نقادی و پژوهش به صورت گروهی و مشارکتی است. در کلاس در خلال بیان فلسفه، مبانی،اصول، روش و مراحل اجرای اقدام پژوهی به تحلیل و نقادی گزارش های مطالعات اقدام پژوهی معلمان (به تناسب رشته آموزشی دانشجو معلمان) و آشنا سازی دانشجو معلمان با تجارب معلمان پژوهنده پرداخته می‌شود.
- در بخش عملی، دانشجو معلمان در قالب گروه‌های مناسب، به انتخاب مسئله متناسب با رشته آموزشی خود و تدوین پیشنهاده کامل اقدام پژوهی و اجرای آن در محیط واقعی (درصورت دسترسی به کلاس و مدرسه) می‌پردازند و گزارش کار خود در هر مرحله را به کلاس ارائه داده و از نقد و مشارکت سایر دانشجو معلمان استفاده می‌کنند.

٤. منابع آموزشی

منبع:–

٥. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی در این درس، فرایندی مبتنی بر مشارکت است که در آن استاد، شخص دانشجو و سایر همکلاس‌های با یکدیگر همکاری و مشارکت دارند. در این ارزشیابی علاوه بر جنبه‌های کمی بر جنبه‌های کیفی تأکید و توجه ویژه‌ای می‌شود. این ارزشیابی به صورت مداوم و بر اساس فعالیت های انجام شده توسط دانشجو – که در پوشه‌کار[۱۱۶] او گردآوری می‌شود– صورت می‌گیرد و بر ارزیابی توسط خود دانشجو تأکید ویژه‌ای می‌شود.
در این ارزشیابی، ۴ نمره ارزشیابی دانشجو به صورت تکوینی طی نیمسال ، ۸ نمره به کار عملی در حوزه اقدام پژوهی و ۸ نمره به آزمون پایانی اختصاص می یابد .

سایر نکات

کنش پژوهی قبل از آغاز کارورزی سه به دانشجویان ارایه شود.

[۱۱۶] -portfolio

سرفصل درس « پژوهش و توسعه حرفه‌ای ۳: درس پژوهی»

۱. معرفی درس و منطق آن

درس پژوهی یک رویکرد برای توسعه حرفه ای است که در ،ن معلمان با یکدیگر در تدوین طرح درس پژوهشی، اجرا و اعتبار یابی آن همکاری می کنند . این رویکرد ظرفیت شگرفی برای تحقق اهداف مدرسه بعنوان سازمان یادگیرنده و بستری برای گفتگوهای حرفه ای در باره آموزش ، تدریس و فرایندهای یاددهی – گیری در مدرسه فراهم می سازد. درس پژوهی، دانش آموزشی محتوا را در معلمان توسعه بخشیده و با سازوکارهای خود ، قدرت و شایستگی معلمان را برای مواجهه با مسایل فراروی یاددهی– یادگیری توسعه می بخشد . به این ترتیب دانشجو معلمان با گذراندن این درس، ضمن کار گروهی و درک اهمیت هم افزایی در توسعه حرفه‌ای بطور همزمان توان تخصصی خود در حوزه دانش تربیتی، دانش موضوعی، دانش فناوری آموزشی توسعه می دهد.

مشخصات درس

نوع درس: کارگاهی

تعداد واحد: ۱

زمان درس: ۴۸ ساعت

پیشنیاز: اصـول و روش‌هـای تدریس

نام درس: **پژوهش و توسعه حرفه‌ای ۳: درس پژوهی**

اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:

با درک نقش مشارکت حرفه‌ای در توسعه ظرفیت ها و توانایی های شخصی، و تأثیر آن در شکل گیری سازمان یادگیرنده یک برنامه درس پژوهی را با مشارکت یک گروه همکار طراحی و اجرا نماید..

شایستگی اساسی:

***Ck&pck* کـــد ۲-۱& ۳-۳& ۳-٤&**

ملاک‌ها	سطح ۱	سطح۲	سطح۳
هم‌افزایی و مشارکت حرفه‌ای	در فرآیند کار جمعی وظایف محوله را انجام می دهد اما به هنگام قرار گرفتن در موقعیت های دشوار قادر نیست گروه را پشتیبانی کند.	در فرآیند کار جمعی وظایف و مسئولیت هایی را که منجر به حل مسایل گروه میشود را می پذیرد.	در فرآیند کار جمعی برای پذیرش وظایف و مسئولیت ها برای حل مسایل گروه استقبال می کند و می تواند به هنگام قرار گرفتن در موقعیت های دشوار گروه را پشتیبانی کند.
طرح درس پژوهی	برای مطالعه بافت و زمینه نیاز/ مسئله شناسایی شده و ترسیم چشم انداز در سطح‌مدرسه مشارکت نموده اما تحلیل نتایج	در فرآیند مطالعه بافت و زمینه نیاز/ مسئله شناسایی شده و ترسیم چشم انداز در سطح‌مدرسه مشارکت نموده و نتایج یادگیری دانش آموزان	در فرآیند مطالعه بافت و زمینه نیاز/ مسئله شناسایی شده و ترسیم چشم انداز در سطح‌مدرسه مشارکت نموده و نتایج یادگیری

		یادگیری دانش آموزان نشان دهنده تأثیر عملکرد او بر شکل گیری یک گروه حرفه‌ای برای ادامه مشارکت حرفه‌ای نیست.	نشان دهنده تأثیر عملکرد او بر بهبود عملکرد مدرسه است.	دانش آموزان نشان دهنده تأثیر عملکرد او بر مشارکت برای توسعه حرفه‌ای و بهبود عملکرد مدرسه است.
	گزارش	گزارش با استفاده از روزنگار/ روایت نویسی ثبت شده نشان دهنده تأمل بر کنش‌ها، واکنشها، و رفتارها، دیدگاه‌های افراد درگیر در موقعیت برای بازکاوی عمل و تصمیمات نیست.	گزارش با استفاده از روزنگار/ روایت نویسی ثبت شده نشان دهنده تأمل بر کنش‌ها، واکنشها، و رفتارها، دیدگاه‌های افراد درگیر در موقعیت برای بازکاوی عمل و تأثیر تصمیمات اتخاذ شده بر عملکرد دانش آموزان/ مدرسه است.	گزارش با استفاده از روزنگار/ روایت نویسی ثبت شده نشان دهنده تأمل بر کنش‌ها، واکنشها، و رفتارها، دیدگاه‌های افراد درگیر در موقعیت برای بازکاوی عمل و تصمیمات اتخاذ شده و تأثیرات آن بر عملکرد دانش آموزان/ مدرسه در چرخه پژوهش و عمل حرفه‌ای مشارکتی شده است

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول :

تمهید شرایط و آماده سازی

-مدرسه بعنوان یک سازمان یادگیرنده

-تاریخچه ، تعریف و اهداف درس پژوهی

- درس پژوهی انتخابی استراتژیک برای توسعه دانش و شایستگیهای معلمان

- ابعاد و گستره درس پژوهی

- فرایند درس پژوهی

- شرایط ، فرهنگ و حمایتهای مورد نیاز درس پژوهی

فعالیت یادگیری:

با مشارکت در بحث به ضرورت و اهمیت درس پژوهی و نقش آن در تولید دانش بومی تدریس می پردازد . همچنین سوالاتی را برای شرح بیشتر موضوع مطرح می نماید . همچنین سوالاتی را برای شرح بیشتر موضوعات مطرح می نماید .

فعالیت عملکردی:

تشکیل کارگروه‌هایی متشکل از دانشجو معلمان و مشارکت آنها در تحلیل جایگاه و نقش درس پژوهی در حرفه معلمی و تهیه گزارش برای ارائه به کلاس،

فصل دوم :

چگونگی تدوین برنامه درس پژوهی :

- تشکیل گروه درس پژوهی
- تبیین رویکرد درس پژوهی در گروه
- برنامه ریزی و تدوین جدول فعالیتهای اجرایی گروه
- انتخاب زمینه پژوهشی برای فعالیت گروه
- تعریف مساله و انتخاب موضوع
- روش های نیاز سنجی
- پیش بینی شرایط و نیازمندیهای اجرای درس پژوهی

فعالیت یادگیری:

با مشارکت در بحث موضوعاتی را برای فعالیت درس پژوهی مطرح می کند . همچنین سوالاتی را برای شرح بیشتر موضوعات مطرح می نماید .

فعالیت عملکردی:

در قالب کارگروههای دانشجویی ، یک زمینه پژوهشی را تعریف و مساله و موضوع مرتبط با آن را مشخص می کند .

فصل سوم :

چگونگی تدوین طرح درس مورد پژوهش

تعیین اهداف و سوالهای پژوهشی

تدوین طرح درس پژوهشی متناسب با سوالهای پژوهشی:

- ترسیم وضع موجود و مطلوب
- شناسایی تغییرات مورد نیاز
- تعیین هدفهای درس
- تعیین تجارب و فعالیتهای یادگیری
- تعیین رفتار ورودی
- پیش بینی منابع و وسایل آموزشی
- پیش بینی نحوه مدیریت و سازماندهی کلاس
- پیش بینی نحوه تفکر و واکنش دانش آموزان به تدریس
- تعیین معیارهای تحقق هدفها
- تعیین روش سنجش و ارزشیابی
- تعیین چارچوب اجرایی طرح در س پژوهشی

فعالیت یادگیری:

در باره چارچوب طرح درس پژوهشی بحث می کند . و دلایل و اهمیت هر یک از مولفه ها را بر می شمارد.

فعالیت عملکردی:

در قالب کارگروههای دانشجویی یک طرح درس پژوهشی را تهیه و به کلاس ارایه می نمایند.

فصل سوم :

چگونگی اجرای طرح درس مورد پژوهش

- تعیین شواهد و مستندات مورد نظر گروه
- تعیین روش و چگونگی مشاهده طرح درس
- تقسیم وظایف اعضای گروه در حین مشاهده
- طراحی فرمهای گردآوری اطلاعات و مستند سازی مشاهده

فعالیت یادگیری:

در باره چگونگی اجرای طرح درس پژوهشی بحث می کنند و نکات جدیدی را برای اجرای بهینه آن مطرح می سازند .

فعالیت عملکردی:

طرح درس پیش بینی شده در گروه را بصورت آزمایشی در کلاس اجرا می کنند .

فصل چهارم:

ژرف اندیشی در باره داده ها و شواهد

- نحوه انتخاب چارچوب تجزیه و تحلیل داده ها و شواهد
- تجزیه و تحلیل داده ها و شواهد :

تحلیل نتایج یادگیری

تحلیل انگیزش

تحلیل رفتار اجتماعی دانش آموزان

طراحی مجدد درس و اجرای آن

اجرای طرح درس جدید و مشاهده آن

ژرف اندیشی در باره اجرای دوم درس و اصلاح نهایی طرح درس

فعالیت یادگیری:

در باره چگونگی نقد مناسب تر نحوه اجرای طرح درس پژوهشی در کلاس بحث می کنند و نکات جدیدی را در این زمینه مطرح می سازند .

فعالیت عملکردی:

نحوه اجرای آزمایشی طرح درس گروه را مورد نقد و بررسی قرار می دهند .

فصل پنجم : چگونگیژرف اندیشی در باره روند اجرای فعالیت گروه

الف)نحوه تحلیل نتایج مربوط به یادگیری و رشد دانش آموزان(تحلیل نتایج یادگیری، تحلیل انگیزش، تحلیل رفتار اجتماعی دانش آموزان)،

ب) نحوه تحلیل نتایج مربوط به رشد حرفه ای معلمان عضو گروه.

فعالیت یادگیری:

در باره نتایج فعالیت گروه بر توسعه یادگیری و رشد حرفه ای خود بحث می کنند .

فعالیت عملکردی

با ارایه مستندات لازم به جمع بندی از تاثیر فعالیت گروه خود بر یادگیری دانش آموزان و رشد حرفه ای خود می پردازند .

فصل ششم : تهیه گزارش نهایی و اشاعه دستاوردهای گروه درس پژوهی

- ضرورت اشاعه نتایج درس پژوهی
- روش های اشاعه و انتشار دستاوردهای گروه
- نحوه تدوین گزارش نهایی درس پژوهی

فعالیت یادگیری:

در باره ضرورت اشاعه نتایج درس پژوهی بحث می کنند .

فعالیت عملکردی:

گزارش کار گروه خود را تدوین و ارایه می نمایند .

۳ . راهبردهای تدریس و یادگیری

- راهبردهای اصلی شامل پرسش و پاسخ، حل مساله، نقادی و پژوهش به صورت گروهی و مشارکتی است. در کلاس در فرایند تدریس به تحلیل و نقادی گزارش های مطالعات درس پژوهی (به تناسب رشته آموزشی دانشجومعلمان) و آشنا سازی دانشجو معلمان با تجارب معلمان درس پژوه پرداخته می‌شود.
- در بخش عملی، دانشجو معلمان در قالب گروه‌های مناسب، به انتخاب مسئله متناسب با رشته آموزشی خود و تدوین برنامه درس پژوهی و اجرای آن در محیط واقعی (درصورت دسترسی به کلاس و مدرسه) یا نمونه ای (مشابه سازی شرایط کلاس درس) می‌پردازند و گزارش کار خود در هر مرحله را به کلاس ارائه داده و از نقد و مشارکت سایر دانشجو معلمان استفاده می‌کنند.
-

٤. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی در این درس، فرایندی مبتنی بر مشارکت است که در آن استاد،شخص دانشجو و سایر همکلاس‌های با یکدیگر همکاری و مشارکت دارند. در این ارزشیابی علاوه بر جنبه‌های کمی بر جنبه‌های کیفی تأکید و توجه ویژه‌ای می‌شود. این ارزشیابی به صورت مداوم و بر اساس فعالیت های انجام شده توسط دانشجو – که در پوشه‌کار[۱۱۷] او گردآوری می‌شود– صورت می‌گیرد و بر ارزیابی توسط خود دانشجو تأکید ویژه‌ای می‌شود.

در این ارزشیابی، ۴ نمره به ارزشیابی دانشجو به صورت تکوینی طی نیمسال ، ۸ نمره به کار عملی در حوزه درس پژوهی و ۸ نمره به آزمون پایانی اختصاص می یابد .

۵. منابع آموزشی

ساکی، رضا (۱۳۹۲) درس پژوهی ، مبانی ، اصول و روش اجرا ، انتشارات جهاد دانشگاهی.

استیپانک و همکاران (۱۳۸۹) درس پژوهی راهنمایی عملی برای مدیران و معلمان ، ترجمه دکتر رضا ساکی و داریوش مدنی ، انتشارات حکمت علوی

[۱۱۷] **-portfolio**

سرفصل درس «کارورزی ۱»

۱. معرفی درس و منطق آن

آموزش اثربخش نیازمند آن است که معلمان در طول دوره آموزشی در معرض تجربیات متنوع و غنی قرار گرفته و قادر به مطالعه، تصمیم گیری و ارزیابی نتایج تصمیمات در موقعیت های پیچیده آموزشی و تربیتی مبتنی بر یافته های علمی و پژوهشی باشند. برنامه کارورزی فرصت برقرار ساختن پیوند میان آموخته های نظری با محیط های واقعی آموزشی- تربیتی و عمق بخشیدن به تجربه های پیشین در جهت توسعه شایستگی های حرفه ای و دست یابی به ظرفیت غایی کنش عملی در کلاس درس را فراهم می کند/ این برنامه در دانشگاه فرهنگیان، با تأکید بر مشاهده تأملی، روایت نگاری و واکاوی تجربیات به عنوان عناصر سازنده/شکل دهنده عمل فکورانه؛ و نیز ابزارهای سه گانه اقدام پژوهی، درس پژوهی و پژوهش روایتی به عنوان روش های مورد تاکید در برنامه تربیت معلم فکور این هدف را تعقیب می نماید. مطالعه مسئله های آموزشی/تربیتی در سطح کلاس درس و مدرسه زمینه ساز عمل مستقل حرفه ای معتبر و کسب تجربیات دست اول است. فرصت های یادگیری تدارک دیده شده از سوی استادان و بازخوردهای ارائه شده از سوی آنان باید امکان تلفیق نظر و عمل تربیتی را در موقعیت های واقعی، برای یافتن راه حلهای قابل دفاع و پاسخ به مسئله های آموزشی/ تربیتی تدارک ببینند. بهره گیری از مبانی نظری/ تکنیک ها و فنون در برنامه کارورزی به منظور دستیابی دانشجو به یک نگاه همه جانبه و غنا بخشیدن به تصمیمات اتخاذ شده در ابعاد برنامه ریزی، اجرا و ارزیابی برای حمایت از یادگیری دانش آموزان ضروری است. در طول برنامه کارورزی دانشجو فرصت کسب تجربه برای درک عمل اثربخش، تأمل بر روی آن به منظور پذیرش مسئولیت حرفه‌ای را کسب می نماید.

در کارورزی یک دانشجو با کسب مهارت در به کارگیری روش ها و فنون مشاهده تأملی، موقعیت های آموزشی و تربیتی در سطح مدرسه و کلاس درس را مورد مطالعه قرار داده و دریافت های خود را در قالب روایت ها، روزنگارها، تجربیات شخصی ارائه می نماید. این یافته ها از موقعیت مدرسه و کلاس درس می تواند همراه با عکس و فیلم/ گزارش گفتگو با کادر مدرسه/ معلم راهنما/ اولیاء/ دانش آموزان(با هماهنگی مدرسه) تکمیل شود. روایت های دانشجو از موقعیت های مختلف مورد واکاوی قرار گرفته و مسئله های شناسایی شده با استفاده از شواهد و مستندات علمی گزارش می گردد.

<table>
<tr><td rowspan="2">مشخصات درس
نوع درس: کارورزی
تعداد واحد: ۲
زمان درس: ۱۲۸ ساعت
پیش‌نیاز: پژوهش و توسعه‌حرفه‌ای۱
نحوه آموزش: مشترک</td><td colspan="4">نام درس: کارورزی ۱</td></tr>
<tr><td colspan="4">اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:
با مشاهده تأملی مسئله‌های آموزشی/ تربیتی در سطح کلاس درس و مدرسه را شناسایی و با استفاده از شواهد و مستندات علمی آن را تبیین نماید.
مشاهدات تأملی و یافته‌های تجربی حاصل از واکاوی روایت ها را ثبت و گزارش نماید.</td></tr>
<tr><td>شایستگی اساسی:
P Ck &pk کد ۲-۲&۳-</td><td>ملاک‌ها</td><td>سطح ۱</td><td>سطح ۲</td><td>سطح ۳</td></tr>
</table>

۳-۱&۲	مشاهده تأملی	توانسته است موقعیت های آموزشی/ تربیتی در سطح کلاس درس و مدرسه را با جمع آوری اطلاعات توصیف نماید اما نتوانسته است اطلاعات را به صورت نظام مند تحلیل و تبیین نماید.	توانسته است موقعیت‌های آموزشی/ تربیتی در سطح کلاس درس و مدرسه را با جمع‌آوری اطلاعات به صورت نظام‌مند توصیف نموده و با استفاده از شواهد و مستندات آن را تبیین نماید.	توانسته است موقعیت‌های آموزشی/ تربیتی در سطح کلاس درس و مدرسه را با جمع‌آوری اطلاعات به صورت نظام‌مند توصیف نموده و با کمک شواهد معتبر/ مستندات علمی و پژوهشی یافته های خود را ارائه نماید.
	واکاوی تجربیات	گزارش‌های توصیفی جمع‌آوری شده از مطالعه موقعیت فیزیکی، عاطفی، آموزشی، تربیتی را به صورت روایت نقل و کدگذاری نموده اما نتوانسته است کدگذاری-ها را در قالب مضامین سازماندهی و یافته ها را گزارش کند.	گزارش‌های توصیفی جمع-آوری شده از مطالعه موقعیت فیزیکی، عاطفی، آموزشی، تربیتی را به صورت روایت نقل و کد گذاری نموده و گزاره‌ها را در قالب مضامین سازماندهی و یافته‌ها را گزارش نموده است.	گزارش‌های توصیفی جمع‌آوری شده از مطالعه موقعیت فیزیکی، عاطفی، آموزشی، تربیتی را به صورت روایت نقل و کدگذاری نموده و گزاره‌ها را در قالب مضامین سازماندهی نموده و با ایجاد ارتباط میان مضامین در قالب یک مسئله آموزشی/ تربیتی تبیین نموده است.
	تدوین و ارائه گزارش	در گزارش ارائه شده ساختار کلی گزارش نویسی رعایت شده اما شواهد و مستندات کافی برای یافته‌ها ارائه نشده است.	در گزارش ارائه شده ساختار گزارش نویسی به صورت نظام مند در ثبت و ارائه یافته ها رعایت شده است و یافته ها به کمک برخی شواهد و مستندات پشتیبانی شده است.	در گزارش ارائه شده ارتباط میان فصل ها و عناوین ذیل فصل ها رعایت شده و یافته ها مبتنی بر شواهد و مستندات تجربی و علمی گزارش شده است .

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

هفته اول:

ارائه یک تصویر کلی از برنامه کارورزی در طی چهار ترم و انتظارات از دانشجو، معرفی برنامه کاروزی یک با تأکید بر مشاهده تأملی و روایت نویسی (ماهیت روایت ها و چگونگی نگارش آن)، تکالیف عملکردی در طول ترم، برنامه زمان بندی سمینارها در سطح مدرسه و پردیس/ واحد آموزشی، و تبیین فرم های ارزیابی از عملکرد دانشجویان بر اساس پیامدها و سطوح عملکرد، توزیع دانشجویان در مدارس (هماهنگی با مناطق آموزشی و سازماندهی دانشجویان در مدارس باید قبل از شروع ترم و با

تشکیل ستاد کارورزی در سطح استان صورت گیرد). تعامل از نزدیک میان استاد و دانشجو از طریق مطالعه گزارش ها و ارائه بازخورد به موقع و سازنده، و نیز تشکیل جلسات بحث و گفتگو پیرامون تجربیات حاصل از حضور در موقعیت های واقعی از استلزامات اجرایی برنامه کارورزی است. تشکیل سمینار در کلیه هفته ها برای بحث و بررسی پیرامون عملکرد دانشجو و گفتگو در خصوص بازخورد های ارائه شده از سوی اساتید ضروری است. مشارکت دانشجویان در نقد و بررسی گزارش ها/ روایت های همکلاسی ها/ همقطاران فرصت یادگیری انتقال تجربیات به یکدیگر را فراهم می‌کند.

هفته دوم:

کارگاه مطالعه موقعیت

تکلیف یادگیری: مشاهده فیلم تدریس/ موقعیتی در سطح کلاس درس/ مدرسه بر اساس گام های زیر:

الف: توصیف موقعیت (بیان ویژگی ها و مشخصه های متمایز کننده)

ب: تشریح/ استنباط از موقعیت (شناسایی اجزاء و روابط)

ج: بازنگری (به گونه دیگر دیدن/ از زاویه دید دیگری به موقعیت نگاه کردن) با استفاده از تکنیک های اگر، آنگاه، شش کلاه تفکر، اسکمپر... در یافتن نقطه کانونی

د: تبیین مسئله با استفاده از استدلال قیاسی یا استقرایی به کمک شواهد و مستندات جمع آوری شده (از آنجایی که آموزش این بخش نیازمند آن است که دانشجو گزارشی از مطالعه موقعیت بر اساس محور های چهارگانه تهیه کرده باشد، لذا آموزش این بخش در جلسه ششم ارائه می شود).

هفته سوم:

مشاهده آزاد

حضور دانشجویان در مدارس (جلسه آشنایی با مدرسه، مدیر و معلم راهنما)

تکلیف یادگیری: تجربه اولین روز کارورزی من در مدرسه. از دانشجو خواسته شود تا اولین تجربیات خود را از اولین روز کارورزی از زمان آماده شدن برای رفتن به مدرسه تا زمان برگشتن در قالب داستان یا خاطره یادداشت روزانه ثبت و ارائه نماید. دانشجو در اولین روز کارورزی مشاهده آزاد دارد و آنچه را مشاهده می کند بدون هیچ محدودیتی ثبت و ضبط خواهد نمود. این موارد می تواند شامل رخ داد ها در مسیر رفت و آمد به مدرسه؛ فضا و موقعیت مدرسه؛ احساسات، تصورات و انتظارات؛ نحوه برخورد کادر مدرسه؛ نحوه مواجه شدن با دانش آموزان؛ گفتگو ها با کارکنان مدرسه، معلمان و.... باشد.

هفته چهارم:

مطالعه موقعیت

گزارش های (روایت) تهیه شده از مشاهده آزاد از جهت رعایت روش ها و فنون توصیف و تشریح موقعیت و به صورت گروهی مورد نقد و بررسی قرار می گیرد. تشکیل گروه های حرفه‌ای متشکل از سه تا چهار دانشجو و ارائه بازخورد توسط همقطاران/ گروه همسالان امکان به مشارکت گذاشتن تجربیات را به عنوان یک مهارت حرفه‌ای تقویت می کند. محور هایی که گزارش ها بر اساس آن مورد نقد و بررسی قرار خواهد گرفت:

الف: توصیف موقعیت (بیان ویژگی ها و مشخصه های متمایز کننده)

ب: تشریح/ استنباط از موقعیت (شناسایی اجزاء و روابط)

ج: بازنگری (به گونه دیگر دیدن/ از زاویه دید دیگری به موقعیت نگاه کردن) با استفاده از تکنیک های اگر، آنگاه، شش کلاه تفکر و اسکمپر.

د: تعیین نقطه کانونی (بازبینی شواهد جمع آوری شده برای دستیابی به درک عمیق تر و همه جانبه تر نسبت به موقعیت/ طرح مسئله).

هفته پنجم:

مطالعه موقعیت

حضور در مدرسه و تکمیل اطلاعات مورد نیاز/ شواهد بیشتر برای بیان مسئله. در این جلسه دانشجو با توجه به بازخورد های ارائه شده از سوی همسالان/ همقطاران یا استاد به مطالعه مجدد موقعیت(مدرسه) پرداخته و با جمع آوری اطلاعات/ شواهد بیشتر گزارش خود را برای یادگیری روش تبیین مسئله تکمیل می نماید.

هفته ششم:

مطالعه موقعیت

گفتگو در این جلسه پیرامون روش ها و فنون مشاهده تأملی ادامه می یابد و دانشجو با استفاده از شواهد جمع‌آوری شده از موقعیت مورد مطالعه به تبیین مسئله مبادرت می نماید. مرور محور ها در جلسه دوم و آموزش نکات مربوط به تبیین مسئله.

الف: توصیف موقعیت (بیان ویژگی ها و مشخصه های متمایز کننده)(مرور)

ب: تشریح/ استنباط از موقعیت (شناسایی اجزاء و روابط) (مرور)

ج: بازنگری (به گونه دیگر دیدن/ از زاویه دید دیگری به موقعیت نگاه کردن) با استفاده از تکنیک های اگر، آنگاه، شش کلاه تفکر، اسکمپر...(مرور)

ه: تبیین مسئله با استفاده از استدلال قیاسی یا استقرایی به کمک شواهد و مستندات جمع آوری شده (آموزش).

شرح تنظیم پوشه کار... توسط چه کسی تنظیم می شود؟: نسخه ای از مجموعه فعالیت های انجام شده در مطالعه موقعیت به همراه بازخوردهای ارائه شده در محورهای مختلف تبیین مسئله در پرونده توسعه حرفه‌ای دانشجو ضبط گردد. ... منظور همان پوشه کار است؟ پرونده توسعه حرفه ای با چه فرمتی باید تشکیل شود؟ آیا به دنبال پرونده الکترونیکی یا همان ای- پورتفولیو بوده ایم ؟ باید به سمتی برویم که دانشجو خود متکفل این امر شود.

هفته هفتم:

مشاهده تأملی و مسئله شناسی موقعیت فیزیکی مدرسه/ بازدید از مدرسه و تشکیل سمینار در سطح پردیس/ مدرسه

تکلیف عملکردی: تهیه گزارش از موقعیت فیزیکی مدرسه شامل: موقعیت جغرافیایی و محیط بیرونی مدرسه، انواع فضا ها (کتابخانه، زمین ورزش، آبخوری، سرویس ها، کلاس ها، راهرو ها....) نور، جریان هوا، وضعیت بهداشت، امکانات و تجهیزات (کارگاهی، آزمایشگاهی، شبکه مجازی، سایت و.....) شناسایی و تبیین مسئله (فرآیند مسئله شناسی و تبیین مسئله رعایت شود) ارائه یافته ها در سمینار مدرسه/ پردیس. این گزارش در قالب روایت نگاری (فرم پیوست) تنظیم شود. نمونه‌ای از توصیف موقعیت فیزیکی و تحلیل تحلیل و تفسیر آن در کلاس بحث کارورزی مورد نقد و بررسی قرار گرفته و بازخوردها از سوی استاد به منظور تکمیل اطلاعات و شواهد ارائه گردد.

پوشه کار: گزارش دانشجو به همراه بازخوردهای ارائه شده توسط استاد به منظور درک موقعیت فیزیکی و تأثیر آن بر یادگیری دانش آموزان در پوشه کار ضبط گردد.

هفته هشتم:

مشاهده تأملی و مسئله شناسی ساختار و سازمان مدرسه/ بازدید از مدرسه و تشکیل سمینار در سطح مدرسه/ پردیس

تکلیف عملکردی: تهیه گزارش از ساختار سازمانی، روش های بکارگرفته شده در اداره مدرسه، ساختار سازمانی، نحوه گردش کار در سطح مدرسه، تعاملات میان مدیر، معلمان،کارکنان و نحوه تعامل با اولیاء مدرسه و تدوین. آن در قالب روایت نویسی (فرم پیوست) تنظیم شود. نمونه‌ای از توصیف ساختار و سازمان مدرسه و تحلیل و تفسیر آن در کلاس بحث کارورزی مورد نقد و بررسی قرار گرفته و بازخوردها از سوی استاد به منظور تکمیل اطلاعات و شواهد ارائه گردد.

پوشه کار: گزارش دانشجو به همراه بازخوردهای ارائه شده توسط استاد به منظور درک ساختار و سازمان مدرسه و تأثیر آن بر یادگیری دانش آموزان در پوشه کار ضبط گردد.

هفته نهم:

مشاهده تأملی و مسئله شناسی موقعیت عاطفی روانی/ تعاملات در سطح مدرسه/ بازدید از مدرسه و تشکیل سمینار در سطح پردیس/ مدرسه

تکلیف عملکردی: تهیه گزارش از موقعیت عاطفی روانی مدرسه شامل: روابط عاطفی میان معلم و دانش آموزان (درک حالات روانی دانش آموزان، برنامه ریزی برای ایجاد جو مثبت و سازنده در فضای کلاس و...) تعاملات دانش آموزان با یکدیگر (میزان احترام، همدلی، همکاری و....)، روابط عاطفی میان معلمان و کارکنان و مدیر شناسایی و تبیین شود. یافته ها در سمینار مدرسه/ پردیس. این گزارش در قالب روایت نویسی (فرم پیوست) تنظیم شود. نمونه‌ای از توصیف تعاملات و روابط عاطفی در سطح کلاس درس/ مدرسه و تحلیل و تفسیر آن در کلاس بحث کارورزی مورد نقد و بررسی قرار گرفته و بازخوردها از سوی استاد به منظور تکمیل اطلاعات و شواهد ارائه گردد.

پوشه کار: گزارش دانشجو به همراه بازخورد های ارائه شده توسط استاد به منظور درک روابط عاطفی و تعاملات در سطح کلاس درس و مدرسه و تأثیر آن بر یادگیری دانش آموزان در پوشه کار ضبط گردد.

هفته دهم، یازدهم، دوازدهم و سیزدهم:

مشاهده تأملی کلاس درس و مسئله شناسی فرآیند آموزش/ بازدید از مدرسه و تشکیل سمینار در سطح پردیس/ مدرسه

تکلیف عملکردی: تهیه گزارش از موقعیت آموزشی شامل: جو و فضای عاطفی و روانی، طراحی آموزشی، راهبرد های آموزش، سازماندهی تکالیف یادگیری، تعاملات میان معلم و دانش آموزان و دانش آموزان با یکدیگر، وضوح و شفاف بودن مباحث، میزان درگیر نمودن دانش آموزان در فرآیند یادگیری، مواد و منابع آموزشی، ارزشیابی از یادگیری و...) شناسایی و تبیین شود. این گزارش در قالب روایت نگاری (فرم پیوست) تنظیم شود. نمونه‌ای از توصیف فرآیند آموزش در سطح کلاس درس و تحلیل و تفسیر آن در کلاس بحث کارورزی مورد نقد و بررسی قرار گرفته و بازخود ها از سوی استاد به منظور تکمیل اطلاعات و شواهد ارائه گردد.

پوشه کار: گزارش دانشجو به همراه بازخورد های ارائه شده استاد در پوشه کار ضبط گردد.

هفته چهاردهم:

ثبت و واکاوی تجربیات

نمونه‌ای از پژوهش‌های روایتی از جهت نوع اطلاعات، روش ها و ابزار های بکارگرفته شده، و یافته های آن در کلاس توسط استاد مورد بررسی قرار گیرد و با تبیین نقش روایت نویسی و واکاوی آن در آموزش حرفه ای مراحل تحلیل ساختاری روایت ها (بند الف و ب) بر روی گزارش های تهیه شده از سطح کلاس درس/ مدرسه آموزش داده شود.

تعریف و کاربرد پژوهش روایتی در کارورزی

تحلیل ساختاری روایت ها

۵) کدگذاری باز

۶) کدگذاری محوری و انتخاب مضامین

تکلیف یادگیری: مطالعه مقالات یا منابع علمی در زمینه پژوهش روایتی... قرار نشد از این تعبیر استفاده نکنیم؟ در یکی از محورهای فوق و جمع بندی یافته ها برای ارائه به کلاس.

تکلیف عملکردی:

الف: تحلیل یک نمونه پژوهش روایتی بر اساس مراحل ذکر شده به صورت گروهی

ب: تحلیل و واکاوی گزارش های تهیه شده از مدرسه/ کلاس درس و کدگذاری آن ها برای یافتن مضامین

هفته پانزدهم:

ثبت و واکاوی تجربیات

نمونه‌ای از پژوهش های روایتی از جهت نوع اطلاعات، روش ها و ابزار های بکارگرفته شده، و یافته های آن در کلاس توسط استاد مورد بررسی قرار گیرد و مراحل تحلیل ساختاری بر روی روایت های تهیه شده (بند ج و د) از کلاس درس/ مدرسه آموزش داده شود.

تحلیل ساختاری روایت ها

۷) ارتباط مضامین با یکدیگر

۸) تبیین مسئله

تکلیف عملکردی:

الف: تحلیل یک نمونه پژوهش روایتی بر اساس مراحل ذکر شده به صورت گروهی

ب: تحلیل و واکاوی گزارش تهیه شده از سطح کلاس درس و مدرسه به منظور یافتن ارتباط میان مضامین و تبیین مسئله

جلسه شانزدهم: سمینار (بررسی گزارش ها و تحلیل ساختار آن بر اساس فرآیند شناسایی و تبیین مسئله در سطح مدرسه/ پردیس)

در این نشست دانشجویان یافته های خود از مطالعه موقعیت مدرسه و کلاس درس را در قالب مسئله های تبیین شده به همراه راه حل های مبتنی بر یافته های علمی ارائه نموده و یافته ها در کلاس به صورت گروهی مورد نقد و بررسی قرار می گیرد.

تکلیف عملکردی: دانشجویان گزارش یافته های خود را در طول ترم را زیر نظر استاد تنظیم نمایند. در این گزارش دانشجو باید یافته های خود را از مسئله های مطالعه شده و تبیین و آن را به کمک شواهد و مستندات علمی پژوهشی قابل دفاع ارائه نماید.

پوشه کار: گزارش تنظیم شده در پوشه کار توسعه حرفه ای ضبط می گردد.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

راهبردهای مستقیم، غیر مستقیم، در قالب ارائه شیوه مشاهده تأملی، به‌کارگیری راهبرد های شناختی در تحلیل موقعیت های واقعی، تحلیل نقادانه برای شناسایی و تبیین مسئله، راهبرد های مشارکتی، پژوهش روایتی، سمینار های گروهی و فردی ارائه می گردد.

٤. منابع آموزشی

منبع اصلی:

-احمدی، آمنه (۱۳۹۴). راهنمای عملی برنامه کارورزی دانشگاه فرهنگیان با رویکرد تربیت معلم فکور (۱). تهران: دانشگاه فرهنگیان.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: ارزشیابی پایانی در درس کارورزی یک در قالب سمینار پایانی صورت می گیرد که در آن دانشجویان باید یافته های خود از مطالعه موقعیت های تربیتی و آموزشی را ارائه و با استناد به یافته های علمی پژوهشی (مطالعه شده در دروس نظری) از آن دفاع نمایند. این جلسه با حضور معلم راهنما تشکیل می‌شود.

ارزشیابی فرآیند: ارزشیابی فرآیند بر اساس بازخورد های داده شده به گزارش های ارائه شده در طول ترم و سمینارهای سطح مدرسه و واحد آموزشی صورت می گیرد. میزان مشارکت در بحث ها، ارائه یافته های جدید، پاسخ به بازخورد های داده شده و...

ارزیابی پوشه کار: کلیه گزارش ها به همراه بازخورد های داده شده در پوشه توسعه حرفه ای دانشجو ضبط و مبنای برنامه ریزی برای آموزش های بعدی و نیز دفاع از توانایی های حرفه‌ای در پایان دوره قرار می گیرد. یک نسخه از پوشه در اختیار دانشجو و یک نسخه در واحد آموزشی ثبت و ضبط می گردد.

ارزشیابی عوامل مدرسه (مدیر و معلم راهنما): بخشی از ارزیابی دانشجو در پایان ترم مربوط به گزارش عملکردی است که از سوی معلم راهنما و مدیر مدرسه ارائه می گردد.

امتیاز درس کارورزی بر مبنای ۱۰۰ و به شرح زیر محاسبه می شود:

ـ شرکت فعال در جلسات کلاسی، سمینارها و مدرسه: ۲۰ امتیاز

ـ گزارش های عملکردی مرحله ای: ۴۰ امیتاز

ـ تدوین و ارائه گزارش پایانی: ۴۰ امتیاز

سایر نکات:

نکات اساسی در تنظیم گزارش پایانی:

٤٦. تنظیم فهرست و فصل‌بندی

٤٧. ارائه مقدمه، هدف و تعاریف و مفاهیم کلیدی

٤٨. نگارش ادبی و فنی

٤٩. اعتبار داشتن گزاره ها

٥٠. ظرافت و زیبائی ظاهری

٥١. صحت نحوه تحلیل، تفسیر و نقد گزاره ها

٥٢. ارایه نمودارها و عوامل دیداری و هنری مکمل

٥٣. ارائه راه حل ها و پیشنهادهای برخاسته از یافته‌ها

٥٤. ارجاعات روشن، استفاده از منابع معتبر و ارائه پیوست ها

٥٥. رعایت ساختار علمی و کلی گزارش بر اساس اصول حاکم بر رشته تحصیلی

سرفصل درس «کارورزی۲»

۱. معرفی درس و منطق آن

اگر تدریس را فرایندی سازمان‌یافته، اخلاقی و متعهدانه بدانیم که نیازمند بهره‌گیری از یافته‌های علمی، شهود[۱۱۸] و خلاقیت در موقعیت‌های بی‌بدیل و منحصر به‌فرد است، در آن صورت برنامه کارورزی به جای تمرکز انحصاری بر آموزش فنون، نیازمند آن است که دانشجومعلم فعالانه با موقعیت‌های واقعی در سطح کلاس درس روبرو شود و به آنان کمک کند تا با به کارگیری روش‌های استدلالی/ منطقی به بررسی موقعیت‌های یادگیری پرداخته و با آگاهی انتقادی نسبت به تجربیات اندوخته شده به آفرینش الگوهای ذهنی و طرح‌واره‌هایی بپردازند که به آنان در اتخاذ تصمیمات اثربخش و ارزیابی نتایج حاصل از تصمیمات جهت برنامه‌ریزی کمک کند.

تدریس عملی، وابسته به موقعیت است و با ویژگی‌های شخصی معلم و آن‌چه او در یک مکان و زمان خاص انجام می‌دهد مرتبط است. از این رو فرصت‌های یادگیری تدارک دیده شده در کارورزی ۲، به دنبال آن است تا دانشجومعلم را در معرض دانش کاربردی که ترکیبی از انواع مختلف دانش (بیانی[۱۱۹]، رویه‌ای[۱۲۰]، موقعیتی[۱۲۱]، فراشناختی[۱۲۲]) است قرار داده، به آنان کمک کند تا به تأمل در باره موقعیت‌های تربیتی بپردازند.

در این برنامه از طریق طراحی فعالیت‌های یادگیری امکان کسب تجربیات مستقیم، بررسی نتایج و بازاندیشی در خصوص دیدگاه‌های مختلف و دریافت‌های خود را به دست آورند. در برنامه کارورزی ۲، دانشجو با قرار گرفتن در معرض تکالیف اصیل[۱۲۳]، توانایی تأمل در عمل را به طور مقدماتی از طریق مشارکت در فرآیند آموزش (فردی، گروه‌های کوچک/گروه‌های بزرگ) و نهایتاً اجرای مستقل فعالیت‌های یادگیری در سطح کلاس درس کسب خواهد نمود و به درک صحیحی نسبت به آن‌چه درکلاس جریان دارد دست می‌یابد. آگاهی نسبت به تصمیمات ناظر به برنامه‌ریزی، اجرا و ارزیابی، به عنوان یک فرآیند تأملی به شناخت جهت‌گیری حرفه‌ای، نوع تفکر و سبک تدریس دانشجو کمک خواهد کرد.

مشخصات درس	نام درس: کارورزی ۲
نوع درس: کارورزی	اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:
تعداد واحد: ۲	۱. با تداوم مطالعه موقعیت یادگیری (در سطح کلاس‌درس یا مدرسه) مشکلات/ نیازهای فردی،
زمان درس: ۱۲۸ ساعت	گروه‌های کوچک/ بزرگ را شناسایی/ بازشناسی کند و فعالیت‌هایی را برای رفع مشکلات/ نیازهای
پیشنیاز: کارورزی ۱	یادگیری طراحی، تولید، اجرا و ارزیابی نماید.
نحوه آموزش: مشترک	۲. تجربیات خود از مشارکت در فرآیند آموزش را واکاوی نموده و یافته‌های خود را روایت نماید.
شایستگی اساسی:	
۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن	

[۱۱۸]- ***Intuition***
[۱۱۹] -***Declarative knowledge***
[۱۲۰]- ***Procedural knowledge***
[۱۲۱] - ***Conditional knowledge***
[۱۲۲] - ***Metacognitive Knowledge***
[۱۲۳]-***Authentictask***

ملاک‌ها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳
مطالعه موقعیت	توانسته است موقعیت‌های یادگیری را با جمع‌آوری اطلاعات توصیف نماید. اما نتوانسته است مشکل/ نیاز را به کمک شواهد تبیین نماید.	توانسته است موقعیت‌های یادگیری را با جمع‌آوری اطلاعات به صورت نظام‌مند برای شناسایی مشکل یادگیری/ نیاز توصیف نموده و راه‌حل/های بهینه را با کمک شواهد جمع‌آوری شده از موقعیت تبیین نماید	توانسته است موقعیت‌های یادگیری را با جمع‌آوری اطلاعات به صورت نظام‌مند برای شناسایی مشکل یادگیری/ نیاز توصیف نموده و راه‌حل/های بهینه و روش مداخله را با کمک شواهد معتبر و یافته‌های علمی تبیین کند.
فعالیتِ آموزش/ یادگیری	فعالیت یادگیری طراحی شده ناظر به نیاز/ مسئله شناسایی شده در یکی از انواع (فردی، گروه کوچک، جمعی) است، اما گزارش اجرا و ارزیابی نشان دهنده تأثیر گذاری بر حل مشکل/ رفع نیاز نیست.	فعالیت یادگیری طراحی شده از انسجام برخوردار است و گام های اجرای آن به وضوح مشخص شده است. ارزیابی از اجرای فعالیت نشان‌دهنده تأثیرگذاری بر حل‌مسئله/ رفع نیاز در انواع (فردی، گروه کوچک/ جمعی) است.	فعالیت یادگیری طراحی شده، امکان ایجاد انعطاف و اتخاذ تصمیمات آگاهانه ناظر به موقعیت آموزش/ یادگیری را فراهم نموده و نتایج ارزیابی از اجرای نیز منعکس‌کننده تأثیر راه‌حل‌های به کارگرفته شده در حل‌مسئله/ رفع نیاز در انواع (فردی، گروه‌کوچک/ جمعی) است.
توسعه حرفه‌ای	گزارش عملکرد شامل فعالیت‌های انجام شده در طول نیم‌سال است، اما یافته‌ها به گونه‌ای که انعکاس‌دهنده دلایل موفقیت/ توانایی‌ها، محدودیت‌های حرفه‌ای خود و راه‌هایی برای توسعه آن ارائه نشده است.	گزارش عملکرد شامل فعالیت‌های انجام شده در طول نیم‌سال است و یافته‌ها انعکاس‌دهنده دلایل موفقیت/ توانایی‌ها، محدودیت‌های حرفه‌ای است اما راهکارهایی برای توسعه حرفه‌ای ارائه نشده است.	گزارش عملکرد شامل فعالیت‌های انجام شده در طول نیم‌سال است و یافته‌ها انعکاس‌دهنده دلایل موفقیت/ توانایی‌ها، محدودیت‌های حرفه‌ای است و راهکارهای عملی برای توسعه حرفه‌ای ارائه شده است.
تدوین و ارائه گزارش	در گزارش ارائه شده از موقعیت‌های یادگیری کد گذاری، و طبقه‌بندی گزاره‌ها در قالب مضامین و ساختار پژوهش روایتی انجام شده،اما شواهد و مستندات کافی برای یافته‌ها ارائه نشده است.	در گزارش ارائه شده از موقعیت‌های یادگیری کدگذاری، و طبقه‌بندی گزاره‌ها در قالب مضامین و ساختار پژوهش روایتی رعایت شده و شواهد و مستندات کافی برای یافته‌ها ارائه شده است.	در گزارش ارائه شده از موقعیت‌های یادگیری کدگذاری، و طبقه‌بندی گزاره‌ها در قالب مضامین و ساختار پژوهش روایتی رعایت شده و شواهد و مستندات مبتنی بر مستندات تجربی و علمی است .

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

جلسه اول:

معرفی برنامه کارورزی و تکالیف عملکردی، نحوه طراحی فعالیت‌های یادگیری، شیوه تنظیم روایت‌ها، برنامه زمان‌بندی سمینارها در سطح مدرسه و واحد آموزشی و چگونگی ارزیابی از عملکرد دانشجویان بر اساس پیامدها و سطوح عملکرد.

جلسه دوم تا شانزدهم :

در طول این جلسات دانشجو در مدرسه حضور خواهد داشت و جلسات بحث کارورزی برحسب مورد می‌تواند در سطح مدرسه یا واحد آموزشی تشکیل شود. از آن‌جایی که در برنامه کارورزی ۲، دانشجو در مقیاس خرد در فعالیت‌های یادگیری که در سطح کلاس درس مشارکت می‌کند و از این طریق به تجربیات دست اول در زمینه یادگیری دست خواهد یافت لذا، ضروری است دانشجویان بر اساس گزارش پایانی ارائه شده در نیم‌سال اول، مسئله‌ها/ نیازهای تأثیرگذار بر یادگیری دانش‌آموزان را در سطح فردی، گروه‌های کوچک، گروه کلاسی شناسایی و آن‌ها را در قالب فعالیت‌های یادگیری طراحی و تدوین نموده و با هدایت معلم راهنما (به صورت مشترک با معلم راهنما یا به صورت مستقل زیر نظر معلم راهنما اجرا نماید) به حل مسئله / پاسخ به نیازها اجرا نماید. این مسئله‌ها/ نیازها می‌تواند ناظر به عملکردهای شناختی یا عاطفی–هیجانی دانش‌آموزان باشد. گفتگو با دانشجو قبل و بعد از اجرا در ارتباط با طرح طراحی شده، و فرآیند اجرای فعالیت باید در فضایی امن و راحت به گونه‌ای که منجر به یک خود ارزیابی و شناسایی نقاط قوت و ضعف و راهکارهای ارتقاء/ بهبود آن باشد(فرم‌های گفتگو قبل و پس از اجرای فعالیت ضمیمه است).

توصیه: با توجه به این که مسئله‌های شناسایی شده از سوی دانشجویان از عمق و پیچیدگی متفاوتی برخوردار است لذا، می‌توان برحسب موقعیت‌های مطالعه شده نسبت به اجرای فعالیت‌های یادگیری به صورت فردی، گروه کوچک، جمعی اقدام نمود. تصمیم‌گیری در خصوص تقدم و تأخر در اجرای هر یک از این موقعیت‌های یادگیری بر عهده مدرس محترم است).

درصورتی که بنا به دلایلی دانشجو امکان کار بر روی مسئله‌های شناسایی شده در ترم یک را دارا نباشد، توصیه می‌شود در یک نشست مشترک میان معلم راهنما، استاد کارورزی و دانشجو نسبت به شناسایی مسئله‌ها/ نیازها اقدام شده و فعالیت‌های یادگیری بر اساس آن طراحی، اجرا و ارزیابی شود. دانشجویانی که بنا به دلایلی موفق به اتمام کار در ترم یک نشده‌اند می‌توانند با در نظر گرفتن یک برنامه ترمیمی از یک تا چهار هفته نسبت به تهیه/ تکمیل گزارش‌ها و شناسایی مسئله‌ها برای ورود به عرصه با نظر استاد راهنما اقدام نمایند. بدیهی است که نمره این گروه از دانشجویان بر اساس آیین‌نامه آموزشی ناتمام اعلام می‌گردد.

تکالیف عملکردی برای مشارکت در فعالیت‌های کلاسی:

۵. تهیه طرح برای مشارکت در فعالیت‌های یادگیری و اجرای مستقل فعالیت‌ها با هماهنگی معلم راهنما.

۶. طراحی فعالیت یادگیری برای رفع نیاز/ حل مسئله به صورت فردی و مشارکت در اجرای آن زیر نظر معلم راهنما، تهیه گزارش از اجرای فرآیند اجرای فعالیت، ارزیابی نتایج و تطبیق آن پیش‌بینی‌ها و ارائه پیشنهادها برای طراحی موقعیت یادگیری بعدی.

۷. طراحی فعالیت یادگیری برای رفع نیاز/ حل مسئله به برای گروه کوچک و مشارکت در اجرای آن زیر نظر معلم راهنما، تهیه گزارش از اجرای فرآیند اجرای فعالیت، ارزیابی نتایج و تطبیق آن پیش‌بینی‌ها و ارائه پیشنهادها برای طراحی موقعیت یادگیری بعدی.

۸. طراحی فعالیت یادگیری برای رفع نیاز/ حل مسئله در سطح جمعی/ کلاس درس و مشارکت در اجرای آن زیر نظر معلم راهنما، تهیه گزارش از اجرای فرآیند اجرای فعالیت، ارزیابی نتایج و تطبیق آن پیش‌بینی‌ها و ارائه پیشنهادها برای طراحی موقعیت یادگیری بعدی.

تکالیف عملکردی برای اجرا توسط دانشجو

۴. طراحی فعالیت یادگیری برای رفع نیاز/ حل مسئله به صورت فردی زیر نظر معلم راهنما، تهیه گزارش از اجرای فرآیند اجرای فعالیت، ارزیابی نتایج و تطبیق آن پیش‌بینی‌ها و ارائه پیشنهادها برای طراحی موقعیت یادگیری بعدی.

۵. طراحی فعالیت یادگیری برای رفع نیاز/ حل مسئله به برای گروه کوچک به صورت فردی زیر نظر معلم راهنما، تهیه گزارش از اجرای فرآیند اجرای فعالیت، ارزیابی نتایج و تطبیق آن پیش‌بینی‌ها و ارائه پیشنهادها برای طراحی موقعیت یادگیری بعدی.

۶. طراحی فعالیت یادگیری برای رفع نیاز/ حل مسئله در سطح جمعی/ کلاس‌درس به صورت فردی زیر نظر معلم راهنما، تهیه گزارش از اجرای فرآیند اجرای فعالیت، ارزیابی نتایج و تطبیق آن پیش‌بینی‌ها و ارائه پیشنهادها برای طراحی موقعیت یادگیری بعدی.

محور طراحی فعالیت‌های الزامی

- **طراحی فعالیت یادگیری برای درگیر نمودن دانش‌آموزان**
- **طراحی فعالیت یادگیری برای مرور مباحث**
- **طراحی فعالیت یادگیری برای آموزش مهارت‌های کار مشارکتی**
- **طراحی فعالیت برای پرورش مهارت‌های تفکر**
- **طراحی تکلیف یادگیری برای یکی از موضوعات درسی**
- **طراحی فعالیت رفع بدفهمی‌های دانش‌آموزان**
- **طراحی فعالیت برای رفع عقب ماندگی‌های تحصیلی**
- **طراحی فعالیت برای تقویت/ بهبود عملکردهای عاطفی (مثل بی‌نظمی، عدم رعایت قوانین)**
- **طراحی فعالیت یادگیری برای سنجش آموخته‌ها**
- **سایر فعالیت‌ها به تشخیص معلم راهنما**

ساختار طراحی فعالیت ها:

- هدف/ پیامد
- مراحل/گام‌های اجرای فعالیت
  - .....
  - ....
  - ....
  - .....
- مواد/ منابع آموزشی مورد نیاز
- روش بازخورد دادن به دانش‌آموزان در فرایند اجرا
- سنجش آموخته‌ها/ سنجش عملکرد

تهیه گزارش از اجرا

.....

سمینارها

سمینارها در دو شکل اجرا می‌شود:

الف: در سطح مدرسه و پس از مشاهده عملکرد دانشجو در اجرای فعالیت‌ها و بر اساس طرح پیش‌بینی شده با مشارکت معلم راهنما برای کمک به دانشجو در ارزیابی عملکرد خود و برنامه‌ریزی.

ب: در سطح واحد آموزشی به صورت مشارکتی برای به مشارکت گذاشتن تجربیات و یافته‌ها و دستیابی به درک عمیق‌تر از تجربیات کسب شده.

انواع سمینارها

سمینار با حضور معلمان راهنما و دانشجویان دو نوبت در نیم‌سال و الزامی

سمینارهای جمعی برای انتقال یافته‌ها و تجربیات و تبادل‌نظر به صورت ماهیانه و الزامی(با برنامه‌ریزی و اعلام قبلی از سوی مدرس)

سمینار گروهی دانشجویان بر حسب موضوعات مشترک (اختیاری و با درخواست دانشجویان)

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

برگزاری کارگاه آموزشی برای طراحی فعالیت‌های یاگیری با رویکرد شناختی، و به کارگیری راهبردهای شناختی برای مطالعه و تحلیل نقادانه موقعیت‌های یادگیری در سطح کلاس‌درس، رویکرد تجربی برای اجرای فعالیت‌ها در سطح کلاس‌درس به صورت فردی، گروه‌های کوچک/ جمعی، راهبردهای مشارکتی، برای مشارکت در سمینارهای کلاسی و به بحث گذاشتن تجربیات و ارائه یافته.

٤. منابع آموزشی

منبع اصلی:

-احمدی، آمنه (۱۳۹۴). راهنمای عملی برنامه کارورزی دانشگاه فرهنگیان با رویکرد تربیت معلم فکور (۱). تهران: دانشگاه فرهنگیان.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: ارزشیابی پایانی در درس کارورزی دو بر اساس تهیه طرح فعالیت در سطح کلاس، مشارکت با معلم راهنما در اجرای فعالیت‌های یادگیری، اجرای مستقل فعالیت‌های یادگیری و ارزیابی از نتایج بر اساس پیش‌بینی‌ها، شرکت در سمینارهای کلاسی برای ارائه یافته‌ها و تجربیات به سایر دانشجویان. در این سمینارها دانشجویان باید یافته‌های خود از مطالعه موقعیت‌های تربیتی و آموزشی را ارائه و با استناد به یافته‌های علمی پژوهشی (مطالعه شده در دروس نظری) ارائه و از آن دفاع نمایند.

ارزشیابی فرآیند: ارزشیابی فرآیند بر اساس بازخوردهای داده شده به گزارش‌های ارائه شده در طول نیم‌سال و سمینارهای سطح مدرسه و واحد آموزشی صورت می‌گیرد. میزان مشارکت در بحث‌ها، ارائه یافته‌های جدید، پاسخ به بازخوردهای داده شده و...

ارزیابی پوشه‌کار: طرح تهیه شده و کلیه گزارش‌ها از اجرای فعالیت‌ها به همراه بازخوردهای داده شده در پوشه توسعه حرفه‌ای دانشجو ضبط و مبنای برنامه‌ریزی برای آموزش‌های بعدی و نیز دفاع از توانایی‌های حرفه‌ای در پایان دوره قرار می‌گیرد. یک نسخه از پوشه در اختیار دانشجو و یک نسخه در واحد آموزشی ثبت و ضبط می‌گردد.

ارزشیابی عوامل مدرسه (مدیر و معلم راهنما): بخشی از ارزیابی دانشجو در پایان نیم‌سال مربوط به گزارش عملکردی است که از سوی معلم راهنما و مدیر مدرسه ارائه می‌گردد.

امتیاز درس کارورزی بر مبنای ۱۰۰ و به شرح زیر محاسبه می‌شود:

ـ شرکت فعال در جلسات کلاسی(معلم راهنما)، سمینارها (استاد راهنما): ۲۰ امتیاز

ـ نظر معلم راهنما در مورد سطح عملکرد دانشجو بر اساس ملاک‌های ذکر شده: ۳۰ امتیاز

- نظر استاد راهنما در طراحی، تدوین، اجرای و ارزیابی فعالیت‌ها با توجه به سطح عملکرد دانشجو براساس ملاک‌های ذکر شده ۳۰ امتیاز
- تدوین و ارائه گزارش پایانی توسط استاد راهنما با کسب نظر از معلم راهنما با توجه به سطح عملکرد دانشجو بر اساس ملاک‌های ذکر شده: ۲۰ امتیاز
- حد نصاب قبولی در درس کارورزی ۲ ۷۰٪ امتیاز یا نمره ۱۴ می‌باشد.

سایر نکات:

نکات اساسی در تنظیم گزارش پایانی:

٥٦. تنظیم فهرست و فصل‌بندی

٥٧. ارائه مقدمه، هدف و تعاریف و مفاهیم کلیدی

٥٨. نگارش ادبی و فنی

٥٩. اعتبار داشتن گزاره‌ها

٦٠. ظرافت و زیبایی ظاهری

٦١. صحت نحوه تحلیل، تفسیر و نقد گزاره‌ها

٦٢. ارایه نمودارها و عوامل دیداری و هنری مکمل

٦٣. ارائه راه‌حل‌ها و پیشنهادهای برخاسته از یافته‌ها

٦٤. ارجاعات روشن، استفاده از منابع معتبر و ارائه پیوست‌ها

٦٥. رعایت ساختار علمی و کلی گزارش بر اساس اصول حاکم بر رشته تحصیلی

در صورتی که بنا به دلایلی دانشجو امکان کار بر روی مسئله‌های شناسایی شده در ترم یک را دارا نباشد، توصیه می‌شود در یک نشست مشترک میان معلم راهنما، استاد کارورزی و دانشجو نسبت به شناسایی مسئله‌ها/ نیازها اقدام شده و فعالیت‌های یادگیری بر اساس آن طراحی، اجرا و ارزیابی شود. دانشجویانی که بنا به دلایلی موفق به اتمام کار در ترم یک نشده‌اند می‌توانند با در نظر گرفتن یک برنامه ترمیمی از یک تا چهار هفته نسبت به تهیه/ تکمیل گزارش‌ها و شناسایی مسئله‌ها برای ورود به عرصه با نظر استاد راهنما اقدام نمایند. بدیهی است که نمره این گروه از دانشجویان بر اساس آیین‌نامه آموزشی ناتمام اعلام می‌گردد. (پ۳/ص۴/۷ماده)

امتیاز درس کارورزی بر مبنای ۱۰۰ و به شرح زیر محاسبه می‌شود:

ـ شرکت فعال در جلسات کلاسی(معلم راهنما)، سمینارها (استاد راهنما): ۲۰ امتیاز

ـ نظر معلم راهنما در مورد سطح عملکرد دانشجو بر اساس ملاک‌های ذکر شده: ۳۰ امتیاز

- نظر استاد راهنما در طراحی، تدوین، اجرای و ارزیابی فعالیت‌ها با توجه به سطح عملکرد دانشجو براساس ملاک‌های ذکر شده ۳۰ امتیاز
- تدوین و ارائه گزارش پایانی توسط استاد راهنما با کسب نظر از معلم راهنما با توجه به سطح عملکرد دانشجو بر اساس ملاک‌های ذکر شده: ۲۰ امتیاز
- حد نصاب قبولی در درس کارورزی ۲ ۷۰٪ امتیاز یا نمره ۱۴ می‌باشد. (پ۳/صص۷/۷,۸T)

سرفصل درس «کارورزی ۳»

۱.معرفی درس و منطق آن

در کارورزی۳، دانشجو معلم مستقیماً مسئولیت تدریس و اداره کلاس درس (۴۵/ ۹۰ دقیقه) را بر عهده می‌گیرد و با مطالعه بافت و زمینه‌ای که آموزش در آن جاری است، طرح یادگیری را برای آموزش مفاهیم/ مهارت‌های علمی ارائه شده در برنامه درسی[۱۲۴] تدوین می‌نماید. چنین طرحی باید دربرگیرنده‌ی فرصت‌هایی باشد که نسبت به یادگیری دانش‌آموزان حساس بوده و عمیقاً با بافت و بستر واقعی زندگی آن‌ها ارتباط برقرار می‌نماید. ماهیت تکالیف یادگیری و عملکردی پیش‌بینی شده در طرح یادگیری نیز باید بتواند میان تجربیات و دانسته‌های پیشین و جدید دانش‌آموزان ارتباط برقرار کند و امکان یکپارچه‌سازی یادگیری فراهم نماید.

برنامه‌ریزی دانشجو با طرح پرسش‌هایی در خصوص ظرفیت‌هایی که در بافت و زمینه یادگیری وجود دارد و می‌تواند به دانش آموزان در به کارگیری دانش و تجربه پیشین و علایق شخصی آنان کمک نماید آغاز شده و با تدارک دیدن فرصت‌هایی برای به تجربه گذاشتن دریافت‌ها، طرح پرسش‌ها/ فرضیه‌ها از سوی دانش‌آموزان، ادامه می‌یابد. یافته‌های حاصل از این تجربه برای درک عمیق‌تر/رفع بدفهمی‌ها، در موقعیت واقعی/ شبیه‌سازی شده به کارگرفته می‌شود و نتایج/ آموخته‌ها- با توجه به این که یادگیرندگان امکان طرح پرسش/ فرضیه‌های متفاوتی را دارا هستند- برای استحکام بیشتر یادگیری به اشتراک گذاشته می‌شود. در این فرآیند دانش‌آموزان فرصت خواهند داشت تا دانش کسب شده را با استفاده از راهبردهای یادگیری در شرایط جدید به کار بگیرند و به علایق/ پرسش‌هایی که در فرآیند یادگیری طرح شده پاسخ دهند. در طی این مراحل (گام‌ها) دانشجو از طریق ثبت و واکاوی روایت‌ها با طرح پرسش‌های تأملی و پاسخ به آن‌ها بصیرت بیشتری نسبت به اثربخشی طرح یادگیری و هدایت این فرآیند، درک واقعیت‌های محیط آموزشی، تأثیر آن بر عملکرد خود، ویژگی‌ها و توان‌مندی‌های شخصی، و نحوه سازگار نمودن توانایی‌های خود با موقعیت‌های پیچیده و منحصر به فرد آموزش، به دست می‌آورد. این پرسش‌ها باید بتوانند حس کنجکاوی دانشجو را برای مطالعه موقعیت‌های مسئله‌ای در کلاس، ارزیابی اثربخشی یک نظریه در عمل، آزمون مجدد یافته‌های تجربی/ علمی و... را در قالب کنش‌پژوهی محدود فردی برانگیزد. علاوه بر این پاسخ به پرسش‌هایی که در فرآیند تصمیم‌گیری و پس از آن مطرح می‌شود زمینه‌ساز عمل جدید بوده و دانشجو را در فرآیند توسعه حرفه‌ای و بافت و زمینه‌ای که در آن دست به عمل خواهد زد، یاری می‌کند. در این مرحله شیوه مطالعه کنش پژوهی فردی است و هدف از عمل فکورانه دانشجو معلم به سازی عمل، به‌سازی درک و فهم، و اصلاح عملکرد حرفه‌ای خود در موقعیتی است که در آن دست به عمل زده است.

مشخصات درس نوع درس: کارورزی تعداد واحد: ۲ زمان درس: ۱۲۸ ساعت پیش‌نیاز: کارورزی ۲ نحوه آموزش: مشترک	نام درس: کارورزی ۳
شایستگی اساسی:	اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: با تحلیل محتوای برنامه‌درسی/ کتاب درسی مفاهیم و مهارت‌های اساسی را شناسایی و طرح یادگیری را طراحی، اجرا و ارزیابی نموده، و تأثیرات آن بر نتایج توانایی دانش‌آموزان در انتقال آموخته‌ها به موقعیت جدید را مورد ارزیابی قرار دهد. نتایج تجربیات خود از فرآیند طراحی، اجرا و ارزیابی و بازبینی و بازاندیشی را با تکیه بر عقلانیت عملی در قالب کنش‌پژوهی فردی گزارش کند.

[۱۲۴] – برنامه درسی/ کتاب درسی (با توجه به این که سند برنامه درسی معمولاً در اختیار معلمان قرار ندارد می توان از کتاب درسی لستفاده نمود).

سطح ۳	سطح ۲	سطح ۱	ملاک‌ها	مدرله مدآ پکد ۲-۲&۳-۳-۱&۲
در طرح یادگیری مفاهیم و مهارت‌های اساسی برنامه شناسایی شده و فرصت های یادگیری تدارک دیده شده ویژگی های منحصر به فرد در یک بوم خاص[۱۲۵] را برای پاسخ به دامنه تفاوت های فردی دانش‌آموزان مورد توجه قرار داده است.	در طرح یادگیری مفاهیم و مهارت‌های اساسی برنامه شناسایی شده و تکالیف یادگیری و عملکردی ناظر به بافت فرهنگی و اجتماعی دانش‌آموزان است و تجربیات، دانش پیشین و علایق دانش‌آموزان را مبنای طراحی قرار داده است.	در طرح یادگیری مفاهیم و مهارت‌های اساسی برنامه شناسایی شده اما تکالیف یادگیری و عملکردی پیش‌بینی شده با محدودیت‌ها و امکانات موقعیت یادگیری، تجربیات و دانش پیشین دانش‌آموزان تناسب ندارد.	طراحی	
هدایت فرآیند یادگیری ناظر به تقویت سطوح پیچید تفکر است و عدول از تصمیمات پیش‌بینی شده در طراحی فرصت‌های یادگیری متناسب با اقتضائات محیط واقعی، نیازهای ایجاد شده در فرآیند آموزش برای پاسخ به شرایط بی‌بدیل موقعیت یادگیری مورد توجه قرار می‌گیرد.	هدایت فرآیند یادگیری از انعطاف لازم برخوردار است و تکالیف یادگیری و عملکردی طراحی شده متناسب با اقتضائات محیط واقعی، نیازهای ایجاد شده در فرآیند یادگیری تعدیل می‌گردد.	در فرآیند یادگیری تکالیف یادگیری و عملکردی طراحی شده را مطابق پیش بینی اجرا می کند و فرایند آموزش از انعطاف لازم برای متناسب نمودن آن با اقتضائات محیط واقعی و پاسخ به نیازها برخوردار نیست.	هدایت فرآیند یادگیری	
چرخه فرآیندعمل از مرحله شناسایی مسئله تا بازتعریف آن دنبال شده است و گزارش ارائه شده مستند به تجربیات حاصل از عمل تأملی در فرآیند کنش پژوهی فردی است و منعکس کننده مسیر به‌سازی در عمل، بهبود درک و فهم و اصلاح عملکرد خود در موقعیتی است که دانشجو در آن دست به عمل	چرخه فرآیندعمل از مرحله شناسایی مسئله تا بازتعریف آن دنبال شده است و گزارش ارائه شده مستند به تجربیات کسب شده به همراه پیشنهادات عملی برای اقدام بعدی است.	چرخه فرآیندعمل از مرحله شناسایی مسئله تا بازتعریف مسئله دنبال شده است اما گزارش مستند به تجربیات کسب شده و همراه با پیشنهادات عملی برای موقعیت‌های بعدی	توسعه حرفه‌ای	

۱۲۵ - کلاس درس/ مدرسه

		نیست.		زده است.
	تدوین و ارائه گزارش	در گزارش ارائه شده ساختار کلی گزارش رعایت شده اما تحلیل و تفسیر روایت‌ها مبتنی بر شواهد و مستندات متقن/ نظام‌مند برای دفاع از یافته‌ها نیست.	در گزارش ارائه شده ساختار کار به صورت نظام مند حاصل ثبت و واکاوی روایت‌ها و متکی بر عقلاینت عملی در فرآیند کنش‌پژوهی فردی است و یافته‌ها به کمک برخی شواهد و مستندات پشتیبانی شده است.	در گزارش ارائه شده ساختار کار به صورت نظام‌مند حاصل ثبت و واکاوی روایت‌ها و متکی بر عقلانیت عملی است و نتایج در چرخه کنش‌پژوهی فردی نشان از تأثیر تصمیمات در نتایج یادگیری دانش‌آموزان دارد و این تصمیمات به کمک شواهد و مستندات تجربی و علمی معتبر شده است .

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

جلسه اول:

معرفی برنامه کارورزی و فرآیند کنش‌پژوهی فردی، نحوه تهیه طرح یادگیری با تمرکز بر فرایند پیش‌بینی شده، شیوه ثبت تجربیات و واکاوی آن در هر یک از مراحل کنش پژوهی، ساختار گزارش کنش پژوهی، برنامه زمان‌بندی سمینارها در سطح مدرسه و واحد آموزشی و چگونگی ارزیابی از عملکرد دانشجویان بر اساس پیامدهای یادگیری و ملاک‌ها و سطوح موفقیت.

جلسه دوم تا شانزدهم :

تهیه طرح‌های یادگیری برای بر عهده گرفتن مسئولیت تدریس در سطح کلاس درس مبتنی بر محتوای برنامه درسی(کتاب درسی)، اجرا و بررسی تأثیر آن در کسب توانایی دانش‌آموزان برای انتقال آموخته‌ها به موقعیت جدید است. استاد راهنما (برای دوره متوسطه مشارکت استاد راهنمای تربیتی و تخصصی- برای دوره ابتدایی استاد تربیتی و مشاوره تخصصی بر حسب نیاز موضوعات درسی) باید بر فرآیند تهیه طرح کنش پژوهی فردی و اجرای آن تا مرحله تهیه گزارش نظارت داشته باشد و بازخوردهای ارائه شده به منظور ارزیابی عملکرد دانشجو در پوشه توسعه‌حرفه‌ای ثبت و ضبط گردد. فرآیند تحلیل محتوای برنامه درسی و استخراج مفاهیم و مهارت‌های اساسی برای تهیه طرح یادگیری و تولید مواد و منابع آموزشی مورد نیاز نیز زیر نظر استاد راهنما و با مشارکت معلم راهنما صورت می‌گیرد. از نظر زمانی تنظیم جلسات برای بررسی طرح و تولیدات دانشجو باید به گونه‌ای صورت گیرد که دانشجو بتواند طرح کنش‌پژوهی فردی پیش‌بینی شده را اجرا و نتایج آن را گزارش نماید. در طول این جلسات حضور دانشجو در مدرسه ضروری است و جلسات بررسی برای بازخورد دادن، انتقال تجربیات و... در قالب سمینارها بر حسب مورد می‌تواند در سطح مدرسه یا واحد آموزشی تشکیل شود. (فرم پیشنهادی[۱۲۶] گفتگو میان استاد/ معلم راهنما قبل و پس از اجرای طرح یادگیری ضمیمه است).

توصیه: با توجه به این که مطالعه موقعیت و مسئله‌های شناسایی شده برای شروع کنش پژوهی فردی از اهمیت زیادی برخوردار است لذا، توصیه می‌شود استاد راهنما با مطالعه پیشینه دانشجو در کارورزی ۱و ۲ برنامه‌ریزی لازم را به منظور کمک

[۱۲۶] – فرم‌ها می‌تواند با توجه به شرایط و اقتضائات مورد بازنگری قرار گیرد.

به دانشجو برای تهیه طرح کنش پژوهی فردی و اجرای موفقیت‌آمیز آن از سوی دانشجویان بنمایند. فرآیند رفت و برگشت برای حل مسئله ممکن است نیازمند طراحی‌های متعدد باشد.

با توجه به این که ماهیت طرح‌های یادگیری تهیه شده احتمالاً با روش‌های رایج آموزشی در سطح مدرسه و کلاس‌درس متمایز است و نیازمند تدارک منابع و مواد آموزشی/ فضای یادگیری متفاوتی می‌باشد لذا، هماهنگی با معلم راهنما و مدیریت مدرسه برای اجرای طرح‌های یادگیری از سوی استاد راهنما و دانشجو الزامی است. تأمین منابع/ امکانات و همکاری با دانشجو برای تهیه آن به‌شرط تأیید استاد راهنما از سوی واحد آموزشی الزامی است.

تکالیف عملکردی:

الف: طراحی و اجرای طرح کنش پژوهی فردی

۱۱) تهیه طرح کنش پژوهی و تأیید آن توسط استاد راهنما بر مبنای چرخه کنش پژوهی فردی

۱۲) تبیین واضح و روشن از مسئله (تعیین انتظارت حرفه‌ای که در فرایند کنش پژوهی فردی به دنبال دستیابی به آن است)

۱۳) شناسایی و تحلیل ظرفیت‌ها در موقعیتی(آموزشی/ تربیتی)

۱۴) تعیین فرضیه‌ها/ سئوالات/ اهداف به همراه ملاک‌ها و سطوح عملکرد

۱۵) طراحی و تدوین طرح عمل در گفتگو با استاد راهنما/ معلم راهنما (قبل و بعد از عمل)

۱۶) اجرای طرح یادگیری[۱۲۷] و جمع آوری اطلاعات از فرآیند طراحی و اجرا[۱۲۸]

۱۷) تأمل درباره عمل انجام شده، تبیین و فهم آن و بازگشت به مرحله اول (به صورت رفت و برگشت تا حل مسئله)

۱۸) جمع‌آوری اطلاعات از فرایند اجرا (شامل دست نوشته‌ها، روایت‌های شخصی (تأمل قبل، و پس از عمل)، جلسات بحث و گفتگو با استاد و معلم راهنما، کاربرگ‌های دانش‌آموزان، نتایج سنجش از یادگیری دانش‌آموزان و....)

۱۹) تحلیل و تفسیر یافته‌ها

۲۰) کد گذاری و طبقه‌بندی اطلاعات، تحلیل و تفسیر یافته‌ها بر اساس فرضیه؟ سئوال یا... طرح شده و ملاک‌ها و سطوح عملکرد

۲) تهیه گزارش کنش پژوهی فردی

ب: طرح یادگیری

طرح یادگیری

- مطالعه موقعیت یادگیری و شناسایی ظرفیت‌های آن (ظرفیت‌های فردی/جمعی در بافت/ زمینه یادگیری) برای تهیه طرح یادگیری
- تدوین طرح یادگیری بر اساس تحلیل برنامه‌درسی (کتاب‌درسی)، شناسایی مفاهیم و مهارت‌ها
- طراحی تکالیف یادگیری و عملکردی برای مراحل یادگیری پیش‌بینی شده

---

[۱۲۷]. در صفحه ی بعد این طرح و ساختار آن به طور کامل توضیح داده شده است.

[۱۲۸] – دانشجو باید ٦ حد اقل طرح یادگیری را بر اساس فرم‌های الف، ب، ج و د پیوست برای پاسخ به فرضیه‌ها/ سؤالات یا .... در چرخه کنش پژوهی فردی اجرا نماید.

- تولید مواد آموزشی مورد نیاز برای اجرای طرح یادگیری
- هدایت فرآیند یادگیری در سطح کلاس درس/ مدرسه
- ارزیابی از توانایی دانش‌آموزان در انتقال آموخته‌ها به موقعیت جدید

ساختار طرح یاددهی یادگیری:

- مفاهیم و مهارت‌ها در برنامه‌درسی/ کتاب‌درسی
- پیامد یادگیری
- مراحل/گام‌های طرح یادگیری

– برقراری ارتباط (فرصت یادگیری تدارک دیده شده در ارتباط با زندگی روزمره دانش‌آموز بوده و برخاسته از مسایل/ چالش‌هایی است که دانش‌آموز با آن روبرو است)

– تجربه‌کردن (فرصت یادگیری تدارک دیده شده قابل تجربه/ آزمایش/ بررسی باشد، به یادگیرنده کمک کند تا با بروز خلاقیت خود به کشف روابط/ راه‌حل‌ها دست پیدا کند، اختراع کند و به ایده‌های نو بیاندیشد/ از طریق پژوهش به پرسش‌های خود پاسخ دهد)

– به کار بستن (فرصت کاربردی نمودن مفاهیم و اطلاعات کسب شده برای دستیابی به درک عمیق و به کارگیری آن توسط دانش‌آموز فراهم شود. مثل: ایجاد ارتباط بین تئوری و عمل/ بکارگیری آن برای به دست آوردن یک تصور حرفه‌ای در ارتباط با مسئله/ حل مسئله یا پژوهش انجام شده)

– به اشتراک‌گذاشتن (فرصت یادگیری تا حد امکان دانش‌آموزان را به کار گروهی تشویق کند و آن‌ها را در موقعیتی قرار دهد تا برای انجام پژوهش یا جمع‌آوری اطلاعات و تجزیه و تحلیل آن‌ها نیاز به تعامل و تلفیق یافته‌ها و عرضه ان در قالبی جدید/ مطالعه موضوع از زوایای مختلف کند/ ایجاد هم‌افزایی کند)

– انتقال آموخته‌ها به موقعیت جدید (فرصت‌های جدیدی برای به کارگیری و بسط آموخته‌ها به موقعیت جدید فراهم شود)

- مواد/ منابع آموزشی موردنیاز/ تدارک دیدن فضای یادگیری
- روش بازخورد دادن به دانش‌آموزان در فرایند یادگیری
- سنجش آموخته‌ها/ سنجش عملکرد

تأمل و واکاوی تجربیات حرفه‌ای

- بررسی پیش‌بینی‌ها (با مطالعه مجدد تجربیات واکاوی شده در ترم اول و دوم ظرفیت‌های ممکن موقعیت یادگیری (فردی/ جمعی که در بافت و زمینه وجود دارد) را شناسایی نموده و چگونگی بهره‌گیری از این ظرفیت برای ورود به مرحله برقراری ارتباط را مشخص نماید.
- تعیین موانع و محدودیت‌ها و چگونگی مدیریت آن در فرایند آموزش
- بررسی علل تغییرات طرح در فرآیند اجرا (تطبیق با شرایط/ نیازهای یادگیری و...)
- بررسی نتایج یادگیری و چگونگی دستیابی به آن

- واکاوی فرایند عمل حرفه‌ای و تجربیات کسب شده
- شناسایی نقاط قوت و ظرفیت‌های خود برای بهره‌گیری از آن در موقعیت بعدی آموزش
- اتخاذ تصمیمات برای به کارگیری تجربیات در موقعیت بعدی

سمینارها

الف) جلسات بحث و گفتگوی فردی/ گروهی/ جمعی قبل از طراحی: به منظور گفتگو پیرامون ظرفیت‌های شناسایی شده در موقعیت و چگونگی پیوند آن با پیامد یادگیری/ فرصت‌های یادگیری (مراحل برقراری ارتباط و....) و سنجش، نحوه هدایت یادگیری در سطح کلاس و مقاصد حرفه‌ای که دانشجو به دنبال دست‌یابی به آن است. توصیه می‌شود این جلسات در سطح مرکز یا پردیس تشکیل شود.

ب) جلسات بحث و گفتگو پس از اجرای طرح یادگیری: در این جلسات دانشجو باید گزارشی از فرآیند اجرا که شامل طرح یادگیری، بازخوردهای ارائه شده در هر یک از مراحل آموزش، تحلیل و تفسیر را به همراه داشته باشد. این جلسات باید به دانشجو کمک کند تا تصویر روشن‌تری نسبت به ظرفیت‌های حرفه‌ای خود و چگونگی بهره‌گیری از آن در موقعیت بعدی به دست آورد. این مهم به کمک بازخوردهای (در سطه سطح تأمل بر روی عمل) ارائه شده از سوی استاد امکان‌پذیر می‌شود.

سمینارهای پس از اجرا می‌تواند در دو شکل زیر اجرا شود:

الف: در سطح مدرسه و پس از مشاهده عملکرد دانشجو در اجرای برنامه پیش‌بینی شده با هماهنگی معلم راهنما و ارائه بازخورد برای ادامه کار

ب: در سطح مرکز یا پردیس به صورت مشارکتی برای به اشتراک گذاشتن تجربیات و یافته‌ها و دستیابی به درک عمیق‌تر از تجربیات کسب شده. با توجه به این که در این ترم فعالیت‌های دانشجویان در قالب کنش‌پژوهی فردی دنبال می‌شود برگزاری سمینارها در هر یک از مراحل قبل و پس از اجرای هر مرحله به شیوه مشارکتی به درک انتظارات و انتقال تجربیات کمک می کند. سمینارها فرصت ارزشمندی را از طریق به اشتراک گذاشتن تجربیات برای کسب مهارت‌های حرفه‌ای در اختیار دانشجویان قرار می‌دهد.

انواع سمینارها

سمینار با حضور استاد راهنما/ دانشجویان و معلمان راهنما

سمینارهای گروهی برای انتقال یافته‌ها و تجربیات و تبادل نظر به صورت ماهیانه و الزامی(با برنامه‌ریزی و اعلام قبلی از سوی استاد)

سمینار گروهی دانشجویان بر حسب موضوعات مشترک (اختیاری و با درخواست استاد/ دانشجویان)

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

راهبردهای مستقیم، غیرمستقیم، در قالب ارائه شیوه مشاهده تأملی، به کارگیری راهبردهای شناختی در تحلیل موقعیت‌های واقعی، تحلیل نقادانه برای شناسایی و تبیین مسئله، راهبردهای مشارکتی، پژوهش روایتی، سمینارهای گروهی و فردی ارائه می‌گردد.

٤. منابع آموزشی

منبع اصلی:

–احمدی، آمنه (۱۳۹۴). راهنمای عملی برنامه کارورزی دانشگاه فرهنگیان با رویکرد تربیت معلم فکور (۱). تهران: دانشگاه فرهنگیان.

منبع فرعی:

(متعاقبا اعلام می‌شود)

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: ارزشیابی پایانی در درس کارورزی ۳ در قالب سمینار پایانی صورت می‌گیرد که در آن دانشجویان باید یافته‌های خود از نتایج کنش پژوهی فردی ارائه و از آن دفاع نمایند. این جلسه می‌تواند با حضور معلمان راهنما تشکیل می‌شود.

ارزشیابی فرآیند: ارزشیابی فرآیند بر اساس بازخوردهای داده شده به گزارش‌های ارائه شده در طول ترم و سمینارهای سطح مدرسه و واحد آموزشی صورت می‌گیرد. میزان مشارکت در بحث‌ها، ارائه یافته‌های جدید، پاسخ به بازخوردهای داده شده و...

ارزیابی پوشه‌کار: کلیه گزارش‌ها در مراحل مختلف کنش پژوهی فردی به همراه بازخوردهای داده شده در پوشه توسعه حرفه‌ای دانشجو ضبط و مبنای برنامه‌ریزی برای آموزش‌های بعدی و نیز دفاع از توانایی‌های حرفه‌ای در پایان دوره قرار می‌گیرد. یک نسخه از پوشه در اختیار دانشجو و یک نسخه در واحد آموزشی ثبت و ضبط می‌گردد.

ملاک‌های های ارزیابی طرح یادگیری:

- انعطاف فرصت‌های یادگیری
- انعطاف در فرایند اجرا
- به کارگیری مهارت‌های یادگیری
- فراخواندن سطوح بالای تفکر
- تنوع محصول یادگیری/ تولیدات دانش‌آموزان

ارزشیابی عوامل مدرسه (مدیر و معلم راهنما): بخشی از ارزیابی دانشجو در پایان ترم مربوط به گزارش عملکردی است که از سوی معلم راهنما و مدیر مدرسه ارائه می‌گردد[۱۲۹].

امتیاز درس کارورزی بر مبنای ۱۰۰ و به شرح زیر محاسبه می‌شود:

ـ شرکت فعال در جلسات کلاسی، سمینارها و مدرسه: ۲۰ امتیاز

ـ گزارش‌های عملکردی مرحله‌ای: ۳۰ امتیاز

ـ گزارش کنش‌پژوهی فردی: ۳۰ امتیاز

ـ دفاع در جلسه پایانی ۲۰ امتیاز

- مبنای قبولی کسب حداقل ۷۰٪ امتیاز از مجموع امتیازها است

سایر نکات:

نکات اساسی در تنظیم گزارش پایانی:

٦٦. تنظیم فهرست و فصل‌بندی

[۱۲۹] - در فرم ارزیابی ارائه خواهد شد.

٦٧. ارائه مقدمه، هدف و تعاریف و مفاهیم کلیدی

٦٨. نگارش ادبی و فنی

٦٩. اعتبار داشتن گزاره‌ها

٧٠. ظرافت و زیبائی ظاهری

٧١. صحت نحوه تحلیل، تفسیر و نقد گزاره‌ها

٧٢. ارایه نمودارها و عوامل دیداری و هنری مکمل

٧٣. ارائه راه‌حل‌ها و پیشنهادهای برخاسته از یافته‌ها

٧٤. ارجاعات روشن، استفاده از منابع معتبر و ارائه پیوست‌ها

٧٥. رعایت ساختار علمی و کلی گزارش بر اساس اصول حاکم بر رشته تحصیلی

سرفصل درس «کارورزی ٤»

۱. معرفی درس و منطق آن

در ترم چهارم کارورزی انتظار می‌رود دانشجو با تجربیات کسب شده، بتواند در نقش معلم به عنوان برنامه‌ریز درسی[۱۳۰](مجری فعال) حاضر شده و ضمن تحلیل برنامه درسی تجویزی، واحد یادگیری را برای پاسخ به نیاز ها/حل مسایل یادگیری دانش آموزان طراحی، تولید، اجرا و نتایج آن را در کسب شایستگی های پیش بینی شده در برنامه درسی، مورد ارزیابی قرار دهد. با توجه به ویژگی نظام برنامه ریزی درسی در ایران، تطبیق آن با موقعیت های تربیتی/ آموزشی و به منظور حفظ استانداردهای برنامه درسی این فرآیند با استفاده از رویکرد طراحی معکوس[۱۳۱] تدوین می شود. طراحی معکوس مبتنی بر درک اصیل[۱۳۲] و استفاده عقلانی و مؤثر از آموخته‌های نظری و نحوه بکارگیری آن در عرصه عمل است، به گونه‌ای که دانشجو را به آن‌سوی آنچه می‌بینند و استفاده از آموخته‌ها برای ساخت معنا هدایت کند. این فرایند با تحلیل برنامه درسی (تحلیل کتاب درسی[۱۳۳]) آغاز آغاز شده و با تعیین شایستگی های مورد انتظار، ملاک‌ها و سطوح عملکرد، طراحی تکالیف یادگیری و عملکردی برای هدایت فرآیند یادگیری و کمک به یادگیرندگان در بسط قابلیت ها و ظرفیت های وجودی[۱۳۴] ادامه می‌یابد. تعیین شایستگی‌ها در آغاز برای روشن شدن تصمیمات معلم برای تعیین مسیری است که یادگیرنده باید طی کند و موجب می‌شود تا نگاه معلم را همواره بر شایستگی های مورد انتظار برنامه درسی متمرکز نگاه دارد. محتوا در چارچوب "ایده کلیدی[۱۳۵] / مفاهیم و مهارت های اساسی[۱۳۶]" مطرح می‌شود و باعث می‌گردد تا در طراحی واحد یادگیری امکان تلفیق در درون و بیرون از حوزه یادگیری فراهم شود. در چنین شرایطی فرایند یاددهی- یادگیری از محدوده‌ی توجه به حافظه و به عبارتی "آموزش برای به خاطر سپردن" کاملاً خارج شده و همواره آموزش بر دستیابی به شایستگی ها متمرکز میماند. در طی این مسیر، یادگیرندگان قادر خواهند بود، بین اطلاعات جدید و دانش و آموخته های پیشین خود ارتباط برقرار کنند، واقعیت‌ها و حقایق را به «مسائل کلی» و روزمره ای که با آن برخورد می‌کنند پیوند دهند و آن را در زمینه های جدید به کار گیرند. از آنجایی که این شیوه از طراحی نیازمند درهم نوردیدن مرز های دانش و تلفیق موضوعات در برنامه درسی در سطح پایه یا دوره تحصیلی است، لذا اتخاذ تصمیمات باید با مشارکت معلمان در سطح مدرسه صورت بگیرد و در طراحی فرصت های یادگیری از راهبردهای مختلف (راهبردهای مستقیم، غیر مستقیم، تعاملی، رشد فردی) برای طراحی تکالیف یادگیری و عملکردی استفاده شود. عمل فکورانه در این مرحله ناظر به کاویدن منظم رخدادها در فرآیند طراحی، تدوین، اجرا و ارزیابی واحد یادگیری، یافتن روابط علت و معلولی میان شیوه کار و کارکرد ها، نتایج و علل آن در سطح مدرسه به شیوه مشارکتی و در قالب درس پژوهی است.

---

[۱۳۰] – هدف عملیاتی ۱۱ سند تحول بنیادین- نقش معلم در برنامه درسی ملی (صفحه ۱۲ « برای خلق فرصت های تربیتی و آموزش[معلم] مسئولیت تطبیق، تدوین، اجرا و ارزشیابی برنامه های درسی و تربیتی در سطح کلاس درس را بر عهده دارد»).

[۱۳۱] - ***backward design***

[۱۳۲] - ***Genuine understanding***

[۱۳۳] – درصورتی که سند برنامه درسی در اختیار دانشجویان قرارنداشته باشد.

[۱۳۴] – برنامه درسی ملی نقش دانش آموز صفحه ۱۲ «در فرآیند یاددهی- یادگیری و تربیت پذیری و توسعهٔ شایستگی های خویش به لحاظ ذاتی نقش فعال دارد». نقش معلم « با شناخت و بسط ظرفیت های وجودی دانش آموزان و خلق فرصت های تربیتی و آموزشی زمینه درک و انگیزه اصلاح مداوم موقعیت آنان را فراهم سازد».

[۱۳۵] - ***Key idea***

[۱۳۶] – برنامه درسی ملی صفحه ۱۳ بند دو محتوا ([محتوا]دربرگیرنده مفاهیم و مهارت های اساسی و ایده های کلیدی مبتنی بر شایستگی های مورد انتظار از دانش آموزان است».

مشخصات درس	نام درس: کارورزی ۴
نوع درس: کارورزی تعداد واحد: ۲ زمان درس: ۱۲۸ ساعت پیشنیاز: کارورزی ۳ نحوه آموزش: مشترک	اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: با تحلیل محتوای برنامه درسی/ کتاب درسی واحد یادگیری برای کسب شایستگی های مورد انتظار در برنامه درسی را با مشارکت معلمان در سطح مدرسه طراحی، اجرا و تأثیر آن را در بهبود عملکرد دانش آموزان مورد ارزیابی قرار دهد. با ثبت و واکاوی تجربیات در فرایند درس پژوهی، یافته های حاصل از عملکرد حرفه‌ای خود در سطح مدرسه را گزارش نماید.
شایستگی اساسی: **مدرسه دار** پکد ۲-۲&۳-۳-۱&۲	

ملاک‌ها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳
طراحی و تولید	در طراحی و تولید واحد یادگیری استاندارد های برنامه درسی را مورد توجه قرار داده است اما نتوانسته پیوند میان موضوعات مختلف در درون یا بیرون حوزه یادگیری را مورد توجه قرار دهد، به گونه‌ای که ایده ارائه شدهه منجر به مشارکت معلمان در فرآیند درس پژوهی شود.	در طراحی و تولید واحد یادگیری استاندارد های برنامه درسی را حول مفاهیم و مهارت های اساسی سازمان داده و از این طریق امکان تلفیق موضوعات مختلف در درون حوزه یادگیری برای خلق فرصت های یادگیری را فراهم نموده است. این ایده به دلیل تأثیر گذاری بر یادگیری دانش آموزان از سوی معلمان پایه تحصیلی مورد پذیرش قرار گرفته است.	در طراحی و تولید واحد یادگیری استاندارد های برنامه درسی را حول ایده کلیدی مفاهیم و مهارت های اساسی سازمان داده است و از این طریق امکان تلفیق میان موضوعات در درون و بیرون حوزه یادگیری را برای خلق فرصت های یادگیری فراهم نموده است. این ظرفیت حاصل فرایند گفتگو با معلمان در سطح مدرسه کنار آمدن با چالش ها، یافتن راه حلها، شناسایی نقاط کور و اصلاح طرح است.
هدایت فرآیند یادگیری	هدایت فرآیند یادگیری متمرکز بر پرسش اساسی/ مسئله نیست و فرصت های یادگیری طراحی شده امکان طرح تجربیات دانش	پرسش اساسی/ مسئله طرح شده امکان طرح تجربیات دانش آموزان را حول ایده کلیدی فراهم نموده است و پاسخ دانش آموزان به تکالیف یادگیری/ عملکردی	هدایت فرآیند یادگیری متمرکز بر پرسش اساسی/ مسئله طرح شده است به گونه‌ای است که امکان به مشارکت گذاشتن تجربیات دانش آموزان حول ایده کلیدی و درک عمیق

		آموزان را برای پاسخ به پرسش های برخاسته از موقعیت فراهم نمی کند.	پیش بینی شده نشان دهنده درک عمیق آنان نسبت مفاهیم و مهارت های اساسی در درون حوزه یادگیری است	مفاهیم و مهارت های اساسی را فراهم می کند. انعطاف در فرآیند آموزش موجب شده است تا یادگیرندگان خود به پرسش ها/ مسئله های برخاسته از موقعیت پاسخ دهندن و در این رابطه از مشارکت پشتیبانی معلمان در دوره و پایه نیز برخوردار است.
	تأمل حرفه‌ای	در بررسی و واکاوی تجربیات در طول دوره کارورزی توانسته است تجربیات شخصی کسب شده در تعامل با معلمان/ همقطاران و ارتباط آن با عملکرد خود را مورد بررسی قرار دهد اما تأثیر آن بر عمل حرفه خود در آینده را تبیین نکرده است.	بررسی و واکاوی تجربیات در طول طراحی، تولید، اجرا واحد یادگیری منجر به درک همه جانبه نسبت به ابعاد عمل حرفه‌ای شده است و توانسته تأثیر گفتگوی حرفه‌ای با معلمان/همقطاران را در بهبود عملکرد خود منعکس نمایده و بر اساس آن تصمیماتی را برای توسعه حرفه‌ای خود اتخاذ کند.	بررسی و واکاوی تجربیات در طول طراحی، تولید و اجرای واحد یادگیری با مشارکت معلمان/ همقطاران انعکاس دهنده، درک همه جانبه نسبت به ابعاد عمل حرفه‌ای است و تصمیمات اثر بخشی که حاصل خویشتن کاوی[۱۳۷] و گفتگوی حرفه‌ای با معلمان است را برای بازتعریف سبک تدریس خود اتخاذ نموده است.

[۱۳۷]- ***Self- reflection inquiry***

	تدوین و ارائه گزارش	در گزارش پایانی ارائه شده داده های حاصل از عملکرد طبقه بندی شده است، اما تحلیل و تفسیر آن مبتنی بر شواهد تجربی و مستندات کافی برای دفاع از عملکرد حرفه‌ای در فرآیند درس پژوهی نیست.	در گزارش پایانی مجموعه داده های گردآوری شده از اجرای واحد یادگیری را بر اساس سطح تأثیر گذاری بر عملکرد دانش آموزان به صورت نظام مند کدگذاری، طبقه بندی و مضمون یابی کرده است و نتایج را با استفاده از شواهد مبتنی بر تأثیر عملکرد حرفه‌ای در فرآیند درس پژوهی گزارش کرده است.	در گزارش پایانی مجموعه داده های گردآوری شده را برای انعکاس قابلیت های حرفه ای به صورت نظام مند کدگذاری، طبقه بندی و مضمون یابی کرده و یافته های حاصل از تحلیل و تفسیر اطلاعات جمع آوری شده را با نگاهی نقادانه نسبت به عملکرد حرفه ای خود و تأثیر آن بر یادگیری دانش آموزان/ معلمان/ همقطاران در فرآیند درس پژوهی را گزارش نموده است.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

جلسه اول:

در این ترم دانشجویان با توجه به تجربیات کسب شده در طول اجرای برنامه، درک عمیق تری نسبت به توانایی های خود، نحوه برخورد با موقعیت های واقعی کلاس درس، نحوه کنار آمدن با چالش ها و... بدست آورده اند و می توانند تصمیمات خود را در فرایند طراحی، تولید و اجرای واحد های یادگیری با مشارکت سایر معلمان/ همقطاران به مرحله اجرا بگذارند. لذا ضروری است اساتید در آغاز کار فرآیند درس پژوهی، فرآیند تهیه طرح واحد یادگیری، اجرا و ارزیابی از نتایج آن را با تمرکز بر: شیوه ثبت تجربیات و واکاوی آن در هر یک از مراحل درس پژوهی، نحوه تعامل با معلمان/ همقطاران در سطح مدرسه در فرآیند طراحی، تدوین، اجرا و ارزشیابی از نتایج واحد یادگیری، ساختار گزارش درس پژوهی، برنامه زمان بندی سمینارها در سطح مدرسه و واحد آموزشی و چگونگی ارزیابی از عملکرد دانشجویان بر اساس ملاک ها و سطوح موفقیت بر اساس پیامد های یادگیری را در یک نشست جمعی به بحث بگذارند. توصیه می شود در این نشست نسبت به نحوه گروه بندی دانشجویان به عنوان تیم درس پژوهی برای طراحی، تولید، اجرا و ارزیابی واحد های یادگیری اقدام شود.

می توان دانشجویان را در گروه های دو تا ۴ نفر(حد اکثر) برای تشکیل تیم درس پژوهی سازمان داد. روش مشارکت دانشجویان در فرآیند طراحی، تولید، اجرا و ارزیابی به شرح زیر است:

۴۱. مطالعه برنامه درسی (کتاب درسی) استخراج مفاهیم و مهارت های اساسی و سازمان دادن آن ذیل ایده کلیدی، تولید واحد یاگیری. این فعالیت توسط تیم دانشجویان زیر نظر استاد تربیتی و تخصصی انجام می شود.

۴۲. اجرای واحد یادگیری در کلاس درس توسط یکی از اعضا و مشاهده و ثبت عملکرد توسط سایر اعضاء تیم به طور همزمان و به تفکیک هر عضو گروه (معلمان/ همقطاران)

۴۳. جمع آوری اطلاعات از فرآیند تدریس توسط کلیه اعضاء برای ارائه در جلسه گروهی (دیدن فرآیند آموزش از زوایای مختلف) به همراه نتایج ارزشیابی از یادگیری دانش آموزان با استفاده از روش های رسمی/ غیر رسمی. این جلسات به طور مستمر در طول اجرا و بعد از هر جلسه تشکیل و بر روی نتایج بازخورد های ارائه شده از سوی همکاران/ همقطاران برای بهبود عملکرد در جلسه بعد تصمیم گیری می شود. کل مذاکرات در این جلسات ثبت و ضبط شده و در نشست پایانی به منظور شناسایی نقاط قوت و ضعف و تأثیر گروه در عملکرد هر یک از اعضاء و نتایج حاصله مورد بررسی مجدد قرار می گیرد(بند ۴ و ۵، ۶).

۴۴. بررسی گزارش مشاهدات و اطلاعات جمع اوری شده در گروه و نقد و ارزیابی نتایج یادگیری دانش آموزان و تنظیم آن در قالب گزارش پایانی کل گروه (دانشجویان)

۴۵. تعیین نقاط کور/ محدودیت ها در طراحی/ اجرا و ارائه پیشنهادات برای اصلاح/ بهبود آن برای دستیابی دانش آموزان به سطح بالاتر یادگیری

۴۶. تحلیل عملکرد گروه، شناسایی یافته ها و تأثیر گفتگو ها در درک و پذیرش مسئولیت حرفه‌ای و صورت بندی مجدد هویت حرفه‌ای توسط هر یک از اعضاء (میزان تأثیر گذاری بر عملکرد گروه، یادگیری های حرفه‌ای و...)

۴۷. تشکیل نظام مند این نشست ها برای بررسی نتایج یادگیری دانش آموزان و تصمیم گیری در خصوص روش هایی که منجر به بهبود یادگیری همه دانش آموزان می شود، دارای اهیمت است. تأمل فردی و تأمل گروهی، انعکاس یادگیری روش ها، اصولی که در کار از آن تبعیت شده است و...، چگونه تفکر آن ها تحت تأثیر فرایند عمل مشارکتی قرارگرفته است، ایده هایی که آن ها از این بحث ها به کلاس های درس خود خواهند برد.

۴۸. روایت نویسی از مجموعه ایده پردازی ها برای طراحی،تولید، و اجرا، یاداشت های شخصی قبل، حین و پس از اجرا، نشست ها گروهی، فرایند اجرا.....

۴۹. هماهنگی با معلم راهنما و مدیر مدرسه به منظور تشکیل جلسات درس پژوهی در سطح مدرسه بر عهده استاد راهنما است. درصورتی که امکان شکل گیری تیم درس پژوهی در سطح مدرسه وجود نداشته باشد می توان تیم را در سطح پردیس/ مرکز تشکیل داد. مسئولیت انجام کلیه فعالیت های فوق بر عهده این تیم در سطح مدرسه خواهد بود.

۵۰. جلسه دوم تا شانزدهم :

۵۱. در این ترم دانشجو مسئولیت تدریس در سطح کلاس درس را بر اساس تهیه طرح واحد یادگیری (حد اقل یک فصل/بخش کتاب درسی) را بر عهده دارد و باید واحد یادگیری خود را حول یک ایده کلیدی که پوشش دهنده محتوای برنامه درسی(مفاهیم و مهارت های اساسی و... در کتاب درسی) است طراحی نماید. طرح تهیه شده پس از بررسی در گروه ۲ تا ۴ نفره در سطح پرددیس/ مرکز به همراه دفاعیه آن در شورای معلمان دوره/ پایه تهیه و در سطح مدرسه با حضور استاد راهنما از آن دفاع می شود. نظرات معلمان بر روی طرح اعمال و طرح با مشارکت معلمان دوره/ پایه اجرا و نتایج اجرای آن به شیوه درس پژوهیُ مورد تحلیل و تفسیر قرار می گیرد. در گفتگو استاد راهنما و دانشجو پاسخ به این پرسش‌ها مسیری که دانشجو قصد طی نمودن آن را دارد روشن شده و به دفاع از طرح در جلسه معلمان کمک می کند: ایده‌های کلیدی، مفاهیم اساسی، مهارت های اساسی که یادگیرندگان باید به آن دست یابند، کدام اند؟ چه مدارک و شواهدی بیانگر آن است که شایستگی‌های مورد انتظار تحقق یافته و دانش آموزان به راستی مطالب را

فرا گرفته اند و می توانند آموخته‌های خود را به نحوی معنادار و موثر در موقعیت‌های جدید به کار گیرند؟ ملاک ها و سطوح ارزیابی شایستگی ها چیست؟ چه راهبردها و راهکارهایی (فعالیت‌های یادگیری، تکالیف عملکردی) به یادگیرندگان کمک خواهد کرد تا خود، مفاهیم را بسازند و به افرادی صاحب دانش و توانمندی در زمینه ای خاص تبدیل شوند؟

۵۲. استاد راهنما (برای دوره متوسطه مشارکت استاد راهنمای تربیتی و تخصصی- برای دوره ابتدایی استاد تربیتی و مشاوره تخصصی بر حسب نیاز موضوعات درسی) باید بر فرآیند تهیه طرحِ واحد یادگیری و فرآیند درس پژوهی و اجرای آن تا مرحله تهیه گزارش نهایی نظارت داشته باشد و بازخورد های ارائه شده به منظور ارزیابی عملکرد دانشجو در پوشه حرفه‌ای او ثبت و ضبط گردد. فرآیند تحلیل محتوای برنامه درسی و تعیین ایده کلیدی برای تهیه واحد یادگیری و تولید مواد و منابع آموزشی مورد نیاز نیز زیر نظر استاد راهنما و با مشارکت معلم راهنما صورت می گیرد. از نظر زمانی تنظیم جلسات برای بررسی طرح و تولیدات دانشجو باید به گونه‌ای صورت گیرد که دانشجو بتواند طرح درس پژوهی پیش بینی شده را با مشارکت معلمان در سطح مدرسه اجرا و نتایج آن را گزارش نماید. در طول ترم حضور دانشجو در مدرسه برای تعامل با معلمان/ کادر مدرسه ضروری است و جلسات گفتگو برای بررسی عملکرد دانشجو در مدرسه و رفع محدودیت ها یا تدارک شرایط برای اجرای واحد یادگیری، بازخورد دادن، انتقال تجربیات و... در قالب سمینار ها بر حسب مورد می تواند در سطح مدرسه یا واحد آموزشی تشکیل شود.

۵۳. توصیه: با توجه به این که سئوال/ مسئله ها/ نیاز های شناسایی شده برای شروع فرآیند درس پژوهی از اهمیت زیادی برخوردار است و این سئوال/ مسئله ها/ نیاز ها باید از بستر مدرسه و کلاس درس برخاسته باشد لذا، مشارکت کادر مدرسه در طول اجرای این برنامه ضروری است. توصیه می شود استاد راهنما با مطالعه پیشینه دانشجو در کارورزی ۱، ۲و ۳ برنامه‌ریزی لازم را برای کمک به دانشجو برای تهیه طرح درس پژوهی و اجرای موفقیت آمیز آن از سوی دانشجویان بنمایند. تعداد واحد های یادگیری تهیه شده و اجرای آن وابسته به طرح درس پژوهی است اما حد اقل یک واحد یادگیری (یک فصل/ بخش در کتاب درسی) است.

۵۴. همکاری پردیس ها و واحد های تابعه با دانشجو و مدرسه برای تأمین منابع/ امکانات به‌شرط تأیید استاد راهنما الزامی است.

۵۵. تکالیف عملکردی:

۵۶. تهیه طرح درس پژوهی و تأیید آن توسط استاد راهنما بر مبنای چرخه درس پژوهی

۵۷. تعیین هدف (تعریف روشن سئوال/ مسئله/ نیاز) با مشارکت معلمان

۵۸. طراحی واحد یادگیری

۵۹. ارزیابی میزان اثر بخشی واحد یادگیری بر اساس مسئله/ نیاز تعریف شده با مشارکت معلمان

۶۰. اجرای واحد یادگیری با مشارکت معلمان و ثبت آن در فرآیند اجرا

۶۱. تبیین و جلب مشارکت معلمان در فرآیند اجرا، تأمل و گفتگوی حرفه‌ای با آنان

۶۲. بازبینی و بازاندیشی در مورد تصمیمات اتخاذ شده بر اساس گفتگو های حرفه‌ای در فرآیند طراحی، تولید و اجرا

۶۳. ثبت و واکاوی تجربیات در طول ترم توسط دانشجو

۶۴. تکالیف عملکردی

۶۵. مطالعه موقعیت یادگیری و شناسایی ظرفیت های آن برای تهیه طرح واحد یادگیری

۶۶. تهیه طرح واحد یادگیری بر اساس تحلیل برنامه درسی (کتاب درسی)، شناسایی ایده کلیدی/ مفاهیم و مهارت های اساسی.....

۶۷. تدوین شایستگی

۶۸. طراحی تکالیف یادگیری و عملکردی

۶۹. تولید مواد آموزشی مورد نیاز برای اجرای طرح واحد یادگیری

۷۰. هدایت فرآیند یادگیری در سطح کلاس درس/ مدرسه

۷۱. ارزیابی از شایستگی های کسب شده توسط دانش آموزان بر اساس ملاک ها و سطوح عملکرد.

۷۲. ساختار طراحی واحد یادگیری:

۷۳. منطق واحد یادگیری

۷۴. شایستگی های مورد انتظار

۷۵. ایده کلیدی که واحد یادگیری حول آن سازماندهی می شود

۷۶. مفاهیم و مهارت های اساسی (قوانین/ اصول/ خرده مفاهیم/ خرده مهارت‌ها/ و....)

۷۷. طرح پرسش های اساسی

۷۸. ملاک های سنجش و سطوح عملکرد دانش آموزان (تکالیف عملکردی)

۷۹. تعیین شواهدی برای ارزیابی عملکردی و معیار های ارزیابی تولیدات یادگیرندگان

۸۰. فرصت های یادگیری (سازماندهی فعالیت های یادگیری- براساس مراحل یادگیری در کارورزی۳)

۷) تعیین اطلاعات و مهارت های مستقیم(پایه) و مورد نیاز یادگیرندگان برای انجام فعالیت های یادگیری و تکالیف عملکردی

۸) تعیین محدوده ی تجربیات خارج از کلاس درس برای انتقال آموخته ها به موقعیت واقعی

۹) تعیین تولیدات یادگیرندگان در جریان فعالیت های یادگیری و تکالیف عملکردی و نحوه ارزیابی آن

۱۰) روش تفسیر، سطح دستیابی یادگیرندگان به شایستگی ها و راهبرد بازخورد دادن به دانش آموزان (تکالیف یادگیری، جبرانی، تکمیلی، توسعه ای)

۱۱) انواع راهکار های سنجش

۱۲) راهکار هایی برای بررسی بدفهمی های یادگیرندگان

تأمل و واکاوی تجربیات حرفه‌ای

- تعیین هدف
- بررسی پیش بینی‌ها
- روشن نمودن موانع و محدودیت ها و راه حل ها
- طراحی و تولید واحد یادگیری

- تأملات و تعدیل ها در فرآیند اجرا
- تحلیل و تفسیر نتایج یادگیری دانش آموزان
- تحلیل و تفسیر نتایج کسب شده در گروه معلمان
- واکاوی یادداشت های تأملی و تجربیات حاصل از نشست ها و فرآیند گفتگوی حرفه‌ای با معلمان/ همقطاران
- اتخاذ تصمیمات برای آینده حرفه‌ای

سمینارها

سمینار ها در دو شکل اجرا می شود:

الف: در سطح مدرسه و پس از مشاهده عملکرد دانشجو در اجرای برنامه پیش بینی شده با هماهنگی معلم راهنما و ارائه بازخورد برای ادامه کار

ب: در سطح واحد آموزشی به صورت مشارکتی برای به مشارکت گذاشتن تجربیات و یافته ها و دستیابی به درک عمیق تر از تجربیات کسب شده. با توجه به این که در این ترم فعالیت های دانشجویان در قالب درس پژوهی دنبال می شود برگزاری سمینار ها در هر یک از مراحل قبل و پس از اجرای هر مرحله به شیوه مشارکتی در گروه های پیش بینی شده به دانشجویان در درک انتظارات و انتقال تجربیات به یکدیگر بسیار کمک می کند.

انواع سمینار ها

سمینار با حضور استاد راهنما/ دانشجویان و معلمان راهنما

سمینار های گروهی برای انتقال یافته ها و تجربیات و تبادل نظر به صورت ماهیانه و الزامی(با برنامه ریزی و اعلام قبلی از سوی مدرس)

سمینار گروهی دانشجویان بر حسب موضوعات مشترک (اختیاری و با درخواست دانشجویان)

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

راهبردهای مستقیم، غیر مستقیم، در قالب ارائه شیوه مشاهده تأملی، بکارگیری راهبرد های شناختی در تحلیل موقعیت های واقعی، تحلیل نقادانه برای شناسایی و تبیین مسئله، راهبرد های مشارکتی، پژوهش روایتی، سمینار های گروهی و فردی ارائه می گردد.

٤. منابع آموزشی

منبع اصلی:

–احمدی، آمنه (۱۳۹۴). راهنمای عملی برنامه کارورزی دانشگاه فرهنگیان با رویکرد تربیت معلم فکور (۱). تهران: دانشگاه فرهنگیان.

منبع فرعی:

(متعاقبا اعلام می‌شود)

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: ارزشیابی پایانی در درس کارورزی ۴ بر اساس واحد یادگیری طراحی شده و گزارش پایانی تهیه شده صورت می گیرد، که در آن دانشجویان باید یافته های خود از نتایج عملکرد خود و تجربیات کسب شده در تعامل با معلمان/ همقطاران را به منظور تعیین میزان اثر بخشی عملکرد خود و تأثیر آن بر یادگیری دانش آمزان ارائه و از آن دفاع نمایند. این جلسه با حضور معلمان راهنما/ اساتید گروه کارورزی تشکیل می‌شود.

ارزشیابی فرآیند: ارزشیابی فرآیند بر اساس بازخورد های داده شده به نشست های گروهی در مرحله طراحی و تولید واحد یادگیری، گزارش نشست ها در سطح مدرسه و واحد آموزشی با مشارکت معلمان/ همقطاران و نیز سمینار های درس پژوهی در سطح مدرسه که در آن دانشجویان باید از طرح تهیه شده در جمع معلمان دفاع و یافته های خود از نتایج درس پژوهی و نتایج مشارکت معلمان/ همقطاران درنتایج کسب شده را گزارش نماید. این جلسه می تواند با حضور معلمان راهنما/ کادر مدرسه تشکیل می‌شود.

ارزیابی پوشه کار: کلیه روایت های نوشته شده در مراحل مختلف درس پژوهی به همراه بازخورد های داده شده در پوشه توسعه حرفه ای دانشجو ضبط و مبنای برنامه ریزی برای آموزش های بعدی و نیز دفاع از توانایی های حرفه‌ای در پایان دوره قرار می گیرد. یک نسخه از پوشه در اختیار دانشجو و یک نسخه در واحد آموزشی ثبت و ضبط می گردد. پوشه کار می تواند شامل ضبط جلسات دانشجو با معلمان در سطح مدرسه و نیز سایر مستنداتی که برای دفاع از عملکرد حرفه‌ای تدارک دیده شده باشد.

ارزشیابی عوامل مدرسه (مدیر و معلم راهنما): بخشی از ارزیابی دانشجو در پایان ترم مربوط به گزارش عملکردی است که از سوی معلم راهنما و مدیر مدرسه ارائه می گردد.

امتیاز درس کارورزی بر مبنای ۱۰۰ و به شرح زیر محاسبه می شود:

ـ شرکت فعال در جلسات کلاسی، سمینارها و مدرسه: ۲۰ امتیاز

ـ گزارش های عملکردی تعاملات در سطح مدرسه: ۲۰ امتیاز

ـ طراحی، تولید و اجرای واحد یادگیری ۲۰ امتیاز

ـ گزارش درس پژوهی: ۲۰ امتیاز

ـ دفاع در جلسه پایانی ۲۰ امتیاز

سایر نکات:

نکات اساسی در تنظیم گزارش پایانی:

۷۶. تنظیم فهرست و فصل‌بندی

۷۷. ارائه مقدمه، هدف/پرسش و تعاریف و مفاهیم کلیدی

۷۸. روش جمع آوری و اعتبار اطلاعات

۷۹. روش تحلیل، تفسیر اطلاعات

۸۰. ارائه یافته ها بر اساس پرسش های پژوهش روایی

۸۱. ارجاعات روشن، استفاده از منابع معتبر و ارائه پیوست ها

۸۲. ظرافت و زیبائی ظاهری

۸۳. نگارش ادبی و فنی

۸٤. رعایت ساختار علمی و کلی گزارش بر اساس اصول حاکم بر پژوهش های کیفی

سرفصل درس «کارنمای معلمی» (پروژه)

۱ – معرفی درس و منطق آن

در آموزش حرفه‌ای، سطح عالی مورد انتظار این است که یادگیرنده بتواند با درونی نمودن دانش کسب شده، آن را در قالب دانش کاربردی برای شناسایی، صورتبندی و حل مسائل و ارائه خدمات اثربخش در حوزه عمل تخصصی خود تجسم بخشد. انجام پروژه پایانی در برنامه تربیت معلم با تکیه بر **پژوهش روایتی (از نوع خودکاوی روایتی[۱۳۸])** امکان به تصویر کشیدن "منِ حرفه ای" با نگاه ژرف، تاملی و همه‌جانبه به تجارب کسب شده (زیسته) اعم از نظری و عملی در طول دوره تربیت معلم و ارایه روایت شخصی از سایه روشن‌های دانشی، منشی و مهارتی حرفه معلمی، بصیرت‌ها و ابهامات معلمی، قوت ها و ضعف های ادراک شده را به دانش آموخته تربیت معلم می‌دهد. دانش و یافته های حاصل از این پژوهش برای ورود به عرصه خدمت حرفه ای رهاوردی قابل اتکاست که به پشتوانه آن برنامه‌ریزی برای نیل به آینده حرفه ای متاملانه، پویا و بالنده ممکن می شود. انتظار می رود این درس(پروژه)، شایستگی دانشجومعلمان را در انجام عمل فکورانه (تاملی) ارتقاء داده و کمک نماید تا این شایستگی در طول حیات حرفه ای آنان هم بروز و ظهور داشته باشد.

مشخصات درس تعداد واحد: ۲ زمان درس: به تشخیص استاد پیش نیاز ها: پژوهش و توسعه حرفه‌ای ۱ نحوه تدریس: راهنمایی در حین عمل	نام درس: **کارنمای معلمی (پروژه)** **اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:** دانشجویان با واکاوی، تحلیل و تفسیر تجربه های روایت شده در طول دوره آموزش حرفه‌ای و سایر تجربیات روایت نشده (تجربیات پیشین)، با استفاده روشمند از خودکاوی روایتی، تجربیات متنوع و پراکنده خود را در قالب روایت در برگیرنده ای از "من حرفه ای" به رشته تحریر درآورده و از آن در جلسه گروهی دفاع نمایند.			
شایستگی اساسی: **CK& PCK** کد : ۲-۱ & ۲-۱ & ۳-۳ ۳-۴&	**ملاک‌ها**	**سطح ۱**	**سطح ۲**	**سطح ۳**
	من حرفه‌ای	توانسته است روایت های خود را به گونه ای سازماندهی کند که زاویه دید یا جهت گیری های او را بدون پرداخت به جزئیات در ابعاد مختلف عمل حرفه‌ای (روش تدریس، سنجش،	توانسته است تجربیات خود را در ابعاد مختلف عمل حرفه ای به تصویر بکشد و تأثیر آن را بر یادگیری خود، دانش آموزان و همقطارن تبیین کند.	در سازماندهی تجربیات خود ابعاد عمل حرفه ای (روش تدریس، سنجش، مدیریت کلاس و...) را در پیوند با یکدیگر و به صورت سازمان یافته به تصویر کشیده است به گونه‌ای که تأثیر و تأثیر متقابل ابعاد بر یکدیگر و مجموعاً بر یادگیری خود،

[۱۳۸] - narrative self-study

		مـدیریت کـلاس و...) به تصویر بکشد.		دانش آمـوزان و همقطـاران به وضوح به تصـویر کشـیده شده است.
	قابلیـــت هـــا/ توانایی ها	در تحلیـــل و تفســـیر تجربیـــات خـــود (از گذشته تا حال) توانسته برخـی قابلیـت هـای شخصی خود را که بـر عمـل حرفـه‌ای او در آینده تـأثیر گـذار مـی باشد را شناسایی کرده امـا نتوانسـته پرسـش هـای فـراروی خـود و نحوه پاسخ به آن ها را بـر اسـاس تجربیـات کسب شده تبیین کند.	در تحلیـــل و تفســـیر تجربیات خود (از گذشته تا حال) توانسـته قابلیـت های شخصی خود را که بر عمـل حرفـه‌ای او در آینده تأثیر گذار می باشد را شناسـایی کـرده بـه پرسـش هـای فـراروی خود بر اسـاس تجربیـات کسب شده پاسخ دهد.	در تحلیل و تفسیر تجربیـات خـود (از گذشـته تـا حـال) توانسته قابلیت های خود بـه عنـــوان یـــک یادگیرنـــده، آموزشگر و عضـوی از یـک گروه حرفه‌ای را تبیین کنـد، و پرسش های فرا روی خود را با توجه به تجربیات کسب شده و تنوع نقش ها مطـرح و به آن ها پاسـخ دهـد، بـه گونه‌ای که مسیر آینده حرفه ای خود را به روشنی تبیـین نماید.
	خودکـــــاوی روایتی	در متن پژوهشی درکی از کل و ارتبـاط آن بـا جزئیات را بـرای قابـل دریافت نمودن حرکـت خواننده میان گذشـته، حال و آینده، و ارتبـاط زمـان و مکـان را بـه نمایش گذاشـته اسـت اما این رابطه منجر بـه پاسخ دادن به پرسـش	در متن پژوهشی درکـی از کـل و ارتبـاط آن بـا جزئیـات را بـرای قابـل دریافـت نمـودن حرکـت خواننـده میـان گذشـته، حـال و آینـده، و ارتبـاط زمان و مکان و من های مختلـف، را بـه نمـایش گذارد و به پرسش هـای پژوهش پاسخ دهد.	در مـتن پژوهشـی درکـی از کل و ارتباط آن با جزئیات را برای قابـل دریافـت نمـودن حرکت خواننده میان گذشته، حال و آینده، و ارتباط زمـان و مکان و من های مختلـف را بـــه نمـــایش گذاشـــته و توانسته بـه کمـک بـازگویی دوباره روایت (ساختن صحنه و پیرنـگ) و بـا پاسـخ بـه

		های پژوهش نشده است.		پرسش های پژوهش، بصیرت حرفه ای خود را با صورت بندی جدید در قالب دانش کاربردی به نمایش بگذارد.
	ارائه و دفاع	از اعتماد به نفس برای دفاع از یافته های پژوهش برخوردار نیست و نظم منطقی میان معرفی ایده ها حفظ رابطه علت و معلولی میان یافته ها و پرسش های پژوهش در ارائه مشاهده نمی شود.	از اعتماد به نفس کافی برای دفاع از یافته های پژوهش برخوردار است و می تواند نظم منطقی را میان ایده ها و پرسش های پژوهش برقرار نماید و پاسخ به پرسش های طرح شده در جریان دفاع متکی بر یافته های پژوهش است و تصویر روشنی از توانایی های حرفه‌ای او را منعکس می کند.	از اعتماد به نفس بالایی برای دفاع از یافته های پژوهش برخوردار است و می تواند نظم منطقی را میان ایده ها و پرسش های پژوهش برقرار نماید و به پرسش های طرح شده در جریان دفاع با استفاده از یافته های پژوهش پاسخ های مستدل و قابل دفاع ارائه نماید و چگونگی طی مسیر حرفه‌در آینده را با تکیه بر تجربیات کسب شده روشن کند.

۲ – فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

ماهیت درس پروژه از نوع خودکاوی روایتی و متکی بر مجموعه تجربیات کسب شده در طول دوره آموزشی و تجربیات پیشین دانشجومعلم و فرصت های یادگیری مبتنی بر آموزش های ارائه شده در سرفصل درس پژوهش روایتی است، دانشجو باید با توجه به مجموعه تجربیات خود (تجربیات پیشین، دوره کارورزی و سایر تجربیات کسب شده در طول دوره تحصیلی) نسبت به تنظیم طرح پژوهشی (خودکاوی روایتی)، شناسایی منابع اطلاعاتی، جمع آوری اطلاعات و تحلیل و تفسیر اطلاعات، آزمون اعتبار یافته ها اقدام کند و نسبت به ارائه گزارش خود در قالب گزارش پژوهش روایتی از نوع خودکاوی روایتی اقدام نماید. این طرح زیر نظر استاد راهنما اجرا و نتایج آن برای دفاع در جلسه پایان دوره آماده می گردد.

۳ . راهبردهای تدریس و یادگیری چگونگی هدایت درس

راهبردهای اصلی شامل حل مساله، تفکر تأملی، تفکر نقاد و پژوهش است. هدف اصلی در این درس این است که دانشجومعلم یافته های حاصل از تجربیات خود را صورتبندی نموده و در قالب دانش کاربردی ارائه نماید. در فرایند عمل، اقداماتی به شرح زیر به انجام

می‌رسد:

۱. تهیه فهرستی از کلیه تجربیات، گزارش ها، دست نوشته ها، یادداشت های شخصی، خاطرات، تصاویر، فیلم های تدریس، تولیدات فیزیکی و... در طول دوره تحصیلی (این مطالب می تواند مربوط به دوره تحصیلات مدرسه ای نیز باشد) و ترسیم آن در قالب نقشه ذهنی (mind map).

۲. ایجاد شرایط برای آنکه دستاوردها و تجارب دانشجومعلم بر اساس یک روال منطقی مثل روند زمانی، چالش ها و پرسش هایی که دانشجومعلم با آن روبرو بوده است یا ذهن او را به خود مشغول کرده است و... تنظیم شود.

۳. فرصت‌سازی برای مرور و مرور دوباره تمام داده های جمع آوری شده از تجربیات و حاشیه نویسی بر آن بر اساس دریافت ها، احساسات، قضاوت ها و... توسط دانشجومعلم. (یادداشت هایی که در این مرحله نوشته می شود، در مرحله تحلیل و تفسیر به دانشجومعلم کمک می کند. توصیه می شود این کار با فاصله زمانی دست کم یک روز انجام گیرد).

۴. درخواست مراجعه مجدد به همتایان (دانشجومعلمان)، معلمان راهنمای دروس کارورزی، آموزشگران دروس دوره تحصیلی و حتی دوره مدرسه، همکلاس‌های قبلی یا سایر کسانی که در طول دوران تحصیل با آن ها سروکار داشته‌اند. این گفتگوها باید درخدمت به تصویر کشیدن من حرفه‌ای و یافتن تصویری شفاف‌تر از من حرفه‌ای باشند. (این مراجعات می تواند به صورت غیررسمی باشد و موضوع گفتگو، یادداشت های شخصی دانشجومعلم یا پرسش ها و چالش هایی باشد که با آن روبرو شده است. توصیه می شود فضای گفتگو به صورتی تنظیم گردد که امکان نقادی و نه ارزیابی را تدارک ببیند). این گفتگوها بهتر است در دو مرحله صورت بگیرد: یکبار قبل از تحلیل و تفسیر تجربیات و در مرحله دوم پس از دستیابی به یافته های و به منظور اعتبارسنجی یافته های پژوهش.

۵. کمک به مشخص نمودن پرسش هایی برای به تصویر کشیدن من حرفه‌ای توسط دانشجومعلم؛ پرسش هایی که تصویر روشنی از هویت حرفه ای دانشجومعلم (مبتنی بر تجربیات کسب شده) را مهیا می‌کند و مسیر آینده او را به تصویر می کشد (نشان‌دادن آینده ممکن، آینده محتمل و آینده مطلوب و نحوه حرکت در این مسیر حرفه ای).

۶. زمینه‌سازی برای آنکه دانشجومعلم بتواند هر نوع تحلیل ممکن قابل دفاع و یا با طی فرآیند کدگذاری و تحلیل و تفسیر یافته های حاصل از روایت هایی که تدوین کرده به شرح مطرح در دروس کارورزی، روایت‌ها و اطلاعات جمع‌آوری شده را برای تنظیم گزارش «تجربیات»، «دانشها» و «آرمان‌ها» بکار گیرد و گزارش اولیه خود را تدوین کند.

۷. ایجاد فرصت برای بازخوانی‌های مکرر متن تدوین شده و گفتگوی بر سر آن و ایجاد فرصت برای ارائه گزارش به دیگر دانشجومعلمان و فرصت دادن برای بازتدوین گزارش. حرکت رفت و برگشتی از گذشته به حال و از حال به آینده حرفه ای در طول این بازبینی‌ها و نقادی‌ها لازم است.

٤- راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی در این درس، فرایندی مبتنی بر مشارکت است. استاد درس، مسئول ارزشیابی عملکرد دانشجومعلم است. در این درس، مردودی مطرح نیست اما تنظیم گزارش نهایی بر اساس اصول باید به انجام رسد و استاد درس کیفیت آن را تایید نماید. ارائه گزارش در جلسات گروهی دانشجومعلمان صورت می‌گیرد و نقادی هر گزارش دست‌کم یک نوبت توسط سایر دانشجومعلمان انجام می‌شود. استاد درس بر اینکه این نقادی‌های گروهی در اصلاح گزارش نهایی بکار گرفته شود، نظارت می‌کند.

۵- ساختار گزارش پایانی کارنمای معلمی (گزارشی از نوع خودکاوی روایتی)

۱۱. صفحه عنوان: مشتمل بر: آرم و نام دانشگاه (بالای صفحه)، اسم پردیس، نام گروه آموزشی، نام درس، «عنوان گزارش»، دوره تحصیلی، نام و نام خانوادگی دانشجومعلم، نام و نام خانوادگی استاد راهنما و زمان پذیرش گزارش توسط استاد راهنما (با ذکر روز، ماه و سال).

۱۲. بسم الله الرحمن الرحیم (یا عناوین مشابه)

۱۳. صفحه تاییدیه استاد راهنما و تعهد دانشجومعلم (بر اساس فرمت دانشگاه)

۱٤. تقدیم‌نامه (در صورت تشخیص دانشجومعلم)

۱۵. پیشگفتار (در صورت تشخیص دانشجومعلم)

۱٦. چکیده: مشتمل بر ۲۰۰-۲۵۰ کلمه که اصل یافته نویسنده را آشکار کند. در بالای چکیده، «عنوان» و در زیر آن «کلمات کلیدی» (۵-۷ کلمه/ مفهوم) ذکر می‌شود.

۱۷. فهرست مطالب: فهرست مطالب الزامی است و در صورت نیاز فهرست جداول، فهرست نمودارها و شکل‌ها، فهرست پیوست‌ها هم اضافه می‌شود. هر گونه نمونه سوال و یا تصویر و فیلم و غیره که به عنوان بخشی از تحلیل و تفسیر مورد استفاده قرار گرفته است به صورت پیوست در پایان گزارش و بعد از منابع قرار می گیرد.

۱۸. متن اصلی گزارش: متن گزارش نیازمند ساختار خاصی نیست. آنچه مطرح است، وجود مولفه‌های اصلی گزارش است. در این گزارش لازم است مولفه‌های زیر وجود داشته باشند؛ که اگر به همین ترتیب دنبال شوند می‌توانند ساختاری را شکل دهند:

مقدمات: شرحی از تجربیات زمینه‌ساز روی‌آوری به کار معلمی به زبانی برانگیزاننده برای شروع. این قسمت می‌تواند خود دارای عناوینی باشد یا می‌تواند به صورت یک متن پیوسته ارائه شود. آنچه مطرح است ارائه شرحی از انگیزه‌های ورود و تجارب مربوط به معلمی‌کردن دیگران است.

شرح تجارب تحصیلی در دوره آموزشی تربیت معلم: این شرح نشان می‌دهد که بر دانشجومعلم در دوره تربیت معلم (در دانشگاه فرهنگیان) چه گذشته است. شرحی از ابتدا تا انتهای تحصیل. شرحی از آنچه «انتظار داشته»، از آنچه «با آن مواجه شده و در آن زیسته»، شرحی از «نوع نگاهی که به رخدادهای واقع شده در فرایند تحصیل داشته»، شرحی از «تصمیماتی که اتخاذ کرده و اعمالی که به انجام رسانده»، شرحی از «آنچه در این جریان شنیده است (دانش ارائه شده)» و شرحی از «آنچه پذیرفته است (دانش مورد قبول)». این موضوعات اصولا می‌توانند بر اساس مجموعه روای‌ت ها، گزارش ها، دست نوشته ها، تولیدات، یادداشت های روزانه، کاربرگ‌های ارزیابی عملکرد دانشجو، طرح های یادگیری، برگه های فعالیت یادگیری/ آزمون دانش آموزان، تصاویر و سایر اطلاعات جمع آوری شده.... در طول دوره تنظیم شوند و دانشجومعلم بهتر است به آنها استناد کند. باوجوداین، الزامی به ارائه مستندات نیست. آنچه مطرح و مقبول است، گزارش دانشجومعلم است.

تشریح معلمی‌کردن خود در آینده: وقتی دانشجومعلم به شرح تجارب علمی و عملی خود پرداخت، زمان آن می‌رسد که اعلام کند «بناست او چگونه معلمی کند؟» اینکه او چگونه معلمی می‌کند دارای چهار وجه اساسی است: اول اینکه «چه باورهایی درباره یادگیری و آموزش دارد». دوم آنکه «خود را به رعایت چه اصولی یا چه نظریه‌هایی در معلمی‌کردن متعهد می‌داند». سوم آنکه «چه آرمان‌هایی را برای معلمی‌کردن خود لحاظ کرده است». و چهارم آنکه «عمل معلمی را در موقعیت‌های واقعی با چه چالش‌هایی مواجه می‌بیند». شرح اینکه «او چگونه با چالش‌ها مواجه می‌شود»، موضوع ارزشمندی است.

تعهدات حرفه‌ای دانشجومعلم: آنچه دانشجومعلم تا اینجا می‌گوید، شرحی است از تجربه و آرمان. اما معلمی کردن نیازمند «تعالی مستمر» است. این موضوع نیازمند آن است که دانشجومعلم از اکنون به آینده‌ای متفاوت هم عنایت داشته باشد. شرح اینکه او چه طریقی را برای بهسازی مستمر خود برگزیده است و چگونه به عنوان یک «یادگیرنده مادام‌العمر» عمل خواهد کرد، در اینجا می‌آید.

۱۹. منابع: به طور کلی ممکن است شخص از هیچ منبعی استفاده نکند؛ اما اگر دانشجومعلم از منابعی بهره گرفت، معرفی آنها بر اساس سبک APA ضروری است.

۲۰. پیوست‌ها: آنچه در ارتباط با این گزارش است و به فهم یا اعتبار آن کمک می‌کند اما ارائه آن در متن گزارش ممکن نیست، در پیوست قرار می‌گیرد.

نکات اساسی برای نگارش گزارش نهایی کارنمای معلمی

۱۱- هر گزارش، به عنوان «سند» تولیدی دانشجومعلم است که نسبت به تمام مفاد آن، متعهد است.

۱۲- هر گزارش، تحت یک «عنوان» منتشر می‌شود؛ عنوانی خلاقانه برای نشان دان محتوای آن.

۱۳- نگارش گزارش با رعایت قواعد نگارشی و ویرایشی زبان فارسی، انجام می‌شود.

۱۴- حجم پیش‌بینی شده گزارش، در تمام گزارش‌ها رعایت می‌گردد.

۱۵- در همه گزارش‌ها از خط «بی نازنین» با اندازه ۱۴ برای متن و از همان خط به صورت «برجسته» برای عناوین استفاده می‌شود.

۱۶- متن گزارش با رعایت اصول «تایپ»، تایپ می‌گردد.

۱۷- اصول زیبایی در تنظیم متن نهایی، رعایت می‌شود.

۱۸- در نگارش متن، اصول اخلاقی و ارزش‌های اجتماعی و دینی لحاظ و رعایت می‌شود.

۱۹- از هر گزارش فقط سه نسخه برای «پردیس»، «استاد راهنما» و «دانشجومعلم»، منتشر می‌شود.

۲۰- بارگذاری گزارش نهایی در پورتال دانشگاه، توسط دانشجومعلم انجام می‌شود و کد اختصاص یافته به گزارش، در متن منتشر شده قید می‌گردد.

ساختار پیشنهادی برای تنظیم گزارش نهایی درس کارنمای معلمی به شرح جدول ۳ است.

مقدمات

- ✓ **صفحه عنوان: مشتمل بر:** آرم و نام دانشگاه (بالای صفحه)، اسم پردیس، نام گروه آموزشی، نام درس، «عنوان گزارش»، دوره تحصیلی، نام و نام خانوادگی دانشجومعلم، نام و نام خانوادگی استاد راهنما و زمان پذیرش گزارش توسط استاد راهنما (با ذکر روز، ماه و سال).
- ✓ **بسم الله الرحمن الرحیم**
- ✓ **صفحه تاییدیه استاد راهنما و تعهد دانشجومعلم**
- ✓ **تقدیم‌نامه (درصورت لزوم)**
- ✓ **پیشگفتار (در صورت لزوم)**
- ✓ **چکیده و کلیدواژه‌ها:** مشتمل بر ۲۰۰-۲۵۰ کلمه
- ✓ **فهرست‌ها:** فهرست مطالب، فهرست جداول، فهرست نمودارها و شکل‌ها، فهرست پیوست‌ها

متن اصلی گزارش

- ✓ **مقدمه**
- ✓ **شرح تجارب تحصیلی در دوره آموزشی تربیت معلم:**

«انتظارات اولیه»،

«تجارب زیسته»،

«تحلیل از رخدادهای واقع شده در فرایند تحصیل»،

«تصمیمات اتخاذ شده و اعمال به انجام رسیده»،

«آنچه شنیده شده (دانش ارائه شده)»

«آنچه پذیرفته است (دانش مورد قبول)»

- ✓ **تشریح معلمی‌کردن خود در آینده:**

« چگونگی معلمی کردن»

« باورهای یادگیری و آموزش».

« اصول یا نظریه‌های مبنایی برای معلمی‌کردن».

«آرمان‌های معلمی‌کردن».

«چالش‌های عمل معلمی در موقعیت‌های واقعی».

«چگونگی مواجهه با چالش‌ها معلمی در موقعیت عمل»،

- ✓ **تعهدات حرفه‌ای دانشجوم‌علم:**

منابع

پیوست‌ها

پیوست ۱- مشخصات تدوین کنندگان برنامه درسی دوره کارشناسی پیوسته رشته راهنمایی و مشاوره

موضوع: بازنگری برنامه درسی دوره کارشناسی پیوسته

مجری: معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه فرهنگیان

رئیس کارگروه: جناب آقای دکتر جمشید جراره

اعضای کارگروه بازنگری و تدوین کنندگان سرفصل دروس (به ترتیب الفبا):

جناب آقای دکتر جمشید جراره، سرکار خانم دکتر زهرا شعبانی، سرکار خانم دکتر سهیلا فرتاش، سرکار خانم مریم قاسمی و جناب آقای سید صادق نبوی.

تدوین کنندگان سرفصل دروس عمومی ویژه فرهنگیان:

سرکار خانم فاطمه زهرا احمدی، جناب آقای دکتر هادی دهقانی یزدلی، جناب آقای دکتر محمد داوودی.

تدوین کنندگان سرفصل دروس تربیت اسلامی:

جناب آقای دکتر علیرضا صادق زاده قمصری، جناب آقای دکتر محمد حسنی، سرکار خانم دکتر شهین ایروانی، سرکار خانم دکتر نرگس سجادیه، جناب آقای دکتر محمود نوذری و سرکار خانم منصوره مهدوی هزاوه.

تدوین کنندگان سرفصل دروس تربیتی و تربیتی- محتوایی:

جناب آقای دکتر نعمت اله موسی پور، سرکار خانم آمنه احمدی، سرکار خانم منصوره مهدوی هزاوه، سرکار خانم عاطفه عطاران، سرکار خانم نگار الهامیان، سرکار خانم مریم قاسمی، سرکار خانم دکتر مرجان کیان، جناب آقای دکتر محمد دادرس و جناب آقای صادق نبوی.

تاریخ تصویب برنامه اصلی: ۱۳۷۷/۰۶/۲۹

تاریخ بازنگری: ۱۳۹۵/۰۳/۱۵